Liber

Ecclesie Beati Terrenani

de Arbuthnott.

MISSALE SECUNDUM USUM

ECCLESIÆ SANCTI ANDREÆ

IN SCOTIA.

BURNTISLAND:
E PRELO DE PITSLIGO.

1864.

REGISTER.

† *a* to *l*, *l*** *m* to *p*, 1 to 61. all of 8 pages each, except *k* and 20 which have 6; and *l***, *p* and 61 which have only 2.

ERRATA.

p. 5 col. 2 l. 13; *leg.* assistit.
l. 28; *leg.* omnis.
6 col. 2 l. 4 a fine; *leg.* omnis.

NAMES OF SUBSCRIBERS.

[*Those to whose names the mark * is prefixed, subscribe for copies on fine paper.*]

* The Library of the Faculty of Advocates, Edinburgh.

* ,, ,, the Society of Antiquaries of Scotland, Edinburgh.

,, ,, the Society of Writers to the Signet, Edinburgh.

* ,, ,, Trinity College, Dublin.

,, ,, Magdalene College, Oxford.

,, ,, University of Aberdeen.

* ,, ,, University of Edinburgh.

,, ,, University of Glasgow.

* ,, ,, Society of Lincoln's Inn, London.

The Ven. Archdeacon Aitchison, Moodiesburn, Glasgow.

Rev. George Akers, B. A., S. Mary's, Aberdeen.

* Sir Robert Keith Arbuthnot, Bart. Mavisbank, Edinburgh.

* George Clerk Arbuthnot of Mavisbank, Loanhead, by Edinburgh.

His Grace M. G. Beresford, D. D., Lord Primate of all Ireland, Palace, Armagh.

* Rev. Charles John Armistead, F. S. A. Harwich.

* C. Baker, 11 Sackville Street, London, W.

* Rev. Bulkeley Bandinel, D. D., Bodley's Librarian, Oxford. *(Deceased.)*

* W. R. Bayley, Cotford House, Sidmouth. (two copies.)

John Montgomerie Bell, Advocate, Sheriff of Kincardineshire. *(Deceased.)*

Rev. Walter Bell, Incumbent of S. Mungo's, West Linton.

Thomas Gordon Beveridge, Banchory Ternan, Aberdeen. (two copies.)

* W. Madox Blackwood of Pitreavie. *(Deceased.)*

Rev. E. L. Blenkinsopp, A. M. Rector of Springthorpe, Gainsborough.

* Rev. W. J. Blew, M. A. 16 Warwick Street, Pall Mall, London.

* Beriah Botfield, M. P., F. R. S. F. S. A., Royton Hall, Daventry. *(Deceased.)*

Hon. G. F. Boyle, M. A., Isle of Cumbrae, by Greenock. (two copies.)

William Brand, F. S. A. Scot. Writer to the Signet, 5 Northumberland Street, Edinburgh.

†

Rev. William Bright, M. A., Fellow of University College, Oxford.

W. A. F. Browne, M. D., Commissioner of Lunacy, Edinburgh.

John Hill Burton, Advocate, LL. D., F. R. S. E., F. S. A. Scot. Crown Manager of Prisons for Scotland, 11 Melbourne Place, Edinburgh.

Mrs Cameron of Lakefield, Inverness.

* Rev. Augustus Campbell, M. A., Rector of Liverpool.

Robert Campbell of Skerrington, Advocate, 4 Darnaway St. Edinburgh.

Rev. Sir William Henry Gibson Carmichael, B. A., Bart. of Skirling, by Noblehouse.

Rev. T. Chamberlain, M. A., Ch. Ch., Oxford.

* J. D. Chambers, M. A., of Oriel College, Oxford, Recorder of Salisbury, 16 Princes Gardens, London.

Robert Chambers, LL. D., F. R. S. E., F. S. A. Scot. Edinburgh.

Rev. Patrick Cheyne, A. M., late of S. John's, Aberdeen.

* John Gilchrist Clark, Advocate, Edinburgh.

The Right Hon. Sir John Taylor Coleridge, M. A., D. C. L., Heath's Court, Ottery S. Mary.

* Rev. Sir William Cope, Bart, M. A., Bramshill, Hants.

* James T. Gibson Craig, F. R. S. E., F. S. A. Scot. Writer to the Signet, 24 York Place, Edinburgh.

A Curate.

Mrs Dalgairns, Broomland, Dumfries.

Laurence Davidson, Writer to the Signet, Rutland Square, Edinburgh. (three copies.)

F. H. Dickinson, M. A., Kingweston, Somerton.

Charles Dolman, 61 New Bond Street, London.

His Grace Richard Chenevix Trench D. D., Lord Archbishop of Dublin. Dublin.

Rev. Rashleigh Duke, B. A. Church Eaton, Stafford.

Alexander Campbell Dun, Claremont Lodge, Hampstead, London, N. W.

The Right Hon. the Earl of Dunraven and Mount-Earle, M. A., F. S. A. Scot. Adare Court, Limerick.

* Rev. G. Ouseley Fenwicke, M. A. Clifton, late of S. John's College, Cambridge.

* The Right Hon. the Countess Fife, Duff House, Banff.

* Angus Fletcher of Dunans, Comptroller General of the Inland Revenue in Scotland, 5 Ainslie Place, Edinburgh.

The Right Hon. Lord Forbes, Brighton. (two copies.)

* William Forbes of Medwyn, F. S. A. Scot., Secretary to the Board of Lunacy in Scotland, 17 Ainslie Place, Edinburgh.

* William Fraser, F. S. A. Scot., Assistant Keeper of the Register of Sasines, H. M. General Register House, 32 South Castle Street, Edinburgh.

Rev. Philip Freeman, M. A. Vicar of Thorverton, Devon.

Archibald Gerard of Rochsoles, near Hamilton.

J. Giles, London.

* The Right Rev. James Gillis, D. D. Bishop of Limyra, Vicar Apostolic of the Eastern District of Scotland, Greenhill Cottage, Edinburgh. *(Deceased.)*

The Right Hon. W. E. Gladstone, D. C. L., LL. D., M. P., Chancellor of the Exchequer, Carlton House Terrace, London.

George J. R. Gordon, Younger of Ellon, H. M. Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary at Wurtemberg.

John Gordon of Pitlurg, Ellon. *(Deceased.)*

Barron Grahame of Morphie, Ravelrig, Balerno, Bayswater.

The Rev. William Thomas Greive, 6 Clarence Crescent, Windsor.

Rev. and Hon. Francis Grey, M. A. Rector of Morpeth, Rural Dean, Proctor in Convocation.

Rev. George A. Griffin, New Abbey, Dumfries. *(Deceased.)*

George Grub, A. M., Advocate, Aberdeen.

Frederick Hallard, Sheriff-substitute of Midlothian, 7 Whitehouse Terrace, Edinburgh.

* The Hon. Lord Handyside, Edinburgh. *(Deceased.)*

Rev. J. Hannah, D. C. L., Warden of Trinity College, Glenalmond, Perth.

* Alexander J. B. Beresford Hope, M. A., D. C. L., Bedgebury Park, Cranbrook.

* Rev. John Horner, M. A., Mells Rectory, Frome.

John Archer Houblon of Hallingbury, Bishop Stortford, Herts.

Rev. Henry Humble, M. A. Precentor of S. Ninian's Cathedral, Perth.

* The Right Hon. John Inglis, D. C. L., LL. D. Lord Justice Clerk of Scotland, Abercromby Place, Edinburgh.

* Alexander Forbes Irvine of Drum, 44 Heriot Row, Edinburgh.

Rev. James Irvine, M. A., Vicar of Leigh, Lancashire.

* Cosmo Innes, M. A., F. S. A. Scot., Advocate, Professor of History in the University of Edinburgh, Inverleith House, Edinburgh.

George Auldjo Jamieson, F. S. A., Scot., Accountant, 58 Melville Street, Edinburgh.

Rev. James Amiraux Jeremie, D. D. Regius Professor of Divinity, Trinity College, Cambridge.

Andrew Jervise, Registration Examiner, N. E. District, Brechin.

Rev. Thomas Henshaw Jones, Edinburgh. *(Deceased.)*

Christopher Kerr, of Arthurstone, Dundee.

George R. Kinloch, Keeper of the Register of Deeds, H. M. General Register House, West Coates Villa, Edinburgh.

* The Right Rev. James Kyle, D. D. Bishop of Germanicia, Vicar Apostolic of the Northern District of Scotland, Preshome.

* David Laing, LL. D., F. S. A. Scot., Librarian to the Society of Writers to the Signet, Edinburgh.

* The Hon. Charles Langdale, 5 Queen Street, May Fair, London.

Rev. Frederick George Lee, S. C. L. F. S. A., F. S. A. Scot. S. Mary's, Aberdeen.

* Alexander George Hope Lendrum, S. Margaret's College, Fulham, London.

Rev. H. P. Liddon, M. A. Student of Christ Church, Oxford.

* The Right Hon. the Lord Lindsay, M. A., Haigh, Wigan.

** Ambrose L. M. P. de Lisle, Deputy Lieutenant of the County of Leicester, &c. Grace Dieu Manor, Leicester. (two copies.)

* The Most Hon. the Marquis of Lothian, B. A., Newbattle Abbey, Edinburgh.

* Alexander S. Logan, Advocate, Sheriff of Forfarshire. *(Deceased.)*

Rev. Alexander Low, A. M., S. John's, Longside, Aberdeen.

Rev. H. R. Luard, M. A., Trinity College, Cambridge.

Hon. F. Lygon, M. A., M. P., Fellow of All Souls College, Oxford.

Augustus C. Mackenzie, Balavil, Dingwall.

* John Whiteford Mackenzie, F. S. A. Scot., Writer to the Signet, 16 Royal Circus, Edinburgh.

The Very Rev. John Macpherson, D. D. New Abbey, by Dumfries.

James Maidment, Advocate, Edinburgh.

* Hon. W. Maule of Maulesden. *(Deceased.)*

* Hon. Marmaduke Constable Maxwell of Terregles, Dumfries.

* Rev. Arthur B. Mesham, B. D., Wootton Rectory, Canterbury.

* Captain Mitchel, 18 Inverleith Row, Edinburgh.

George Moir, Advocate, Sheriff of Ross and Cromarty, Professor of Scots Law in the University of Edinburgh.

* Robert Monteith of Carstairs, M. A. "Cameriere Segreto di Spada e Cappa di sua Santita Pio ix." Carstairs House, near Lanark.

The Right Rev. Robert Eden, D. D. Bishop of Moray and Ross, Primus of the Episcopal Church in Scotland, Hedgefield House, Inverness.

Rev. Prebendary Morrice, M. A., Longbridge Deverill, Warminster. (two copies.)

The Hon. Lord Murray, Edinburgh. *(Deceased.)*

J. Badenach Nicolson of Glenbervie, Advocate, Edinburgh.

Benjamin Noble, Greenock. (two copies.)

Rev. H. M. Oswald, M. A., Witham, Essex.

John Park, Advocate, 1 Thomas Street, Edinburgh.

Rev. J. L. Patterson, M. A., S. Mary's, Moorfields, London.

Rev. John P. Power, M. A. Huncote Grange, Enderby, Leicester.

Rev. John Burnett Pratt, A. M., Cruden, Aberdeen.

Rev. Francis Procter, M. A. Vicar of Witton, N. Walsham, Norfolk.

* Rev. John Purchas, M. A., 7 Montpellier Villas, Brighton.

The Very Rev. Edward Bannerman Ramsay, M. A., LL. D., Dean of Edinburgh.

Rev. W. U. Richards, M. A., All Saints Clergy House, Margaret Street, Cavendish Square, London.

* Joseph Robertson, LL. D., F. S. A. Scot., Superintendent of the Literary and Antiquarian Department of H. M. General Register House, Edinburgh.

The Right Rev. Connop Thirlwall, D. D. Lord Bishop of S. David's, Palace, Abergwelly.

Rev. E. E. Baylee Salisbury, B. D. Thundersley Rectory, Rayleigh, Essex.

Erskine Douglas Sandford, Advocate, Steward of Kirkcudbright. *(Deceased.)*

Rev. and Hon. John Sandilands, M. A., Rector of Coston.

Rev. George Shand, M. A. Oxon., Rector of Heydon, Norfolk.

* Charles Farquhar Shand, LL. D. Chief Justice of the Mauritius.

Rev. Orby Shipley, M. A.

* James Y. Simpson, M. D., F. S. A. Scot. F. R. S. E., Professor of Midwifery in the University of Edinburgh, 52 Queen Street, Edinburgh.

* William Forbes Skene, F. S. A. Scot., Writer to the Signet, 20 Inverleith Row, Edinburgh.

* William Smythe of Methven, Methven Castle, near Perth.

* The Right Hon. the Earl of Southesk, Kinnaird Castle, near Brechin.

* Rev. W. Stevenson, D. D., F. S. A. Scot., Professor of Ecclesiastical History in the University of Edinburgh.

*** C. J. Stewart, King William Street, London. (six copies.)

* The Very Rev. the President of Stonyhurst.

* The Right Hon. Lord Stourton, Allerton Park, Weatherby.

* John Stuart of Newmills, Secretary of the Society of Antiquaries of Scotland, Edinburgh.

* His Grace the Duke of Sutherland. *(Deceased.)*

Rev. J. T. A. Swan, M. A., Incumbent of S. Mark's, Staplefield Common, Diocese of Chichester. (two copies.)

* Archibald Campbell Swinton, LL. D., Advocate, Younger of Kimmerghame, Dunse.

James G. Syme, Advocate, Edinburgh. (two copies.)

** J. Toovey, London. (five copies.)

The Rev. J. H. Todd, D. D., Professor of Hebrew in Trinity College, Dublin.

Sir Walter Calverley Trevelyan, M A. Baronet, of Nettlecombe, Wallington, Newcastle upon Tyne.

W. B. D. D. Turnbull, Lincoln's Inn, London. *(Deceased.)*

* Adam Urquhart, Advocate, Sheriff of Wigtownshire. *(Deceased.)*

* The Very Rev. the President of S. Cuthbert's, Ushaw.

W. S. W. Vaux, M. A., Keeper of Coins and Medals in the British Museum.

Rev. George Walker, Kinnell Manse, Arbroath.

Rev. William Webster, A. M. New Pitsligo, Mintlaw.

Rev. George Williams, B. D. Fellow of King's College, Cambridge.

Rev. Archibald Wilson, Dundee.

Rev. John S. Wood, B. D. Fellow and Tutor of S. John's College, Cambridge.

Rev. Christopher Wordsworth, D. D. Canon of S. Peter's, Westminster, Proctor for the Chapter in Convocation, Rural Dean in the Diocese of Oxford. Cloisters, Westminster Abbey.

* D. Wyllie and Son, Aberdeen. (two copies.)

THE

PREFACE.

1. No apology is necessary for this edition of the Arbuthnott Missal. The Scottish archæologist, recognizing the fact that of all the utterances of a nation's thought the noblest must be the expression of its devotional life, will hail with pleasure this exhibition of the ancient religious forms of his country. The student of ritual and other cognate subjects, will be glad to possess a copy of the almost solitary specimen which time and the strong feelings of a later age * have left us of the Liturgy of a certain period in the Ecclesiastical history of Scotland.

2. We cannot attain to any certainty as to the Liturgy used in Scotland in the early ages. The question is not a simple one, but involves the consideration of the manner in which the country was evangelized. In the almost absolute dearth of documentary proof, it is impossible to say more than that there seem to have been several waves of Christian civilization, which, century after century, extended themselves over the country. These were so independent of each other, that possibly, an argument from the use of one can scarcely be applied to that of another; just as the Canterbury succession of S. Austin was different in many particulars from the older British Church.

3. The earliest record we have of the conversion of Scotland is the place in Tertullian; "Britannorum inaccessa Romanis loca, Christo verò subdita." This seems to amount to thus much—that the Christian religion had penetrated recesses, into which Roman arms and civilization had failed to make their way;

* It appears from a record in the Register House, that six Missals which belonged to Queen Mary were taken and burnt by the Regent Murray with his own hands; "Item, tayne be my Lordis Grace and brint vi. Mess Buikis." *Information by Joseph Robertson, Esq.*

that the Roman civilization carried along with it Christianity; that in the Roman towns and Castra Stativa there must have been the profession of Christianity after the Roman type; that the zeal and expansive power of the true faith had announced the Gospel among the native Kelts beyond the walls; and perhaps that the prisoners taken in the fierce inroads of the Caledonians may have carried Christianity northward. At the same time, we must not lay too much stress on this. Few races are disposed to give a hearty adhesion to the religion of their enemies; and where there is a difference of blood and race, this circumstance becomes increasingly important. The legend of Pope Victor's mission may be dismissed as untrustworthy, and it is more than doubtful that anything like an organized Church existed among these people. But whatever religion they had, must in form and ritual have been Roman.

4. The first advent of Christianity of which we have any authentic account, is the mission of S. Ninian. Nothing is recorded by S. Aelred, his biographer, of the form of his Liturgy. We are, therefore, left to speculation, and may infer, either that his connection with S. Martin of Tours may have induced him to use the Gallican Office of the Ephesine family; or on the other hand, his relations with Pope S. Damasus, the patron of S. Jerome, may make it possible that the Office of Whithern, as used by the Southern Picts, was Roman. Bede * expressly speaks of S. Ninian as "Qui erat Romæ regulariter fidem et mysteria veritatis edoctus;" and though he couples this with his veneration for S. Martin, it must be recollected that that saint's influence was so predominant over all the west, that his name was put after those of the Apostles into the Canon of S. Gregory's Sacramentary. This probability is heightened by the record of the visit and consecration at Rome of S. Finnan of the same succession, in the year A. D. 503.† Add to this, that the Roman Municipia in the Province of Valentia must still have been existent institutions.

5. The same reasoning would apply to the next mission to Scotland—that of S. Palladius from S. Celestine to those Scots who already believed in Christ.‡ We must infer that he would introduce the Roman *Ordo* into the Church of Fordun. As a general rule we may hold it for certain, that the missionaries introduced that Office to which they had been accustomed. Thus, S. Columbanus brought his Irish Office with him to Bobio. So large minded a policy as that

* Hist. Eccl. lib. iii. 4.

† conf. Innes, History; Spalding Club edition, p. 114.

‡ "Ad Scotos in Christum credentes ordinatur à Papâ Cœlestino Palladius, et primus episcopus mittitur."

advocated by S. Gregory the Great in his Answers to S. Austin, is quite exceptional in the annals of the Church.

6. The irregularity of S. Kentigern's consecration * which appears, though preserving all that is of necessity to the validity of such consecration, to have been done so informally that excuse is made for the islanders, in that, "being at a distance from the rest of the Christian world and exposed to the infestation of pagans, they had become very ignorant of the Canons and Customs of the Church," † would show that in his time (A. D. 511.) a corruption had taken place.

7. We tread on firmer ground when we come to the succession of S. Columba. It is true that S. Adamnan in his life of that saint gives little information as to this point. He makes use, indeed, of the ordinary Latin expressions, "Christi corpus ex more conficere;" "Sacræ Eucharistiæ mysteria conficere" or "celebrare;" "Sacra missarum solemnia." ‡ But as these were used all over the West, and are found in the writers who used the Ephesine Liturgy in France and Spain quite as freely as in those in Central Italy and Africa who followed the Roman, nothing can be concluded from them. On the other hand, in the words of the distinguished antiquary Dr Reeves in his most learned and accurate edition of S. Adamnan's Life of S. Columba,‖ "We gather from these memoirs that the practice of the Irish Church in the celebration of the Lord's Supper, at this time, varied in regard to its ministration; that sometimes, the attendant priests selected one of their number, either as eminent for piety or for station, or because a visiter, as in the present instance. Sometimes, two or probably more acted as concelebrants, 'simul verbis et manu conficientes;'" a custom which (so far as the words are concerned) is found in other branches of Western Christendom, as *e. g.* in the ancient Church of France.

8. The intimate connection between the Scoti in Ireland and in Scotland, and the fact that S. Columba came to us as a missionary from the Church of Ireland, make it important to our present purpose to determine what Liturgy was used in that Church, as it can hardly be doubted that it must have been the same in both Islands. We will first give the opinions of eminent Ritualists and Antiquaries, and then call attention to some very important documents recently discovered and some of which are now for the first time published, which put the matter beyond question.

9. The Rev. Thomas Innes § remarks; "As to the rite or discipline observed

* Innes, History, p. 126. † Joceline Vit. Kentigern. c. xi. cited by Innes.
‡ lib. 1. 40, 44; 3. 12. ‖ p. 86 note f. § Civ. and Eccl. Hist. p. 168.

in the celebration of the holy mysteries, it appears that the usages of the Picts and Scots in ancient times were, as it was usual in other countries, different in some things from the modern usages of the Occidental Church." Nay, he goes so far as to say; "There is great ground to believe that the Scots in ancient times, in the celebration of the sacred mysteries, followed the Gallican rite or liturgy, introduced at first into Ireland by S. Patrick, educated in Gaul, and from Ireland brought over by S. Columba to our northern parts of Britain." Bishop Lloyd, too, says; "For their offices of prayer in these monasteries, they made use of S. Martin's Liturgy, viz. that which was called *Gallorum Cursus*. This was used by them everywhere in Britain. In Ireland they had another Liturgy, called *Scotorum cursus*, as Bishop Usher tells us from a MS. of that age."*

10. But Palmer, after giving some account of the Stowe MS. as described by Dr O'Conor, which he considered to be, "the only document in existence which can be referred to the Liturgy of Ireland, before the jurisdiction of the Roman Patriarch was established in that country," says; "It seems, that this Liturgy accorded very nearly with the ancient Roman; and it would in fact be probable, antecedently to a knowledge of this fact, that the Irish used the Roman Liturgy from the time of Patrick." †

11. A third view, however, is advanced by an ancient Irish author of the beginning of the eighth century, who "distinguishes the Gallican course from the Roman, S. Martin's, the Irish or British, the Oriental, the Ambrosian, and that of Benedict the Abbot," ‡ thus making it different both from the Roman and from the Gallican. That the Columbite Liturgy was peculiar, may be further surmised from the great controversy about Easter in S. Finan's time. After Aidan's death it was agitated with greater warmth than heretofore betwixt the Scots that followed the discipline and uses of S. Columba on the one hand, and those that came from Kent and from the Gauls on the other; ‖ Ronan, one of the latter party, being described as "natione Scottus sed in Galliæ et Italiæ partibus regulam ecclesiasticæ veritatis edoctus."

12. The valuable Ecclesiastical History of Ireland by the Reverend Dr Lanigan, § gives the following account of the Irish Offices; "It is very probable,

* Cited by Keith, Scottish Bishops, Prelim. Diss. p. lxxxiv.

† The Aberdeen Breviary, in the *Lectio* of S. Patrick's day, says that the name of Patrick was bestowed upon him by S. Cœlestine.

‡ Cited by Palmer p. 157.

‖ Innes p. 232, see Bede Hist. Eccl. lib. iii. c. 25 "qui de Cantiâ vel de Gallis advenerant."

§ vol. iv. p. 367; Dublin 1822.

that the Roman Liturgy and Offices were universally received in Ireland about the end of the twelfth century, and there can be no doubt that they were observed in those parts where the English power prevailed. Giraldus Cambrensis, amidst all his grumbling, does not charge the Irish with differing in this respect from the English or Romans. The exertions of Gillibert, Bishop of Limerick, had paved the way for setting aside the old various Irish Liturgies, &c. But S. Malachy's authority and influence contributed much more to the establishment of the Roman practices. Add the seventh Canon of the Synod of Cashel, held in 1172, in which is an injunction to the same effect. Although this Synod was not attended by the prelates of Ulster, yet we may safely infer from their adherence to the principles of S. Malachy, that they approved of that injunction. The Apostolic legates, of whom there was a constant succession in Ireland during that century, undoubtedly took care to introduce and enforce the practices of the Roman system. Of the old Irish Liturgies and Offices no copy is, as far as I know, to be found, except perhaps of the one, and that the most remarkable, which was called *Cursus Scotorum*, or the Liturgy &c. of the old Scots or Irish; which was brought to Ireland by S. Patrick, and was the only one observed during the times of the first class of Irish saints, and consequently for above an hundred years. I have had occasion to allude to it more than once, and to remark that after the introduction of new Liturgies or Masses, it was still followed by S. Comgall in Ireland, and by S. Columbanus in the Continent. It has been said that it was originally the Liturgy of S. Mark the Evangelist; that it was used by S. Gregory Nazianzen and other Greeks; afterwards received by Cassian, Honoratus, first Abbot of Lerins, S. Cæsarius Bishop of Arles, and the Abbot Porcarius; also by S. Lupus of Troyes, and S. German of Auxerre, the friends of S. Patrick who received it from them; and that it was retained by S. Comgall, &c. This *Cursus* continued in force, at least with the followers of S. Columbanus, for many years after that saint's death in 615. How long it might have been kept up in Ireland by the monks of S. Comgall's Institution, I am not able to discover. It must not be confounded with the Liturgy usually called *Gallicana*."

13. For this account Dr Lanigan refers to a tract on the origin of Ecclesiastical Offices, quoted by Ussher * and published by Spelman † and Wilkins. ‡ For his last statement, he not only quotes the author above-mentioned, but maintains that Agrestinus, the enemy of S. Columbanus' rule, alleged, "Columbanum etiam à cæterorum ecclesiasticorum more desciscere, et sacra missarum solemnia multiplicatione orationum et collectarum celebrare." § He goes on; "It is, indeed,

* Pr. p. 343, 840, 917. † Councils, vol. i. 176. ‡ vol. iv. 741 sqq. § Jonas, vit. S. Eustasii cap. 8.

probable that the Gallican Liturgy, strictly so called, was introduced into Ireland during the period of the second class of Irish saints. In a mass celebrated by Columbkill the name of S. Martin was mentioned among the commemorations. Now, as Mabillon observes, his name was commemorated in the Gallican Liturgy. Columbkill might have received his mass from the Britons, David, Gildas, and Docus; and it is said that the Britons followed the Gallican Liturgy. Yet S. Martin's name might have been also in the mass which S. German and Lupus delivered to S. Patrick, that is, in the *Cursus Scotorum*. Usher and after him Stillingfleet were much mistaken in the confounding those two Liturgies together; for the one, which was delivered by Cassian, German, Lupus, &c. was not, as they say, the *Cursus Gallorum*, which was supposed to have been derived from S. John, but the *Cursus Scotorum* attributed to S. Mark." *

14. He adds; "There are good reasons for thinking that the *Cursus Scotorum* is still extant, and that it is the same as the ancient Missal † which Mabillon found in the Monastery of Bobbio, and which he says was written about 1000 years before his time. . . . In it I find no Mass for any Irish saint, nor even mention of any one of them. This is the chief point which may excite a doubt of its being the same as the *Cursus Scotorum*. Yet this difficulty can be easily removed by observing that the respect paid by the Irish clergy to S. Patrick prevented them from adding any Mass to those contained in the Missal brought by him, and that they were loth to introduce their own saints into it. On the other hand, this Missal is accompanied with a Penitential, and one that agrees in very great part with that of S. Columbanus, called *Liber de pœnitentiarum mensurâ taxandâ*, and in some points with the Penitential of Cummian." ‡

Dr Lanigan concludes; "On the whole, although I do not pretend to decide on the matter, I cannot but think that said Missal was the one used by that saint (Columbanus) himself, and that the only difference between it and the ancient *Cursus Scotorum* consists in his having added to it the Mass of S. Sigismund in compliance with the custom of the province of Besançon." §

Dr Lanigan ‖ further says, "S. Comgall observed and followed the Liturgy introduced into Ireland by S. Patrick." He quotes as his authority, Ussher, ¶ who thus writes:—

* p. 371.

† [See it under the name *Missale Vesontionense* in the "Ancient Liturgies of the Gallican Church;" Burntisland edition.]

‡ p. 371. He refers to these Penitentials as printed in the Bib. Patrum ed. 1677 t. 12.

§ p. 373. ‖ vol. ii. p. 63. ¶ Religion of the Ancient Irish; vol. iv. p. 273.

15. "As to the form of the Liturgy or public service of God, which the same S. Patrick brought into this country, it is said that he received it from Germanus and Lupus; and that it originally descended from S. Mark the Evangelist; for so have I seen it set down in an ancient fragment, written well nigh 900 years since, remaining now in the library of Sir Robert Cotton. . . . Yea, S. Hierome's authority is there vouched for proof hereof. 'Beatus Hieronymus affirmat, quòd ipsum cursum, qui dicitur præsente tempore Scotorum, beatus Marcus decantavit;' which being not now to be found in any of S. Hierome's works, the truth thereof I leave unto the credit of the reporter.

"But, whatsoever Liturgy was used here at first, this is sure that in the succeeding ages, no one general form of divine service was retained, but diverse rites and manners of celebrations were observed in diverse parts of this kingdom, until the Roman Use was brought in at last by Gillebertus and Malachias and Christianus, who were the Pope's legates here about 500 years ago. . . . That their" (the British) "form of Liturgy was the same with that which was received by their neighbours the Gauls, is intimated by the author of that ancient fragment before alleged; who also addeth that the 'Gallican Order was received in the Church throughout the whole world.' Yet elsewhere do I meet with a sentence, alleged out of Gildas, that 'the Britons were contrary to the whole world, and enemies to the Roman customs, as well in their Mass as in their tonsure.'" *

16. So Ussher again; † "In tribus istis sanctorum ordinibus, præcipuam in Liturgiâ ecclesiasticâ, regulis monasticis, tonsurâ, observatione Paschali et mulierum contubernio, ab auctore catalogi vides observatam fuisse discrepantiam. Et missæ quidem sive publicæ liturgiæ unum et eundem ritum initio à Patricio huc introductum, et à discipulis ipsius observatum ille notat. Ejus originem à B. Marco Evangelistâ arcessit libelli *de offic. eccl. primâ institutione* vetus auctor; atque eundem ritum, à Germano et Lupo acceptum, Hibernis communicavisse Patricium; indeque Comgallum per discipulum suum Columbanum, ad transmarina cœnobia propagavisse significat. Quum enim dixisset, (quod ipsius tamen fide dictum esto) 'B. Hieronymum affirmâsse, ipsum Cursum, qui dicitur præsente tempore Scotorum, B. Marcum decantavisse;' Patricium à Lupo et Germano archiepiscopum in Scotiis ac Britanniis positum, 'ipsum cursum ibidem decantavisse' affirmat; de subsecutâ successione istâ subjiciens; quæ ut depravatissimè erant scripta repræsentare voluimus, crassiorum errorum emendatione ad marginem appositâ.

"Patricius 'ipsum Cursum ibidem decantavit; et post ipsum beatus Wandi-

* p. 276.

† Britann. Ecclesiarum Antiquitat. c. xvii. t. 6 p. 480.

locus senex, et beatus Comogillus *(marg.* Comgallus) qui habuerunt in eorum monasterio monachos circiter tria millia. Inde beatus Wandilocus in prædicationis ministerium à beato Comogillo missus est, et beatus Columbanus partibus Galliarum destinati sunt Luxogilum *(mg* destinatus est Luxovium) monasterium et ibidem ipsum Cursum decantaverunt. Et inde postea percrebuit formam *(mg* fama) sanctitatis eorum per universum orbem terrarum; et multa cœnobia ex eorum doctrinâ, tam virorum quàm puellarum, sunt congregata. Et postea inde sumpsit exordium sub beato Columbano, quod ante B. Marcus Evangelista decantavit. Et si nos *(mg* nobis) non creditis; inquirite in vita b. Columbani et b. Eustasi abbatis (plenius invenictis) et dicta b. Attelæti abbatis Ebovensis *(mg* Atthalæ abbatis Bobiensis.)'"

17. We now come to the fragments of early Irish Sacramentaries which have recently been discovered, and which prove beyond all question that the earliest Liturgy of which we can obtain any reliable indications as having been used in these Islands, was Ephesine. They are so important that we print them twice, the first time exactly as they are found in the MSS, and again with the spelling modernized, and having at the side the paralled passages which we consider to justify the opinion we have formed of them.

18. The first we shall give is the Book of Moling, in the library of Trinity College, Dublin. It was written about the year A. D. 900, and at the end of S. Matthew's gospel contains the following prayers which we give from a copy sent us by Dr Reeves, by whom it was transcribed from the original. The places left blank are unfortunately illegible in the MS.

Oratio Communis pro infirmo incipit.

Oremus, fratres carissimi, pro spiritu cari nostri *N.* qui secundum carnem egritudinem patitur, ut Dominus ei relevationem doloris presentet, vitam concedat, tutellam salutis remuneratione bonorum operum impertiat, per Dominum.

Præfatio communis incipit.

Oremus, fratres carissimi, pro fratre nostro *N.* qui incommodo carnis et egritudine vexatur, ut Deum pietas per angelum medicinæ celestis visitare et corroborare dignetur per Dominum.

(folio a verso)

. . . omnis

. . . .

conserva fa . . . . tuum hunc *N.* quem . . . . ficasti et redemisti pre[tio] magno sancti sanguinis tui, in secula seculorum.

Benedictio super aquam.

Oremus et postulemus de domini missericordia, ut celesti spiritu hunc fontem benedicere et sanctificare dignet, per dominum.

Benedictio hominis.

Benedicat tibi dominus et custodiat te; illuminet dominus faciem suam super te et missериatur [*in mg* alleluia.] tui, convertatque dominus vultum suum ad te et det tibi pacem et sanitatem. Misserere n. d. a.

Tum unges cum oleo.

Unguo te deoleo sanctificationis in nomine Dei patris et filii et spiritus sancti, ut salvus eris in nomine sancte Trinitatis.

Simul canit Credo in deum patrem.

tum dicitur ei ut dimittat omnia.

Collectio orationis dominicæ.

Creator naturarum omnium, deus, et pariens *(sic)* universarum in celo et interra originum has trinitatis populi tui religiosas preces ex illo inaccessae lucis throno tuo suscipe et inter hiruphin *(folio* b) et ser[aphin in]defessas circum[stan]-tium lau[d]andi spes non am . . . precatione noster.

Collectio nunc sequitur.

Libera nos a malo, domine Christe ihesu, et custodies nos in opere bono, auctor omnium bonorum, manens et regnans in secula seculorum, Amen.

Tum reficitur corpore et sanguine.

Corpus cum sanguine domini nostri ihesu Christi sanitas sit tibi in vitam æternam.

Oratio post sumptam Eucharistiam.

Custodi intra nos, domine, gloriæ tuæ munus, ut adversus omnia presentis seculi mala eucharistiæ quam percipimus viribus muniamur, per dominum.

Et sacrificent sacrificium laudis *usque* annuntiant opera ejus in exultatione, alleluia.

Calicem salutaris accipiam et nomen Dei invocabo.

Reffecti Christi corpore et sanguine, tibi semper, domine, dicamus alleluia.

Laudate dominum omnes. glo[ria Patri.]

Sacrificate sacrificium iustitiæ et sperate in domino.

Deus, tibi gratias agimus, per quem misteria sancta celebravimus et ate sanctitatis dona deposcimus, per dominum nostrum ihesum Christum filium tuum, cui gloria in secula seculorum.

19. Again; there is the *Missa de Infirmis* or *Visitatio infirmorum* in the

Book of Dimma. It is given in Betham's *Antiquarian Researches*,* but not quite correctly, so that it is reproduced here from a copy which we again owe to the courtesy of the learned Dr Reeves.

BOOK OF DIMMA.

(folio 52 a, b, at end of S. Luke.)

" Oremus fratres dominum deum nostrum pro fratre nostro. n. quem duri ad præsens malum langoris adulcerat, ut eum domini pietas cælestibus dignetur curare medicinis qui dedit animam det et salutem per dominum nostrum.

(folio 52 b.)

Deum vivum omnipotentem, cui omnia opera restaurare confirmare facillimum est fratres carissimi pro fratre nostro infirmo supliciter oremus quo creatura manum sentiat creatoris aut in reparando aut in recipiendo in homine suo pius pater opus suum recreare dignetur per dominum nostrum.

Domine sancte pater universitatis auctor omnipotens æternæ deus cui cuncta vivunt qui vivificas mortuos et vocas ea quæ non sunt tanquam ea quæ sunt tuum solitum opus qui es artifex pie exerce in hoc plasmate tuo. per dominum.

Deum in cujus manu tam alitus viventis quam vita morientis, fratres dilectissimi deprecemur ut corporis hujus infirmitatem sanet et animæ salutem præstet ut quod per meritum non meretur misericordiæ gratia consequatur orantibus nobis. per dominum.

Deus qui non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat huic ad te ex corde converso peccata dimite, et perennis vitæ tribue gratiam per dominum.

Deus qui facturam tuam pio semper donares afectu inclina aurem tuam suplicantibus nobis tibi ad famulum tuum. n. adversitate valitudinis corporis laborantem placituri respice visita eum in salutare tuo et cælestis gratiæ ad medicamentum. per dominum.

(folio 53 a.)

Si in hac vita tantum in christo sperantes sumus misserabiliores sumus omnibus hominibus. nunc autem christus resurrexit a mortuis primitiæ dormientium quoniam quidem per hominem mors: et per hominem resurectio mortuorum; et sicut in adam omnes moriuntur ita in christo omnes vivificabuntur.

* Dublin 1827, p. 53.

In illo die accesserunt ad eum saducei qui dicunt non esse resurrectionem et interrogaverunt eum. respondens autem iesus ait illis; erratis nescientes scripturas neque virtutem Dei. in resurrectione enim neque nubent neque nubentur, sed erunt sicut angueli in cælo. de resurrectione autem mortuorum non legistis quod dictum est a deo dicente vobis ego sum deus abraam deus isac, deus jacob non deus mortuorum sed viventium. audientes turbæ admirabantur in doctrinam ejus.

Divino magisterio edocti et divina institutione firmati, audemus dicere

Credo in deum patrem omnipotentem

credo et in iesum christum filium ejus

credo et in spiritum sanctum

credo vitam post mortem credo me resurgere.

(folio 53 b.)

Ungo te de oleo sanctificato in nomine trinitatis ut salveris in sæcula sæculorum.

Concede nobis famulis tuis, ut orantes cum fiducia dicire mereamur pater noster.

(in smaller hand and shorter line.)

Infirmus canit si poterit; si non, persona ejus canit sacerdos.

Agnosce domine verba quæ præcipisti ignosce præsumpsioni quam imperasti; ignorantia est nob isnon agnoscere meritum; contumacie non servare præceptum, quo jubemur dicere pater noster.

Libera nos domine ab omni malo et custodia nos semper in omni bono, christe iesu auctor omnium bonorum qui regnas in sæcula.

Pax et caritas domini nostri iesu christi sit semper nobiscum.

Hic pax datur ei, et dicis.

Pax et commonicatio sanctorum tuorum, christe iesu, sit semper nobiscum.

respondit amen.

Das ei eucharistiam, dicens.

Corpus et sanguis domini nostri iesu christi filii dei vivi conservat animam tuam in vitam perpetuam.

Post adsumptum, ait.

Agimus deo patri omnipotenti gratias quod terræ nos originis atque naturæ sacramenti sui dono in celestem vivificaverit demotation

Item oratio, Ostende nobis domine misscricordiam.

Converte nos, Deus salutum nostrarum, et firmare præsta salutem nostrorum qui regnas in sæcula sæculorum.

Alleluia. Calicem salutaris *usque* invocabo.

Alleluia. Fortitudo mea *usque* in salutem.

Alleluia. Refecti christi corpore et sanguine, tibi semper dicamus.

Alleluia. Laudate dominum omnes gentes *usque in finem.*

Alleluia. Sacrificate sacrificium justitiæ *usque* in Domino.

(folio 54 a.) *Tunc signas et dicis,* Pax tecum.

Benedicat tibi Dominus, et custodiat te conservat vultum tuum ad te ut det tibi pacem.

Respon. Deus tibi gratias agimus per quem ministeria sancta celebramus et ate dona sanctitatis deposcimus qui regnas in sæcula.

20. We have already observed, that the intimate connection both national and ecclesiastical between the Scoti of the two Islands would render it antecedently probable in the highest degree that the Liturgies they used were identical. But the recent discovery at Cambridge of a service closely resembling the Book of Moling given already, completes the chain of evidence by which we prove that the Church of Scotland during the succession of S. Columba used the Ephesine Liturgy.

21. It is in a small parchment MS in the Cambridge University Library, numbered Ii. vi. 32. which contains the Gospel of S. John and parts of the other Gospels, together with a chartulary of the clerics of Deir, determining thereby the connection of the MS with the celebrated Culdee foundation of this name in Aberdeenshire. It is written in Latin and in Gaelic about the twelfth century, in the opinion of Mr Bradshaw of King's College, who first called attention to it; but some scholars are inclined to consider the sacred part of it as old as the celebrated "Book of Armagh," that is A. D. 810. In the middle of the book there are two leaves, *folio* 28 *verso* and *folio* 29 *recto* (28 *recto* is blank) which contain in an Irish handwriting the following service. It will be observed as a curious coincidence, that these three services all occur on a spare leaf in an Evangeliarium, and that they all relate to the communion of the sick. As administration would of course be made from the reserved gifts, this will account for the absence of the prayer of consecration and indeed of the whole of the earlier part of the Liturgy. The Book of the Gospels was no doubt carried to the sick person's house, and it would be to meet the convenience of the priest that this service together with prayers for the sick was written in the same volume. We owe the following copy to the kindness of Mr Bradshaw, who proposes to publish a reprint of the whole volume.

From the Book of Deer, fol. 28 *b*, 29 *a.*

Item oratio ante dominicam orationem

Creator naturarum omnium deus etparens uniuersarum incelo etinterra originum hás trementis populi tui relegiosas preces exillo inacessibileis lucis trono tuo suscipe etinterhiruphin etzaraphin indefessas circumstantium laudes exaudi spei nonambigue precationes · Pater noster qui es · *usque in finem*

Libera nós Domine amalo Amen christe ihesu custodi nos semper inomni opere bona fons etauctor omnium bonorum deus euacua nos uitiis · etreple nos uirtutibus bonis · perte christe ihesu :—

H*isund dubar sacorfaicc dau*·—[Angl. " Here give the sacrifice to him."]

Corpus cumsangine domini nostri ihesu christi sanitas sit tibi inuitam perpetuam et salutem.

Reffecti christi corpore et sanguine tibi semper dicamus domine Alleluia Alleluia

Qui satiauit animam inanem etanimam essurientem satiauit bonis Alleluia Alleluia· :-

Etsacrificent sacrificium laudis et *usque* exultatione. Alleluia Alleluia

Calicem salutaris accipiam etnomen domini in*n*ocabo · Alleluia Alleluia

Reffecti christi corpore · Alleluia Alleluia

Laudate dominum omnes gentes Alleluia Alleluia
gloria. . reffecti christi · Alleluia Alleluia
etnunc · etsemper · Reffecti

Sacrificate sacrificium iustitiae etsperate indomino.

Deus tibi gratias agimus perquem misteria sancta celebrauimus etate sanctitatis dona deposcimus miserere nobis domine saluator mundi
Qui regnas insecula seculorum amen · finit

22. Short although these fragments are, they completely solve the question now interesting us as to the family of Liturgies to which they must have belonged. The Roman Liturgy in all its various editions, *e. g.* the Gelasian, Ambrosian and Gregorian, has a fixed introduction and conclusion to the Lord's Prayer, which never varies. These are, "Præceptis salutaribus moniti &c." and, "Libera nos, quæsumus, ab omnibus malis, &c." In the Ephesine on the contrary, the introduction and conclusion vary with each different service. In these fragments, they do not agree with the fixed and unchanging words of the Roman Canon, which alone would lead us to believe that they belonged to a service that allowed of more variety in this part.

But, moreover, some of the very phrases used in these three fragments are found in several of the Gallican services, and some of these, services which have no marks of Roman influence. This is especially the case with the prayer after the Lord's Prayer and with the Post-communion biddings and collects.

23. Without endorsing the polemical use which he makes of the fact, on the word *Sacorfaic* or "sacrifice" as employed for the sacrament of the Body of our Lord, one may refer to these words of Archbishop Ussher; "For they did not distinguish the sacrifice from the sacrament, as the Romanists do now-a-days; but used the name of sacrifice indifferently, of that which was offered to God and of that which was given to and received by the communicant. . . . A bishop, by his testament may bequeath a certain proportion of his goods to the priest that giveth him the sacrifice, or in that sentence of the Synod attributed to S. Patrick, 'He who deserveth not to receive the sacrifice in his life, how can it help him after his death;' and in that gloss of Sedulius, 'Tarry one for another, i. e. saith he, until you receive the sacrifice.'" * "Sacrificium" is used in the Sarum Office in the same sense.

24. We now proceed to print these services in a more legible form, for the benefit of Liturgical scholars, giving side by side the parallel passages from the Gallican and Mozarabic rites. Where the reference is merely to a page, it applies to the Burntisland edition of the *Ancient Gallican Liturgies.* No surprise need be felt that for several of the Prefaces (we use the word in the Gallican sense of an address or bidding to the people) and Collects for the sick no corresponding passage has yet been found. For among the incomplete fragments that have come down to us of this rite, there is nothing which answers to the Roman *Rituale;* so that what we now publish possesses additional value as being the

* Ussher Rel. of Anc. Irish vol. iv. p. 278.

first remains discovered of the Ephesine form of visiting the sick. The identity, however, of these "Books" with the Ephesine rite is (we submit) fully established by the numerous points of resemblance in those parts which they have in common with the proper Missal service, viz. the Introduction and conclusion to the Lord's Prayer, and the prayers after Communion. Besides, the number of "biddings" or addresses to the people is itself a mark of the Ephesine Liturgy as distinguished from the Roman, which consists almost exclusively of Collects, addressed to God.

BOOK OF DIMMA.

Oremus, fratres, Dominum Deum nostrum pro fratre nostro *N.* quem duri ad præsens malum languoris adulcerat, ut eum Domini pietas cœlestibus dignetur curare medicinis; qui dedit animam, det et salutem. Per Dominum nostrum.

compare the very similar expressions in the second *Præfatio* of the Book of Moling below; so also, "ut his Dominus cœleste medicinæ suæ munus indulgeat." p. 93; tribue languidis famulis tuis subsidium medicine celestis." M. Moz. 456. 24.

Deum vivum omnipotentem, cui omnia opera restaurare [et] confirmare facillimum est, fratres carissimi, pro fratre nostro infirmo suppliciter oremus; quo creatura manum sentiat Creatoris, aut in reparando aut in recipiendo in homine suo pius Pater opus suum recreare dignetur. Per Dominum nostrum.

"Domine, cui vivificare mortuos facile est." p. 93.

Domine, sancte Pater, universitatis auctor, omnipotens æterne Deus, cui cuncta vivunt, qui vivificas mortuos et vocas ea quæ non sunt tanquam ea quæ sunt, tuum solitum opus, qui es artifex pie, exerce in hoc plasmate tuo. Per Dominum.

The word "plasma" is often found both in the Gallican and Mozarabic Liturgies.

Deum in cujus manu tam halitus viventis quàm vita morientis, fratres dilectissimi, deprecemur, ut corporis hujus infirmitatem sanet et animæ salutem præstet; ut quod per meritum non meretur, misericordiæ gratiâ consequatur, orantibus nobis. Per Dominum.

Deus, qui non vis mortem peccatoris, sed ut convertatur et vivat, huic ad te

"Rex gloriæ, qui non vis mortem peccatoris, sed ut convertatur et vivat..." p. 93.

ex corde converso peccata dimitte, et perennis vitæ tribue gratiam. Per Dominum.

Deus, qui facturam tuam pio semper do[mi]nares affectu, inclina aurem tuam, supplicantibus nobis tibi; [et] ad famulum tuum *N.* adversitate valitudinis corporis laborantem placatus respice; visita eum in salutari tuo, et cœlestis gratiæ .... ad medicamentum. Per Dominum.

"Omnipotens sempiterne Deus, inclina aurem tuam supplicationibus nostris: et famulis tuis, omnibus fidelibus infirmis, adversâ corporis valitudine laborantibus, cœlestis gratiæ medicinam concede. Per." Brev. Moz. p. cxlvi.

It occurs also in an old Ritual of S. Benedict of Fleury: "Deus qui facturæ tuæ pio semper dominaris affectu: inclina aurem tuam supplicationibus nostris, et famulum tuum N. ex adversa valitudine corporis laborantem placatus respice, et visita in salutari tuo, ac cœlestis gratiæ præsta medicinam. Per." Martene 3. 377.

Si in hac vitâ tantùm in Christo sperantes sumus, miserabiliores sumus omnibus hominibus. Nunc autem Christus resurrexit à mortuis, primitiæ dormientium: quoniam quidem per hominem mors et per hominem resurrectio mortuorum; et sicut in Adam omnes moriuntur, ita in Christo omnes vivificabuntur.

1 ad Cor. c. 15 v. 19–22.

The only variation from the present Vulgate is that in the last line it has, "ita *et* in Christo."

In illo die, accesserunt ad eum Sadducei qui dicunt non esse resurrectionem, et interrogaverunt eum. Respondens autem Jesus, ait illis; Erratis, nescientes scripturas neque virtutem Dei. In resurrectione enim neque nubent neque nubentur, sed erunt sicut angeli[a] in cœlo. De resurrectione autem mortuorum, non legistis quod dictum est à Deo, dicente vobis; Ego sum Deus Abraam,[b] Deus Isaac, Deus Jacob? non Deus[c] mortuorum sed viventium.[d] Audientes turbæ admirabantur[e] in doctrinam[f] ejus.

S. Matt. c. 22 v. 23, 29–33.

a Vulg. adds *Dei.*

b Vulg. *et* Deus Isaac *et.*

c Vulg adds *est.*

d Vulg. adds *et.*

e Vulg. *mirabantur.*

f Vulg. *doctrinâ.*

Divino magisterio edocti et divinâ institutione firmati, audemus dicere.

"Divino magisterio edocti, et divinâ institutione formati, audemus dicere. Pater." p. 74; In the mg will be found a nearly similar passage from the Mozarabic Missal, which however seems to have been slightly affected by the Roman form. See also p. 209. It is curious to find this preface to the Lord's Prayer, used for the Creed.

Credo in Deum Patrem omnipotentem;

Credo et in Jesum Christum Filium ejus;

Credo et in Spiritum Sanctum;

Credo vitam post mortem; credo me resurgere.

Ungo te de oleo sanctificato in nomine Trinitatis, ut salveris in sæcula sæculorum.

Concede nobis famulis tuis, ut orantes cum fiduciâ dicere mereamur, Pater noster.

Infirmus canit si potest; si non, personâ ejus canit sacerdos.

cf " orationem quam nos Dominus noster edocuit, *cum fiduciâ dicere* permittat." p. 46; "ut *cum fiduciâ dicere mereamur* orationem quam nos &c." p. 60; "nobis ipsam precem *cum fiduciâ* permittas clamare vel *dicere.*" p. 69; "*Concede,* Domine, *famulis tuis: ut orantes cum fiduciâ dicamus,* sicut &c. p. 144; "*cum fiduciâ* que docuisti: proclamamus e terris." M. Moz. 18. 14; "ut sic *dicere mereamur* e terris." ib. 66. 107; 74. 79; 243. 3; 249. 40; 333. 80; 447. 51; *cum* magnâ *fiduciâ.*" ib. 263. 20; "ut cum fiduciâ dicere mereamur e terris." ib. 281. 43; "cum timore et fiduciâ clamemus." ib. 330. 7; "et cum fiduciâ tibi proclamemus e terris." ib. 464. 88.

Agnosce, Domine, verba quæ præcepisti; ignosce præsumptioni quam imperâsti; ignorantia est nobis, non agnoscere meritum; contumacia, non servare præceptum, quo jubemur dicere, Pater noster.

"Agnosce, Domine, verba quæ præcepisti: ignosce præsumptioni quam imperâsti. Ignorantia est enim non nosse meritum: contumacia, non servare præceptum, quibus jubemur dicere." p. 150, and, with a few verbal differences, again p. 153.

Libera nos, Domine, ab omni malo, et custodi nos semper in omni bono, Christe Jesu, auctor omnium bonorum, qui regnas in sæcula.

See below in the Book of Deer.

Pax et caritas Domini nostri Jesu Christi sit semper nobiscum.

Hic pax datur ei, et dicis.

Pax et communicatio sanctorum tuorum, Christe Jesu, sit semper nobiscum.

Respondit, Amen.

Das ei eucharistiam, dicens.

Corpus et sanguis Domini nostri Jesu Christi Filii Dei vivi conservet animam tuam in vitam perpetuam.

The form in the Mozarabic Missal is; "Gratia Dei Patris omnipotentis: *pax* ac dilectio D. N. J. C.: *et communicatio* Spiritus Sancti: *sit semper cum* omnibus *nobis.*" p. 4. 76; 227. 10. In the Ephesine Liturgies the kiss of peace was appointed at a much earlier part of the service, before the consecration; but no argument can be drawn from this as to what their practice would be, when communicating a person from the reserved gifts.

Post adsumptum, ait.

Agimus Deo Patri omnipotenti gratias quòd terræ nos originis atque naturæ, sacramenti sui dono, in cœlestem vivificaverit demutationem.

The mere fact of this being a Collect of thanksgiving is an argument for its Ephesine origin; for those in the Roman Liturgy are very generally precatory in this place. "Ut nos, quos dignos habuit participatione corporis et sanguinis D. N. J. C. Unigeniti sui, dignos etiam cœlesti remuneratione perenseat." p. 34; "Agamus omnipotenti Deo gratias, quia refecit nos &c." p. 150.

Item oratio.

Ostende nobis, Domine, misericordiam.

Converte nos, Deus salutarium nostrorum, et firmare præsta salutem nostrorum; qui regnas in sæcula sæculorum.

Alleluia. Calicem salutaris [accipiam: et nomen Domini] invocabo.

It will be observed that each of the three Books has an anthem to be said just after the Communion, and that they all greatly resemble each other, especially in using the 117th Psalm. In each case, too, both the consecrated species seem to have been given at once, which appears also to be directed by the Drummond-Castle Missal.

c

Alleluia. Fortitudo mea [et laus mea Dominus: et factus est mihi] in salutem.

Alleluia. Refecti Christi corpore et sanguine, tibi semper dicamus.

"Refecti Christi corpore et sanguine: te laudamus Domine: alleluja: alleluja: alleluja." M. Moz. 452. 41.

Alleluia. Laudate Dominum, omnes gentes: [laudate eum, omnes populi.

[Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: et veritas Domini manet in æternum.]

Alleluia. Sacrificate sacrificium justitiæ [et sperate] in Domino.

Tunc signas et dicis.

Pax tecum.

Benedicat tibi Dominus, et custodiat te; conservet vultum tuum ad te, et det tibi pacem.

Respon.

Deus, tibi gratias agimus, per quem ministeria sancta celebramus; et à te dona sanctitatis deposcimus; qui regnas in sæcula.

This prayer occurs in each of the three "Books" here printed, the chief difference being that those of Moling and Deer have *mysteria* and *celebravimus*. It occurs twice in the Miss. Gothicum; "Deus, gratias tibi agimus, per quem mysteria sancta celebramus; à te quoque sanctitatis et misericordiæ dona deposcimus. Per." p. 144 and 150.

BOOK OF MOLING.

Oratio Communis pro infirmo incipit

Oremus, fratres carissimi, pro spiritu cari nostri *N.* qui secundùm carnem ægritudinem patitur, ut Dominus ei relevationem doloris præsentet, vitam concedat, tutelam salutis remuneratione bonorum operum impertiat. Per Dominum.

"qui secundùm carnem diversis ægritudinum generibus insultantur. pp. 93, 264.

Præfatio communis incipit.

Oremus, fratres carissimi, pro fratre nostro *N.* qui incommodo carnis et ægritudine vexatur, ut Dei pietas per angelum medicinæ cœlestis visitare et corroborare dignetur. Per Dominum.

. . . omnis . . . conserva famulum tuum hunc *N.* quem sanctificâsti et redemisti pretio magno sancti sanguinis tui, in sæcula sæculorum.

Benedictio super aquam.

Oremus et postulemus de Domini misericordiâ, ut cœlesti Spiritu hunc fontem benedicere et sanctificare dignet. Per Dominum.

Benedictio hominis.

Benedicat tibi Dominus et custodiat te; illuminet Dominus faciem suam super te et misereatur tui; convertatque Dominus vultum suum ad te, et det tibi pacem et sanitatem. Miserere n. d. a.

See the Benediction p. 198, and observe that here the readings of the Itala version are preserved.

Tum unges cum oleo.

Ungo te de oleo sanctificationis in nomine Dei Patris et Filii et Spiritûs Sancti, ut salvus eris in nomine sanctæ Trinitatis.

Simul canit

Credo in Deum Patrem.

tum dicitur ei ut dimittat omnia.

Collectio orationis dominicæ.

Creator naturarum omnium, Deus, et parens universarum in cœlo et in terrâ originum, has trementis populi tui religiosas preces ex illo inaccessæ lucis throno tuo suscipe, et inter cherubin et seraphin indefessas circumstantium laudandi spei non ambiguâ precatione;

Pater noster.

This occurs also in the Book of Deer.

This phrase occurs in the Mozarabic service for the nativity of S. John Baptist, a great national festival in Spain and France as well as in this country, and therefore one likely to have had and retained a special Office from a very early period. It is there also applied to our Lord. "Qui nobis *naturarum omnium creatorem*: needum natus ostendit." M. Moz. 332. 25.

Collectio nunc sequitur.

Libera nos à malo, Domine Christe Jesu, et custodies nos in opere bono, auctor omnium bonorum, manens et regnans in sæcula sæculorum. Amen.

See below in the Book of Deer.

Tum reficitur corpore et sanguine.

Corpus cum sanguine Domini nostri Jesu Christi sanitas sit tibi in vitam æternam.

This is the same as in the Book of Deer. This does not resemble the Mozarabic form so closely as that in the Book of Dimma. "Corpus et sanguis D. n. J. C. custodiat corpus et animam meam in vitam æternam."—M. Moz. 233. 5.

Oratio post sumptam Eucharistiam.

Custodi intra nos, Domine, gloriæ tuæ munus, ut adversùs omnia præsentis sæculi mala eucharistiæ quam percepimus viribus muniamur. Per Dominum.

Custodi intra nos, Domine, gloriæ tuæ munus: ut contra omnia præsentis sæculi macula, eucharistiæ viribus quam percepimus muniamur. Quod ipse præstare. p. 146.

Et sacrificent sacrificium laudis: et annuntient opera ejus in exsultatione, alleluia.

Calicem salutaris accipiam: et nomen Dei invocabo.

Refecti Christi corpore et sanguine, tibi semper, Domine, dicamus alleluia.

Laudate Dominum omnes [gentes: laudate eum, omnes populi.

[Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: et veritas Domini manet in æternum.]

Gloria Patri.

Sacrificate sacrificium justitiæ: et sperate in Domino.

Deus, tibi gratias agimus, per quem mysteria sancta celebravimus; et à te sanctitatis dona deposcimus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, cui gloria in sæcula sæculorum.

See above in the Book of Dimma.

BOOK OF DEER.

Item oratio ante dominicam orationem.

Creator naturarum omnium, Deus, et parens universarum in cœlo et in terrâ originum, has trementis populi tui religiosas preces ex illo inaccessibilis lucis throno tuo suscipe, et inter cherubin et seraphin indefessas circumstantium laudes exaudi, spei non ambiguæ precationes.

See this above in the Book of Moling.

cf. "Respice nos de excelso throno gloriæ tuæ." M. Moz. 312. 33.

"Si enim rogaverimus eum fiducialiter: spes nobis est: quod exaudiat vocem nostri clamoris; cum ad eum ea quæ Domino J. C. edocente didicimus: proclamaverimus e terris." M. Moz. 419. 37.

Pater noster qui es. *usque in finem.*

Libera nos, Domine, à malo. Amen. Christe Jesu, custodi nos semper in omni opere bono; fons et auctor omnium bonorum Deus, evacua nos vitiis et reple nos virtutibus bonis. Per te Christe Jesu.

Hisund dubar sacorfaicc dau—[angl. "Here give the sacrifice to him."]

As this is the fullest version of this Embolismus, we give here the parallel Ephesine expressions; "Libera nos à malo, omnipotens Deus, et custodi in bono. Evacua nos vitiis et reple virtutibus." p. 33; "Libera nos à malo, omnipotens Deus, et custodi in bono." p. 144; "Libera nos, omnipotens Deus, à malis, et constitue nos in bonis; evacua nos à vitiis, et reple virtutibus tuis." p. 147; "Libera nos à malo . . . evacua nos vitiis et reple nos virtutibus." p. 19. The last passage is perhaps the strongest of all the proofs we have adduced to prove the Ephesine character of these Celtic services; for it is taken from the *Missale Richenovense*, a Collection which seems the purest specimen yet discovered of the Ephesine Liturgy, not a single trace having yet been observed of its having been interpolated with Roman Collects.

Corpus cum sanguine Domini nostri Jesu Christi sanitas sit tibi in vitam perpetuam et salutem. See above in the Book of Moling.

Refecti Christi corpore et sanguine, tibi semper dicamus, Domine, Alleluia, Alleluia. See above in the Book of Moling.

Qui satiavit animam inanem, et animam esurientem satiavit bonis, Alleluia, Alleluia.

Et sacrificent sacrificium laudis et annuntient opera ejus in exsultatione, Alleluia, Alleluia.

Calicem salutaris accipiam et nomen Domini invocabo, Alleluia, Alleluia.

Refecti Christi corpore. Alleluia, Alleluia.

Laudate Dominum, omnes gentes: [laudate eum, omnes populi.

[Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: et veritas Domini manet in æternum.] Alleluia, Alleluia.

Gloria.

Refecti Christi Alleluia, Alleluia.

Et nunc, et semper.

Refecti.

Sacrificate sacrificium justitiae et sperate in Domino.

Deus, tibi gratias agimus per quem mysteria sancta celebravimus; et à te sanctitatis dona deposcimus. Miserere nobis, Domine salvator mundi; Qui regnas in sæcula sæculorum, Amen. See this above both in the Book of Dimma and in the Book of Moling.

25. We ought, probably, to mention here the Antiphonarium Benchorense. For although it has not any distinctive feature which would enable us to class it positively either under the Ephesine or the Roman families of Liturgies, yet on the whole, the short prayers it contains resemble so much those in the Mozarabic Breviary, that it would seem more probably to be allied to it. It belonged to the monastery of Bangor in the county of Down, and is now preserved in the Ambrosian Library of Milan. Dr Lanigan * states on the authority of Dr O'Conor, that it

* vol. i. 59, 60.

was written when Cronan was Abbot of Bangor, who died in 691. It is published by Muratori in his *Anecdota** and described by Dr Reeves in the *Ulster Journal of Archæology.*† It contains a number of metrical hymns, besides the Collects we have just referred to.

26. Before we quit the subject of the Liturgies of the Scotic race, it may interest our readers if we lay before them some documents relating to the earliest forms we can trace of the Roman or Petrine Liturgy as adopted in Ireland. We may safely assert that they are more recent than the Ephesine fragments which we have hitherto been examining; for, considering the gradual progress of the influence of the Roman See, and the efforts she made to extend the use of her own Liturgy, it is in the highest degree improbable that if it had originally been in use among the Scoti, it would have been afterwards supplanted by the Ephesine.

27. The first we shall notice is the Stowe MS, O'Conor's account of which is as follows:—‡

26. "The next article in this MS is an ancient Irish Missal, written in larger Irish characters than those of the preceding gospel of S. John. All the improvements which have been made in the Roman Missal since the days of Berno A. D. 1012, and which were universally adopted in Ireland at the Synod of Kells in 1152, are wanting in this; and therefore, this must be considered as the Missal which was in use in Ireland before that time, probably from the days of Columban. It is in fact one of the most valuable monuments that has escaped the ravages of the tenth century.

"All the Roman Missals written during the last 800 years, begin with the Antiphon 'Introibo,' the Psalm 'Judica me, Deus,' and the 'Confiteor.' Now, our Missal begins with the Litanies, has no 'Introibo,' no Psalm 'Judica,' no 'Confiteor;' nor does any one of its three Litanies agree with ours, not one saint being mentioned in either, who is subsequent to the eighth century. The Litanies commence with the Antiphon 'Peccavimus,' and are followed by several prayers, one of which is entitled, 'Oratio Augustini.' To another are prefixed these words, 'Hæc Oratio in omni Missâ cantatur.' It will be found on minute examination, that all these prayers were composed long before the eleventh century. * * *

"After the Litanies, which are much shorter than the Anglo-Saxon Litanies published by Mabillon from a MS above 1,100 years old,§ this Missal proceeds to the hymn, 'Gloria,' without any allusion to the 'Confiteor,' the commencement

* vol. 4. 121 ed. 1713. † vol. i. p. 168–179. ‡ Appendix p. 41. § Anecdota t. 2 p. 669 ed. 1676.

of the Roman Mass ever since the ninth century; neither does the 'Pax vobis' or the 'Dominus vobiscum,' which are frequently repeated in the Roman, occur any where in the Irish, though in the Roman they are certainly as old as the tenth century. In the Roman, the Collect follows the 'Gloria,' and consisted always of one prayer * as at present; in the Irish, it consists of several prayers, for the priest, the people, the universal Church, the peace and prosperity of princes and kingdoms, for the distributors [" givers"—Dr Todd] of alms, &c. * * *

"In the Missal before us, we find no selection of Epistles or Gospels. Here is only the Epistle of S. Paul to the Corinthians, and the Gospel of S. John ch. vi. which in parallel expressions record the institution of the Eucharist. The only selection made is that which bears directly on the principal object of the Mass, the consecration of the elements and the Communion. Neither does S. Columbanus' Missal † which was discovered in the Monastery of Bobbio, 1,000 years after his death and is now in the Ambrosian Library, contain the selection for the Sundays of the year. * * *

"In the Stowe MS the word *filioque* is interlined in a more recent hand. * * *

"All those parts of the Roman Missal which precede the seventh century, are quoted by SS. Ambrose, Augustine, Chrysostom and others of the fourth, fifth, and sixth, and agree in substance and for the most part verbally with the same parts of the Irish; but all the improvements in the Roman Missal, all festivals and prayers that have been added to it since the tenth century are wanting in the Irish. Thus for instance the prayer, 'Deus qui humanæ,' which is recited when a few drops of water are mixed with the wine, is missing in the Irish. The ceremony itself is entirely omitted. The prayers which immediately follow the offertory in the Roman Missal are also wanting in the Irish; so is the 'Lavabo,' and the prayer 'Suscipe sancta Trinitas,' and the bread and wine are offered simultaneously. The festivals to be commemorated in the part of the service called the 'Preface to the Canon,' are placed in the Irish Missal in the following order" [we correct the following list from the more accurate statements of Dr Todd]:—

* [This is incorrect.]

† [This is the *Missale Vesontionense* already referred to. The statement in the text is not strictly correct, as it does contain a tolerably ample selection of Lections both from the Old and from the New Testaments for the principal days of the Christian year, besides several for the *Missæ Dominicales* which seem to have been used at pleasure on the Sundays from Whitsunday to Advent, and probably also from Epiphany to Lent. Dr Todd suggests that the mention of the Ambrosian Library in the following line probably proceeds from O'Conor making some confusion between this MS and the Antiphonary of Bangor.]

1. *Natale Domini* or the Nativity. 2. *Kl* i. e. the Circumcision, which was often called by the name of the day on which it was held, the Kalends of January. 3. *Stellæ*, the Epiphany. 4. *Dies natalis calicis Domini nostri* [both O'Conor and Dr Todd call this the beginning of Lent; so that probably there is something in the MS which has made them depart from the usual meaning of this expression, viz. Maunday Thursday.] 5. *Pasca*, or Easter. 6. *Clausula Pascæ*, Low Sunday. 7. *Ascensio*, Ascension Day. 8. *Pentacostc*, or Whitsunday.

"For these festivals there is but one common Preface, nor is there any distinction, save the inserting in that Preface the name of each festival as it occurs in the Calendar. * * * *

"Some passages in the Canon of the Irish Missal are very different from the Roman. We select one which shews that this Missal was compiled before idolatry was abolished in Ireland.

"Hanc igitur oblationem servitutis nostræ Ecclesiæ [Dr Todd adds "sed"] et cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offerimus in honorem Domini nostri Jesu Christi et in commemorationem beatorum martyrum tuorum, in hac ecclesiâ quam famulus tuus ad honorem nominis gloriæ tuæ ædificavit, quæsumus, Domine, ut placatus suscipias, cumque adque omnem populum ab idulorum culturâ eripias, et ad te Dominum Patrem omnipotentem convertas."

"The words of consecration follow those above mentioned, agreeing literally with the Roman down to the *Memento* for the dead; but here the Irish differs not only from the Roman, but from the Gallican, German, Mozarabic, and all those that are mentioned by Martene, Mabillon, Bona, and Renaudot, occupying ten pages of the MS. where they do not occupy one.

"This difference is so remarkable that we cannot refrain from inserting the following extract:—

"'Memento etiam, Domine, et eorum nomina, qui nos præcesserunt cum signo fidei et dormiunt in somno pacis, cum omnibus in toto mundo [Dr Todd adds, "offerentibus"] sacrificium spirituale Deo Patri et Filio et Spiritui Sancto sanctis ac venerabilibus sacerdotibus offert senior noster N. præsbiter pro se et pro suis et pro totius Ecclesiæ cœtu [catholicæ,] et pro commemorando Anathletico gradu venerabilium Patriarcharum, Profetarum, Apostolorum et Martyrum, et omnium quoque Scotorum,* ut pro nobis Dominum Deum nostrum recordare dignentur. Sancte Stephane, ora pro nobis; Sancte Martine . . . Hironime, . . . Augustine, Grigori, Hilari, Patricii, Ailbei, Finnio, Finnio, Ciarani, [Ciarane,

* [Perhaps the original is *scorum*, i. e. *sanctorum*, and Dr O'Conor has misread it]

supplied by Dr Todd] Brendini, Brendini, Columba, Columba, Comgilli, Cainichi, Findbarri;' and so it proceeds, giving the names of thirteen other saints, all Irish, the latest of whom, Senecha, died * before the middle of the seventh century. . . .

"The Litanies are followed by the 'Agnus Dei,' and then by a short prayer which is ascribed to S. Ambrose. After which another commemoration begins, of all the principal saints of the Old Testament, followed by apostles, martyrs, &c. down to S. Patrick. Forty-six others follow him, all Irish, the latest of whom is S. Kevin the founder of Glendaloch. . . The 'Missa Cotidiana' is followed by the 'Missa Apostolorum et Martyrum et Sanctorum et Sanctarum Virginum,' 'Missa pro pœnitentibus vivis,' 'Missa pro mortuis.'

"Page 70. Here this ancient Missal terminates, and another work commences, intitled, 'Ordo Baptismi,' giving the rites and ceremonies of baptism according to the ancient practice of the Irish Church, in 41 pages, down to page 108."

29. Since Dr O'Conor examined this MS, it has passed into the hands of the Earl of Ashburnham, who in 1856 permitted the learned Dr Todd of Dublin to inspect it; and from his retentive memory, he was enabled to give an account of it in the *Transactions of the Royal Irish Academy*, June 23, 1856,† which supplements and corrects some of the statements of O'Conor.

Touching the history of the Sacramentary in question, Dr Todd says:—

"It is, therefore, by no means impossible that the MS contained in this box may have been the original Missal of S. Ruadhan himself, the founder of the monastery of Lothra, who died A. D. 584. The valuable ancient catalogue of the Irish saints (first published by Ussher ‡ and afterwards by Fleming § from a different copy) which divides them into three orders, the author of which cannot be later than the seventh century, tells us that the first order of saints, (from S. Patrick to the reign of Tuathal Maelgarbh, who died A. D. 544) had all the same mass, the same celebration, and the same tonsure, from ear to ear;—'Unam missam, unam celebrationem, unam tonsuram ab aure ad aurem;' but that the second order of Saints (who flourished from the end of Tuathal's reign to that of Aedh Mac Ainmirech who was killed in 599) had different masses and different rules;—'Diversas missas celebrabant, et diversas regulas, unum Pascha quartâ decimâ lunâ post æquinoctium, unam tonsuram ab aure ad aurem.'

"S. Ruadhan of Lothra belonged to the second class of saints, who had

* [Dr Todd observes that this is not strictly accurate, S. Mochonna having died A. D. 704.]

† vol. xxiii. Antiqq. p. 16. ‡ Works vi. 477–479. § Collectan. Sac. 430.

different missals and different monastic rules, although they kept up the quarto-deciman Easter and the old Irish tonsure from ear to ear. That is to say, they did not confine themselves to one form of celebration, but adopted freely the forms or missals which they found elsewhere on the continent of Europe."

He proceeds to observe that Dr O'Conor has not noticed the substitution of some matter in a hand of the eleventh century, for some of the original in the ancient Lombardic character, (" which may well be deemed older than the sixth century ; ") which had been cancelled, thus adapting it to a different *Ordo*.

Dr Todd calls attention to certain Gaelic rubrics which O'Conor had not noticed, and to the more important fact that the Creed is recited as a part of the Mass. This, however, is not a decisive argument against the high antiquity he assigned to it ; for though the Constantinopolitan Creed was not sung at Rome publickly till the time of Leo III, and did not come to be fully established in the Mass till the eleventh century, it is admitted by all that it was used at a much earlier period in other Churches, as testified by the Acts of the third Council of Toledo, A. D. 589 ; * None of the existing Gallican service books contain it ; nor have they even the Apostles', except as part of the solemn preparation for holy baptism before Easter.

After explaining a rubric misunderstood by O'Conor, and giving point to the curious fact, that the prayer for protection against the worship of idols quoted above seems to refer to a certain church and to its founder an individual, who, though called " famulus tuus," seems to have been still an idolator, he goes on to supply from memory the other thirteen saints invocated in the Litany:—S. Nessan, S. Factne, S. Lugid, S. Lacten, S. Ruadan, S. Cartheg, S. Coemgen, S. Mochonna, S. Brigta *(sic)*, S. Ita, S. Scetha, S. Sinnech, S. Samdine.

S. Mochonna died in 704 ; but this Litany is in the late handwriting of the MS. The second enumeration of Irish worthies mentioned towards the end of the extract from O'Conor, is also in the later hand.

30. Nothing more should have been added here on the subject of the Irish Ritual, had not a strong probability, almost amounting to certainty, been established, that two MSS long known to have existed in Scotland, are really Irish. These are the Drummond Castle Missal, and what has been termed the Missale Sancti Columbani.

31. The first of these is, " the ancient Missal or Sacramentary found at Drummond Castle, soon after the family took possession of that place." This is

* Hardouin Concil. tom. iii. p. 479.

the description given of it by the late Mr Ramsay of Ochtertyre, who sent an account of it to the Perth Literary and Antiquarian Society on 26th June 1787. This interesting volume, which was seen by the accurate Mr David Laing about forty years ago, and bound under his directions, was after that mislaid, and only recovered in the autumn of 1861. At the bottom of the first page is a note in a modern hand, written probably by Mr Thomas Innes, or, with his privity, by some priest about the Perth family (see Critical Essay p. 565) "Missale MS annorum septingentorum ex bibliothecâ ducis de Perth in castro de Drummond, 4 Maii 1728." It is a small quarto, 6 inches long by 4½ inches broad, of 109 leaves of vellum, written on both sides. There are certain holes in the vellum and sutures, both anterior to the writing of the book. The initial letters are bold but of no great size, generally slightly ornamented with yellow, and the character is Irish. The main body of the work is in Latin, but in more places than one, Gaelic sentences occur. The scribe has followed a method of filling up the blanks at the ends of the various lessons, collects and antiphons, and so saving vellum, which is different from that practised in the Arbuthnott MS and in the old printed editions of the Sarum Missal. When the first line of a new paragraph has been written, he fills up the blank in the preceding line with the words which follow, and then goes on to write the following lines. Mr Ramsay, after describing the form and ornamentation of the MS, assigns the character to the Irish of the eleventh or twelfth, rather than to that of the eighth or ninth centuries. At the beginning is one of those curious mixed Calendars in which Roman and Irish saints are commemorated in pretty equal proportions. The Irish names, though sometimes Latinized in termination, are not changed as they are by the later Hierologists. S. Flannan is S. Flannain to accord with the Latin context. S. Ciaran is spelt in the same way as the Highlanders pronounce Kilciaran or Kilcerran. Neither is Faelan or Moluoc Latinized as Fuelanus or Molocus.

There are many Irish saints, who are not mentioned here; for the Irish Calendar has an average of ten saints to each day, while this one has about two, omitting the inferior names and introducing those only which are of celebrity. There are also many saints of the Universal Church, chiefly Martyrs under the great persecutions, commemorated here, concerning whom most of the common Calendars are silent.

Moreover, this Calendar is made to record the anniversaries of several persons mentioned in holy Scripture, who are not usually found in the martyrologies; e. g. the birthdays of the Prophets, of David, of Job, "the friend of God," of SS. Timothy and Titus, of Agabus. Three events in our Lord's life to

which no specific date is usually given, are here kept on fixed days, e. g. His Fasting (Jan. 7) His Return from Egypt (Jan. 11) His Temptation (Feb. 15); and the dates of the Crucifixion and Resurrection are definitively fixed for the 25th and 27th of March respectively.

The feast of the Assumption of the Blessed Virgin is said to be kept on the 15th of August, "ad Anglos," as if not an Irish feast. The announcement of her Assumption "fidelibus Romanis" is kept Jan. 18th. This last would seem to have been the old Gallican day for commemorating the "dormitio" or "assumptio" of the B. V. M.*

The identity of S. Mary Magdalene and of S. Mary the sister of Lazarus is asserted, as also that of Popes S. Cletus and S. Anaclete.

The word Brittania is made to designate Scotland; as is usual in Hiberno-Latin records. S. Maelrubhe is said to be martyred "in Brittaniâ." S. Donnan and S. Blaain are said also to be "in Britanniâ."

S. Furse is described to be Scotigena.

The word *Natalitium* is used loosely for a feast; thus we have "Natal. S. Johannis ante Portam Latinam" and "Natalitium S. Mariæ ad Martyres."

The fact that the deposition of Venerable Bede is mentioned, may be noted, because of the great rarity of English saints in this Martyrology. S. Oswald is also commemorated.

The names of the Four Crowned Martyrs (Nov. 8) are different from those given in the histories.

S. Finnan alone is called "abbas, confessor et *magister*." This last is a favourite term among Irish writers. So also Bede, speaking of some who went from England to the Irish monasteries, says, "circumeundo per cellas magistrorum;" and adds, that the Scoti "magisterium gratuitum præbere curabant."†

Nov. 11. S. Columbanus is described as Scotus, and there is another day dedicated to him.

The S. Anastasius of the 26th of December corresponds with S. Anastasia of the ordinary Roman Calendars.

We may here add that in the Canon, after "Anastasia" there is added, "Eugenia, Brigita," but the last of these has been marked with dots as if meant to be expunged. The names of these three saints occur together in the Litany in an Anglo-Saxon Psalter in the Imperial Library at Paris numbered 333 Supp. Lat.

* see Lesley's note on the Miss. Moz. 361. 30. † H. E. iii. 27.

Moreover, the name of S. Eugenia may supply a clue to the affinity of this Missal for in the *Missale Vesontionense* (published by Mabillon under the title of *Sacramentarium Gallicanum)* we find her mentioned, first in the Canon in the "Nobis quoque peccatoribus," * where she takes the place of S. Anastasia who is there commemorated in the Roman Liturgy ; and again in the Collect *ad pacem* of the service for Christmas Eve. † As this service-book, although it has adopted the Roman Canon, belongs to the Ephesine family and was found in the Irish Monastery of Bobio, it is interesting to trace the indications in the Drummond-Castle Missal of a connection with the same.

The numeration in this list, as in all Western Calendars, is the Roman by Kalends, Nones and Ides.

32. On comparing this interesting volume with the Liturgical Offices of the West, we find that it occupies a position between S. Gregory's Sacramentary and the Office now in use in the Latin Obedience. After giving the Office for the Blessing of Holy Water, we have the following services in their order :—

* p. 209, Burntisland edition. † ib. p. 219.

Missa pro familiâ. f. 47a.
pro petitione lachrymarum peniten. f. 47b.
pro serenitate aeris. f. 48a.
pro iter agentibus. f. 48b.
ad poscenda suffragia omnium Sanctorum. f. 49a. 51b.
pro vivis simul et defunctis. f. 49b.
ad poscenda suffragia sanctorum quorum reliquiæ in ecclesiâ servantur. f. 51.
pro defuncto in die depositionis, cum Ep. Ev. et Præf. prop. f. 53a.
pro episcopis defunctis. f. 56b.
pro sacerdote defuncto. f. 57a.
pro laicis defunctis. f. 57b.
pro femina defuncta. f. 58b.
pro fratribus et sororibus defunctis. f. 59a.
pro parentibus. f. 60a.
pro fidelibus defunctis. f. 60b.
hæc Missa debet cantari usque ad dies 30. post mortem defuncti. f. 61b. præf. propria.
pro his qui in cimiterio requiescunt. f. 63a.
Missa generalis. f. 63b.
Missa in vigilia unius apostoli. f. 65a. præfatio propria. Ep. Ev.
in die unius apostoli. f. 66a. Epp. et Evv. præf. propria.
in vigilia plurimorum apostolorum. f. 69b. Ep. Ev. præf.
in natali plurimorum apostolorum. f. 70b. præf.
in vigilia unius martyris. f. 71b. Ep. Ev. præf. prop.
in die unius martyris. f. 72b. Epp. Evv. præf. prop.
pro vigiliâ plurimorum martyrum. f. 76b. Ep. Ev. præf. prop.
in natale plurimorum martyrum. f. 78a. Epp. Evv. præf. prop.
in vigil. unius confessoris. f. 82a. Ep. Ev. præf. prop.
in natal. unius confessoris. f. 83b. Epp. Evv. præff. propp.
unius confessoris doctoris. f. 89a.
plurimorum confessorum. f. 89b. Ep. Ev. præf.
virginis et martyris. f. 92a. Epp. Evv. præf.
unius virginis non martyris. f. 96b.
plurimarum virginum. f. 97b. præf. prop.
de S. Mariâ Virg. f. 99a.
de S. Cruce. f. 99b.

Missa de Resurrectione. f. 99b.
de S. Mariâ. f. 100a.
pro malis cogitationibus. f. 100b.
Commemoratio de S. Mariâ. f. 101a.
Missa pro concordiâ cohabitantium. f. 101a.
pro veneratione sanctorum quorum est Ecclesia. f. 101b.
in commemoratione Petri et Pauli. f. 102a.
de sancto qui in loco requiescit. f. 102a.
de virginibus. f. 102b.
pro tribulatione et angustiâ repellendâ. f. 103a.
Commemoratio de apostolis. f. 104b.
de sanctâ Mariâ in Nativitate Domini. f. 105a.
de plurimis confessoribus. f. 106a.

At the end is a remarkable mutual salutation in the Gaelic language between S. Ciaran and S. Coemghin, (Kevin) showing how much even in a book of Liturgical Services, the devotion of the Celtic race was tinctured with personal veneration.

Coemgin dixit.

Is mochen a noeb chlerig,
A meic Luagne lán ainglich,
Is cian atá in tairngere,
Do thiachtain dom chill,
Sluag Lagen nos lesaigfe,
Do nim duit ro thromchinned,
In cís adbol anacéa,
Dingbai díb go grinn.

Ciaran Saigre dixit.

A Choemgin, a chlochadbaig,
A míl De co fírinne, a thor oír co narchainglib,
A chenn senaid sóerchrábuid, ruín immutsu
Mo chride, cipe ro da fessa dem lugu is mochen.
As mochen.

Coemgin said :

Thou art welcome, holy cleric,
Thou son of Lughne, full, angelic,
Long has it been in prophecy
Thy coming to my church ;

The hosts of Leinster thou wilt instruct;
I make for thee a heavy command,
The weighty unwonted tribute
Ward off from them acceptably.

Ciaran of Saighir said:

Coemhgin, thou mature rock,
Thou champion of God, with truth, thou tower of gold with archangels,
Thou head of noble pious Synods, to me thou art the secret of my heart.
Whoever would desire to know, by my vow thou art welcome.
Thou art welcome.

S. Coemgin (pronounced Kevin), the founder and patron saint of Glendalough in the county of Wicklow, died in 617, aged 120 years. His festival is the 3rd of June, and at this day, in the Calendar of the Drummond Missal is the entry of his name: "eodem quoque die apud Hiberniam sancti Coemgini confessoris natalis."

S. Ciaran, the founder and patron saint of Saighir (genitive *Saighre)*, now known as Seirkieran (*i. e.* Saigir-Kierain, or Saighir of Ciaran) a parish church in the barony of Ballybritt, King's County, is commemorated in the Irish Calendar at the 5th of March; he is said to have been a contemporary of S. Patrick, to have attained to a great age at his death. He is the Piran of the Cornish church. In the Drummond Missal Calendar his commemoration is: "Apud Hiberniam, sancti Confessores Ciaran et Cartach ad Christum cui devotè servierunt migraverunt." Cartach, of Kilcar in the county of Donegall, was his disciple, and is venerated on the same day in the Irish Calendar.

It may also be observed, that it is the custom in Irish poems to repeat at the end the opening words in order to serve as a *Finis.*

We may safely assert that this Missal is Irish. Not only is the accent placed over words in the Irish fashion, but the Calendar, filled as it is with the beatified followers of S. Patrick, and very scantily representing the saints either of England or of Scotland proper, is sufficient proof of its nationality. The internal evidence it exhibits in the variations in the Canon, would point towards its being anterior to S. Malachy's reform; and therefore, we have placed it here, as exhibiting an intermediate condition of Liturgical development between the Stowe Missal and the reform of Gillebert.

33. The Canon of the Drummond Castle Missal collated with the Roman Missal, exhibits the following peculiarities.

So far as the Lord's Prayer the Offices are almost alike, except that the

Drummond in the Sursum Corda has, "Habeamus ad Dominum." There is a curious musical notation in the preface, expressed by two accents over the letters.

In the "Te igitur," "Regi nostro" is missed out, while we find "Beatissimo" before "famulo tuo papa." After "omnium circumstantium," there is added "atque omnium fidelium Christianorum."

In the "Communicantes" are added the names "Martini, Grigorii, Augustini, Hironymi, Benedicti, Patricii, nec non et illorum martyrum, confessorum, virginum, quorum solemnis hodie in conspectu gloriæ tuæ celebratur triumphus."

In the words of Consecration the conjunction "que" after "dedit" is left out both times. On the other hand at the consecration of the Chalice, we have "bibite ex hoc." After "memores" we find "sumus;" "ejusdem," is omitted before "Christi," but "ejusdemque" is inserted in the margin.

In a later hand (Roman not Celtic) after "Domini *Dei* nostri" there is added "quam adorandæ Nativitatis."

"Tuorum" is inserted after "famulorum," in the second "Memento."

We have already noticed that the names of "Eugenia, Brigita" are added after "Anastasia." The "Hæc commixtio" is different, and comes in after the "Agnus Dei."

Immediately after the "Agnus Dei," we have "Domine Sancte Pater omnipotens æterne Deus, da mihi corpus et sanguinem Domini nostri J. C. Filii tui ita sumere, ut per hoc merear remissionem omnium peccatorum meorum accipere, et tuo Sancto Spiritu repleri, quia tu es Deus cujus regnum et imperium gloriosum permanet in sæcula sæculorum. Amen.

"Quando misceatur Corpus.

"Hæc sacrosancta commixtio corporis et sanguinis D. N. J. C. fiat omnibus sumentibus salus mentis et corporis, et ad vitam capescendam æternam præparatio salutaris. Per Christum."

The "Domine J. C." (S. Margaret's dying prayer) does not occur.

In the "Perceptio," "purgationem peccatorum" comes before "tutamentum:" and "medelam percipiendam" does not occur.

Apparently both kinds were received at once. "Corpus et Sanguis D. N. J. C. mihi indigno maneat ad salutem et proficiat ad remedium in vitam eternam. Amen."

The "Quod ore sumpsi" is in the singular, and for "munus temporale" we have, "de Corpore et Sanguine D. N. J. C."

In conclusion, "Placeat tibi, Domine Deus, sanctum obsequium servitutis meæ, et præsta ut sacrificium quod oculis tuæ majestatis indignus obtuli, tibi sit

acceptabile; mihique et omnibus pro quibus illud obtuli, sit, te miserante, propitiabile, qui vivis."

Upon the upper margins of three pairs of pages fol. 43 verso, and 44 recto; fol. 89 verso and 90 recto; and fol. 90 verso and 91 recto, occur the following curious Gaelic lines:—

1. Salcaid aen chaep anart lín,
thathaeir aen rand ardrig:
tic millud riagó do rut,
do thoet escone don cluc.
2. Timcheallmait relic mic Dé,
is menicc ar mbeith can ni;
bec ar nere dogniam cuí
irrigniu ar saele im dabi.
3. Ni ro aiscc aisc it bíu
nacha tarlc aisc ba siu
ni rubai nech cen a locht
tecmaid cach inn ecomnort.

1. One spot disfigures a sheet of linen,
One verse defames a monarch,
A soldier comes to give crosses,
Cursing goeth from the bell.
2. We surround the church of the Son of God,
It is often we are without any thing:
Small our refusal—we act the manner,
It was acted on Keila towards David.
3. There has never been a wish desired
That the least desire has not been granted,
There has not been one without his faults,
Every one falls into infirmity.

34. Coming a step further down, the next Missal which we have to notice, is that very curious one, written in the Irish character, which once belonged to the Sinclairs of Rosslyn and is now in the Advocates' Library in Edinburgh. It has been without any authority termed the *Missale Sancti Columbani*, and was by Mr Thomas Innes referred to the same date as the Drummond Castle volume, and by some antiquaries to the tenth century. It is undoubtedly a Gregorian Missal, perhaps not so old as the fourteenth century; certainly after

the date of S. Malachy's reformation; for in most respects it comes very near the Roman Missal.

It is a small quarto, consisting of 135 leaves of vellum, imperfect both at the beginning and at the end. The first page begins with the Gospel for Christmas Day; (S. John i. 1.) and the first point that we mark is, that there is no Office for S. Thomas of Canterbury on the 29th of December. The services agree in the main with those in the Roman and Sarum Missals, till we come to that of the ashes on Ash Wednesday, which appears to vary a little. The Gospel for the second Sunday in Lent is the woman of Syrophænicia; in the Roman it is the Transfiguration. There are no Masses for the ferias in Lent. There is no Office between Palm Sunday and Maunday Thursday. The rest of the Services in the Holy Week are the same, but not so many portions of the Old Testament prophecies are read. In the Litany on Holy Saturday, the following saints are invocated—the B. Virgin, the three archangels, SS John, Andrew, Laurence, Silvester, Benedict, Agatha, All Saints, Peter, Paul, Stephen, Vincent, Gregory, Petronilla, and Margaret; the last, probably S. Margaret of Antioch whose "name occurs in the Litany inserted in the old Roman order and in the most ancient Calendars of the Greeks:" * and who, we add, has an Office in the Sanctorale of the Arbuthnot, borrowed as usual from the Sarum, though her Scottish namesake is there entirely passed over.

The following is a list of the Services in this Missal, which, in the absence of any more suitable appellation, may be termed the Rosslyn Missal:—

* Alban Butler in vita.

Benedictio cinerum. f. 21a.
Ad Misam. f. 22a.
Dominica in Quadragesima. f. 24a.
Dominicus secundus. f. 26a.
Dominica tertia. f. 27b.
Dominica quarta. f. 29b.
Dominica quinta in Passione Domini. f. 31b.
Dominica Palmarum. f. 33b.
Misa v. feria. f. 43a.
Feria vi. Parasciven. f. 46a.
Sabb. Sanct. f. 50b.
In die sancta Pascha. f. 64a.
Dominica in Albis. f. 65a.
Vigilia Ascensionis. f. 66b.
In die Ascensionis. f. 68a.
Vigil. Pent. f. 70a.
Dominica Penticostes. f. 71b.
[Inventio S. Crucis.] f. 73b.
[Præfationes variæ.] f. 75b.
S. Andreæ. f. 77a.
Pauli Apostoli ad fidem. f. 78a.
De S. Brigita. f. 80a.
Purificatio S. Mariæ. f. 80b.
Cathedra S. Petri. f. 84b.
Annunciatio S. Mariæ. f. 86a.
S. Patricii Episcopi. f. 87b.
In Letania majore. f. 88a.
Vigil. S. Johannis Bapt. f. 89b.
In die sancto Johannis. f. 91a.
Vigil. SS. Apostolorum Petri et Pauli. f. 92b.
Natale S. Apostolorum Petri et Pauli. f. 94a.
Natale sancti Pauli Appo. f. 96a.
Octavas Apostolorum Petri et Pauli. f. 97a.
Vigilia Assumptionis S. Mariæ. f. 98b.
In die Assumptionis. f. 99b.
Decollatio Johannis Bap. f. 101a.
Nativitas S. Mariæ. f. 102b.

Exaltatio S. Crucis. f. 104b.
S. Matthæi Ap. f. 105b.
Festivitas S. Michaelis Archangeli. f. 106b.
Vigilia omnium Sanctorum. f. 108a.
In die; ad Misam. f. 110a.
In ni. et in ni. fe. (sic) f. 112a. [This corresponds to a Mass in Gerbert, "pro salute vivorum."]
[Ordinary and Canon.] f. 113a.
Misa de sancta Trinitatis. f. 118a.
feria iii. Misa de sanctâ cruce. f. 119b.
In sabbato de sanctâ Mariâ. f. 120b.
De S. Mariâ in Adventu Domini. f. 122a.
De S. Mariâ à Nativ. Dni usque ad Purificationem. f. 122b.
De S. Mariâ ad Resurrectionem. f. 123b.
De sanctâ Mariâ in Resurrectione usque Ascensionem. ib.
De omnibus apostolis. f. 124a.
De sanctis qui in ecclesiâ requiescunt. f. 125a.
Misa pro episcopo. f. 125b.
Pro seipso. f. 126a.
Pro rege. f. 126b.
Pro amicis carnalibus. f. 127a.
Pro seipso. f. 127b.
Misa Sancti Spiritûs. f. 128a.
Pro emundatione carnis. ib.
Pro pace. f. 128b.
Pro petitione lacrymarum. ib.
Pro temptatione carnis. f. 129a.
Pro pluviâ postulandâ. f. 129b.
Contra pluviam. ib.
Pro serenitate aeris. f. 130a.
Pro iter agentibus. f. 130b.
Pro infirmis. f. 131b.
De mortuis. f. 131b.
Pro omnibus fidelibus defunctis. f. 132a.
Pro sacerdotibus. f. 135b.

The Office of the Purification is different, as also the Office for S. Patrick, the Collect of which runs thus;—

"Deus, qui sanctum Patricium Scotorum apostolum tuâ providentiâ elegisti, ut Hibernenses gentes in tenebris et in errore gentilitatis errantes ad lumen verum Dei scientiæ reduceret, et per lavacrum regenerationis filios excelsi Dei efficeret; tribue nobis, quæsumus, ut piis intercessionibus nos ad ea quæ recta sunt quantociùs festinemus. Per Dominum."

This is nearly the same as that printed by Colgan in his *Trias Thaumaturga*,* "ex Breviario alio vetustiore Ardmachano."

The Canon is the same as the Roman, and at the end of the book are various *Missæ Votivæ*. The volume at present ends with some of the Offices for the dead.

That this Missal is Irish may be inferred from the character of the writing, and therefore we have given the account of it here, instead of classing it under the formularies of Scotland properly so called.

35. Descending about two centuries later in the Scottish Ecclesiastical history, we find evidence of a fresh illapse of Roman influence upon Scotland. S. Boniface (whom the Breviary of Aberdeen confounds with a Pope of that name) became the founder of a line of churches dedicated to S. Peter which stretched from the Tay to the Moray Firth. These are Invergowrie, Tealing, Meigle, Restennet, Inveraven, and Rosemarkie. Separating that which is probably authentic from that which is manifestly apocryphal in the Legend as given to us by Bishop Elphinstone, we find that he was accompanied by S. Bonifandus, S. Benedictus (who has a chapel dedicated to him at Rosemarkie) S. Servanus II.† S. Pensandus (whose name is preserved in the church of Kilspindy) S. Benevolus, S. Madianus (better known as S. Madoes) and S. Præcipuus. He brought with him also two "præclaræ virgines, abbatissæ," S. Crescentia and S. Triduana, who is probably the S. Treduana of Restalrig, referred in the Breviary to the time of S. Rule. It can hardly be doubted that in a great religious movement, emanating from Rome and exhibiting itself in a devotion to the Saint who was then universally held to be the founder of that Church, that Liturgy should have been used, which, now reformed by S. Gregory, had gradually been asserting its supremacy over all the West of Europe.

36. It has recently become known that among the remains of the ancient Celtic civilization of Switzerland before the tenth century, several liturgical fragments still existed there. These were examined and copied during the last summer, and we now print so much of them as tends to illustrate the liturgical use of that

* p. 193b.

† "Est et alius sanctus Servanus, natione Israeliticus, qui temporibus beati Adampnani abbatis in insulâ Petmook multis miraculis claruit."—Brev. Aberd. in Lect. S. Serv.

branch of the Scotic Church, which proceeding from Ireland under the guidance of S. Gall, contributed to that remarkable Irish influence which for several centuries prevailed in the west of Europe.

In the Library at Basle there is a MS numbered A. vii. 3, which, after a beautiful Greek cursive Psalter with an interlinear Latin version, contains in a later hand some Liturgical fragments, of which we give the following. On the first leaf, in an Irish hand later than the MS is the following hymn in honour of the Blessed Virgin :—

Cantemus in omni die
concinantes varie,
Conclamantes Deo dignum
hymnum sanctæ Mariæ;
Bis per corum hinc et inde
collaudamus Mariam,
Ut vox pulset omnem aurem
per laudem ycariam;
Maria de tribu Juda,
summa mater Domini,
Oportunam dedit curam:
ægrotanti homini.
Gabriel advexit Verbum
sinu priùs Paterno,
Quod conceptum et susceptum
in utero materno;
Hæc est summa, hæc est sancta
virgo venerabilis,
Quæ à fide non recessit
sed exstetit stabilis;
Huic matri nec inventa
antè nec pòst similis,
Nec de prole fuit planè
humanæ originis;
Per mulierem et lignum
mundus priùs periit,
Per mulieris virtutem
ad salutem rediit.
Hæc concepit margaritam,
non sunt vana somnia,
Post quæ sani Christiani
vendunt sua omnia.
Tonicam per totam textam
Christi mater fecerat,
Quæ, peractâ Christi morte,
sorte statim steterat;
Induamus arma lucis,
luricam et galeam,
Ut simus Deo perfecti,
suscepti per Mariam;
Amen, Amen, adjuramus
merita puerperæ,
Ut non possit flamma piræ
nos dirè decerpere;
Christi nomen invocamus,
angelis sub testibus,
Ut fruamur et scribamur
litteris cœlestibus;
Sanctæ Mariæ meritum
imploramus dignissimum,
Ut mereamur solium
habere altissimum.

Singularis meriti, sola sine exemplo mater et virgo Maria, quam Deus ita mente et corpore custodivit, ut digna existes ex quâ sibi nostræ redemptionis pretium Dei Filius corpus adaptaret; obsecro te, misericordissima, per quam totus salvatur mundus, intercede pro me spurcissimo et cunctis iniquitatibus fœdo, ut qui ex meis iniquitatibus nil aliud dignus sum quàm æternum subire supplicium, tuis, virgo splendidissima, salvatus meritis, perenne consequar regnum.

Then follows the accompanying abecedarian hymn in honour of S. Brigita:—

Alta audite τα εργα
  toto mundo micantia,
Brigitæ beatissimæ,
  in Christo corus cantia;
Cœli conscendit culmina
  caritatis dementiâ;
Desponsata sanctissima
  Domino ab infantiâ;
Electa, apta, alumpna
  Patricii cum prudentiâ,
Factis erat clarissima
  Spiritûs Sancti cum gratiâ,
Gestis fulget gratissima
  arca et urna aurea;
Hæc quæ habebat insita
  sancta sanctorum omnia,
Jesus unxit vestimina
  illius merrâ et cassiâ;
Kastaque turis pectora
  timiamatis incendia,
Lucerna lucis lucida
  resplendens in Ecclesiâ,
Mira civitas consita
  super montis cacumina,
Nota et apostolica
  signa atque prodigia,
Optima egit opera
  secundùm evangelia;
Pastis pascebat agmina
  pauperum de inopiâ,
Quantum sanabat morbida
  corporum quiescentia,
Regina Austri addita
  Salomonis scientia
Sancta, adepta, opima
  Patricii patrocinia. [quæ . . se, *in mg.*]
Tuebatur tutissima
  Rebeccæ verecundia,
Virginitate florida
  custodiebat præcordia;
Xristum in Dei dexterâ
  collaudat cum victoriâ,
Ymnizans voce consonâ
  cœlorum inter millia;
Zonâ præcinxit latera,
  sanctâ cum stolâ aureâ,
Et nunc manet per æterna
  sæcla in aulâ regiâ
Quæ consedit in cathedrâ
  Christi cum matre Mariâ,
Item Christus in nostrâ
  insulâ quæ vocatur
    beatissima
Sancta virgo virginum Maria
Intercede pro nobis.

INCIPIT EPISTOLA SALVATORIS DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI AD ÆBGARUM.

Deus meus et Pater et Filius et Spiritus Sanctus cui omnia subjecta sunt, cui omnis creatura deservit.

No more, however, is given in the manuscript. It may be observed, with reference to the letter of Abgarus, that in the "Hymnus S. Cuminei Longi" in the Book of Hymns, edited by the Rev. J. H. Todd (p. 77) there is evidence of the reception of this legend by the Scoto-Irish Church. On the *verso* of the page we find:—

DE CONSCIENTIÆ REATU ANTE ALTARE.

Domine Deus omnipotens, ego humiliter te adoro.

Tu es rex regum et dominus dominantium.

Tu es arbiter omnis sæculi.
Tu es redemptor animarum.
Tu es liberator credentium.
Tu es spes laborantium.
Tu es paraclitus dolentium.
Tu es via errantium.
Tu es magister gentium.
Tu es creator omnium.
Tu es amator omnis boni.
Tu es princeps omnium virtutum.
Tu es amator virginum.
Tu es fons sapientium.
Tu es fides credentium.
Tu es lux lucis.
Tu es fons sanctitatis.
Tu es gloriâ Dei Patris in excelso.
Tu sedes ad dextram Dei Patris,
In alto throno regnans in sæcula.

Ego te peto ut des mihi remissionem omnium peccatorum meorum, Deus meus, Jesu Christe.

Tu es qui neminem vis perire, sed omnes vis salvos fieri et ad agnitionem veritatis venire.

Tu es qui ore tuo sancto et casto dixisti, In quâcunque die conversus fuerit peccator, vitâ vivet et non morietur.

Ego revertor ad te.

Et in toto corde meo clamabo ad te, Domine Deus meus.

Debitum meum cognitum tibi facio et injustitiam meam non abscondo.

Tibi humiliter confiteor, Domine Deus meus.

Quia peccavi in cœlum et in terram coram te et coram angelis tuis sanctis et coram facie omnium sanctorum, tam per negligentiam mandatorum, et q[uantitate] malifactorum meorum.

Ego corde, ego ore, ego opere, et omnibus vitiis coinquinatus sum.

Peccavi per superbiam et invidiam.

Peccavi per detractionem et avaritiam.

Peccavi per superbiam et malitiam.

Peccavi per fornicationem et gulam.

Peccavi per falsum testimonium, per odium hominum.

Peccavi per furtum et rapinam.

Peccavi per blasphemiam et carnis desiderium.

Peccavi per ebrietatem et per otiosas fabulas.

Peccavi in dictis et actis et cogitationibus.

Peccavi per contentiones et rixas.

Peccavi per juramentum et iracundiam.

Peccavi per terrenam et transitoriam lætitiam.

Peccavi per mentis meæ suavitatem.

Peccavi per dolorem et murmurationem.

Peccavi in oculis et auribus meis.

Peccavi in linguâ et gutture.

Peccavi in pectore et collo.

Peccavi in manibus et pedibus.

Peccavi in medullis et renibus.

Peccavi in animâ et in toto corpore meo.

Si iniquitates observaveris, Domine,
Domine, quis sustinebit?
Quanta in me ipsa fuerunt peccata mea,
Si multiplicaveris judicium tuum.
Quomodo sustineam,
Si nunc erit vindicta tua?

Ideo confiteor tibi, Domine Deus meus, qui solus sine peccato es.

Et obsecro te, Jesu Christe, Deus misericordiarum, per passionem et per effusionem sanguinis tui atque per signum ligni salutiferi crucis tuæ, ut concedas mihi remissionem omnium peccatorum meorum;

Non secundùm meum meritum, sed secundùm magnam misericordiam tuam.

f

Judica me secundùm judicium indulgentiæ tuæ.

Ego homo te adjuro, omnipotens Deus, ut non reddas mihi peccatorum pœnam meorum;

Sed suscites timorem et amorem tuum perseverantem in me ac veram pœnitentiam peccatorum meorum et fletum præteritorum propter nomen sanctum tuum.

Et da mihi memoriam mandatorum tuorum, ut faciam.

Adjuva me, Domine Deus meus: secundùm multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam usque semper.

Et ne avertas faciem tuam ab oratione meâ.

Et ne projicias me à facie tuâ.

Ne discesseris, et ne derelinquas me.

Sed confirma me in tuâ voluntate, et doce me facere voluntatem tuam,

Et quæ debeam loqui et tacere.

Defende me, Domine, ab omnibus inimicis meis, invisibilibus et visibilibus.

Defende me, Domine Deus meus, contra jacula diaboli;

Et contra angelum tartari de quo dixisti, Venit princeps mundi hujus, et in me non habet quicquid.

Quapropter extingue mea peccata et carnalia desideria in me.

Redemptor animarum, ne me derelinquas,

Unum miserum indignumque famulum tuum N. sed ut per te ambulem et ad te perveniam et in te requiescam,

Domine Deus meus; quia sine te nil possumus,

Qui vivis et regnas cum Deo Patre, Deus, in unitate Spiritûs Sancti, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

37. In another of the Irish MSS at Basle, lettered FF III. 15 there is the following which may be compared with the 6th Ordo in Martene i. vi. vii.:—

CAPITULA QUÆDAM AD EMENDATIONEM VITÆ.

INCIPIT ORDO AD PŒNITENTIAM DANDAM.

Credis in Patrem et Filium et Spiritum Sanctum? *R.* Credo.

Credis quòd istæ tres personæ, quo modo diximus, Pater et Filius et Spiritus Sanctus, tres sunt, et unus Deus est? *R.* Credo.

Credis quòd in istâ ipsâ carne in quâ nunc es, habes resurgere in die judicii et recipere sive [bonum] sive malum quod egisti? [*R.* Credo.]

Vis dimittere illis quicunque in te peccaverint, Domino dicente, Si non remiseritis hominibus peccata eis, nec Pater vester cœlestis dimittet vobis peccata vestra? [*R.* Dimitto.]

Et require diligenter si est incestuosus: si non vult ipsa incesta dimittere, non potes ei dare pœnitentiam: et si vult ipsa incesta dimittere, fac eum confiteri omnia peccata sua, et ad ultimum dicere,

Multa sunt peccata mea, in factis, in verbis, et in cogitationibus.

Tunc da illi pœnitentiam, et dic istas Orationes super eum.

Oremus.

Præveniat hunc famulum tuum *ill.*, Domine, misericordia tua, et omnes iniquitates ejus celeri indulgentiâ deleat. Per.

Oremus.

Exaudi, Domine, preces nostras, et confitentium tibi parce peccatis, ut quos conscientiæ reatus accusat, indulgentia tuæ pietatis absolvat.

Et cœteras, si tempus habueris, sic in Sacramentario continentur. Si tibi non vacat, istæ sufficiant.

Et si homo ingeniosus est, da ei consilium ut veniat tempore statuto ad te aut ad alium sacerdotem in Cœnâ Domini, et reconciliaretur sic in Sacramentario continetur. Quicquid manens in corpore consecutus non fuerit, (hoc est reconciliatio) exutus carne consequi non poterit. Si verò minus intelligens fuerit, quòd ipse non intelligit, in uno statu reconciliare potes eum, ita dicendo.

Oremus.

Præsta, quæsumus, Domine, dignum pœnitentiæ fructum huic famulo, ut Ecclesiæ tuæ sanctæ à cujus integritate deviarat peccando, admissorum veniam consequendo reddatur innocuus. Per.

Si infirmus est homo, statim reconciliare eum debes.

38. In the Public Library at Zurich, there is the following fragment of an ancient Pontifical in Irish writing which cannot be later than the tenth or eleventh century. The first page is quite illegible, having been made the outside cover of a book. Page 2 contains these words :—

[DE VIRGINE INVESTIENDA.]

Permaneat ad prudentibus qui . . . virginibus vigilantia . . . adferte copuletur . . . Per.

Oremus, fratres carissimi, misericordiam ut euntum *(sic)* bonum tribuere dignetur huic puellæ N. quæ Deo votum candidam vestem perferre cum integritate coronæ in resurrectione vitæ æternæ quam facturus est ; orantibus nobis, præstet Deus.

Conserva, Domine, istius dovotæ pudorem castitatis, dilectionem continentiæ, in factis, in dictis, in cogitationibus ; Per te Christe Jesu, qui.

Accipe, puella, pallium candidum, quod perferas ante tribunal Domini.

Page 3 contains the following, which forms part of an Office for commending to God the soul of one who is at the point of death :—

. . . sempiternum in unitate Spiritûs Sancti.

Dominus noster Jesus Christus salvator, . . . advocatum habemus apud [Patrem] et ipse est propitiatio non tantu[m pro] nostris, sed etiam pro totius mun[di pecca]tis; nobis intentiùs exorandus p[ro a]nimâ nostri dilecti amici N., u[t] . . . pœnitenti dignetur indulgenter p[œ]na dimittere. Et ab ipsius an[imâ im]mundorum spirituum tetros e[xpel]lat incursus, nec in eorum laq[ueos] tradi permittat. Et cùm novissimi et gloriosi adventûs ejus tremendu[s . . .] supervenerit dies, quando in voce archangeli et in tubâ Dei discendet de cœlo, innumerabilibus angelorum millibus circumdatus, vivos et mortuos judicaturus, post universoru . . .

The fourth page is nearly gone, having been also the outside of the cover. The following words have been decyphered.

. . . . in hunc eundem misertus
. . . . . . et rep nobis peccatoribus
. . . . . . ponat sed inter eos pene
. . . . mæ misericordiæ etiam
. . . et maxima peccata portionem
. . . recipere regnum suum cœl . . .

39. At S. Gall there is the following fragment of a Scotic Sacramentary, written in the ninth century, numbered 1394.

On the *recto* of the first leaf we find the following, which is part of an Office for the Festival of the Circumcision. We have in some cases been able to supply

from published Sacramentaries what is here illegible :—

"... petimus, omnipotens Deus, nost ... placatus accipere. P[er Dominum.]

Deus, qui Unigenito tuo nov[am creaturam nos tibi] esse fecisti, respice in [opera misericordiæ] tuæ, et ab omnibus nos macu[lis vetustatis emunda,] ut per auxilium gratiæ tuæ [in illius inveniamur] formâ in quâ tecum [est nostra substantia. Per.]

In tuis tibi, Domine, gratia s.. primordiis, quibus sub.. hodie fructus offerimu..

Verè dignum et justum es[t. Qui ut nos à servitute] gravi legis eximeret, le-[galis circumcisionis] natur purgationis, [? accepit purgationem] in quâ [et observationis antiquæ] probator existeret, et hum[anam in se naturam vetus]-tate expoliens ut invocanti [? innovaret] [præteriti sacramentorum con]sumator mysterii idemque le[gislator et custos, præcipie]ns et obediens, dives in su[o, pauper in nostro. Par tur]turum aut duos pullos co[lumbarum sacrificio vix] subfecit cœli terræq[ue possessori; grandævi Sy]meonis invalidis gastati [? gestatur manibus, à quo mundi] rector et Domini prædicator [? Dominus prædicatur; accedit etiam testificantis ora]culum viduæ, quoniam dicebat [? decebat, ut ab utroque adnuntiaretur sexu utriusque Salvator.] Et ideo cum angelis [et arch]an ..

Folio 1 verso is nearly illegible; it contains the conclusion of the Office for the Circumcision, and part of an Office for the Epiphany.

.... participes ... à diabolici co ... æterne Deus, qui tuæ mensæ ...

Da quæsumus, plebi tuæ, ut virtus sanitatis abjecto puris ... æternæ salutis accedant.

[From the following version of this Collect in the Sacramentary of S. Gregory it would almost seem as if the second line of the above had been transposed in copying :—

Omnipotens sempiterne Deus, qui tuæ mensæ participes à diabolico jubes abstinere convivio, da, quæsumus, plebi tuæ, ut gustu mortiferæ profanitatis abjecto, puris mentibus ad epulas æternæ salutis accedant. Per.

This is appointed for the festival of the Circumcision, having reference probably to the Mass "de prohibendo ab idolis" used on that day.]

[Concede nobis,] ut salutare tuum no[và cœlorum luce.] omnipotens Deus et misericors, mirabili quod ad salutem [mundi hodiernâ] virtute [*lege*, festivitate] processit nostris sem[per innovandis] cordibus innovatur [*lege*, oriatur.] Per.

[Cœlesti lumine, quæsumus, Domine,] semper et ubique nos præ[veni, ut mysterium cuju]s nos participes esse vo-[luisti, et puro cernamus] intuitu et digno particip [? percipiamus effectu. Per] Dominum nostrum.

.. enus ad altare ... mes per Christum Dominum nostrum. ben ... ite nos stella Christi ante Dominum. ...

Domini de Deo editum Dominum nostrum ... ut apertis thesauris ... lætus suscipe ... in illa munera mystica .... dispensat.

(folio 2 recto.)

pectoris hos ... mundemus conscientias nostras ab omni labe vitiorum, ut nihil sit in nobis subdolum vel superbum, sed in humilitatis studium et caritatis consensum et sanguinem Dominici corporis fraternitas vincta copuletur ... mereamur dicere; divino magisterio edocti et divina

institutione formati, audemus dicere, Pater noster.

Libera nos, Domine, ab omni malo, præterito, præsenti, et futuro; et, intercedentibus pro nobis beatis apostolis Petro et Paulo et Patricio episcopo, da propitius pacem tuam in diebus nostris; ut, ope misericordiæ tuæ adjuti, et à peccatis semper simus liberi, et ab omni perturbatione securi. Per.

Sacerdos, tenens sancta in manibus, signat calicem cruce; et hic Pax datur; et dicit sacerdos.

Pax et caritas Domini et communicatio sanctorum omnium sit semper vobiscum.

Populus respondit,

Et cum spiritu tuo.

Et mittit sacerdos sancta in calicem, et dat sibi populus pacem; atque communicat; et juxta communionem canitur,

Pacem meam do vobis; pacem meam relinquo vobis; alleluya.

Dominus regit me.

Qui manducat carnem meam et bibit sanguinem meum, alleluya; ipse in me manet, alleluya; et ego in illo; alleluya. Hic est panis vivus, qui de cœlo descendit, alleluya; qui manducat hunc panem vivet in æternum, alleluya.

Ad te, Domine, levavi.

Venite comedite panem meum et bibite vinum quod miscui vobis.

Judica me, Domine, quoniam ego.

Comedite amici.

(folio 2 verso.)

et nolite eos prohibere, alleluya; talium est enim regnum cœlorum, alleluya; et violenti rapiunt illud, alleluya.

Pœnitentiam agite, alleluya; adpropinquat regnum cœlorum, alleluya.

Hoc sacrum corpus Domini et Salvatoris sanguinem, alleluya; sumite vobis in vitam perennem, alleluya.

In labiis meis meditabor, alleluya; cùm docueris me, ego justitias respondebo, alleluya.

Venite, benedicti Patris mei, possidete regnum, alleluya; quod vobis paratum est ab origine mundi, alleluya.

Ubi ego fuero, illic erit et minister meus, alleluya.

In Natali Domini.

Nos oportet celebrare, alleluya,
Magni regis in natali, alleluya,
Christum mundi salvatorem, alleluya,
Sacrosancto sanguine, alleluya.

In Epiphaniâ.

Baptizatus est Dominus, aperti sunt cœli, alleluya, et vidit Spiritum descendentem super se, alleluya.

In die Paschæ.

Sæculi salvator Dominus hodie resurrexit et in dexterâ Dei Patris in virtute consedit, alleluya.

In Pentecoste.

Effundam de Spiritu meo, alleluya; super omnem carnem, alleluya; et quidem in servos meos et in ancillas meas, alleluya.

Post [*communio.*]

Quos cœlesti, Domine, dono satiâsti, præsta ut à nostris mundemur occultis [peccatis] et ab hostium liberemur insidiis. Per.

Gratias tibi agimus, Domine, sancte Pater, omnipotens æterne Deus, qui nos corporis et sanguinis Christi Filii tui communione satiàsti; tuamque misericordiam humiliter postulamus, ut hoc tuum, Domine, sacramentum non sit nobis reatus ad pœnam sed intercessio salutaris ad veniam; sit . . .

40. In the MS 1395 there is a single leaf, remarkable for its designs composed of figures of animals and interlaced lines, its angular capitals and extremely delicate and beautiful handwriting. The words in angular writing run thus :—

Peccavimus, Domine, peccavimus parcum. *(sic)*

Then on the verso, in a beautiful minuscule :—

Parce peccatis nostris et salva nos.

Qui gubernâsti Noe super undas diluvii, exaudi nos.

Et Jonam de abysso verbo revocâsti, libera nos.

Qui Petro mergenti manum porrexti, auxiliare Christe Filii Dei.

Fecisti mirabilia, Domine, cum patribus nostris; et nostris propitiare temporibus.

Emitte manum tuam de alto; libera nos, Christe.

Audi nos. Christe,
Audi nos, Christe,
Audi nos, 3. 3.
Sancta Maria, ora.
Sancte Petre,
Sancte Paule,
Sancte Andria,
Sancte Jacobe,
Sancte Johannis,
Sancte Pilippe,
Sancte Bartholomee,
Sancte Thomas,
Sancte Mathai,
Sancte Simon,
Sancte Jacobe,
Sancte Thathe,
Sancte Madiane,
Sancte Marci,
Sancte Lucas,
Sancte Stefane,

This anthem is mentioned by O'Conor as occurring in the Stowe Missal.

The same volume contains also a fragment of a Mass for the dead from a small Irish Missal of the eighth century. The Gospel is taken from the Itala version not from that of S. Jerome, and is an interesting addition to our knowledge of that translation. For this reason we mark the variations from the Codex Amiatinus, which is considered the most correct copy which we possess of S. Jerome's version, as well as from the present Vulgate.

Te decet, Domine, hymnus Deus in Sion et tibi reddetur votum Hirusalem: exaudi orationem meam ad te omnis caro veniet.

[S. John xi. 14–44.]

In illis diebus, dixit Jesus ad discipulos suos; Lazarus, amicus noster infirmatur et manifestè[a] mortuus est, et gaudeo propter vos ut credatis quoniam non eram ibi; sed eamus ad eum. Dixit autem[b] Thomas qui dicitur Didimus cum discipulis suis;[c] Eamus et nos[d] moriamur cum illo.[e] Venit[f] Jesus et invenit eum jam quartum diem[g] in monumento habentem. Erat autem Bethania juxta Hirusolimam quasi stadiis quindecim. Multi autem à[h] Judæis venerunt . . . . [ob]viam venit ei.[i] Maria autem domi sedebat. Dixit ergo Martha ad Jesum; Domine, si fuisses,[j] non fuisset mortuus frater meus.[k] Sed[l] nunc scio quoniam[m] quæcunque petieris[n] à Domino[o] dabit tibi Dominus.[p] Ait ei[q] Jesus; Resurget frater tuus. Dicit ei Martha; Scio quia resurget in resurrectione in novissimo[r] die. Dixit[s] Jesus; Ego sum resurrectio et vita; qui credit

in me, etsi [t] mortuus fuerit, vivet, et [u] qui vivit et credit in me, non morietur [in æternum.] Credis hoc? Dixit ei; [v] Utique, Domine, ego credidi quoniam [w] tu es Christus Filius Dei,[x] qui nunc[y] . . . mundum venisti. Et cùm hæc dixisset, abiit et vocavit Mariam sororem suam si[lentio] dicens; Magister venit et [z] vocat te: at [aa] illa . . . . . Judæi autem [bb] qui erant cum eâ [cc] [in domo,] et consolabantur eam, ut [dd] vid[issent] Mariam quòd festinanter [ee] . . . surrexisset et exisset [ff] subsequuti [gg] sun[t eam] dicentes quoniam [hh] vadit ad mo[numen]tum ut ploret ibi. Maria au[tem [ii] cùm] venisset ubi erat Jesus et vid[isset [jj] eum] procedit [kk] ad pedes ejus; [ll] Domine, [si fuis]ses,[mm] frater[nn] meus non fuis[set[oo] mor]tuus. Jesus autem[pp] cùm vidisset[qq] [eam] flentem[rr] et Judæos qui vene[rant cum] eâ flentes,[ss] turbatus est sp[iritu et] commotus[tt] dixit; Ubi posuisti[s eum]? Dicunt;[uu] Domine, veni et vide. Et [lacry]matus est Jesus. Dixerunt autem[vv] [Judæi;] Ecce, quomodo amabat illu[m.[ww]] nunc quidam ex eis; [xx] Non po[terat] [yy] . . . . . . [Toll]ite lapidem. Dixit [zz] ei soror . . . Martha;[aaa] Domine, jam pudet; [bbb] qua . . . . m enim habet.[ccc] Ait[ddd] Jesus; Nonne [dixi tibi] quoniam sic ne di . . . [eee] vide[bis g]loriam Dei? Sustulerunt[fff] ergo la[pidem.] Jesus autem elevavit oculos [suos] sursum et [ggg] dixit; Pater, gra[tias ag]o tibi quoniam audîsti me. [Ego aut]em sciebam quoniam[hhh] semper [me aud]is; sed propter turbam quæ [iii] [circum]stat dix[i] ut credant quoni . . . m[jjj] me misisti. Et cùm hæc[kkk] di[xisset,] exclamavit voce magnâ;[lll] [Lazar]e, prodi [mmm] foras. Et confestim [nnn] [prodiit] qui mortuus erat,[ooo] ligatis pedibus [et ma]nibus [ppp] fasceis,[qqq] et facies ejus[rrr] [sudario erat ligata.]

In the following list of variations, the reading given is that of the Codex Amiatinus, with which the present Vulgate agrees except where the contrary is specified.

[a] dixit eis J. manifestè, Lazarus.
[b] ergo.
[c] D. ad condiscipulos.
[d] + ut.
[e] eo.
[f] + itaque.
[g] quatuor dies jam.
[h] ex.
[i] venerant [ad Martham et Mariam, ut consolarentur eas de fratre suo. Martha ergo ut audivit quia Jesus venit,] occurrit illi.
[j] + hic.
[k] fr. me. non fu. mor.
[l] + et.
[m] quia.
[n] poposceris.
[o] Deo.
[p] cod. Amiat. omits Dominus. The Vulg. has Deus.
[q] dicit illi.
[r] novissimâ. The Vulg. agrees with the text.
[s] + ei.
[t] etiamsi.
[u] + omnis.
[v] ait illi.
[w] quia.
[x] Vulg + vivi.
[y] Amiat. in; Vulg. in hunc.
[z] Amiat. mag. adest; Vulg. mag. adest et.
[aa] Both omit "at," and fill up the blank with "ut audivit surgit citò, et venit ad eum. Nondum enim venerat Jesus in castellum, sed erat adhuc in illo loco ubi occurrerat ei Martha."
[bb] Amiat. igitur; Vulg. ergo.

[cc] illa. (the Vulg. agrees with the text.)
[dd] cùm.
[ee] quia cito, without giving any words to fill up the blank here.
[ff] surrexit et exiit.
[gg] secuti.
[hh] quia.
[ii] ergo.
[jj] J. videns.
[kk] cecidit.
[ll] + et dixit ei.
[mm] + hic.
[nn] non ess. mo. fr. me.
[oo] esset.
[pp] ergo.
[qq] ut vidit.
[rr] plorantem.
[ss] plorantes.
[tt] fremuit (infremuit Vulg.) spiritu et turbavit se ipsum et.
[uu] + ei.
[vv] Amiat. omits autem. The Vulg. has ergo.
[ww] eum.
[ww-xx] quidam autem dixerunt ex ipsis; (ex ip. dix. Vulg.)
[yy] + hic qui aperuit oculos cæci (Vulg. + nati,) facere ut (Amiat. + et) hic non moreretur? Jesus ergo rursum fremens in semetipso, venit ad monumentum: erat autem spelunca, et lapis superpositus erat ei. Ait Jesus;
[zz] dicit.
[zz aaa] ei Martha soror ejus qui mortuus fuerat.
[bbb] fætet.
[ccc] quatriduanus enim est; (q. est enim Vulg.)
[ddd] dicit ei.
[eee] si credideris.
[fff] tulerunt.
[ggg] elevatis sursum oculis.
[hhh] quia.
[iii] populum qui.
[jjj] quia tu.
[kkk] Hæc cum.
[lll] voce mag. clamavit.
[mmm] veni.
[nnn] statim.
[ooo] fuerat mort.
[ppp] ligatus pedes et manus.
[qqq] institis.
[rrr] illius.

The same volume also contains the following prayer written in the Scotic character.

[ORATIO SUPER AGONIZANTEM.]

. . . justitias demonstra ei, et aperi ei portas justitiæ, et repelle ab eo principes tenebrarum. Agnosce, Domine, depositum fidele quod tuum est. Suscipe, Domine, creaturam tuam, non ex diis alienis creatam sed à te Deo solo vero et vivo; quia non est Deus alius præter te, Domine, et non est secundùm opera tua. Lætifica, Domine, animam servi tui [*vel* servæ tuæ *vel* servarum tuarum] N. Clarifica, Domine, animam servi tui [*vel* servæ tuæ] N. revertentem ad te. Ne memineris pristinæ iniquitatis et ebrietatis quam suscitavit fervor mali desiderii. Licèt enim peccavit, Patrem tamen et Filium et Spiritum Sanctum non negavit; sed credidit et zelum Dei habuit, et Deum fecisse omnia adoravit. Suscipe, Domine, animam servi tui [*vel* servæ tuæ] N. revertentem ad te; indue e . . in vestem cœlestem, et lava eum in fontem vitæ æternæ, ut inter sapientes sapiat, et inter gaudentes gaudeat, et inter martyres possideat, et inter prophetas proficiat, et inter apostolos se

custodiat, et inter angelos et archangelos claritatem Dei inveniat, et inter rutulos lapides paradisi gaudium possideat, et notitiam mysteriorum. . . .

On the back of a most beautiful single page, similar to those in the Book of Deir, but much handsomer, drawn in the form of a cross, and with arabesque figures and interlacings closely resembling the designs in the Book of Kells and other ancient Irish MSS, as well as on the sculptured stones in Scotland, we find the following Benedictions of water and salt. The first two are found in the *Missale vesontionense* * so often referred to already, as having a connection with the monasteries of the followers of S. Columbanus. The third is well known :—

BENEDICTIO AQUÆ ET SALIS AD ASPERGENDUM IN DOMO.

Domine, sancte Pater omnipotens, instaurator et conditor omnium elementorum, qui per Christum Jesum Filium tuum in hanc creaturam Spiritum creantem jussisti, te deprecamur, Domine, ut hanc creaturam salis et aquæ [benedicere et sanctificare digneris,] ut ubicunque aspersus fuerit, omnis spiritus immundus ab eo loco confusus et increpatus effugiat, ne[c] ulteriùs in eo loco habeat potestatem commorandi. Item præsta nobis, Domine, per hanc creatam aspersionis, sanctitatem mentis, integritatem corporis, tutelam salutis, securitatem spei, corroborationem fidei, hîc et in æternum in sæcula sæculorum. Amen.

Tam benedicta acqua spargendum in domo.

Deus, qui ad salutem humani generis maxima quæque sacramenta in aquarum substantiâ condidisti [*lege* dedisti]; adesto invocationibus nostris, et elemento huic [omne *mg*] purificationibus præparato virtutem tuæ benedictionis infunde, ut creaturæ [*lege* hæc creatura] mysteriis tuis serviens, ad abigendos dæmones morbosque pellendos, divinæ gratiæ tuæ sumat effectus, ut quicquid in locis vel in domibus fidelium hæc unda resperserit, careat immunditiâ, liberetur à noxiâ; non illis resideat spiritus pestilens, non aera (aura) corrumpens; abscedant omnes insidiæ latentis inimici; et si quid est, quod aut incolumitate habitantium invidet aut quieti, aspersione hujus aquæ effugiat [*lege* abscedat], ut salubritas per invocationem tui nominis expetita ab omni sit impugnatione defensa. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui venturus est judicare vivos et mortuos et sæculum [per ignem.]

Item alia.

Exorcizo te, creatura aquæ, in nomine Dei Patris omnipotentis, et in nomine Jesu Christi Filii et Spiritûs Sancti. Omnis virtus adversarii, omnes incursus diaboli et omne phantasma, omnes inimici potestates eradicatæ effugiant ab hac creaturâ aquæ. Unde exorcizo te, creatura [aquæ] per Deum verum, per Dominum vivum, per Deum sanctum, per Dominum nostrum Jesum Christum, ut efficiaris aqua sancta, aqua benedicta, ut utcunque effusa fueris aut sparsa, sive in domo sive in agro, effugies omne phantasma, omnem inimici potestatem; et Spiritus Sanctus habitet in domo hac, per Dominum Jesum Christum Filium tuum qui veniet judicare vivos et mortuos et sæculum per ignem.

* p. 387 ed. Mabillon.

40. Chevalier Bunsen in his learned work *Reliquiæ Liturgicæ,* which forms the seventh volume of his *Christianity and Mankind*, has published some valuable fragments from the library of S. Gall. We have not, however, thought it necessary to reprint them here, both because they are already contained in so accessible a collection, and also because there do not seem to be any grounds for connecting them specially with the Scotic missionaries from Ireland.

41. We owe to the courtesy of the Rev. A. W. Haddan the following most interesting remains, which seem to be of greater antiquity than can be with certainty ascribed to any other extant liturgical text of the Churches of South Britain; for it would be out of place to use the word "England," when the one fragment belongs to a Welsh saint, and the other is connected with Cornwall. They will be given in the new edition he is preparing of Wilkins' *Concilia.* They are evidently both of native origin, as so many of the expressions they contain differ from those found in Continental Sacramentaries.

42. The first of them is found in a MS in the Bodleian Library at Oxford, numbered 572. It was written in the ninth or tenth century, and after the following Service, has some documents connected with the Saxon Church, viz. a portion of the Penitential of Archbishop Theodore and of Pseudo-Bede "de Remediis Peccatorum."

MISSA PROPRIA GERMANI EPISCOPI.

Deus, qui famulantibus tibi mentis et corporis subsidia misericorditer largiris; præsta, quæsumus, ut hi qui pro amore supernæ patriæ ardenter cœlestia præmia per fidem et spem caritatemque adipisci cupiunt, intercedente beato archimandritâ, confessore tuo Germano, ab omnibus iniquitatibus liberentur. Per.

Item, alia.

Propitiare, Domine Deus, omni populo Christiano ex diversis partibus linguarum convenienti in unum; ut hi qui locum præclarum atque notum ubique Lannaledensem, ubi reliquiæ Germani Episcopi conduntur, quanto ardentiùs, tanto citiùs visitare cupiunt, ab omnibus infirmitatibus animæ et corporis fideliter liberentur. Per.

Secreta.

Concede nobis, omnipotens et misericors Deus, ut hæc n[ostra sit] salutifera oblatio, et, intercedente beato Germano confessore tuo atque episcopo, à nostris reatibus liberet, et à cunctis tueatur adversitatibus. Per.

[*Præfatio.*]

V. D. Æterne Deus, et te laudare mirabilem Dominum in sanctis tuis quos

ante constitutionem mundi in æternam tibi gloriam præparâsti, ut per eos huic mundo veritatis tuæ lumen ostenderis. De quorum collegio iste Germanus episcopus à sancto Gregorio Romanæ urbis apostolico ad nos missus, lucerna et columna Cornubiæ et præco veritatis effulsit; qui in Lannaledensis ecclesiæ tuæ prato sicut rosæ et lilia floruit, et tenebras infidelitatis quæ obcæcabant corda et sensus nostros detersit. Propterea suppliciter atque lacrymabiliter deprecamur totis viribus clementiam tuam, ut, licèt meritis non exigentibus, misereri tamen nostri semper digneris. Quia priscis temporibus legimus te irasci magis quàm misereri propter vesaniam dementiamque impii et crudelis regis Guorth[ig]erni. Idcirco petimus, obsecramus, deprecamur, in his ultimis diebus indulgentiam pietatis tuæ, ut per te veniam peccatorum nostrorum mereamur accipere, et post finem hujus sæculi, te interpellante, cum Deo et sanctis ejus immaculati conregnare possimus ; et ideo.

Postcommunio.

Sumptis, Domine, sacramentis in honore sancti confessoris tui Germani episcopi, cujus venerandam hodie celebramus festivitatem, nos clementer exaudi, tuam misericordiam obsecrantes, ut ab hac. . . .

43. The other is found at the end of the Life of S. David written about A. D. 1090 by Riccmarch Bishop of S. David's.* It is as follows :—

MISSA DE SANCTO DAVID.

Deus, qui beatum confessorem tuum David atque pontificem, angelo nuntiante, Patricio prophetante triginta annis antequam nasceretur, prædixisti ; quæsumus, ut cujus memoriam recolimus, ejus intercessione ad æterna gaudia perveniamus per sæcula sæculorum.

[*Secreta.*]

Hostias laudis et preces devotionis, quas tibi in honore beati confessoris tui David atque pontificis, omnipotens Deus, deferimus, placatus intende ; et quod nostrum non obtinet meritum, tua clementia et illius pro nobis frequens intercessio, efficiant.

Post communionem.

Repleti, Domine, sacramenti participatione, quæsumus, ut sancti David confessoris tui atque pontificis meritis, cujus gloriosam celebramus festivitatem, ineffabilis misericordiæ tuæ patrocinia sentiamus.

* Wharton's Anglia Sacra, ii. 645–647 ; "Additamenta ad legendam S. Davidis ex vitâ ejusdem per Riccmarcum Episcopum Menevensem scriptâ." It has also been printed by the Rev. W. J. Rees, "Lives of the Cambro-British Saints," p. 144 ; Llandovery 1853.

44. Let us now return to our more immediate subject—the ritual of the Scottish Church. We have no further notices with regard to it till we come to the reform of S. Margaret. Between the epoch of S. Adamnan and V. Bede and this interesting event, the history of Scotland is almost a blank. Great political events occurred. The name and dynasty of the Picts disappeared. The Danes were expelled. The borders of the country were extended from the Forth and Tay to the Tweed and Solway. All this could not have occurred without wars and disturbances; and accordingly we find from King David's preface to the Inquisition about the Church lands of Glasgow, that the inevitable effects of such events had told most profoundly for evil upon the religious condition of the country. The instrument under God for the cure of these evils was the illustrious queen of Malcolm Ceann-mhor.

45. On this subject, we cannot do better than quote the words of that learned antiquary, the Right Reverend Bishop Kyle; "The contemporary biographer of S. Margaret speaks of various reforms introduced by that saint. Most of these appear to be rather corrections of abuses than changes of rite; such as neglect of Paschal communion, non-abstinence from servile work on Sunday, and the inattention to the nearer degrees of affinity in contracting marriage. We learn from him, however, that the Scottish Church then, as the Milanese Church does to the present day, followed the observance of beginning Lent not on Ash Wednesday but on the first Sunday, and that S. Margaret brought her subjects to conformity with the general discipline of the Church, by the simple argument that they had not by their arrangement of Lent forty fast days before Easter. He tells us also that certain priests in Scotland followed, in celebrating Mass, a rite which to him and the Queen appeared barbarous; which rite she laboured so effectually to abolish, that none in Scotland in his time adhered to it. I suspect that in this last point he was mistaken. For we learn that the Keledei, about whom we hear so much and know so little, long after S. Margaret's days, were permitted to observe in their own churches or chapels a rite different from what was followed by the rest of the Scottish clergy. The rite of the Keledei was probably the same with that which S. Margaret wished to bring into conformity with the general usage of the Western Church; but neither her biographer nor the chronicles of the Culdean observance give us the least hint wherein its peculiarity consisted."

46. Turgot's words are; "Moreover in some places among the Scots, there were persons, who, contrary to the custom of the whole Church, had used to celebrate Masses by some barbarous rite *(nescio quo ritu barbaro)* which the

Queen, kindled with God's zeal, so laboured to destroy and bring to nothing, that henceforth there appeared no one in the whole race of the Scots who dared to do such a thing." *

It is more difficult than men imagine, to change the form of the religious thought of a nation, even when the change of that form comes commended by the royal influence and the edifying piety of a S. Margaret; and therefore we must not be surprised to find, that fifty years after her death, an author, treating of the Keledei, should allude to their special office as having been celebrated in the time of King David. "For the Keledei in a corner of the church, which was very small, used to celebrate their own Office after their own fashion *(suum officium more suo celebrabant)*." † It is only natural to believe that, after the immediate pressure of the good queen's reforming zeal was removed, the national party in the Church would fall back upon its ancient forms, and thus the Church of Scotland would exhibit the aspect of the contemporaneous existence of the two rites: the one, the symbol of English civilization, the other, that of reactionary Celticism.

47. Mr Grub in his interesting Ecclesiastical History of Scotland, calls attention ‡ to Bishop Robert's grant in the Chartulary of S. Andrews, in which the possession of the Keledean Monastery of Lochleven was bestowed on the Canons Regular of S. Andrews, the books belonging to the Monastery being specially included. Among these we find the "Pastorale" or Ritual, the "Graduale," and the "Missale," the ordinary terms of the service books of the rest of the West of Christendom. There is no express evidence to show whether they were the same as those of the Churches which followed the Roman Liturgy; but the Graduale does not seem to have been a name applied to any part of the Ephesine rite; and if they had been so different from what were used by the Canons of S. Andrews that they could not make use of them themselves, it is scarcely probable that they would have been thus carefully enumerated among the valuables handed over to them. They would have been serviceable merely as material for palimpsests.

It will be observed that Turgot in the passage cited above, speaks of the "barbarous rite" as having been used merely in "some places among the Scots." Might we infer from this and from the notice of the Lochleven library, that even before the time of S. Margaret, the Ephesine and the Roman Liturgies were used

* Quoted by Grub i. 196.

† History of the Foundation of the Church of S. Andrews; quoted by Grub i. 240.

‡ vol. i. p. 234, 263. See also Innes, pref. Reg. S. Andreæ.

contemporaneously in Scotland though in different parts, somewhat in the same way that in the *Missale Vesontionense* so often referred to, we find in the one Collection of services, in so many cases an Ephesine and a Petrine one alternately?

48. But the question arises—Was the English service which S. Margaret introduced, the Sarum Office as reformed by S. Osmund? We are inclined to think that it was most likely the common Office (so far as there was a common Office of England) that prevailed before the emendation by that illustrious prelate.

For although it was quite possible for Queen Margaret to have adopted the new service books (for S. Osmund put forth his Form in A. D. 1085, while the holy queen was loosed from the bonds of the mortal body in 1093) yet taking into consideration the time that must have elapsed before the Salisbury book could find acceptance beyond its own Diocese and Province, it is most probable that it did not make its way to Scotland till after her death; a probability enhanced by the fact mentioned by Thomas Innes, that even the important see of Glasgow did not adopt it till the pontificate of Bishop Herbert who died 71 years after S. Margaret.

49. As the Church of Scotland from this time down to the convulsions of the sixteenth century, seems to have used the Office of Sarum, it will be necessary to say a few words about it. Those conversant with the Preface of the English Book of Common Prayer will recollect the observation, "And whereas heretofore there hath been great diversity in saying and singing in churches within this realm, some following Salisbury use, some Hereford use, and some the use of Bangor, some of York, some of Lincoln; now from henceforth all the whole realm shall have one use." To explain this passage, we must premise that both Mr Palmer and Mr Maskell,* incline to think that the earliest Office in South-Britain was the Gallican Liturgy, and that this lasted till the end of the sixth century. This is extremely probable, as the Ephesine rite would in all likelihood have passed from Gaul to the Celtic Churches which used the Books of Moling, Dimma and Deir, through the Britons of that part of the island which is now called England. But on the conversion of the Anglo-Saxons this seems to have changed. "S. Augustine, there can be little doubt, brought with him the Liturgy then observed at Rome; he first landed in the year 597, during the lifetime of Pope Gregory himself. After his second coming as Archbishop, he requested the Pope to decide upon some questions, and among them especially, what service was to be used in the Church, as the Gallican and Roman Liturgies were not the same. The answer was, that he might choose either, or select the

* Anc. Lit. prel. diss. xxxix; Palmer Orig. Lit. i. p. 158.

Liturgy which he thought most suitable from the various forms in the Catholic Church, provided only that he had regard to the circumstances and prejudices of the country and the glory of God." *

The reader will be glad to have the actual words of the great Pontiff in the original, as they are given by V. Bede. †

"Interrogatio Augustini:—Cùm una sit fides, cur sunt Ecclesiarum diversæ consuetudines, et altera consuetudo missarum in sanctâ Romanâ Ecclesiâ, atque altera in Gallicanâ tenetur?

"Respondit Gregorius Papa:—Novit fraternitas tua Romanæ Ecclesiæ consuetudinem, in quâ se meminit nutritam. Sed mihi placet, sive in Romanâ sive in Galliarum, seu in qualibet Ecclesiâ, aliquid invenisti quod plus omnipotenti Deo possit placere, solicitè eligas, et in Anglorum Ecclesiâ, quæ adhuc ad fidem nova est, institutione præcipuâ, quæ de multis Ecclesiis colligere potuisti, infundas. Non enim pro locis res, sed pro bonis rebus loca amanda sunt. Ex singulis ergo quibusque Ecclesiis, quæ pia, quæ religiosa, quæ recta sunt, elige; et hæc quasi in fasciculum collecta, apud Anglorum mentes in consuetudinem depone."

50. While this latitude may have given a sanction to the variations of Uses that prevailed to the time of the Reformation, it cannot be doubted that the influence of S. Augustine and of his successors, as well as the predominance of the Benedictine Order in England, led to the universal adoption of the Sacramentary of S. Gregory. Maskell observes; "It is said, that the few manuscripts which have come down to us of the Anglo-Saxon age are but transcripts of the Sacramentary of S. Gregory, as e. g. the Missal of Leofric, Bishop of Exeter, now preserved in the Bodleian Library." ‡ Dr Rock in his *Church of our Fathers* ‖ says; "Getting their belief, the Anglo-Saxons likewise got all their Liturgical books from Rome." And he quotes; "Nos autem in Æcclesiâ Anglorum idem primi mensis jejunium, ut noster didascalus beatus Gregorius, in suo Antiphonario et Missali libro, per pedagogum nostrum Augustinum transmisit ordinatum et rescriptum." §

A strict adherence to the Roman model was commanded by the Council of Clovesho, A.D. 747; "Definitum ut uno eodemque modo in baptismi officio, in missarum celebratione, in cantilenæ modo celebrentur, juxta exemplum videlicet, quod scriptum de Romanâ habemus Ecclesiâ." ¶

51. But in times when the art of printing had not yet given a premium to

* Maskell Anc. Lit. xxxix. † H. E. 1. 27. ‡ Anc. Lit. xxxviii. ‖ vol. i. p. 171.

§ Dialogus Egberti de primo jejunio; ed. Thorpe vol. ii. p. 95.

¶ Wilkins Conc. Mag. Brit. et Hib. tom. i. p. 96.

uniformity, and when the means of locomotion were so scanty as to isolate nations and communities to a degree which we in this century can hardly understand, it was only natural that as years passed, corruptions should creep into the texts of the service books, and variations be introduced into the practice of different Churches, till in course of time a very considerable degree of discrepancy came to exist.

52. It ought also to be borne in mind that much more importance was then attached to the details of ritual, than is now common among us. Devout persons felt that every thing connected with the worship and homage paid to Almighty God was deserving of the utmost care and thought; and the same frame of mind which sought with careful reverence for mystical meanings beneath the letter of Holy Scripture, found vent in devising new significant ceremonies for their Ecclesiastical Offices, which might embody in many different ways their feelings of lowliness and gratitude for the blessings of the Gospel and their own imperfect use of them. The leisure of the great religious communities and the number of clergy would afford many opportunities for this. And there probably were periods in which a craving for change came over the Church, which is indicated historically by the rise of new Monastic Orders, and was probably accompanied by Liturgical developments also. It is not to be wondered at, if some of these, however well meant, were not altogether judicious; and there would arise a need for some great Liturgical scholar to select and methodize the various rites and ceremonies which had come into local observance.

53. This is the best account to give of the nature and degree of the celebrated reform of S. Osmund, to whom we owe the Salisbury Use. "The 'Use' or custom of Salisbury," says Mr Palmer,* "derives its origin from Osmund, bishop of that see in A.D. 1078, and Chancellor of England. We are informed by Simeon of Durham, that about the year 1083 King William the Conqueror appointed Thurstan, a Norman, abbot of Glastonbury. Thurstan, despising the ancient Gregorian chanting which had been used in England since the sixth century, attempted to introduce in its place a modern style of chanting invented by William of Fescamp, a Norman. The monks resisted the innovations of their Abbot, and a scene of violence and bloodshed ensued, which was terminated by the King sending Thurstan back to Normandy."

54. The account in Bromton is so graphic that we give it at length :—

"Anno Regis Willielmi xvii. facta est seditio nefanda inter monachos

* Orig. Lit. vol. i. p. 187.

Glastoniæ et ignominiosum ejusdem loci Abbatem Thurstinum, quem rex Willielmus de monasterio Cadomensi, nullâ prudentiâ instructum, eidem loco præfecerat. Hic inter cæteras stultitiæ suæ ineptias, Gregorianum Cantum et Officium aspernatus, monachos cœpit compellere ut Willielmi cujusdam Fiscanensis Monachi cantus exercerent. Res etiam Ecclesiæ leocinando *(sic)* consumpsit, à Monachis severè ordinem exegit, sed inter hæc victualia destruxit. Hinc lites verborum et animorum discordiæ suscitantur; post jurgium ventum est ad arma: unde Abbas ille cum satellitibus suis armatâ manu in monachos irruit, et tres monachos sub Altari positos occidi fecit, et xviii. vulneravit, ita quod sanguis eorum super gradus ab Altari, et a gradibus super aream decurrebat; sagittas et jacula ad imagines et feretra ecclesiæ direxit. Monachi autem velut necessitate compulsi, cum scamnis et candelabris quocunque modo poterant se defendentes, quosdam de militibus vulneraverunt. Hinc moto coram Rege judicio, Abbas ad Monasterium suum Normanniæ remissus est, Monachi verò jussu Regis per Abbathias et Episcopatus dispersi sunt. Post mortem verò Regis Willielmi, prædictus Thurstinus à filio suo Rege Willielmo Rufo Monasterium Glastoniæ 500 libris emit, et sic per ecclesiæ possessiones aliquot annis evagatus longè ab eâ expiravit." *

55. This disgraceful occurrence may have turned the attention of Osmund to the regulation of the ritual of his Church. We are informed that he built a new Cathedral, collected together clergy distinguished as well for learning as for a knowledge of chanting, and composed a book for the regulation of ecclesiastical Offices, which was entitled the Custom-book. The substance of this was probably incorporated into the Missal and other ritual books of Sarum; and ere long, almost the whole of England, Wales, and Ireland adopted it. When the Archbishop of Canterbury celebrated in the presence of the Bishops of his province, the Bishop of Salisbury (perhaps in consequence of the general adoption of the Use of Sarum) acted as Precentor of the College of Bishops, a title which he still retains. The Sarum Custom-Book was long in use in the Diocese of Lisbon.

56. Dr Rock in his *Church of our Fathers*,† after stating that Bromton, Abbot of Jervaux in his *Chronicon* ‡ is the first author who alludes to S. Osmund's Consuetudinary, goes on to say; "Protestant writers upon the history and antiquities of the Church in this country, have often allowed themselves to be easily misled into no small error concerning changes imagined to have been wrought by S. Osmund in our national ecclesiastical services. Not for one

* Historiæ Anglicanæ scriptores x. Londini (typis J. Flesher 1652) Joh. Bromton, p. 978.

† vol. i. p. 11.

‡ ed. Twysden p. 977.

moment must it be thought that this holy man either took away one smallest jot from the text of the Liturgy for offering up the Sacrifice of the Mass, or altered a word of the ritual for administering any of the seven sacraments."

57. Any one who will collate the Canon and Ordinary of the English Offices with the Roman, as they are tabulated by Mr Maskell, will see that this statement is over-strong. There are very many variations, though none of any great importance. The rubrics are different, as is the *Ordinarium.* Even in the Canon, towards the end, there are considerable discrepancies.

58. Perhaps the truth lies somewhere between the Roman and the Anglican statement.

While it must be conceded that S. Osmund's service is in all essentials the same as the Roman *Ordo;* while no conscious doctrinal bias can be discovered in the variations, although here and there perhaps there are indications of a little less sharp definition,* there is quite enough difference to make it deeply interesting. There is evidence that between the time of the reception of the Gregorian Sacramentary by the English and S. Osmund's reform, the mind of the Church had been at work upon the national Services; that that mind had expressed itself in the way best suited to indicate its spiritual needs and aspirations; and that thus, a distinct individuality was impressed upon the English Service. In saying this, we assume that S. Osmund limited his alterations to rearranging the pre-existing materials, to harmonizing and reducing into order, to producing an accurate and collated edition of the existing rites, to sanctioning and selecting from local usages what seemed likely to minister to edifying, and stamping upon the Office the surname of his own Church, in which it was first used, before its inherent excellency and accuracy commended it to the attention of other Dioceses. But it is not impossible that he may also have introduced some ceremonies from the customs of the Churches of Normandy, of which he was a native. The Abbé Malais of Dieppe has noted the following points of similarity between the Sarum Office and some of the usages of the north of France.

"Le Missel de Rouen du xv. siècle avait des Séquences propres à chaque jour des Octaves de Pâques et de la Pentecôte.

* As where the reference to the "Tantûm crede et manducâsti" is made, in the case where by reason of sickness it is impossible to administer the holy Eucharist actually; "Deinde communicetur infirmus, nisi priûs communicatus fuerit; et nisi de vomitu vel aliâ irreverentiâ probabiliter timeatur; in quo casu, dicat sacerdos infirmo, 'Frater in hoc casu sufficit tibi vera fides et bona voluntas; tantûm crede et manducâsti.'"—De extrem. Unct.; Maskell Monum. Rit. vol. i. p. 89.

"Le Missel de Lisieux du siècle dernier a encore une Séquence au premier Dimanche de l' Avent.

"Le Missel d' Auxerre du siècle dernier a encore pour Evangile du premier Dimanche de l' Avent l' entrée de J. C. à Jérusalem.

"Le Missel de Rouen du xv. siécle donnait des Epitres et Evangiles propres aux Mercredis et Vendredis, jours liturgiques primitifs, selon moi.

"Les Missels d' Auxerre et de Lisieux du xviii. siècle contiennent encore deux Epitres et deux Evangiles à la vigile de Noël et aux trois Messes de Noël.

"Penitence publique. Voir "Calendrier Normand" au jour des Cendres, p. 14.

"L' Ordre de S. Dominique designe toujours les Dimanches avant l' Avent par ces mots 'post Trinitatem.'

"Les religieux Dominicains étendent encore les bras 'in modum crucis' dans la prière 'Unde et memores' du Canon, à cause des paroles 'tam beatæ passionis.'

"Les Litanies du Samedi Saint à la benediction des fonts, presentent deux noms Normands—S. Ouen et S. Romain.

"Au diocèse de Coutances en Normandie, lors de la benediction des fonts, on laisse couler de la cire du cierge pascal.

"Dans la Séquence 'Victimæ paschali,' on ne connait guère actuellement le Verset 'Credendum est,' qu' on dit être conservé en Allemagne.

"Il y a environ trente ans au diocèse de Coutances, on ajoutait encore *farsura* au 'Gloria in excelsis.'

"Quand on a retiré *farsura*, les notes sont restées; ce qui a rendu le chant du 'Kyrie' et du 'Gloria' plus long que le texte.

"Le chant du 'Ite missa est' etant pris du 'Kyrie,' il ne faut pas s' étonner qu' on les ait farcées.

"Dans les diocèses de Normandie, comme à Sarum, quand l' Evêque ou l' Archevêque est présent, c' est le Pontife qui commence la messe, jusqu' à ce qu' on doive monter à l' autel.

"En 1848, le 25 Juillet, jour de S. Jacques, je vis à Soissons, commencer la Messe à la sacristie, jusqu' à la prière 'Aufer à nobis.'

"A Bayeux et à Auxerre, comme à Sarum, le prêtre interrompait l' Offertoire pour chanter un Verset qu' on trouve noté dans l' Office des Morts d' Auxerre."

59. It must, however, be frankly owned that this whole subject is far from having been satisfactorily studied, and that we must wait for a much more ample collection of materials before we can form any safe conclusions about it. We trust that these will ere long be made much more accessible than they have

hitherto been, and that the careful reprint of the Sarum Missal which is at present in course of publication, will be followed by similar reproductions not only of the York and Hereford printed editions, but of the more ancient and valuable of the MSS which have been preserved.

60. Having premised these remarks on the subject of the ancient Liturgical history of the Scottish Church, it remains for us now to give some account of the *Liber de Arbuthnott*.

That this precious volume was in the custody of the noble family of Arbuthnott was made known to antiquaries by the Rev. Thomas Innes. Special allusion is made to it in his *Civil and Ecclesiastical History*, page 157, as also in the following monograph, which, although given in the second volume of the *Spalding Miscellany*,* is so interesting that it is here reproduced in its integrity.

61. "The Bishops all inclined to his crown,
Both temporall and the religion.
The Romane books that then were in Scotland
He gart them bear to Scoon, where they them fand,
And but redeem, they burnt them all each ane
Salisbury Use our clerks then hath tane."

Acts of Sir William Wallace, b. xi. *c.* 7.

"At your desire I have sought out some of my musty papers to endeavour to give you some satisfaction upon this passage of Wallace's Book.

"It imports, in short, that King Edward I., among other ravages, caused burn the books of our Church Liturgies, and substitute to them the usages of Salisbury or Sarum.

"The same thing in substance is advanced by Hector Boece, in his *History*, (fol. 298 †) and more distinctly by his translator, Bellenden; ‡ and in all appearance, both of them took the story from Blind Harry, author of *Wallace's Book*, who lived about forty years before Boece wrote his History.

"But whencesoever they had this tale, it is absolutely false that King Edward I. was the author of introducing the usages of Sarum into Scotland, or that they were brought in by violence. The contrary is easily demonstrated; to wit, that these usages were brought into Scotland long before King Edward's

* Of the Salisbury Liturgy used in Scotland; by Thomas Innes. page 364.

† [Edin. 1575. "Libros sacros Anglico ritu conscribi jussit, utque eos solos haberent edixit."]

‡ [Book xiv. ch. vii. "He brint all the Cronikles of Scotland, with all maner of bukis, als weill of devine service as of othir materis. . . . He gart the Scottis write bukis efter the use of Sarum, and constrained thaim to say efter that use." vol. ii. pp. 377, 378; Edinb. 1821.]

time, and that they were brought in and settled by our own Bishops *proprio motu*, or at the earnest request of their Canons and Chapters.

"This is evident as to the Church of Glasgow, the only cathedral of Scotland whereof many of the old records escaped the Knoxian flames. For Herbert, Bishop of Glasgow, who was consecrated Bishop A. D. 1147 and died A D. 1164, first settled the usages of Sarum in his Church; and this settlement, with the other old privileges of Glasgow (such as, the free election of their Bishops by Dean and Chapter) was confirmed by a bull of Pope Alexander III. A. D. 1172, whereof we have still the original signed by that Pope and the Cardinals.* And if you were curious, you might probably find it as yet in that Pope's register at Rome, dated 8 Kalend. April. pontificatûs a° 14°.

"These usages of Sarum were afterwards, together with the other privileges and liberties of Glasgow, often confirmed by the rescripts or bulls of Popes, concessions of Bishops, decrees of the Chapter, and grants of our Kings, particularly of King James IV. who was himself honorary Canon of Glasgow, as the Kings of France are of S. Martin of Tours.

"For a proof of that, I send you here a short note of what concerns this subject, taken from an exact copy which my brother caused make many years ago of the remains of the records of Glasgow, which our second founder James Bethune, the last Catholic Archbishop, saved and brought over with him hither.†

"An original letter of the Dean and Chapter of Salisbury to the Dean and Chapter of Glasgow, written at their earnest desire, containing an account of the liberties and privileges of Salisbury, dated A. D. 1259.‡

"Original Charter of William, Bishop of Glasgow, A. D. 1258, containing a grant of the liberties and usages of Sarum, to the Chapter of Glasgow.

"Statute of the Chapter of Glasgow, confirming this grant, A. D. 1258.

"A bull or rescript of Pope [Gregory] X. confirming the usages of Sarum to Glasgow, A. D. 1274.

"Another rescript of this Pope to the same purpose. A. D. 1275.

"Statute of Glasgow Chapter *sub juramento* to same purpose. A. D. 1325.

"Bull of Pope Alexander VI. 1493 to same intent.

"Original letters of King James IV. to the Chapter of Glasgow, confirming their old usages, A. D. 1491.

* [It is printed in Sir James Dalrymple's Collections concerning Scottish History, pp. 367–369, Edinb. 1705.]

† [The Scots College at Paris.]

‡ [Had Innes considered the originals more carefully, he would have perceived that they refer not to the Liturgical Use of Sarum, but to the constitution of the Chapter.—*J. R.*]

"As to the Church of S. Andrews, I have seen an old MS. Missal entire, belonging to my Lord Arbuthnot, containing the ordinary service of that Church, entirely conformable to the usages of Sarum. What time they were first received in it, the loss of the ancient records of that metropolitan Church leaves us in the dark.

"In the Cathedral Chapter of Murray, in the statutes contained in the ancient chartulary *(in Biblioth. Jurid. Edinb.)* of that Church. It was decreed A.D. 1242 by Bishop, Dean and Chapter, 'Ut in divinis officiis, in psallendo, legendo, et cantando, ac aliis ad divina spectantibus, servetur ordo qui in ecclesiâ Salisbyrgensi esse noscitur institutus.' *

"The ancient lives of the Bishops of Dunkeld *(in Biblioth. Jurid. Edinb.)* confirm the same as to Dunkeld. For, giving account of the life and actions of Bishop Galfrid, who died A.D. 1249, they say of him, 'Novam fecit erectionem ad instar Ecclesiæ Sarum.'

"You see this was long before King Edward I.'s invasion.

"We have here an entire copy of the Breviary of Aberdeen, in two volumes in 18mo. It was printed at Edinburgh by the care of good Bishop Elphinston, who founded the University of Aberdeen. The date of the printing is curious, and honourable to Scotland, in these words; 'Kalend. Februar. à Christo nato, anno nono supra millesimum et quingentesimum: imperii Jacobi Quarti Scotorum regis illustrissimi duobus supra annis viginti.' This is the most ancient printed book in Scotland, and the only one I have seen of the kind printed in our country. It appears that our churchmen, to save the expense of printing, made use generally of liturgical books, either MS. or printed in France or England; but all of them 'secundùm usum Sarum,' adding only to the Kalendar the names of our local saints in write. Of which kind we have two Missals in our library; one of which, given me by Bishop Gordon, had belonged to Mr James Gordon, the last Chancellor of the Church of Murray, and in that quality the last Catholic pastor of S. Peter of Inerawin, † which was the parish where I served in Scotland three years.

"In a word, all the Scots Missals or Breviaries I ever saw (and I believe I have seen most of them that escaped our Reformers' burning zeal) are all 'secundùm usum Sarum;' and so, without doubt, these usages continued among us till the Knoxian reformation.

"The same usages were followed by most of the Churches in England; even

* [Registrum Episcopatus Moraviensis, p. 109; Edinb. 1837.]

† [Inveraven.]

by that of Canterbury; but the Church of York had proper usages of its own, of which I have seen some parts; but our countrymen took care to borrow nothing from York, lest the aspiring prelates of that see might take advantage from it to strengthen their claim over our Church; which, upon a thorough examination I made formerly of that pretension, I found to be groundless."

62. What Innes here asserts, confirms what we have said before, that the introduction of the Salisbury Use into Scotland was the consequence of that remarkable Anglicizing reform which was begun by S. Margaret in the latter part of the eleventh century, and which continued to operate with excellent effect upon the Scottish Church, enabling her to partake in the great European enlightenment of the twelfth and thirteenth centuries, till the progress of political events and the internecine wars between Scotland and England, threw the former nation into the arms of France, and in a measure brought back that barbarism which must ever be the consequence of continuous and exhausting warfare.

63. The next point to be considered is the ritual peculiarity of the Missal now printed. At the time that it was first intended to give it to the public, it was believed to bear considerable traces of a late Gallicizing influence. It was supposed that the political connection with France which has left so marked a trace on the language, manners and architecture of Scotland, would naturally have found its way into the prayers of the Church. Our further study of the work, however, has shown that this impression was not correct, and that, although it is quite possible that the uses in other places may have been different, yet the present Missal is, as Innes pointed out, simply a Sarum Missal; a few Offices, chiefly for national saints, being added, as was always the case when a Service of one diocese was used in a different one. There is also one remarkable difference in the Office for the Feast of the Transfiguration. It may be added, that of the typical editions of the Sarum Missal classified by the recent editor, the Arbuthnott Missal appears to agree most closely with that of 1498.

64. From this statement of identity, however, must be excepted the very curious and copious Calendar, which differs greatly from the *Proprium Sanctorum*, containing many more Scotch saints and fewer English ones.

65. It will be observed that in the rubrics, the Use of Sarum is repeatedly alluded to; as *e. g.* at p. 296 the Feast of the Annunciation, "secundùm usum Sarum Ecclesiæ," is ordered to be celebrated on the next day of the octave of Easter, if it occur upon Maunday Thursday or the two following days, or in Easter week; and at page 331 it is said that the feast of the relics of the Church of Sarum which had lately been celebrated on the octave of the Nativity of the B. V. M., was to

be observed on the Sunday next after the feast of the translation of S. Thomas the Martyr.

The question arises, Were these directions merely copied by Sybbald the scribe from older books used in the neighbourhood of Arbuthnott or in the church itself, (as was often done) or do they show that in his time an effort was made to introduce a more exact observance of the Use of S. Osmund? Perhaps, the striking discrepancy between the Calendar and the Sanctorale would justify us in adopting the latter explanation, as it is hardly conceivable that if the Sanctorale of the Sarum had for any length of time been followed so closely as the present book exhibits it, the Calendar would have remained so thoroughly incongruous with it.

One curious point, is the existence of a certain number of Sequences, which do not occur in the Sarum, York, or Hereford Offices, nor in the MS Troparium in the Bodleian Library described by Maskell, such as those of S. Winifred, S. Bridgit, and The Eleven Thousand Virgins. We could easily understand this taking place in the case of foreign saints, but it is very remarkable that it should be found in that of so thoroughly English a saint as S. Winifred. Probably, it may be considered as an evidence that among the different "Uses" which were observed in England, there were some presenting curious peculiarities, no trace of which is to be found in those particular ones which, owing to their extensive adoption at the end of the fifteenth century, were multiplied by the newly-invented art of printing. The same may be said of the feast of S. Botolph.

It will also be noticed that the feast of the Name of Jesus on the 7th of August, does not occur in this Missal: it is printed by Bishop Elphinstone in the Breviary of Aberdeen; from which we must conclude that that distinguished Prelate then introduced for the first time that beautiful Office into his diocese. The Office as printed by him, is exactly the same as in the Sarum, for which reason it did not seem necessary to reproduce it here.

It is further noteworthy that no Office for S. Margaret, Queen of Scotland, is found in this book, and that even when the Scottish saints are given, no special importance, as implied by illuminative decoration, is bestowed upon them, with the exception of S. Ternan himself.

On the other hand, the feasts of S. Dominic* and of S. Francis, which do not occur in the Sarum Book, are given in the Scotch; as if the Scotch Church, as

* There is a tradition (Liber Ecclesiæ Nostræ Dominæ Glasguensis, printed for the Maitland Club) that Alexander II. met S. Dominic at Paris.

represented by the Arbuthnott Missal, had been more deeply influenced by the Mendicant Orders than the Church of England.

66. Let us now compare more minutely the Missal which we have printed, with that of Sarum. The discrepancies between them in the *Proprium de tempore* are purely verbal; but in the *Sanctorale* or *Proprium Sanctorum*, besides what has been already mentioned, we note the following :—

The feast of S. Kentigern does not occur in the Sarum Office; neither does the Sequence for S. Bridgit's day (Feb. 1) in which is to be observed a curious allusion to Jedidiah, the name of Solomon specially bestowed upon him. It will be noted that the allusion is not grounded on the Vulgate, which does not retain the original Hebrew word. (2 Sam. xii. 25.)

S. Patrick (March 17) is missed out in the Arbuthnott. It may be recollected that a Collect for this day is to be found in the *Missa Sancti Columbani*. His name also occurs in the Kalendar of the present book.

The names and offices of some others of the saints and martyrs honoured in the Sarum book, are missed out in the Arbuthnott: but until we know more of the MSS of the former, it will be impossible to decide whether they are omissions by a Scotch scribe, or whether the English copy from which he was transcribing, also omitted them. It might be that they were afterwards inserted in those from which the printed editions were derived. The instances of S. Edmund, S. Basilides and S. Edith, to be mentioned immediately, make the latter hypothesis the more likely; as they show the desire of those who settled the ritual of the Church of Arbuthnott, to depart as little as possible from that of Sarum. Among those in the printed copies of the Sarum but not in the Arbuthnott, may be mentioned S. Lucian, (Jan. 8) S. Hilarion, (Jan. 13) Translation of S. Frideswide, (Feb. 11) S. John of Beverley, (May 7) Translation of S. Osmund, (July 17) and S. Pantaleon.

The feast of the Translation of S. Andrew (May 9) is not in the English.

The Collect for S. Austin of Canterbury differs in the two Missals.

S. Columba (June 9) is not in the Sarum, and in the Arbuthnott the Office of S. Edmund the Archbishop which was used on the same day in England, is retained.

In like manner, S. Ternan (June 12) is inserted, and on the same day, the Office for S. Basilides and his companions is retained. The same remark applies to the retention of the service for S. Edith along with that for S. Ninian on Sept. 16.

The feast of S. Botolph is not to be found in the Sarum. It is a curious instance of the memory of a Saxon saint being thus preserved in Scotland. When Elgin Cathedral was burnt by the Wolf of Badenoch, the Chartulary

mentions it was on S. Botolph's day, showing that at that time the day must have been observed, at least in that Diocese. It is in the Aberdeen Martyrology, xv. Kal. Julii.

S. Palladius is not in the Sarum book.

S. Ninian (Sept. 16) is not in the Sarum; on which day, in the Arbuthnott, a curious rubric occurs, directing the service for S. Edith to be postponed till it can be more conveniently celebrated, because it is a feast of nine lections according to the Use of Sarum.

The memory of S. Melorus (Oct. 1) on the day of S. Remigius does not occur.

The Office of S. Francis, not adopted in the Sarum, is with few merely verbal exceptions the same as the Roman.

The feast of S. Etheldred (Oct. 17) is missed out, probably by some oversight, since there is a commemoration of her, earlier in the year, on the eve of the Nativity of S. John Baptist, as in the Sarum.

S. Frideswide is missed out.

In the Office for the Eleven-thousand Virgins, the curious Sequence, beginning "Virginalis turma sexus," is not in the Sarum, York or Hereford Offices. That in the York Missal runs thus:—

Scrupulosa quorundam sententia
Mulierum subita fore rata
  merito redditur evacuanda,
Dum instantiam capiat regula.
Harum namque constantia
  probatur ex perseverantiâ.
Quod declarant præsentia
  virginum festa solemnia.
Hac itaque die sacratissimâ:
  multitudo permaxima
  passa est in Coloniâ.
Velut ebur antiquum rubra
  exstant sanctarum corpora
  pro futurâ quam exspectant vitâ.
Non ut spuria vitulamina:
  sed velut cedrus alta
  per eas elevatur Anglia.
In his verò exstitit fides una,
  sic nec dilata
  sunt earum præmia
  in patriâ.
Gaudeant virgines perpendentes talia.
Gaudeat et universalis Ecclesia;
In sexu fragili: milia
  vicerunt virginum undena.
Insaniunt in has paganica
  præcepta per immania.
Trucidatur cohors virginea,
  quibus datur aureola:
  quia sequuntur quo itur in patriâ:
  Agnum sine maculâ.
Harum exempla prælucida:
  solvant peccati vincula,
Et ducant ad cœlestia
  ex hujus vallis miseriâ.
Amen dicant omnia.

The Collect for S. Crispin and S. Crispinian is different; and on the same day, the commemoration of the Translation of S. John of Beverley is omitted. We have already seen that this is the case with his festival also. Is this a silent protest against the supremacy of the metropolitical power of York? His banner was borne against Scotland at the Battle of the Standard and other disastrous fields.

The Secret and Postcommunio of S. Eustachius on All Souls' day are different.

The Office for S. Wenefreda (Nov. 3) is entirely different from that in the editions of the Sarum in 1498 and 1534, but we believe that in other editions there is a different Office for her. The Hereford Missal has an Office without a Sequence. There is no Office for S. Wenefreda in the York Missal.

There is on the 9th November a feast of S. Salvator, commemorating the miraculous bleeding of a crucifix pierced by the Jews. This occurs neither in the Sarum nor in the York nor in the Hereford. It has a fine Sequence, beginning—

"Christo vero Salvatori."

On this subject the Very Rev. Dr Rock writes; "The mass 'in festo S. Salvatoris' is a great liturgical curiosity. In the *Martyrologium* edited by Baronius, this Office is thus spoken of: 'Commemoratio imaginis Salvatoris. Vetus consuetudo, tam in Orientali quam in Occidentali Ecclesiâ, fuit et hactenus perseverat ut hac die (Nov. 9.) miraculum ex eâdem imagine olim editum, annuâ celebritate recoleretur.' The history of the blood which flowed from a crucifix that had been blasphemously wounded by some Jews at Beirût 'tempore Constantini junioris' is given in the Acts of the second Council of Nice."

An Office of a S. Maurice, bishop and confessor, which must not be confounded with that of S. Maurice and his companions of the Thundering Legion of the 23 of September, is inserted on the 12 November.

There is no mention in the Arbuthnott of S. Erkenwald (Nov. 14) who was honoured in the diocese of London, according to some editions of the Sarum.

The Collect of S. Machutus differs.

67. It remains for us to give some account of the book itself and of the plan pursued in editing it.

It is a large folio of 246 leaves, written on vellum, in two columns, in a remarkably clear and distinct hand. The scribe was an Ecclesiastic, Sybbald, parson of Arbuthnott, who died on the xi. Kal. Septembr. 1507. A few of the principal festivals have ornamental borders and illuminated initial letters.

which, however, do not place it among the specimens of the best art of the time. Instead of the picture of the crucifixion which usually occurs before the Canon, there is one of S. Ternan in blue pontificals. There is much individuality in the face, and we may presume that it was a portrait of some individual, perhaps the bishop of the diocese, according to a custom not uncommon with the illuminating scribes of those days.

68. There occurs at the beginning of the book the following anathema in the Scots language :—

Excommunicacio generalis quater in anno in ecclesijs solemniter publicanda ac fulminanda.

OF the autorite of God Almychty Fadyr and Sone and Haly Gast · and of the Blissyte Virgynne Mary · and of Sanct Michael the Archangel · and of al haly Angelis · and of Sanct Johnne the Baptist · and of al Patriarchis · and Prophetis · and of Sanct Petir and Paule Apostlis · and Euangelistis · and of Sanct Stewyn Martir and of al haly Marthiris · and of Sanct Nicolace and Sanct Ternanne the Confessoris · and of al haly Confessoris · and of Sanct Kateryne the Virgyne · and of al haly Virgynes · and of al the Sanctis of Hewyne · We curss waryis and condamnes and owtstekys fra the fredome of Haly Kyrk al conspiratouris that rysis aganne thar awne byschop · or ony othir byschop of the realme · agane the fredome of Haly Kirk · Al thaim that beris [fals]wytnes in cause of matrimonye or procuris it to be borne · or consentis or fauoris to thaim · Al thaim that differis or lattis rychtwis airis to bruke thar heritagis · or wittandly makis wrangwis airis or assentis to thaim · Al thaim that gerris ony mann tyne life or lym or honour or gudis · for malice or fede or covatice of gudis · Al fals assysouris · that for meyd gerris menn tyne gudis lyfis or gude name · Al that strublis the Kyngis pece without leyf · Al that puttis fals cryme til ony mann for malice or fede or wynnyng · quharthrou he tynis his life · his gude name · membris of his body · or disherising · bannesing or spoliacione of gudis may folow · Al fals teyndaris · and al thaim that haldis or gerris hald thar awne or otheris mennis teyndis ovthir be strynth sutelte or mycht fra thaim that sulde haue thaim · Al thaim that lettis or gerris let personys vicaris or thare deputis to dispone at thair awne wyl · and for to set thair teyndis quhom to thai lyke · and for thair maist profyte · Al thaim that mynysis thair teynd for fraude or malice of thaim that aucht to haue it · and al thaim that for fraude of the teynd letis the stok vnlaborit · Item al thaim that takis halowit thing out of vnhalowit placis · or vnhalowyt thing out of halowit placis · or halowit thing out of halowit

placis · without leif of the hedeman of the place · Item all commone okkeraris · Al thaim that brekis testament lauchfully maid · Al thaim that byrnis kirkis or howsyis or consentis tharto without leif askit and obtenit of thaim that has power tharof · Item all thaim that strublis the fredome of Haly Kirk · in wod watir or pastur · or consentis tharto · Al wichis and trowaris in thaim · Al commone reifaris and resettaris of thaim · Al commone thefis and resettaris of thaim · Al thaim that puttys violent hand on preist or clerk · bot in thare defens · Al commone sclanderaris · Al thaim that strikis fals monee or clippis the Kingis monee without leyff · Al erratikis kyd and kend · Al thaim that castis thar barnis at kyrk duris or in othir placis to be perist ony maner of way · Al thaim that distrois barnis consavit betuex mann and woman · be drynkis or ony maner of way · for conceling of synn · or ony othir thing · All thaim that poisonis mann or woman or purchesis it to be done · Al falsaris of the Papis bullis · All thaim that makis fals charteris to disheris menn of thar landis or gudis · Al thaim that wittandly oisis fals met or mesur · or weicht · to dissayve ony man · Al thaim that has bene thris lauchfully monyst in this kirk and vnnamendit · And al consalaris resattaris helparis and fauoraris to thame ·

OF the autorite of God Almychty Fadir and Sonn and Haily Gast and of the Blissit Virgyne Sanct Mary · and of al the Haly Sanctis of Hewyne · We curs wareis and condamnis al thaim that ar fornemmyt · and al thaim that gifis help · consale · supple · reset · or fauor to thame · Cursit be thai · syttand · standand · rydand · gangand · slepand · waikand · etand and drinkand · In hows · and owt of hows · Cursit be thai fra the crowne of the hede · to the soile of the fute · Castyn be thai owt of the duelling place of Cristin menn · and othir menn bruke thar lordschip · Na helparis haue thai · Few be thar daies · othir men bruke thar possessionis · Onte be thai tane of the buke of lyfe · and with rychtwiss menn be thai nocht wrytyn · thar duelling be with Dathan · and Abyrone · the quhilkis the erde swellyit for thar synn · And as this candil is castyn fra the sycht of men swa be thar saules castyne fra the sycht of God into the depast pot of hel euer to remane with cursit Nero the wikkyt emperour · and his cursit falowschip · bot gif thai cum til a mendis eftir thair power · Amen · Et tunc candela vt moris est in terram projecta et extincta · pulsetur campana.

69. The book is still in the original binding, and is in admirable preservation throughout. Those parts which more properly belong to the Graile or Gradual, viz. the *Officium* or Introit with its Psalm, the *Gradale*, Tract, Sequence, *Offertorium* and *Communio*, are written in smaller characters ; a practice which

may be seen with few variations in a large number of the editions of the Sarum Missal, but it was not thought necessary to preserve this difference. The spelling, which is not in any way peculiar, has for the most part been modernized. Among the few forms varying from our present practice, the following may be noticed, "inæternum," "imperpetuum," "orbisterræ," "seperabit," "rethe." There is a very usual substitution of *c* for *t*; as in "annuntiacione."

Almost the only exception to the uniformity of spelling in the MS is found in the word gehenna, which is sometimes spelt with a *g* and sometimes with a *j*.

However, in the proper names of the *Sanctorale* the old spelling has been retained, as it was felt that this being one of the original sources from which Scottish history is to be derived, it would not be right to modify or alter them; and for uniformity's sake, other proper names were also left untouched.

There is no musical notation whatever in the book.

As regards the punctuation, the only point employed in those parts which belong to the Graile, is a full stop, which in this edition has been represented by a colon, in the hope that a consideration of its position might throw some light upon the mode of chanting. It has been omitted only in some of the rhymed Sequences, where it marks the ends of the lines. The point, however, seems to have been irregularly placed, as in the printed editions of the Sarum Missal. In the other parts of the services, four points are employed; the full stop, followed either by a capital letter or a small one; one resembling our semicolon reversed and the point of interrogation. It would seem that these points had reference to the intoning of the service, and not merely to the sense.

70. We have now to give some account of S. Terrenanus and of the Church of Arbuthnott which was dedicated to him.

71. It often happens that in the case of the early Celtic saints of this country very little remains to us, save a name embalmed by local traditions. The immense fertility of the Celtic Church, or the facility with which departed worthies were, in popular estimation, regarded as saints, is evident to any one who studies the map of Brittany, Cornwall, Ireland or the Highlands of Scotland. In some places every parish church seems to have had its separate patron, and it is no common occurrence to find a single parish preserving the remembrance of a saint, whose fame has never passed beyond its narrow limits, and of whom, save the name, all memorial has perished.

This is nearly the case with regard to S. Ternan, although his local celebrity extended to a province. A vague tradition that he was Archbishop of the Picts, a local connection with Kincardineshire, and especially with the town of Upper

Banchory, a confused and untrustworthy legend in the Aberdeen Breviary, and some allusions in the Irish Festologies, are all that time has left us of one who in his day and generation, must have exercised a mighty influence for good among the simple people to whom he was sent.

The Breviary devotes three Lections to his history, and while it confuses the chronology by making him live in the time of S. Gregory, its information may be regarded as probably authentic, so far as it relates that he was born of noble parentage in the province of the Mearns, the modern county of Kincardine; that he was baptized and instructed in the Christian faith by S. Palladius, who (as Bede, almost in the words of S. Prosper, records) was sent by Pope Celestine to the Christian Scoti in 431.*

72. S. Ternan died at Banchory on the river Dee, within his native province. There, not far from a fresh-water lake containing one of those stockaded islands known among the Irish by the name of "crannoges," his relics were preserved until the Reformation, together with his bell, called the Ronnecht, (doubtless a square bell such as those preserved at Birnie and Cawdor) and his copy of the Gospel of S. Matthew enclosed in a "tystyr" or case of metal wrought with gold and silver; for thus the saints of old testified their exceeding reverence for the word of God.

The Legend of the Breviary is here subjoined.

"LECTIO PRIMA.

"Beatus Ternanus de nobilibus Scotorum parentibus in provinciâ quæ Myrma [*leg.* Myrnia] dicitur extitit oriundus, quem beatus Palladius, angelicâ revelatione admonitus, baptizavit et sufficienter instruxit.

"LECTIO SECUNDA.

"Audiens itaque puer sanctus magni Gregorii famam, petiit Romam, optans in omnibus verbo et opere ejus subjici disciplinis. Cujus propositum cùm beatus audîsset Gregorius, eum honorificè suscepit, et post septennium, ad episcopalem gradum promotum, ad propria remisit, ut evangelium incredulis prædicaret.

"LECTIO TERTIA.

"Quoddam tintinnabulum beatus Gregorius sibi donavit, quod sibi et sociis præ nimio pondere onerosum existens, post se reliquit. Transactâ verò sequenti nocte, ubi fuerant hospitati, ad caput sancti Ternani divinitùs allatam campanam mane aspexerunt, sicque virum sanctum de die in diem secuta est usque ad Albaniam.

* H. E. i. 13; v. 24.

"LECTIO SEPTIMA.

"Convecturius autem qui terræ illius principatum tenuit, beatum Ternanum cum multitudine qui secum venerant aspiciens, sic alloquitur; 'Hypocritæ, quid in terrâ meâ quæritis?' Sanctus respondit; 'Salutem tuam quærimus, ut Deum cognoscas et illi soli servias.'

"LECTIO OCTAVA.

"Dixit autem Convecturius; 'Hæc subdola desine verba dicere.' Sicque repulsam passus sanctus recessit, et eo recedente, pes ipsius Convecturii lapidi in quo stetit ita adhæserat ut avelli non poterat. Cùmque pro eo sanctus orâsset, liberatus et baptizatus est.

"LECTIO NONA.

"Vernali tempore sanctus Macharius ad beatum Ternanum misit, ut de suis seminibus sibi mitteret. Qui non habens, saccos arenâ perimplens sibi destinavit. Videns Macharius beati viri fidem, pro naturali semine arenam seminavit, quæ meritis sanctorum præsulum messis optima crevit."

His feast was kept upon the 12th day of June. The Collect in the Aberdeen Breviary is as follows:—

Tuâ nos, Domine, protectione defende, et, intercessione beati Ternani confessoris tui atque pontificis, ab omni semper iniquitate custodi. Per Dominum.

In the Aberdeen Martyrology, preserved in the Library of the University of Edinburgh, and some extracts from which have been printed by Mr David Laing,* we find the following notice:—

"Pridie idûs Junii. In Scotiâ natalis sancti Terrenani Pictorum archipresulis apud ecclesiam de Banquhorefterny sepultus, quem sanctus Palladius Scotorum apostolus de sancto fonte levavit, adultumque Romæ Gregorio magno commendavit. A quo tantâ scientiâ septem annis eruditus est, ut per eundem ad pontificatûs apicem promoveretur. Evangelistarum quoque quatuor voluminibus metallo inclusis, argento auro texto in superficie fabricatis remuneraretur; quorum Mathæi evangelistæ volumen adhuc apud Banquory; cujus miracula si curiosus aliquis investigare voluerit, inter cætera in Britanniæ finibus miranda, singularis. Habetur caput Terrenani admirationis ita quòd caro caracteris coronæ suæ sacro oleo unctæ, ad mille centum annos nostris indignis oculis intuentibus manet incorrupta. Sed et alia continuè coruscantia miracula videant qui ejus Legendam legunt. Erat enim beati Mauricii contemporaneus et heremi cultor devotissimus."

* Proceedings of the Society of Antiquaries of Scotland, ii. 264.

73. Adam King's Calendar printed at Paris in 1588, at the 12th day of June has:—

"12. S. Tarnane, archbishope of the Pichtes, ordineit be S. Padre vnder king Eugenius II.

Dempster * while he gives no biography of S. Ternan, gives us a S. Tervanus and a S. Tarvanus, with either of whom he may have been confused.

The first life is that of—

"S. TERVANUS AP. A.

"S. Tervanus, S. Palladii Scotorum apostoli discipulus, S. Servani Orcadum apostoli collega, et Pictorum apostolus, quos, idolorum eâ adhuc ætate cultui deditos, incredibili studio morumque sanctimoniâ ad veram religionem convertit. Joanni Leslæo archiepiscopus est. lib. iv. pag. cxxxvii. Hect. Boeth. lib. vii. Histor. Scot. in fine: 'Palladius Servanum episcopum, ad Orcades insulas missum ut populum rudem Christianâ pietate institueret, creavit, et Tervanum, quem infantem lustrico laverat fonte, Pictorum archiepiscopum constituit.' Hunc, etsi Martyrologii tabulis non ascriptum, nostrates religioso semper obsequio coluerunt; templumque Abernetheæ cathedrale ei dicatum, ac multa alia in eo regno. Scripsit 'Exhortationes ad Pictos,' lib. 1; 'Contra Pelagianos,' lib. 1; 'Homilias ex sacrâ Scripturâ,' lib. 1.

"Claruit anno CCCCXL. Obiit Abernetheæ, quæ Pictorum regia, ubi sacratissimas ejus reliquias totius regni populus religiosâ frequentatione venerabatur. Meminit et Anton. Possevin. *Apparat. Sacr.* pag. cclxviii.

"S. TARVANUS A.

"S. Tarvanus, archiepiscopus Pictorum eâ tempestate quâ Pictica gens et regnum funditùs excisa, in Scotorum regum devenit potestatem, ad quos hæreditario jure sanguinis spectabat, alius à S. Tervano primo populi illius apostolo, de quo hoc libro fusiùs. Scripsit, 'Pro Concordiâ ad Reges,' lib. 1. Vivebat anno DCCC. aut circiter. Exstinctâ Pictorum gente, domum rediit, et miraculorum gloriâ cœlestes honores et templa ubique regni promeruit. Cultus die 1 Julii, Breviarium Scoticum."

David Camerarius, in his "De Statu Hominis Veteris simul et Novæ Ecclesiæ;" † also in his work "De Scotorum Fortitudine:" ‡—

* Hist. Eccl. Gentis Scotorum, pp. 607, 610. † Catalauni 1627; p. 217. ‡ Paris. 1631; p. 156

"Sanctus Ternanus Episcopus et Confessor, et, post Ninianum sanctum, Pictorum Australium veluti Apostolus. Hic à sancto Palladio cum quo annos integros in erudiendis Scotis peregrinatus, missus est ad Pictos in fide Catholicâ confirmandos, et ad Pelagii hæresim, quæ quorundam Pictorum animis inhæserat ob mutuum cum Britonibus commercium, evellendam. In quo opere adeò apostolicè se gessit, ut Pictorum animos mirùm in modum in Dei amorem inflammarit, sibique devinxerit, eumque summâ reverentiâ et honore instar Apostoli posteâ coluerint. Fuit Ternanus sanctus instituto Culdæus, et inter Culdæos patres à tenellâ ætate in celebri Culrossano monasterio educatus. Vide de ipso Middendorpium lib. 8. Academicarum; Leslæum in Historiâ Scoticâ, Boetium, du Chesne, et alios."

74. We subjoin the account of S. Ternan from the *Acta Sanctorum* (Junii, t. ii. pp. 533-535.

De Sancto Ternano, Pictorum in Britanniâ Episcopo. Illorum simul et Scotorum, limites, Apostoli, Diœceses.

Cùm meliorem Britanniæ partem Imperio suo Romani subegissent, eam verò quam subjugare non potuerant primùm Adrianus imperator ducto ad tutelam vallo abjunxisset; hoc non sufficiente, Severus aliud, minùs remotum struxit, trans illud reliquit eos Britones quos ex re Pictos Latinè nominatos credibile est, juxta veteris nominis Brith significationem, propterea quòd corpora cæruleo colore tingerent. Quod ultrà illos ad Occasum et Boream regionum erat, tenebant transgressi ex Hiberniâ Scoti; horum enim patriam illam fuisse docet Beda; et hodierna septemtrionalium sive silvestrium Scotorum lingua, adhuc eadem quæ Hibernica, idem testatur. Hi Pictis juncti non solùm communiter tuebantur libertatem contra Romanos, sed frequentibus etiam in horum ditiones irruptionibus formidabiles sese faciebant; nec minùs Anglo-saxonibus in locum Romanorum subingressis facessivere negotii; diversis diu regnis ac regibus usi, donec Pictis prævaluere Scoti, et quidquid trans vallum Severi versùs Boream est uno complexi regno, Scotiam appellari fecerunt; Pictorum nomine prorsùs abolito, nisi quòd valli prædicti vestigia adhuc reliqua vulgò "the Picts Wall" appellantur ab Anglis.

2. Ita sejunctis illis, et adhuc in gentilitate persistentibus, quis primus Christum annuntiaverit difficile explicatu est; nisi quòd Venerabilis Beda l. 3. cap. 4 acturus de S. Columbæ apostolatu ad provincias Pictorum Septemtrionalium, quæ arduis atque horrentibus jugis montium ab Australibus eorum sunt regionibus sequestratæ, dicat, quòd Australes Picti, qui intrà eosdem montes habent sedes, multo antè tempore (ut perhibent) relicto errore idololatriæ fidem veritatis acceperant, prædicante eis verbo Niniâ Episcopo, (alii Niniarem vocant)

qui erat Romæ regulariter fidem et mysteria veritatis edoctus; et in honorem S. Martini ecclesiam Candidæ Casæ dedicavit, hodie Wishem [Witern] dictam, ad æstuarium Hiberniæ Angliæque conterminum. Alfordus noster à Siricio consecratum putat anno ccexciv, et ultrà annum ccccxxx, vixisse. Per eum ergo, non solùm Picti Australes credebant in Salvatorem, sed etiam, conjuncti illis aut etiam permixti, Scoti ipsorum exemplo; quando S. Cælestinus Papa, anno ccccxxiii creatus est Pontifex; sic enim Beda scribit lib. i. cap. 13, "Palladius, ad Scotos in Christum credentes, à Pontifice Romanæ Ecclesiæ Cælestino primus mittitur Episcopus;" in locum verosimiliter jam mortui Niniani.

3. Eadem ante Bedam scripserat Cælestino coævus Prosper Aquitanus in Chronico; qui etiam in libro contrà Collatorem cap. 41 commendans Cælestini zelum, in Britanniâ patriâ suâ ab Pelagianis erroribus purgandâ, ad laudem ejus, hoc etiam addit, quòd ordinato Scotis Episcopo, dum Romanam insulam studet servari Catholicam, id est, eam partem quæ Romanis parebat, fecit etiam barbaram Christianam, eam scilicet partem, in quâ tenuis dumtaxat Christi notitia, et solo ferè nomine tenùs, habebatur, nullis adhuc ibi ordinatis Episcopis, qui Christianismi reliquias foverent, aut novellas plantationes excolerent. Eumdem Palladium primariò ad se missum contendunt Hiberni; sed quia Borealem insulæ suæ partem non attigit, primusque totam eam percurrit convertitque Patricius, hunc præ illo Apostoli sui titulo ornant; quin et Prosperi locum, tamquam de duabus insulis intelligendum, totum ad se trahunt: quibus non lubet contradicere, modò ipsum saltem fateantur Scoto-Britannis, atque adeò etiam Pictis, prædicâsse.

4. Annum missi trans mare Palladii, Basso et Antiocho Coss. Prosper notat. Hic fuit Christi ccccxxx: sed qui Chronico ipsius jam olim præsumpserant annos Imperatorum annotare, dum eum numerant annum Theodosii Junioris ab obitu Honorii viii, qui solùm erat vi, vel à Kalendis Maii vii, aberrare etiam Bedam fecerunt. Difficiliùs definiri potest quamdiu in Britanniâ dum Pontifex erat Cælestinus Palladius prædicârit. Nam vita S. Patricii, à Probo Anglo edita sæculo ix aut etiam seriùs, ejusque compendium quod secundo loco Colganus edidit, persuasus auctorem fuisse aliquem Sancti discipulum, asserit, brevissimum Palladii Apostolatum fuisse. "Quia enim," inquit ille, "immites et feri homines" (Hibernos intelligit) "recipere nolebant doctrinam ejus, neque ipse longum voluit transire tempus in terrâ non suâ, sed reverti disposuit ad eum qui misit illum. Cùmque mare transmeâsset et ad finem Pictorum pervenisset, ibidem discessit; quòd ejus socii Romam regredientes, Patricio, per eumdem Cælestinum etiam misso, sed needum Episcopo, in Italiâ nuntiârint. Scoti è contrariò, (ast nullus, quòd sciam, sæculo superiori antiquior) diutissimè apud se detinent Palladium;

*k**

quando Hectorem Boethium sequuntur, asserentem, in fine lib. 7. Hist. Scotorum, "quòd ipse non nisi post pios sudores ac religiosa opera . . . fatis concessit, priùs tamen Ternanum, quem infantem lustrico laverat fonte, Pictorum archiepiscopum constituit." Quo loco videtur indicare, ex Pictis vel Scotis natum Ternanum, interque eos baptizatum; siquidem Palladius, ante suam missionem, dumtaxat Diaconus fuit; et ad annos triginta aut plures debuit in Episcopatu vixisse, ut quem in eo susceperat parvulum, ordinaret adultum.

5. Poterunt hæc ad vi Julii, quo Palladius colitur, magis discuti. De Ternano subjicit Joannes Leslæus, Rossensis in Scotiâ Episcopus, quòd tanto religionis pietatisque, proferendæ studio officii sui partes explevit, partim hæresim Pelagianam ex animis evellendo (quasi ea usque ad Pictos penetrârit) partim illorum jam purgatis animis puritatem religionis instillando, ut meritò Pictorum Apostolus postea censeretur. Sanè sæculo plusquam uno alterove Scotorum Martyrologiis Kalendariisve ad hunc xii. Junii adscriptum fuisse Ternanum, persuadent Carthusiani Colonienses in suis ad Usuardum additamentis, primo loco sic scribentes, "in Scotiâ Ternani Archiepiscopi et Confessoris;" quod secuti Ferrarius in Catalogo Generali, et in Martyrologio Germanico Canisius. Suæ quoque gentis Kalendaria se vidisse testatur Thomas Demsterus in Menologio Scotico, cùm additâ litterâ *K* notavit; "Kinkarniæ, Tarnani Scotorum Archiepiscopi;" majorem meriturus fidem, (nam aliàs exiguam habet, multa in gentis suæ gratiam comminisci convictus) majorem, inquam, meriturus fidem, et meliùs de Scoticâ historiâ meriturus, si situm loci docuisset exteros, et num ibi corpus illius requieverit; sicuti de Palladio docet Hector, cum Forduni sepultum, translatasque ejus Reliquias ibi fuisse in novam capsam anno mccccxciv.

6. Ad Archiepiscopalem titulum quòd attinet, licèt verum foret quod ait Hector, nec absolutè fuerit primus inter Scotos Episcopus Palladius, sed primus omnium qui sacrum inter eos Magistratum egerit, à Romano Pontifice Episcopus creatus; cùm anteà populi suffragiis ex Monachis et Culdeis Pontifices assumerentur; licèt, inquam, verum id foret, non tamen probaret aliunde ordinatos alios plures ibi fuisse Episcopos simul, quorum Primus gesserit Archiepiscopi titulum, priùs quàm hic apud Anglo-Saxones, sub S. Gregorio Papâ, cœpisset usurpari. Non tamen dixerim Archiepiscopatus Scoticos primùm à Sixto iv. institutos anno mcdlxxi; sed solùm, honore Pallii quòd eatenus petere neglexerant, condecoratos. (vide tom. 6 Junii, p. 718 col. 2, ante 16 sæculum.) Nam Coloniensium præcitatæ Additiones, diu ante Sixtum fuerunt excusæ, anno scilicet mcdxxi. Præsumere ergo licebit, cum titulum ibi notum fuisse ante plura sæcula; licèt fortassis, nec ipsi Archiepiscopi, nec subditi eis Episcopi tenerent easdem

quæ nunc nominantur suffraganeas Sedes. Quâ de re operæ pretium fuerit scribere ex professo aliquem, sicuti de Episcopis Angliæ scripsit Godwinus, varias sedium translationes explicans et quo quique ordine in eâ sederint.

7. Dedit Bollandus noster ad diem xiii. Januarii vitam S. Kentigerni, primi Glascuensis Sedis, quæ nunc Archiepiscopalis est, Antistitis ordinati sæculo vi. Ibi num. 13 legitur, quòd sanctus juvenis à magistro suo digressus, "in loco nomine Glasgu cum multâ abstinentiâ vixit; donec Rex et Clerus regionis Cumbriensis (ea Pictorum sedes fuit, dum res nomenque eorum mansit) cum cunctis Christianis, licèt paucis (mallem, non paucis, legere) quàm plurimùm renitentem, in Pastorem et Episcopum eligerent. Accito autem de Hiberniâ uno Episcopo, more Britonum et Scotorum in Episcopum ipsum consecrari fecerunt." Quis autem mos ille fuerit, sic explicat: "Mos autem in Britanniâ inoleverant, in consecratione Pontificum tantummodo, capita sacri Chrismatis diffusione perungere, cum invocatione Sancti Spiritûs et benedictione et manûs impositione. Insulani enim, quasi extra orbem positi, emergentibus Paganorum infestationibus, Canonum erant ignari: Ecclesiastica ideò censura ipsis condescendens, excusationem illorum admittit in hac parte." Ita auctor ille apud Capgravium, non S. Asaphus Kentigerni discipulus, sed multò posterior alius, cùm Pictorum patria (quem idem Sanctus dicitur ab idololatriâ et pravitate hæreticâ repurgâsse) vel saltem pars ejus occidentalior jam Galwadia diceretur, ex veteri Gallo-Brigantium nomine; reliquum verò ipsorum regnum appellaretur Cambria, vel Cumbria. Videntur autem ista sapere sæculum x. quo provincia illa tandem Anglo-Saxonibus cessit, quorum et linguam adhuc tenet, priùsquam regno Scotorum adjungerentur, eatenus trans murum Adriani retrusorum, nisi quatenus eorum multi Pictis mixti vivebant.

8. Hoc animadvertisse oportuit, ne vitæ illi plus auctoritatis tribuere videar, quàm ætas sua exigit. Interim noto, potuisse quidem Palladium, Canonum rituumque Romanorum scientissimum, per se solùm absque aliorum duorum assistentiâ consecrâsse Ternanum, exigente id necessitate et Pontifice indulgente,*

* There is precedent for ordination by a single bishop, as early as the days of S. Athanasius. "He deputed Philo to consecrate the man of their" (the people of Palæbesca and Hydrax) "choice, a young layman of practical ability, named Siderius. This consecration, performed by a single bishop and without any sanction from the throne of Alexandria, was doubly irregular in a canonical point of view. But the great patriarch allowed it." (Bright, *History of the Church*, p. 144.) It is mentioned concerning the Roman captive martyrs in Persia under Sapor, A. D. 362, that S. Heliodorus, dying on the road as he was sent into captivity, ordained Dausas, bishop in his stead. "Theodorite says that S. Eusebius of Samosata went about privately ordaining Catholic pastors to fill the vacant sees; and S. Gregory allowed S. Austin to do the same in England." (Alban Butler, April 9.)

(quâ de re fortassè docerent nos illius ad Cælestinum Papam Epistolæ si extarent) sed non potuisse eos ritus omittere quos Romana servat Ecclesia; nisi judicaverit primos Britonum Apostolos secundo, tertiove sæculo, atque ex eorum institutione progressos Monachos, Scotorum Albiensium in re sacrâ magistros eo ritu pridem usos, non esse ad Canonum in Nicæno posteà conditorum disciplinam reformandos, dum alia in moribus et fide potiora restabant. Insuper, suppositâ vitæ istius veritate, consequens videtur, quòd si ex Hiberniâ accersendus Episcopus fuit, qui Kentigernum ordinaret; nullus alius fuerit inter Pictos Scotosque, qui eo munere fungi posset, mortuo jam Ternano: cujus sedes utrum Kinkarnia dicta fuerit, aliunde quàm ex Dempstero vellem posse definire: hoc dico, primum dici Kentigernum qui Cathedralem sedem in urbe Glascuensi constituit.

9. Extendebatur autem Diœcesis sua (adeoque et Ternani Diœcesis) secundùm limites Cambrensis regni, à muro scilicet illo famoso ad arcendum hostes (Pictos et Scotos) à Britonibus, à mari (Hibernico) ad mare (Germanicum) olim constructo usque ad flumen Fordense, et vallum Adriani, quod erat in isthmo gemini ad Orientem Occidentemque æstuarii, et id est usque ad mare Scoticum; sed puto legendum, et mare Scoticum, quod scilicet Adriani vallum ad occidentem terminat, sicut id ad orientem attingit Forthæ æstuarium. Dum porrò eadem vita num. 34 addit, quòd idem Kentigernus Albaniam, id est, Scotiam trans vallum Adriani, convertit, ecclesias construxit, et monasteria multa fundavit; missis ex discipulis suis ad Orcades, Norvegiam, et Yslandiam luce fidei imbuendas; supponitur ad illius curam pertinuisse reliqua ad Septemtrionem Britannia, ipsasque Orcades, ad quas tamen S. Servanum, alterum discipulorum seu sociorum, Episcopum à Palladio consecratum dicunt Scoti, adeoque supponere etiam debent cum Servano emortuum et suffocatum quoque esse, quod ambo ibi antea sparserant Evangelii semen.

10. An autem in veteri ac propriè dictâ Scotiâ Palladius (qui eam sibi sensetur reservâsse, cùm Cumbriam Ternano, ipse Servano borealiora attribuit) an, inquam, Palladius Abernethi sedem sibi constituerit; unde ea ad urbem S. Andreæ, nunc etiam Archiepiscopalem, translata sæculo ix. est à Kennetho Pictorum domitore; an verò longiùs Aberdonæ, quæ vetustissima etiam Ecclesia est, non divinaverim: suspicor tamen quòd potiùs Aberdoniæ; cùm mortuus sit Palladius Forduni in Merniâ, in quâ illa ipsa civitas est.

11. Quando Sixtus iv. Archiepiscopalem dignitatem in civitatibus S. Andreæ et Glascuæ restituit huic attributæ fuerunt ecclesiæ, Candidæ Casæ, Lismoriensis, et Insularum ad occidentem sitarum: quarum prima antiquior originem suam refert ad S. Ninianum, quem colit xvi. Septembris; cujus et corpus possedit quoad per hæresim licuit; ita ut ea possit prima inter Pictos Cathedralis vocari, secunda

Glascua; tertia autem Lismoria ubi sit necdum comperi; suspicor tamen ultrà Fordense flumen et æstuarium constitutam; et Archidiœcesim verò Glascuensem secundùm Hibernicum mare in Boream se extendere, usque ad Episcopatum Rossensem et gradum lviii. qui Episcopatus, unà cum reliquo Septemtrione et Orientali Scotiæ latere pertinet ad Andreapolitanam metropolim: atque ita intelligitur quomodo ad Glascuensem spectent etiam insulæ antiquis Ebudæ dictæ, et occidentali Scotiæ lateri objectæ: non item Orcades, ultrà totam Scotiam procurrentes in Septemtrionem.

75. Alban Butler's meagre account of our saint is mainly derived from the authorities we have quoted:—

"S. Palladius, the apostle of the Scots, ordained St. Servanus, or Serf, bishop of Orkney, and St. Ternan, of the Picts, in 440. This latter had sanctified himself many years in the abbey of Culross in Fifeshire, in which St. Kentigern had established a most holy manner of life.

"On S. Ternan see H. Boëtius, Lesley, King, and Papebroke, p. 533."

76. Thomas Innes sums up and exhausts the subject in the following words: *

"As to the Picts, all our writers (Fordun, lib. 3 c. 9; Boeth. fol. 128, ed. Ferrer; Leslæi, Hist. p. 137.) agree generally, that S. Terrenanus, or Ternanus was their first bishop; and, what is more authentic, he is recorded as first bishop of the Picts in the calendars of the ancient liturgy books of the Church of Scotland, particularly in the only copy remaining that I could hitherto meet with of the Missal of the Metropolitan Church of S. Andrews, carefully preserved with some other liturgical books in the ancient noble family of the Viscounts of Arbuthnot, which the present Viscount was pleased to allow me to peruse. In this Missal, S. Ternan is designed, both in the calendar and in the collect or prayer of the Liturgy of the day, 'S. Terrenanus, Archipræsul et Archiepiscopus Pictorum,' and his festival was annually celebrated, with great solemnity, on the twelfth day of June. Boece, also, and Leslie, call him Archbishop of the Picts. As to his episcopal seat, and that of his successors, bishops of the nation of the Picts, the ancient Chronicle of Abernethy, quoted by the book of Paisley or Scotichronicon, in the King's Library at London, informs us that the seat of the bishops of the Picts, as well as that of their kings, was at Abernethy in Stratherne, and the diocese of these bishops included all the Pictish kingdom."

77. In the Sequence for the feast of S. Palladius (July 6) in the Missal now printed, we have these lines:—

* Civil and Ecclesiastical History of Scotland, p. 157.

"Scotis fidem prædicavit,
Terrenanum baptizavit
Præsulem sanctissimum."

So in the Aberdeen Martyrology, under S. Palladius, we have; "Ejus discipulus erat beatus Terrenanus."

78. There remains only one more source of information with regard to the early hagiology of the Scottish Church, and that is to be found in the Irish Calendars.

The learned Dr Reeves has favoured us with a reference to certain of these authorities, especially to four Celtic lines from the Féliré, or Festology of Ængus the Culdee, A. D. circ. 800. * The stanza is accompanied by a scholium of a later hand, in which the annotator states his opinion, that the Torannan mentioned by Ængus under June 12, was either Palladius or Mothoren; the word "Mothoren" being formed from "Thoren" in the usual manner :—

"June 12.

"'Feil in chredail Choemain,
Dian Sanctlethan slondud,
Torandan buan bannach
Dar ler lethan longach.'

"'The festival of the righteous Coeman,
Who was named from Sanctlethan,
Torannan the long-famed voyager
Over the broad shipful sea.'

"Upon the latter-named saint is the following note;

"'Torandan buan bannach, *i. e.* Palladius, ro cartad ò chomorba Petair i nErinn ria Patraic dfoircetul doib ni ragbad i nErinn condechaid i nAlbain. Hic sepultus est in Liconio. No Mothoren Tulcha-Fortchirn a nIb-Felmeda ocus ò Druim-cliab hi Cairpri.'

"'Torannan the far-famed voyager,' *i. e.* Palladius, who was sent from the successor of Peter to Erin before Patrick. He was not received in Erin, whereupon he went into Alba: he was buried in Liconium. Or, Mothoren, of Tulach-Foirtchern in Hy-Felmedha, and of Druim-cliabh in Cairbre.'

"The Martyrology of Maelmuire or Marianus O'Gormain, who was abbot of Cnoc-na-napstol, near Louth, A. D. 1160, introduces the name Tarannan at the

* For an account of this work and of others of a similar nature, see an interesting report of proceedings of the Royal Irish Academy, under date May 27, 1856; pp. 557-564. See also Eugene O'Curry's "Lectures on the MS materials of Ancient Irish History," (Dublin, 1861.) pp. 360-371.

12th of June, upon which is the following scholium : 'Abb Benncair, acus ó Thulaig Foirtceirn i lLaighnibh, acus ó Druim-cliabh i Cairpre.' Abbot of Bennchar, and of Tulach-Foirtchern in Leinster, and of Druim-cliabh in Cairpre.

"The Martyrology of Tamlacht, a brief calendar, which was compiled at the abbey of Tallaght near Dublin, has the simple entry at the same day: 'Tarannan abb Bendchair;' Tarannan abbot of Bennchar.

"The Martyrology of Donegal, which was compiled by Michael O'Clery, and completed on the 19th of April 1630, thus notices the saint at the 12th of June :—

"'Torannan abb Bennchair acus ó Thulaigh Foirtceirn i lLaighnibh, acus ó Druim cliabh a cCairpre a cConnachtaibh. Do sliocht Cairbre Kiada mic Conaire mic Modha Lamha, do reir leabhar airidhe.'

"'Torannan, abbot of Bennchar, and of Tulach-Foirtceirn in Leinster, and of Druim-cliabh in Cairpre. He was of the race of Cairbre Kiada son of Conaire son of Modh-Lamha, according to a certain book.'

"On comparing these passages, it seems that the later authorities substitute Bennchar or Bangor for Liconium of Ængus's annotator, and combine two separate persons with their churches in a single commemoration. Now, it appears from the context that Liconium is intended to represent some place in Scotland; though it is difficult to conjecture the exact spot or region, as the name has probably been corrupted in the process of transcription. Some intervening writer probably explained it by Bennchar, meaning still a place in Scotland, and subsequent compilers received it as denoting the Irish Bangor. This is the more likely, as the name Torannan does not occur in the Annals in connection with this monastery, and further, from the fact that the Welsh Bangor is sometimes mentioned in them without any distinctive title. Now, there are in the Mearns or Kincardineshire, (the region to which the voice of antiquity assigns the resting place of Palladius) to the north of Fordoun, two parishes bearing the name Bennchar in composition; one on the east called Banchory-Devenich, and another to the west called Banchory-Ternan, the latter of which combines with the element in question the very saint's name which the later Irish calendars couple with it.* It is, therefore, exceedingly probable that Banchory-Ternan or Bennchar of Tarnan is the Bennchar of Torannan, which has crept into the authorities now cited.

* A. D. 1485. David abbot of Aberbrothoc grants to Alexander Symsonn vicar of Banchory, "Omne jus si quod habuerit ad campanam S. Ternani de Banchory cum emolumentis quæ exinde provenire contigerint .... et specialiter pro ornatione capitis S. Ternani patroni nostri ejusdem ecclesiæ." Registr. de Aberbrothoc, pars ii. no. 288 p. 239. (Bannatyne Club.)

"It is also worthy of observation that the ancient martyrology of Tallaght assigns to Tarannan the single church of Bennchar.

"In the Calendar of the Drummond Castle Missal, under June 12, we find:—

"'Mediolani natalis sanctorum martyrum Nazarii et ceterorum; sub Nerone coronati sunt. Et apud Hiberniam natale sanctorum confessorum Colman et Mothoric.'

"The last named is the Mothoren of the Annotator on Ængus' Felire."

79. On this valuable paper, Mr Skene remarks:—

"The Martyrologies are all agreed, that Torannan of Bandchar or Banchory, was the same with Torannan of Tulach in Drumcliffe.

"His identity with Palladius rests entirely on the opinion of the scholiast on Ængus.

"There are two copies of Ængus' Festology in the Bodleian library. This scholium does not appear in either, and the terms of its notice of Palladius shew that it is of no great date.

"The scholia in the Bodleian copy are simply:—

"'Condechaid in Albain

"'hic sepultus est in Liconio.'

"viz. 'He went into Albain'

'Here he is buried in Liconium.'

"In Tighernac there is the following passage under A.D. 669.

"'Et Tarnan et Corindu ap. Pictones defuncti st.'

"which I read to mean,

"'Saints Tarnan and Corinnu died among the Picts.'

"and I suspect allude to S. Ternan of Arbuthnot and S. Caran of Fetteresso."

80. It may be interesting to give here a short account (which we owe to the courtesy of Mr Joseph Robertson) of two other MSS, also written by Sybbald and preserved by the same noble family to whom the Missal belongs.

I. "'Psalter of the Chapel of Our Lady in the Parish Church of S. Ternan of Arbuthnott, in the diocese of S. Andrews.' This volume, the property of the noble family of Arbuthnott, is an octavo of 142 leaves of vellum, in the original binding. The illuminations are confined to a few borders and initials. It is fairly written, and, as a colophon on the last leaf informs us, by the same ecclesiastic who afterwards wrote the Missal here printed: 'Hunc librum fecit scribi et finiri quarto die Marcij anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo secundo, Indictione primâ, per manum Jacobi Sybbalde capellani,

honorabilis vir Robertus Arbuthnot de eodem, filius quondam bone memorie ac Deo devoti David Arbuthnot de eodem; quorum animabus propitietur Jhesus Christus. Amen.'

"On the next page, in a different and somewhat later hand, is written :—

'Sit liber hic donec fluvios formica marinos
Ebibat, et totum testudo perambulat orbem.
Robertus de Arbuthnot.'

An inscription, by a hand of the sixteenth century, on a blank leaf at the beginning of the volume, gives something more of its history: 'Liber iste Psalmorum Daviticorum ad sacrum sacellum gloriose Virginis spectat, eidemque libere a Roberto Arbuthnot eiusdem fundatore traditus, Anno Domini 1506.' This was the year of the founder's death. He had endowed the chapel a twelvemonth before by a charter which is recorded in the Registrum Magni Sigilli Regum Scotorum, lib. xiv. no. 112. MS. Register House, Edinburgh. It is dated at Arbuthnott, on the 30th of May 1505, and is witnessed among others by 'Domino Jacobo Sibbauld vicario de Arbuthnot ac notario publico.'

"The chapel is described in the charter as the chantry of Our Lady 'juxta latus chori parochialis capelle Sancti Ternani archipræsulis de Arbuthnot S. Andree diocesis.' *

"The death of the father of the donor of the Psalter, and founder of the chapel, is recorded in the Calendar on the 8th of October, S. Triduan's day: 'Obitus beate memorie David Arbuthnot quondam domini de eodem, qui [obiit] viij. die mensis instantis, anno Domini m°. cccc°. lxx°. Orate pro eo.'

"A more recent hand has noted in the Calendar for September two disastrous days for Scotland. On the 7th, 'The feild of Pynkecleich ves strovkin anno 1547;' and, on the 9th, 'Obiit Jacobus quartus Rex Scotorum apud bellum de Floudane, 9 Septembris, anno Domini 1513. Orate pro eo.'

II. "'Office of the Blessed Virgin, which was used in her chapel beside the choir of the parish church of S. Ternan of Arbuthnott, in the diocese of S. Andrews.' This volume, the property of the noble family of Arbuthnott, is a small folio of 30 leaves of vellum in the original binding, covered with the ancient linen slip or chemisette.

"The original veils of silk or crape still remain to protect the illuminated

* It would seem that a chapel at Finnan, in the parish of Banchory S. Devenick, in the Diocese of S. Andrews, the parish Church of Slaines in the Diocese of Aberdeen, and perhaps a church or chapel at Brechin, were dedicated to S. Ternan. One form in which Ternan appears in the Irish Calendars is Ternog, the final *an* being commutable with *og*.

pages. These are (1.) S. Ternan, with the inscription, 'Ymago Sancti Ternani archiepiscopi cum cruce in manu;' (2.) The Salutation, with the inscription, 'Salutacio Beate Virginis;' (3.) The Virgin and Child, without any inscription; (4.) The Rich Man and Lazarus, also without inscription; (5.) The Passion, inscribed 'Ymago Crucifixi;' (6.) The Holy Eucharist, without any inscription.

"These illuminations are rudely drawn, obviously by a different hand from that which illuminated the Missal. There is no resemblance between the S. Ternan of this MS. and the S. Ternan of the other. The volume appears to be written by the same ecclesiastic who wrote the Missal and Psalter. Its date is ascertained to be between the years 1471 and 1484, by a rubric towards the end of the volume, beginning thus:—'Nota bene. Sanctissimus Dominus noster Papa modernus Dominus Sixtus quartus composuit quartam et quintam subscriptorum suffragiorum oratiunculas,' etc.

"The blank leaves at the end of the book contain an obituary of the family of Arbuthnott, in a hand of the sixteenth century. The earliest death noted is that of Duncan Arbuthnot of that Ilk, in 1314; the latest that of 'Master Alexander Arbuthnot, sonne to Androw Arbuthnot in Pitcarlis, persoun of that Ilk, and Principall of the College of Aberdeen, decessit 16 Octobris at nycht, 1583, quha was alswa persoun of Logy in Buchan.' One of the deaths recorded is that of Master Patrick Arbuthnot, rector of Menmure and Newlandis, canon of Dunkeld, and physician in ordinary to James V. King of Scots. He died in 1540. It may be remembered that Dr John Arbuthnot, the friend of Pope and Swift, was descended from this family."

81. Robert Arbuthnott, of that Ilk, at whose cost this Missal was written, died on the 3rd of November 1506. The death of the writer is recorded by a later hand in a blank, opposite to the 22nd of August, in the Calendar prefixed to his Missal: 'Nota obitum Domini Jacobi Sibbald quondam vicarii de Arbuthnot scribæ publici satis correcti, testantibus Missalibus hujus ecclesiæ sancti Terrenani, xi. kalendas Septembris anno Domino m^{mo}v^{c}vii^{mo}. Oremus omnes unà pro eo.'

82. Of the original church of S. Ternan at Arbuthnott, for which this Missal was written, no remains exist. But of that which was afterwards built there, much that is very interesting in an architectural point of view is still preserved. Beautifully situated upon the precipitous banks of the river Bervie, about half a mile from the mansion house of Arbuthnott, it is one of those peculiar long narrow buildings so common in Scotland in the middle ages. The nave, now used for the service of the established religion, has been greatly

injured by the insertion of large sash windows about sixty years ago. A western tower still remains, as well as a spacious first-pointed chancel, entered by a narrow discontinued chancel-arch and lighted by three deep splayed lancets on the north side, with a square orifice for east window and a spacious piscina.

But the most remarkable feature of the church, is a beautiful chancel aisle or chantry of the fifteenth century, now used by the Arbuthnott family for burial, built out to the south from the wall of the chancel, and entered by a late semi-circular arch with heavy flamboyant mouldings. It is of two stories; the lower a vaulted and groined chapel, with an awmbry and piscina indicating an altar at the south end which terminates apsidally. The centre window in the apse is a beautiful cusped lancet; the others are similar, but with the late circular headings peculiar to Scottish flamboyant. The masonry is excellent, of the polished stone of the period. The buttresses are very strong, and well marked with very graceful niches, corbels and canopies externally.

At the side is a turret, with a turnpike stair leading up to a priest's chamber of the same size as the chapel below. This also preserves many interesting peculiarities. The staunchions of the door-way (evidently a strong one) remain, and there is a recess for the door to go back into the wall. There are portions of wood let into the masonry to which doubtless, pannelling has been nailed. The windows have window seats in them, like those at Dunottar. There are only two windows in the apse, but another one looks toward the west, larger than the other two. There is a stoup for holy water at entering, and a small awmbry, ornamented with a single trefoil, probably for the reservation of the holy Eucharist. The size of this chamber is 23 feet by 16. Some of the original king-posts of the roof remain. It was probably roofed with lead. There is no trace of a fire-place.

It is quite probable that in this very chamber, the Missal of Arbuthnott was written.

83. In conclusion, the editors have to express their acknowledgments to the kind friends who have aided them in the interesting work in which they have been engaged. First and beyond all others, they have to record the debt of gratitude they owe to the Rev. Dr Reeves and to Mr Joseph Robertson, to whom the work now given to the subscribers owes almost every thing of value which it possesses. After them, they beg to express their grateful thanks to Mr John Stuart, the secretary of the Spalding Club, who obtained for them from its hereditary possessor, Viscount Arbuthnott, the loan of the precious volume itself, as well as the permission to print it: to the Right Rev. Bishop Kyle for some valuable

remarks in the preface: to Dr Rock and Mr F. H. Dickenson for information about the Use of Sarum: to the Right Rev. Bishop Greith of S. Gall, Dr F. Keller of Zurich, and Professor Gerlach of Basle, for the generosity with which they placed at the service of the editors the valuable fragments of the Scotic Church in Switzerland: to the Rev. Dr Todd, who communicated to them some transcripts he had made of the same fragments: to the Right Hon. Lady Willoughby d' Eresby for the loan of the Drummond Missal, to Mr W. F. Skene for some interesting speculations on the early Scottish hagiology: to Mr David Laing, to the Reverend Arthur Haddan and the Rev. P. G. Medd.

A. P. FORBES, Bishop of Brechin.

P. S. The reader will note two entire *Missæ* written on leaves prefixed to the MS and evidently added as an after-thought. The first of these is that *de Nomine Jesu*, whose absence from the body of the work, and its adoption by Bishop Elphinstone from the Sarum Book, has been already mentioned. In the present volume, however, it is not assigned to any particular day; and accordingly, has an *Alleluya* to enable it to be used during the Paschal Season, and a Tract for that after Septuagesima, which are the same as those given in the Sarum Missal for the Commemoration. It is, moreover, preceded by a curious introductory rubric and followed by a Gospel different from the usual *In principio*. But the most interesting feature about it, is the Preface which is substituted for the usual Roman one beginning with the words, "Quia per Incarnati," which is found both in the Sarum Missal and in the Aberdeen Breviary. It will be found in part in an Ambrosian Mass, printed by Gerbert p. 219b, and more fully in the *Missale Gothicum* p. 138 (Burntisland edition) in both of which it is adapted to a service in honour of martyrs.

The other is the Mass for the Five Wounds of our Blessed Lord, also occurring in the Sarum Missal.

After the above was printed, we received from Dr Reeves, the following curious extract from the "Book of Armagh," which we print here in order to complete the series of fragments of the Liturgical Offices of the ancient Irish Church. The *Book of Armagh*, which is a collection of Latin and Celtic documents, generally favouring the claims of the Church of Armagh to ecclesiastical predominance, is about to be published through the munificence of the late Lord Primate of all Ireland. It was written in A. D. 807 by Ferdomnach, a scribe of Armagh who died in A. D. 845.

The first part of the fragment, as far as the cross, is found in the Gelasian Sacramentary and in all the subsequent editions of the Roman Office. But the concluding words are said to have been added by S. Gregory the Great.*

Tiberius Augustus Cesar arepacpian piscis.
epistola. modius. aethyopum. crut. angli.
oblin (oblation ?) im, lan ix. anas. xv. ostium
paun. vi. statio busca tumba vel. xvi.
Hanc oblationem servitutis nostræ sed et cunctæ
familiæ tuæ quæsumus Domine ut placatus accipias
+diesque nostros in tua pace disponas atque ab æterna
dampnatione nos eripi et in electorum tuorum jubeas
grege numerari per Christum Dominum nostrum.
an. xiii. m. vi. d. x.

"Thus the passage," observes Dr Reeves, "stands, at the end of some memoranda of names, words and abbreviations, which it is hard at this time to expand and apply. The general character of the memoranda is, that they are in the same hand, but smaller and more cursive writing than the rest of the MS., and seem to have been intended by the writer as headings of some passages which existed in another copy of the memoirs of S. Patrick, but were wanting in that from which he made his transcript: probably as suggestive of some future supplement.

"What is meant by the words after the scrap from the Canon of the Mass, I cannot guess, unless anni xiii. menses vi. dies x. It had some reference to an event or computation known to the writer, but now probably irrecoverable."

The first line, it will be seen, is a rough hexameter. It is difficult to draw any certain conclusion from the occurrence of this fragment, as it might either

* See "Ancient Liturgies of the Gallican Church," p. 207, r; Burntisland edition.

have been inserted as a scrap of novelty or as an extract from the common service of the Church of Ireland at the time. Indeed on the latter hypothesis it would not be easy to assign any object for adding so small a portion of the Canon without any apparent connection with the context. The only solution which we can hazard, is that the Gelasian Canon was then or had lately been in general use in Ireland, and that the scribe meant to give some account of the addition made by S. Gregory, or to recommend its adoption.

Liber

Ecclesie Beati Terrenani

de Arbuthnott.

m

Oratio sancti Thomæ de Aquino ante Missam a sacerdote flexis genibus si placet dicenda.

Omnipotens et misericors Deus, ecce accedo ad sacramentum Unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi. Accedo, inquam, infirmus ad medicum vitæ: Immundus ad fontem misericordiæ: Cæcus ad lumen claritatis æternæ: Egenus ad dominum cœli et terræ: Nudus ad regem gloriæ. Rogo ergo tuæ largitatis abundantiam quatenus meam digneris sanare infirmitatem, lavare fœditatem, illuminare cæcitatem, ditare paupertatem, vestire nuditatem; ut te panem angelorum Dominum dominantium, cum tantâ suscipiam reverentiâ et timore, tantâ contritione et devotione, tantâ puritate et fide, tali proposito et humilitate, sicut expedit saluti animæ meæ. Da mihi, quæso, Domine Jesu Christe, corporis tui non solùm sumere sacramentum, sed etiam virtutem sacramenti. O piissime et mitissime Deus, da mihi sic suscipere corpus Unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi, quod de virgine Mariâ traxit purâ, ut corpore suo mystico merear incorporari ac inter ejus membra connumerari. Concede mihi, pie Pater, dilectum Filium tuum quem velatum accidentibus suscipio, revelatâ tandem facie contemplari. Sit mihi, dulcissime Domine, hoc sacrosanctum corpus tuum sanitas et dulcedo animæ meæ: Salus et sanctitas in omni temptatione: Pax et gaudium in omni tribulatione: Lumen et virtus in omni verbo et opere: Solatium et tutela finalis in morte. Amen.

Oratio ejusdem post Missam.

Gratias tibi ago, Domine, sancte Pater, omnipotens æterne Deus, qui me peccatorem et indignum per tuam gratiam

*m**

nullis meis meritis exigentibus, satiare dignatus es corpore et sanguine Filii tui Domini nostri Jesu Christi. Et precor ut hæc sacrosancta communio non sit mihi reatus ad pœnam sed intercessio salutaris ad veniam. Sit mihi armatura fidei et scutum bonæ voluntatis. Sit vitiorum meorum evacuatio; concupiscentiæ libidinis exterminatio; caritatis, patientiæ, humilitatis, obedientiæ, omniumque virtutum, ac totius sanctitatis augmentatio; contra insidias inimicorum meorum visibilium et invisibilium firma defensio: Motûs vitiorum tam carnalium quàm spiritualium perfecta quietatio: In te vera ac sola firma adhæsio: Atque mei finis felix consummatio. Et precor, ut ad illud convivium ineffabile me peccatorem indignum perducere digneris, ubi tu, Pater, es cum sanctis tuis, lux vera, satietas plena, jocunditas perfecta, felicitas perpetua, et gaudium sempiternum. Amen.

Papa Clemens composuit hanc orationem sapientem, concedens omnibus sacerdotibus eam devote dicentibus post Missam remissionem et veniam omnium defectuum in Missâ commissorum, addens eis ccc. dies indulgentiarum.

Obsecro te, Domine, dulcissime Jesu Christe, ut passio tua sit mihi virtus quâ muniar, protegar atque defendar: vulnera tua sint mihi cibus et potus quibus pascar, inebrier et delecter. Aspersio sanguinis tui sit mihi ablutio omnium delictorum meorum. Mors tua sit mihi indeficiens vita. Crux tua sit mihi gloria sempiterna. In his sit mihi refectio, exsultatio, sanitas, et dulcedo, studium, gaudium et desiderium, ac cordis mei solatium, nunc et in ævum. Amen.

Quando induit se sacerdos sacris

vestibus ad Missam dicat hunc hymnum, Veni, Creator Spiritus.

V. Emitte Spiritum tuum.

Oratio.

Deus, cui omne cor patet et omnis voluntas loquitur, et quem nullum latet secretum; purifica per infusionem Sancti Spiritûs cogitationes cordis nostri, ut te perfectè diligere et dignè laudare mereamur. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Deinde sequatur Antiphona. Introibo ad altare Dei. *finis Antiphonæ.* Christum qui renovat juventutem meam.

Cum Psalmo, Judica me, Deus.

Deinde ad gradum altaris dicat confessionem hoc modo.

Et ne nos.
Sed libera.
Confitemini Domino.
Quoniam in sæculum.

Confiteor Deo, beatæ Mariæ virgini, omnibus sanctis ejus et vobis, peccavi nimis in cogitatione, locutione, opere, et omissione, meâ culpâ; precor sanctam Mariam virginem, omnes sanctos Dei et vos orare pro me.

Ministri respondeant.

Misereatur tui, omnipotens Deus, et dimittat tibi omnia peccata tua; liberet te Deus ab omni malo; conservet et confirmet in bono; et ad vitam perducat æternam.

Sacerdos. Amen.

Et postea dicant.

Confiteor Deo, beatæ Mariæ virgini, omnibus sanctis ejus, et tibi, pater *&c.*

Deinde dicat sacerdos.

Misereatur vestri.

et

Absolutionem et remissionem omnium peccatorum vestrorum; spatium veræ pœnitentiæ, emendationem vitæ, gratiam et consolationem Sancti Spiritûs, et vitam æternam tribuat vobis omnipotens Deus, pius Pater, et misericors Dominus. Amen.

V. Deus, tu conversus.
Et plebs tua.
Ostende nobis.
Et salutare.
Sacerdotes tui.
Et sancti tui.

Hic percutiat pectus suum dicens.

Ab occultis meis.
Et ab alienis.
Non nobis, Domine.
Sed nomini tuo.
Sancta Dei genitrix.
Intercede.
Lætamini in Domino.
Et gloriamini.
Domine, Deus virtutum.
Et ostende.
Domine, exaudi.
Et clamor.
Dominus vobiscum.
Et cum.

Has preces dicunt quidam in Ecclesiâ Sarum, et quidam non: sed statim post Absolutionem *dicunt*

Adjutorium nostrum.
Sit nomen.
Dominus vobiscum.

Deinde accedat ad altare et dicat in medio, tacitâ voce, inclinatoque corpore, junctis manibus.

Oremus.

Aufer à nobis, Domine, quæsumus, cunctas iniquitates nostras ut ad sancta sanctorum puris mentibus introire mereamur. Per Christum.

Tunc erigat se, et osculetur altare in medio, et signet se in facie dicens.

In nomine Patris *&c.*

Deinde dicat Officium Missæ et cætera usque ad Evangelium, more solito.

Ante Evangelium dicat.

Jube, Domine.

Dominus sit in corde meo et in ore meo ad pronunciandum sanctum Evangelium Dei.

In nomine Patris.

Deinde legat Evangelium.

Deinde Credo, *quando dicendus est, more solito, et postea Offertorium, ut decet.*

Quibus peractis, tunc sumpto calice parumperque elevato, dicat cum devotione hanc Orationem.

Suscipe, Sancta Trinitas, hanc oblationem, quam ego miserrimus peccator tibi offero in honore Domini nostri Jesu Christi et beatissimæ virginis Mariæ et omnium sanctorum tuorum, pro me et pro salute fidelium et requie defunctorum. In nomine Patris.

Quâ dictâ, positoque calice super altare ac cum corporalibus cooperto, ponat panem decenter ante calicem.

His ita peractis, eat sacerdos ad dextrum cornu altaris et abluat manus, dicens.

Munda me, Domine, ab omni inquinamento cordis et corporis mei, ut possim mundus implere opus sanctum Dei.

Ablutis manibus, sacerdos, reversus ante altare, inclinatoque corpore et capite, junctisque manibus, dicat.

In spiritu humilitatis et animo contrito suscipiamur, Domine, à te: et sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo, ut à te suscipiatur hodie, et placeat tibi, Domine Deus.

Et sic erigens se, deosculetur altare à dextris sacrificii, et dans benedictionem ultra sacrificium.

Postea signet se, dicens.

In nomine Patris.

Deinde vertat se ad populum, et tacitâ voce dicat.

Orate, fratres et sorores, ut meum pariter ac vestrum omnipotenti Deo sit acceptabile sacrificium.

Responsio clericorum privatim.

Spiritûs Sancti gratia illuminet cor tuum et labia tua; et accipiat Dominus dignè hoc sacrificium laudis de manibus tuis, pro peccatis et offensionibus nostris.

In Missis verò pro defunctis dicat.

Orate, fratres et sorores, pro fidelibus defunctis, ut habeant vitam æternam et requiem sempiternam.

Responsio clericorum.

Requiem æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis, *&c.* Quam olim Abrahæ, *et cætera ut infra in Missis pro Defunctis clare patet.*

Deinde dicat Secretas juxta numerum Orationum præcedentium. Require cætera hoc modo intitulata inferiùs in Canone Missæ suo loco.

¶ *Nota bene.*

Isti sunt dies solemniter observandi per annum ab omni opere servili, à clero et à populo, per statutum Provinciale et Synodale. In primis.

In Januario.

Dies Circumcisionis; Dies Epiphaniæ.

¶ *In Februario.*

Purificatio beatæ Mariæ; Festum beati Mathiæ apostoli.

In Marcio.

Dies Annunciationis beatæ Mariæ tantùm.

In Aprili.

Dies sancti Marci evangelistæ tantùm.

In Mayo.

Dies apostolorum Philippi et Jacobi: Inventio sanctæ crucis.

¶ *In Junio.*

Dies sancti Barnabæ apostoli: Nativitas sancti Johannis Baptistæ: Dies apostolorum Petri et Pauli.

In Julio.

Festum Visitationis beatæ Mariæ virginis:

Dies sanctæ Mariæ Magdalene; Dies sancti Jacobi apostoli.

¶ In Augusto.

Ad vincula sancti Petri; Dies sancti Laurentii; dies Assumptionis beatæ Mariæ; Dies sancti Bartholomæi apostoli.

In Septembri.

Nativitas beatæ Mariæ; Exaltatio sanctæ crucis; Dies sancti Mathei apostoli et evangelistæ; Dies sancti Michaelis archangeli.

¶ In Octobri.

Dies sancti Lucæ evangelistæ; Dies apostolorum Symonis et Judæ.

In Novembri.

Festum omnium sanctorum; Dies sancti Martini; Dies sancti Andreæ apostoli.*

¶ In Decembri.

Conceptio beatæ Mariæ; Dies sancti Thomæ apostoli; Nativitas Domini; Dies sancti Stephani; Dies sancti Johannis apostoli et evangelistæ; Dies sanctorum Innocentium et sancti Thomæ Cantuariensis archiepiscopi et martyris.

Et nulli alii dies observandi sunt de mandato Ecclesiæ, nisi dies Veneris sancti, videlicet dies proprius Passionis, quia multo plus profuit pro nobis mori quàm nasci, et majus opus non reperitur Deus fecisse quàm quod illâ die fecit, tantam in semetipso pro nobis recipiendo passionem. Et quia etiam super opere illius diei fundatur salus totius mundi, sine quâ omnes aliæ festivitates frustratoriè forent. Dies Paschæ cum tribus sequentibus, *Ascensio Domini, Penthecoste* cum tribus sequentibus, *Festum loci, festum Corporis Christi, festum dedicationis ecclesiæ, et dies Dominicales.*

Adhuc nota diligenter.

His diebus jejunare debemus: per totam Quadragesimam, exceptis Dominicis diebus. In Quatuor temporibus, quæ quando contingunt scitur per hos versus.

Dant crux Lucia
cineres carismata dia,
Ut sit in angaria
quarta sequens feria.

In quinque vigiliis beatæ Mariæ, videlicet Purificationis, Annunciationis, Assumptionis, Nativitatis et Conceptionis. Suadeatur etiam jejunium in vigiliâ Visitationis beatæ Mariæ.

In vigiliis horum apostolorum, scilicet, Andreæ, Thomæ, Mathiæ, Petri et Pauli, Jacobi, Bartholomei, Mathæi, Symonis et Judæ.

Insuper in his vigiliis, videlicet, Natalis Domini, Penthecostes, nativitatis sancti Johannis Baptistæ, sancti Laurentii, Omnium Sanctorum.

Et siqua vigilia in Dominicâ contigerit, Sabbato præcedente jejunare debemus, et nunquam in Dominicâ.

Insuper in festo sancti Marci, extra hebdomadam Paschæ contingente et in Rogationibus ab esu carnium saltem abstinere jubemur.

Quod Jacobus Sybbald. Orate pro me.

[BENEDICTIO SALIS.]

Omnibus Dominicis diebus per annum post capitulum, nisi in duplicibus festis et in Dominicâ in Ramis Palmarum, à sacerdote hebdomadario ad gradum chori fiat benedictio salis, hoc modo incipiendo, scilicet.

Exorcizo te, creatura salis, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum, per Deum qui te per Helyseum prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ, ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium, ut sis omnibus te sumentibus sanitas animæ et corporis, et effugiat atque discedat ab eo loco quo aspersum fueris omnis fantasia et nequitia vel versutia diabolicæ fraudis, omnisque spiritus immundus, adjuratus per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. *R.* Amen.

Et sic omnes exorcismi finiantur per totum annum. Si fuerit duplex festum, extra chorum fiat in Dominicâ Benedictio salis et aquæ privatim ante aliquod altare, et, horâ sextâ dictâ, aspergatur. In aliis verò Dominicis, ut suprà in choro benedicatur, et ante tertiam aspergatur, nisi in Dominicâ Palmarum. Tunc verò sicut in duplicibus festis alibi benedicatur, et, sextâ cantatâ, aspergatur more duplicis festi, licèt duplex festum non sit.

Sequatur Oratio sine Dominus vobiscum, *sed tantum cum* Oremus.

Immensam clementiam tuam, omnipotens æterne Deus, humiliter imploramus, ut hanc creaturam salis quam in usum humani generis tribuisti, bene✠dicere et sancti✠ficare tuâ pietate digneris; ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis; et quicquid ex eo tactum vel respersum fuerit, careat omni immunditiâ omnique impugnatione spiritualis nequitiæ. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus. Per *&c.*

Sequatur exorcismus aquæ, modo supradicto.

Exorcizo te, creatura aquæ, in nomine Dei Patris ✠ omnipotentis et in nomine Jesu Christi ✠ Filii ejus Domini nostri, et in virtute ✠ Spiritûs Sancti, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas cum angelis suis apostaticis. Per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi qui venturus est judicare vivos et mortuos et sæculum per ignem. Amen.

Sequatur Oratio sine Dominus vobiscum, *sed tantum cum* Oremus, *supradicto modo.*

Deus, qui ad salutem humani generis, maxima quæque sacramenta in aquarum substantiâ condidisti; adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus præparato virtutem tuæ bene✠dictionis infunde; ut creatura tua mysteriis tuis serviens, ad abjiciendos dæmones morbosque pellendos divinæ gratiæ sumat effectum; ut quicquid in domibus vel in locis fidelium hæc unda resperserit, careat omni immunditiâ, liberetur à noxâ; non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens; discedant omnes insidiæ latentis inimici; et siquid est quod aut incolumitati habitantium invidet aut quieti, aspersione hujus aquæ effugiat; ut salubritas per invocationem tui nominis expetita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Hic mittat sacerdos sal in aquam in modum crucis, dicens privatim.

Commixtio salis et aquæ pariter fiat.

In nomine Patris et Filii et Spiritûs Sancti. Amen.

Deinde sequatur benedictio salis et aquæ pariter à sacerdote, hoc modo.

Dominus vobiscum.

Oremus.

Oratio.

Deus, invictæ virtutis auctor et insuperabilis imperii rex ac semper magnificus triumphator, qui adversæ dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis sævitiam superas, qui hostiles nequitias potens expugnas; te, Domine, trementes et supplices deprecamur et petimus, ut hanc creaturam salis et aquæ dignanter accipias, benignus illustres, pietatis tuæ more sancti✠fices, ut ubicunque fuerit aspersa per invocationem sancti tui nominis omnis infestatio immundi spiritûs abjiciatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur, et præsentia Sancti Spiritûs nobis misericordiam tuam poscentibus ubique adesse dignetur. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Benedictione peractâ, ipse sacerdos ad authenticum altare accedat, et ipsum circumquaque aspergat, et postea laicos in ecclesiâ, hinc et inde. Episcopus tamen, si præsens fuerit ad eum semper in sede suâ pertinet aspersio clericorum. Dum spargitur aqua, cantetur hæc Antiphona, cantore incipiente hoc modo.

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor: lavabis me et super nivem dealbabor.

Psalmus. Miserere mei, Deus: secundùm magnam misericordiam tuam.

Repetatur Antiphona. Asperges.

V. Et secundùm multitudinem.

Repetatur Antiphona. Asperges.

V. Gloria Patri. Sicut erat.

Repetatur hoc modo. Lavabis me et super nivem dealbabor.

Hæc prædicta Antiphona eodem modo dicatur in aspersione aquæ omnibus Dominicis per annum, de quocunque fit servitium; et in Dominicâ Passionis Domini, et in Ramis Palmarum cum Gloria Patri *et* Sicut erat, *præterquam à Paschâ usque ad festum Sanctæ Trinitatis.*

Post aspersionem aquæ, dicat sacerdos ad gradum chori hunc versum.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

Chorus respondeat.

Et salutare tuum da nobis.

Sequatur Oratio sine Dominus vobiscum *sed tantum cum* Oremus.

Exaudi nos, Domine, sancte Pater, omnipotens æterne Deus, et mittere dignare sanctum angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet et defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

MISSA DE NOMINE JESU.

Quicunque hanc Missam sequentem devotè celebraverit pro se vel amico vivo vel defuncto, non morietur absque verâ contritione, oris confessione, et dignâ operis satisfactione, communione, et extremâ unctione; et hoc si celebraverit per triginta dies Veneris, et si pro defuncto in purgatorio existente, infra triginta dies liberabitur, ut plures sagaces opinantur; et pro quâlibet Missâ habebit tria millia annorum Indulgentiarum à Bonifacio Papâ.

Officium.

IN nomine Domini Jesu omne genu flectatur, cœlestium, terrestrium, et infernorum: et omnis lingua confiteatur: quia Dominus noster Jesus Christus in gloriâ est Dei Patris.

Psalmus.

LAUDATE Dominum, quia bonus Dominus: psallite nomini ejus quoniam suave.

Oratio.

DEUS, qui gloriosissimum nomen Jesu Christi, Unigeniti Filii tui fecisti fidelibus tuis summo suavitatis affectu amabile, et malignis spiritibus tremendum atque terribile; concede propitius ut omnes qui devotè hoc nomen venerantur in terris, sanctæ consolationis dulcedinem in præsenti percipiant, et in futuro gaudium exsultationis et interminabilis jubilationis obtineant. Per eundem.

Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Petrus repletus Spiritu Sancto, dixit; Principes populi et seniores, audite. Si nos hodie dijudicamur in beneficio hominis infirmi, in quo iste salvus factus est; Notum sit omnibus vobis, et omni plebi Israel, quia in nomine Domini Jesu Christi Nazareni quem vos crucifixistis, quem Deus suscitavit à mortuis; In hoc iste astat coram vobis sanus. Hic est lapis qui reprobatus est à vobis ædificantibus, qui factus est in caput anguli; et non est in aliquo alio salus, nec enim nomen aliud est sub cœlo datum hominibus: in quo oporteat nos salvos fieri.

Gradale.

CONSTITUIT Deus Pater ad dexteram suam Christum Jesum in cœlestibus supra omnem principatum et potestatem, virtutem et dominationem, et omne nomen quod nominatur non solùm in hoc sæculo sed etiam in futuro: et omnia subjecit sub pedibus ejus.

V. Adjuva nos, Deus salutaris noster: et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum.

Alleluya. *V.* Dulce nomen nostri Jesu,
melos auri, mel in esu,
cor vertit in jubilum,
fugat mundi sibilum,

In tempore Paschali.

Alleluya. *V.* Surgens Jesus Dominus noster, stetit in medio discipulorum: et dixit, Pax vobis.

Sequentia.

DULCIS Jesus Nazarenus,
Judæorum rex amœnus,
pius, pulcher, floridus;
Pro salute suæ gentis
subiit mortem cum tormentis,
factus pallens, lividus.
Dulce nomen et cognomen,
hoc transcendens est prænomen
omnibus nominibus;
Mulcet feros, sanat reos,
fovet bonos, munit eos,
servat ab insultibus.
Hujus regis sub vexillo,
statu degis in tranquillo,
hostes tui fugiunt;
Nomen ejus meditatum
belli fugat apparatum,
hostes victi rugiunt.
Hoc est nomen recolendum
quod sic semper est tremendum
malignis spiritibus;
Hoc est nomen salutare,
et solamen singulare,
quod succurrit tristibus.
Hoc nos decet honorare,
arcâ cordis inserare,
cogitare, peramare,
amare sed heroicè.
Ignatius hoc docuit,
hoc passum insonuit,
cor ejus scissum patuit
scriptum Jesus cœlicè.

O quid majora cupimus
quàm quòd Jesus sit intimus,
qui extat amantissimus
  et quærit nos amare.
Amat ferventissimè,
amat fidelissimè,
amat constantissimè,
  et suos vult juvare.
Nomen suum fecit tale,
ut sit cunctis cordiale,
capitale, principale,
  dilectum ex intimis.
Hoc habent naturæ jura,
ut amemus, totâ curâ
reamemus, placitura
  præstantes ex animis.
Jesu nomen omne bonum
tenet, dulcem facit sonum,
promeretur regni thronum,
  auditum lætificat.
In hoc lucet splendor Patris,
in hoc patet decor matris,
in hoc fulget honor fratris,
  hoc fratres magnificat.
Caput Jesu, cor, mens, manus,
pes et corpus, vigor sanus,
vulnus, livor, sanguis planus,
  parantur hominibus.
Hæc torquentur passa dura,
his læsura et matura,
reparantur piâ curâ,
  purgatis criminibus.
Ergo si quis velit scire,
quare Jesu nomen mirè
facit bonos concupire
  sui inhærentiam;
Jesus pulcher in decore,
summè bonus in valore,
mitis, lenis, cum dulcore,
  pronus ad clementiam.
Jesus rex est generosus,
Jesus formâ speciosus,
Jesus linguâ gratiosus
  et mirandus opere.
Jesus fortis, animosus,
Jesus pugil vigorosus,
Jesus donis copiosus,
  et gaudet tribuere.
Jesus piè viscerosus,
Jesus ductor luminosus,
Jesus est deliciosus,
  et sapit dulcissimè.
Jesus famâ gloriosus,
Jesus cunctis fructuosus,
Jesus totus virtuosus,
  fovet suos optimè.
Summè potens in vigore,
summè celsus in honore,
summè gratus in amore,
  omnem laudem obtinet.
In sciendo summè sapit,
ambiendo cuncta capit,
diligendo corda rapit,
  et electa retinet.
Eia nobis nomen gratum,
dulcis Jesus appellatum,
sic in corde sit firmatum,
  ut non possit erui.
Hoc reatum peccatorum
tollat; præstet jubilorum
odas; cœtu beatorum
  donet nobis perfrui. Amen.

Infra Septuagesimam, Tractus.

DULCE nomen Jesu Christi,
  felix omen ferens tristi,
  jocundans mentem jubilo;
V. Tollit luctum, affert fructum;
et adductum et seductum
  purgat cor à nubilo.

V. Nominatum, invocatum,
honoratum, prædicatum,
semper sonat dulciter;
V. Tam peccatum quàm reatum,
condonatum, expurgatum,
reddit mulcens leniter.
V. Hostes ferit, mores serit,
mala terit, graves gerit,
plenum est præsidium;
V. Nos defendat, nos accendat,
nos intendat et extendat,
hoc nomen in gaudium. Amen.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, Angelus Domini apparuit in somnis Joseph, dicens; Joseph, fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam. Quod enim in eâ natum est, de Spiritu Sancto est. Pariet autem Filium, et vocabis nomen ejus Jesum. Ipse enim salvum faciet populum suum, à peccatis eorum. Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est, à Domino per prophetam dicentem; Ecce virgo in utero habebit filium, et pariet, et vocabunt nomen ejus Emmanuel, quod est interpretatum; nobiscum Deus.

Credo.

Offertorium.

IN nomine meo dæmonia ejicient: linguis loquentur novis: serpentes tollent: et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit: super ægros manus imponent: et benè habebunt.

Secreta.

IN veneratione dilecti nominis Filii tui Domini nostri Jesu Christi, Deus Pater misericordiarum, devotis mentibus hostias immolamus; supplices deprecantes, ut earum virtute cunctis illius nominis memoriam agentibus præstetur auxilium, et in eodem nomine delectantes salutarem sui propositi consequantur effectum. Per eundem.

Præfatio.

AETERNE Deus, Qui gloriaris in consilio sanctorum tuorum: tibi enim serviunt creaturæ tuæ quæ te solum auctorem et Deum cognoscunt: et omnis creatura tua te collaudat: et benedicunt te omnes sancti tui qui illud magnum Unigeniti tui nomen coram regibus et potestatibus hujus sæculi liberâ voce confitentur. Cui assistunt angeli et archangeli, throni et dominationes. Cumque omni militiâ cœlestis exercitûs, hymnum gloriæ tuæ concinunt, sine fine dicentes Sanctus.

Communio.

VINCENTI dabo manna absconditum et dabo illi calculum candidum: et in calculo nomen novum scriptum quod nemo scit nisi qui accipit.

In Paschali tempore, alleluya, alleluya.

Posteommunio.

SACROSANCTA mysteria quæ sumpsimus, Domine, ad honorem complacentissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi devotis præcordiis recolentes, quæsumus, incrementum nobis spiritualis exsultationis accumulent, et affectum nostrum ad hoc salutiferum nomen nobis jugiter imprimendum accendant, et ad jubilandum in Jesu Salvatore nostro dulcissimo, totâ mentis attentione promoveant. Qui tecum vivit.

Hoc Evangelium sequens, ut multi asserunt, debet legi in fine hujus Missæ. loco Evangelii, In principio.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Apprehendit Pilatus Jesum et flagel[la]vit eum; et milites plectentes coronam de spinis imposuerunt super caput ejus; et veste purpureâ

circumdederunt eum. Et veniebant ad eum, et dicebant; Ave, rex Judæorum. Et dabant ei alaphas. Et expuentes in eum, acceperunt arundinem, et percutiebant caput ejus. Susceperunt autem milites Jesum, et bajulabant sibi crucem. Et exivit in illum locum qui dicitur calvariæ locus, et ibi crucifixerunt eum, Et cum eo alios duos, hinc et inde: medium autem Jesum. Postea autem, sciens Jesus omnia quæ ventura erant, dixit; Sitio. Illi autem spongiam plenam aceto ysopo circumponentes obtulerunt ori ejus. Et cùm gustâsset, noluit bibere, sed dixit; Consummatum est. Et inclinato capite, emisit Spiritum. Et statim terra tremuit, et sol obscuratus est, et velum templi scissum est, et petræ scissæ sunt, et monumenta aperta sunt, et qui dormierant surrexerunt. Quæ cùm vidisset centurio, dixit; Verè Filius Dei erat iste. Et tandem unus militum lanceà latus ejus perforavit; et continuò exivit sanguis et aqua. Et qui vidit testimonium perhibuit; et scimus, quia verum est testimonium ejus.

V. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi.

R. Quia per sanctam crucem tuam redemisti mundum, miserere nobis.

Oratio.

DEUS, qui manus tuas et pedes tuos ac totum corpus tuum pro nobis peccatoribus in ligno crucis constituisti; et coronam de spinis à Judæis in despectum tui sacratissimi corporis super caput tuum impositam sustinuisti; et quinque vulnera pro nobis peccatoribus in crucis patibulo passus fuisti; et sic nos per sanguinem tuum redemisti; da nobis, quæsumus, Domine Jesu, hodie et cotidiè usum pœnitentiæ, abstinentiæ, patientiæ, humilitatis et castitatis; illumina sensum et intellectum nostrum ad veram scientiam; atque perseverantiam bonam usque in finem nobis tribue; et fac nos sic memoriam vulnerum tuorum continuè et cordialiter habere; ut ad tuæ resurrectionis consortium mereamur pervenire. Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Sanctus Bonifacius papa ægrotavit usque ad mortem; petiitque à Domino suam vitam prolongari. Ad quem mittens Dominus angelum suum sanctum Michaelem dixit; Surge et scribe Officium istud, et legas quinque vicibus et recipies sanitatem. Et quicunque sacerdos devotè legerit pro seipso vel pro alio homine ægrotante, citiùs recipiet sanitatem et in futuro vitam æternam; et in quacunque tribulatione homo extiterit in hoc sæculo statim liberabitur; et si pro animâ defuncti legatur, statim post complementum solvetur à pœnis. Sanctus verò Bonifacius statim se erigens, ipsum conjuravit per omnipotentem Deum, ut vel absque sui periculo recederet, aut quis esset vel ad quid venisset indicaret. Qui statim dixit, se angelum à Domino missum priùs prænunciata promittens. Tunc sanctus Bonifacius apostolicâ auctoritate, indulgentiam tribuens omnibus devotè celebrantibus et complentibus quinâ vice prædictam officium, septimam partem omnium peccatorum, et devotè audientibus xl. dies criminalium et annum venialium in Domino relaxabat.

Introitus Missæ.

HUMILIAVIT semetipsum Dominus noster Jesus Christus usque ad mortem: mortem autem crucis, propter quod et Deus exaltavit illum et donavit illi nomen quod est super omne nomen.

Psalmus.

MISERICORDIAS Domini: in æternum cantabo.

Gloria Patri.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe Fili Dei vivi, qui de sinu Patris ad terram descendisti, et in ligno crucis quinque plagas sustinuisti, et sanguinem tuum in remissionem peccatorum nostrorum fudisti: te humiliter deprecamur; ut in die judicii ad dexteram tuam audire mereamur, venite benedicti Patris mei. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate.

Lectio Zachariæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus; Effundam super domum David et super habitantes Hierusalem Spiritum gratiæ et miserationis, et aspicient ad me quem transfixerunt; et plangent eum quasi unigenitum, et dolebunt eum sicut doleri solet in morte primogeniti. In illâ die erit planctus magnus in Hierusalem; et dicent ei; Quid sunt plagæ istæ in medio manuum tuarum? Et dicet eis; His plagatus sum in domo eorum qui diligebant me. Framea suscitare super pastorem meum, et super virum cohærentem mihi, dicit Dominus exercituum. Percutiam pastorem, et dispergentur oves gregis, Ait Dominus: omnipotens.

Gradale.

IMPROPERIUM exspectavit cor meum et miseriam: et sustinui qui simul contristaretur et non fuit: qui consolaretur: et non inveni.

V. Et dederunt in escam meam fel: et in siti meâ potaverunt me aceto.

Alleluya. *V.* Ave rex, tu solus nostros miseratus errores: Patri obediens, ductus es ad crucem ut agnus mansuetus ad occisionem: tibi gloria, osanna: tibi supremo laudis et honestatis corona.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Sciens Jesus quia jam omnia consummata sunt; ut consummaretur scriptura, dicit; Sitio. Vas ergo positum erat aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, ysopo circumponentes, obtulerunt ori ejus. Cùm ergo accepisset Jesus acetum, dixit; Consummatum est. Et inclinato capite, tradidit spiritum. Judæi ergo, quoniam parasceve erat, ut non remanerent in cruce corpora sabbato (erat autem magnus dies ille sabbati) rogaverunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura, et tollerentur. Venerunt ergo milites, et primi quidem fregerunt crura, et alterius qui crucifixus est cum eo. Ad Jesum autem cùm venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura; sed unus militum lanceâ latus ejus aperuit. Et continuò exivit sanguis et aqua. Et qui vidit, testimonium perhibuit. Et verum est: testimonium ejus.

Offertorium.

INSURREXERUNT in me viri iniqui: absque misericordiâ quæsierunt me interficere: et lanceâ suâ vulneraverunt me: et concussa sunt omnia ossa mea.

Secreta.

DOMINE Jesu Christe, qui pro redemptione mundi lignum crucis ascendisti, ut universus mundus qui in tenebris erat, illuminaretur; illam lucem in animâ et corpore nostro semper tribue,

per quam ad æternam lucem pervenire mereamur. Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus.

Præfatio. Qui salutem humani generis.

Communio.

FODERUNT manus meas et pedes meos: et dinumeraverunt omnia ossa mea.

Postcommunio.

DOMINE Jesu Christe, qui horâ sextâ pro redemptione mundi crucis patibulum ascendisti et sanguinem tuum pretiosum in remissionem peccatorum nostrorum fudisti: te humiliter deprecamur, ut post obitum nostrum paradisi januam gaudentes introire mereamur. Per te, Jesu Christe, Salvator mundi, rex gloriæ, qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

De terminatione Orationum in Matutinis et Missis aliisque divinis Officiis dicendarum, versus subsequentes, ad hoc perutiles, diligenter notare placeat.

Per Dominum, dicas Patrem cùm presbyter oras;
Principio Natum memorans fini, Per eundem;
Si circa finem, Qui tecum dicere debes;
Cum loqueris Christo, Qui vivis adesse memento;
Dic, In quâ vivis, ubi mentio fit Trinitatis;
Commemorans Flamen, Ejusdem dic prope finem;
Exorcizando rogitans, dæmonesque fugando,
Dic, Per eum qui venturus judicare per ignem.

JANUARIUS.

Prima dies mensis : et septima truncat ut ensis.

iii.	a	Kal.		Circumcisio D'ni, minus duplex.	ix. lect.
	b	iiii.	N.	Oct. Sancti Stephani protomartyris.	iii. lect.
xi.	c	iii.	N.	Oct. Sancti Johannis ap'li et evangelistæ.	iii. lect.
	d	ii.	N.	Oct. sanctorum Innocentium martyrum.	iii. lect.
xix.	e	Nonas.		Oct. S. Thomæ m'ris. S. Edwardi reg. et conf. de quibus tantùm memoria.	
viii.	f	viii.	Id.	Epiphania Domini, principale duplex.	ix. lect.
	g	vii.	Id.		
xvi.	a	vi.	Id.	Luciani presbyteri sociorumque ejus m'rum.	Me.
v.	b	v.	Id.	S. Felani abbatis. ix. lect. Mediæ lect. de oct. Epiphaniæ.	
	c	iiii.	Id.		
xiii.	d	iii.	Id.		
ii.	e	ii.	Id.		
	f	Idus.		Oct. Epiphaniæ. ix. lect. Med. lect. de S. Hillario ep'o. S. Kentigerni ep'i duplex festum.	ix. lect.
x.	g	xix.	Kal.	Februarii. S. Felicis ep'i et m'ris.	iii. lect. et Te Deum.
	a	xviii.	Kal.	S. Mauri abbatis.	iii. lect. et Te Deum.
xviii.	b	xvii.	Kal.	S. Marcelli papæ et m'ris.	iii. lect. et Te Deum.
vii.	c	xvi.	Kal.	S. Antonii abbatis. ix. lect. Med. lect. de S. Sulpicio ep'o et conf.	
	d	xv.	Kal.	Sanctæ Priscæ virg. et m'ris. Sol in aquario.	iii. lect. et Te Deum.
xv.	e	xiiii.	Kal.	S. Wolstani ep'i et confessoris.	ix. lect.
iiii.	f	xiii.	Kal.	Sanctorum Fabiani et Sebastiani m'rum, sine expositione.	ix. lect.
	g	xii.	Kal.	Sanctæ Agnetis virginis et m'ris, sine expositione.	ix. lect.
xii.	a	xi.	Kal.	Sancti Vincentii m'ris, sine expositione.	ix. lect.
i.	b	x.	Kal.		
	c	ix.	Kal.		
ix.	d	viii.	Kal.	Conversio sancti Pauli apostoli. Invit. triplex Mediæ de S. Præjecto martyre.	ix. lect.
	e	vii.	Kal.		
xvii.	f	vi.	Kal.	S. Juliani episcopi et confess. Invit. duplex.	iii. lect.
vi.	g	v.	Kal.	Agnetis secundo. Invit. duplex.	iii. lect.
	a	iiii.	Kal.		
xiiii.	b	iii.	Kal.	Sanctæ Batildis reginæ virg. non martyris.	iii. lect.
iii.	c	ii.	Kal.		

¶ Nox habet horas xvi. dies verò viii.

¶ Quandocunque inveneris primam lunam post Epiphaniam computa inde x. dies et proximâ dominicâ clauditur Alleluya.

FEBRUARIUS.

Quarta subit mortem ; prosternit tertia fortem.

	d	Kal.	S'æ Brigidæ virg. non m'ris ix. lect. Ignatii ep'i et m'ris. ix. lect.
xi.	e	iiii. N.	Purificatio beatæ Mariæ, majus duplex. ix. lect.
xix.	f	iii. N.	Sancti Blasii episcopi et martyris. ix. lect.
viii.	g	ii. N.	
	a	Nonas.	S'æ Agathæ virg. et m'ris, sine expositione. ix. lect.
xvi.	b	viii. Id.	S'æ Dorotheæ virg. et m'ris ix. lect. Med. lect. de s'c'tis Vedasto et Amando ep'is et conf.
v.	c	vii. Id.	
	d	vi. Id.	
xiii.	e	v. Id.	S'æ Appolloniæ virg. et m'ris. ix. lect.
ii.	f	iiii. Id.	Scolasticæ virg. non m'ris, iii. lect. si extra XLm; si infra, nihil nisi Memoria.
	g	iii. Id.	
x.	a	ii. Id.	
	b	Idus.	
xviii.	c	xvi. Kal.	Marcii. Sc'ti Valentini m'ris. iii. lect.
vii.	d	xv. Kal.	Sol in piscibus.
	e	xiiii. Kal.	Sc'tæ Julianæ virginis et m'ris. iii. lect.
xv.	f	xiii. Kal.	
iiii.	g	xii. Kal.	S. Colmani ep'i et conf. ix. lect.
	a	xi. Kal.	
xii.	b	x. Kal.	
i.	c	ix. Kal.	
	d	viii. Kal.	Cathedra sc'ti Petri. Invit. triplex. ix. lect.
ix.	e	vii. Kal.	
	f	vi. Kal.	S. Mathiæ ap'li. inferius dup. ix. lec. ¶ locus bisextilis.
xvii.	g	v. Kal.	
vi.	a	iiii. Kal.	
	b	iii. Kal.	
xiiii.	c	ii. Kal.	

Nox habet horas xiiii ; dies verò x.

Si bisextus fuerit, quartâ die à Cathedrâ sancti Petri inclusivè fiat festum sancti Mathiæ apostoli, et F littera bis numeretur.

De bisexto nota versus ;

Tunc bisextus erit, per partes quatuor æquas
Annos partiri cùm poteris Domini.

MARCIUS.

Primus mandentem : dirumpit quarta bibentem.

iii.	d	Kal.		S. Monani conf. ix. lect. S. David ep'i. ix. lect. S. Albini ep'i ix. lect. S. Marnoci ep'i. ix. lect.
	e	vi.	Non.	S. Ceaddæ ep'i et conf. ix. lect.
xi.	f	v.	Non.	
	g	iiii.	Non.	S. Adriani ep'i soc'que ejus m'rum. ix. lect.
xix.	a	iii.	Non.	
viii.	b	ii.	Non.	S. Baldredi ep'i et conf. ix. lect.
	c	Nonas.		S. Thomæ de Aquino conf. et doct. ix. lect. Mediæ lectiones de Perpetuâ et Felicitate virg. et m'rum.
xvi.	d	viii.	Id.	S. Duthaci ep'i et conf. ix. lect.
v.	e	vii.	Id.	S. Felicis ep'i et conf. ix. lect.
	f	vi.	Id.	S. Kessogi ep'i et conf. Equinoctium vernale. ix. lect.
xiii.	g	v.	Id.	S. Constantini regis et m'ris. ix. lect.
ii.	a	iiii.	Id.	S. Gregorii papæ et doct. dup. f'm ix. lect. sine expositione.
	b	iii.	Id.	S. Wythburgæ virg. non m'ris. ix. lect. S. Kevocæ virg. ix. lect.
x.	c	ii.	Id.	
	d	Idus.		S. Longini m'ris. ix. lect.
xviii.	e	xvii.	Kal. Aprilis.	S. Bonifacii Papæ. ix. lect. dup. festum ¶ Claves Paschæ.
vii.	f	xvi.	Kal.	S. Patricii ep'i et conf. ix. lec. dup. festum. S. Gertrudis virg. ix. lect.
	g	xv.	Kal.	S. Edwardi regis et m'ris. ix. lect. ¶ Sol in Ariete.
xv.	a	xiiii.	Kal.	S. Joseph nutritoris Dni. ix. lect. Transl'o S'æ Mariæ Magdalene. ix. lect. dup. f'm.
iiii.	b	xiii.	Kal.	S. Cuthberti ep'i et conf. ix. lect. sine expositione.
	c	xii.	Kal.	S. Benedicti abbatis. ix. lect. sine expositione.
xii.	d	xi.	Kal.	¶ Primum Pascha.
i.	e	x.	Kal.	
	f	ix.	Kal.	
ix.	g	viii.	Kal.	Annunciatio Dominica. minus duplex. ix. lect.
	a	vii.	Kal.	
xvii.	b	vi.	Kal.	Resurrectio prima.
vi.	c	v.	Kal.	
	d	iiii.	Kal.	
xiiii.	e	iii.	Kal.	S. Reguli ep'i et conf. ix. lect. dup. f'm. S. Olavi regis et m'ris. ix. lect.
iii.	f	ii.	Kal.	

Nox habet horas xii, dies verò xii.

APRILIS.

Denus et undenus : est mortis vulnere plenus.

xv.		g	Kal.	S. Gilberti ep'i et conf. duplex f'm.	ix. lect.
iiii.	xi.	a	iiii. Non.	S'æ Mariæ Egipciacæ. duplex f'm.	ix. lect.
		b	iii. Non.	S. Ricardi ep'i et conf.	ix. lect.
xii.	xix.	c	ii. Non.	S. Ambrosii ep'i et doct. inferius duplex.	ix. lect.
i.	viii.	d	Nonas.	¶ Videas super quem numerum	
	xvi.	e	viii. Id.	currit lunacio in istâ tabulâ	
ix.	v.	f	vii. Id.	nigrâ ; et proximâ Dominicâ	
		g	vi. Id.	sequente erit dies Paschæ ;	
xvii.	xiii.	a	v. Id.	sive bisextus fuerit, sive non.	
vi.	ii.	b	iiii. Id.		
		c	iii. Id.		
xiiii.	x.	d	ii. Id.		
iii.		e	Idus.		
	xviii.	f	xviii. Kal.	Mayi. S'c'orum Tyburcii et Valeriani m'rum.	iii. lect.
xi.	vii.	g	xvii. Kal.	¶ Claves Rogationum.	
		a	xvi. Kal.		
xix.	xv.	b	xv. Kal.	¶ Sol in Tauro.	
viii.	iiii.	c	xiiii. Kal.		
		d	xiii. Kal.	S. Aelphegi ar'ep'i et m'ris.	iii. lect.
	xii.	e	xii. Kal.		
	i.	f	xi. Kal.		
		g	x. Kal.		
	ix.	a	ix. Kal.	S. Georgii m'ris cum regimine chori.	iii. lect.
		b	viii. Kal.	S. Melliti ep'i et conf. cum regimine chori.	iii. lect.
	xvii.	c	vii. Kal.	S. Marci evangelistæ, inferius duplex. ¶ Letania major.	
	vi.	d	vi. Kal.		
		e	v. Kal.		
	xiiii.	f	iiii. Kal.	S. Vitalis m'ris cum regimine chori.	iii. lect.
	iii.	g	iii. Kal.		
		a	ii. Kal.		

Nox habet horas x, dies verò x[iiii].

MAYUS.

Tertius occidit : et septimus ora relidit.

xi.	b	Kal.		Ap'lorum Philippi et Jacobi. inferius duplex.	iii. lect.
	c	vi.	Non.		
xix.	d	v.	Non.	Inventio sanctæ crucis. minus dup. Me'a de s'c'is Alexandro Evencio et Theodoro.	
viii.	e	iiii.	Non.		
	f	iii.	Non.		
xvi.	g	ii.	Non.	Johannis ante portam Latinam. Invit. tripl.	iii. lect.
v.	a	Nonas.		S. Johannis ep'i in Beverlaco cum reg. chori.	iii. lect.
	b	viii.	Id.		
xiii.	c	vii.	Id.	Translatio S. Andreæ ap'li. dup. f'm. iii. lect. Transl'o S. Nicholai ep'i.	
ii.	d	vi.	Id.	S'c'orum Gordiani et Epimachi m'rum.	iii. lect.
	e	v.	Id.		
x.	f	iiii.	Id.	S'c'orum Nerei, Achillei atque Pancracii m'rum.	iii. lect.
	g	iii.	Id.		
xviii.	a	ii.	Id.		
vii.	b	Idus.			
	c	xvii.	Kal. Junii.	S. Brandani abb'is et conf. cum reg. chori.	iii. lect.
xv.	d	xvi.	Kal.		
iiii.	e	xv.	Kal.		Sol in Geminis.
	f	xiiii.	Kal.	S. Dunstani archiep'i et conf. ix. lect. Me'a de S'â Potentianâ virg.	
xii.	g	xiii.	Kal.		
i.	a	xii.	Kal.		
	b	xi.	Kal.		
ix.	c	x.	Kal.		
	d	ix.	Kal.		
xvii.	e	viii.	Kal.	S. Aldelmi ep'i et conf. ix. lect. Mediæ lect. de S. Urbano.	
vi.	f	vii.	Kal.	S. Augustini primi Anglorum ap'li, ep'i et conf.	ix. lect.
	g	vi.	Kal.		
xiiii.	a	v.	Kal.	S. Germani ep'i et conf.	iii. lect.
iii.	b	iiii.	Kal.		
	c	iii.	Kal.		
xi.	d	ii.	Kal.	S'æ Petronillæ virg. non m'ris. iii. lect. cum No.	

Nox habet horas viii, dies verò xvi.

JUNIUS.

Denus pallescit: quindenus federa nescit.

	e	Kal.		S. Nichomedis m'ris. Invit. dup.	iii. lect.
xix.	f	iiii.	Non.	S'c'orum Marcellini et Petri m'rum. Invit. dup.	iii. lect.
viii.	g	iii.	Non.		
xvi.	a	ii.	Non.		
v.	b	Nonas.		S. Bonifacii soc'que ejus m'rum. Invit. dup.	iii. lect.
	c	viii.	Id.		
xiii.	d	vii.	Id.		
ii.	e	vi.	Id.	S'c'orum Medardi et Gildardi ep'orum. Invit. dup.	iii. lect.
	f	v.	Id.	S. Columbæ abb'is. ix. lect. dup. f'm. Me'a de m'ribus Primo et Feliciano. Transl'o S. Edmundi archiep'i. Invit. triplex.	ix. lect.
x.	g	iiii.	Id.		¶ Solsticium æstivale.
	a	iii.	Id.	S. Barnabæ ap'li. Invit. tripl. sine expo'ne.	ix. lect.
xviii.	b	ii.	Id.	S. Terrenani archipræsulis, principale dup. ix. lect. S. Basilidis, Cirini, Naboris et Nazarii m'rum Me'a tantùm.	
vii.	c	Idus.			
	d	xviii.	Kal.	Julii. S. Basilii ep'i.	iii. lect.
xv.	e	xvii.	Kal.	S'c'orum Viti et Modesti m'rum. Invit. dupl.	iii. lect.
iiii.	f	xvi.	Kal.	Transl'o S. Ricardi ep'i. ix. lect. Mediæ lect. de Cirico et Julictâ m'ribus.	
	g	xv.	Kal.	S. Botulphi abb'is. Invit. dupl. iii. lect.	Sol in Cancro.
xii.	a	xiiii.	Kal.	S. Marci et Marcelliani m'rum. Invit. dupl.	iii. lect.
i.	b	xiii.	Kal.	Transl'o S'c'æ Margaretæ reginæ. dup. f'm. ix. lect. Me'a de Gervasio et Prothasio m'ribus.	
	c	xii.	Kal.	Transl'o S. Edwardi regis et m'ris. ix. lect. nisi factæ fuerint in XLâ; tunc fiant hic iii. lect. Invit. dupl.	
ix.	d	xi.	Kal.		
	e	x.	Kal.	S. Albani prothom'ris Anglorum, sine expo'ne.	ix. lect.
xvii.	f	ix.	Kal.	S'c'æ Etheldredæ virg. non m'ris. iii. lect. cum No.	¶ Vigilia.
vi.	g	viii.	Kal.	Nativitas S. Johannis Baptistæ, minus dupl.	ix. lect.
	a	vii.	Kal.	S. Moloci ep'i et conf. dup. f'm.	ix. lect.
xiiii.	b	vi.	Kal.	S'c'orum Johannis et Pauli m'rum. Invit. dup.	iii. lect.
iii.	c	v.	Kal.		
	d	iiii.	Kal.	S. Leonis papæ. iii. lect. cum No.	¶ Vigilia.
xi.	e	iii.	Kal.	Ap'lorum Petri et Pauli. minus duplex.	ix. lect.
	f	ii.	Kal.	Commemoratio S. Pauli. Invit. tripl.	ix. lect.

Nox habet horas vi, dies verò xviii.

JULIUS.

Terdecimus mactat: Julii denus labefactat.

xix.	g	Kal.	S. Servani ep'i. ix lect. Mediæ lect. de oct. S. Johannis Baptistæ.
viii.	a	vi. N.	Visitatio beatæ Mariæ virg. majus duplex. Me'a de Processo et Martiniano, et de S'co Swythuno, et de ap'lis Petro et Paulo sub silentio.
	b	v. N.	
xvi.	c	iiii. N.	Translatio S. Martini ep'i. ix. lect. Mediæ lect. de ap'lis.
v.	d	iii. N.	
	e	ii. N.	Octava ap'lorum. Invit. triplex. ix. lect. S. Paladei Scotorum ap'li. ep'i et doct. duplex festum. ix. lect.
xiii.	f	Nonas.	Translatio S. Thomæ Cantuariensis arch'ep'i et m'ris. minus dupl. ix. lect. ¶ Dies caniculares incipiunt.
ii.	g	viii. Id.	
	a	vii. Id.	
x.	b	vi. Id.	S'c'orum Septem Fratrum m'rum. Invit. duplex. iii. lect.
	c	v. Id.	Transl'o S. Benedicti abbatis. ix. lect. nisi factæ fuerint in XLâ; tunc fiant hic nisi iii. lect. Invit. duplex.
xviii.	d	iiii. Id.	
vii.	e	iii. Id.	
	f	ii. Id.	
xv.	g	Idus.	Transl'o S. Swythuni ep'i soc'que ejus. ix. lect.
iiii.	a	xvii. Kal.	Augusti.
	b	xvi. Kal.	S. Kenelmi regis et m'ris. Invit. duplex. iii. lect.
xii.	c	xv. Kal.	S. Arnulphi ep'i et m'ris. iii. lect. Sol in Leone.
i.	d	xiiii. Kal.	
	e	xiii. Kal.	S'tæ Mergaretæ virg. et m'ris. sine expositione. ix. lect.
ix.	f	xii. Kal.	S. Praxedis virg. non m'ris. iii. lect.
	g	xi. Kal.	S. Mariæ Magdalene. dup. festum. ix. lect. Memoria de S. Wandegesilo abbate.
xvii.	a	x. Kal.	S. Appollinaris ep'i et m'ris. iii. lect.
vi.	b	ix. Kal.	S. Christinæ virg. et m'ris. iii. lect. cum No. ¶ Vigilia.
	c	viii. Kal.	S. Jacobi ap'li. inferius duplex ix. lect. Me'a de Christoforo et Cucufato m'r'ibus.
xiiii.	d	vii. Kal.	S'c'æ Annæ matris Mariæ. duplex festum. ix. lect.
iii.	e	vi. Kal.	S'c'orum vii. dormientium m'rum. Invit. duplex. iii. lect.
	f	v. Kal.	S. Sampsonis ep'i. Invit. duplex. iii. lect. Me'a de S. Pantaleone m're.
xi.	g	iiii. Kal.	S. Felicis, Simplicii, Faustini, et Beatricis m'rum. Invit. duplex. iii. lect.
xix.	a	iii. Kal.	S'c'orum Abdon et Sennes m'rum. Invit. duplex. iii. lect.
	b	ii. Kal.	S. Germani ep'i et conf. iii. lect.

Nox habet horas viii, dies verò xvi.

AUGUSTUS.

Prima necat fortem : sternitque secunda cohortem.

viii.	c	Kal.		Ad vincula S. Petri. Invit. triplex. ix. lect. Me'a de Machabeis m'ribus.
xvi.	d	iiii.	N.	S. Stephani papæ et m'ris. Invit. duplex. iii. lect.
v.	e	iii.	N.	Dedicatio ecclesiæ de Arbuthnot. Inventio S. Stephani prothom'ris soc'que ejus, sine exp'one ix. lect.
	f	ii.	N.	
xiii.	g	Nonas.		S. Oswaldi regis et m'ris. ix. lect. S. Dominici conf. ix. lect.
ii.	a	viii.	Id.	Transfiguratio Jesu Christi. duplex festum. ix. lect. S. Sixti soc'que ejus m'rum. Me.
	b	vii.	Id.	S. Donati ep'i et m'ris. Me. iii. lect.
x.	c	vi.	Id.	S. Cyriaci soc'que ejus m'rum. Invit. duplex. Me. iii. lect.
	d	v.	Id.	S. Romani m'ris. iii. lect. cum No. Me. ¶ Vigilia.
xviii.	e	iiii.	Id.	S. Laurentii m'ris. duplex festum. ix. lect. S. Blani ep'i dupl. fest. ix. lect.
vii.	f	iii.	Id.	S. Tyburcii m'ris. Invit. duplex. iii. lect.
	g	ii.	Id.	
xv.	a	Idus.		S. Ypoliti soc'que ejus m'rum. Invit. duplex. iii. lect.
iiii.	b	xix.	Kal.	Septembris. S. Eusebii conf. iii. lect. cum No. ¶ Vigilia.
	c	xviii.	Kal.	Assumptio beatæ Mariæ virginis. principale duplex. ix. lect.
xii.	d	xvii.	Kal.	
i.	e	xvi.	Kal.	Oct. S. Laurencii. Dies caniculares finiuntur. Me'a tantùm.
	f	xv.	Kal.	S. Agapiti m'ris. Me'a tantùm. Sol in Virgine.
ix.	g	xiiii.	Kal.	S. Magni m'ris. Me'a tantùm.
	a	xiii.	Kal.	
xvii.	b	xii.	Kal.	
vi.	c	xi.	Kal.	Oct. Assumptionis. Invit. triplex. ix. lect. Timothei et Simphoriani m'rum. Me.
	d	x.	Kal.	Timothei et Appollinaris m'rum. iii lect. cum No. ¶ Vigilia.
xiiii.	e	ix.	Kal.	Bartholomei ap'li. inf. dupl. ix. lect. Me. de S. Audoeno ep'o.
iii.	f	viii.	Kal.	
	g	vii.	Kal.	
xi.	a	vi.	Kal.	S. Ruphi m'ris. Invit. dupl. iii. lect.
xix.	b	v.	Kal.	Augustini ep'i et doct. interius dup. ix. lect. Me'a de S. Hermete mar'e.
	c	iiii.	Kal.	Decollatio S. Johannis Baptistæ. Invit. tripl. ix. lect. Me'a de S'c'â Sabinâ virg.
viii.	d	iii.	Kal.	S. Felicis et Adaucti m'rum. Invit. dupl. iii. lect.
	e	ii.	Kal.	S'æ Cuthburgæ virg. non m'ris. Invit. dupl. iii. lect.

Nox habet horas x, dies verò xiiii.

SEPTEMBER.

Tertia Septembris : et denus fert mala membris.

xvi.	f	Kal.	S. Egidii abb'is. ix. lect. Mediæ lect. de S. Prisco mar'e.
v.	g	iiii. N.	
	a	iii. N.	
xiii.	b	ii. N.	Transl. S. Cuthberti ep'i. ix. lect. nisi factæ fuerint in XLâ ; tunc fiant hic iii. lect. Invit. dupl.
ii.	c	Nonas.	S. Bertini abbatis iii. lect. cum No.
	d	viii. Id.	
x.	e	vii. Id.	
	f	vi. Id.	Nativitas beatæ Mariæ virg. majus dup. ix. lect.
xviii.	g	v. Id.	S. Gorgonii m'ris. Memoria tantùm.
vii.	a	iiii. Id.	Æquinoctium autumnale.
	b	iii. Id.	S'c'orum Prothi et Jacincti m'rum. Memoria tantùm.
xv.	c	ii. Id.	
iiii.	d	Idus.	
	e	xviii. Kal.	Octobris. Exaltatio S. Crucis. minus dupl. ix. lect. Med. lect. de m'ribus.
xii.	f	xvii. Kal.	Oct. S. Mariæ. Invit. triplex. ix. lect. S. Murdaci ep'i et conf. ix. lect.
i.	g	xvi. Kal.	S. Niniani ep'i. dupl. festum. ix. lect. Memoria de m'ribus Eufemiâ &c. S'æ Edithæ virg. non m'ris. ix. lect.
	a	xv. Kal.	S. Lamberti ep'i et mar. iii. lect. Sol in Librâ.
ix.	b	xiiii. Kal.	
	c	xiii. Kal.	
xvii.	d	xii. Kal.	¶ Vigilia.
vi.	e	xi. Kal.	S. Mathei ap'li et evangelistæ. inferius dupl. ix. lect.
	f	x. Kal.	S. Mauricii soc'que ejus m'rum. sine expositione. ix. lect.
xiiii.	g	ix. Kal.	S. Adamnani abb'is. ix. lect. Med. lect. de S. Teclâ virg. non mar'e.
iii.	a	viii. Kal.	
	b	vii. Kal.	S. Firmini ep'i et m'ris. iii. lect.
xi.	c	vi. Kal.	S. Cipriani ep'i et Justinæ virg. m'rum. Invit. dupl. iii. lect.
xix.	d	v. Kal.	S. Malrubii ep'i et m'ris. ix. lect. Mediæ lect. de Cosmâ et Damiano m'ribus.
	e	iiii. Kal.	S. Convalli conf. ix. lect.
viii.	f	iii. Kal.	S. Michaelis archangeli. inferius duplex. ix. lect.
	g	ii. Kal.	S. Jeronimi presb'i et doctoris. inferius dupl. ix. lect.

Nox habet horas xii, dies verò xii.

OCTOBER.

Tertius et denus: est sicut mors alienus.

xvi.	a	Kal.	S. Remigii, Germani, &c. ix. lect. Mediæ lect. de S. Meloro m're.	
v.	b	vi. N.	S. Leodegarii ep'i et m'ris.	iii. lect.
xiii.	c	v. N.		
ii.	d	iiii. N.	S. Francisci conf.	ix. lect.
	e	iii. N.		
x.	f	ii. N.	S'æ Fidis virg. et m'ris.	iii. lect.
	g	Nonas.	S. Marci, Marcelli, et Apulei m'rum. Invit. dupl.	iii. lect.
xviii.	a	viii. Id.	S'æ Treduanæ virg. non m'ris.	ix. lect.
vii.	b	vii. Id.	S. Dionisii soc'que ejus m'rum. sine exp'one.	ix. lect.
	c	vi. Id.	S. Gereonis soc'que ejus m'rum.	iii. lect.
xv.	d	v. Id.	S. Canici abb'is. ix. lect. Med. lect. de Nigasio soc'que ejus m'ribus.	
iiii.	e	iiii. Id.		
	f	iii. Id.	Transl'o S. Edwardi regis. Inf. dupl. sine exp'one.	ix. lect.
xii.	g	ii. Id.	S. Kalixti papæ et m'ris. Invit. duplex.	iii. lect.
i.	a	Idus.	S. Wolfranni ep'i et conf.	ix. lect.
	b	xvii. Kal.	Novembris. S. Michaelis in monte Tumbâ. Invit. tripl.	ix. lect.
ix.	c	xvi. Kal.		
	d	xv. Kal.	S. Lucæ evangelistæ. Inferius duplex. ix. lect. Me'a de S. Justo m're. Sol in Scorpione.	
xvii.	e	xiiii. Kal.		
vi.	f	xiii. Kal.		
	g	xii. Kal.	S'c'arum xi. milium virginum et m'rum.	ix. lect.
xiiii.	a	xi. Kal.		
iii.	b	x. Kal.	S. Romani ep'i et conf. iii. lect. cum No.	
	c	ix. Kal.		
xi.	d	viii. Kal.	S. Meirnoci ep'i. ix. lect. Med. lect. de S'c'is Crispino et Crispiniano m'ribus.	
xix.	e	vii. Kal.		
	f	vi. Kal.		¶ Vigilia.
viii.	g	v. Kal.	Ap'lorum Symonis et Judæ. Inferius duplex.	ix. lect.
	a	iiii. Kal.		
xvi.	b	iii. Kal.		
v.	c	ii. Kal.	S. Quintini m'ris. iii. lect. cum No.	¶ Vigilia.

¶ Nox habet horas xiiii, dies verò x.

NOVEMBER.

Scorpius est quintus: et tertius est nece cinctus.

	d	Kal.	Festum omnium Sanctorum. majus dupl.	ix. lect.
xiii.	e	iiii. N.	Commemoratio animarum. ix. lect. Me'a de S. Eustac.	
			soc'que ejus m'rum ad Vesp. et Mat. de S'â Mariâ.	
ii.	f	iii. N.	S'æ Venefredæ virg. et m'ris.	ix. lect.
	g	ii. N.		
x.	a	Nonas.		
	b	viii. Id.	S. Leonardi abbatis.	ix. lect.
xviii.	c	vii. Id.		
vii.	d	vi. Id.	S. Moroci ep'i. ix. lect. Med. lect. de quatuor coronatis	
			m'ribus.	
	e	v. Id.	S. Salvatoris. dupl. f'm. ix. lect. Me'a de S. Theodoro m're.	
xv.	f	iiii. Id.		
iiii.	g	iii. Id.	S. Martini ep'i et conf. dupl. f'm. ix. lect. Me'a de S.	
			Menna m're.	
	a	ii. Id.	S. Mauricii ep'i et conf. dupl. f'm. ix. lect. Me'a de S.	
			Martino.	
xii.	b	Idus.	S. Bricii ep'i et conf. Invit. dupl. iii. lect. Me'a de S.	
			Martino.	
i.	c	xviii. Kal.	Decembris.	
	d	xvii. Kal.	S. Machuti ep'i et conf. ix. lect. Mediæ lect. de S. Martino.	
ix.	e	xvi. Kal.	Transitus S'æ Mergaretæ reginæ. dupl. f'm. ix. lect. S.	
			Edmundi archiep'i	ix. lect.
	f	xv. Kal.	S. Hugonis ep'i sine exp'one. ix. lect. Med. lect. de S.	
xvii.	g		Aniano. Sol in Sagittario.	
		xiiii. Kal.	Oct. S. Martini. Invit. dupl.	iii. lect.
vi.	a	xiii. Kal.		
	b	xii. Kal.	S. Eadmundi regis et m'ris. sine exp'one.	ix. lect.
xiiii.	c	xi. Kal.	Præsentacio beatæ Mariæ virginis. minus duplex.	ix. lect.
iii.	d	x. Kal.	S'æ Cæciliæ virg'is et m'ris sine exp'one.	ix. lect.
	e	ix. Kal.	S. Clementis papæ et m'ris. ix. lect. Me'a de S'â Felicitate	
xi.	f		virg. et m're.	
		viii. Kal.	S. Grisogoni m'ris. Invit. dupl.	iii. lect.
xix.	g	vii. Kal.	S'æ Katerinæ virg. et m'ris. dupl. f'm sine exp'one.	ix. lect.
	a	vi. Kal.	S. Lini papæ et m'ris.	iii. lect.
viii.	b	v. Kal.		
	c	iiii. Kal.		
xvi.	d	iii. Kal.	S. Saturnini et Sisinnii m'rum. iii. lect. cum No.	Vigilia.
v.	e	ii. Kal.	S. Andreæ ap'li. majus duplex.	ix. lect.

Nox habet horas xvi, dies verò viii.

p

DECEMBER.

Septimus exsanguis: virosus denus ut anguis.

	f	Kal.	S. Eligii ep'i et conf. ix. lect. Med. lect. de oct. S. Andreæ ap'li.
ii.	g	iiii. N.	
	a	iii. N.	
x.	b	ii. N.	S'æ Barbaræ virg. et m'ris. ix. lect. Med. lect. de oct. S. Andreæ ap'li
	c	Nonas.	S. Mernoci abb. et conf. ix. lect. Med. lect. de oct. S. Andreæ ap'li.
xviii.	d	viii. Id.	S. Nicholai ep'i et conf. dupl. f'm sine exp'one. ix. lect.
vii.	e	vii. Id.	Oct. S. Andreæ ap'li. Invit. tripl. ix. lect.
	f	vi. Id.	Conceptio beatæ Mariæ virginis. minus dupl. ix. lect.
xv.	g	v. Id.	
iiii.	a	iiii. Id.	Solsticium hyemale.
	b	iii. Id.	
xii.	c	ii. Id.	
i.	d	Idus.	S'æ Luciæ virg. et m'ris. sine exp'one. ix. lect.
	e	xix. Kal. Januarii.	S. Magni m'ris. dupl f'm. Drostani abb. ix. lect.
ix.	f	xviii. Kal.	
	g	xvii. Kal.	O Sapientia.
xvii.	a	xvi. Kal.	
vi.	b	xv. Kal.	Sol in Capricorno.
	c	xiiii. Kal.	
xiiii.	d	xiii. Kal.	Vigilia.
iii.	e	xii. Kal.	S. Thomæ ap'li. inferius dupl. sine exp'one. ix. lect.
	f	xi. Kal.	
xi.	g	x. Kal.	S. Karrani ep'i et conf. ix. lect.
xix.	a	ix. Kal.	Vigilia.
	b	viii. Kal.	Nativitas Domini nostri Jesu Christi. principale duplex. ix. lect.
viii.	c	vii. Kal.	S. Stephani prothomartyris. minus dupl. ix. lect.
	d	vi. Kal.	S. Johannis ap'li et evangelistæ. minus dupl. ix. lect.
xvi.	e	v. Kal.	S'c'orum Innocentium m'rum. minus dupl. ix. lect.
v.	f	iiii. Kal.	S. Thomæ archiep'i et m'ris. minus dupl. ix. lect.
	g	iii. Kal.	
xiii.	a	ii. Kal.	S. Silvestri ep'i et conf. ix. lect. Med. lect. de Nativitate.

Nox habet horas xviii, dies verò vi.

MISSALE.

DOMINICA PRIMA ADVENTUS DOMINI.

Ad Missam. Officium.

AD te levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam: neque irrideant me inimici mei: etenim universi qui te expectant non confundentur.

Psalmus.

VIAS tuas, Domine, demonstra mihi: et semitas tuas edoce me.

Repetatur Officium, et postea dicatur Gloria Patri *et* Sicut erat. *Tertiò dicatur Officium. Et hoc per totum annum observetur, tam in Dominicis quàm in festis sanctorum et in octavis et infrà quando chorus regitur, et in omnibus missis de sanctâ Mariâ per totum annum, nisi à Dominicâ in Passione Domini usque ad Cœnam Domini, ad missam de temporali tantùm.*

Per totum Adventum non dicatur Gloria in Excelsis, *de quocunque dicatur missa.*

Oratio.

EXCITA, quæsumus, Domine, potentiam tuam et veni: ut ab imminentibus peccatorum nostrorum periculis, te mereamur protegente eripi, et te liberante salvari. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Memoria de sanctâ Mariâ.

Oratio.

DEUS, qui de beatæ Mariæ. *Quære in commemoratione ejusdem per Adventum.*

De quocunque dicatur missa, semper fiat memoria de sanctâ Mariâ cum prædictâ Oratione usque ad vigiliam Natalis Domini. Cùm verò dicitur missa de aliquo sancto, licèt duplex festum fuerit, vel missa Salus populi, *tunc de Adventu et de sanctâ Mariâ semper fiant memoriæ.*

Notandum est, quòd in omnibus Dominicis et in festis cum regimine chori per totum annum, hoc generaliter observetur, ut ad missam tot dicantur Orationes quot ad matutinas, nisi in die Natalis Domini: ita quòd ad missam semper impar numerus custodiatur: nisi in hebdomadâ Natalis Domini. Nam si duæ vel quatuor Orationes habeantur, tunc erit tertia vel quinta Oratio de omnibus sanctis: scilicet, Concede quæsumus, omnipotens Deus, ut intercessio, *per totum annum, tam per Adventum et in Paschâ quàm in aliis temporibus anni. Tamen quando in die festo dicitur missa in capitulo: si fuerit de aliquo sancto, memoriæ (si habeantur) de cæteris sanctis ad eandem missam dicantur. Si verò fuerit missa dominicalis per æstatem, tunc verò fiat memoria de Trinitate, et reliquæ memoriæ ad magnam missam dicantur. In Dominicis vero et in festis cum regimine chori à Paschâ usque ad Ascensionem Domini*

quæ in dominicis diebus contingunt, nulla fiat memoria ad missam.

Præterea in omnibus festis novem lectionum, quæ in jejuniis Quatuor temporum vel in vigiliis vel per totam Quadragesimam evenerint, nulla fiat memoria de jejunio ad missam de festo neque ad missam de jejunio fiat memoria de festo. Nam post missam de festo dicatur missa solennis de jejunio, utraque ad principale altare.

In ferialibus autem diebus per Adventum quinque dicantur Orationes, quarum prima de die; secunda de sanctâ Mariâ, Oratio Deus qui de beatæ Mariæ; *tertia de omnibus sanctis, Oratio* Concede, quæsumus, omnipotens Deus; *quarta pro universali Ecclesiâ, Oratio* Ecclesiæ tuæ; *quinta pro pace, Oratio* Deus à quo.

Quando verò dicitur missa Salus populi *in Adventu, tunc erit secunda Oratio de Adventu; tertia de sanctâ Mariâ; quarta de omnibus sanctis; quinta pro universali Ecclesiâ.*

Item in feriis et in festis sine regimine chori et quando dicitur missa Salus populi *ab octavis Epiphaniæ usque ad Caput jejunii, dicantur istæ quinque Orationes: prima de die; secunda de sanctâ Mariâ (Oratio* Deus qui salutis æternæ, *usque ad Purificationem: post Purificationem verò dicatur Oratio* Concede nos famulos tuos;) *tertia de omnibus sanctis, Oratio* Concede, quæsumus, omnipotens Deus; *quarta pro universali Ecclesiâ, Oratio* Ecclesiæ tuæ; *quinta pro pace, Oratio* Deus à quo.

Quartâ feriâ in Capite jejunii et in tribus sequentibus diebus, ad missam de jejunio dicantur istæ quinque Orationes: quarum prima de die; secunda pro pœnitentibus, Oratio Exaudi, quæsumus, Domine, supplicum; *tertia de sanctâ Mariâ, Oratio* Concede nos famulos; *quarta de omnibus sanctis, Oratio* Concede, quæsumus, omnipotens Deus, ut intercessio; *quinta pro pace, Oratio* Deus à quo. *Nulla enim dicatur Oratio generalis per totum annum ad missam de die, nisi tantùm in Quadragesimâ.*

Feriâ secundâ primæ hebdomadæ Quadragesimæ et abhinc quotidie usque ad Cœnam Domini, ad missam de jejunio dicantur septem Orationes: quarum prima de die; secunda pro pœnitentibus, Oratio Exaudi quæsumus; *tertia de sanctâ Mariâ, Oratio* Concede, nos famulos; *quarta de omnibus sanctis, Oratio* Concede, quæsumus, omnipotens Deus; *quinta pro universali Ecclesiâ, Oratio* Ecclesiæ tuæ; *sexta pro pace, Oratio* Deus a quo; *septima de generalibus, scilicet Oratio* Pietate *vel Oratio* Sanctissimæ Dei genetricis, *vel Oratio* Omnium Sanctorum tuorum; *quæ per ordinem dicantur.*

In feriis et in festis sine regimine chori, et quando dicitur missa Salus populi, *ab octavis Paschæ usque ad vigiliam Ascensionis Domini, tres Orationes tantùm dicantur; quarum prima de die; secunda de Resurrectione, Oratio* Deus qui per Unigenitum; *tertia de omnibus sanctis, Oratio* Concede quæsumus omnipotens Deus.

Item à Deus omnium *usque Adventum Domini, in feriis et in festis trium lectionum sine regimine chori, et in octavis et infra quando chorus non regitur, quinque dicantur Orationes: quarum prima de die; secunda de sanctâ Mariâ, Oratio* Concede nos; *tertia de omnibus sanctis, Oratio* Concede quæsumus; *quarta pro universali Ecclesiâ, Oratio* Ecclesiæ tuæ; *quinta pro pace, Oratio* Deus a quo.

Quando verò fit memoria de aliquo sancto in die festo, ut infra octavas, et in octavis, ut in festo sancti Sampsonis Episcopi fiat memoria de sancto Pantaleone, et in consimilibus, tunc sit tertia Oratio de sanctâ Mariâ, quarta de omnibus sanctis, quinta pro universali Ecclesiâ.

In festo verò sanctorum Processi et Martiniani, ad Missam eorum in capitulo fiat memoria imprimis de sancto Swythino; deinde de Apostolis, postea de omnibus sanctis et tunc pro universali Ecclesiâ. Et hoc propter festum Visitationis Beatæ Mariæ Virginis. Quando verò dicitur missa Salus populi *per æstatem, vel* Nos autem gloriari *in sextâ feriâ, tunc erit secunda oratio de sanctâ Mariâ; tertia de omnibus sanctis; quarta pro universali Ecclesiâ; quinta pro pace.*

Ad Romanos.

FRATRES; Scientes quia hora est, jam nos de somno surgere. Nunc enim

propior est nostra salus quàm cùm credidimus. Nox præcessit, dies autem appropinquavit. Abjiciamus ergo opera tenebrarum, et induamur arma lucis: sicut in die honestè ambulemus; non in comessationibus et ebrietatibus, non in cubilibus et impudicitiis, non in contentione et emulatione. Sed induimini: Dominum Jesum Christum.

Gradale.

UNIVERSI qui te expectant non confundentur, Domine.

℣. Vias tuas, Domine, notas fac mihi, et semitas tuas edoce me.

Repetatur Gradale.

Notandum quòd per totum annum repetatur Gradale post suum Versum, scilicet ad missam de die tantùm; nisi in festis duplicibus, et nisi in quintâ et sextâ feriâ hebdomadæ Paschæ; vel quando Tractus vel Lectio habetur, vel immediatè sequitur Sequentia. Repetatur etiam in die Natalis Domini ad secundam missam, et similiter in Commemorationibus de Trinitate et de Sancto Spiritu, et in missa Salus populi *et de Pace, et in cæteris Commemorationibus, videlicet inter Septuagesimam et Pascha tantùm; et etiam in missis quotidianis de sanctâ Mariâ, ubi non potest haberi* Alleluya *nec Sequentia, nec Cantus loco Sequentiæ.*

Alleluya. ℣. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam: et salutare tuum da nobis.

Repetatur Alleluya.

Sequentia.

SALUS æterna, indeficiens mundi vita,
Lux sempiterna, et redemptio verè nostra.
Condolens humana perire secla per tentantis numina,
Non linquens excelsa, adiisti ima propriâ clementiâ.
Mox tuâ spontaneâ gratiâ assumens humana,
Quæ fuerant perdita omnia salvasti terrea,
Ferens mundo gaudia.
Tu animas et corpora nostra, Christe, expia,
Ut possideas lucida
Nosmet habitacula.
Adventu primo justifica.
In secundo nosque libera,
Ut cùm factâ luce magnâ, judicabis omnia,
Compti stolâ incorruptâ, nosmet tua subsequamur mox vestigia quocunque visa.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore; Cùm appropinquasset Jesus Hierosolymis, et venisset Bethphage, ad montem Oliveti, tunc misit duos discipulos suos, dicens eis; Ite in castellum, quod contra vos est, et statim invenietis asinam alligatam, et pullum cum eâ: solvite, et adducite mihi; et si quis vobis aliquid dixerit, dicite quia Dominus his opus habet: et confestim dimittet eos. Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est per Prophetam, dicentem; Dicite filiæ Sion: Ecce rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam, et pullum filium subjugalis. Euntes autem discipuli, fecerunt sicut præcepit illis Jesus. Et adduxerunt asinam et pullum; et imposuerunt super eos vestimenta sua, et eum desuper sedere fecerunt. Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in viâ: alii autem cædebant ramos de arboribus, et sternebant in viâ: turbæ autem quæ præcedebant et quæ sequebantur, clamabant dicentes; Hosanna Filio David: benedictus qui venit in nomine Domini.

CREDO in unum Deum.

Hæc sunt festa in quibus dicendum est Credo

in unum, *scilicet, omnibus dominicis per annum ad magnam missam: sive de dominicâ agitur sive non. In missis tamen vigiliarum vel sanctorum trium lectionum et in missis defunctorum quæ in capitulo in dominicis dicuntur non dicetur. Sed si missa dominicalis in dominicâ in capitulo dicatur, tunc dicetur* Credo. *Dicetur etiam per octo dies Natalis Domini, Paschæ et Pentecostes, et in omni duplici festo per annum et in omnibus festis Apostolorum et Evangelistarum et in utroque festo sanctæ Crucis et in festo sanctæ Mariæ Magdalenæ, et in utroque festo sancti Michælis, et in missis sponsalium. Dicetur etiam ad missam de sanctâ Mariâ (quando ad missam de die dicendum est) per totum annum: et in die festo alicujus sancti in cujus honore consecratum est aliquid altare, ad missam ejusdem sancti dicatur* Credo, *quodcunque festum fuerit, ad altare ejusdem sancti tantum.*

Offertorium.

AD te, Domine, levavi animam meam. Deus meus, in te confido: non erubescam. Neque irrideant me inimici mei: etenim universi qui te expectant non confundentur.

℣. Dirige me in veritate tuâ et doce me: quia tu es, Deus, salutaris meus: et te sustinui totâ die.

℣. Respice in me et miserere mei, Domine: custodi animam meam et eripe me. Non confundar, quoniam invocavi te.

Isti duo versus dicantur per hebdomadam alternis vicibus quando de feriâ agitur, et non in die dominicâ; quod per totum annum observetur quando versus Offertorii habentur. Nunquam enim dicetur versus Offertorii in Dominicis diebus, sed in feriis per hebdomadam, quando de feriâ cantatur. Ita tamen quòd si duo versus Offertorii fuerint, unus dicetur cum Offertorio in unâ die et alius in aliâ die; et si plures dicantur missæ feriales, repetantur versus si placuerit. Nunquam dicantur duo versus Offertorii in unâ die; nec dicantur versus Offertorii, nisi in feriis per Adventum, et à Septuagesimâ usque ad Cœnam Domini tantùm.

Secreta.

HÆC sacrificia nos, Domine, potenti virtute mundatos, ad suum faciant puriores venire principium, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Per totum Adventum non dicatur Præfatio, nisi quotidiana, quando de temporali dicitur missa.

Communio.

DOMINUS dabit benignitatem: et terra nostra dabit fructum suum.

Postcommunio.

SUSCIPIAMUS, Domine, misericordiam tuam in medio templi tui: et reparationis nostræ ventura solemnia congruis honoribus præcedamus. Per Dominum.

Notandum quòd semper infra Adventum, et à Septuagesimâ usque ad Pascha, missa cum Benedicamus Domino *finiatur. Per totum autem annum generaliter habeatur regula, quòd semper quando ad missam* Gloria in Excelsis *canitur, ipsa missa cum* Ite missa est *finiatur.*

Sciendum est, quòd in missa de commemoratione sancti loci ubi ecclesia dedicata est de aliquo sancto quàm de sanctâ Mariâ, ut in collegiis prebendis et in ecclesiis parochialibus, si festum hujus sancti missam habeat propriam, dicatur in commemoratione ejusdem eadem missa semper cum Sequentiâ, sed sine Credo in unum; *verbis tamen Nativitatis, Solennitatis vel consimilibus, in Commemorationem mutatis; et dicitur* Gloria in Excelsis, Sanctus *et* Agnus *et* Ite missa est, *sicut in festo novem lectionum. In tempore Paschali erit secundum* Alleluya, *sicut in festis cum regimine chori ibidem subnotatum est. In commemoratione verò Omnium Sanctorum sicut in vigiliâ, videlicet Officium* Timete Dominum, *cætera omnia fiant sicut in die Omnium Sanctorum*

cum Sequentiâ sed sine Credo. *Similiter in commemoratione Apostolorum Petri et Pauli, dicatur missa sicut infra octavas eorum cum hac Oratione* Deus cujus dextera *et Secretâ et Postcommunione pertinentibus. Si verò festum loci propriam missam non habeat, dicatur in commemoratione ejusdem missa de communi, sicut in die dicebatur, cum Sequentiâ de communi, sed sine* Credo *ut prædictum est.*

Ad missam de Adventu feriâ secundâ idem quod in Dominicâ Officium, Ad te levavi. *Ps.* Vias tuas. Gloria Patri.

Repetatur Officium. Hoc modo semper dicatur Officium ad missam quando chorus non regitur: nisi infra Passionem Domini. Per totum Adventum dicatur missa dominicalis, nisi festum novem lectionum vel octava sancti Andreæ intercurrat: et nisi quando dicitur missa Salus populi *et quando dicitur totum servitium de sanctâ Mariâ vel de aliquâ commemoratione cum regimine chori et in Quatuor temporibus. Et semper cum suo* Alleluya *dicatur missa dominicalis; quod per totum annum observetur quando* Alleluya *dicitur. Et dicetur* Alleluya *ad omnem missam de die præterquam à Septuagesimâ usque ad vigiliam Paschæ et exceptis vigiliis extra Dominicam et tempus Paschæ contingentibus: exceptis etiam Quatuor temporibus quæ extra hebdomadam Pentecostes contingunt.*

Et sciendum est, quòd per totum Adventum, et à Domine ne in irâ *usque ad Caput Jejunii, et ab octavis Paschæ usque ad Ascensionem Domini, et à festo Sanctæ Trinitatis usque ad Adventum Domini, singulis hebdomadis semel solet dici missa* Salus populi *pro magnâ missâ: ita videlicet si vacaverit à festis sanctorum extra octavas cum regimine chori, et si missa dominicalis in hebdomadâ cantanda fuerit completa. Quando missa dominicalis in die dominicâ vel in secundâ feriâ cantata fuerit, et tertia feria vacaverit, semper dicatur missa* Salus populi *in ipsâ tertiâ feriâ. Si verò non vacaverit: tunc in aliquâ feriâ ipsius hebdomadæ quæ ad hoc vacaverit cantetur, ut suprà dictum est.*

FERIA QUARTA.

Lectio Epistolæ beati Jacobi Apostoli.

CARISSIMI; Patientes estote, usque ad adventum Domini. Ecce enim agricola expectat pretiosum fructum terræ, patienter ferens donec accipiat temporaneum et serotinum. Patientes igitur estote et vos, et confirmate corda vestra: quoniam adventus Domini appropinquabit. Nolite ingemiscere, fratres, in alterutrum, ut non judicemini. Ecce Judex ante januam assistat. Exemplum accipite, fratres, laboris et patientiæ per Prophetas: qui loquuti sunt in nomine Domini nostri Jesu Christi.

Initium sancti Evangelii secundum Marcum.

PRINCIPIUM Evangelii Jesu Christi Filii Dei: sicut scriptum est in Esaiâ prophetâ: Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini, rectas facite semitas ejus. Fuit Johannes in deserto baptizans, et prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum. Et egrediebatur ad eum omnes Judææ regio, et Hierosolymitæ universi et baptizabantur ab eo in Jordane flumine, confitentes peccata sua. Et erat Johannes vestitus pilis cameli, et zonâ pelliceâ circa lumbos ejus; et locustas et mel silvestre edebat. Et prædicabat dicens: Venit fortior me post me: cujus non sum dignus procumbens solvere corrigiam calceamentorum ejus. Ego baptizavi vos aquâ, ille verò baptizabit vos: Spiritu Sancto.

Si aliquod festum unde fieri debeat servitium

in hac quartâ feriâ contigerit: Epistola prænotata et Evangelium legantur in quintâ feriâ, si vacaverit: sin autem, in illo anno omninò prætermittantur. Et in sextâ feriâ legantur Epistola Audite me *et Evangelium* Venit Johannes, *si vacaverit: sin autem, in illo anno omninò prætermittantur. Et hoc per totum Adventum, et à* Domine ne in irâ *usque ad Quinquagesimam, et ab octavis Paschæ usque ad primam dominicam ante Ascensionem Domini, observetur. A* Deus omnium *verò usque ad Adventum Domini, si quarta feria vel quinta feria non vacaverit, tunc in sextâ feriâ legantur Epistola et Evangelium de quartâ feriâ, si vacaverit: sin autem, omninò prætermittantur. Nunquam enim legantur Epistola et Evangelium de quartâ feriâ in secundâ vel in tertiâ feriâ, neque Epistola et Evangelium de sextâ feriâ in quintâ feriâ. Non enim debet officium anticipari secundum usum Sarum Ecclesiæ.*

Si propriæ Epistolæ et Evangelia quæ quartis feriis intitulantur, frequenter nequeant ibi dici; in proximâ sequenti feriâ, si vacaverit perlegantur ut suprà dictum est; nec propter missam Salus populi *vel* Nos autem *alicubi per totum annum aliqualiter omittantur. Et notandum est quòd per totum annum non dicatur missa de Cruce pro magnâ missâ extra festa ejusdem, nisi à* Deus omnium *usque ad Adventum Domini; et tunc in feriâ sextâ, quando de feriâ agitur, est cantanda, prout in Dominicâ primâ post festum Sanctæ Trinitatis pleniùs notatur.*

FERIA SEXTA.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus: Audite me, qui sequimini quod justum est, et quærite Dominum: attendite ad petram unde excisi estis, et cavernam laci, de qua præcisi estis. Attendite ad Abraham patrem vestrum et ad Saram, quæ peperit vos: quia patrem gentibus dedi eum, et benedixi ei, et multiplicavi eum. Consolabitur ergo Dominus Sion, et consolabitur omnis ruina ejus: et ponet desertum ejus quasi delicias, et solitudinem ejus quasi hortum Domini. Gaudium et lætitia invenietur in eâ, gratiarum actio et vox laudis. Attendite ad me, populus meus, et tribus mea, me audite: quia lex à me exiet, et judicium meum in luce populorum requiescet. Prope est justus meus, et egressus est salvator meus, et brachia mea populos judicabunt: me insulæ expectabunt, et brachium meum sustinebunt. Levate oculos vestros in cœlum, et videte sub terrâ deorsum: quia cœli sicut fumus liquescent, et terra sicut vestimentum atteretur, et habitatores ejus sicut hæc interibunt: salus autem mea in sempiternum erit, et justitia mea non deficiet. Audite me, qui scitis justum; populus meus, et lex mea in corde eorum: nolite timere opprobrium hominum, et blasphemias eorum non metuatis. Sicut enim vestimentum sic comedet eos vermis: et sicut lanam, sic devorabit eos tinea; salus autem mea in sempiternum erit: et justitia mea in generationes generationum.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore: Venit Johannes Baptista prædicans in deserto Judææ, et dicens, Pœnitentiam agite: appropinquabit enim regnum cœlorum. Hic est enim qui dictus est per Esaiam prophetam dicentem; Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini: rectas facite semitas ejus. Ipse autem Johannes habebat vestimentum de pilis camelorum, et zonam pelliceam circa lumbos ejus; esca autem ejus erat locusta et mel silvestre. Tunc exibat ad eum Hierosolyma, et omnes Judæa, et omnis regio circa Jordanem; et baptizabantur ab eo: confitentes peccata sua.

DOMINICA SECUNDA [ADVENTUS DOMINI.]

Officium.

POPULUS Sion, ecce Dominus veniet ad salvandas gentes: et auditam faciet Dominus gloriam vocis suæ in lætitiâ cordis vestri.

Psalmus.

QUI regis Israel, intende: qui deducis velut ovem Joseph.

Oratio.

EXCITA, Domine, corda nostra ad præparandas Unigeniti tui vias: ut per ejus adventum purificatis tibi mentibus servire mereamur. Qui tecum.

Ad Romanos.

FRATRES: Quæcumque scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt: ut per patientiam et consolationem Scripturarum, spem habeamus. Deus autem patientiæ et solatii det vobis idipsum sapere in alterutrum secundùm Jesum Christum: ut unanimes, uno ore honorificetis Deum et Patrem Domini nostri Jesu Christi. Propter quod suscipite invicem, sicut et Christus suscepit vos in honorem Dei. Dico enim, Christum Jesum ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem Dei, ad confirmandas promissiones patrum: gentes autem super misericordiâ honorare Deum, sicut scriptum est; Propterea confitebor tibi in Gentibus, et nomini tuo cantabo. Et iterum dicit; Lætamini, Gentes, cum plebe ejus. Et iterum; Laudate, omnes Gentes, Dominum, et magnificate eum, omnes populi: et rursum Esaias ait: Erit radix Jesse, et qui exsurget regere Gentes, in eum Gentes sperabunt. Deus autem spei repleat vos omni gaudio et pace in credendo; ut abundetis in spe: et virtute Spiritûs Sancti.

Gradale.

EX Sion species decoris ejus: Deus manifestè veniet.

V. Congregate illi sanctos ejus: qui ordinaverunt testamentum ejus super sacrificia.

Alleluya. *V.* Virtutes cœli movebuntur: et tunc videbunt Filium Hominis venientem in nubibus cœli cum potestate et majestate magnâ.

Sequentia.

REGNANTEM sempiterna per sæcla susceptura concio devotè concrepa:
Divino sono Factori reddendo debita:
Cui jubilant agmina cœlica, ejus vultu exhilarata:
Quem expectant omnia terrea ejus nutu examinanda:
Districtum ad judicia,
Clementem in potentiâ;
Tuâ nos salva, Christe, clementiâ propter quos passus es dira.
Ad poli astra subleva nitida qui sorde tergis sæcula.
Influat salus vera effugans pericula.
Omnia ut sint munda tribue pacifica.
Ut hîc tuâ salvi misericordiâ,
Læti regna pòst adeamus supera.
Quo regnas sæcula per infinita.

Secundum Lucam.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis, Erunt signa in sole et lunâ et stellis, et in terris pressura Gentium, præ confusione sonitûs maris et fluctuum: arescentibus hominibus præ timore et expectatione, quæ supervenient universo

orbi: nam virtutes cœlorum movebuntur. Et tunc videbunt Filium Hominis venientem in nubibus cœli cum potestate magnâ et majestate. His autem fieri incipientibus, respicite, et levate capita vestra: quoniam appropinquat redemptio vestra. Et dixit illis similitudinem: Videte ficulneam et omnes arbores: cùm producunt jam ex se fructum, scitis quia prope est æstas. Ita et vos cùm videritis hæc fieri, scitote quoniam prope est regnum Dei. Amen dico vobis, quia non præteribit generatio hæc, donec omnia fiant. Cœlum et terra transibunt: verba autem mea non transient.

Offertorium.

DEUS, tu convertens vivificabis nos: et plebs tua lætabitur in te: ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis.

℣. Benedixisti, Domine, terram tuam, avertisti captivitatem Jacob; remisisti iniquitatem plebis tuæ.

℣. Misericordia et veritas obviaverunt sibi, veritas de terrâ orta est, et justitia de cœlo prospexit.

Secreta.

PLACARE, Domine, quæsumus, humilitatis nostræ precibus et hostiis; et ubi nulla suppetunt suffragia meritorum, tuæ nobis indulgentiæ succurre præsidiis. Per Dominum.

Præfatio quotidiana. Communio.

HIERUSALEM, surge et sta in excelso, et vide jocunditatem quæ veniet tibi à Deo tuo.

Postcommunio.

REPLETI cibo potuque spiritualis alimoniæ, supplices te, Domine, deprecamur: ut hujus participatione mysterii doceas nos terrena despicere et amare cœlestia. Per Dominum.

FERIA QUARTA.

Lectio Zachariæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus exercituum: Reversus sum ad Sion, et habitabo in medio Hierusalem: et vocabitur Hierusalem Civitas veritatis, et Mons domûs Domini exercituum, mons sanctificatus. Hæc dicit Dominus Deus exercituum: Adhuc habitabunt senes et anus in plateis Hierusalem: et viri baculi in manu ejus præ multitudine dierum. Et plateæ civitatis complebuntur infantibus et puellis ludentibus in plateis ejus. Si difficile videbitur in oculis reliquiarum populi hujus in diebus illis, dicit Dominus exercituum, numquid in oculis meis difficile erit, dicit Dominus exercituum. Hæc dicit Dominus exercituum: Ecce ego salvabo populum meum de terrâ orientis, et de terrâ occasûs solis; et adducam eos, et habitabunt in medio Hierusalem: et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum in veritate et justitiâ, dicit Dominus: omnipotens.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis et discipulis suis, Amen dico vobis, inter natos mulierum non surrexit major Johanne Baptistâ: qui autem minor est in regno cœlorum, major est illo. A diebus autem Johannis Baptistæ usque nunc, regnum cœlorum vim patitur, et violenti rapiunt illud. Omnes enim prophetæ et lex usque ad Johannem prophetaverunt: et si vultis recipere, ipse est Helias, qui venturus est. Qui habet aures audiendi: audiat.

FERIA SEXTA.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus; Super muros tuos Hierusalem constitui custodes: totâ die et totâ nocte in perpetuum non tacebunt. Qui reminiscimini Deum, ne taceatis, et ne detis silentium ei, donec stabiliat et donec ponat Hierusalem laudem in terrâ. Juravit Dominus in dexterâ suâ, et in brachio fortitudinis suæ: Si dedero triticum tuum ultra cibum inimicis tuis: et si biberint filii alienigenæ vinum tuum, in quo laboràsti. Quia qui congregabunt illud comedent, et laudabunt Dominum: et qui comportant illud bibent in atriis sanctis meis. Transite per portas, præparate viam populo, planum facite iter et eligite lapides, et elevate signum ad populos. Ecce Dominus auditum fecit in extremis terræ, Dicite filiæ Sion: Ecce Salvator tuus venit, et ecce merces ejus cum eo, et opus illius coram illo. Et vocabunt eos, Populus sanctus, redempti à Domino. Tu autem vocaberis Quæsita civitas: et Non-derelicta.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Johannes testimonium perhibebat de Domino, et clamabat dicens: Hic erat, quem dixi: Qui post me venturus est, ante me factus est, quia prior me erat. Et de plenitudine ejus nos omnes accepimus gratiam pro gratiâ. Quia lex per Moysen data est, gratia et veritas per Jesum Christum facta est. Deum nemo vidit unquam; Unigenitus Filius qui est in sinu Patris: ipse enarrabit.

DOMINICA TERTIA [ADVENTUS DOMINI.]

Officium.

GAUDETE in Domino semper: iterum dico, gaudete. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus: Dominus prope est. Nihil solliciti sitis: sed in omni, oratione petitiones vestræ innotescant apud Deum.

Psalmus.

ET pax Dei quæ exsuperat omnem sensum: custodiat corda vestra et intelligentias vestras.

Oratio.

AUREM tuam, quæsumus, Domine, precibus nostris accommoda: et mentis nostræ tenebras gratiâ tuæ visitationis illustra. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in.

Ad Corinthios.

FRATRES; Sic nos existimet homo ut ministros Christi et dispensatores ministeriorum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatores, ut fidelis quis inveniatur. Mihi autem pro minimo est ut à vobis judicer, aut ab humano die: sed neque meipsum judico. Nihil enim mihi conscius sum: sed non in hoc justificatus sum: qui autem judicat me, Dominus est. Itaque nolite ante tempus judicare, quoadusque veniat Dominus: qui et illuminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit consilia cordium: et tunc laus erit: unicuique à Deo.

Gradale.

QUI sedes, Domine, super Cherubin, excita potentiam tuam et veni.

V. Qui regis Israel, intende; qui deducis velut ovem Joseph.

Alleluya. *V.* Excita, Domine, potentiam tuam, et veni ut salvos facias nos.

Sequentia.

QUI regis sceptra forti dextra solus cuncta,

Tu plebi tuam ostende magnam excitando potentiam.

Præsta illi dona salutaria.

Quem prædixerunt prophetica vaticinia.

A clarâ poli regiâ

In nostra, Jesu, Domine, veni, arva.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore: Cùm audisset Johannes in vinculis opera Christi, mittens duos de discipulis suis, ait illi; Tu es, qui venturus es, an alium expectamus? Dicit illis Jesus: Euntes, renunciate Johanni quæ vidistis et audistis. Cæci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur: et beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me. Illis autem abeuntibus, cœpit Jesus dicere ad turbas de Johanne: Quid exiistis in desertum videre? arundinem vento agitatam? Sed quid exiistis videre? hominem mollibus vestitum? Ecce qui mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt. Sed quid exiistis videre? prophetam? Etiam dico vobis, et plus quàm prophetam. Hic est enim de quo scriptum est: Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam: qui præparabit viam tuam ante te.

Offertorium.

BENEDIXISTI, Domine, terram tuam: avertisti captivitatem Jacob: remisisti iniquitatem plebis tuæ.

V. Operuisti omnia peccata eorum: mitigâsti omnem iram tuam.

V. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis.

Secreta.

DEVOTIONIS nostræ, quæsumus, Domine, hostia tibi jugiter immoletur, quæ et sacri peragat instituta mysterii, et salutare tuum nobis mirabiliter operetur. Per.

Communio.

DICITE, pusillanimes confortamini et nolite timere: ecce Deus noster veniet et salvabit nos.

Postcommunio.

IMPLORAMUS, Domine, clementiam tuam: ut hæc divina subsidia à vitiis expiatos, ad festa ventura nos præparent. Per.

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM.

Officium.

RORATE, cœli, desuper; et nubes pluant justum; aperiatur terra et germinet Salvatorem.

Psalmus.

ET justitia oriatur simul: ego Dominus creavi eum.

Sequatur oratio sine Dominus vobiscum *sed tantum cum* Oremus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut redemptionis nostræ ventura solemnitas et præsentis nobis vitæ subsidia conferat, et æternæ beatitudinis præmia largiatur. Per.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

IN diebus illis; Dixit Esaias propheta; erit in novissimis diebus præparatus mons domûs Domini in verticem montium, et elevabitur super colles, et fluent ad eum omnes gentes. Et ibunt populi multi et dicent: Venite, ascendamus ad montem Domini, et ad domum Dei Jacob, et docebit nos vias suas, et ambulabimus in semitis ejus: quia de Sion exibit lex, et verbum Domini de

Hierusalem. Et judicabit gentes, et arguet populos multos: et conflabunt gladios suos in vomeres, et lanceas suas in falces: non levabit gens contra gentem gladium, nec exercebuntur ultra ad prælium. Domus Jacob, venite: et ambulemus in nomine Domini Dei nostri.

Gradale.

TOLLITE portas, principes, vestras; et elevamini portæ æternales, et introibit rex gloriæ.

V. Quis ascendit in montem Domini: aut quis stabit in loco sancto ejus: innocens manibus et mundo corde.

Hic non repetatur Gradale.

Deinde dicatur Dominus vobiscum *et* Oremus.

Oratio.

FESTINA, quæsumus, Domine, ne tardaveris: et auxilium nobis supernæ virtutis impende: ut adventûs tui consolationibus subleventur, qui in tuâ pietate confidunt. Qui vivis.

Hic fiant memoriæ consuetæ.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

IN diebus illis; Locutus est Dominus ad Achaz, dicens; Pete tibi signum à Domino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum supra. Et dixit Achaz; Non petam, et non tentabo Dominum. Et dixit; Audite ergo, domus David; Numquid parum vobis est, molestos esse hominibus, quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dominus ipse vobis signum. Ecce virgo concipiet, et pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel. Butyrum et mel comedet, ut sciat reprobare malum: et eligere bonum.

Gradale.

PROPE est Dominus omnibus invocantibus eum: omnibus qui invocant eum in veritate.

2*

V. Laudem Domini loquetur os meum: et benedicat omnis caro nomen sanctum ejus.

Repetatur Gradale.

Secundum Lucam.

IN illo tempore; Missus est Angelus Gabriel à Deo in civitatem Galilææ, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. Et ingressus Angelus ad eam dixit: Ave, gratiâ plena: Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus. Quæ cùm audisset, turbata est in sermone ejus, et cogitabat qualis esset ista salutatio. Et ait Angelus ei; Ne timeas, Maria, invenisti enim gratiam apud Deum: ecce concipies in utero, et paries filium, et vocabis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, et Filius Altissimi vocabitur, et dabit illi Dominus Deus sedem David patris ejus: et regnabit in domo Jacob in æternum, et regni ejus non erit finis. Dixit autem Maria ad Angelum; Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? Et respondens Angelus dixit ei; Spiritus Sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi; ideoque et quod nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei. Et ecce Elizabeth cognata tua, et ipsa concepit filium in senectute suâ: et hic mensis est sextus illi, quæ vocatur sterilis: quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. Dixit autem Maria; Ecce ancilla Domini: fiat mihi secundum verbum tuum.

Offertorium.

AVE Maria, gratiâ plena; Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.

V. Ideoque quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei.

Secreta.

SALUTARI jejunio competentes, Domine, hostias immolamus: præsta ut ad nativitatem Panis æterni his officiis præparemur. Per eundem.

Præfatio Quotidiana. Communio.

ECCE virgo concipiet et pariet Filium: et vocabitur nomen ejus Emmanuel.

Postcommunio.

SALUTARIS tui, Domine, munere satiati, supplices deprecamur: ut cujus lætamur gustu, renovemur effectu. Per.

FERIA SEXTA [QUATUOR TEMPORUM.]

Officium.

PROPE esto, Domine, et omnes viæ tuæ veritas: initio cognovi de testimoniis tuis, quia in æternum tu es.

Psalmus.

BEATI immaculati in viâ: qui ambulant in lege Domini.

Oratio.

EXCITA, quæsumus, Domine, potentiam tuam et veni; ut hi qui in tuâ pietate confidunt, ab omni citiùs adversitate liberentur. Qui vivis.

Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus; Egredietur virga de radice Jesse; et flos de radice ejus ascendet. Et requiescet super eum Spiritus Domini: Spiritus sapientiæ et intellectûs, Spiritus consilii et fortitudinis, Spiritus scientiæ et pietatis, et replebit eum Spiritus timoris Domini. Non secundùm visionem oculorum judicabit, neque secundùm auditum aurium arguet: sed judicabit in justitiâ pauperes, et arguet in æquitate pro mansuetis terræ: et percutiet terram virgâ oris sui, et spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit justitia cingulum lumborum ejus: et fides cinctorium renum ejus.

Gradale.

OSTENDE nobis, Domine, misericordiam tuam: et salutare tuum da nobis.

℣. Benedixisti, Domine, terram tuam; avertisti captivitatem Jacob.

Secundum Lucam.

IN illo tempore; Exsurgens Maria abiit in montana cum festinatione, in civitatem Juda; et intravit in domum Zachariæ, et salutavit Elizabeth. Et factum est, ut audivit salutationem Mariæ Elizabeth, exultavit in gaudio infans in utero ejus: et repleta est Spiritu Sancto Elizabeth: et exclamavit voce magnâ et dixit: Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. Et unde hoc mihi, ut veniat mater Domini mei ad me? Ecce enim ut facta est vox salutationis tuæ in auribus meis, exultavit in gaudio infans in utero meo. Et beata, quæ credidisti, quoniam perficientur ea, quæ dicta sunt tibi à Domino. Et ait Maria; Magnificat anima mea Dominum, et exultavit spiritus meus: in Deo salutari meo.

Offertorium. Deus, tu convertens. *Require in Dominicâ secundâ Adventus Domini cum* ℣. Benedixisti.

Secreta.

SACRIFICIIS, quæsumus, Domine, salutaribus his diebus aptemur propensius: quibus illud est mysterium celebrandum, cui servit omnis executio mandatorum. Per.

Communio.

ECCE Dominus veniet, et omnes sancti ejus cum eo: et erit in die illâ lux magna.

Postcommunio.

PERFICE, Domine, misericordiam populo tuo supplicanti: quem tuorum refectum largitate donorum, et instantiùs gratiam postulare majorem, et fiducialiùs sperare concedas. Per.

SABBATO [QUATUOR TEMPORUM.]

Officium.

VENI et ostende nobis faciem tuam, Domine, qui sedes super cherubin; et salvi erimus.

Psalmus.

QUI regis Israel, intende: qui deducis velut ovem Joseph.

Omnes orationes sine Dominus vobiscum *dicantur, pr ter ultimam quæ est ante Epistolam, sed tantum cum* Oremus. *Et omnes lectiones cum suis titulis legantur.*

Oratio.

DEUS, qui conspicis quia ex nostrâ pravitate affligimur: concede propitius, ut ex tuâ visitatione consolemur. Qui vivis et regnas cum Deo.

Esaiæ Prophetæ.

IN diebus illis, Clamabunt ad Dominum à facie tribulantis, et mittet eis salvatorem et propugnatorem, qui liberet eos. Et cognoscetur Dominus ab Ægypto, et cognoscent Ægyptii Dominum in die illâ, et colent eum in hostiis et muneribus: et vota vovebunt Domino, et solvent. Et percutiet Dominus Ægyptum plagâ, et sanabit eos, et revertentur ad Dominum, et placabitur eis: et sanabit eos Dominus Deus noster.

Gradale.

A SUMMO cœlo egressio ejus: et occursus ejus usque ad summum ejus.

℣. Cœli enarrant gloriam Dei: et opera manuum ejus annunciat firmamentum.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus: ut qui sub peccati jugo ex vetustâ servitute deprimimur, expectatâ Unigeniti Filii tui novâ nativitate liberemur. Qui tecum.

Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus; Lætabitur deserta et invia; et exultabit solitudo, et florebit quasi lilium. Germinans germinabit, et exultabit lætabunda et laudans: gloria Libani data est ei: decor Carmeli et Saron; ipsi videbunt gloriam Domini et decorem Dei nostri. Confortate manus dissolutas, et genua debilia roborate. Dicite, Pusillanimes confortamini, et nolite timere: ecce Deus noster ultionem adducet retributionis: Deus ipse veniet et salvabit nos. Tunc aperientur oculi cæcorum, et aures surdorum patebunt. Tunc saliet sicut cervus claudus, et aperta erit lingua mutorum: quia scissæ sunt in deserto aquæ, et torrentes in solitudine. Et quæ erat arida in stagnum, et sitiens in fontes aquarum, dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

IN sole posuit tabernaculum suum: et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo.

℣. A summo cœlo egressio ejus: et occursus ejus usque ad summum ejus.

Oratio.

INDIGNOS nos, quæsumus, Domine, famulos tuos, quos actionis propriæ culpa contristat, unigeniti Filii tui adventu lætifica: qui tecum.

Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus: Super montem excelsum ascende, tu qui evangelizas Sion: exalta in fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Hierusalem: exalta, noli timere. Dic civitatibus Judæ; Ecce Deus vester. Ecce Dominus Deus in fortitudine veniet, et brachium ejus dominabitur: ecce merces ejus cum eo, et opus illius coram illo. Sicut pastor gregem suum pascet: in brachio suo congregabit agnos, et in sinu suo levabit eos: Dominus Deus noster.

Gradale.

DOMINE Deus virtutum, converte nos: et ostende faciem tuam et salvi erimus.

V. Excita, Domine, potentiam tuam et veni: ut salvos facias nos.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut Filii tui ventura solemnitas et præsentis nobis vitæ remedia conferat et præmia æterna concedat. Per eundem.

Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Christo meo Cyro, cujus apprehendi dexteram, ut subjiciam ante faciem ejus Gentes, et dorsa regum vertam, et aperiam coram eo januas, et portæ ei non claudentur. Ego ante te ibo: et gloriosos terræ humiliabo: portas æreas conteram et vectes ferreos confringam. Et dabo tibi thesauros absconditos et arcana secretorum: ut scias quia ego Dominus, qui invoco nomen tuum, Deus Israel. Propter servum meum Jacob, et Israel electum meum. Et vocavi te nomine tuo: assimilavi te et non cognovisti me. Ego Dominus, et non est alius: extra me non est Deus: accinxi te et non cognovisti me. Ut sciant hi, qui ab ortu solis, et qui ab occidente, quoniam absque me non est Deus: Ego Dominus et non est alter, formans lucem et creans tenebras, faciens pacem, et creans malum: ego Dominus faciens omnia hæc. Rorate, cœli, desuper, et nubes pluant justum: aperiatur terra, et germinet salvatorem: et justitia oriatur simul: ego Dominus creavi eum.

Gradale.

EXCITA, Domine, potentiam tuam et veni: ut salvos facias nos.

V. Qui regis Israel intende: qui deducis velut ovem Joseph. Qui sedes super Cherubin: appare coram Effraim, Benjamin, et Manasse.

Oratio.

PRECES populi tui, quæsumus, Domine, clementer exaudi: ut qui justè pro peccatis nostris affligimur, pietatis tuæ visitatione consolemur. Qui vivis et regnas cum Deo.

Lectio Danielis Prophetæ.

ANGELUS Domini descendit cum Azariâ et sociis ejus in fornacem, et excussit flammam ignis de fornace et fecit medium fornacis quasi ventum roris flantem. Flamma autem diffusa est super fornacem cubitis quadraginta novem: et incendit quos reperit juxta fornacem de Chaldeis ministros regis qui eam incendebant. Illos autem omninò non tetigit ignis, neque contristavit, nec quicquam molestiæ intulit. Tunc hi tres quasi ex uno ore hymnum dicebant et magnificabant Deum in fornace dicentes.

Hucusque legitur in Sabbato Quatuor temporum Adventûs Domini.

BENEDICTUS es, Domine Deus patrum nostrorum. Et laudabilis et superexaltatus in sæcula. Et benedictum nomen gloriæ tuæ sanctum. Et laudabile et superexaltatum in omnibus sæculis. Benedictus es in templo sancto gloriæ tuæ. Et superlaudabilis et supergloriosus in sæcula. Benedictus es in throno regni tui. Et superlaudabilis et superexaltatus in sæcula. Benedictus es qui intueris abyssos et sedes super cherubin. Et laudabilis et superexaltatus in sæcula.

Hic in Sabbato primæ hebdomadæ Quadragesimæ finitur. In Sabbato verò Pentecostes et in Sabbato Quatuor temporum mensis Septembris legitur usque ad finem.

BENEDICTUS es in firmamento cœli; et laudabilis et gloriosus in sæcula. Benedicite omnia opera Domini Domino: benedicite cœli Domino: benedicite Angeli Domini Domino; hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite aquæ quæ super cœlos sunt Domino: benedicite omnes virtutes Domini Domino: benedicite sol et luna Domino: hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite stellæ cœli Domino: benedicite imber et ros Domino: benedicite omnes spiritus Dei Domino: hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite ignis et æstus Domino: benedicite noctes et dies Domino: benedicite tenebræ et lumen Domino: hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite frigus et cauma Domino: benedicite pruina et nives Domino: benedicite fulgura et nubes Domino: hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicat terra Domino: benedicite montes et colles Domino: benedicite omnia nascentia terræ Domino: hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite maria et flumina Domino: benedicite fontes Domino: benedicite cete et omnia quæ moventur in aquis Domino: hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite volucres cœli Domino: benedicite bestiæ et universa pecora Domino: benedicite filii hominum Domino: hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicat Israel Domino: benedicite sacerdotes Domini Domino: benedicite servi Domini Domino: hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite spiritus et animæ justorum Domino: benedicite sancti et humiles corde Domino: hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula. Benedicite Anania, Azaria, Misael Domino: hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula.

Tractus.

BENEDICTUS es, Domine Deus patrum nostrorum. Et laudabilis et gloriosus in sæcula.

Chorus idem repetat.

℣. Et benedictum nomen gloriæ tuæ quod est sanctum. Et laudabile et gloriosum in sæcula.

℣. Benedictus es in templo sancto gloriæ tuæ. Et laudabilis et gloriosus in sæcula.

℣. Benedictus es super thronum sanctum regni tui. Et laudabilis et gloriosus in sæcula.

℣. Benedictus es super sceptrum regni divinitatis tuæ. Et laudabilis et gloriosus in sæcula.

℣. Benedictus es qui sedes super Cherubin intuens abyssos. Et laudabilis et gloriosus in sæcula.

℣. Benedictus es qui ambulas super

pennas ventorum, et super undas maris. Et laudabilis et gloriosus in sæcula.

V. Benedicant te cœli, terra, mare, et omnia quæ in eis sunt. Et laudent te et glorificent in sæcula.

V. Benedicant te omnes angeli et sancti tui. Et laudent te et glorificent in sæcula.

V. Gloria Patri et Filio : et Spiritui Sancto. Et laus, et honor, potestas, et imperium.

V. Sicut erat in principio et nunc et semper : et in sæcula sæculorum. Amen. Et laus.

Repetatur primus versus hujus Tractus tantum, scilicet, Benedictus es Domine ; *Et postea dicat sacerdos* Dominus vobiscum *et* Oremus.

Oratio.

DEUS, qui tribus pueris mitigâsti flammas ignium ; concede propitius, ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiorum. Per Dominum.

Hic fiant memoriæ consuetæ.

Ad Thessalonicenses.

FRATRES, Rogamus vos per adventum Domini nostri Jesu Christi et nostræ congregationis in ipsum, ut non citò moveamini à vestro sensu, neque terreamini, neque per spiritum, neque per sermonem, neque per epistolam tanquam per nos missam, quasi instet dies Domini. Ne quis vos seducat ullo modo : quoniam nisi venerit discessio primùm, et revelatus fuerit homo peccati filius perditionis, qui adversatur et extollitur supra omne quod dicitur Deus aut quod colitur, ita ut in templo Deo sedeat, ostendens se tanquam sit Deus. Non retinetis quòd cùm adhuc essem apud vos, hæc dicebam vobis ? Et nunc quid detineat scitis, ut reveletur in suo tempore. Nam mysterium jam operatur iniquitatis : tantùm ut qui tenet nunc, teneat, donec de medio fiat. Et tunc revelabitur ille iniquus, quem Dominus Jesus interficiet spiritu oris sui, et destruet : illustratione adventûs sui.

Tractus.

QUI regis Israel, intende : qui deducis velut ovem Joseph.

V. Qui sedes super Cherubin appare coram Effraim, Benjamin, et Manasse.

V. Excita, Domine, potentiam tuam et veni : ut salvos facias nos.

Secundum Lucam.

ANNO quintodecimo imperii Tyberii Cæsaris, procurante Pontio Pilato Judæam, tetrarchâ autem Galilææ Herode, Philippo autem fratre ejus tetrarchâ Ituriæ et Trachonitidis regionis, et Lysaniâ Abylinæ tetrarchâ, sub principibus sacerdotum Annâ et Caiphâ : factum est verbum Domini super Johannem Zachariæ filium in deserto. Et venit in omnem regionem Jordanis, prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum. Sicut scriptum est in libro sermonum Esaiæ prophetæ ; Vox clamantis in deserto ; Parate viam Domini : rectas facite semitas ejus. Omnis vallis implebitur, et omnis mons et collis humiliabitur ; et erunt prava in directa, et aspera in vias planas ; et videbit omnis caro : salutare Dei.

Offertorium.

EXULTA satis, filia Sion ; prædica, filia Hierusalem : ecce rex tuus venit tibi, sanctus et salvator.

V. Loquetur pacem gentibus, et potestas ejus à mari usque ad mare, et à flumine usque ad terminos orbis terrarum.

Secreta.

SUPER has fidelium hostias Domine, quæsumus, propitio vultu respice :

et quia nostris meritis non valemus, his potius muneribus tuo occursui commendemur. Qui vivis.

Communio.

EXULTAVIT ut gigas ad currendam viam; à summo cœlo egressio ejus, et occursus ejus usque ad summum ejus.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Domine Deus noster: ut sacrosancta mysteria quæ pro reparationis nostræ munimine contulisti, et præsens nobis remedium esse facias et futurum. Per.

In quacunque feriâ dies Natalis Domini contigerit, semper jejunium Quatuor temporum in tertiâ hebdomadâ Adventûs Domini celebretur. Si autem in aliquo die Quatuor temporum aliquod festum novem lectionum celebratum fuerit, missa de festo dicatur post tertiam: missa verò de jejunio post sextam; utraque ad principale altare.

DOMINICA QUARTA [ADVENTUS DOMINI.]

Ad Missam. Officium.

MEMENTO nostri, Domine, in beneplacito populi tui: visita nos in salutari tuo: ad videndum in bonitate electorum tuorum, in lætitiâ gentis tuæ: ut lauderis cum hæreditate tuâ.

Psalmus.

PECCAVIMUS cum patribus nostris: injustè egimus, iniquitatem fecimus.

Oratio.

EXCITA, quæsumus, Domine, potentiam tuam, et veni, et magnâ nobis virtute succurre: ut per auxilium gratiæ tuæ, quod nostra peccata præpediunt, indulgentia tuæ propitiationis acceleret. Qui vivis et.

Ad Philippenses.

FRATRES, Gaudete in Domino semper: iterum dico, gaudete. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus; Dominus prope est. Nihil soliciti sitis; sed in omni, oratione et obsecratione cum gratiarum actione petitiones vestræ innotescant apud Deum. Et pax Dei quæ exsuperat omnem sensum, custodiat corda vestra et intelligentias vestras in Christo Jesu: Domino nostro.

Gradale.

PROPE est Dominus omnibus invocantibus eum: omnibus qui invocant eum in veritate.

V. Laudem Domini loquetur os meum: et benedicat omnis caro nomen sanctum ejus.

Alleluya. *V.* Veni, Domine, et noli tardare: relaxa facinora plebis tuæ.

Sequentia.

JUBILEMUS omnes unà Deo nostro qui creavit omnia;
Per quem cuncta condita sunt sæcla,
Cœloque plurima luce corusca: et diversa sunt sidera;
Sol mundi scema: noctium decus luna, cæteraque splendentia;
Mare, solum, alta, plana, ac profunda flumina;
Aeris ampla spatia, quæ discurrunt aves, venti atque pluvia.
Hæc simul cuncta tibi Deo soli Patri militant
Nunc et in ævum sine fine per sæcla.
Laus eorum tua gloria,
Qui pro salute nostrâ prolem unicam pati in terram misisti sine culpâ: sed ob nostra delicta,

Te, Trinitas, precamur: ut corpora nostra et corda
Regas et protegas: et dones peccatorum veniam.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Miserunt Judæi ab Hierosolymis sacerdotes et levitas ad Johannem, ut interrogarent eum; Tu quis es? Et confessus est et non negavit; et confessus est; Quia non sum ego Christus. Et interrogaverunt eum; Quid ergo? Helias es tu? Et dixit; Non sum. Propheta es tu? Et respondit; Non. Dixerunt ergo ei; Quis es, ut responsum demus his, qui miserunt nos? quid dicis de teipso? Ait; Ego vox clamantis in deserto: Dirigite viam Domini, sicut dixit Esaias propheta. Et qui missi fuerant, erant ex Pharisæis. Et interrogaverunt eum et dixerunt ei; Quid ergo baptizas, si tu non es Christus neque Helias neque Propheta? Respondit eis Johannes, dicens; Ego baptizo in aquâ: medius autem vestrûm stetit, quem vos nescitis. Ipse est, qui post me venturus est, qui ante me factus est: cujus ego non sum dignus ut solvam ejus corrigiam calceamenti. Hæc in Bethaniâ facta sunt trans Jordanen: ubi erat Johannes baptizans.

Offertorium.

CONFORTAMINI et jam nolite timere: ecce enim Deus noster retribuet judicium; ipse veniet et salvos nos faciet.

V. Tunc aperientur oculi cæcorum: et aures surdorum audient: tunc ascendet claudus quasi cervus, et clara erit lingua mutorum.

Secreta.

SACRIFICIIS præsentibus, quæsumus, Domine, placatus intende: quibus ad Filii tui nativitatem suscipiendam purificemur. Per eundem.

Communio.

ECCE virgo concipiet et pariet filium: et vocabitur nomen ejus Emmanuel.

Postcommunio.

POPULUM tuum, quæsumus, Domine, donorum tuorum largitate prosequere: ut à malis omnibus sacramentorum tuorum virtute protectus, ad ineffabile mysterium celebrandum et mente præparetur et corpore. Per Dominum.

FERIA QUARTA.

Johelis Prophetæ.

HÆC dicit Dominus; Exultate, filiæ Sion, et lætamini in Domino Deo vestro; qui dedit vobis doctorem justitiæ, et descendere fecit ad vos imbrem serotinum et matutinum, sicut in principio. Et implebuntur areæ frumento, et redundabunt torcularia vino et oleo. Et scietis quia ego Dominus Deus vester habitans in Sion in monte sancto meo, et in Hierusalem sanctâ; et alieni non transibunt per eam ampliùs. Et erit: In die illâ stillabunt montes dulcedinem, et colles fluent lacte, et per omnes rivos Juda ibunt aquæ; et fons de domo Domini egredietur, et irrigabit torrentem spinarum. Ægyptus in desolatione erit et Idumæa in desertum perditionis: pro eo quod iniquè egerunt in filios Judæ et effuderunt sanguinem innocentem in terrâ suâ. Et Juda in æternum habitabitur, et Hierusalem in generatione et generatione. Et mundabo sanguinem eorum quæ non manducaverunt: et Dominus commorabitur in Sion, à sæculo: et usque in sæculum.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Exiit sermo in universam Judæam de Jesu, et circa omnem regionem. Et nunciaverunt Johanni discipuli ejus de omnibus his. Et convocavit duos de discipulis suis Johannes, et misit ad Jesum, dicens; Tu es, qui venturus es, an alium expectamus? Cùm autem venissent viri ad eum, dixerunt; Johannes Baptista misit nos ad te dicens: Tu es, qui venturus es, an alium expectamus? (In ipsâ autem horâ curavit multos à languoribus et plagis et spiritibus malis, et cæcis multis donavit visum.) Et respondens dixit illis; Euntes renunciate Johanni quæ vidistis et audistis: quia cæci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur: et beatus est qui non fuerit scandalizatus in me. Et cùm discessissent nuncii Johannis, cœpit dicere de Johanne ad turbas; Quid exiistis in desertum videre? arundinem vento agitatam? Sed quid exiistis videre? hominem mollibus vestimentis indutum? Ecce qui in veste pretiosâ sunt et in deliciis, in domibus regum sunt. Sed quid exiistis videre? prophetam? Utique dico vobis, et plusquam prophetam. Hic est, de quo scriptum est; Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. Dico enim vobis, Major inter natos mulierum propheta Johanne nemo est; qui autem minor est in regno cœlorum: major est illo.

IN VIGILIA NATALIS DOMINI.

Officium.

HODIE scietis quia veniet Dominus et salvabit nos: et manè videbitis gloriam ejus.

Psalmus.

DOMINI est terra et plenitudo ejus: orbis terrarum et universi qui habitant in eo.

Oratio.

DEUS, qui nos redemptionis nostræ annuâ expectatione lætificas: præsta, ut Unigenitum tuum quem redemptorem læti suscipimus, venientem quoque judicem securi videamus, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus; Propter Sion non tacebo, et propter Hierusalem non quiescam, donec egrediatur ut splendor justus ejus, et salvator ejus ut lampas accendatur. Et videbunt Gentes justum tuum, et cuncti reges inclytum tuum: et vocabitur tibi nomen novum, quod os Domini nominavit. Et eris corona gloriæ in manu Domini, et diadema regni in manu Dei tui. Non vocaberis ultrà Derelicta: et terra tua non vocabitur ampliùs Desolata: sed vocaberis Voluntas mea in eâ, et terra tua inhabitabitur: quia complacuit Domino in te.

Deinde absque intervallo legatur Epistola.

Ad Romanos.

FRATRES; Paulus, servus Christi Jesu, vocatus Apostolus, segregatus in Evangelium Dei, quod antè promiserat per Prophetas suos in Scripturis sanctis, de Filio suo, qui factus est ei ex semine David secundum carnem, qui prædesti-

natus est Filius Dei in virtute secundùm Spiritum sanctificationis ex resurrectione mortuorum Jesu Christi Domini nostri: Per quem accepimus gratiam et Apostolatum ad obediendum fidei in omnibus gentibus pro nomine ejus, in quibus estis et vos vocati: Jesu Christi Domini nostri.

Gradale.

HODIE scietis quia veniet Dominus et salvabit nos: et manè videbitis gloriam ejus.

V. Qui regis Israel, intende; qui deducis velut ovem Joseph: qui sedes super cherubin, appare coram Effraim, Benjamin et Manasse.

Si hæc Vigilia in Dominicâ contigerit, missa de Dominicâ dicatur in capitulo; et fiat tunc memoria de sanctâ Mariâ et de omnibus sanctis tantum. Missa vero de Vigiliâ ad authenticum altare sine aliquâ memoriâ dicitur cum hoc

Alleluya. *V.* Crastinâ die delebitur iniquitas terræ: et regnabit super nos Salvator mundi.

Sequentia. Jubilemus omnes.

Si extra Dominicam evenerit, non dicitur Alleluya *nec Sequentia.*

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Cùm esset desponsata mater Jesu Maria Joseph, antequam convenirent, inventa est in utero habens de Spiritu Sancto. Joseph autem vir ejus, cùm esset justus et nollet eam traducere, voluit occultè dimittere eam. Hæc autem eo cogitante, ecce angelus Domini in somnis apparuit ei, dicens; Joseph fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam; quod enim in eâ natum est, de Spiritu Sancto est. Pariet autem filium, et vocabis nomen ejus Jesum; ipse enim salvum faciet populum suum: à peccatis eorum.

Offertorium.

TOLLITE portas, principes, vestras: et elevamini portæ æternales, et introibit rex gloriæ.

V. Domini est terra et plenitudo ejus: orbis terrarum et universi qui habitant in eo.

Iste versus, si Dominica fuerit, eo anno omnino prætermittatur.

Secreta.

DA nobis, quæsumus, omnipotens Deus: ut sicut adoranda Filii tui natalitia prævenimus: sic ejus munera capiamus sempiterna gaudentes. Qui tecum.

Præfatio Quotidiana. Communio.

REVELABITUR gloria Domini: et videbit omnis caro salutare Dei nostri.

Postcommunio.

DA nobis, Domine, quæsumus, Unigeniti Filii tui recensitâ nativitate respirare: cujus cœlesti mysterio pascimur et potamur. Per eundem Dominum.

IN DIE NATALIS DOMINI.

Ad matutinas finito Te Deum, *rectores chori incipiant missam in gallicantu.*

Officium.

DOMINUS dixit ad me, Filius meus es tu: ego hodie genui te.

Psalmus.

QUARE fremuerunt gentes: et populi meditati sunt inania.

Sequatur Gloria in excelsis *more duplicis festi. Sciendum est quòd semper ad missam dicatur* Gloria in excelsis, *quoties ad matutinas*

dicitur Te Deum: *nisi in missâ* Salus populi *et nisi missa Dominicalis in aliquo festo trium lectionum vel infra octavas sine regimine chori fuerit cantanda. Cùm verò aliqua missa de vigiliâ vel de festo trium lectionum sine regimine chori dicitur in capitulo die Dominicâ extra Adventum et Septuagesimam, dicatur* Gloria in excelsis *et* Alleluya, Sanctus *et* Agnus *et* Ite missa est, *sicut in festo trium lectionum. Similiter fiat quandocunque dicitur missa Dominicalis in capitulo die Dominicâ; tunc etiam dicatur* Credo in unum Deum.

Oratio.

DEUS, qui hanc sacratissimam noctem veri luminis fecisti illustratione clarescere: da, quæsumus, ut cujus lucis mysteria in terrâ cognovimus, ejus quoque gaudiis in cœlo perfruamur. Qui tecum.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus, Populus gentium, qui ambulabat in tenebris, vidit lucem magnam: habitantibus in regione umbræ mortis, lux orta est eis. Parvulus enim natus est nobis, et filius datus est nobis, et factus est principatus super humerum ejus: et vocabitur nomen ejus Admirabilis consiliarius, Deus fortis, Pater futuri sæculi, Princeps pacis. Multiplicabitur ejus imperium, et pacis non erit finis: super solium David et super regnum ejus sedebit, ut confirmet illud et corroboret in judicio et justitiâ: amodo et usque in sempiternum.

Sine intervallo legatur Epistola.

Ad Titum.

CHARISSIME, Apparuit gratia Dei Salvatoris nostri omnibus hominibus, erudiens nos, ut abnegantes impietatem et sæcularia desideria, sobriè, et justè, et piè vivamus in hoc sæculo; expectantes beatam spem et adventum gloriæ magni Dei et Salvatoris nostri Jesu Christi: qui dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, et mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorum operum. Hæc loquere et exhortare, in Christo Jesu: Domino nostro.

Gradale.

TECUM principium in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum: ex utero ante luciferum genui te.

V. Dixit Dominus Domino meo: Sede à dextris meis: donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.

Alleluya. *V.* Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te.

Sequentia.

NATO canunt omnia: Domino piè agmina.

Syllabatim neumata perstringendo organica.

Hæc dies sacrata, in quâ nova sunt gaudia mundo plenè dedita.

Hac nocte præcelsâ: intonuit et gloria: in voce angelicâ.

Fulserunt et immania: nocte mediâ: pastoribus lumina.

Dum fovent sua pecora: subitò diva: percipiunt monita.

Natus almâ Virgine qui extat ante sæcula;

Est immensa in cœlo gloria: pax et in terrâ.

Sic ergo cœli caterva altissimè jubilat,

Et tanto canore tremat alta poli machina.

Sonet et per omnia: hac in die gloria: voce clarâ reddita.

Humana concrepent cuncta Deum natum in terrâ.

Confracta sunt imperia hostis crudelissima;

Pax in terrâ reddita: nunc lætentur omnia Nati per exordia.

Solus qui tuetur omnia,

Solus qui condidit omnia,

Ipse suâ pietate solvat omnia peccata nostra.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Exiit edictum à Cæsare Augusto ut describeretur universus orbis. Hæc descriptio prima facta est à præside Syriæ Cyrino: Et ibant omnes ut profiterentur singuli in suam civitatem. Ascendit autem et Joseph à Galilæâ de civitate Nazareth in Judæam civitatem David, quæ vocatur Bethlehem, eo quòd esset de domo et familiâ David; ut profiteretur cum Mariâ desponsatâ sibi uxore prægnante. Factum est autem, ut cùm essent ibi. impleti sunt dies ut pareret. Et peperit filium suum primogenitum, et pannis eum involvit, et reclinavit eum in præsepio: quia non erat ei locus in diversorio. Et pastores erant in regione eâdem vigilantes, et custodientes vigilias noctis supra gregem suum. Et ecce angelus Domini stetit juxta illos, et claritas Dei circumfulsit illos, et timuerunt timore magno. Et dixit illis angelus; Nolite timere, ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo: quia natus est nobis hodie Salvator qui est Christus Dominus in civitate David. Et hoc vobis signum: Invenietis infantem pannis involutum, et positum in præsepio. Et subito facta est cum angelo multitudo militiæ cœlestis laudantium Deum et dicentium; Gloria in altissimis Deo: et in terrâ pax hominibus bonæ voluntatis.

Postea dicatur Credo.

Offertorium.

LÆTENTUR cœli et exultet terra ante faciem Domini: quoniam venit.

Secreta.

ACCEPTA sit tibi, Domine, quæsumus, hodiernæ festivitatis oblatio, ut, tuâ gratiâ largiente, per hæc sacrosancta commercia in illius inveniamur formâ in quo tecum est nostra substantia Jesus Christus Filius tuus Dominus noster. Qui tecum.

Præfatio. Quia per incarnati.

Infra Canonem. Communicantes et noctem *vel* diem.

Communio.

IN splendoribus sanctorum: ex utero ante luciferum genui te.

Postcommunio.

DA nobis, quæsumus, Domine Deus noster, ut qui nativitatem Domini nostri Jesu Christi nos frequentare gaudemus: dignis conversationibus ad ejus mereamur pervenire consortium. Qui tecum.

MISSA IN MANE.

Officium.

LUX fulgebit hodie super nos; quia natus est nobis Dominus et vocabitur Admirabilis Deus, Princeps pacis, Pater futuri sæculi: cujus regni non erit finis.

Psalmus.

DOMINUS regnavit, decorem indutus est: indutus est Dominus fortitudinem et præcinxit se.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui novâ incarnati Verbi tui luce

perfundimur: hoc in nostro resplendeat opere quod per fidem fulget in mente. Per eundem Dominum nostrum.

Memoria de sanctâ Anastasiâ Virgine et Martyre.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beatæ Anastasiæ martyris tuæ solemnia colimus, ejus apud te patrocinia sentiamus. Per.

Non dicantur plures neque pauciores Orationes ad hanc missam.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus, Spiritus Domini super me, eo quòd unxerit me: ad annunciandum mansuetis misit me, ut mederer contritos corde, et prædicarem captivis indulgentiam, et clausis apertionem: ut prædicarem annum placabilem Domino, et diem ultionis Deo nostro: ut consolarer omnes lugentes, et ponerem fortitudinem lugentibus Sion, et darem eis coronam pro cinere, oleum gaudii pro luctu, pallium laudis pro spiritu mœroris: et vocabuntur in eâ fortes justitiæ, plantatio Domini ad glorificandum. Ecce Dominus auditum fecit in extremis terræ; Dicite filiæ Sion: Ecce Salvator tuus venit: et ecce merces ejus cum eo, et opus illius coram ipso. Et vocabunt eos Populus sanctus: redempti à Domino.

Ad Titum.

CARISSIME, Apparuit benignitas et humanitas Salvatoris nostri Dei: non ex operibus justitiæ, quæ fecimus nos, sed secundùm suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum regenerationis et renovationis Spiritûs Sancti: quem effudit in nos abundè per Jesum Christum Salvatorem nostrum: ut justificati gratiâ ipsius, heredes simus secundùm spem vitæ æternæ in Christo Jesu: Domino nostro.

Gradale.

BENEDICTUS qui venit in nomine Domini: Deus Dominus et illuxit nobis.

℣. A Domino factum est: et est mirabile in oculis nostris.

Repetatur Gradale.

Alleluya. ℣. Dominus regnavit, decorem induit: induit Dominus fortitudinem et præcinxit se virtute.

Sequentia.

SONENT Regi nato nova cantica
Cujus Pater fecit omnia: mater est virgo sacratissima.
Generans hic nescit fœminam: illa est sine viro gravida.
Verbum corde Patris genitum ante sæcula
Alvus matris gessit corporatum per tempora.
O mira genitura: O stupenda nativitas!
O proles gloriosa: humanata Divinitas!
Sic te nasciturum, Fili Dei, vates docti tuo Spiritu dixerant;
Sic te oriente laudes tibi cantant: pacem terris angeli nunciant.
Elementa vultus exhilarant;
Omnes sancti gaudentes jubilant;
Salve clamando: nosque salva, Deitas, in personis trina: simplex usiâ.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Pastores loquebantur ad invicem; Transeamus usque Bethlehem, et videamus hoc verbum, quod factum est, quod fecit Dominus et ostendit nobis. Et venerunt festinantes: et invenerunt Mariam et Joseph, et infantem positum in præsepio. Videntes autem cognoverunt de verbo, quod dictum erat illis de puero hoc. Et omnes qui

audierunt, mirati sunt: et de his quæ dicta erant à pastoribus ad ipsos. Maria autem conservabat omnia verba hæc, conferens in corde suo. Et reversi sunt pastores glorificantes et laudantes Deum in omnibus, quæ audierant et viderant: sicut dictum est ad illos.

CREDO.

Offertorium.

DEUS enim firmavit orbem terræ qui non commovebitur: parata sedes tua, Deus, ex tunc; à sæculo tu es.

Secreta.

MUNERA nostra, quæsumus, Domine, nativitatis hodiernæ mysteriis aptata proveniant: ut sicut homo genitus idem refulsit Deus: sic nobis hæc terrena substantia conferat quod divinum est. Per eundem.

Alia Secreta.

ACCIPE, quæsumus, Domine, munera dignanter oblata: et beatæ Anastasiæ suffragantibus meritis ad nostræ salutis auxilium provenire concede. Per.

Communio.

EXULTA, filia Sion, lauda, filia Hierusalem: ecce Rex tuus venit sanctus et salvator mundi.

Postcommunio.

HUJUS nos, Domine, sacramenti semper novitas natalis instauret: cujus nativitas singularis humanam repulit vetustatem. Per eundem.

Alia Postcommunio.

SATIASTI, Domine, familiam tuam muneribus sacris; ejus quæsumus, semper interventione nos refove, cujus solemnia celebramus. Per Dominum.

AD MAGNAM MISSAM IN DIE NATALIS DOMINI.

Officium.

PUER natus est nobis et Filius datus est nobis: cujus imperium super humerum ejus, et vocabitur nomen ejus Magni consilii Angelus.

Psalmus.

CANTATE Domino canticum novum: quia mirabilia fecit.

Oratio.

CONCEDE quæsumus, omnipotens Deus, ut nos Unigeniti tui nova per carnem nativitas liberet: quos sub peccati jugo vetusta servitus tenet. Qui tecum.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus; Propter hoc sciet populus meus nomen meum in die illâ: quia ego ipse qui loquebar, ecce adsum. Quàm pulchri super montes pedes annunciantis et prædicantis pacem; annunciantis bonum, prædicantis salutem, dicentis; Sion, regnabit Deus tuus! Vox speculatorum tuorum; levaverunt vocem, simul laudabunt; quia oculo ad oculum videbunt cùm converterit Dominus Sion. Gaudete et laudate simul, deserta Hierusalem: quia consolatus est Dominus populum suum, redemit Hierusalem. Paravit Dominus brachium sanctum suum in oculis omnium Gentium: et videbunt omnes fines terræ: salutare Dei nostri.

Ad Hebræos.

FRATRES, Multifariam multisque modis olim Deus loquens patribus in prophetis: novissimè diebus istis lo-

cutus est nobis in Filio, quem constituit hæredem universorum, per quem fecit et sæcula: qui cùm sit splendor gloriæ et figura substantiæ ejus, portansque omnia verbo virtutis suæ, purgationem peccatorum faciens, sedet ad dexteram majestatis in excelsis: tanto melior Angelis effectus, quanto differentius præ illis nomen hæreditavit. Cui enim dixit aliquando Angelorum; Filius meus es tu, ego hodie genui te? Et rursum; Ego ero illi in patrem, et ipse erit mihi in filium? Et cùm iterum introducit primogenitum in orbem terræ, dicit; Et adorent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit; Qui facit Angelos suos spiritus, et ministros suos flammam ignis. Ad Filium autem; Thronus tuus, Deus, in sæculum sæculi: virga æquitatis, virga regni tui. Dilexisti justitiam et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo exultationis præ participibus tuis. Et; Tu in principio, Domine, terram fundasti, et opera manuum tuarum sunt cœli. Ipsi peribunt, tu autem permanebis; et omnes ut vestimentum veterascent, et velut amictum mutabis eos, et mutabuntur; tu autem idem ipse es: et anni tui non deficient.

Gradale.

VIDERUNT omnes fines terræ salutare Dei nostri: jubilate Deo omnis terra.

℣. Notum fecit Dominus salutare suum: ante conspectum Gentium revelavit justitiam suam.

Alleluya. ℣. Dies sanctificatus illuxit nobis, venite, gentes, et adorate Dominum: quia hodie descendit lux magna super terram.

Sequentia.

CŒLESTE organum hodie sonuit in terrâ.

Ad partum virginis: superûm cecinit caterva.

Quid facis humana turba? cur non gaudes cum superâ?

Vigilat pastorum cura, vox auditur angelica.

Cantabant inclyta carmina: plena pace et gloriâ.

Ad Christum referunt propria: nobis canunt ex gratiâ.

Nec cunctorum sunt hæc dona: sed mens quorum erit bona.

Nec sunt absolutè data: sed decenter sunt prolata.

Affectus deserant vitia: et sic nobis pax est illa: quia bonis est promissa.

Junguntur superis terrea: ob hoc quidem laus est juncta: sed decenter fit divisa.

Gaude homo cùm perpendis talia.

Gaude caro facta Verbi socia.

Nunciant ejus ortum sidera: lucis per indicia.

Ineunt duces gregum lumina

Bethlehem usque prævia.

Invenitur Rex cœlorum inter animalia.

Arcto jacet in præsepe Rex qui cingit omnia.

Stella maris, quem tu paris: colit hunc Ecclesia;

Ipsi nostra per te pia placeant servitia;

Resonent cuncta Amen redempta.

Initium sancti Evangelii secundum Johannem.

IN principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt; et sine ipso factum est nihil. Quod factum est in ipso vita erat, et vita erat lux hominum. Et lux in tenebris lucet, et tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Johannes. Hic venit in testimonium

ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his, qui credunt in nomine ejus: qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. Et Verbum caro factum est, et habitavit in nobis: et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti à Patre: plenum gratiæ et veritatis.

Credo.

Offertorium.

TUI sunt cœli et tua est terra: orbem terrarum et plenitudinem ejus tu fundâsti: justitia et judicium præparatio sedis tuæ.

Secreta.

OBLATA, Domine, munera novâ Nativitate Unigeniti tui sanctifica; nosque per hæc à peccatorum nostrorum maculis emunda. Per eundem.

Communio.

VIDERUNT omnes fines terræ: salutare Dei nostri.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut natus hodie Salvator mundi, sicut divinæ nobis generationis est auctor, ita et immortalitatis sit ipse largitor. Qui tecum.

IN DIE SANCTI STEPHANI.

Ad Missam. Officium.

ETENIM sederunt principes et adversum me loquebantur: et iniqui persecuti sunt me. Adjuva me, Domine Deus meus, quia servus tuus exercebatur in tuis justificationibus.

Psalmus.

BEATI immaculati in viâ: qui ambulant in lege Domini.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Domine, imitari quod colimus, ut discamus et inimicos diligere: quia ejus natalitia celebramus, qui novit etiam pro persecutoribus exorare Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Memoria de Nativitate tantum.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Stephanus, plenus gratiâ et fortitudine, faciebat prodigia et signa magna in populo. Surrexerunt autem quidam de synagogâ quæ appellabatur Libertinorum et Cyrenensium et Alexandrinorum et eorum qui erant à Ciliciâ et Asiâ, disputantes cum Stephano: et non poterant resistere sapientiæ et Spiritui, qui loquebatur. Audientes autem hæc, dissecabantur in cordibus suis et stridebant dentibus in eum. Cùm autem esset Stephanus plenus Spiritu Sancto, intendens in cœlum, vidit gloriam Dei, et Jesum stantem à dextris Dei, et ait; Ecce video cœlos apertos, et Filium Hominis stantem à dextris virtutis Dei. Exclamantes autem voce magnâ continuerunt aures suas, et impetum fecerunt unanimiter in eum. Et ejicientes eum extra civitatem, lapidabant; et testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis, qui vocabatur Saulus. Et lapidabant Stephanum invocantem et

dicentem; Domine Jesu, accipe spiritum meum. Positis autem genibus, clamavit voce magnâ, dicens; Domine, ne statuas illis hoc peccatum. Et cùm hoc dixisset: obdormivit in Domino.

Gradale.

SEDERUNT principes et adversum me loquebantur: et iniqui persecuti sunt me.

℣. Adjuva me, Domine Deus meus: salvum me fac propter misericordiam tuam.

Alleluya. ℣. Video cœlos apertos: et Jesum stantem à dextris virtutis Dei.

Sequentia.

MAGNUS Deus in universâ terrâ.
Magna sunt ejus ubique omnia in cœlo atque in terrâ opera.
Qui est Rex regum; Dominus omnium: à Patri genitus ante sæcula.
Cujus charitas vera: cœlo sublevat Stephanum de terrâ.
Atque perenni vitâ ornat candidâ digniter coronâ.
Plenus etenim Stephanus Deitate atque gratiâ
Magna dabat prodigia: docens verissima dogmata;
Cùm autem prædicaret jam præsentia: nostræ redemptionis vera gaudia;
Intento in superna: cœli patet janua,
Dixitque circumstanti plebi voce publicâ,
Sacrâ plenus gratiâ;
Ecce Dei video admirabilem gloriam
Claritate fulgidâ,
Atque Jesum stantem in virtutis Dei dexterâ.
Cùm hoc audîsset impia gens Judaica,
Dans fremitum concita,
Quassat lapidibus Stephani membra;
Sed stat fortiter patiens martyr: et orat;
Ne his, Christe, noxam statuas,
Sed jam accipe animam meam.
Et cùm hoc dixisset, in Domino obdormivit pace æternâ.
Tu et nobis martyr, O Stephane, sempiterna impetra gaudia.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Dicebat Jesus turbis Judæorum et principibus sacerdotum; Ecce ego mitto ad vos Prophetas et sapientes et scribas; et ex illis occidetis et crucifigetis, et ex eis flagellabitis in synagogis vestris, et persequemini de civitate in civitatem: ut veniat super vos omnis sanguis justus, qui effusus est super terram, à sanguine Abel justi usque ad sanguinem Zachariæ filii Barachiæ, quem occidistis inter templum et altare. Amen dico vobis, venient hæc omnia super generationem istam. Hierusalem, Hierusalem, quæ occidis Prophetas, et lapidas eos, qui ad te missi sunt, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, et noluisti! Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. Dico enim vobis: Non me videbitis amodo, donec dicatis, Benedictus, qui venit: in nomine Domini.

Offertorium.

ELEGERUNT Apostoli Stephanum levitam, plenum fide et Spiritu Sancto: quem lapidaverunt Judæi orantem et dicentem, Domine Jesu, accipe spiritum meum. Alleluya.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, munera pro commemoratione beatissimi martyris tui Stephani; ut sicut illum passio gloriosum effecit, ita nos devotio reddat innocuos. Per.

Communio.

VIDEO cœlos apertos, et Jesum stantem à dextris virtutis Dei; Domine Jesu, accipe spiritum meum: et ne statuas illis hoc peccatum, quia nesciunt quid faciunt.

Postcommunio.

AUXILIENTUR nobis, Domine, sumpta mysteria; et intercedente beato Stephano protomartyre tuo, sempiternâ protectione confirment. Per.

IN DIE SANCTI JOHANNIS APOSTOLI ET EVANGELISTÆ.

Officium.

IN medio ecclesiæ aperuit os ejus: et implevit eum Dominus spiritu sapientiæ et intellectûs: stolâ gloriæ induit eum.

Psalmus.

JOCUNDITATEM et exultationem: thesaurizavit super eum.

Oratio.

ECCLESIAM tuam, quæsumus, Domine, benignus illustra; ut beati Johannis Apostoli tui et Evangelistæ illuminata doctrinis, ad dona perveniat sempiterna. Per.

Memoria de Nativitate et de sancto Stephano tantum.

Lectio libri Sapientiæ.

QUI timet Deum, faciet bona, et qui continens est justitiæ apprehendet illam, et obviabit illi quasi mater honorificata. Cibavit illum pane vitæ et intellectûs, et aquâ sapientiæ salutaris potabit illum. Et firmabitur in illo, et non flectetur; et continebit illum, et non confundetur; et exaltabit illum apud proximos suos. In medio ecclesiæ aperuit os ejus; et implevit eum Dominus spiritu sapientiæ et intellectûs, et stolâ gloriæ induit eum. Jocunditatem et exultationem thesaurizavit super eum; et nomine æterno hæreditabit illum: Dominus Deus noster.

Gradale.

EXIIT sermo inter fratres; quòd discipulus ille non moritur.

V. Sed; Sic eum volo manere donec veniam: tu me sequere.

Alleluya. V. Hic est discipulus ille qui testimonium perhibet de his, et scimus quia verum est testimonium ejus.

Sequentia.

JOHANNES, Jesu Christo multùm dilecte virgo,
Tu ejus amore carnalem
In nave parentem liquisti.
Te lene conjugis pectus respuisti: Messiam secutus,
Ut ejus pectoris sacra meruisses fluenta potare.
Tuque in terrâ positus: gloriam conspexisti Filii Dei,
Quæ solùm sanctis in vitâ creditur contuenda esse perenni.
Te Christus in cruce triumphans matri suæ dedit custodem,
Ut virgo virginem servares atque curam suppeditares.
Tute carcere flagrisque fractus: testimonio pro Christi es gavisus.
Idem mortuos suscitas: inque Jesu nomine venenum forte vincis.
Tibi summus tacitum cæteris Verbum suum Pater revelat.

Tu nos omnes precibus sedulis apud
Deum semper commenda,
Johannes Jesu chare.

Ultimus versus hujus Sequentiæ repetatur tribus vicibus.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Dixit Jesus Petro; Sequere me. Conversus Petrus vidit illum discipulum, quem diligebat Jesus, sequentem, qui et recubuit in cœnâ super pectus ejus, et dixit: Domine, quis est qui tradet te? Hunc ergo cùm vidisset Petrus, dicit Jesu; Domine, hic autem quid? Dicit ei Jesus; Sic eum volo manere donec veniam: quid ad te? tu me sequere. Exiit ergo sermo iste inter fratres, quòd discipulus ille non moritur. Et non dixit ei Jesus, quia Non moritur: sed, Sic eum volo manere donec veniam; quid ad te? Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his, et scripsit hæc: et scimus, quia verum est: testimonium ejus.

Offertorium.

JUSTUS ut palma florebit: sicut cedrus quæ in Libano est multiplicabitur.

Secreta.

SUSCIPE munera, quæsumus, Domine, quæ in ejus tibi solemnitate deferimus, cujus nos confidimus patrocinio liberari. Per Dominum.

Communio.

EXIIT sermo inter fratres, quòd discipulus ille non moritur: et non dixit Jesus Non moritur, sed, Sic eum volo manere donec veniam.

Postcommunio.

REFECTI cibo potuque cœlesti, Deus noster, te supplices exoramus; ut in cujus hæc commemoratione percepimus, ejus muniamur et precibus. Per.

IN DIE SANCTORUM INNOCENTIUM.

Ad Missam. Officium.

EX ore infantium, Deus, et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos.

Psalmus.

DOMINE Dominus noster: quàm admirabile est nomen tuum in universâ terrâ.

Oratio.

DEUS, cujus hodierná die præconium Innocentes martyres non loquendo sed moriendo confessi sunt; omnia in nobis vitiorum mala mortifica; ut fidem tuam quam lingua nostra loquitur, etiam moribus et vitâ fateatur. Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto.

Memoria de Nativitate et de sancto Stephano, et de sancto Johanne tantum.

Lectio libri Apocalypsis beati Johannis Apostoli.

IN diebus illis, Vidi supra montem Sion Agnum stantem, et cum eo centum quadraginta quatuor millia, habentes nomen ejus et nomen Patris ejus scriptum in frontibus suis. Et audivi vocem de cœlo, tanquam vocem aquarum multarum, et tanquam vocem tonitrui magni: et vocem, quam audivi sicut citharœdorum citharizantium in citharis suis. Et cantabant quasi canticum novum ante sedem Dei, et ante quatuor animalia et seniores: et nemo poterat

dicere canticum, nisi illa centum quadraginta quatuor millia, qui empti sunt de terrâ. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati; virgines enim sunt. Hi sequuntur Agnum quocumque ierit. Hi empti sunt ex hominibus primitiæ Deo et Agno. Et in ore eorum non est inventum mendacium; sine maculâ sunt: ante thronum Dei.

Gradale.

ANIMA nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium.

℣. Laqueus contritus est; et nos liberati sumus: adjutorium nostrum in nomine Domini qui fecit cœlum et terram.

Alleluya. ℣. Te martyrum candidatus: laudat exercitus, Domine.

Sequentia.

CELSA pueri concrepent melodia,
Pia Innocentum canentes tripudia,
Quos infans Christus hodie vexit ad astra,
Hos trucidavit frendens insania
Herodianæ fraudis ob nulla crimina,
In Bethleem ipsius cuncta et per confinia,
A bimatu et infrà: juxta nascendi tempora.
Herodes rex: Christi nati verens infelix imperia,
Infremit totus: et erigit arma superbâ dexterâ.
Quærit lucis et cœli Regem cum mente turbidâ,
Ut extinguat qui vitam præstat: per sua jacula.
Dum non valent intueri lucem splendidam nebulosa quærentis pectora,
Ira fervet: fraudes auget Herodes sævus, ut perdat piorum agmina.
Castra militum dux iniquus aggregat; ferrum figit in membra tenera;
Inter ubera lac effundit; antequam sanguinis fierent coagula.
Hostis naturæ natos eviscerat atque jugulat.
Ante prosternit quàm ætas parvula sumat robora.
Quàm beata sunt Innocentum ab Herode cæsa corpuscula.
Quem felices existunt matres, quæ fuderunt talia pignora.
O dulces Innocentum acies!
O pia lactentium pro Christo certamina!
Parvorum trucidantur millia: membris ex teneris manant lactis flumina.
Cives angelici veniunt in obviam,
Mira victoria vitæ captat præmia turba candidissima,
Te, Christe, petimus: mente devotissimâ,
Nostra qui venisti reformare sæcula,
Innocentum gloriâ
Perfrui nos concedas per æterna. Amen.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Angelus Domini apparuit in somnis Joseph, dicens: Surge, et accipe Puerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est enim ut Herodes quærat Puerum ad perdendum eum. Qui consurgens accepit Puerum et matrem ejus nocte, et secessit in Ægyptum: et erat ibi usque ad obitum Herodis: ut adimpleretur quod dictum est à Domino per Prophetam dicentem; Ex Ægypto vocavi Filium meum. Tunc Herodes videns quia illusus esset à Magis, iratus est valde, et mittens occidit omnes pueros, qui erant in Bethleem et in omnibus finibus ejus, à bimatu et infrà, secundùm tempus, quod exquisierat à Magis. Tunc adimpletum est quod dictum est per Hieremiam Prophetam dicentem; Vox in Ramâ audita est, ploratus et ululatus multus: Rachel plorans filios suos, et noluit consolari: quia non sunt.

Credo.

Offertorium.

ANIMA nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium: laqueus contritus est, et nos liberati sumus.

Secreta.

ADESTO, quæsumus, Domine, muneribus Innocentium festivitate sacrandis; et præsta ut illorum sinceritatem imitari possimus, quorum tibi dicatam veneramur infantiam. Per.

Communio.

VOX in Ramâ audita est, ploratus et ululatus: Rachel plorans filios suos, noluit consolari quia non sunt.

Postcommunio.

VOTIVA, Domine, dona percepimus, quæ sanctorum nobis precibus et præsentis, quæsumus, vitæ pariter et æternæ tribue conferre subsidium. Per.

IN DIE SANCTI THOMÆ ARCHIEPISCOPI ET MARTYRIS.

Ad Missam. Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore beati Thomæ martyris: de cujus sollemnitate gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

EXAUDI, Deus, orationem meam cùm deprecor: à timore inimici eripe animam meam.

Oratio.

DEUS, pro cujus Ecclesiâ gloriosus pontifex Thomas gladiis impiorum occubuit; præsta, quæsumus, ut omnes qui ejus implorant auxilium, petitionis suæ salutarem consequantur effectum. Per.

Memoria de Nativitate, de sancto Stephano, de sancto Johanne, et de Innocentibus tantum.

Epistola. Omnis Pontifex. *Gradale.* Posuisti, Domine. Alleluya. *V.* Gloria et honore.

Sequentia.

SOLEMNE canticum hodie resonet in terrâ.

Ad palmam martyris exultet superûm caterva.

Quid facis, turba jocunda: gratulare cum superâ.

Jubilet mens lætabunda: psallat Christo vox libera.

Colebat festa dominica: devota Cantuaria.

Intonant jussa tyrannica turbulenta militia.

Diræ leges et mandata insolerter sunt prolata.

Loca Christo consecrata prophanavit vis armata.

Sed Christi sic in vestigio stabant Thomæ pedes recti: ut nequirent inde flecti in sui regis obsequio.

Arbitratus lucrum mori: caput offert percussori.

Gaude, Thoma, de cujus victoriâ

Ortûs Christi cumulantur gaudia;

Martyris declaratur gloria, crebra per indicia;

Curantur per ejus suffragia languidorum millia;

Trucidatur flos pastorum inter sanctuaria;

Nec diei nec locorum obstat reverentia.

Stella maris, quæ lætaris: te lactâsse Filium,

Hunc precamur assequamur ut Thomæ consortium
Ejus prece gloriosâ.

Evangelium. Homo quidam nobilis. Credo.

Offertorium. Posuisti, Domine.

Secreta.

SALUTARIS hostiæ munus sacrandum, quæsumus, Domine, beatus Thomas Pontifex et Martyr nobis ad salutem fore deposcat: ut et conversationis ejus experiamur insignia, et intercessionis ejus percipiamus suffragia. Per.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

ADJUVET nos, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, per hæc sacrosancta quæ sumpsimus, beati Thomæ Martyris tui atque Pontificis intercessio veneranda, qui pro tui nominis honore glorioso meruit coronari martyrio. Per Dominum.

SEXTA DIE A NATALI DOMINI.

Ad Missam. Officium.

DUM medium silentium tenerent omnia, et nox in suo cursu medium iter haberet, omnipotens sermo tuus, Domine, de cœlis à regalibus sedibus venit.

Psalmus.

DOMINUS regnavit, decorem indutus est: indutus est Dominus fortitudinem et præcinxit se.

Repetatur Officium. Deinde dicatur Gloria Patri *et* Sicut erat. *Tertio dicatur Officium. Cantus super* Kyrie, Gloria in excelsis, Sanctus, *et* Agnus, *sicut in simplici festo novem lectionum hac die dicatur, sive Dominica fuerit sive non.*

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, dirige actus nostros in beneplacito tuo, ut in nomine dilecti Filii tui mereamur bonis operibus abundare. Qui tecum vivit.

Memoria de Nativitate, de sancto Stephano, de sancto Johanne, de Innocentibus, et de sancto Thomà Martyre tantum.

Ad Galatas.

FRATRES, Quanto tempore hæres parvulus est, nihil differt à servo, cùm sit dominus omnium: sed sub tutoribus et auctoribus est usque ad præfinitum tempus à patre: ita et nos cùm essemus parvuli, sub elementis mundi hujus eramus servientes. At ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus. Quoniam autem estis filii Dei, misit Deus Spiritum Filii sui in corda vestra clamantem, Abba, Pater. Itaque jam non est servus, sed filius; quòd si filius: et hæres per Deum.

Gradale.

SPECIOSUS formâ præ filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis,
V. Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi: lingua mea calamus scribæ velociter scribentis.
Alleluya. *V.* Dominus regnavit, decorem induit: induit Dominus fortitudinem et præcinxit se virtute.

Hac die dicatur hæc Sequentia, licet Dominica non fuerit.

CHRISTI hodierna celebremus natalitia,
Cœlica resonent clarè camenas agmina.

Nunc regis celebrando gratulanter nuptias,
Lux nova jam terras illustrat: veteres pellens tenebras;
Reserat superna gratia: diu clausa palatia,
Felix mater et sola intacta virgo et puerpera.
Jam nato stas gravida; cùm viri sis cubilis nescia.
Omnis caterva nostra te rogat, Domina;
Solvas ergo nostra cuncta peccaminum vincula, virgo sempiternè beata.
Digna fuisti sola tollentem crimina
Intra uteri claustra portare, qui gubernat omnia supera : infera.
Hunc sua laudant facta gaudentes bona quâ vivunt super essentia,
Nos humillima turba damus debita, poscentes ejus clementiam,
Ut nostra præstans tempora nunc quieta: det placidâ frui vitâ: utilia donando famulis munera;
Ac inter nos discrimina sæva solvens,
Post funera derelicta,
Sedem ducat ad mortis ac malorum ignaram;
Ubi ad dexteram Patris almam sedet, conregnans coæternus per omnia,
Potenter cuncta disponendo cum eo sæcula præsentia et futura.
Beata justis donans omnibus præmia,
Præclara quâ lux verè micat: quæ est salus æterna et nostra gloria.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Erant Joseph et Maria mater Jesu mirantes super his quæ dicebantur de illo. Et benedixit illis Simeon, et dixit ad Mariam matrem ejus; Ecce positus est hic in ruinam et in resurrectionem multorum in Israel: et in signum cui contradicetur: et tuam ipsius animam pertransibit gladius, ut revelentur ex multis cordibus cogitationes. Et erat Anna prophetissa, filia Phanuel, de tribu Asser: hæc processerat in diebus multis, et vixerat cum viro suo annis septem à virginitate suâ. Et hæc vidua erat usque ad annos octoginta quatuor: quæ non discedebat de templo, jejuniis et obsecrationibus serviens die ac nocte. Et hæc ipsâ horâ superveniens, confitebatur Domino: et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem Hierusalem. Et ut perfecerunt omnia secundùm legem Domini, reversi sunt in Galilæam in civitatem suam Nazareth. Puer autem crescebat, et confortabatur, plenus sapientiâ; et gratia Dei: erat in illo.

Credo.

Offertorium.

DEUS enim firmavit orbem terræ qui non commovebitur: parata sedes tua, Deus, ex tunc; à sæculo tu es.

Secreta.

ACCEPTA, Domine, sacrificium plebis tuæ: quam Jesu Christi Filii tui Domini nostri jubeas esse consortem, qui humanitatis nostræ dignatus est fieri particeps. Qui tecum.

Præfatio. Quia per incarnati *et* Communicantes.

Communio.

TOLLE Puerum et matrem ejus, et vade in terram Juda: defuncti sunt enim qui quærebant animam Pueri.

Postcommunio.

SUMPTO sacrificio, Domine, tua generaliter exultet Ecclesia: quo infirmitates ejus sunt assumptæ, ut divinæ particeps fieret ipsa substantiæ. Per.

IN DIE SANCTI SILVESTRI.

Ad Missam. Officium. Sacerdotes tui.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati Silvestri [confessoris tu atque pontificis veneranda solemnitas, et devotionem nobis augeat et salutem. Per.]

Memoria de Nativitate, de sancto Stephano, de sancto Johanne, et de cæteris sanctis per ordinem.

Epistola, Ecce sacerdos.

Gradale, Ecce sacerdos. Alleluya. *V.* Inveni David.

Sequentia de Communi.

Evangelium, Homo quidem peregrè. Credo.

Offertorium, Inveni David.

Secreta.

ADESTO, Domine, quæsumus, oblationibus nostris, ne ullis mentis et corporis patiaris subjacere periculis quos beati Silvestri pontificis munit gloriosa confessio. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut hodiernæ munus sollemnitatis acceptum, intercedente beato Silvestro confessore tuo atque pontifice, et corporibus nostris salutem præstet et mentibus. Per.

IN DIE CIRCUMCISIONIS DOMINI.

Ad Missam. Officium. Puer natus.

Oratio.

DEUS, qui nobis nati Salvatoris diem celebrare concedis octavum: fac nos, quæsumus, ejus perpetuâ Divinitate muniri, cujus sumus carnali commercio reparati. Qui tecum.

Nulla fiat memoria ad hanc missam.

Epistola. Apparuit gratia Dei.

Gradale. Viderunt omnes.

Alleluya. *V.* Multiphariam olim Deus loquens patribus in prophetis, novissimè diebus istis locutus est nobis in Filio suo.

Sequentia.

EYA recolamus laudibus piis digna
Hujus diei gaudia in quâ nobis lux oritur gratissima,
Noctis interit nebula: pereunt nostri criminis umbracula.
Hodie sæculo maris stella est enixa novæ salutis gaudia.
Quem tremunt baratra: mors cruenta pavet: ipsa à quo peribit mortua.
Gemit capta pestis antiqua: coluber lividus perdit spolia,
Homo lapsus: ovis abducta, revocatur ad æterna gaudia.
Gaudent in hac die agmina angelorum cœlestia,
Quia erat dragma decima perdita, et est inventa.
O proles nimium beata: quâ redempta est natura.
Deus, qui creavit omnia: nascitur ex fœmina.
Mirabilis natura mirificè induta: assumens quod non erat: manens quod erat.
Induitur naturâ Divinitas humanâ: quis audivit talia dic, rogo facta?
Induit galeam: certat ut miles armatura.

Prostratus in sua propria, ruit hostis spicula : auferuntur tela,
In quibus: fidebat, divisa sunt illius spolia: captâ prædâ suâ.
Christi pugna fortissima : salus nostra est vera,
Qui nos summam ad patriam duxit post victoriam,
In quâ sibi laus est æterna.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer: vocatum est nomen ejus Jesus, quod vocatum est ab angelo : priusquam in utero conciperetur.

Credo.

Offertorium. Tui sunt cœli et.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut per hæc munera quæ Domini nostri Jesu Christi arcanæ nativitatis mysterio gerimus, purificatæ mentis intelligentiâ consequamur. Per eundem.

Præfatio. Quia per incarnati *et* Communicantes, *sicut in die Natalis Domini dicantur.*

Communio. Viderunt omnes.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut quod nostri Salvatoris iteratâ festivitate percepimus, perpetuæ nobis salvationis conferat medicinam. Per eundem Dominum.

Ad Missam verò in Octavis prædictorum sanctorum sive Dominica fuerit sive non, omnia fiant sicut in primâ die, præter Sequentiam, Credo, *et Præfationem quæ erit quotidiana ; nisi in octavis sancti Johannis. Tunc dicatur Præfatio,* Et te, Domine, suppl. *Tamen si Dominica fuerit, dicatur* Credo, *sed nulla Sequentia. Et etiam fiant memoriæ de sanctis per ordinem.*

Memoria autem fiat de sanctâ Mariâ in Octavis sancti Stephani et abhinc usque ad Purificationem, tam in festis quàm in feriis et in Dominicis, nisi in Vigiliâ Epiphaniæ et in die ejusdem, cum Oratione Deus qui salutis æternæ.

IN VIGILIA EPIPHANIÆ.

Ad Missam. Officium. Lux fulgebit.

Hac die, non dicatur ad Matutinas Te Deum, *vel ad Missam* Gloria in excelsis *sive* Ite missa est, *quia quasi vigilia habetur ; nisi fortè die Dominicâ contigerit.*

Oratio.

CORDA nostra, quæsumus Domine, venturæ festivitatis splendor illustret, quo mundi hujus tenebris carere valeamus, et perveniamus ad patriam claritatis æternæ. Per.

Memoriâ de sancto Thomâ, et de sancto Edwardo rege et confessore.

Oratio.

DEUS, qui unigenitum Filium tuum Dominum nostrum Jesum Christum gloriosissimo regi Edwardo in formâ visibili demonstrâsti : tribue, quæsumus, ut ejus meritis et precibus ad æternam ejusdem Domini nostri Jesu Christi visionem pertingere mereamur. Qui tecum.

Non dicantur plures neque pauciores Orationes ad hanc missam, sive Dominica fuerit sive non.

Epistola. Apparuit benignitas.

Gradale. Benedictus qui venit. ℣. A Domino factum est.

Sive Dominica fuerit sive non, semper hac die dicatur Alleluya. ℣. Dominus regnavit, *sed nulla dicatur Sequentia.*

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Defuncto Herode, ecce angelus Domini apparuit in somnis

Joseph in Ægypto, dicens; Surge, et accipe Puerum et matrem ejus, et vade in terram Israel: defuncti sunt enim qui quærebant animam Pueri. Qui consurgens, accepit Puerum et matrem ejus, et venit in terram Israel. Audiens autem quòd Archelaus regnaret in Judæâ pro Herode patre suo, timuit illò ire: et admonitus in somnis, secessit in partes Galilææ: et veniens habitavit in civitate quæ vocatur Nazareth: ut adimpleretur quod dictum est per prophetas: Quoniam Nazaræus vocabitur.

Offertorium. Deus enim firmavit.

Secreta.

TRIBUE, quæsumus, Domine, ut eum præsentibus immolemus sacrificiis et sumamus, quem venturæ solemnitatis pia munera præloquuntur. Qui tecum.

De sancto Edwardo Secreta.

SACRIS altaribus assistentes nos, quæsumus, Domine, Sancti Spiritûs luce perfunde: ut quod tibi in honore beati regis Edwardi devotè offerimus, nobis ipso interveniente fiat remedium salutare. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Præfatio quotidiana. Communio.

TOLLE Puerum et matrem ejus: et vade in terram Juda: defuncti sunt enim qui quærebant animam Pueri.

Postcommunio.

ILLUMINA, quæsumus, Domine, populum tuum, et splendore gratiæ tuæ cor ejus accende: ut Salvatorem suum et incessanter agnoscat et veraciter apprehendat, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Alia Postcommunio.

VITALIS alimoniæ convivio saginati, quæsumus, Domine Deus noster, ut beati regis Edwardi confessoris tui suffragantibus meritis, cœlestis convivii mereamur esse participes. Per Dominum.

IN DIE EPIPHANIÆ.

Officium.

ECCE advenit dominator Dominus: et regnum in manu ejus et potestas et imperium.

Psalmus.

DEUS judicium tuum regi da: et justitiam tuam filio regis.

Oratio.

DEUS, qui hodiernâ die Unigenitum tuum gentibus stellâ duce revelâsti: concede propitius, ut qui jam te ex fide cognovimus, usque ad contemplandam speciem tuæ celsitudinis perducamur. Per eundem.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

SURGE, illuminare, Hierusalem: quia venit lumen tuum, et gloria Domini super te orta est. Quia ecce tenebræ operient terram, et caligo populos: super te autem orietur Dominus, et gloria ejus in te videbitur. Et ambulabunt Gentes in lumine tuo, et reges in splendore ortûs tui. Leva in circuitu oculos tuos, et vide: omnes isti congregati sunt, venerunt tibi: filii tui de longè venient, et filiæ tuæ de latere surgent. Tunc videbis et afflues, et mirabitur et dilatabitur cor tuum, quando conversa fuerit ad te mul-

titudo maris, fortitudo gentium venerit tibi: inundatio camelorum operiet te, dromedarii Madian et Effa: omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes: et laudem Domino annunciantes.

Gradale.

OMNES de Saba venient: aurum et thus deferentes: et laudem Domino annunciantes.

℣. Surge et illuminare, Hierusalem, quia gloria Domini super te orta est.

Alleluya. ℣. Vidimus stellam ejus in oriente: et venimus cum muneribus adorare Dominum.

Sequentia.

EPIPHANIAM Domino canamus gloriosam,

Quâ prolem Dei verè Magi adorant,

Immensam Chaldei cujus per sæcla venerantur potentiam.

Quem cuncti prophetæ præcinere venturum gentes ad salvandas.

Cujus majestas ita est inclinata: ut assumeret servi formam.

Ante sæcula qui Deus et tempora: Homo factus est ex Mariâ.

Balaam de quo vaticinans: Exibit ex Jacob rutilans: inquit, stella,

Et confringet ducum agmina regionis Moab maximâ potentiâ.

Huic magi munera deferunt præclara, aurum simul thus et mirram.

Thure Deum prædicant: auro regem magnum: hominem mortalem mirrâ.

In somnis hos monet angelus: ne redeant ad regem commotum propter regna;

Pavebat etenim nimium regem natum: verens amittere regni jura;

Magi sibi stellâ micante præviâ,

Pergunt alacres itinera

Patriam quæ eos ducebat ad propriam: linquentes Herodis mandata.

Qui percussus corde nimium præ irâ,

Extemplò mandat infantulos per cuncta inquiri Bethleem confinia: et mox privari eos vitâ.

Omnis nunc caterva tinnulum jungat laudibus, organi neuma,

Mysticè offerens Regi regum Christo munera preciosa,

Poscens ut per orbem: regna omnia protegat in sæcla sempiterna.

Secundum Matthæum.

CUM natus esset Jesus in Bethleem Judæ in diebus Herodis regis, ecce Magi ab oriente venerunt Hierosolymam dicentes; Ubi est qui natus est Rex Judæorum? vidimus enim stellam ejus in Oriente, et venimus adorare eum. Audiens autem Herodes rex, turbatus est, et omnis Hierosolyma cum illo. Et congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi, sciscitabatur ab eis, ubi Christus nasceretur. At illi dixerunt ei; In Bethleem Judæ; sic enim scriptum est per prophetam; Et tu Bethleem terrâ Juda, nequaquam minima es in principibus Juda: ex te enim exiet Dux, qui regat populum meum Israel. Tunc Herodes clam vocatis Magis, diligenter didicit ab eis tempus stellæ, quæ apparuit eis: et mittens illos in Bethleem dixit; Ite, et interrogate diligenter de Puero; et cùm inveneritis, renunciate mihi, ut et ego veniens adorem eum. Qui cùm audîssent regem, abierunt. Et ecce stella quam viderant in Oriente, antecedebat eos usque dum veniens staret suprà ubi erat Puer. Videntes autem stellam gavisi sunt gaudio magno valdè. Et intrantes domum, invenerunt Puerum cum Mariâ matre ejus, et procidentes adoraverunt eum; et apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera, aurum, thus

et mirram. Et responso accepto in somnis ne redirent ad Herodem, per aliam viam: reversi sunt in regionem suam.

Credo.

Offertorium.

REGES Tharsis et insulæ munera offerent: reges Arabum et Saba dona adducent: et adorabunt eum omnes reges terræ: omnes gentes servient ei.

Secreta.

ECCLESIÆ tuæ, quæsumus, Domine, dona propitius intuere: quibus non jam aurum, thus et mirra offertur, sed quod eisdem muneribus declaratur, immolatur, et sumitur, Jesus Christus Dominus noster. Qui tecum.

Præfatio. Quia cùm Unigenitus.

Infra Canonem Communicantes *et dicantur cotidie per Octavas, et in Octavâ die.*

Communio.

VIDIMUS stellam ejus in oriente: et venimus cum muneribus adorare Dominum.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus; ut quæ solemni celebramus officio, purificatæ mentis intelligentiâ consequamur. Per.

Cotidie infra Octavas dicatur eadem Missa, sed sine Sequentiâ et Credo. *Tamen in Dominicâ dicatur* Credo, *sed nulla Sequentia.*

TERTIA DIE INFRA OCTAVAS.

Fiat memoria de martyribus Luciano sociisque ejus cum Oratione de communi.

DOMINICA INFRA OCTAVAS.

Ad Missam Officium. Ecce advenit Deus: *cætera sicut in die, præter Sequentiam, cum hoc Evangelio.*

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Vidit Johannes Jesum venientem ad se, et ait; Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Hic est, de quo dixi; Post me venit vir, qui ante me factus est: quia prior me erat. Et ego nesciebam eum, sed ut manifestetur in Israel, propterea veni ego in aquâ baptizans. Et testimonium perhibuit Johannes dicens; Quia vidi Spiritum descendentem quasi columbam de cœlo, et mansit super eum. Et ego nesciebam eum: sed qui misit me baptizare in aquâ, ille mihi dixit: Super quem videris Spiritum descendentem et manentem super eum, hic est, qui baptizat in Spiritu Sancto. Et vidi, et testimonium perhibui: quia hic est Filius Dei.

Quod si Dominica infra Octavas non evenerit, tunc in quartâ feriâ infra Octavas legatur hoc prædictum evangelium.

IN OCTAVIS EPIPHANIÆ.

Ad Missam. Officium, Ecce advenit.

Oratio.

DEUS, cujus Unigenitus in substantiâ nostræ carnis apparuit: præsta, quæsumus, ut per eum, quem similem nobis foris agnovimus, intus reformari mereamur. Qui tecum.

Memoria de sancto Hilario.

Oratio.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris : et intercessione beati Hilarii confessoris tui atque pontificis, cujus depositionem celebramus, perpetuam nobis misericordiam benignus impende. Per.

Memoria de sanctâ Mariâ.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

DOMINE Deus meus, honorificabo te ; et laudem tribuam nomini tuo, qui facis mirabiles res. Consilium tuum antiquum verum fiat. Domine, excelsum est brachium tuum; Deus Sabaoth, corona spei quæ ornata est gloria. Exultet desertum et exultent solitudines Jordanis : et populus meus videbit altitudinem Domini et majestatem Dei ; et erit congregatus et redemptus per Deum. Et veniet in Sion cum lætitiâ, et lætitia sempiterna super caput ejus, laus et exultatio. Et aperiam in montibus flumina : in mediis campis fontes dirumpam, et terram sitientem sine aquâ infundam. Ecce puer meus exaltabitur et elevabitur et sublimis erit valdè. Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris : et dicetis in illâ die, Confitemini Domino, et invocate nomen ejus ; notas facite in populis virtutes ejus : cantate Domino quia mirabilia fecit ; annuntiate hæc in universâ terrâ, Dicit Dominus : omnipotens.

Gradale. Omnes de Sabâ. Alleluya. V. Vidimus.

Non dicatur Sequentia, licet Dominica fuerit.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Venit Jesus à Galilæâ in Jordanem ad Johannem ut baptizaretur ab eo. Johannes autem prohibebat eum, dicens ; Ego à te debeo baptizari, et tu venis ad me ? Respondens autem Jesus, dixit ei ; Sine modo ; sic enim decet nos implere omnem justitiam. Tunc dimisit eum. Baptizatus autem Jesus, confestim ascendit de aquâ : et ecce aperti sunt ei cœli, et vidit Spiritum Dei descendentem sicut columbam, et venientem super eum. Et ecce vox de cœlis dicens ; Hic est Filius meus dilectus : in quo mihi benè complacui.

Non dicatur Credo *nisi Dominica fuerit.*

Offertorium. Reges Tharsis.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, pro nati Filii tui apparitione deferimus, suppliciter exorantes : ut sicut ipse nostrorum auctor est munerum, ita ipse sit misericors et susceptor, Jesus Christus Dominus noster. Qui tecum.

Alia.

SANCTI Hilarii Confessoris tui atque Pontificis precibus tibi, Domine, quæsumus, grata reddatur oblatio, pro cujus est depositione immolanda. Per.

Communio. Vidimus stellam.

Postcommunio.

CŒLESTI lumine quæsumus, Domine, semper et ubique nos præveni : ut mysterium, cujus nos participes esse voluisti et puro cernamus intuitu, et digno percipiamus effectu. Per Dominum.

Alia.

SUMPTUM, Domine, pignus redemptionis æternæ, sit nobis, quæsumus, interveniente beato Hilario Confessore tuo atque Pontifice, vitæ præsentis auxilium pariter et futuræ. Per.

DOMINICA PRIMA POST OCTAVAS EPIPHANIÆ.

Ad Missam. Officium.

IN excelso throno vidi sedere virum quem adorant multitudo angelorum psallentium in unum : ecce cujus imperii numen est in æternum.

Psalmus.

JUBILATE Deo omnis terra : psalmum dicite nomini ejus ; date gloriam laudi ejus.

Oratio.

VOTA, quæsumus, Domine, supplicantis populi cœlesti pietate prosequere : ut et quæ agenda sunt videant, et ad implenda quæ viderunt convalescant. Per.

Ad Romanos.

FRATRES, Obsecro vos per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum. Et nolite conformari huic sæculo, sed reformamini in novitate sensús vestri : ut probetis quæ sit voluntas Dei bona et beneplacens et perfecta. Dico enim per gratiam quæ data est mihi, omnibus qui sunt inter vos : non plus sapere, quàm oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem : et unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei. Sicut enim in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent : ita multi unum corpus sumus in Domino, singuli autem alter alterius membra, In Christo Jesu : Domino nostro.

Gradale.

BENEDICTUS Dominus Deus Israel, qui facit mirabilia magna solus à sæculo.

V. Suscipiant montes pacem populo tuo : et colles justitiam.

Alleluya. *V.* Jubilate Deo, omnis terra : servite Domino in lætitiâ.

Nullâ die Dominicâ per annum dicatur Sequentia ad Missam quando de Dominicâ agitur, nisi in Adventu et in tempore Paschali, et nisi in Dominicâ infra hebdomadam Natalis Domini.

Secundum Lucam.

CUM factus esset Jesus annorum duodecim, ascendentibus illis Hierosolymam secundùm consuetudinem diei festi, consummatisque diebus, cùm redirent, remansit puer Jesus in Hierusalem, et non cognoverunt parentes ejus. Existimantes autem illum esse in comitatu, venerunt iter diei, et requirebant eum inter cognatos et notos. Et non invenientes, regressi sunt in Hierusalem, requirentes eum. Et factum est post triduum, invenerunt illum in templo, sedentem in medio doctorum, audientem illos et interrogantem. Stupebant autem omnes qui eum audiebant, super prudentiâ et responsis ejus. Et videntes admirati sunt. Et dixit mater ejus ad illum ; Fili, quid fecisti nobis sic? ecce pater tuus et ego dolentes quærebamus te. Et ait ad illos; Quid est quòd me quærebatis? nesciebatis quia in his quæ Patris mei sunt, oportet me esse? Et ipsi non intellexerunt verbum, quod locutus est ad illos. Et descendit cum eis, et venit Nazareth : et erat subditus illis. Et mater ejus conservabat omnia verba hæc conferens in corde suo. Et Jesus proficiebat sapientiâ, ætate, et gratiâ : apud Deum et homines.

Credo.

Offertorium.

JUBILATE Deo, omnis terra ; jubilate Deo, omnis terra : servite Domino in lætitiâ : intrate in conspectu ejus in exultatione : quia Dominus ipse est Deus.

Secreta.

OBLATUM tibi, Domine, sacrificium vivificet nos semper et muniat. Per.

Præfatio Quotidiana. Communio.

FILI, quid fecisti nobis sic? ego et pater tuus dolentes quærebamus te : et quid est quòd me quærebatis : nesciebatis quia in his quæ Patris mei sunt oportet me esse?

Postcommunio.

TUA, Domine, sancta libantes, et perfectæ capiamus purgationis effectum, et continuum divinæ defensionis auxilium. Per.

Si tempus adeo breve fuerit ab Octavis Epiphaniæ usque ad Septuagesimam, quòd tres missæ Dominicales, scilicet In excelso throno, Omnis terra *et* Adorate, *non possunt singulæ in singulis hebdomadis cantari, tunc duæ vel tres missæ, si temporis brevitas expetierit, in unâ eâdemque hebdomadâ cantentur. Et si aliquod festum trium lectionum ibidem contigerit, totum fiat servitium de festo usque ad missam, quæ erit de Dominicâ ; et ad illam missam fiat memoria de ipso festo, tertia de sanctâ Mariâ, quarta de omnibus sanctis, quinta pro universali Ecclesiâ. Cæteræ verò missæ quæ sequuntur eo anno omninò prætermittantur.*

Hoc etiam benè observetur, quòd nunquam ante primam Dominicam post Octavas Epiphaniæ cantetur missa, In excelso throno, *nisi quando nulla Dominica inter Octavas Epiphaniæ et Septuagesimam contigerit ; tunc enim in feriis primo loco post Octavas Epiphaniæ cantetur, et duæ missæ, scilicet* Omnis terra *et* Adorate, *in sequentibus feriis ejusdem hebdomadæ cantentur : et tunc nihil fiat de festis trium lectionum quæ ibidem contingere possunt.*

Cùm autem prolixum tempus fuerit, Officium Adorate *per tres Dominicas cantetur.*

Si autem tres fuerint Dominicæ inter Octavas Epiphaniæ et Septuagesimam, ita quòd tria Officia cantentur, scilicet In excelso, Omnis terra, *et* Adorate ; *tunc in feriis post tertiam Dominicam, si vacaverint, dicantur Epistolæ et Evangelia de quartâ et quintâ Dominicis ad missas de die.*

FERIA QUARTA.

Ad Romanos.

FRATRES, Voluntas quidem cordis mei et obsecratio ad Deum fit pro incredulis ad salutem. Testimonium autem illis perhibeo, quòd æmulationem Dei habeant, sed non secundùm scientiam. Ignorantes enim Dei justitiam, et suam quærentes statuere, justitiæ Dei non sunt subjecti. Finis enim legis est Christus : ad justitiam omni credenti.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Cùm audîsset Jesus, quòd Johannes traditus esset, secessit in Galilæam: et relictâ civitate Nazareth, venit et habitavit in Capharnaum maritimam, in finibus Zabulon et Neptalim : ut adimpleretur quod dictum est per Esaiam prophetam : Terra Zabulon et terra Neptalim, via maris trans Jordanen Galilææ; gentium populus qui ambulabat in tenebris, vidit lucem magnam: et sedentibus in regione umbræ mortis, lux orta est eis. Exinde cœpit Jesus prædicare et dicere ; Pœnitentiam agite : appropinquabit regnum cœlorum.

FERIA SEXTA.

Ad Romanos.

FRATRES, Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit : non est

potestas nisi à Deo: quæ autem sunt à Deo, ordinata sunt. Itaque qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Qui autem resistit, ipse sibi damnationem acquirit: nam principes qui principantur, non sunt timori boni operis sed mali. Vis autem non timere potestatem? Bonum fac, et habebis laudem ex illâ: Dei enim minister est tibi in bonum. Si autem malè egeris, time: non enim sine causâ gladium portat. Dei enim minister est, vindex in iram ei qui malum agit. Ideo necessitati subditi estote, non solùm propter iram sed et propter conscientiam. Ideo et tributa præstatis: ministri enim Dei sunt: in hoc ipsum servientes.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Egressus est Jesus in virtute Spiritûs in Galilæam, et fama exiit per universam regionem de illo. Et ipse docebat in synagogis eorum, et magnificabatur ab hominibus. Et venit Nazareth, ubi erat nutritus, et intravit secundùm consuetudinem suam die sabbati in synagogam, et surrexit legere. Et traditus est ei liber Esaiæ prophetæ. Et ut revolvit librum, invenit locum ubi scriptum est: Spiritus Domini super me propter quod unxit me; evangelizare pauperibus misit me, sanare contritos corde, prædicare captivis remissionem et cæcis visum, dimittere confractos in remissionem, prædicare annum Domini acceptum, et diem retributionis. Et cùm plicuisset librum, reddidit ministro et sedit. Et omnium in Synagogâ oculi erant intendentes in eum. Cœpit autem dicere ad illos; Quia hodie impleta est hæc scriptura in auribus vestris. Et omnes testimonium illi dabant: et mirabantur in verbis gratiæ: quæ procedebant de ore ipsius.

DOMINICA SECUNDA POST OCTAVAS EPIPHANIÆ.

Officium.

OMNIS terra adoret te, Deus, et psallat tibi: psalmum dicat nomini tuo, altissime.

Psalmus.

JUBILATE Deo, omnis terra: psalmum dicite nomini ejus, date gloriam laudi ejus.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui cœlestia simul et terrena moderaris; supplicationes populi tui clementer exaudi, et pacem tuam nostris concede temporibus. Per.

Ad Romanos.

FRATRES, Habentes donationes secundùm gratiam quæ data est nobis differentes; sive prophetiam, secundùm rationem fidei; sive ministerium in ministrando; sive qui docet, in doctrinâ; qui exhortatur, in exhortando; qui tribuit, in simplicitate; qui præest, in solicitudine: qui miseretur, in hilaritate. Dilectio sine simulatione. Odientes malum: adhærentes bono: caritatem fraternitatis invicem diligentes: honore invicem prævenientes: sollicitudine non pigri: Spiritu ferventes: Domino servientes: spe gaudentes: in tribulatione patientes: orationi instantes: necessitatibus sanctorum communicantes: hospitalitatem sectantes. Benedicite persequentibus vos; benedicite et nolite maledicere. Gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus. Idipsum invicem sentientes. Non alta sapientes: sed humilibus consentientes.

Gradale.

MISIT Dominus Verbum suum et sanavit eos : et eripuit eos de interitu eorum.

V. Confiteantur Domino misericordiæ ejus : et mirabilia ejus filiis hominum.

Alleluya. *V.* Laudate Deum, omnes angeli ejus : laudate eum, omnes virtutes ejus.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Nuptiæ factæ sunt in Chanâ Galilææ : et erat mater Jesu ibi. Vocatus est autem Jesus et discipuli ejus ad nuptias. Et deficiente vino, dicit mater Jesu ad eum ; Vinum non habent. Et dicit ei Jesus ; Quid mihi et tibi est, mulier ? nondum venit hora mea. Dicit mater ejus ministris ; Quodcunque dixerit vobis, facite. Erant autem ibi lapideæ hydriæ sex positæ secundùm purificationem Judæorum, capientes singulæ metretas binas vel ternas. Dicit eis Jesus ; Implete hydrias aquâ. Et impleverunt eas usque ad summum. Et dicit eis Jesus ; Haurite nunc, et ferte architriclino. Et tulerunt. Ut autem gustavit architriclinus aquam vinum factum, et non sciebat unde esset, (ministri autem sciebant, qui hauserant aquam :) vocat sponsum architriclinus, et dicit ei ; Omnis homo primùm bonum vinum ponit : et cùm inebriati fuerint, tunc id quod deterius est : tu autem servâsti bonum vinum usque adhuc. Hoc fecit initium signorum Jesus in Chanâ Galilææ : et manifestavit gloriam suam, et crediderunt in eum : discipuli ejus.

Credo.

Offertorium.

JUBILATE Deo, universa terra : jubilate Deo, universa terra : psalmum

dicite nomini ejus ; venite et audite et narrabo vobis, omnes qui timetis Deum, quanta fecit Dominus animæ meæ. Alleluya.

Secreta.

UT tibi grata sint, Domine, munera populi tui supplicantis, ab omni, quæsumus, eum contagione perversitatis emunda. Per.

Præfatio Quotidiana. Communio.

DICIT Dominus ; Implete hydrias aquâ et ferte architriclino. Dum gustâsset architriclinus aquam vinum factum, dicit sponso ; Servâsti bonum vinum usque adhuc. Hoc signum fecit Jesus primum coram discipulis suis.

Postcommunio.

AUGEATUR in nobis, quæsumus, Domine, tuæ virtutis operatio : ut divinis vegetati sacramentis, ad ea capienda tuo munere præparemur. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Timotheum.

CHARISSIME, Fidelis sermo. et omni acceptione dignus : quia Christus Jesus venit in hunc mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum : sed ideo misericordiam consecutus sum : ut in me primum ostenderet Christus Jesus omnem patientiam ad informationem eorum, qui credituri sunt illi in vitam æternam. Regi autem sæculorum immortali, invisibili, soli Deo, honor et gloria : in sæcula sæculorum. Amen.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Egressus Jesus ibat in patriam suam : et sequebantur illum discipuli ejus : et facto sabbato cœpit in synagogâ docere : et multi audi-

entes admirabantur in doctrinâ ejus dicentes; Unde huic hæc omnia? et quæ est sapientia, quæ data est illi: et virtutes tales, quæ per manus ejus efficiuntur? Nonne iste est fabri filius et Mariæ, frater Jacobi et Joseph et Judæ et Simonis? nonne et sorores ejus hic nobiscum sunt? Et scandalizabantur in illo. Et dicebat eis Jesus; Quia non est propheta sine honore nisi in patriâ suâ, et in cognatione suâ, et in domo suâ. Et non poterat ibi ullam virtutem facere, nisi quòd paucos infirmos impositis manibus curavit: et mirabatur: propter incredulitatem illorum.

FERIA SEXTA.

Ad Romanos.

FRATRES, Scio et confido in Domino Jesu, quia nihil commune per Jesum, nisi ei qui existimat quòd commune est. Si enim propter cibum frater tuus scandalizatur aut contristatur: jam non secundùm caritatem ambulas. Noli cibo tuo illum perdere, pro quo Christus mortuus est. Non blasphemenus ergo bonum nostrum. Non est regnum Dei esca et potus; sed justitia et pax et gaudium in Spiritu Sancto: qui enim in hoc servit Christo, placet Deo et probatus est hominibus. Itaque quæ pacis sunt, sectemur: et quæ ædificationis sunt invicem custodiamus. Noli propter escam destruere opus Dei: omnia quidem munda sunt: sed malum est homini, qui per offendiculum manducat carnem. Bonum est non manducare carnem et non bibere vinum, neque in quo frater tuus offendatur, aut scandalizetur, aut infirmetur. Tu fidem habes penes temetipsum; habe coram Deo. Beatus, qui non judicat semetipsum in eo, quod probat. Qui autem discernit, si manducaverit, damnatus est; quia non ex fide. Omne autem, quod non est ex fide: peccatum est.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Descendit Jesus Capharnaum in civitatem Galilææ, ibique docebat sabbatis. Et stupebant in doctrinâ ejus, quia in potestate erat sermo ejus. Et in synagogâ erat homo habens dæmonium immundum, et exclamavit voce magnâ dicens; Sine, quid nobis et tibi, Jesu Nazarene? venisti perdere nos? scio te quis scis, Sanctus Dei. Et increpavit illum Jesus, dicens: Obmutesce, et exi ab illo. Et cùm projecisset illum dæmonium in medium, exiit ab illo et nihil ei nocuit. Et factus est pavor in omnibus, et colloquebantur ad invicem dicentes: Quod est hoc verbum, quia in potestate et virtute imperat spiritibus immundis, et exeunt? Et divulgabatur fama de illo: in omnem locum regionis.

DOMINICA TERTIA POST OCTAVAS EPIPHANIÆ.

Officium.

ADORATE Deum, omnes angeli ejus: audivit et lætata est Sion: et exultaverunt filiæ Judæ.

Psalmus.

DOMINUS regnavit, exultet terra: lætentur insulæ multæ.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, infirmitatem nostram propitius respice; atque ad protegendum nos dexteram tuæ majestatis extende. Per.

Ad Romanos.

FRATRES, Nolite esse prudentes apud vosmetipsos: nulli malum pro malo reddentes: providentes bona non tantùm coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus. Si fieri potest, quòd ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes: non vosmetipsos defendentes, carissimi, sed date locum iræ: scriptum est enim: Mihi vindictam, et ego retribuam, dicit Dominus. Si esurierit inimicus tuus, ciba illum: si sitit, potum da illi: hoc enim faciens, carbones ignis congeres super caput ejus. Noli vinci à malo: sed vince in bono malum.

Gradale.

TIMEBUNT gentes nomen tuum, Domine: et omnes reges terræ gloriam tuam.

V. Quoniam ædificavit Dominus Sion: et videbitur in majestate suâ.

Alleluya. *V.* Dominus regnavit, exultet terra: lætentur insulæ multæ.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Cùm descendisset Jesus de monte, secutæ sunt eum turbæ multæ; et ecce leprosus veniens adorabat eum, dicens; Domine, si vis, potes me mundare. Et extendens Jesus manum, tetigit eum, dicens: Volo, mundare. Et confestim mundata est lepra ejus. Et ait illi Jesus; Vide, nemini dixeris: sed vade, ostende te sacerdoti, et offer munus quod præcepit Moyses, in testimonium illis. Cùm autem introisset Jesus Capharnaum, accessit ad eum Centurio, rogans eum et dicens; Domine, puer meus jacet in domo paralyticus, et malè torquetur. Et ait illi Jesus; Ego veniam et curabo eum. Et respondens Centurio, ait; Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantùm dic verbo, et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, et dico huic; Vade; et vadit: et alio; Veni; et venit: et servo meo; Fac hoc; et facit. Audiens autem hæc Jesus miratus est, et sequentibus se dixit; Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis, quia multi ab Oriente et ab Occidente venient, et recumbent cum Abraham, et Isaac, et Jacob in regno cœlorum: filii autem regni ejicientur in tenebras exteriores; ibi erit fletus et stridor dentium. Et dixit Jesus Centurioni; Vade, et sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer: ex illâ horâ.

Credo.

Offertorium.

DEXTERA Domini fecit virtutem: dextera Domini exaltavit me: non moriar sed vivam, et narrabo opera Domini.

Secreta.

VITÆ perpetuæ mysteria veneranda recolimus, te, Domine, deprecantes; ut et devotis eadem sacrificiis et dignis operibus exsequamur. Per.

Præfatio quotidiana. Communio.

MIRABANTUR omnes de his quæ procedebant de ore Dei.

Postcommunio.

QUOS tantis, Domine, largiris uti mysteriis; quæsumus, ut effectibus eorum nos veraciter aptare digneris. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Romanos.

FRATRES, Obsecro vos, per Dominum nostrum Jesum et per caritatem Spiritûs Sancti, ut adjuvetis me in orationibus ad Deum: ut liberer ab infidelibus qui sunt in Judæâ, et obsequii mei oblatio accepta fiat in Hierosolyma sanctis; ut veniam ad vos in gaudio per voluntatem Dei, et refrigerer vobiscum. Deus autem pacis: sit cum omnibus vobis. Amen.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Intravit Jesus in synagogam: et erat ibi homo habens manum aridam. Et observabant eum, si sabbatis curaret, ut accusarent illum. Et ait homini habenti manum aridam; Surge in medium, et dic eis; Licet benefacere sabbato an malè? animam salvam facere an perdere? At illi tacebant. Et circumspiciens eos cum irâ, contristatus super cæcitatem cordis eorum, dicit homini; Extende manum tuam. Et extendit: et restituta est manus ejus.

FERIA SEXTA.

Ad Corinthios.

FRATRES, Nescitis quia templum Dei estis, et Spiritus Dei habitat in vobis? Si quis autem templum Dei violaverit, disperdet illum Deus. Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos. Nemo vos seducat; si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc mundo, stultus fiat ut sapiens sit. Sapientia enim hujus mundi, stultitia est apud Deum. Scriptum est enim; Comprehendam sapientes in astutiâ suâ; Et iterum; Dominus novit cogitationes sapientum quoniam vanæ sunt. Itaque nemo glorietur in hominibus. Omnia enim vestra sunt, sive Paulus, sive Apollo, sive Cephas, sive mundus, sive vita, sive mors, sive præsentia, sive futura; omnia autem vestra sunt; Vos autem Christi: Christus autem Dei.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Circuibat Jesus totam Galilæam, docens in synagogis eorum, et prædicans evangelium regni, et sanans omnem languorem et omnem infirmitatem in populo. Et abiit opinio ejus in totam Syriam, et obtulerunt ei omnes malè habentes, variis languoribus et tormentis comprehensos, et qui dæmonia habebant, et lunaticos, et paralyticos, et curavit omnes; et secutæ sunt eum: turbæ multæ.

DOMINICA QUARTA POST OCTAVAS EPIPHANIÆ.

Officium. Adorate Deum.

Oratio.

DEUS, qui nos in tantis periculis constitutos pro humanâ scis fragilitate non posse subsistere; da nobis salutem mentis et corporis, ut ea quæ pro peccatis nostris patimur, te adjuvante vincamus. Per Dominum.

Ad Romanos.

FRATRES, Nemini quicquam debeatis, nisi ut invicem diligatis; qui enim diligit proximum, legem implet. Nam; Non adulterabis; Non occides; Non furaberis; Non falsum testimonium dices; Non concupisces rem proximi tui; et si quod est aliud mandatum, in hoc verbo restauratur; Diliges proximum tuum sicut teipsum. Dilectio proximi malum non operatur. Plenitudo ergo legis: est dilectio.

Gradale. Timebunt, gentes. Alleluya. *V.* Dominus regnavit.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Ascendente Jesu in naviculam, secuti sunt eum discipuli ejus: et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus; erit autem illis ventus contrarius; ipse verò dormiebat. Et accesserunt, et suscitaverunt eum, dicentes; Domine, salva nos, perimus. Et dicit eis; Quid timidi estis, modicæ fidei? Tunc surgens, imperavit ventis et mari, et facta est tranquillitas magna. Porro homines mirati sunt, dicentes; Qualis est hic, quia venti et mare: obediunt ei?

Credo.

Offertorium. Dextera Domini.

Secreta.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut hujus sacrificii munus oblatum et fragilitatem nostram ab omni malo purget semper et muniat. Per.

Communio. Mirabantur.

Postcommunio.

MUNERA tua, Domine Deus, nos à delectationibus terrenis expediant, et cœlestibus semper instruant alimentis. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Corinthios.

FRATRES, Bonum est homini mulierem non tangere: Propter fornicationem autem unusquisque uxorem suam habeat, et unaquæque virum suum habeat. Uxori vir debitum reddat; similiter autem et uxor viro. Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir. Nolite fraudare invicem, nisi fortè ex consensu ad tempus, ut vacetis orationi: et iterum revertimini in id ipsum, ne tentet vos Sathanas: propter incontinentiam vestram.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Factum est, ut ambulantibus discipulis in viam, dixit quidam ad Jesum; Sequar te quocumque ieris. Et ait illi Jesus; Vulpes foveas habent, et volucres cœli nidos; Filius autem Hominis non habet ubi caput suum reclinet. Ait autem ad alterum; Sequere me. Ille autem dixit; Domine, permitte me primùm ire, et sepelire patrem meum. Dixitque ei Jesus; Sine ut mortui sepeliant mortuos suos; tu autem vade, et annuncia regnum Dei. Et ait alter; Sequar te, Domine; sed primùm permitte mihi renunciare his quæ domi sunt. Et ait ad illum Jesus; Nemo mittens manum suam in aratrum, et aspiciens retro: aptus est regno Dei.

FERIA SEXTA.

Ad Corinthios.

FRATRES, Unusquisque in quà vocatione vocatus est, in eà permaneat. Servus vocatus es? non sit tibi curæ:

Qui enim in Deo vocatus est servus, libertus est Domini; similiter qui liber est vocatus, servus est Domini. Pretio empti estis, nolite fieri servi hominum. Unusquisque in quâ vocatione vocatus est frater: in hac permaneat apud Deum.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Offerebant Jesu parvulos, ut tangeret illos. Discipuli autem comminabantur offerentibus. Quos cùm videret Jesus, indignè tulit, et ait illis; Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibueritis eos: talium est enim regnum cœlorum. Amen dico vobis; Quisquis non receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit in illud. Et complexans eos, et imponens manus super eos: benedicebat eos.

DOMINICA QUINTA POST OCTAVAS EPIPHANIÆ.

Officium. Adorate Deum.

Oratio.

FAMILIAM tuam, quæsumus, Domine, continuâ pietate custodi, ut quæ in solâ spe gratiæ cœlestis innititur: tuâ semper protectione muniatur. Per Dominum.

Ad Colossenses.

FRATRES, Induite vos sicut electi Dei et dilecti, viscera misericordiæ, benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam: supportantes invicem, et donantes vobismetipsis, si quis adversùs aliquem querelam habet: sicut Deus donavit vobis, ita et vos. Super omnia autem hæc caritatem habentes, quod est vinculum perfectionis; et pax Christi exultet in cordibus vestris, in quâ et vos vocati estis in uno corpore: et grati estote. Et verbum Christi habitet in vobis, abundantes in omni sapientiâ, docentes et commonentes vosmetipsos in psalmis et hymnis et canticis spiritualibus, in gratiâ cantantes in cordibus vestris Domino. Omne quodcumque facitis in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini nostri Jesu Christi facite, gratias agentes Deo et Patri: per Jesum Christum Dominum nostrum.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Simile factum est regnum cœlorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo. Cùm autem dormirent homines, venit inimicus ejus, et superseminavit zizania in medio tritici, et abiit. Cùm autem crevisset herba, et fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania. Accedentes autem servi patrisfamilias, dixerunt ei; Domine, nonne bonum semen seminâsti in agro tuo? Unde ergo habet zizania? Et ait illis; Inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt ei; Vis, imus et colligimus ea? Et ait; Non: ne fortè colligentes zizania, eradicetis simul cum eis et triticum. Sinite utraque crescere usque ad messem, et in tempore messis dicam messoribus: Colligite primùm zizania, et alligate ea fasciculos ad comburendum, triticum autem: congregate in horreum meum.

Credo.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, tuorum oblationes precesque servorum: ut sub tuæ protectionis auxilio, et collata non perdant, et quæ expetunt apprehendant. Per.

Postcommunio.

DEUS, qui nos sacramenti tui participatione contingis, virtutis ejus effectibus in nostris cordibus operare: ut muneri divino quod sumpsimus, per ipsum munus aptemur. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Timotheum.

CHARISSIME, Obsecro igitur primùm omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, pro omnibus hominibus: pro regibus et omnibus qui in sublimitate sunt, ut quietam et tranquillam vitam agamus, in omni pietate et castitate. Hoc enim bonum est et acceptum coram Salvatore nostro Deo, qui omnes homines vult salvos fieri, et ad agnitionem veritatis venire. Unus enim Deus, unus et mediator Dei et hominum, homo Christus Jesus: qui dedit semetipsum redemptionem pro nobis, testimonium temporibus; in quo positus sum ego prædicator et Apostolus (veritatem dico, non mentior) doctor gentium: in fide et veritate.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Dixit Jesus turbis Judæorum; Homo quidam habebat duos filios, et accedens ad primum, dixit: Fili, vade hodie, operare in vineam meam. Ille autem respondens, ait; Nolo. Postea autem, pœnitentiâ motus, abiit. Accedens autem ad alterum, dixit similiter. At ille respondens, ait; Eo, Domine. Et non ivit. Quis ex duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ei; Primus. Dicit illis Jesus: Amen dico vobis, quia publicani et meretrices præcedent vos in regno Dei. Venit enim ad vos Johannes in viâ justitiæ, et non credidistis ei: publicani et meretrices crediderunt ei: vos autem videntes, nec pœnitentiam habuistis, postea ut crederetis ei. Qui habet aures audiendi: audiat.

DOMINICA IN SEPTUAGESIMA.

Officium.

CIRCUMDEDERUNT me gemitus mortis; dolores inferni circumdederunt me: et in tribulatione meâ invocavi Dominum, et exaudivit de templo sancto suo vocem meam.

Psalmus.

DILIGAM te, Domine, fortitudo mea: Dominus firmamentum meum et refugium meum et liberator meus.

Ab hac die usque ad Vigiliam Paschæ, non dicatur Gloria in Excelsis, *de quocunque dicitur missa; nisi Episcopus in Cœnâ Domini celebraverit.*

Oratio.

PRECES populi tui, quæsumus, Domine, clementer exaudi: ut qui justè pro peccatis nostris affligimur, pro tui nominis gloriâ misericorditer liberemur. Per.

Ad Corinthios.

FRATRES, Nescitis quòd hi qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium? Sic

currite ut comprehendatis. Omnis enim, qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet: et illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant: nos autem incorruptam. Ego igitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi aerem verberans: sed castigo corpus meum et in servitutem redigo: ne fortè, cùm aliis prædicaverim, ipse reprobus efficiar. Nolo enim vos ignorare, fratres, quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt, et omnes mare transierunt, et omnes in Moyse baptizati sunt in nube et in mari: et omnes eandem escam spiritualem manducaverunt, et omnes eundem potum spiritalem biberunt: bibebant autem de spiritali, consequente eos, petrâ; petra autem: erat Christus.

Gradale.

ADJUTOR in opportunitatibus in tribulatione: sperent in te qui noverunt te, quoniam non derelinquis quærentes te, Domine.

℣. Quoniam non in finem oblivio erit pauperis: patientia pauperum non peribit in æternum: exsurge, Domine, non prævaleat homo.

Tractus.

DE profundis clamavi ad te, Domine: Domine, exaudi vocem meam.

℣. Fiant aures tuæ intendentes: in orationem servi tui.

℣. Si iniquitates observaveris, Domine: Domine, quis sustinebit?

℣. Quia apud te propitiatio est: et propter legem tuam sustinui te, Domine.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Simile est regnum cœlorum homini patrifamilias, qui exiit primò manè conducere operarios in vineam suam. Conventione autem factâ cum operariis ex denario diurno, misit eos in vineam suam. Et egressus circa horam tertiam, vidit alios stantes in foro otiosos, et illis dixit; Ite et vos in vineam meam, et quod justum fuerit dabo vobis. Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et horam nonam: et fecit similiter. Circa undecimam verò exiit et invenit alios stantes, et dicit illis; Quid hîc statis totâ die otiosi? Dicunt ei; Quia nemo nos conduxit. Dixit illis; Ite et vos in vineam meam. Cùm serò autem factum esset, dicit dominus vineæ procuratori suo; Voca operarios, et redde illis mercedem, incipiens à novissimis usque ad primos. Cùm venissent ergo qui circa undecimam horam venerant, acceperunt singulos denarios. Venientes autem et primi, arbitrati sunt quòd plus essent accepturi: acceperunt autem et ipsi singulos denarios. Et accipientes murmurabant adversus patremfamilias, dicentes; Hi novissimi unâ horâ fecerunt, et pares illos nobis fecisti, qui portavimus pondus diei et æstus. At ille respondens, uni eorum dixit; Amice, non facio tibi injuriam: nonne ex denario convenisti mecum? Tolle quod tuum est, et vade: volo autem et huic novissimo dare sicut et tibi. Aut non licet mihi quod volo facere? an oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? Sic erunt novissimi primi, et primi novissimi: multi enim sunt vocati: pauci verò electi.

Credo.

Offertorium.

BONUM est confiteri Domino: et psallere nomini tuo, Altissime.

℣. Quàm magnificata sunt opera tua, Domine: nimis profundæ factæ sunt cogitationes tuæ.

℣. Ecce inimici tui, Domine, peribunt: et dispergentur omnes qui operantur iniquitatem.

Secreta.

MUNERIBUS nostris, quæsumus, Domine, precibusque susceptis, et cœlestibus nos munda mysteriis et clementer exaudi. Per.

Præfatio Quotidiana. Communio.

ILLUMINA faciem tuam super servum tuum: et salvum me fac in tuâ misericordiâ, Domine, non confundar, quoniam invocavi te.

Postcommunio.

FIDELES tui, Deus, per tua dona firmentur: ut eadem et percipiendo requirant, et quærendo sine fine percipiant. Per.

Sciendum est quòd servitium hujus diei non differatur propter aliquod festum, nisi cùm Purificatio beatæ Mariæ vel Dedicatio Ecclesiæ in hac Dominicâ fortè contigerit; tunc enim differatur usque ad tertiam feriam. Et Tractus De profundis *omninò prætermittatur; quoniam in ferialibus diebus non dicitur Tractus ante quartam feriam in Capite jejunii, nisi tantùm in missâ pro defunctis, nec etiam in festis sanctorum sine regimine chori.*

Quandocunque verò aliud festum in hac die Dominicâ vel in aliquâ Dominicâ usque ad Passionem Domini contigerit, semper differatur, licet duplex festum fuerit; et fiat servitium de ipsâ Dominicâ, nullâ factâ de festo memoriâ, nisi sit festum trium lectionum, quod non differatur; sed de eo tunc fiet memoria usque ad Quadragesimam tantùm.

A quartâ autem feriâ in Capite jejunii usque in crastinum octavarum Paschæ, nihil fiat ad missam de festis trium lectionum, nec etiam memoria.

FERIA QUARTA.

Ad Corinthios.

FRATRES, Si opertum est evangelium nostrum; in his qui pereunt est opertum, in quibus Deus hujus sæculi excæcavit mentes infidelium, ut non fulgeat illuminatio evangelii gloriæ Christi, qui est imago Dei. Non enim nosmetipsos prædicamus, sed Jesum Christum Dominum nostrum, nos autem servos vestros per Jesum: quoniam Deus, qui dixit de tenebris lucem splendescere, illuxit in cordibus nostris ad illuminationem scientiæ claritatis Dei in faciem Jesu Christi. Habemus autem thesaurum istum in vasis fictilibus: ut sublimitas sit virtutis Dei, et non ex nobis. In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur: aporiamur, sed non destituimur: persecutionem patimur, sed non derelinquimur: dejicimur, sed non perimus: semper mortificationem Jesu Christi in corpore nostro circumferentes, ut et vita Jesu in corporibus nostris manifestetur. Semper enim nos qui vivimus, in mortem tradimur propter Jesum: ut et vita Jesu manifestetur in carne nostrâ mortali. Ergo mors in nobis operatur: vita autem in vobis.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Egressus Jesus ibat per Galilæam: nec volebat quemquam scire. Docebat autem discipulos suos, et dicebat illis; Quoniam Filius Hominis tradetur in manus hominum, et occident eum, et occisus die tertiâ resurget. At illi ignorabant verbum, et timebant eum interrogare. Et venerunt Capharnaum. Qui cùm domi essent, interrogabat eos; Quid in viâ tractabatis?

At illi tacebant: siquidem inter se in viâ disputaverant, quis esset illorum major. Et residens vocavit duodecim, et ait illis; Si quis vult primus esse, erit omnium novissimus et omnium minister. Et accipiens puerum, statuit eum in medio eorum: quem cùm complexus esset, ait illis; Quisquis unum ex hujusmodi pueris receperit in nomine meo, me recipit; et quicumque me susceperit, non me suscipit, sed eum qui me misit. Qui habet aures audiendi: audiat.

FERIA SEXTA.

Ad Corinthios.

FRATRES, Habentes spiritum fidei sicut scriptum est: Credidi, propter quod locutus sum: et nos credimus, propter quod et loquimur: scientes quoniam qui suscitavit Jesum, et vos cum Jesu suscitabit, et constituet nobiscum. Omnia enim propter nos: ut gratia abundans per multas gratiarum actiones abundet in gloriam Dei. Propter quod non defecimus: sed licèt is qui foris est, noster homo corrumpitur: tamen is qui intus est renovatur de die in diem. Id enim quod in præsenti est momentaneum et leve tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis, non contemplantibus nobis quæ videntur, sed quæ non videntur. Quæ enim videntur, temporalia sunt: quæ autem non videntur, æterna sunt.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Dixit Jesus Pharisæis; Qui non est mecum, contra me est: et qui non congregat mecum, spargit. Ideo dico vobis: Omne peccatum et blasphemia remittetur hominibus, spiritus autem blasphemiæ non remittetur. Et quicumque dixerit verbum contra Filium Hominis, remittetur ei: qui autem dixerit contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei neque in hoc sæculo neque in futuro. Aut facite arborem bonam, et fructum ejus bonum: aut facite arborem malam, et fructum ejus malum: siquidem ex fructu arbor cognoscitur. Progenies viperarum, quomodo potestis bona loqui, cùm sitis mali? ex abundantiâ enim cordis os loquitur. Bonus homo de bono thesauro profert bona: et malus homo de malo thesauro profert mala. Dico autem vobis; omne verbum otiosum quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die judicii. Ex verbis enim tuis justificaberis: et ex verbis tuis condemnaberis.

DOMINICA IN SEXAGESIMA.

Officium.

EXSURGE, quare obdormis, Domine, exsurge et ne repellas in finem: quare faciem tuam avertis, obliviseeris tribulationem nostram; adhæsit in terrâ venter noster; exsurge, Domine, adjuva nos et libera nos.

Psalmus.

DEUS, auribus nostris audivimus: patres nostri annunciaverunt nobis.

Oratio.

DEUS, qui conspicis quia ex nullâ nostrâ actione confidimus; con-

cede propitius, ut contra adversa omnia doctoris gentium protectione muniamur. Per Dominum.

Ad Corinthios.

FRATRES, Libenter suffertis insipientes: cùm sitis ipsi sapientes. Sustinetis enim si quis vos in servitutem redigit, si quis devorat, si quis accipit, si quis extollitur, si quis in faciem vos cædit. Secundùm ignobilitatem dico, quasi nos infirmi fuerimus in hac parte. In quo quis audet (in insipientiam dico) audeo et ego: Hebræi sunt, et ego: Israelitæ sunt, et ego: Semen Abrahæ sunt, et ego: Ministri Christi sunt, et ego: ut minus sapiens dico: plus ego: in laboribus plurimis, in carceribus abundantius, in plagis supra modum, in mortibus frequenter. A Judæis quinquies quadragenas, una minus, accepi. Ter virgis cæsus sum, semel lapidatus sum, ter naufragium feci, nocte ac die in profundo maris fui, in itineribus sæpe, periculis fluminum, periculis latronum, periculis ex genere, periculis ex Gentibus, periculis in civitate, periculis in solitudine, periculis in mari, periculis in falsis fratribus: in labore et ærumnâ, in vigiliis multis, in fame et siti, in jejuniis multis, in frigore et nuditate; præter illa, quæ intrinsecus sunt, instantia mea cotidiana, sollicitudo omnium Ecclesiarum. Quis infirmatur, et ego non infirmor? quis scandalizatur, et ego non uror? Si gloriari oportet: quæ infirmitatis meæ sunt, gloriabor. Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi scit, qui est benedictus in sæcula. quod non mentior. DAMASCI præpositus gentis Arethæ regis, custodiebat civitatem Damascenorum, ut me comprehenderet; et per fenestram in sportam dimissus sum per murum, et sic effugi manus ejus. Si gloriari oportet (non expedit quidem:) veniam autem ad visiones et revelationes Domini. Scio hominem in Christo ante annos quatuordecim, sive in corpore sive extra corpus nescio, Deus scit, raptum hujusmodi usque ad tertium cœlum. Et scio hujusmodi hominem, sive in corpore sive extra corpus, nescio, Deus scit: quoniam raptus est in Paradisum: et audivit arcana verba, quæ non licet homini loqui. Pro hujusmodi gloriabor: pro me autem nihil, nisi in infirmitatibus meis. Nam et si voluero gloriari, non ero insipiens: veritatem enim dicam: parco autem, ne quis me existimet supra id, quod videt me, aut audit aliquid ex me. Et ne magnitudo revelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis meæ, angelus Sathanæ, qui me colaphizet. Propter quod ter Dominum rogavi ut discederet à me: et dixit mihi: Sufficit tibi gratia mea: nam virtus in infirmitate perficitur. Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi.

Hæc Epistola præcedens tota legatur hac die tantum; quando vero dicitur per hebdomadam, semper incipiatur ad istam clausulam Damasci præpositus, *et legatur usque ad finem.*

Gradale.

SCIANT gentes quoniam nomen tibi Deus: tu solus altissimus super omnem terram.

℣. Deus meus, pone illos ut rotam: et sicut stipulam ante faciem venti.

Tractus.

COMMOVISTI, Domine, terram et conturbâsti eam.

℣. Sana contritiones ejus quia mota est.

℣. Ut fugiant à facie arcûs: ut liberentur dilecti tui.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Cùm turba plurima convenirent ad Jesum, et de civitatibus properarent ad eum, dixit per similitudinem: Exiit qui seminat, seminare semen suum: et dum seminat, aliud cecidit secus viam, et conculcatum est, et volucres cœli comederunt illud. Et aliud cecidit supra petram: et natum aruit, quia non habebat humorem. Et aliud cecidit inter spinas, et simul exortæ spinæ suffocaverunt illud. Et aliud cecidit in terram bonam, et ortum fecit fructum centuplum. Et hæc dicens clamabat: Qui habet aures audiendi, audiat. Interrogabant autem eum discipuli ejus, quæ esset hæc parabola. Quibus ipse dixit; Vobis datum est nosse mysterium regni Dei, cæteris autem in parabolis: ut videntes non videant, et audientes non intelligant. Est autem hæc parabola: Semen est verbum Dei. Qui autem secus viam, hi sunt qui audiunt: deinde venit diabolus, et tollit verbum de corde eorum, ne credentes salvi fiant. Nam qui supra petram: qui cùm audierint, cum gaudio suscipiunt verbum; et hi radices non habent, quia ad tempus credunt, et in tempore tentationis recedunt. Quod autem in spinis cecidit: hi sunt, qui audierunt, et à solicitudinibus et divitiis et voluptatibus vitæ euntes, suffocantur, et non referunt fructum. Quod autem in bonam terram; hi sunt, qui in corde bono et optimo audientes verbum retinent, et fructum afferunt: in patientià.

Credo.

Offertorium.

PERFICE gressus meos in semitis tuis: ut non moveantur vestigia mea: inclina aurem tuam et exaudi verba mea; mirifica misericordias tuas qui salvos facis sperantes in te, Domine.

℣. Exaudi, Domine, justitiam meam: intende deprecationem meam: auribus percipe orationem meam.

℣. Custodi me, Domine, ut pupillam oculi: sub umbrà alarum tuarum protege me, Domine, ab impio.

Secreta.

INTENDE, quæsumus, Domine, hostiam familiæ tuæ; ut quam sacris muneribus facis esse participem, tribuas ad ejus plenitudinem pervenire. Per.

Præfatio Quotidiana. Communio.

INTROIBO ad altare Dei: ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Postcommunio.

SUPPLICES te rogamus, omnipotens Deus, ut quos tuis reficis sacramentis, tibi etiam placitis moribus dignanter deservire concedas. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Corinthios.

FRATRES, Ego testem Deum invoco in animam meam, quòd parcens vobis non veni ultra Corinthum: non quia dominamur fidei vestræ, sed adjutores sumus gaudii vestri: nam fide statis. Statui autem hoc ipsum apud me ne iterum in tristitià venirem ad vos. Si enim contristor vos: et quis est, qui me lætificet, nisi qui contristatur ex me? Et hoc ipsum scripsi vobis, ut non cùm venero, tristitiam super tristitiam habeam, de quibus oportet me gaudere: confidens in omnibus vobis, quia meum gaudium omnium vestrum est. Nam ex multà tribulatione et angustià cordis scripsi vobis per multas lacrymas: ut

non contristemini: sed ut sciatis quam charitatem habeam abundantiùs in vobis. Si quis autem contristavit me, non me contristavit: sed ex parte, ut non onerem omnes vos. Sufficit illi, qui hujusmodi est, objurgatio hæc, quæ fit à pluribus: ita ut è contrario magis donetis et consolemini, ne fortè abundantiori tristitiâ absorbeatur qui ejusmodi est. Propter quod obsecro vos, ut confirmetis illum in caritate. Ideo enim scripsi vobis, ut cognoscam experimentum vestrum, an in omnibus obedientes sitis. Si cui autem aliquid donâstis, et ego: nam et ego quod donavi, si quid donavi, propter personam Christi, ut non circumveniamur à Sathanâ: non enim ignoramus: cogitationes ejus.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Cœpit Jesus docere ad mare; et congregata est ad eum turba multa, ita ut in navem ascendens sederet in mari, et omnis turba circa mare super terram erat: et docebat illos in parabolis multa, et dicebat illis in doctrinâ suâ; Audite; Ecce exiit seminans ad seminandum. Et dum seminat, aliud cecidit secus viam, et venerunt volucres cœli, et comederunt illud. Aliud verò cecidit super petrosa, ubi non habuit terram multam: et statim exortum est, quoniam non habebat altitudinem terræ: et quando exortus est sol, exæstuavit: et eo quod non haberet radicem, exaruit. Et aliud cecidit in spinis; et ascenderunt spinæ, et suffocaverunt illud, et fructum non dedit. Et aliud cecidit in terram bonam; et dabat fructum ascendentem et crescentem, et afferebat unum triginta, et unum sexaginta, et unum centum. Et dicebat; Qui habet aures audiendi: audiat.

FERIA SEXTA.

Ad Corinthios.

FRATRES, Scientes timorem Domini hominibus suademus, Deo autem manifesti sumus. Spero autem et in conscientiis vestris manifestos nos esse. Non iterum nos commendamus vobis, sed occasionem damus vobis gloriandi pro nobis: ut habeatis ad eos, qui in facie gloriantur, et non in corde. Sive enim excedimus, mente; sive sobrii sumus, vobis. Caritas enim Christi urget nos; existimantes hoc, quòd si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt: et pro omnibus mortuus est Christus: ut, et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est et resurrexit.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Interrogatus Jesus à Pharisæis quando venit regnum Dei? respondit eis et dixit; Non venit regnum Dei cum observatione; neque dicent; Ecce hîc, aut ecce illic. Ecce enim regnum Dei intra vos est. Et ait ad discipulos suos; Venient dies quando desideretis videre unum diem Filii Hominis, et non videbitis. Et dicent vobis: Ecce hîc, et ecce illic. Nolite ire, neque sectemini. Nam, sicut fulgur coruscans de sub cœlo, in ea quæ sub cœlo sunt, fulget: ita erit Filius Hominis in die suâ. Primùm autem oportet illum multa pati, et reprobari à generatione hac. Et sicut factum est in diebus Noe, ita erit et in diebus Filii Hominis. Edebant et bibebant: uxores ducebant et dabant ad nuptias, usque in diem quâ intravit Noe in arcam: et venit diluvium, et perdidit omnes. Similiter sicut factum est in diebus Loth: Edebant et bibebant: eme-

bant et vendebant: plantabant et ædificabant: Quâ die autem exiit Loth à Sodomis, pluit ignem et sulphur de cœlo, et omnes perdidit: secundùm hæc erit quâ die Filius Hominis revelabitur. In illâ horâ qui fuerit in tecto, et vasa ejus in domo, non descendet tollere illa: et qui in agro, similiter non redeat retro. Memores estote uxoris Loth. Quicumque quæsierit animam suam salvam facere, perdet eam: et quicumque perdiderit illam, vivificabit eam. Dico vobis: in illâ nocte erunt duo in lecto uno: unus assumetur et alter relinquetur: duæ erunt molentes in unum: una assumetur et altera relinquetur: duo in agro: unus assumetur et alter relinquetur. Respondentes dicunt illi; Ubi, Domine? Qui dixit eis; Ubicumque fuerit corpus: illuc congregabuntur aquilæ.

DOMINICA IN QUINQUAGESIMA.

Officium.

ESTO mihi in Deum protectorem et in locum refugii ut salvum me facias; quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu: et propter nomen tuum, dux mihi eris et enutries me.

Psalmus.

IN te, Domine, speravi, non confundar in æternum: in justitiâ tuâ libera me et eripe me.

Oratio.

PRECES nostras, quæsumus, Domine, clementer exaudi; atque à peccatorum vinculis absolutos, ab omni nos adversitate custodi. Per Dominum.

Ad Corinthios.

FRATRES, Si linguis hominum loquar et angelorum, caritatem autem non habeam, factus sum velut æs sonans aut cymbalum tinniens. Et si habuero prophetiam, et noverim omnia mysteria et omnem scientiam: et si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, caritatem autem non habuero, nihil sum. Et si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, et si tradidero corpus meum ita ut ardeam, caritatem autem non habuero, nihil mihi prodest. Caritas patiens est, benigna est: caritas non æmulatur, non agit perperam, non inflatur, non est ambitiosa, non quærit quæ sua sunt, non irritatur, non cogitat malum, non gaudet super iniquitate, congaudet autem veritati. Omnia suffert, omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet. Caritas nunquam excidet: sive prophetiæ evacuabuntur, sive linguæ cessabunt, sive scientia destruetur: ex parte enim cognoscimus, et ex parte prophetamus: cùm autem venerit quod perfectum est, evacuabitur quod ex parte est. Cùm essem parvulus, loquebar ut parvulus, sapiebam ut parvulus, cogitabam ut parvulus, faciebam ut parvulus. Quando autem factus sum vir, evacuavi quæ erant parvuli. Videmus nunc per speculum in ænigmate: tunc autem facie ad faciem. Nunc cognosco ex parte: tunc autem cognoscam sicut et cognitus sum. Nunc autem manent, spes, fides, caritas: tria hæc; major autem horum: est caritas.

Gradale.

TU es Deus qui facis mirabilia solus: notam fecisti in gentibus virtutem tuam.

℣. Liberâsti in brachio tuo populum tuum: filios Israel et Joseph.

Tractus.

JUBILATE Domino omnis terra : servite Domino in lætitiâ.

V. Intrate in conspectu ejus in exultatione : scitote quòd Dominus ipse est Deus.

V. Ipse fecit nos et non ipsi nos : nos autem populus ejus et oves pascuæ ejus.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Assumpsit Jesus duodecim discipulos suos, et ait illis; Ecce ascendimus Hierosolymam, et consummabuntur omnia, quæ scripta sunt per prophetas de Filio Hominis. Tradetur enim Gentibus, et illudetur, et flagellabitur, et conspuetur; et postquam flagellaverint, occident eum, et die tertiâ resurget. Et ipsi nihil horum intellexerunt, erat autem verbum istud absconditum ab eis, et non intelligebant quæ dicebantur. Factum est autem, cùm appropinquaret Hierico, cæcus quidam sedebat secus viam, mendicans. Et cùm audiret turbam prætereuntem, interrogabat quid hoc esset. Dixerunt autem ei, quòd Jesus Nazarenus transiret. Et clamavit, dicens; Jesu, Fili David, miserere mei. Et qui præibant increpabant eum ut taceret. Ipse verò multo magis clamabat; Fili David, miserere mei. Stans autem Jesus jussit illum adduci ad se. Et cùm appropinquâsset, interrogavit illum dicens; Quid tibi vis faciam ? At ille dixit; Domine, ut videam. Et dixit illi Jesus; Respice; fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit, et sequebatur illum, magnificans Deum. Et omnis plebs ut vidit : dedit laudem Deo.

Credo.

Offertorium.

BENEDICTUS es, Domine; doce me justificationes tuas. Benedictus es, Domine; doce me justificationes tuas : in labiis meis pronunciavi omnia judicia oris tui.

V. Beati immaculati in viâ, qui ambulant in lege Domini : beati qui scrutantur testimonia ejus, in toto corde exquirunt eum.

V. Aufer à plebe tuâ opprobrium et contemptum : quia mandata tua non sumus obliti, Domine.

Secreta.

HÆC hostia, Domine, quæsumus, emundet nostra delicta; et ad sacrificium celebrandum subditorum tibi corpora mentesque sanctificet. Per.

Præfatio quotidiana. Communio.

MANDUCAVERUNT et saturati sunt nimis : et desiderium eorum attulit eis Dominus : non sunt fraudati à desiderio suo.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut qui cœlestia alimenta percepimus, per hæc contra omnia adversa muniamur. Per.

FERIA QUARTA IN CAPITE JEJUNII.

Ad Missam. Officium.

MISERERIS omnium, Domine, et nihil odisti eorum quæ fecisti : dissimulans peccata hominum propter pœnitentiam, et parcens illis, quia tu es Dominus Deus noster.

Psalmus.

MISERERE mei, Deus, miserere mei: quoniam in te confidit anima mea.

Sacerdos dicat Dominus vobiscum *et* Oremus. *Et postea dicat diaconus hoc modo;* Flectamus genua, *et sic omnes flectant genua. Deinde diacono dicente,* Levate, *surgant omnes, osculantes formulas.*

Oratio.

PRÆSTA, Domine, fidelibus tuis; ut jejuniorum veneranda solemnia et congruâ pietate suscipiant et securâ devotione percurrant. Per.

Ab hac die usque ad Cœnam Domini, in omnibus missis de jejunio fiat memoria pro pœnitentibus cum hac Oratione, Exaudi, quæsumus, Domine, supplicum preces. *Hac die cum tribus diebus sequentibus, quinque dicantur Orationes ad missam de jejunio, sicut in Dominicâ primâ Adventûs Domini supradictum est.*

Lectio Johelis Prophetæ.

HÆC dicit Dominus; Convertimini ad me in toto corde vestro in jejunio et fletu et planctu; et scindite corda vestra, et non vestimenta vestra. Et convertimini ad Dominum Deum nostrum; quia benignus et misericors est, patiens et multùm misericors, et præstabilis super malitiâ. Quis scit si convertatur et ignoscat Deus, et relinquat post se benedictionem, sacrificium et libamen Domino Deo nostro? Canite tubâ in Sion, sanctificate jejunium, vocate cœtum, congregate populum, sanctificate ecclesiam; coadunate senes, congregate parvulos et sugentes ubera; egrediatur sponsus de cubili suo, et sponsa de thalamo suo. Inter vestibulum et altare plorabunt sacerdotes ministri Domini, et dicent; Parce, Domine, parce populo tuo; et ne des hæreditatem tuam in opprobrium ut dominentur eis nationes; quare dicunt in populis; Ubi est Deus eorum? Zelatus est Dominus terram suam et pepercit populo suo; et respondit Dominus et dixit populo suo; Ecce ego mittam vobis frumentum, vinum et oleum; et replebimini in eis; et non dabo vos ultrà opprobrium in Gentibus, Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

MISERERE mei, Deus, miserere mei: quoniam in te confidit anima mea.

V. Misit de cœlo et liberavit me: dedit in opprobrium conculcantes me.

Chorus alternatim dicat Tractum.

DOMINE, non secundùm peccata nostra quæ fecimus nos: neque secundùm iniquitates nostras retribuas nobis.

V. Domine, ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum: citò anticipent nos misericordiæ tuæ, quia pauperes facti sumus nimis.

V. Adjuva nos, Deus salutaris noster: et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos, et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum.

Iste Tractus dicatur omni secundâ feriâ et sextâ feriâ ad missam de jejunio usque ad Cœnam Domini.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Cùm jejunatis, nolite fieri sicut hypocritæ tristes: exterminant enim facies suas, ut pareant hominibus jejunantes. Amen dico vobis, quia receperunt mercedem suam. Tu autem cùm jejunas, unge caput tuum et faciem tuam lava, ne videaris hominibus jejunans, sed Patri tuo qui est in abscondito; et Pater tuus qui videt in abscondito, reddet tibi. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terrâ:

ubi ærugo et tinea demolitur: et ubi fures effodiunt et furantur. Thesaurizate autem vobis thesauros in cœlo: ubi neque ærugo neque tinea demolitur, et ubi fures non effodiunt nec furantur. Ubi enim est thesaurus tuus: ibi est et cor tuum.

Offertorium.

EXALTABO te, Domine, quoniam suscepisti me; nec delectâsti inimicos meos super me; Domine, clamavi ad te et sanâsti me.

V. Domine, abstraxisti ab inferis animam meam: salvâsti me à descendentibus in lacum.

Secreta.

FAC nos, quæsumus, Domine, his muneribus offerendis convenienter aptari; quibus ipsius venerabilis sacramenti celebramus exordium. Per.

Præfatio. Qui corporali jejunio.

Hæc Præfatio dicatur in omni missâ de jejunio usque ad Cœnam Domini, similiter Flectamus genua, *et* Levate, *et* Humiliate capita vestra Deo.

Communio.

QUI meditabitur in lege Domini die ac nocte: dabit fructum suum in tempore suo.

Postcommunio.

PERCEPTA nobis, Domine, præbeant sacramenta subsidium: ut et tibi grata sint nostra jejunia, nobis proficiant ad salutem. Per.

Finitâ ultimâ Postcommunione sic, Per omnia sæcula sæculorum. Amen. *dicat sacerdos* Oremus. *Deinde dicat diaconus,* Humiliate capita vestra Deo.

Sacerdos dicat Orationem super populum.

INCLINANTES se, Domine, majestati tuæ propitiatus intende: ut qui divino munere sunt refecti, cœlestibus semper nutriantur auxiliis. Per.

Et sic missa cum Benedicamus Domino *finiatur.*

Si in aliquo trium dierum sequentium festum novem lectionum celebratum fuerit, missa de festo dicatur post tertiam, ad quam non fiat memoria de jejunio, sicut nec infra Quadragesimam; et missa de jejunio fiat post sextam, utraque ad authenticum altare. Sed infra Quadragesimam dicatur missa de festo post tertiam, et missa de jejunio post nonam.

FERIA QUINTA.

Officium.

DUM clamarem ad Dominum, exaudivit vocem meam ab his qui appropinquant mihi; et humiliavit eos qui est ante sæcula et manet in æternum; jacta cogitatum tuum in Domino, et ipse te enutriet.

Psalmus.

EXAUDI, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam: intende mihi et exaudi me.

Oratio.

DEUS, qui culpâ offenderis, pœnitentiâ placaris: preces populi tui supplicantis propitius respice, et flagella tuæ iracundiæ quæ pro peccatis nostris meremur, averte. Per.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

IN diebus illis, Ægrotavit Ezechias usque ad mortem: et introivit ad eum Esaias filius Amos propheta, et dixit ei; Hæc dicit Dominus: Dispone domui tuæ, quia morieris tu, et non vives. Et convertit Ezechias faciem suam ad parietem, et oravit ad Dominum, et dixit;

Obsecro, Domine, memento quæso quomodo ambulaverim coram te in veritate et in corde perfecto, et quod bonum est in oculis tuis fecerim. Et flevit Ezechias fletu magno. Et factum est verbum Domini ad Esaiam, dicens; Vade, et dic Ezechiæ: Hæc dicit Dominus Deus David patris tui: Audivi orationem tuam, et vidi lacrymas tuas: ecce ego adjiciam super dies tuos quindecim annos: et de manu regis Assyriorum eruam te et civitatem istam, et protegam eam, Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

JACTA cogitatum tuum in Domino: et ipse te enutriet.

V. Dum clamarem ad Dominum: exaudivit vocem meam ab his qui appropinquant mihi.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Cùm introisset Jesus Capharnaum, accessit ad eum Centurio, rogans eum et dicens; Domine, puer meus jacet in domo paralyticus, et malè torquetur. Et ait illi Jesus; Ego veniam, et curabo eum. Et respondens Centurio, ait; Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantùm dic verbo, et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, et dico huic; Vade, et vadit: et alio; Veni, et venit; et servo meo; Fac hoc, et facit. Audiens autem hæc Jesus miratus est, et sequentibus se dixit; Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis, quia multi ab Oriente et ab Occidente venient, et recumbent cum Abraham, et Isaac, et Jacob in regno cœlorum: Filii autem regni ejicientur in tenebras exteriores: ibi erit fletus et stridor dentium. Et dixit Jesus Centurioni: Vade, et sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer: ex illâ horâ.

Offertorium.

AD te, Domine, levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam; neque irrideant me inimici mei; etenim universi qui te expectant non confundentur.

V. Dirige me in veritate tuâ et doce me: quia tu es Deus salutaris meus, et te sustinui totâ die.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, munera quæ dedisti: ut et creationis tuæ circa mortalitatem nostram testificentur auxilium, et remedium nobis immortalitatis operentur. Per.

Communio.

ACCEPTABIS sacrificium justitiæ, oblationes et holocausta, super altare tuum, Domine.

Postcommunio.

CONCEDE fidelibus tuis, quæsumus, Domine, et sine cessatione capere paschalia sacramenta, et desideranter expectare ventura; ut in mysteriis quibus renovati sunt permanentes, ad novam vitam his operibus perducantur. Per.

Super populum.

PARCE, Domine, parce populo tuo, ut dignis flagellationibus castigatus, in tuâ miseratione respiret. Per Dominum.

FERIA SEXTA.

Officium.

AUDIVIT Dominus et misertus est mihi: Dominus factus est adjutor meus.

Psalmus.

EXALTABO te, Domine, quoniam suscepisti me : nec delectâsti inimicos meos super me.

Oratio.

INCHOATA jejunia, quæsumus, Domine, benigno favore prosequere : ut observantiam quam corporaliter exhibemus, mentibus etiam sinceris exercere valeamus. Per Dominum.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus ; Clama, ne cesses ; quasi tuba exalta vocem tuam, et annuncia populo meo scelera eorum, et domui Jacob peccata eorum. Me etenim de die in diem quærunt, et scire vias meas nolunt : quasi gens, quæ justitiam fecerit, et quæ judicium Dei sui non dereliquerit. Rogant me judicia justitiæ : et appropinquare Deo nolunt. Quare jejunavimus, et non aspexisti ; humiliavimus animas nostras, et nescisti ? Ecce in die jejunii vestri invenietur voluntas vestra, et omnes debitores vestros repetitis. Ecce ad lites et contentiones jejunatis, et percutitis pugno impiè. Nolite jejunare sicut usque ad hanc diem, ut audiatur in excelso clamor vester. Numquid tale est jejunium quod elegi, per diem affligere hominem animam suam ? numquid contorquere quasi circulum caput suum, et saccum et cinerem sternere ? numquid istud vocabis jejunium, et diem acceptabilem Domino ? Nonne hoc est majus jejunium, quod elegi ? dissolve colligationes impietatis, solve fasciculos deprimentes, dimitte eos qui confracti sunt liberos, et omne onus dirumpe. Frange esurienti panem tuum, et egenos vagosque indue in domum tuam : cùm videris nudum, operi eum, et carnem tuam ne despexeris. Tunc erumpet quasi manè lumen tuum, et sanitas tua citiùs orietur, et anteibit faciem tuam justitia tua, et gloria Domini colliget te. Tunc invocabis, et Dominus exaudiet : clamabis, et dicet ; Ecce adsum ; quia misericors sum : Dominus Deus tuus.

Gradale.

UNAM petii à Domino, hanc requiram : ut inhabitem in domo Domini.

V. Ut videam voluntatem Domini et protegar à templo sancto ejus.

Tractus. Domine, non secundùm.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis ; Audistis quia dictum est antiquis ; Diliges proximum tuum, et odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis : Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, et orate pro persequentibus et calumniantibus vos : ut sitis filii Patris vestri qui in cœlis est : qui solem suum oriri facit super bonos et malos et pluit super justos et injustos. Si enim diligitis eos, qui vos diligunt, quam mercedem habebitis ? nonne et publicani hoc faciunt ? Et si salutaveritis fratres vestros tantùm, quid ampliùs facietis ? nonne ethnici hoc faciunt ? Estote ergo vos perfecti, sicut et Pater vester cœlestis perfectus est. Attendite ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis : alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum qui in cœlis est. Cùm ergo facis eleemosynam, noli tubâ canere ante te, sicut hypocritæ faciunt in synagogis et in vicis, ut honorificentur ab hominibus : Amen dico vobis, receperunt mercedem suam. Te autem faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua : ut sit eleemosyna tua in abscondito, et Pater tuus

qui videt in abscondito, reddet tibi. Et cùm oratis, non eritis sicut hypocritæ, qui amant in synagogis et in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus: amen dico vobis, receperunt mercedem suam. Tu autem cùm oraveris, intra in cubiculum tuum, et clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito; et Pater tuus qui videt in abscondito: reddet tibi.

Offertorium.

DOMINE, vivifica me secundùm eloquium tuum: ut sciam testimonia tua.

℣. Fac cum servo tuo, Domine, secundùm magnam misericordiam tuam: et ne auferas de ore meo verbum veritatis.

Hic sequens versus dicitur in sabbato.

℣. Da mihi intellectum ut discam mandata tua, et voluntaria oris mei fac in beneplacito, Domine.

Secreta.

SACRIFICIUM, Domine, observantiæ quadragesimalis offerimus: præsta, quæsumus, ut et tibi mentes nostras reddat acceptas, et continentiæ promptioris nobis tribuat facultatem. Per Dominum.

Communio.

SERVITE Domino in timore et exultate ei cum tremore: apprehendite disciplinam ne pereatis de viâ justâ.

Postcommunio.

TRIBUE, quæsumus, nobis, omnipotens Deus, ut dona cœlestia quæ debito frequentamus obsequio, salutaria nobis jugiter sentiamus. Per

Super populum.

TUERE, Domine, populum tuum, et ab omnibus peccatis clementer emunda; quia ei nulla nocebit adversitas, si nulla dominetur iniquitas.

SABBATO.

Officium. Audivit Dominus *ut supra.*

Oratio.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris et concede, ut hoc sollemne jejunium quod animis corporibusque curandis salubriter institutum est, devoto servitio celebremus. Per.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus; Si abstuleris de medio tui catenam, et desieris digitum tuum extendere et loqui quod non prodest; cùm effuderis esurienti animam tuam et animam afflictam repleveris, orietur in tenebris lux tua, et tenebræ tuæ erunt sicut meridies. Et requiem dabit tibi Dominus Deus tuus semper, et implebit splendoribus animam tuam, et ossa tua liberabit. Et erit quasi hortus irriguus et sicut fons aquarum, cujus non deficient aquæ. Et ædificabuntur in te deserta sæculorum: fundamenta generationis et generationis suscitabis: et vocaberis ædificator sepium, avertens semitas iniquitatum. Si averteris à sabbato pedem tuum, facere voluntatem tuam in die sancto meo, et vocaberis sabbatum delicatum, et sanctum Domini gloriosum, et glorificaveris eum, dum non facias vias tuas, et non invenietur voluntas tua, ut loquaris sermonem: tunc delectaberis super Domino, et sustollam te super altitudinem terræ, et cibabo te hereditate Jacob patris tui. Os enim Domini: locutum est istud.

Gradale. Unam petii.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Cùm serò esset factum, erat navis in medio mari, et Jesus solus in terrâ. Et videns eos laborantes in remigando, erat enim ventus contrarius

illis. Et circa quartam vigiliam noctis venit ad eos ambulans supra mare: et volebat præterire eos. At illi ut viderunt eum supra mare ambulantem, putaverunt fantasma esse et exclamaverunt. Omnes enim eum viderunt, et conturbati sunt. Et statim locutus est cum eis, et dixit illis: Confidite, ego sum, nolite timere. Et ascendit ad illos in navem, et cessavit ventus. Et plus magis intrà se stupebant: non enim intellexerant de panibus: erat enim cor illorum obcæcatum. Et cùm transfretâssent, pervenerunt in terram Genesareth, et applicuerunt. Cùmque egressi essent de navi, continuò cognoverunt eum: et percurrentes universam regionem illam, cœperunt in grabatis eos qui se malè habebant, circumferre, ubi audiebant eum esse. Et quocumque introibat, in vicos vel in villas aut in civitates, in plateis ponebant infirmos, et deprecabantur eum, ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerent, et quotquot tangebant eum: salvi fiebant.

Offertorium. Domine vivifica. *V.* Da mihi intellectum.

Secreta.

PRÆPARA nos, Domine, quæsumus, hujus abstinentiæ votivis officiis: ut hæc sacrificia veneranda sobriis semper mentibus celebremus. Per.

Communio. Servite Domino.

Postcommunio.

CŒLESTIS vitæ munere vegetati, quæsumus, Domine: ut quod est nobis in præsenti vitâ mysterium, fiat æternitatis auxilium. Per.

Super populum. Oratio.

FAC nos, quæsumus, Domine, salutis nostræ causas, et devotis semper frequentare servitiis, et devotiùs colere principaliter inchoatas. Per.

DOMINICA PRIMA QUADRAGESIMÆ.

Ad Missam. Officium.

INVOCAVIT me et ego exaudiam eum; eripiam eum et glorificabo eum: longitudine dierum adimplebo eum.

Psalmus.

QUI habitat in adjutorio Altissimi: in protectione Dei cœli commorabitur.

Oratio.

DEUS, qui ecclesiam tuam annuâ Quadragesimali observatione purificas: præsta familiæ tuæ, ut quod à te obtinere abstinendo nititur, hoc bonis operibus exsequatur. Per.

Ad Corinthios.

FRATRES, Hortamur vos, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis. Ait enim; Tempore accepto exaudivi te, et in die salutis adjuvi te. Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis. Nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium nostrum: Sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multâ patientiâ, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in jejuniis, in castitate, in scientiâ, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu Sancto, in caritate non fictâ, in verbo veritatis, in virtute Dei: per arma justitiæ à dextris et à sinistris, per gloriam et ignobilitatem: per infamiam et bonam famam: ut seductores et veraces: sicut qui ignoti et cog-

niti: quasi morientes et ecce vivimus: ut castigati et non mortificati: quasi tristes, semper autem gaudentes: sicut egentes, multos locupletantes: tanquam nihil habentes: et omnia possidentes.

Gradale.

ANGELIS suis mandavit de te: ut custodiant te in omnibus viis tuis.

℣. In manibus portabunt te: ne unquam offendas ad lapidem pedem tuum.

Tractus.

QUI habitat in adjutorio Altissimi: in protectione Dei cœli commorabitur.

℣. Dicet Domino, Susceptor meus es et refugium meum: Deus meus, sperabo in eum.

℣. Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium: et à verbo aspero.

℣. Scapulis suis obumbrabit tibi: et sub pennis ejus sperabis.

℣. Scuto circumdabit te veritas ejus: non timebis à timore nocturno.

℣. A sagittâ volante per diem, à negotio perambulante in tenebris: à ruiná et dæmonio meridiano.

℣. Cadent à latere tuo mille et decem millia à dextris tuis: tibi autem non appropinquabit.

℣. Quoniam angelis suis mandavit de te: ut custodiant te in omnibus viis tuis.

℣. In manibus portabunt te: ne unquam offendas ad lapidem pedem tuum.

℣. Super aspidem et basiliscum ambulabis: et conculcabis leonem et draconem.

℣. Quoniam in me speravit, liberabo eum: protegam eum quoniam cognovit nomen meum.

℣. Invocavit me, et ego exaudiam eum: cum ipso sum in tribulatione.

℣. Eripiam eum et glorificabo eum, longitudine dierum adimplebo eum: et ostendam illi salutare meum.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Ductus est Jesus in desertum à Spiritu, ut tentaretur à diabolo. Et cùm jejunâsset quadraginta diebus et quadraginta noctibus, postea esuriit. Et accedens tentator dixit ei; Si filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant. Qui respondens dixit; Scriptum est: Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei. Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem, et statuit eum supra pinnaculum templi, et dixit ei: Si filius Dei es, mitte te deorsum. Scriptum est enim: Quia angelis suis mandavit de te, et in manibus tollent te, ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum. Ait illi Jesus rursum; Scriptum est: Non tentabis Dominum Deum tuum. Iterum assumpsit eum diabolus in montem excelsum valdè, et ostendit ei omnia regna mundi et gloriam eorum, et dixit illi; Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me. Tunc dicit ei Jesus; Vade, Sathana: scriptum est enim: Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli servies. Tunc reliquit eum diabolus: et ecce angeli accesserunt: et ministrabant ei.

Offertorium.

SCAPULIS suis obumbrabit tibi Dominus: et sub pennis ejus sperabis; scuto circumdabit te veritas ejus.

Secreta.

SACRIFICIUM Quadragesimalis initii solemniter immolamus, te, Domine, deprecantes; ut cum epularum restrictione carnalium, à noxiis quoque voluptatibus temperemur. Per Dominum.

Præfatio Quotidiana. Communio.

SCAPULIS suis obumbrabit tibi : et sub pennis ejus sperabis, scuto circumdabit te veritas ejus.

Postcommunio.

TUI nos, Domine, sacramenti libatio sancta restauret, et à vetustate purgatos in mysterii salutaris faciat transire consortium. Per.

FERIA SECUNDA.

Officium.

SICUT oculi servorum in manibus dominorum suorum : ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum donec misereatur nostri. Miserere nobis, Domine, miserere nobis.

Psalmus.

AD te levavi oculos meos : qui habitas in cœlis.

Oratio.

CONVERTE nos, Deus salutaris noster : et ut nobis jejunium Quadragesimale proficiat, mentes nostras cœlestibus instrue disciplinis. Per.

Ab hac die usque ad Cœnam Domini in omni missâ de jejunio dicantur septem orationes, sicut in primâ Dominicâ Adventûs Domini suprà dictum est.

Lectio Ezechielis Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus ; Ecce ego ipse requiram oves meas, et visitabo illas sicut visitat pastor gregem suum in die, quando fuerit in medio ovium suarum dissipatarum : sic visitabo oves meas, et liberabo eas de omnibus locis in quibus dispersæ fuerant in die nubis et caliginis. Et educam eas de populis, et congregabo eas de terris, et inducam eas in terram suam : et pascam eas in montibus Israel, in rivis et in cunctis sedibus terræ. In pascuis uberrimis pascam eas, et in montibus excelsis Israel erunt pascuæ earum : ibi requiescent in herbis virentibus, et in pascuis pinguibus pascentur super montes Israel. Ego pascam oves meas : et eas accubare faciam, dicit Dominus Deus. Quod perierat requiram, et quod abjectum fuerat reducam, et quod confractum fuerat alligabo, et quod infirmum fuerat consolidabo, et quod pingue et forte custodiam : et pascam illas in judicio et justitiâ, Dicit Dominus : omnipotens.

Gradale.

PROTECTOR noster, aspice, Deus ; et respice super servos tuos.

℣. Domine Deus virtutum : exaudi preces servorum tuorum.

Tractus. Domine, non secundùm.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis, Cùm venerit Filius Hominis in majestate suâ, et omnes angeli cum eo, tunc sedebit super sedem majestatis suæ ; et congregabuntur ante eum omnes gentes, et separabit eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab hœdis ; et statuet oves quidem à dextris suis, hœdos autem à sinistris. Tunc dicet rex his qui à dextris ejus erunt ; Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi. Esurivi enim, et dedistis mihi manducare : sitivi. et dedistis mihi bibere : hospes eram, et collegistis me : nudus, et co-operuistis me : infirmus, et visitastis me : in carcere eram, et venistis ad me. Tunc respondebunt ei justi, dicentes ; Domine, quando te vidimus esurientem, et pavimus ? sitientem, et dedimus tibi potum ? Quando autem te vidimus hospitem, et collegimus

te: aut nudum, et co-operuimus te: aut quando te vidimus infirmum aut in carcere, et venimus ad te? Et respondens rex, dicet illis; Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni de his fratribus meis minimis, mihi fecistis. Tunc dicet et his qui à sinistris ejus erunt; Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui præparatus est diabolo et angelis ejus: esurivi enim, et non dedistis mihi manducare: sitivi, et non dedistis mihi potum: hospes eram, et non collegistis me: nudus, et non operuistis me: infirmus et in carcere, et non visitàstis me. Tunc respondebunt ei et ipsi, dicentes; Domine, quando te vidimus esurientem, aut sitientem, aut hospitem, aut nudum, aut infirmum, vel in carcere: et non ministravimus tibi? Tunc respondebit illis dicens; Amen dico vobis: Quamdiu non fecistis uni de minoribus his, nec mihi fecistis. Et ibunt hi in supplicium æternum; Justi autem: in vitam æternam.

Offertorium.

LEVABO oculos meos et considerabo mirabilia tua, Domine: ut doceas me justitiam tuam; da mihi intellectum: ut discam mandata tua.

℣. Legem pone mihi, Domine, et viam justificationum tuarum requiram: et in præceptis tuis exercebor.

Secreta.

ACCEPTA tibi sit, Domine, quæsumus, nostræ devotionis oblatio; quæ et jejunium nostrum te operante sanctificet, et indulgentiam nobis tuæ consolationis obtineat. Per.

Communio.

VOCE meâ ad Dominum clamavi: et exaudivit me de monte sancto suo: non timebo millia populi circumdantis me.

Postcommunio.

PROSINT nobis, quæsumus, frequentata mysteria, quæ nos et à cupiditatibus terrenis expediant, et instruant amare cœlestia. Per.

Super populum.

ABSOLVE, quæsumus, Domine, nostrorum vincula peccatorum, et quicquid pro eis meremur, propitiatus averte. Per.

FERIA TERTIA.

Officium.

DOMINE, refugium factus es nobis à generatione et progenie: à sæculo et in sæculum tu es.

Psalmus.

PRIUSQUAM montes fierent: aut formaretur terra et orbis.

Non dicatur ulterius.

Oratio.

RESPICE, Domine, familiam tuam et præsta, ut apud te mens nostra tuo desiderio fulgeat, quæ se carnis maceratione castigat. Per.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

IN diebus illis, Locutus est Esaias propheta, dicens; Quærite Dominum, dum inveniri potest: invocate eum, dum propè est. Derelinquat impius viam suam, et vir iniquus cogitationes suas, et revertatur ad Dominum, et miserebitur ejus, et ad Deum nostrum, quoniam multus est ad ignoscendum. Non enim cogitationes meæ, cogitationes vestræ: neque viæ meæ, viæ vestræ, dicit Dominus. Quia sicut exaltantur cœli à terrâ, sic exaltatæ sunt viæ meæ à viis vestris, et cogitationes meæ à cogitati-

onibus vestris. Et quomodo descendit imber et nix de cœlo, et illuc ultrà non revertitur, sed inebriat terram, et infundit eam, et germinare eam facit, et dat semen serenti, et panem comedenti: sic erit verbum meum, quod egredietur de ore meo: non revertetur ad me vacuum, sed faciet quæcunque volui, et prosperabitur in his ad quæ misi illud, Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

DIRIGATUR oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.
V. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Cùm intrâsset Jesus Hierosolymam, commota est universa civitas, dicens; Quis est hic? Populi autem dicebant; Hic est Jesus propheta à Nazareth Galilææ. Et intravit Jesus in templum Dei, et ejiciebat omnes vendentes et ementes in templo, et mensas nummulariorum et cathedras vendentium columbas evertit; et dicit eis; Scriptum est; quia Domus mea domus orationis vocabitur: vos autem fecistis illam speluncam latronum. Et accesserunt ad eum cæci et claudi in templo, et sanavit eos. Videntes autem principes sacerdotum et scribæ mirabilia quæ fecit, et pueros clamantes in templo et dicentes; Hosanna filio David; indignati sunt et dixerunt ei; Audis quid isti dicunt? Jesus autem dixit eis; Utique; nunquam legistis: Quia ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem? Et relictis illis, abiit foras extra civitatem in Bethaniam; ibique mansit, Et docebat eos: de regno Dei.

Offertorium.

IN te speravi, Domine, dixi, Tu es Deus meus: in manibus tuis tempora mea.

V. Illumina faciem tuam super servum tuum: et salvum me fac propter misericordiam tuam; non confundar quoniam invocavi te.

Secreta.

PRÆSTA, Domine, quæsumus, ut dicato munere congruentem nostræ devotionis tibi offeramus effectum. Per.

Communio.

CUM invocarem te exaudisti me, Deus justitiæ meæ: in tribulatione dilatâsti me; miserere mihi, Domine, et exaudi orationem meam.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut illius salutaris capiamus effectum, cujus per hæc mysteria pignus accepimus. Per.

Super populum.

ASCENDANT ad te, Domine, preces nostræ: et ab ecclesiâ tuâ cunctam repelle nequitiam. Per.

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM.

Officium.

REMINISCERE miserationum tuarum, Domine, et misericordiæ tuæ quæ à sæculo sunt: ne unquam dominentur nobis inimici nostri, libera nos, Deus Israel, ex omnibus angustiis nostris.

Psalmus.

AD te, Domine, levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam.

Sequatur Oratio sine Dominus vobiscum, *sed cum* Oremus *et* Flectamus genua.

Oratio.

PRECES nostras, quæsumus, Domine, clementer exaudi : et contra cuncta nobis adversantia, dexteram tuæ majestatis extende. Per Dominum.

Lectio libri Exodi.

IN diebus illis, Dixit Dominus ad Moysen : Ascende ad me in montem, et esto ibi : daboque tibi duas tabulas lapideas, et legem ac mandata quæ scripsi : ut doceas filios Israel. Surrexerunt Moyses et Josue minister ejus : ascendensque Moyses in montem Dei, senioribus ait; Expectate hic donec revertamur ad vos. Habetis Aaron et Hur vobiscum : si quid natum fuerit quæstionis, referetis ad eos. Cùmque ascendisset Moyses, operuit nubes montem, et habitavit gloria Domini super Sinai, tegens illum nube sex diebus : septimo autem die vocavit eum Dominus de medio caliginis. Erat autem species gloriæ Domini, quasi ignis ardens super verticem montis in conspectu filiorum Israel. Ingressusque Moyses medium nebulæ, ascendit in montem ; Et fuit ibi quadraginta diebus : et quadraginta noctibus.

Gradale.

TRIBULATIONES cordis mei dilatatæ sunt : de necessitatibus meis eripe me, Domine.

℣. Vide humilitatem meam et laborem meum : et dimitte omnia peccata mea.

Non repetatur Gradale, sed sequatur Dominus vobiscum *et* Oremus *et* Flectamus genua.

Oratio.

DEVOTIONEM populi tui, quæsumus, Domine, benignus intende : ut qui per abstinentiam macerantur in corpore, per fructum boni operis reficiantur in mente. Per.

Hic dicantur Memoriæ consuetæ.

Lectio libri Regum.

IN diebus illis, Venit Helias in Bersabee Juda, et dimisit ibi puerum suum, et perrexit in desertum via unius diei. Cùmque venisset et sederet subter unam juniperum, petivit animæ suæ ut moreretur, et ait; Sufficit mihi, Domine ; tolle animam meam : neque enim melior sum, quàm patres mei. Projecitque se et obdormivit in umbrâ juniperi : et ecce Angelus Domini tetigit eum, et dixit ei : Surge, comede. Et respexit, et ecce ad caput suum subcinericius panis et vas aquæ : comedit ergo et bibit, et rursum obdormivit. Reversusque est Angelus Domini secundò, et tetigit eum dixitque illi ; Surge, comede : grandis enim tibi restat via. Qui cùm surrexisset, comedit et bibit, et ambulavit in fortitudine cibi illius quadraginta diebus et quadraginta noctibus : usque ad montem Dei Horeb.

Tractus.

DE necessitatibus meis eripe me, Domine : vide humilitatem meam et laborem meum : et dimitte omnia peccata mea.

℣. Ad te, Domine, levavi animam meam : Deus meus, in te confido, non erubescam, neque irrideant me inimici mei.

℣. Etenim universi qui te expectant non confundentur : confundantur omnes facientes vana.

Et dicatur iste Tractus in omni quartâ feriâ, usque ad Dominicam Palmarum.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Accesserunt ad Jesum scribæ et Pharisæi, dicentes ; Magister, volumus à te signum videre. Qui respondens ait illis ; Generatio mala et adultera signum quærit ; et signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ prophetæ.

Sicut enim fuit Jonas in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus; sic erit Filius Hominis in corde terræ tribus diebus et tribus noctibus. Viri Ninivitæ surgent in judicio cum generatione istâ, et condemnabunt eam: quia pœnitentiam egerunt in prædicatione Jonæ; et ecce plus quàm Jonas hîc. Regina austri surget in judicio cum generatione istâ, et condemnabit eam: quia venit à finibus terræ audire sapientiam Salomonis; et ecce plus quàm Salomon hîc. Cùm autem immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida, quærens requiem, et non invenit. Tunc dicit: Revertar in domum meam, unde exivi. Et veniens invenit eam vacantem, scopis mundatam, et ornatam. Tunc vadit, et assumit septem alios spiritus secum nequiores se, et ingressi habitant ibi: et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. Sic erit et generationi huic pessimæ. Adhuc eo loquente ad turbas, ecce mater ejus et fratres stabant foris, quærentes loqui ei. Dixit autem ei quidam: Ecce mater tua et fratres tui foris stant quærentes te. At ipse respondens, dicenti sibi ait; Quæ est mater mea, et qui sunt fratres mei? Et extendens manum in discipulos suos, dixit: Ecce mater mea et fratres mei. Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in cœlis est, ipse meus frater, et soror, et mater est.

Offertorium.

MEDITABOR in mandatis tuis quæ dilexi valdè: et levabo manus meas ad mandata tua quæ dilexi.

℣. Pars mea, dixi, Domine, custodire legem tuam: precatus sum vultum tuum in toto corde meo.

Secreta.

INTENDE, quæsumus, Domine, sacrificium singulare: ut hujus participatione mysterii, quæ speranda credimus, expectata sumamus. Per.

Communio.

INTELLIGE clamorem meum: intende voci orationis meæ, rex meus et Deus meus, quoniam ad te orabo, Domine.

Postcommunio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut reatum nostrum munera sacra purificent, et rectè vivendi nobis operentur effectum. Per.

Super populum Oratio.

MENTES nostras, quæsumus, Domine, lumine tuæ claritatis illustra: ut videre possimus quæ agenda sunt, et quæ recta sunt, agere valeamus. Per.

FERIA QUINTA.

Officium.

CONFESSIO et pulchritudo in conspectu ejus: sanctitas et magnificentia in sanctificatione ejus.

Psalmus.

CANTATE Domino canticum novum: Cantate Domino omnis terra.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui in observatione jejunii et eleemosynarum largitione nostrorum posuisti remedia peccatorum: concede nos mente et corpore semper tibi esse devotos. Per.

Lectio Ezechielis Prophetæ.

IN diebus illis, Factus est sermo Domini ad me, dicens; Quid est quòd inter vos parabolam vertitis in proverbium istud in terrâ Israel, dicentes: Patres nostri comederunt uvam acerbam, et dentes filiorum obstupescunt? Vivo ego, dicit Dominus, si erit ultrà fabula hæc in proverbium in Israel. Ecce omnes animæ meæ sunt: ut anima patris, ita et anima filii mea est; anima quæ pec-

caverit, ipsa morietur. Et vir si fuerit justus, et fecerit judicium et justitiam, in montibus non comederit, et oculos suos non levaverit ad idola domûs Israel, et uxorem proximi sui non violaverit et ad mulierem menstruatam non accesserit, et hominem non contristaverit: pignus debitori reddiderit, per vim nihil rapuerit, panem suum esurienti dederit, et nudum operuerit vestimento, ad usuram non commodaverit, et amplius non acceperit, ab iniquitate averterit manum suam. judicium verum fecerit inter virum et virum, in præceptis meis ambulaverit, et judicia mea custodierit ut faciat veritatem: hic justus est, vitâ vivet et non morietur, ait Dominus Deus. Quòd si genuerit filium latronem, effundentem sanguinem, et fecerit unum de istis; et hæc quidem omnia non facientem, numquid vivet? Cùm universa detestanda hæc fecerit, morte morietur, sanguis ejus in ipso erit. Quòd si genuerit filium, qui videns omnia peccata patris sui quæ fecit, et timuerit et non fecerit simile eis; judicia mea fecerit et in præceptis meis ambulaverit; hic non morietur in iniquitate patris sui, sed vitâ vivet. Pater ejus qui calumniatus est, et vim fecerit fratri suo, et malum operatus est in medio populi sui, ecce mortuus est in iniquitate suâ. Et dicitis; Quare non portabit filius iniquitatem patris sui? Videlicet, quia filius judicium et justitiam operatus est, omnia præcepta mea custodivit, et fecit illa, vitâ vivet, Ait Dominus: omnipotens.

Gradale.

CUSTODI me, Domine, ut pupillam oculi: sub umbrâ alarum tuarum protege me.

V. De vultu tuo judicium meum prodeat: oculi tui videant æquitatem.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Dicebat Jesus ad eos qui crediderunt ei ex Judæis; Si vos manseritis in sermone meo, verè discipuli mei eritis: et cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos. Responderunt ei Judæi; Semen Abrahæ sumus, et nemini servivimus unquam: quomodo tu dicis: quia liberi eritis? Respondit eis Jesus; Amen, amen dico vobis; quia omnis qui facit peccatum, servus est peccati. Servus autem non manet in domo in æternum: filius autem manet in æternum. Si ergo filius vos liberaverit, verè liberi eritis. Scio quia filii Abrahæ estis: sed quæritis me interficere, quia sermo meus non capit in vobis. Ego quod vidi apud Patrem meum, loquor: et vos quæ vidistis apud patrem vestrum, facitis. Responderunt, et dixerunt ei; Pater noster Abraham est. Dicit eis Jesus; Si filii Abrahæ estis, opera Abrahæ facite. Nunc autem quæritis me interficere, hominem qui veritatem locutus sum vobis, quam audivi à Deo: hoc Abraham non fecit. Vos facitis opera patris vestri. Dixerunt itaque ei; Nos ex fornicatione non sumus nati: unum patrem habemus Deum. Dixit ergo eis Jesus; Si Deus pater vester esset, diligeretis utique me: ego enim ex Deo processi et veni; neque enim à meipso veni, sed ille me misit. Quare loquelam meam non cognoscitis? Quia non potestis audire sermonem meum. Vos ex patre diabolo estis, et desideria patris vestri vultis facere: ille homicida erat ab initio, et in veritate non stetit quia veritas non est in eo: cùm loquitur mendacium, ex propriis loquitur, quia mendax est, et pater ejus. Ego autem quia veritatem dico, non creditis mihi. Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem

dico, quare vos non creditis mihi? Qui est ex Deo: verba Dei audit.

Offertorium.

IMMITTIT angelus Domini in circuitu timentium eum et eripiet eos: gustate et videte quoniam suavis est Dominus.

V. Benedicam Dominum in omni tempore: semper laus ejus in ore meo.

Secreta.

SACRIFICIA, quæsumus, Domine, propensius ista nos salvent, quæ medicinalibus sunt instituta jejuniis. Per.

Communio.

PANIS quem ego dedero: caro mea est pro sæculi vitâ.

Postcommunio.

TUORUM nos, Domine, largitate donorum, et temporalibus attolle præsidiis, et renova sempiternis. Per.

Super populum Oratio.

DA, quæsumus, Domine, populis Christianis et quæ profitentur agnoscere, et cœleste munus diligere quod frequentant. Per Dominum.

FERIA SEXTA QUATUOR TEMPORUM.

Officium.

DE necessitatibus meis eripe me, Domine: vide humilitatem meam et laborem meum, et dimitte omnia peccata mea.

Psalmus.

AD te, Domine, levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam.

Oratio.

ESTO, Domine, propitius plebi tuæ, et quam tibi facis esse devotam, benigno refove miseratus auxilio. Per.

Lectio Ezechielis Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus; Anima, quæ peccaverit, ipsa morietur: filius non portabit iniquitatem patris, et pater non portabit iniquitatem filii: justitia justi super eum erit, et impietas impii erit super eum. Si autem impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis suis quæ operatus est, et custodierit omnia præcepta mea, et fecerit judicium et justitiam; vitâ vivet et non morietur. Omnium iniquitatum ejus quas operatus est, non recordabor: in justitiâ suâ quam operatus est, vivet. Numquid voluntatis meæ est mors impii, dicit Dominus Deus, et non ut convertatur à viis suis et vivat? Si autem averterit se justus à justitiâ suâ, et fecerit iniquitatem secundùm omnes abominationes quas operari solet impius, numquid vivet? omnes justitiæ ejus quas fecerat, non recordabuntur: in prævaricatione suâ quam prævaricatus est, et in peccato suo quod peccavit, in ipsis morietur. Et dixistis; Non est æqua via Domini. Audite ergo, domus Israel; Numquid via mea non est æqua, et non magis viæ vestræ pravæ sunt? Cùm enim averterit se justus à justitiâ suâ et fecerit iniquitatem, morietur in eâ. In injustitiâ suâ quam operatus est, morietur. Et cùm averterit se impius ab impietate suâ quam operatus est, et fecerit judicium et justitiam; ipse animam suam vivificabit. Considerans enim et avertens se ab omnibus iniquitatibus suis quas operatus est, vitâ vivet et non morietur, Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

SALVUM fac servum tuum: Deus meus, sperantem in te.

V. Auribus percipe, Domine, orationem meam.

Tractus. Domine, non secundùm.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Erat dies festus Judæorum, et ascendit Jesus Hierosolymam. Est autem Hierosolymis probatica piscina quæ cognominatur Hebraicè Bethsaida, quinque porticus habens. In his jacebat multitudo magna languentium, cæcorum, claudorum, aridorum, expectantium aquæ motum. Angelus autem Domini secundùm tempus descendebat in piscinam, et movebatur aqua. Et qui prior descendisset in piscinam post motionem aquæ, sanus fiebat à quacunque detinebatur infirmitate. Erat autem ibi, quidam homo triginta et octo annos habens in infirmitate suâ. Hunc cùm vidisset Jesus jacentem, et cognovisset quia multum jam tempus haberet, dicit ei; Vis sanus fieri? Respondit ei languidus; Domine, hominem non habeo, ut cùm turbata fuerit aqua, mittat me in piscinam: dum venio enim ego, alius ante me descendit. Dicit ei Jesus; Surge, tolle grabatum tuum, et ambula. Et statim sanus factus est homo: et sustulit grabatum suum et ambulabat. Erat autem sabbatum in illâ die. Dicebant ergo Judæi illi qui san[at]us fuerat; Sabbatum est; non licet tibi tollere grabatum tuum. Respondit eis; Qui me sanum fecit, ille mihi dixit; Tolle grabatum tuum et ambula. Interrogaverunt ergo eum; Quis est ille homo, qui dixit tibi, Tolle grabatum tuum et ambula? Is autem qui sanus fuerat effectus, nesciebat quis esset. Jesus autem declinavit à turbâ constitutâ in loco. Postea invenit eum Jesus in templo, et dixit ei; Ecce sanus factus es: jam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. Abiit ille homo, et nunciavit Judæis quia Jesus esset: qui fecit eum sanum.

Offertorium.

BENEDIC anima mea Domino, et noli oblivisci omnes retributiones ejus: et renovabitur sicut aquilæ juventus tua. ℣. Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis: et redimit de interitu vitam tuam; qui coronat te miseratione et misericordiâ.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, munera nostris oblata servitiis; et tua propitius dona sanctifica. Per.

Communio.

ERUBESCANT et conturbentur omnes inimici mei: avertantur retrorsum et erubescant valdè velociter.

Postcommunio.

PER hujus, Domine, operationem mysterii et vitia nostra purgentur et justa desideria compleantur. Per.

Super populum Oratio.

EXAUDI nos, misericors Deus, et mentibus nostris gratiæ tuæ lumen ostende. Per.

SABBATO QUATUOR TEMPORUM.

Officium.

INTRET oratio mea in conspectu tuo: inclina aurem tuam ad precem meam, Domine.

Psalmus.

DOMINE Deus salutis meæ: in die clamavi et nocte coram te.

Omnes Orationes sine Dominus vobiscum *dicantur, præter ultimam quæ est ante Epistolam. Et ad omnes Orationes dicitur* Oremus *et* Flectamus genua, *præterquam ad ultimam quæ est ante Epistolam, et omnes lectiones cum suis titulis legantur.*

Oratio.

POPULUM tuum, Domine, quæsumus, propitius respice; atque ab eo

flagella tuæ iracundiæ clementer averte. Per.

Lectio libri Deuteronomii.

IN diebus illis, Locutus est Moyses ad Dominum, dicens; Respice, Domine, de sanctuario tuo et de excelso cœlorum habitaculo, et benedic populo tuo Israel, et terram quam dedisti nobis, sicut juràsti patribus nostris, terram lacte et melle manantem. Audi Israel; Hodie Dominus Deus tuus præcepit tibi ut facias mandata ejus atque judicia: et custodias et impleas ex toto corde tuo et ex totâ animâ tuâ. Dominum elegisti hodie, ut sit tibi Deus, et ambules in viis ejus et custodias cærimonias illius et mandata atque judicia, et obedias ejus imperio. Et Dominus elegit te hodie, ut sis ei populus peculiaris, sicut locutus est tibi, et custodias omnia præcepta ejus: et faciat te excelsiorem cunctis gentibus quas creavit, in laudem et nomen et gloriam suam: et sis populus sanctus Domini Dei tui: sicut locutus est tibi.

Gradale.

PROPITIUS esto, Domine, peccatis nostris: nequando dicant gentes, Ubi est Deus eorum?

V. Adjuva nos, Deus salutaris noster: et propter honorem nominis tui, Domine, libera nos.

Oratio.

DEUS, qui nos per temporalia ducis ad æterna: prætende misericordiam tuam ad cœlestia promissa nitentibus: et quia tuum est quòd in te credimus, tuum sit omne quòd vivimus. Per.

Lectio libri Deuteronomii.

IN diebus illis, Dixit Moyses filiis Israel; Si custodieritis mandata quæ ego præcipio vobis et feceritis ea, ut diligatis Dominum Deum vestrum, et ambuletis in omnibus viis ejus, adhærentes ei, disperdet Dominus omnes gentes istas ante faciem vestram, et possidebitis eas quæ majores et fortiores vobis sunt. Omnis locus quem calcaverit pes vester, vester erit. A deserto et Libano et flumine magno Eufrate usque ad mare occidentale erunt termini vestri. Nullus stabit contra vos: terrorem vestrum et formidinem dabit Dominus Deus vester super omnem terram quam calcaturi estis, sicut locutus est vobis: Dominus Deus vester.

Gradale.

PROTECTOR noster aspice, Deus: et respice super servos tuos.

V. Domine Deus virtutum: exaudi preces servorum tuorum.

Oratio.

PROTECTOR noster aspice, Deus; ut qui malorum nostrorum pondere premimur, perceptâ misericordiâ, liberâ tibi mente famulemur. Per.

Lectio libri Machabæorum.

IN diebus illis, Orationem faciebant sacerdotes dum offerrent sacrificium pro populo Israel, Jonathâ inchoante, cæteris autem respondentibus et dicentibus; Benefaciat vobis Deus, et meminerit testamenti sui quod ad Abraham et Isaac et Jacob locutus est servorum suorum fidelium. Et det vobis cor omnibus ut colatis eum et faciatis ejus voluntatem corde magno et animo volenti. Adaperiat cor vestrum in lege suâ et in præceptis suis, et faciat pacem. Exaudiat orationem vestram et reconcilietur vobis, nec vos deserat in tempore malo: Dominus Deus vester.

Gradale.

CONVERTERE, Domine, aliquantulum: et deprecare super servos tuos.

V. Domine, refugium factus es nobis: à generatione et progenie.

Oratio.

ADESTO, quæsumus, Domine, supplicationibus nostris; ut esse te largiente mereamur, et inter prospera humiles et inter adversa securi. Per.

Lectio libri Sapientiæ.

MISERERE nostri, Deus omnium, et respice nos, et ostende nobis lucem miserationum tuarum. Et immitte timorem tuum super gentes quæ non exquisierunt te: ut cognoscant quia non est Deus nisi tu: ut enarrent magnalia tua. Alleva manum tuam super gentes alienas, ut videant potentiam tuam. Sicut enim in conspectu eorum sanctificatus es in nobis, sic in conspectu nostro magnificaberis in illis; ut cognoscant te sicut et nos cognovimus, quia non est Deus præter te, Domine. Innova signa et immuta mirabilia. Glorifica manum et brachium dexterum. Excita furorem et effunde iram. Extolle adversarium et afflige inimicum. Festina tempus et memento finis, ut enarrent mirabilia tua: Domine Deus noster.

Gradale.

SALVUM fac populum tuum, Domine: et benedic hæreditati tuæ.

V. Ad te, Domine, clamavi, Deus meus, ne sileas à me: et ero similis descendentibus in lacum.

Oratio.

ACTIONES nostras, quæsumus, Domine, aspirando præveni, et adjuvando prosequere: ut cuncta nostra operatio et à te semper incipiat, et per te cœpta finiatur. Per.

Lectio quinta, Angelus Domini descendit cum Azariâ. *Require in Adventu Domini.*

Sequatur Tractus.

BENEDICTUS es in firmamento cœli: et laudabilis et gloriosus in sæcula.

Chorus idem. Clerici V.

BENEDICITE omnia opera Domini Domino: benedicite cœli Domino: benedicite Angeli Domini Domino. Hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula.

V. Benedicite aquæ quæ super cœlos sunt Domino; benedicite omnes virtutes Domini Domino; benedicite sol et luna Domino. Hymnum dicite.

V. Benedicite stellæ cœli Domino; benedicite imber et ros Domino; benedicite omnis spiritus Domino. Hymnum dicite.

V. Benedicite ignis et æstus Domino; benedicite noctes et dies Domino; benedicite tenebræ et lumen Domino. Hymnum dicite.

V. Benedicite frigus et cauma Domino; benedicite pruina et nives Domino; benedicite fulgura et nubes Domino. Hymnum dicite.

V. Benedicat terra Domino; benedicite montes et colles Domino; benedicite omnia nascentia terræ Domino. Hymnum dicite.

V. Benedicite maria et flumina Domino; benedicite fontes Domino; benedicite cete et omnia quæ moventur in aquis Domino. Hymnum dicite.

V. Benedicite volucres cœli Domino; benedicite bestiæ et universa pecora Domino; benedicite filii hominum Domino. Hymnum dicite.

V. Benedicat Israel Domino; benedicite sacerdotes Domini Domino; benedicite servi Domini Domino. Hymnum dicite.

V. Benedicite spiritus et animæ justorum Domino; benedicite sancti et humiles corde Domino. Hymnum dicite.

V. Benedicite Anania, Azaria, Misael Domino. Hymnum.

V. Benedictus es in firmamento cœli et laudabilis et gloriosus in sæcula.

Sequatur Dominus vobiscum *et* Oremus. *Hic non dicatur,* Flectamus genua.

Oratio.

DEUS, qui tribus pueris mitigâsti flammas ignium; concede propitius, ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiorum. Per.

Hic dicantur Memoriæ consuetæ.

Ad Thessalonicenses.

FRATRES, Rogamus vos, corripite inquietos, consolamini pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote ad omnes. Videte ne quis malum pro malo alicui reddat; sed semper quod bonum est sectamini invicem et in omnes. Semper gaudete; sine intermissione orate; in omnibus gratias agite. Hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere; prophetias nolite spernere. Omnia autem probate: quod bonum est tenete; ab omni specie malâ abstinete vos. Ipse autem Deus pacis sanctificet vos per omnia: ut integer spiritus vester et anima et corpus sine querelâ: in adventu Domini nostri Jesu Christi servetur.

Tractus.

LAUDATE Dominum, omnes gentes: et collaudate eum, omnes populi.
V. Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: et veritas Domini manet in æternum.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Assumpsit Jesus Petrum et Jacobum et Johannem fratrem ejus, et duxit illos in montem excelsum seorsum: et transfiguratus est ante eos. Et resplenduit facies ejus sicut sol; vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix. Et ecce apparuerunt illis Moyses et Helias cum eo loquentes. Respondens autem Petrus, dixit ad Jesum; Domine, bonum est nos hîc esse: si vis, faciamus hîc tria tabernacula, tibi unum, Moysi unum, et Heliæ unum. Adhuc eo loquente ecce nubes lucida obumbravit eos; et ecce vox de nube, dicens; Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi benè complacui: ipsum audite. Et audientes discipuli, ceciderunt in faciem suam et timuerunt valdè. Et accessit Jesus et tetigit eos, dixitque eis; Surgite et nolite timere. Levantes autem oculos suos, neminem viderunt, nisi solum Jesum. Et descendentibus illis de monte, præcepit Jesus, dicens; Nemini dixeritis visionem: donec Filius Hominis à mortuis resurgat.

Offertorium.

DOMINE Deus salutis meæ, in die clamavi et nocte coram te: intret oratio mea in conspectu tuo, Domine.
V. Inclina aurem tuam ad precem meam; Domine, longè fecisti notos meos à me: clamavi ad te, Domine, totâ die expandi ad te manus meas.

Secreta.

PRÆSENTIBUS sacrificiis, quæsumus, Domine, jejunia nostra sanctifica; ut quod observantia nostra profitetur extrinsecùs, interiùs operetur. Per.

Communio.

DOMINE Deus meus, in te speravi: libera me ab omnibus persequentibus me et eripe me.

Postcommunio.

QUOS divino, Domine, reficis mysterio, perpetuo defende subsidio: et quos imbuisti cœlestibus institutis, salutaribus comitare solatiis. Per.

Super populum.

FIDELES tuos, Domine, benedictio desiderata confirmet; quæ eos et à tuâ nunquam voluntate faciat discrepare, et tuis semper indulgeat beneficiis gratulari. Per.

DOMINICA SECUNDA QUADRAGESIMÆ.

Officium.

REMINISCERE miserationum tuarum, Domine, et misericordiæ tuæ quæ à sæculo sunt: ne unquam dominentur nobis inimici nostri, libera nos, Deus Israel, ex omnibus angustiis nostris.

Psalmus.

AD te, Domine, levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam.

Oratio.

DEUS, qui conspicis omni nos virtute destitui; interiùs exteriùsque custodi, ut ab omnibus adversitatibus muniamur in corpore, et à pravis cogitationibus mundemur in mente. Per.

Ad Thessalonicenses.

FRATRES, Rogamus vos et obsecramus in Domino Jesu, ut quemadmodum accepistis à nobis quomodo vos oporteat ambulare et placere Deo, sic et ambuletis ut abundetis magis. Scitis enim quæ præcepta dederim vobis per Dominum Jesum. Hæc est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra; ut abstineatis vos à fornicatione. Ut sciat unusquisque vestrûm suum vas possidere in sanctificatione et honore: non in passione desiderii, sicut et Gentes quæ ignorant Deum: et ne quis supergrediatur, neque circumveniat in negotio fratrem suum: quoniam vindex est Dominus de his omnibus, sicut prædiximus vobis et testificati sumus. Non enim vocavit nos Deus in immunditiam, sed in sanctificationem, In Christo Jesu: Domino nostro.

Gradale.

TRIBULATIONES cordis mei dilatatæ sunt: de necessitatibus meis eripe me, Domine.

V. Vide humilitatem meam et laborem meum: et dimitte omnia peccata mea.

Tractus.

DIXIT Dominus mulieri Chananææ, Non est bonum sumere panem filiorum: et mittere canibus ad manducandum.

V. At illa dixit, Etiam, Domine, nam et catelli edunt de micis quæ cadunt de mensâ dominorum suorum.

V. Ait illi Jesus, O mulier, magna est fides tua: fiat tibi sicut petisti.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Egressus Jesus, secessit in partes Tyri et Sidonis. Et ecce mulier Chananæa à finibus illis egressa, clamavit dicens ei; Miserere mei, Domine fili David: filia mea malè à dæmonio vexatur. Qui non respondit ei verbum. Et accedentes discipuli ejus, rogabant eum dicentes; Dimitte eam: quia clamat post nos. Ipse autem respondens, ait; Non sum missus, nisi ad oves quæ perierunt domûs Israel. At illa venit, et adoravit eum dicens; Domine, adjuva me. Qui respondens ait; Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus. At illa dixit; Etiam, Domine; nam et catelli edunt de micis, quæ cadunt de mensâ dominorum suorum. Tunc respondens Jesus, ait illi; O mulier, magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia ejus: ex illâ horâ.

Credo.

Offertorium.

MEDITABOR in mandatis tuis quæ dilexi valdè : et levabo manus meas ad mandata tua quæ dilexi.

Secreta.

ECCLESIÆ tuæ, Domine, munera placatus assume, quæ et misericors offerenda tribuisti, et in nostræ salutis potenter efficis transire mysterium. Per.

Præfatio Quotidiana. *Communio.*

INTELLIGE clamorem meum : intende voci orationis meæ, rex meus et Deus meus, quoniam ad te orabo, Domine.

Postcommunio.

CORPORIS et sanguinis sacrosancti, quæsumus, Domine, gratia nos sumpta vivificet; et quod mysticis actionibus pollicetur, æternis effectibus largiatur. Per.

FERIA SECUNDA.

Officium.

REDIME me, Domine, et miserere mei : pes enim meus stetit in viâ rectâ : in ecclesiis benedicam Dominum.

Psalmus.

JUDICA me, Domine, quoniam ego in innocentiâ meâ ingressus sum : et in Domino sperans, non infirmabor.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut familia tua quæ se affligendo carnem ab alimentis abstinet, sectando justitiam à culpâ jejunet. Per.

Lectio Danielis Prophetæ.

IN diebus illis, Oravit Daniel ad Dominum, dicens: Domine Deus, qui eduxisti populum tuum de terrâ Ægypti in manu forti, et fecisti tibi nomen secundùm diem hanc : peccavimus, iniquitatem fecimus, Domine, in omnem justitiam tuam : avertatur obsecro ira tua et furor tuus à civitate tuâ Hierusalem et à monte sancto tuo. Propter peccata enim nostra et iniquitates patrum nostrorum, Hierusalem et populus tuus in opprobrium sunt omnibus per circuitum nostrum. Nunc ergo exaudi, Deus noster, orationem servi tui et preces ejus : et ostende faciem tuam super sanctuarium tuum quod desertum est. Propter temetipsum inclina, Deus meus, aurem tuam et audi : aperi oculos tuos et vide desolationem nostram et civitatem super quam invocatum est nomen tuum : neque enim in justificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam sed in miserationibus tuis multis. Exaudi, Domine; placare, Domine ; attende et fac : ne moreris propter temetipsum, Deus meus : quia nomen tuum invocatum est super civitatem et super populum tuum : Domine Deus noster.

Gradale.

ADJUTOR meus et liberator meus esto, Domine : ne tardaveris.

℣. Confundantur et revereantur inimici mei : qui quærunt animam meam.

Tractus. Domine, non secundùm.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Dixit Jesus turbis Judæorum ; Ego vado, et quæretis me, et in peccato vestro moriemini. Quo ego vado, vos non potestis venire. Dicebant ergo Judæi ; Quo hic iturus est, quia non inveniemus eum ? numquid in dispersionem gentium iturus est et docturus gentes ? Dicebant ergo ; Numquid interficiet semetipsum ? quia dicit : Quo ego vado, vos non potestis venire. Et dicebat eis ; Vos de deorsum estis, ego de

supernis sum : vos de mundo hoc estis, ego non sum de hoc mundo. Dixi ergo vobis, quia moriemini in peccatis vestris: si enim non credideritis quia ego sum, moriemini in peccato vestro. Dicebant ergo ei; Tu quis es? Dixit eis Jesus; Principium, qui et loquor vobis. Multa habeo de vobis loqui, et judicare: sed qui misit me verax est: et ego quæ audivi ab eo, hæc loquor in mundo. Et non cognoverunt quia de Patre eis diceret. Dixit ergo eis Jesus; Cùm exaltaveritis Filium Hominis, tunc cognoscetis quia ego sum; et à meipso facio nihil, sed sicut docuit me Pater hæc loquor; et qui me misit, mecum est, et non reliquit me solum: quia quæ placita sunt ei: facio semper.

Offertorium.

BENEDICAM Dominum qui mihi tribuit intellectum: providebam Deum in conspectu meo semper, quoniam à dextris est mihi ne commovear.

℣. Conserva me, Domine, quoniam speravi in te: ego dixi, Deus meus es tu: Deus pars hæreditatis meæ.

Secreta.

HÆC hostia, quæsumus, Domine, placationis et laudis tuâ nos propitiatione dignos efficiat. Per.

Communio.

DOMINE Dominus noster, quàm admirabile est nomen tuum in universâ terrâ.

Postcommunio.

HÆC nos communio, Domine, purget à crimine, et cœlestis remedii faciat esse consortes. Per.

Super populum.

ADESTO supplicationibus nostris, omnipotens Deus: et quibus fiduciam sperandæ pietatis indulges, consuetæ misericordiæ tribue benignus effectum. Per.

FERIA TERTIA.

Officium.

TIBI dixit cor meum; quæsivi vultum tuum: vultum tuum, Domine, requiram; ne avertas faciem tuam à me.

Psalmus.

DOMINUS illuminatio mea et salus mea: quem timebo.

Oratio.

PERFICE, quæsumus, Domine, benignus in nobis observantiæ sanctæ subsidium: ut quæ te auctore facienda cognovimus, te operante impleamus. Per.

Lectio libri Regum.

IN diebus illis, Factus est sermo Domini ad Heliam Tesbiten dicens; Surge, et vade in Sareptam Sidoniorum, et manebis ibi: præcepi enim ibi mulieri viduæ, ut pascat te. Surrexit, et abiit in Sareptam. Cùmque venisset ad portam civitatis, apparuit ei mulier vidua colligens ligna; et vocavit eam, dixitque ei; Da mihi paululum aquæ in vase, ut bibam. Cùmque illa pergeret ut afferret, clamavit post tergum ejus, dicens; Affer mihi, obsecro, et buccellam panis in manu tuâ. Quæ respondit; Vivit Dominus Deus tuus, quia non habeo panem, nisi quantum pugillus capere potest farinæ in hydriâ, et paululum olei in lechyto: en colligo duo ligna, ut ingrediar et faciam illud mihi et filio meo, ut comedamus et moriamur. Ad quam Helias ait; Noli timere, sed vade et fac sicut dixisti: verumtamen mihi primùm fac de ipsâ farinulâ subcinericium panem parvulum, et affer ad me: tibi autem et filio tuo facies postea. Hæc autem dicit Dominus Deus Israel; Hydria farinæ non deficiet nec lechytus olei minuetur, usque ad diem in quâ daturus est Dominus

Deus pluviam super faciem terræ. Quæ abiit, et fecit juxta verbum Heliæ: et comedit ipse et illa et domus ejus. Ex illâ die hydria farinæ non defecit et lechytus olei non est imminutus, juxta verbum Domini: quod locutus est in manu Heliæ.

Gradale.

JACTA cogitatum tuum in Domino: et ipse te enutriet.

V. Dum clamarem ad Dominum exaudivit vocem meam ab his qui appropinquant mihi.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Locutus est Jesus ad turbas et ad discipulos suos, dicens; Super cathedram Moysi sederunt scribæ et Pharisæi. Omnia ergo quæcumque dixerint vobis, servate et facite: secundùm verò opera eorum nolite facere: dicunt enim, et non faciunt. Alligant autem onera gravia et importabilia, et imponunt in humeros hominum: digito autem suo nolunt ea movere. Omnia verò opera sua faciunt ut videantur ab hominibus; dilatant enim phylacteria sua et magnificant fimbrias. Amant autem primos recubitus in cœnis, et primas cathedras in synagogis, et salutationes in foro, et vocari ab hominibus Rabi. Vos autem nolite vocari Rabi: unus est enim Magister vester, omnes autem vos fratres estis. Et patrem nolite vocare vobis super terram: unus est enim Pater vester qui in cœlis est. Nec vocemini magistri: quia Magister vester unus est, Christus. Qui major est vestrûm, erit minister vester. Qui autem se exaltaverit, humiliabitur; et qui se humiliaverit: exaltabitur.

Offertorium.

MISERERE mihi, Domine, secundùm magnam misericordiam tuam: dele, Domine, iniquitatem meam.

V. Quoniam iniquitatem meam ego cognosco; et delictum meum coram me est semper.

Secreta.

SANCTIFICATIONEM tuam nobis, Domine, his mysteriis placatus operare, quæ nos et à terrenis purget vitiis et ad cœlestia dona perducat. Per.

Communio.

NARRABO omnia mirabilia tua: lætabor et exultabo in te; psallam nomini tuo, Altissime.

Postcommunio.

SIT nobis, Domine, quæsumus, medicina mentis et corporis quod de sancto altari tuo percepimus: ut nullis adversitatibus fatigemur qui tanti remedii participatione munimur. Per.

Super populum.

PROPITIARE, Domine, supplicationibus nostris, et animarum nostrarum medere languoribus; ut remissione perceptâ, in tuâ semper benedictione lætemur. Per.

FERIA QUARTA.

Officium.

NE derelinquas me, Domine Deus meus; ne discedas à me: intende in adjutorium meum, Domine, virtus salutis meæ.

Psalmus.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me: neque in irâ tuâ corripias me.

Oratio.

POPULUM tuum, quæsumus, Domine, propitius respice: et quos ab escis carnalibus præcipis abstinere, à noxiis quoque vitiis cessare concede. Per.

Lectio libri Hester.

IN diebus illis, Oravit Mardochæus ad Dominum dicens; Domine Deus, rex

omnipotens, in ditione tuâ cuncta sunt posita, et non est qui possit resistere voluntati tuæ. Si decreveris salvare nos, continuò liberabimur. Tu enim, Domine, fecisti cœlum et terram et quicquid cœli ambitu continetur. Tu es Deus omnium et non est qui resistat majestati tuæ. Et nunc, Domine, rex regum, Deus Abraham, miserere populo tuo; quia volunt nos inimici nostri perdere, et hæreditatem tuam delere. Ne despicias partem tuam quam redemisti tibi, sed exaudi deprecationem nostram; et propitius esto sorti et funiculo hæreditatis tuæ, et converte luctum nostrum in gaudium: ut viventes laudemus nomen tuum. Et ne claudas ora canentium te: Domine Deus noster.

Gradale.

SALVUM fac populum tuum, Domine: et benedic hæreditati tuæ.

℣. Ad te, Domine, clamavi: Deus meus, ne sileas à me, et ero similis descendentibus in lacum.

Tractus. De necessitatibus.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Ascendens Jesus Hierosolymam, assumpsit duodecim discipulos suos secretò, et ait illis; Ecce ascendimus Hierosolymam, et Filius Hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis, et condemnabunt eum morte: et tradent eum Gentibus ad illudendum et flagellandum et crucifigendum, et tertiâ die resurget. Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab eo. Qui dixit ei; Quid vis? Ait illi; Dic ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam et unus ad sinistram in regno tuo. Respondens autem Jesus, dixit; Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum? Dicunt ei; Possumus. Ait illis; Calicem quidem meum bibetis; sedere autem ad dexteram meam vel ad sinistram non est meum dare vobis, sed quibus paratum est à Patre meo. Et audientes decem, indignati sunt de duobus fratribus. Jesus autem vocavit eos ad se, et ait; Scitis quia principes gentium dominantur eorum; et qui majores sunt, potestatem exercent in eos. Non ita erit inter vos; sed quicunque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister: et qui voluerit inter vos primus esse, erit vester servus. Sicut Filius Hominis non venit ministrari, sed ministrare: et dare animam suam redemptionem pro multis.

Offertorium.

AD te, Domine, levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam: neque irrideant me inimici mei. etenim universi qui te expectant non confundentur.

℣. Respice in me et miserere mei, Domine; custodi animam meam et eripe me; non confundar, quoniam invocavi te.

Secreta.

HOSTIAS, Domine, quas tibi offerimus propitius respice; et per hæc sancta commercia, vincula peccatorum nostrorum absolve. Per.

Communio.

JUSTUS Dominus, et justitias dilexit; æquitatem vidit vultus ejus.

Postcommunio.

PROSIT nobis, Domine, quæsumus, mysterii frequentata perceptio, ut à vetustatis conditione purgati; ad tuæ novitatis incrementa tendamus. Per.

Super populum.

DEUS, innocentiæ restitutor et amator, dirige ad te tuorum corda servorum; ut Spiritûs tui fervore concepto, et in fide inveniantur stabiles et in opere efficaces. Per Dominum. In unitate ejusdem.

FERIA QUINTA.

Officium.

DEUS, in adjutorium meum intende; Domine, ad adjuvandum me festina: confundantur et revereantur inimici mei qui quærunt animam meam.

Psalmus.

AVERTANTUR retrorsum et erubescant: qui volunt mala mihi.

Oratio.

PRÆSTA nobis, Domine, quæsumus, auxilium gratiæ tuæ: ut jejuniis et orationibus convenienter intenti, liberemur ab hostibus mentis et corporis. Per.

Lectio Hieremiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus; Maledictus homo qui confidit in homine, et ponit carnem brachium suum, et à Domino recedit cor ejus. Erit enim quasi myricæ in deserto, et non videbit cùm venerit bonum: sed habitabit in siccitate in deserto, in terrâ salsuginis et inhabitabili. Benedictus vir qui confidit in Domino; et erit Dominus fiducia ejus. Et erit tanquam lignum quod transplantatur super aquas, quod ad humorem mittit radices suas: et non timebit cùm venerit æstus. Et erit folium ejus viride, et in tempore siccitatis non erit sollicitum, nec aliquando desinet facere fructum. Pravum est cor hominis et inscrutabile; quis cognoscet illud? Ego Dominus scrutans corda et probans renes: qui do unicuique juxta viam suam et juxta fructum adinventionum suarum, Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

PROPITIUS esto, Domine, peccatis nostris: nequando dicant gentes, Ubi est Deus eorum.

V. Adjuva nos, Deus salutaris noster: et propter honorem nominis tui, Domine, libera nos.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Dixit Jesus turbis Judæorum; Non possum ego à meipso facere quicquam; sed sicut audio, judico: et judicium meum justum est: quia non quæro voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me. Si ego testimonium perhibeo de meipso, testimonium meum non est verum. Alius est qui testimonium perhibet de me: et scio quia verum est testimonium quod perhibet de me. Vos misistis ad Johannem: et testimonium perhibuit veritati. Ego autem non ab homine testimonium accipio: sed hæc dico ut vos salvi sitis. Ille erat lucerna ardens et lucens; vos autem voluistis ad horam exsultare in luce ejus. Ego autem habeo testimonium majus Johanne. Opera enim quæ dedit mihi Pater ut perficiam ea, ipsa opera quæ ego facio, testimonium perhibent de me, quia Pater me misit: et qui misit me Pater, ipse testimonium perhibet de me: neque vocem ejus unquam audistis, neque speciem ejus vidistis. Et verbum ejus non habetis in vobis manens: quia quem misit ille, huic vos non creditis. Scrutamini Scripturas, in quibus putatis vos vitam æternam habere; et illæ sunt quæ testimonium perhibent de me. Et non vultis venire ad me ut vitam habeatis. Claritatem ab hominibus non accipio. Sed cognovi vos, quia dilectionem Dei non habetis in vobis. Ego veni in nomine Patris mei, et non accepistis me: si alius venerit in nomine suo, illum accipietis. Quomodo potestis vos credere, qui gloriam ab invicem accipitis et gloriam quæ à solo Deo est, non quæritis? Nolite ergo putare, quia ego accusaturus

sum vos apud Patrem: est qui accusat vos, Moyses in quo vos speratis. Si enim crederetis Moysi, crederetis forsitan et mihi: de me enim ille scripsit. Si autem illius litteris non creditis: quomodo verbis meis credetis?

Offertorium.

PRECATUS est Moyses in conspectu Domini Dei sui et dixit; precatus est Moyses in conspectu Domini Dei sui et dixit; Quare, Domine, irasceris in populo tuo? parce iræ animæ tuæ, memento Abraham, Isaac et Jacob: quibus jurâsti dare terram fluentem lac et mel; et placatus factus est Dominus de malignitate quam dixit facere populo suo.

℣. Dixit Dominus ad Moysen; Invenisti gratiam in conspectu meo, et scio te præ omnibus; et festinans Moyses inclinavit se in terram et adoravit dicens; Scio quia misericors es, in millibus auferens iniquitates et peccata.

Secreta.

DEUS, cui omnium sacrificiorum varietate finitâ hostiam nunc offerimus singularem; adesto votis tuâ inspiratione conceptis, ut in te sperantium et desideria jubeas perfici et peccata deleri. Per.

Communio.

QUI manducat carnem meam et bibit sanguinem meum: in me manet et ego in eo, dicit Dominus.

Postcommunio.

GRATIA tua nos, quæsumus, Domine, non derelinquat: quæ et sacræ nos faciat deditos servituti, et tuam nobis opem semper acquirat. Per.

Super populum.

ADESTO, Domine, famulis tuis, et perpetuam benignitatem largire poscentibus: ut his qui te auctore et gubernatore gloriantur, et congregata restaures et restaurata conserves. Per.

FERIA SEXTA.

Officium.

EGO autem cùm justitiâ apparebo in conspectu tuo: satiabor dum manifestabitur gloria tua.

Psalmus.

EXAUDI, Domine, justitiam meam: intende deprecationem meam.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut sacro nos purificante jejunio, sinceris mentibus ad sancta ventura facias pervenire. Per.

Lectio libri Genesis.

IN diebus illis, Dixit Joseph fratribus suis; Audite somnium meum quod vidi: Putabam ligare nos manipulos in agro: et quasi consurgere manipulum meum et stare, vestrosque manipulos circumstantes adorare manipulum meum. Responderunt fratres ejus: Numquid rex noster eris? aut subjiciemur ditioni tuæ? Hæc ergo causa somniorum atque sermonum invidiæ et odii fomitem ministravit. Aliud quoque vidit somnium, quod narrans fratribus, ait; Vidi per somnium, quasi solem et lunam et stellas undecim adorare me. Quod cùm patri suo et fratribus retulisset, increpavit eum pater et dixit; Quid sibi vult hoc somnium quod vidisti? num ego et mater tua et fratres tui adorabimus te super terram? Invidebant igitur ei fratres sui; pater verò rem tacitus considerabat. Cùmque fratres illius in pascendis gregibus patris morarentur in Sichem, dixit ad eum Israel; Fratres tui pascunt oves in Sichemis: veni, mittam te ad eos. Quo respondente; Præsto sum; ait; Vade et vide si cuncta prospera sint erga fratres tuos et pecora: et renuntia mihi

quid agatur. Missus de valle Hebron venit in Sichem. Invenitque eum vir errantem in agro, et interrogavit quid quæreret. At ille respondit; Fratres meos quæro; indica mihi ubi pascunt greges. Dixitque ei vir; Recesserunt de loco isto: audivi autem eos dicentes: Eamus in Dothaim. Perrexit ergo Joseph post fratres suos, et invenit eos in Dothaim. Qui cùm vidissent eum procul, antequam accederet ad eos, cogitaverunt illum occidere, et mutuò loquebantur; Ecce somniator venit: venite, occidamus eum, et mittamus eum in cisternam veterem, dicemusque: Fera pessima devoravit eum: et tunc apparebit quid illi prosint somnia sua. Audiens autem hoc Ruben, nitebatur liberare eum de manibus eorum, et dicebat; Non interficiamus animam ejus, nec effundamus sanguinem; sed projicite eum in cisternam hanc quæ est in solitudine, manusque vestras servate innoxias. Hoc autem dicebat, volens eripere eum de manibus eorum: et reddere patri suo.

Gradale.

AD Dominum dum tribularer clamavi: et exaudivit me.

℣. Domine, libera animam meam à labiis iniquis: et à linguâ dolosâ.

Tractus. Domine, non secundùm.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæorum parabolam hanc; Homo quidam erat paterfamilias, qui plantavit vineam, et sepem circumdedit ei, et fodit in eâ torcular, et ædificavit turrim, et locavit eam agricolis, et peregrè profectus est. Cùm autem tempus fructuum appropinquâsset, misit servos suos ad agricolas, ut acciperent fructus ejus. Et agricolæ, apprehensis servis ejus, alium ceciderunt, alium occiderunt, alium verò lapidaverunt. Iterum misit alios servos plures prioribus, et fecerunt illis similiter. Novissimè autem misit ad eos filium suum, dicens; Verebuntur filium meum. Agricolæ autem videntes filium, dixerunt intra se: Hic est hæres; venite, occidamus eum, et habebimus hæreditatem ejus. Et apprehensum eum, ejecerunt extra vineam, et occiderunt. Cùm ergo venerit dominus vineæ, quid faciet agricolis illis? Aiunt illi; Malos malè perdet, et vineam suam locabit aliis agricolis qui reddant ei fructum temporibus suis. Dicit illis Jesus; Nunquam legistis in Scripturis: Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli? A Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris: Ideo dico vobis, quia auferetur à vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti fructus ejus. Et qui ceciderit super lapidem istum, confringetur: super quem verò ceciderit, conteret eum. Et cùm audîssent principes sacerdotum et Pharisæi parabolas ejus, cognoverunt quòd de ipsis diceret. Et quærentes eum tenere, timuerunt turbas; quoniam sicut prophetam: eum habebant.

Offertorium.

DOMINE, in auxilium meum respice: confundantur et revereantur qui quærunt animam meam: ut auferant eam.

℣. Avertantur retrorsum et erubescant: quia volunt mihi mala.

Secreta.

HÆC in nobis, Domine, sacrificia, et actione permaneant et operatione firmentur. Per.

Communio.

TU, Domine, servabis nos: et custodies nos à generatione hac in æternum.

Postcommunio.

FAC nos, Domine, quæsumus, accepto pignore salutis æternæ, sic tendere congruenter; ut ad eam pervenire possimus. Per.

Super populum.

DA, quæsumus, Domine, populo tuo salutem mentis et corporis, ut bonis operibus inhærendo, tuæ semper virtutis mereatur protectione defendi. Per Dominum.

SABBATO.

Officium.

LEX Domini irreprehensibilis convertens animas: testimonium Dei fidele, sapientiam præstans parvulis.

Psalmus.

CŒLI enarrant gloriam Dei: et opera manuum ejus annunciat firmamentum.

Oratio.

DA, quæsumus, Domine, nostris effectum jejuniis salutarem: ut castigatio carnis assumpta, ad nostrarum vegetationem transeat animarum. Per.

Lectio libri Genesis.

IN diebus illis, Dixit Rebecca filio suo Jacob; Audivi patrem tuum loquentem cum Esau fratre tuo, et dicentem ei: Affer mihi de venatione tuâ, et fac cibos ut comedam et benedicam tibi coram Domino antequam moriar. Nunc ergo, fili mi, acquiesce consiliis meis: et pergens ad gregem, affer mihi duos hœdos optimos, ut faciam ex eis escas patri tuo, quibus libenter vescetur: quas cùm intuleris et comederit, benedicat tibi priusquam moriatur. Cui ille respondit; Nosti quòd Esau frater meus homo pilosus sit, et ego lenis: si attrectaverit me pater meus et senserit, timeo ne putet sibi me voluisse illudere, et inducat super me maledictionem pro benedictione. Ad quem mater; In me sit, ait, ista maledictio, fili mi: tantùm audi vocem meam, et pergens, affer quæ dixi. Abiit et attulit, deditque matri. Paravit illa cibos, sicut noverat velle patrem illius; et vestibus Esau valdè bonis, quas apud se habebat domi, induit eum: pelliculasque hædorum circumdedit manibus et colli nuda protexit. Deditque pulmentum, et panes quos coxerat tradidit. Quibus illatis dixit; Pater mi? At ille respondit; Audio; quis es tu, fili mi? Dixitque Jacob; Ego sum primogenitus tuus Esau; feci sicut præcepisti mihi: surge, sede, et comede de venatione meâ, ut benedicat mihi anima tua. Rursum Isaac ad filium suum; Quomodo, inquit, tam citò invenire potuisti, fili mi? Qui respondit; Voluntas Dei fuit ut cito mihi occurreret quod volebam. Dixitque Isaac; Accede huc, ut tangam te, fili mi, et probem utrum tu sis filius meus Esau an non. Accessit ille ad patrem, et palpato eo, dixit Isaac; Vox quidem, vox Jacob est: sed manus, manus sunt Esau. Et non cognovit eum, quia pilosæ manus similitudinem majoris expresserant. Benedicens ergo illi, ait; Tu es filius meus Esau? Respondit; Ego sum. At ille; Affer mihi cibos de venatione tuâ, fili mi, ut benedicat tibi anima mea. Quos cùm oblatos comedisset, obtulit ei etiam vinum: quo hausto, dixit ad eum; Accede ad me, et da mihi osculum, fili mi. Accessit, et osculatus est eum. Statimque ut sensit vestimentorum illius fragrantiam, benedicens, ait; Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni, cui benedixit Do-

minus. Det tibi Deus de rore cœli et de pinguedine terræ abundantiam frumenti, et vini et olei; et serviant tibi populi, et adorent te tribus: esto dominus fratrum tuorum, et incurventur ante te filii matris tuæ. Qui maledixerit tibi, sit ille maledictus: et qui benedixerit tibi, benedictionibus repleatur. Vix Isaac sermonem impleverat: et egresso Jacob foras, venit Esau, coctosque de venatione cibos intulit patri, dicens; Surge, pater mi, et comede de venatione filii tui, ut benedicat mihi anima tua. Dixitque illi Isaac; Quis enim es tu? Qui respondit; Ego sum primogenitus tuus Esau. Expavit Isaac stupore vehementi: et ultra quàm credi potest, admirans, ait; Quis igitur ille est qui dudum captam venationem attulit mihi, et comedi ex omnibus priusquam tu venires? benedixique ei, et erit benedictus. Auditis Esau sermonibus patris, irrugiit clamore magno: et consternatus ait; Benedic etiam et mihi, pater mi. Qui ait; Venit germanus tuus fraudulenter, et accepit benedictionem tuam. At ille subjunxit; Justè vocatum est nomen ejus Jacob: supplantavit enim me en alterà vice: primogenita mea antè tulit, et nunc secundò subripuit benedictionem meam. Rursumque ad patrem; Numquid non reservâsti, ait, et mihi benedictionem? Respondit Isaac; Dominum tuum illum constitui, et omnes fratres ejus servituti illius subjugavi: frumento et vino stabilivi eum, et tibi post hæc, fili mi, ultra quid faciam? Cui Esau; Num unam, inquit, tantùm benedictionem habes, pater? mihi quoque obsecro ut benedicas. Cùmque ejulatu magno fleret, motus Isaac, dixit ad eum; In pinguedine terræ et in rore cœli desuper: erit benedictio tua.

Gradale.

BONUM est confiteri Domino: et psallere nomini tuo, Altissime.

V. Ad annunciandum manè misericordiam tuam: et veritatem tuam per noctem.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Homo quidam habuit duos filios: et dixit adolescentior ex illis patri; Pater, da mihi portionem substantiæ, quæ mihi contingit. Et divisit illi substantiam. Et non post multos dies, congregatis omnibus, adolescentior filius peregrè profectus est in regionem longinquam, et ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriosè. Et postquam omnia consummâsset, facta est fames valida in regione illâ, et ipse cœpit egere. Et abiit, et adhæsit uni civium regionis illius. Et misit illum in villam suam ut pasceret porcos. Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis quas porci manducabant: et nemo illi dabat. In se autem reversus, dixit; Quanti mercenarii in domo patris mei abundant panibus, ego autem hìc fame pereo! Surgam, et ibo ad patrem meum, et dicam illi; Pater, peccavi in cœlum, et coram te: jam non sum dignus vocari filius tuus: fac me sicut unum de mercenariis tuis. Et surgens, venit ad patrem suum. Cùm autem adhuc longè esset, vidit illum pater suus, et misericordiâ motus est, et accurrens, cecidit super collum ejus, et osculatus est eum. Dixitque ei filius; Pater, peccavi in cœlum et coram te, jam non sum dignus vocari filius tuus. Dixit autem pater ad servos suos; Citò proferte stolam primam, et induite illum, et date anulum in manu ejus et calciamenta in pedes; et adducite vitulum saginatum, et occidite, et manducemus, et epulemur:

quia hic filius meus mortuus fuerat et revixit: perierat et inventus est. Et cœperunt epulari. Erat autem filius ejus senior in agro: et cùm veniret et appropinquaret domui, audivit symphoniam et chorum: et vocavit unum de servis, et interrogavit quæ hæc essent. Isque dixit illi; Frater tuus venit, et occidit pater tuus vitulum saginatum, quia salvum illum recepit. Indignatus est autem, et nolebat introire. Pater ergo illius egressus, cœpit rogare eum. At ille respondens, dixit patri suo; Ecce tot annis servio tibi, et nunquam mandatum tuum præterivi, et nunquam dedisti mihi hœdum ut cum amicis meis epularer: sed postquam filius tuus hic qui devoravit substantiam suam cum meretricibus venit, occidisti illi vitulum saginatum. Et ipse dixit illi; Fili, tu semper mecum es, et omnia mea tua sunt: epulari autem et gaudere oportebat, quia frater tuus hic mortuus fuerat et revixit; perierat: et inventus est.

Offertorium.

ILLUMINA oculos meos, ne quando obdormiam in morte: nequando dicat inimicus meus, prævalui adversùs eum. *V.* Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem: quamdiu ponam consilia in animâ meâ.

Secreta.

HIS sacrificiis, Domine, concede placatus, ut qui propriis oramus absolvi delictis, non gravemur externis. Per.

Communio.

OPORTET te, fili, gaudere, quia frater tuus mortuus fuerat et revixit: perierat et inventus est.

Postcommunio.

SACRAMENTI tui, Domine, divina libatio penetralia nostri cordis infundat: et sui participes potenter efficiat. Per.

Super populum.

FAMILIAM tuam, quæsumus, Domine, continuâ pietate custodi: ut quæ in solâ spe gratiæ cœlestis innititur, cœlesti etiam protectione muniatur. Per.

DOMINICA TERTIA [IN QUADRAGESIMA.]

Officium.

OCULI mei semper ad Dominum, quia ipse evellet de laqueo pedes meos: respice in me et miserere mei: quoniam unicus et pauper sum ego.

Psalmus.

AT te, Domine, levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam.

Oratio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, vota humilium respice, atque ad defensionem nostram dexteram tuæ majestatis extende. Per.

Ad Ephesios.

FRATRES, Estote imitatores Dei, sicut filii charissimi: et ambulate in dilectione, sicut et Christus dilexit nos, et tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam Deo in odorem suavitatis. Fornicatio autem et omnis immunditia aut avaritia nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos: aut turpitudo aut stultiloquium aut scurrilitas quæ ad rem non pertinet: sed magis gratiarum actio. Hoc autem scitote intelligentes: quòd omnis fornicator, aut immundus, aut avarus quod est idolorum servitus,

non habet hæreditatem in regno Christi et Dei. Nemo vos seducat inanibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in filios diffidentiæ. Nolite ergo effici participes eorum. Eratis enim aliquando tenebræ: nunc autem lux in Domino. Ut filii lucis ambulate: fructus enim lucis est: in omni bonitate et justitiâ et veritate.

Gradale.

EXSURGE, Domine, non prævaleat homo: judicentur gentes in conspectu tuo.

V. In convertendo inimicum meum retrorsum: infirmabuntur et perient à facie tuâ.

Sequatur Tractus.

AD te levavi oculos meos: qui habitas in cœlis.

V. Ecce sicut oculi servorum: in manibus dominorum suorum,

V. Et sicut oculi ancillæ: in manibus dominæ suæ,

V. Ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum: donec misereatur nostri.

V. Miserere nobis, Domine: miserere nobis.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Erat Jesus ejiciens dæmonium, et illud erat mutum. Et cùm ejecisset dæmonium, locutus est mutus et admiratæ sunt turbæ. Quidam autem ex eis dixerunt; In Beelzebub principe dæmoniorum ejicit dæmonia. Et alii tentantes, signum de cœlo quærebant ab eo. Ipse autem ut vidit cogitationes eorum, dixit eis; Omne regnum in seipsum divisum desolabitur, et domus supra domum cadet. Si autem et Sathanas in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum ipsius? quia dicitis, in Beelzebub ejicere me dæmonia. Si autem ego in Beelzebub ejicio dæmonia: filii vestri in quo ejiciunt? Ideo ipsi judices vestri erunt. Porrò si in digito Dei ejicio dæmonia, profectò pervenit in vos regnum Dei. Cùm fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt omnia quæ possidet. Si autem fortior illo superveniens vicerit eum, universa arma ejus auferet, in quibus confidebat, et spolia ejus distribuet. Qui non est mecum, adversùm me est: et qui non colligit mecum, dispergit. Cùm immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca inaquosa, quærens requiem; et non inveniens dicit; Revertar in domum meam unde exivi. Et cùm venerit, invenit eam vacantem, scopis mundatam et ornatam. Et tunc vadit et assumit septem alios spiritus secum nequiores se, et ingressi habitant ibi. Et sunt novissima hominis illius pejora prioribus. Factum est autem, cùm hæc diceret, extollens vocem quædam mulier de turbâ dixit illi; Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti. At ille dixit; Quinimo, beati qui audiunt verbum Dei: et custodiunt illud.

Offertorium.

JUSTITLÆ Domini rectæ, lætificantes corda: et dulciora super mel et favum: nam et servus tuus custodiet ea.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, devotorum munera famulorum: et tuâ divinis purifica servientes pietate mysteriis, quibus etiam justificas ignorantes. Per.

Præfatio Quotidiana. Communio.

PASSER invenit sibi domum et turtur nidum ubi reponat pullos suos, altaria tua, Domine virtutum, rex meus et Deus meus: beati qui habitant in domo tuâ: in sæculum sæculi laudabunt te.

Postcommunio.

A CUNCTIS nos, Domine, reatibus et periculis propitiatus absolve: quos tanti mysterii tribuis esse participes. Per.

FERIA SECUNDA.

Officium.

IN Deo laudabo verbum: in Domino laudabo sermonem: in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

Psalmus.

MISERERE mei, Deus. quoniam conculcavit me homo: totâ die impugnans tribulavit me.

Oratio.

CORDIBUS nostris, quæsumus, Domine, gratiam tuam benignus infunde: ut sicut ab escis carnalibus abstinemus: ita sensus quoque nostros à noxiis retrahamus excessibus. Per Dominum.

Lectio libri Regum.

IN diebus illis, Naaman princeps militiæ regis Syriæ, erat vir magnus coram domino suo et honoratus: per illum enim dedit Dominus salutem Syriæ: erat autem vir fortis et dives, sed leprosus. Porro de Syriâ egressi fuerant latrunculi, et captivam duxerant de terrâ Israel puellam parvulam, quæ erat in obsequio uxoris Naaman. Quæ ait ad dominam suam; Utinam fuisset dominus meus ad prophetam qui est in Samariâ; profectò curásset eum à leprâ quam habet. Ingressus est itaque Naaman ad dominum suum, et nunciavit ei, dicens; Sic et sic locuta est puella de terrâ Israel. Dixitque ei rex Syriæ: Vade, et mittam litteras ad regem Israel. Qui cùm profectus esset, et tulisset secum decem talenta argenti, et sex millia aureos, et decem mutatoria vestimentorum, detulit litteras ad regem Israel, in hæc verba: Cùm acceperis epistolam hanc, scito quòd miserim ad te Naaman servum meum, ut cures eum à leprâ suà. Cùmque legisset rex Israel litteras, scidit vestimenta sua, et ait; Numquid Deus ego sum, ut occidere possim et vivificare, quia iste misit ad me, ut curem hominem à leprâ suâ? animadvertite et videte quòd occasiones quærat adversùm me. Quod cùm audîsset Helisæus vir Dei, scidisse videlicet regem Israel vestimenta sua, misit ad eum, dicens; Cur scidisti vestimenta tua? veniat ad me, et sciat prophetam esse in Israel. Venit ergo Naaman cum equis et curribus, et stetit ad ostium domûs Helisæi: misitque ad eum Helisæus nuncium, dicens; Vade, et lavare septies in Jordane, et recipiet sanitatem caro tua, atque mundaberis. Iratusque Naaman, recedebat dicens; Putabam quòd egrederetur ad me, et stans invocaret nomen Domini Dei sui, et tangeret manu suà locum lepræ, et curaret me. Numquid non meliores sunt Abana et Pharphar fluvii Damasci, omnibus aquis Israel, ut laver in eis et munder? Cùm ergo vertisset se et abiret indignans, accesserunt ad eum servi sui, et locuti sunt ei; Pater, et si rem grandem dixisset tibi propheta, certè facere debueras: quanto magis quia nunc dixit tibi: Lavare et mundaberis! Descendit, et lavit in Jordane septies juxta sermonem viri Dei, et restituta est caro ejus sicut caro pueri parvuli, et mundatus est à leprà. Reversusque ad virum Dei cum universo comitatu suo, venit, et stetit coram eo, et ait; Verè scio quòd non sit alius Deus

in universâ terrâ: nisi tantùm Dominus Deus Israel.

Gradale.

DEUS, vitam meam nuntiavi tibi: posui lacrymas meas in conspectu tuo. *V.* Miserere mihi, Domine, quoniam conculcavit me homo: totâ die bellans tribulavit me.

Tractus. Domine, non secundùm.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Dixerunt Pharisæi ad Jesum; Quanta audivimus facta in Capharnaum, fac et hîc in patriâ tuâ. Ait autem; Amen dico vobis, quia nemo propheta acceptus est in patriâ suâ. In veritate dico vobis, multæ viduæ erant in diebus Heliæ in Israel, quando clausum est cœlum annis tribus et mensibus sex: cùm facta esset fames magna in omni terrâ: et ad nullam illarum missus est Helias, nisi in Sareptam Sidoniæ, ad mulierem viduam. Et multi leprosi erant in Israel sub Helisæo prophetâ: et nemo eorum mundatus est nisi Naaman Syrus. Et repleti sunt omnes in synagogâ irâ, hæc audientes. Et surrexerunt, et ejecerunt illum extra civitatem, et duxerunt illum usque ad supercilium montis, super quem civitas illorum erat ædificata, ut præcipitarent eum. Ipse autem transiens: per medium illorum ibat.

Offertorium.

EXAUDI, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam: intende in me et exaudi me. *V.* Conturbatus sum à voce inimici et à tribulatione peccatoris: et exspectabam eum qui salvum me fecit.

Secreta.

MUNUS quod tibi, Domine, nostræ servitutis offerimus, tu salutare nobis perfice sacramentum. Per.

Communio.

QUIS dabit ex Sion salutare Israel: cùm averterit Dominus captivitatem plebis suæ, exsultabit Jacob et lætabitur Israel.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, ut quæ ore contingimus, purâ mente capiamus. Per.

Super populum.

SUBVENIAT nobis, Domine, quæsumus, misericordia tua, ut ab imminentibus peccatorum nostrorum periculis te mereamur protegente salvari. Per.

FERIA TERTIA.

Officium.

EGO clamavi quoniam exaudisti me, Deus; inclina aurem tuam et exaudi verba mea: custodi me, Domine, ut pupillam oculi: sub umbrâ alarum tuarum protege me.

Psalmus.

EXAUDI, Domine, justitiam meam: intende deprecationem meam.

Oratio.

EXAUDI nos, omnipotens et misericors Deus; et continentiæ salutaris propitius nobis dona concede. Per.

Lectio libri Regum.

IN diebus illis, Mulier quædam clamabat ad Helisæum prophetam, dicens; Servus tuus vir meus mortuus est; et tu nosti quia servus tuus fuit timens Deum: et ecce creditor venit ut tollat duos filios meos ad serviendum sibi. Cui dixit Helisæus; Quid vis ut faciam tibi? Dic mihi quid habes in domo tuâ? At illa respondit; Non habeo ancilla tua quicquam in domo meâ, nisi parum olei quo unguar.

Cui ait; Vade et pete mutuo ab omnibus vicinis tuis vasa vacua non pauca. Et ingredere domum tuam, et claude ostium cùm intrinsecus fueris, tu et filii tui: et mitte inde in omnia vasa hæc: et cùm plena fuerint, tolles. Ivit itaque mulier, et clausit ostium super se et super filios suos: illi offerebant vasa, et illa infundebat. Cùmque plena fuissent vasa, dixit ad filium suum; Affer mihi adhuc vas. Et ille respondit; Non habeo. Stetitque oleum. Venit autem illa, et indicavit homini Dei. Et ille, Vade, inquit, vende oleum, et redde creditori tuo: tu autem et filii tui: vivite de reliquo.

Gradale.

AB occultis meis munda me, Domine: et ab alienis parce servo tuo.

℣. Si mei non fuerint dominati: tunc immaculatus ero, et emundabor à delicto maximo.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Respiciens Jesus in discipulos suos, dixit Simoni Petro; Si peccaverit in te frater tuus, vade et corripe eum inter te et ipsum solum: si te audierit, lucratus eris fratrem tuum. Si autem non te audierit, adhibe tecum unum vel duos, ut in ore duorum vel trium testium stet omne verbum. Quòd si non audierit eos, dic ecclesiæ: si autem ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus. Amen dico vobis: quæcumque alligaveritis super terram, erunt ligata et in cœlo; et quæcumque solveritis super terram, erunt soluta et in cœlo. Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram de omni re quacumque petierint, fiet illis à Patre meo qui in cœlis est. Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum. Tunc accedens Petrus ad eum, dixit; Domine, quotiens peccabit in me frater meus? dimittam ei usque septies? Dicit illi Jesus; Non dico tibi usque septies: sed usque septuagies septies.

Offertorium.

DEXTERA Domini fecit virtutem: dextera Domini exaltavit me; non moriar sed vivam: et narrabo opera Domini.

℣. In tribulatione invocavi Dominum: et exaudivit me in latitudine; quia Dominus adjutor meus est.

Secreta.

PER hæc veniat, quæsumus, Domine, sacramenta nostræ redemptionis effectus; qui nos et ab humanis semper retrahat excessibus et ad salutaria cuncta perducat. Per.

Communio.

DOMINE, quis habitabit in tabernaculo tuo, aut quis requiescet in monte sancto tuo: qui ingreditur sine maculâ et operatur justitiam.

Postcommunio.

SACRIS, Domine, mysteriis expiati, et veniam, quæsumus, consequamur et gratiam. Per.

Super populum.

TUA nos, Domine, protectione defende, et ab omni semper iniquitate custodi. Per.

FERIA QUARTA.

Officium.

EGO autem in Domino speravi: exsultabo et lætabor in tuâ misericordiâ, quia respexisti humilitatem meam.

Psalmus.

IN te, Domine, speravi, non confundar in æternum: in justitiâ tuâ libera me.

Oratio.

PRÆSTA nobis, quæsumus, Domine, ut salutaribus jejuniis eruditi, à noxiis quoque vitiis abstinentes, propitiationem tuam faciliùs impetremus. Per.

Lectio libri Exodi.

HÆC dicit Dominus Deus; Honora patrem tuum et matrem tuam, ut sis longævus super terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi. Non occides. Non mœchaberis. Non furtum facies. Non loqueris contra proximum tuum falsum testimonium. Non concupisces domum proximi tui: nec desiderabis uxorem ejus, non servum, non ancillam, non bovem, non asinum, nec omnia quæ illius sunt. Cunctus autem populus audiebat voces et videbat lampades, et sonitum buccinæ, montemque fumigantem: et perterriti ac pavore concussi steterunt procul, dicentes Moysi; Loquere tu nobis, et audiemus: non loquatur nobis Dominus, ne fortè moriamur. Et ait Moyses ad populum; Nolite timere: ut enim probaret vos venit Deus, et ut terror illius esset in vobis, et non peccaretis. Stetitque populus à longe. Moyses autem accessit ad caliginem in quâ erat Deus. Dixitque præterea Dominus ad Moysen; Hæc dices filiis Israel: Vos vidistis quòd de cœlo locutus sum vobis. Non facietis deos argenteos, nec deos aureos facietis vobis. Altare de terrâ facietis mihi, et offeretis super illud holocausta et pacifica vestra, oves vestras et boves: in omni loco, in quo memoria fuerit nominis mei.

Gradale.

MISERERE mihi, Domine: quoniam infirmus sum, sana me, Domine.
℣. Conturbata sunt omnia ossa mea: et anima mea turbata est valdè.

Tractus. De necessitatibus.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Accesserunt ad Jesum ab Hierosolymis scribæ et Pharisæi, dicentes; Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum? non enim lavant manus suas cùm panem manducant. Ipse autem respondens, ait illis: Quare et vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram? Nam Deus dixit: Honora patrem tuum et matrem tuam: et, Qui maledixerit patri vel matri, morte moriatur. Vos autem dicitis: Quicunque dixerit patri vel matri, Munus quodcumque est ex me tibi proderit: et non honorificavit patrem suum aut matrem suam: et irritum fecistis mandatum Dei propter traditionem vestram. Hypocritæ, benè prophetavit de vobis Isaias, dicens: populus hic labiis me honorat: cor autem eorum longè est à me. Sine causâ autem colunt me, docentes doctrinas et mandata hominum. Et convocatis ad se turbis, dixit eis; Audite et intelligite. Non quod intrat in os, coinquinat hominem: sed quod procedit ex ore, hoc coinquinat hominem. Tunc accedentes discipuli ejus, dixerunt ei; Scis quia Pharisæi audito hoc verbo scandalizati sunt? At ille respondens ait; Omnis plantatio quam non plantavit Pater meus cœlestis, eradicabitur. Sinite illos: cæci sunt duces cæcorum: cæcus autem si cæco ducatum præstet, ambo in foveam cadunt. Respondens autem Petrus dixit ei; Edissere nobis parabolam istam. At ille dixit; Adhuc et vos sine intellectu estis? Non intelligitis, quia omne quod in os intrat, in ventrem vadit, et in secessum emittitur? Quæ autem procedunt de ore, de corde exeunt, et ea coinquinant hominem: de corde enim exeunt cogitationes malæ, homicidia,

adulteria, fornicationes, furta, falsa testimonia, blasphemiæ. Hæc sunt, quæ coinquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare : non coinquinat hominem.

Offertorium.

DOMINE, fac mecum misericordiam tuam propter nomen tuum : quia suavis est misericordia tua.

℣. Deus, laudem meam ne tacueris : quia os peccatoris et os dolosi super me apertum est.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, preces populi tui cum oblationibus hostiarum : et tua mysteria celebrantes, ab omnibus nos defende periculis. Per.

Communio.

NOTAS mihi fecisti vias vitæ : adimplebis me lætitiâ cum vultu tuo, Domine.

Postcommunio.

SANCTIFICET nos, quæsumus Domine, quâ pasti sumus mensa cœlestis; et à cunctis erroribus expiatos, supernis promissionibus reddat acceptos. Per.

Super populum.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui protectionis tuæ gratiam quærimus, liberati à malis omnibus securâ tibi mente serviamus. Per Dominum.

FERIA QUINTA.

Officium.

SALUS populi ego sum, dicit Dominus : de quacunque tribulatione clamaverint ad me, exaudiam eos, et ero illorum Dominus in perpetuum.

Psalmus.

ATTENDITE, popule meus, legem meam : inclinate aurem vestram in verba oris mei.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut jejuniorum nobis sancta devotio et purificationem tribuat et majestati tuæ nos reddat acceptos. Per.

Lectio Hieremiæ Prophetæ.

IN diebus illis, Factum est verbum Domini ad me, dicens; Sta in portâ domûs Domini, et prædica ibi verbum istud, et dic: Audite verbum Domini, omnis Juda, qui ingredimini per portas has ut adoretis Dominum. Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israel: Bonas facite vias vestras et studia vestra : et habitabo vobiscum in loco isto. Nolite confidere in verbis mendacii, dicentes: Templum Domini, templum Domini, templum Domini est. Quoniam si benedixeritis vias vestras et studia vestra : si feceritis judicium inter virum et proximum ejus; advenæ et pupillo et viduæ non feceritis calumniam, nec sanguinem innocentem effuderitis in loco hoc, et post deos alienos non ambulaveritis in malum vobismetipsis : habitabo vobiscum in loco isto : in terrâ quam dedi patribus vestris, à sæculo et usque in sæculum, Dicit Dominus : omnipotens.

Gradale.

OCULI omnium in te sperant, Domine : et tu das illis escam in tempore oportuno.

℣. Aperis tu manum tuam : et imples omne animal benedictione.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus turbis; Operamini non cibum qui perit, sed qui permanet in vitam æternam, quem

Filius Hominis dabit vobis. Hunc enim Pater signavit Deus. Dixerunt ergo ad eum; Quid faciemus ut operemur opera Dei? Respondit Jesus et dixit eis; Hoc est opus Dei, ut credatis in eum quem misit ille. Dixerunt ergo ei; Quod ergo tu facis signum, ut videamus et credamus tibi? quid operaris? Patres nostri manducaverunt manna in deserto, sicut scriptum est: Panem de cœlo dedit eis manducare. Dixit ergo eis Jesus; Amen, amen, dico vobis: Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. Panis enim Dei est, qui descendit de cœlo et dat vitam mundo. Dixerunt ergo ad eum; Domine, semper da nobis panem hunc. Dixit autem eis Jesus; Ego sum panis vitæ: qui venit ad me, non esuriet: et qui credit in me: non sitiet unquam.

Offertorium.

SI ambulavero in medio tribulationis vivificabis me, Domine: et super iram inimicorum meorum extendes manum tuam, et salvum me fecit dextera tua. *V.* In quacunque die invocavero te, exaudi me, Domine: multiplicabis in animâ meâ virtutem.

Secreta.

FAC nos, Domine, quæsumus, ad sancta mysteria purificatis mentibus accedere: ut tibi semper competens deferamus obsequium. Per.

Communio.

TU mandâsti mandata tua custodiri nimis: utinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas justificationes tuas.

Postcommunio.

SACRAMENTI tui, Domine, veneranda perceptio, et mystico nos mundet effectu et perpetuâ virtue defendat. Per.

Super populum.

SUBJECTUM tibi populum, quæsumus, Domine, propitiatio cœlestis amplificet, et tuis semper faciat servire mandatis. Per.

FERIA SEXTA.

Officium.

FAC mecum, Domine, signum in bono: ut videant qui me oderunt et confundantur: quoniam tu, Domine, adjuvisti me et consolatus es me.

Psalmus.

INCLINA, Domine, aurem tuam et exaudi me: quoniam inops et pauper sum ego.

Oratio.

JEJUNIA nostra, quæsumus, Domine, benigno favore prosequere; ut sicut ab alimentis abstinemus in corpore, ita à vitiis jejunemus in mente. Per.

Lectio libri Numeri.

IN diebus illis, Convenerunt filii Israel ad Moysen et Aaron: et versi in seditionem, dixerunt; da nobis aquam ut bibamus. Ingressusque Moyses et Aaron dimissâ multitudine ante tabernaculum fœderis, corruerunt proni in terram, clamaveruntque ad Dominum atque dixerunt; Domine Deus, exaudi clamorem populi hujus et aperi eis thesaurum tuum, fontem aquæ vivæ, ut satiatis cesset murmuratio eorum. Et apparuit gloria Domini super eos. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens; Tolle virgam, et congrega populum, tu et Aaron frater tuus, et loquimini ad petram coram eis, et illa dabit aquas. Cùmque eduxeris aquam de petrâ, bibet omnis multitudo et jumenta ejus. Tulit ergo Moyses

virgam quæ erat in conspectu Domini, sicut præceperat ei. Congregatâque multitudine ante petram, dixit eis; Audite, rebelles et increduli: Num de petrâ hac vobis aquam poterimus ejicere? Cùmque elevâsset Moyses manum, percutiens virgâ bis silicem, egressæ sunt aquæ largissimæ, ita ut populus biberet et jumenta. Dixitque præterea Dominus ad Moysen et Aaron; Quia non credidistis mihi ut sanctificaretis me coram filiis Israel, non introducetis hos populos in terram quam dabo eis. Hæc est aqua contradictionis, ubi jurgati sunt filii Israel contra Dominum: et sanctificatus est in eis.

Gradale.

IN Deo speravit cor meum et adjutus sum: et refloruit caro mea, et ex voluntate meâ confitebor illi.

℣. Ad te, Domine, clamabo: Deus meus, ne sileas, ne discedas à me.

Tractus. Domine, non secundùm.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Venit Jesus in civitatem Samariæ quæ dicitur Sicar: juxta prædium quod dedit Jacob Joseph filio suo. Erat autem ibi fons Jacob. Jesus ergo fatigatus ex itinere, sedebat sic super fontem. Hora erat quasi sexta. Venit mulier de Samariâ haurire aquam. Dicit ei Jesus; Da mihi bibere. (Discipuli autem ejus abierunt in civitatem, ut cibos emerent.) Dicit ergo ei mulier illa Samaritana; Quomodo tu Judæus cum sis, bibere à me poscis quæ sum mulier Samaritana? Non enim co-utuntur Judæi Samaritanis Respondit Jesus, et dixit ei; Si scires donum Dei, et quis est qui dicit tibi Da mihi bibere: tu forsitan petisses ab eo, et dedisset tibi aquam vivam. Dicit ei mulier; Domine, neque in quo haurias habes, et puteus altus est: unde ergo habes aquam vivam? Numquid tu major es patre nostro Jacob, qui dedit nobis puteum, et ipse ex eo bibit et filii ejus et pecora ejus? Respondit Jesus, et dixit ei; Omnis qui bibit ex aquâ hac, sitiet iterum: qui autem biberit ex aquâ quam ego dabo ei, non sitiet in æternum: sed aqua quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam. Dicit ad eum mulier; Domine, da mihi hanc aquam ut non sitiam neque veniam huc haurire. Dicit ei Jesus; Vade, voca virum tuum, et veni huc. Respondit mulier, et dixit; Non habeo virum. Dicit ei Jesus; Benè dixisti, quia non habeo virum: quinque enim viros habuisti, et nunc quem habes, non est tuus vir: hoc verè dixisti. Dicit ei mulier; Domine, video quia propheta es tu. Patres nostri in monte hoc adoraverunt, et vos dicitis quia Hierosolymis est locus ubi adorare oportet. Dicit ei Jesus; Mulier, crede mihi, quia veniet hora, quando neque in monte hoc neque in Hierosolymis adorabitis Patrem. Vos adoratis quod nescitis: nos adoramus quod scimus, quia salus ex Judæis est. Sed venit hora et nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et veritate. Nam et Pater tales quærit, qui adorent eum. Spiritus est Deus: et eos qui adorant eum, in spiritu et veritate oportet adorare. Dicit ei mulier; Scio quia Messias venit, qui dicitur Christus: cùm ergo venerit, ille nobis annunciabit omnia. Dicit ei Jesus; Ego sum qui loquor tecum. Et continuò venerunt discipuli ejus: et mirabantur quia cum muliere loquebatur. Nemo tamen dixit ei; Quid quæris aut quid loqueris cum eâ. Reliquit ergo hydriam suam mulier, et abiit in civi-

tatem, et dicit illis hominibus: Venite, et videte hominem, qui dixit mihi omnia quæcumque feci: numquid ipse est Christus? Exierunt de civitate, et veniebant ad eum. Interea rogabant eum discipuli, dicentes; Rabi, manduca. Ille autem dixit eis; Ego cibum habeo manducare, quem vos nescitis. Dicebant ergo discipuli ad invicem; numquid aliquis attulit ei manducare? Dicit eis Jesus; Meus cibus est, ut faciam voluntatem ejus qui misit me, ut perficiam opus ejus. Nonne vos dicitis, quia adhuc quatuor menses sunt, et messis venit? Ecce dico vobis; Levate oculos vestros, et videte regiones, quia albæ sunt jam ad messem. Et qui metit, mercedem accipit, et congregat fructum in vitam æternam: ut et qui seminat simul gaudeat et qui metit. In hoc enim est verbum verum: quia alius est qui seminat, et alius est qui metit. Ego misi vos metere, quod vos non laborâstis: alii laboraverunt, et vos in labores eorum introistis. Ex civitate autem illâ multi crediderunt in eum Samaritanorum, propter verbum mulieris testimonium perhibentis; Quia dixit mihi omnia quæcumque feci. Cùm venissent ergo ad illum Samaritani, rogaverunt eum ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies. Et multo plures crediderunt in eum propter sermonem ejus; et mulieri dicebant; Quia jam non propter tuam loquelam credimus; ipsi enim audivimus, et scimus: quia hic est verè salvator mundi.

Offertorium.

INTENDE voci orationis meæ, rex meus et Deus meus: quoniam ad te orabo, Domine.

V. Verba mea auribus percipe, Domine: intellige clamorem meum, et exaudi me.

Secreta.

RESPICE, Domine, propitius ad munera quæ sacramus: ut et tibi grata sint, et nobis salutaria semper existant. Per.

Communio.

QUI biberit aquam quam ego do, dicit Dominus Samaritanæ: fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam.

Postcommunio.

HUJUS nos, Domine, perceptio sacramenti mundet à crimine et ad cœlestia regna perducat. Per.

Super populum Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in tuâ protectione confidimus, cuncta nobis adversantia te adjuvante vincamus. Per.

SABBATO.

Officium.

VERBA mea auribus percipe, Domine: intellige clamorem meum; intende voci orationis meæ.

Psalmus.

REX meus et Deus meus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus: ut qui se affligendo carnem ab alimentis abstinent, sectando justitiam à culpâ jejunent. Per.

Lectio Danielis Prophetæ.

IN diebus illis, Erat vir in Babilone, et nomen ejus Joachim. Et accepit uxorem nomine Susannam, filiam Helchiæ, pulchram nimis et timentem Dominum. Parentes enim illius, cùm essent justi, erudierunt filiam suam secundùm legem Moysi. Erat autem Joachim dives

valdè, et erat ei pomerium vicinum domui suæ. Et ad ipsum confluebant Judæi, eo quòd esset honorabilior omnium. Et constituti sunt duo senes judices in anno illo, de quibus locutus est Dominus, quia egressa est iniquitas de Babilone à senioribus judicibus qui videbantur regere populum. Isti frequentabant domum Joachim : et veniebant ad eos omnes qui habebant judicia. Cùm autem populus revertisset post meridiem, ingrediebatur Susanna, et deambulabat in pomerio viri sui. Et videbant eam senes quotidie ingredientem et deambulantem : et exarserunt in concupiscentiam ejus. Et averterunt sensum suum, et declinaverunt oculos suos ut non viderent cœlum, neque recordarentur judiciorum justorum. Factum est autem, cùm observarent diem aptum quando eam possént invenire solam : ingressa est aliquando sicut heri et nudiustertius cum duabus solis puellis, voluitque lavari in pomerio. Æstus quippe erat. Et non erat ibi quisquam, præter duos senes absconditos, et contemplantes eam. Dixit ergo puellis ; Afferte mihi oleum et smigmata, et ostia pomerii claudite ut laver. Cùm autem egressæ essent puellæ, surrexerunt duo senes, et accurrerunt ad eam, et dixerunt; Ecce ostia pomerii clausa sunt, et nemo nos videt. Quamobrem assentire nobis, et commiscere nobiscum. Quòd si nolueris, dicemus testimonium contra te, quòd fuerit tecum juvenis, et ob hanc causam emisisti puellas à te. Ingemuit Susanna et ait ; Angustiæ mihi sunt undique ; si enim hoc egero, mors mihi est ; si autem non egero, non effugiam manus vestras. Sed melius est mihi absque opere incidere in manus vestras, quàm peccare in conspectu Domini. Et exclamavit voce magnâ Susanna ; exclamaverunt autem et senes adversùs eam. Cùm autem audissent clamorem in pomerio famuli domûs, irruerunt per posticum ut viderent, quidnam esset. Postquam autem senes locuti sunt, erubuerunt servi vehementer, quia nunquam dictus fuerat sermo hujuscemodi de Susannâ. Et facta est dies crastina ; cùmque venisset populus ad virum ejus Joachim, venerunt et duo presbyteri pleni iniquâ cogitatione adversùs Susannam ut interficerent eam. Et dixerunt coram populo ; Mittite ad Susannam filiam Helchiæ, uxorem Joachim. Et statim miserunt. Et venit cum parentibus et filiis et universis cognatis suis. Flebant igitur sui, et omnes qui noverant eam. Consurgentes autem duo presbyteri in medio populi, posuerunt manus super caput ejus. Quæ flens suspexit ad cœlum. Erat enim cor ejus fiduciam habens in Domino. Et dixerunt presbyteri ; Cùm deambularemus in pomerio soli, ingressa est hæc cum duabus puellis, et clausit ostia pomerii, et dimisit puellas à se. Venitque ad eam adolescens qui erat absconditus, et concubuit cum eâ. Porro nos cùm essemus in angulo pomerii, videntes iniquitatem cucurrimus ad eos, et vidimus eos pariter commisceri. Et illum quidem non quivimus comprehendere, quia fortior nobis erat ; et aperto ostio exsilivit. Hanc autem cùm apprehendissemus, interrogavimus quisnam esset adolescens, et noluit indicare nobis. Hujus rei testes sumus. Credidit eis multitudo quasi senibus populi et judicibus ; et condemnaverunt eam ad mortem. Exclamavit autem voce magnâ Susanna, et ait ; Deus æterne, qui absconditorum es cognitor, qui nosti omnia antequam fiant ; tu scis

quoniam falsum contra me tulerunt testimonium. Et ecce morior, cùm nihil horum fecerim quæ isti malitiosè composuerunt adversùm me. Exaudivit autem Dominus vocem ejus. Cùmque duceretur ad mortem, suscitavit Dominus spiritum pueri junioris cui nomen Daniel; et exclamavit voce magnâ; Mundus ego sum à sanguine hujus. Et conversus omnis populus ad eum, dixit; Quis est sermo iste quem tu locutus es? Qui cùm staret in medio eorum, ait; Sic fatui, filii Israel, non judicantes neque quod verum est cognoscentes? Condemnâstis filiam Israel. Revertimini ad judicium, quia falsum testimonium locuti sunt adversùs eam. Reversus est ergo populus cum festinatione, et dixit ad eos Daniel; Separate eos ab invicem procul, et dijudicabo eos. Cùm ergo divisi essent alter ab altero, vocavit unum de eis, et dixit ad eum; Inveterate dierum malorum, nunc venerunt peccata tua quæ operabaris priùs; judicans judicia injusta, innocentes opprimens et dimittens noxios, dicente Domino: Innocentem et justum non interficies. Nunc ergo si vidisti eam, dic sub quâ arbore videris eos colloquentes sibi. Qui ait; Sub cino. Dixit autem Daniel; Rectè mentitus es in caput tuum. Ecce enim angelus Domini, acceptâ sententiâ ab eo, scindet te medium. Et amoto eo, jussit venire alium, et dixit ei; Semen Chanaan et non Juda, species decepit te, et concupiscentia subvertit cor tuum. Sic faciebatis filiabus Israel, et illæ timentes loquebantur vobis. Sed non filia Juda sustinuit iniquitatem vestram. Nunc ergo si vidisti eos, dic mihi sub quâ arbore comprehenderis eos colloquentes sibi? Qui ait; Sub prino. Dixit autem Daniel; Rectè mentitus es et tu in caput tuum. Manet enim angelus Domini gladium habens, ut secet te medium, et interficiat vos. Exclamavit itaque omnis cœtus voce magnâ, et benedixerunt Deum qui salvat sperantes in se. Et consurrexerunt adversus duos presbyteros. Convicerat enim eos Daniel ex ore suo falsum dixisse testimonium. Feceruntque eis sicuti malè egerant adversùs proximam, et interfecerunt eos. Et salvatus est sanguis innoxius: in die illâ.

Gradale.

SI ambulem in medio umbræ mortis: non timebo mala, quoniam tu mecum es, Domine.

℣. Virga tua et baculus tuus: ipsa me consolata sunt.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Perrexit Jesus in montem Oliveti: et diluculò iterum venit in templum, et omnis populus venit ad eum, et sedens docebat eos. Adducunt autem Scribæ et Pharisæi mulierem in adulterio deprehensam: et statuerunt eam in medio, et dixerunt ei; Magister, hæc mulier modò deprehensa est in adulterio. In lege autem mandavit nobis Moyses hujusmodi lapidare. Tu ergo quid dicis? Hæc autem dicebant tentantes eum, ut possent accusare eum. Jesus autem inclinans se deorsum, digito scribebat in terrâ. Cùm autem perseverarent interrogantes eum, erexit se, et dixit eis; Qui sine peccato est vestrûm, primus in illam lapidem mittat. Et iterum se inclinans, scribebat in terrâ. Audientes autem, unus post unum exibant, incipientes à senioribus: et remansit Jesus solus, et mulier in medio stans. Erigens autem se Jesus, dixit ei; Mulier, ubi sunt qui te accusabant?

nemo te condemnavit? Quæ dixit; Nemo, Domine. Dixit autem ei Jesus; Nec ego te condemnabo; vade: et ampliùs jam noli peccare.

Offertorium.

GRESSUS meos dirige, Domine, secundùm eloquium tuum: ut non dominetur omnis injustitia, Domine.

V. Declaratio sermonum tuorum illuminat me: et intellectum dat parvulis.

Secreta.

EFFICIATUR hæc hostia, quæsumus, Domine, solemnibus grata jejuniis; et ut tibi fiat acceptior, purificatis mentibus immoletur. Per.

Communio.

NEMO te condemnavit, mulier: Nemo, Domine. Nec ego te condemnabo: jam amplius noli peccare.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut inter ejus membra numeremur, cujus corpori communicamus et sanguini, Jesu Christi Filii tui Domini nostri. Qui tecum.

Super populum.

PRÆTENDE, Domine, fidelibus tuis dexteram cœlestis auxilii, ut te toto corde perquirant, et quæ dignè postulant, consequi mereantur. Per.

DOMINICA IN MEDIO QUADRAGESIMÆ.

Officium.

LÆTARE Hierusalem, et conventum facite omnes qui diligitis eam: gaudete cum lætitiâ qui in tristitiâ fuistis: ut exsultetis et satiemini ab uberibus consolationis vestræ.

Psalmus.

LÆTATUS sum in his quæ dicta sunt mihi: In domum Domini ibimus.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui ex merito nostræ actionis affligimur, tuæ gratiæ consolatione respiremus. Per.

Ad Galatas.

FRATRES, Scriptum est quoniam Abraham duos filios habuit: unum de ancillâ et unum de liberâ. Sed qui de ancillâ secundùm carnem natus est: qui autem de liberâ per repromissionem, Quæ sunt per allegoriam dicta. Hæc enim sunt duo testamenta. Unum quidem in monte Sinai in servitutem generans: quæ est Agar: Sinai enim mons est in Arabiâ, qui conjunctus est ei quæ nunc est Hierusalem, et servit cum filiis suis. Illa autem quæ sursum est Hierusalem libera est, quæ est mater nostra. Scriptum est enim; Lætare, sterilis, quæ non paris: erumpe et clama, quæ non parturis: quia multi filii desertæ, magis quàm ejus quæ habet virum. Nos autem, fratres, secundùm Isaac promissionis filii sumus. Sed quomodo tunc qui secundùm carnem natus fuerat, persequebatur eum qui secundùm spiritum: ita et nunc. Sed quid dicit Scriptura? Ejice ancillam, et filium ejus: non enim hæres erit filius ancillæ, cum filio liberæ. Itaque, fratres, non sumus ancillæ filii, sed liberæ: Quâ libertate: Christus nos liberavit.

Gradale.

LÆTATUS sum in his quæ dicta sunt mihi: In domum Domini ibimus.

V. Fiat pax in virtute tuâ: et abundantia in turribus tuis.

Tractus.

QUI confidunt in Domino : sicut mons Sion : non commovebitur in æternum qui habitat in Hierusalem.

V. Montes in circuitu ejus et Dominus in circuitu populi sui : ex hoc nunc et usque in sæculum.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Abiit Jesus trans mare Galilææ, quod est Tiberiadis : et sequebatur eum multitudo magna, quia videbant signa quæ faciebat super his qui infirmabantur. Subiit ergo in montem Jesus : et ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem proximum Pascha, dies festus Judæorum. Cùm sublevâsset ergo oculos Jesus, et vidisset quia multitudo maxima venit ad eum, dicit ad Philippum ; Unde ememus panes, ut manducent hi ? Hoc autem dicebat tentans eum : ipse enim sciebat quid esset facturus. Respondit ei Philippus ; Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque modicum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis ejus, Andreas frater Simonis Petri : Est puer unus hic, qui habet quinque panes hordeiceos, et duos pisces : sed hæc quid sunt inter tantos ? Dixit ergo Jesus ; Facite homines discumbere. Erat autem fœnum multum in loco. Discubuerunt ergo viri, numero quasi quinque millia. Accepit ergo Jesus panes ; et cùm gratias egisset, distribuit discumbentibus : similiter et ex piscibus, quantum volebant. Ut autem impleti sunt, dixit discipulis suis ; Colligite quæ superaverunt fragmenta, ne pereant. Collegerunt ergo, et impleverunt duodecim cophinos fragmentorum, ex quinque panibus hordeiceis, quæ superfuerunt his qui manducaverant. Illi ergo homines cùm vidissent quod fecerat signum, dicebant ; Quia hic

est verè propheta : qui venturus est in mundum.

Offertorium.

LAUDATE Dominum quia benignus est : psallite nomini ejus quoniam suavis est : omnia quæcunque voluit fecit in cœlo et in terrâ.

Secreta.

ANNUE nobis, Domine ; ut et divinis semper solemnitatibus occupemur, et mysteriis sacris mente pariter congruamus et corpore. Per.

Præfatio Quotidiana. Communio.

HIERUSALEM, quæ ædificatur ut civitas : cujus participatio ejus in idipsum : illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini : ad confitendum nomini tuo, Domine.

Postcommunio.

DA nobis, quæsumus, misericors Deus : ut sancta tua quibus incessanter explemur, sinceris tractemus obsequiis, et fideli semper mente sumamus. Per.

FERIA SECUNDA.

Officium.

DEUS, in nomine tuo salvum me fac : et in virtute tuâ judica me ; Deus, exaudi orationem meam.

Psalmus.

QUONIAM alieni insurrexerunt adversum me : et fortes quæsierunt animam meam.

Non dicatur ulterius.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut observationes sacras annuâ devotione recolentes, et corpore tibi placeamus et mente. Per.

Lectio libri Regum.

IN diebus illis, Venerunt duæ mulieres meretrices ad regem Salomonem, steteruntque coram eo: quarum una ait; Obsecro, mi domine: ego et mulier hæc habitabamus in domo unâ, et peperi apud eam in cubiculo. Tertià verò die postquam ego peperi, peperit et hæc: et eramus simul, nullusque alius in domo nobiscum, exceptis nobis duabus. Mortuus est autem filius mulieris hujus nocte: dormiens quippe oppressit eum. Et consurgens in tempestæ noctis silentio, tulit filium meum de latere meo, ancillæ tuæ dormientis, et collocavit in sinu suo: suum autem filium qui erat mortuus, posuit in sinu meo. Cùmque surrexissem manè ut darem lac filio meo, apparuit mortuus; quem diligentiùs intuens clarâ luce, deprehendi non esse meum quem genueram. Responditque altera mulier; Non est ita; sed filius tuus mortuus est, meus autem vivit. Econtrariò illa dicebat; Mentiris: filius quippe meus vivit, et filius tuus mortuus est. Atque in hunc modum contendebant coram rege. Tunc rex ait; Hæc dicit: Filius meus vivit, et filius tuus mortuus est: et ista respondit: Non, sed filius tuus mortuus est, meus autem vivit. Dixit ergo rex; Afferte mihi gladium. Cùmque attulissent gladium coram rege, ait; Dividite, inquit, infantem vivum in duas partes, et date dimidiam partem uni, et dimidiam partem alteri. Dixit autem mulier, cujus filius erat vivus ad regem, (commota sunt quippe viscera ejus super filio suo;) Obsecro, domine, date illi infantem vivum, et nolite interficere eum. Econtrariò illa dicebat; Nec mihi nec tibi sit, sed dividatur. Respondit rex, et ait; Date huic infantem vivum, et non occidatur; hæc est enim mater ejus. Audivit itaque omnis Israel judicium quod judicâsset rex; et timuerunt regem, videntes sapientiam Dei esse in eo: ad faciendum judicium.

Gradale.

ESTO mihi in Deum protectorem: et in locum refugii: ut salvum me facias.

℣. Deus, in te speravi, Domine, non confundar in æternum.

Tractus. Domine, non secundùm.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Propè erat Pascha Judæorum, et ascendit Jesus Hierosolymam: et invenit in templo vendentes boves et oves et columbas, et nummularios sedentes. Et cùm fecisset quasi flagellum de funiculis, omnes ejecit de templo, oves quoque et boves, et nummulariorum effudit æs, et mensas subvertit; et his qui columbas vendebant, dixit; Auferte ista hinc, et nolite facere domum Patris mei domum negotiationis. Recordati verò sunt discipuli ejus, quia scriptum est; Zelus domûs tuæ comedit me. Responderunt ergo Judæi, et dixerunt ei; Quod signum ostendis nobis, quia hæc facis? Respondit Jesus, et dixit eis; Solvite templum hoc, et in tribus diebus excitabo illud. Dixerunt ergo Judæi; Quadraginta et sex annis ædificatum est templum hoc, et tu in tribus diebus excitabis illud? Ille autem dicebat de templo corporis sui. Cùm ergo surrexisset à mortuis, recordati sunt discipuli ejus quia hoc dicebat, et crediderunt scripturæ, et sermoni quem dixit Jesus. Cùm autem esset Hierosolymis in Paschâ in die festo, multi crediderunt in nomine ejus, videntes signa quæ faciebat. Ipse autem Jesus non credebat semetipsum

eis, eo quòd ipse nosset omnes, et quia opus ei non erat, ut quis testimonium perhiberet de homine. Ipse enim sciebat: quid esset in homine.

Offertorium.

JUBILATE Deo, omnis terra: jubilate Deo, omnis terra: servite Domino in lætitiâ: intrate in conspectu ejus in exultatione: quia Dominus ipse est Deus. ℣. Ipse fecit nos et non ipsi nos: nos autem populus ejus et oves pascuæ ejus.

Secreta.

TUIS, Domine, quæsumus, operare mysteriis; ut hæc tibi munera dignis mentibus offeramus. Per.

Communio.

AB occultis meis munda me, Domine: et ab alienis parce servo tuo.

Postcommunio.

QUOS divinis, Domine, reficis sacramentis, tuis sustenta præsidiis: et quos beneficiis temporalibus refoves, pasce perpetuis. Per.

Super populum.

DEPRECATIONEM nostram, quæsumus, Domine, benignus exaudi: et quibus supplicandi præstas affectum, tribue defensionis auxilium. Per Dominum.

FERIA TERTIA.

Officium.

EXAUDI, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam: intende in me et exaudi me.

Psalmus.

CONTRISTATUS sum in exercitatione meâ: et conturbatus sum à voce inimici.

Non dicatur ulterius.

Oratio.

SACRÆ nobis, quæsumus, Domine, observationis jejunia et piæ conversationis augmentum et tuæ propitiationis continuum præstent auxilium. Per.

Lectio libri Exodi.

IN diebus illis, Locutus est Dominus ad Moysen, dicens; Descende de monte, quia peccavit populus tuus quem eduxisti de terrâ Ægypti. Recesserunt citò de viâ quam ostendisti eis, feceruntque sibi vitulum conflatilem, et adoraverunt atque immolantes ei hostias dixerunt: Isti sunt dii tui Israel, qui te eduxerunt de terrâ Ægypti. Rursumque ait Dominus ad Moysen; Cerno quòd populus iste duræ cervicis sit: dimitte me ut irascatur furor meus contra eos, et deleam eos, faciamque te in gentem magnam. Moyses autem orabat Dominum Deum suum dicens; Cur, Domine, irascitur furor tuus contra populum tuum, quem eduxisti de terrâ Ægypti in fortitudine magnâ et in manu robustâ? Ne quæso dicant Ægyptii: Callidè eduxit eos, ut interficeret in montibus et deleret de terrâ. Quiescat ira tua, et esto placabilis super nequitiâ populi tui. Recordare Abraham et Isaac et Israel servorum tuorum, quibus jurâsti per temetipsum dicens; Multiplicabo semen vestrum sicut stellas cœli, et universam terram hanc de quâ locutus sum dabo semini vestro, et possidebitis eam semper. Placatusque est Dominus ne faceret malum quod locutus fuerat adversùs populum suum. Et misertus est populo suo: Dominus Deus noster.

Gradale.

EXSURGE, Domine, fer opem nobis: et libera nos propter nomen tuum. ℣. Deus, auribus nostris audivimus:

patres nostri annunciaverunt nobis opus quod operatus es in diebus eorum : in diebus antiquis.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Jam die festo mediante, ascendit Jesus in templum, et docebat. Et mirabantur Judæi, dicentes; Quomodo hic litteras scit, cùm non didicerit? Respondit eis Jesus, et dixit; Mea doctrina non est mea, sed ejus qui misit me. Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscet de doctrinâ, utrum ex Deo sit, an ego à meipso loquar. Qui à semetipso loquitur, gloriam propriam quærit: qui autem quærit gloriam ejus qui misit illum, hic verax est, et injustitia in illo non est. Nonne Moyses dedit vobis legem : et nemo ex vobis facit legem? Quid me quæritis interficere? Respondit ei turba, et dixit; Dæmonium habes: quis te quærit interficere? Respondit Jesus, et dixit eis; Unum opus feci, et omnes miramini. Propterea Moyses dedit vobis circumcisionem: (non quia ex Moyse est, sed ex patribus) et in sabbato circumciditis hominem. Si circumcisionem accipit homo in sabbato, ut non solvatur lex Moysi, mihi indignamini quia totum hominem sanum feci in sabbato? Nolite judicare secundùm faciem, sed justum judicium judicate. Dicebant ergo quidam ex Hierosolymis; Nonne hic est, quem quærunt interficere? Ecce palam loquitur et nihil ei dicunt. Numquid verè cognoverunt principes, quia hic est Christus? Sed hunc scimus unde sit: Christus autem cùm venerit, nemo scit unde sit. Clamabat ergo docens in templo Jesus, et dicens; Et me scitis, et unde sim scitis: et à meipso non veni, sed est verus qui misit me, quem vos nescitis. Ego autem scio eum : et si dixero quia nescio eum, ero similis vobis mendax. Sed scio eum, quia ab ipso sum, et ipse me misit. Quærebant ergo eum apprehendere : et nemo misit in illum manus, quia nondum venerat hora ejus. De turbâ autem : multi crediderunt in eum.

Offertorium.

EXSPECTANS exspectavi Dominum, et respexit me : et exaudivit deprecationem meam, et immisit in os meum canticum novum : hymnum Deo nostro.

℣. Statuit supra petram pedes meos : et direxit gressus meos.

Secreta.

FIDELIUM tuorum, Domine quæsumus, hostias propitius intuere ; ut quod oblatum est per obsequium et devotorum vota famulorum, tuâ potius propitiatione firmetur. Per.

Communio.

LÆTABIMUR in salutari tuo : et in nomine Domini Dei nostri magnificabimur.

Postcommunio.

PROSIT nobis, quæsumus, Domine, sacer cibus potusque salutaris, qui et temporalem vitam muniat et præstet æternam. Per.

Super populum Oratio.

MISERERE, quæsumus, Domine, populo tuo, et continuis tribulationibus laborantem propitius respirare concede. Per.

FERIA QUARTA.

Officium.

DUM sanctificatus fuero in vobis, congregabo vos de universis terris : et effundam super vos aquam mundam :

et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris: et dabo vobis spiritum novum.

Psalmus.

BENEDICAM Dominum in omni tempore: semper laus ejus in ore meo.

Sequatur Oratio sine Dominus vobiscum, *sed tantum cum* Oremus *et* Flectamus genua.

DEUS, qui et justis præmia meritorum, et peccatoribus per jejunium veniam præbes: miserere supplicibus tuis, ut reatûs nostri confessio indulgentiam valeat percipere delictorum. Per.

Lectio Ezechielis Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus; Sanctificabo nomen meum magnum, ut sciant gentes quia ego sum Dominus, cùm sanctificatus fuero in vobis coram eis. Tollam quippe vos de gentibus, et congregabo vos de universis terris, et adducam vos in terram vestram. Et effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, et ab universis idolis vestris mundabo vos. Et dabo vobis cor novum, et spiritum novum ponam in medio vestri: et auferam cor lapideum de carne vestrâ, et dabo vobis cor carneum. Et spiritum meum ponam in medio vestri: et faciam ut in præceptis meis ambuletis, et judicia mea custodiatis et operemini. Et habitabitis in terrâ quam dedi patribus vestris: et eritis mihi in populum, et ego ero vobis in Deum; Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

VENITE, filii, audite me: timorem Domini docebo vos.

℣. Accedite ad eum et illuminamini: et facies vestræ non confundentur.

Deinde sequatur Dominus vobiscum *et* Oremus *et* Flectamus genua.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut quos jejunia votiva castigant, ipsa quoque devotio sancta lætificet, ut terrenis affectibus mitigatis, faciliùs cœlestia capiamus. Per.

Hic fiant Memoriæ consuetæ.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus; Lavamini, mundi estote, auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis: quiescite agere perversè, discite benefacere: quærite judicium, subvenite oppresso, judicate pupillo, defendite viduam. Et venite et arguite me, dicit Dominus: si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabuntur: et si fuerint rubra quasi vermiculus, velut lana alba erunt. Si volueritis et audieritis me, bona terræ comedetis; Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

BEATA gens cujus est Dominus Deus eorum: populus quem elegit Dominus in hæreditatem sibi.

℣. Verbo Domini cœli firmati sunt: et spiritu oris ejus omnis virtus eorum.

Tractus. De necessitatibus.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Præteriens Jesus vidit hominem cæcum à nativitate: et interrogaverunt eum discipuli ejus; Rabbi, quis peccavit, hic aut parentes ejus, ut cæcus nasceretur? Respondit Jesus: Neque hic peccavit neque parentes ejus: sed ut manifestentur opera Dei in illo. Me oportet operari opera ejus qui misit me, donec dies est: venit nox, quando nemo potest operari. Quamdiu in mundo sum, lux sum mundi. Hæc cùm dixisset, exspuit in terram, et fecit lutum ex sputo,

et linivit lutum super oculos ejus, et dixit ei; Vade et lava in natatoriâ Syloe (quod interpretatur Missus.) Abiit ergo et lavit, et venit videns. Itaque vicini et qui viderant eum, priusquam mendicus erat, dicebant; Nonne hic est qui sedebat et mendicabat? Alii dicebant Quia hic est; alii autem Nequaquam, sed similis ejus est. Ille autem dicebat; Quia ego sum. Dicebant ergo ei; Quomodo aperti sunt tibi oculi? Respondit; Ille homo qui dicitur Jesus lutum fecit, et unxit oculos meos, et dixit mihi: Vade ad natatoriam Syloe, et lava. Et abii, et lavi et vidi. Et dixerunt ei; Ubi est ille? Ait; Nescio. Adducunt ergo eum ad Pharisæos, qui cæcus fuerat. Erat autem sabbatum quando lutum fecit Jesus, et aperuit oculos ejus. Iterum ergo interrogabant eum Pharisæi, quomodo vidisset. Ille autem dixit eis; Lutum posuit mihi super oculos, et lavi et video. Dicebant ergo ex Pharisæis quidam; Non est hic homo à Deo, qui sabbatum non custodit. Alii autem dicebant; Quomodo potest homo peccator hæc signa facere? Et schisma erat inter eos. Dicunt ergo cæco iterum; Tu quid dicis de eo qui aperuit oculos tuos? Ille autem dixit; Quia propheta est. Non crediderunt ergo Judæi de illo quia cæcus fuisset et vidisset, donec vocaverunt parentes ejus qui viderat, et interrogaverunt eos dicentes; Hic est filius vester, quem vos dicitis, quia cæcus natus est? Quomodo ergo nunc videt? Responderunt eis parentes ejus, et dixerunt; Scimus quia hic est filius noster, et quia cæcus natus est: quomodo autem nunc videat nescimus: aut quis ejus aperuit oculos, nos nescimus; ipsum interrogate; ætatem habet; ipse de se loquatur. Hæc dixerunt parentes ejus, quia timebant Judæos: jam enim conspiraverant Judæi, ut si quis eum confiteretur Christum, extra synagogam fieret. Propterea parentes ejus dixerunt; Quia ætatem habet, ipsum interrogate. Vocaverunt ergo rursum hominem qui fuerat cæcus, et dixerunt ei; Da gloriam Deo: nos scimus, quia hic homo peccator est. Dixit ergo ille; Si peccator est nescio: unum scio, quia cæcus cùm essem, modò video. Dixerunt ergo illi; Quid fecit tibi? quomodo aperuit tibi oculos? Respondit eis; Dixi vobis jam, et audistis: quid iterum vultis audire? numquid et vos vultis discipuli ejus fieri? Maledixerunt ergo ei; et dixerunt; Tu discipulus ejus sis: nos autem Moysi discipuli sumus. Nos scimus quia Moysi locutus est Deus: hunc autem nescimus unde sit. Respondit ille homo, et dixit eis; In hoc enim mirabile est quia vos nescitis unde sit, et aperuit oculos meos: scimus autem, quia peccatores Deus non audit: sed si quis Dei cultor est, et voluntatem ejus facit, hunc exaudit. A sæculo non est auditum, quia quis aperuit oculos cæci nati. Nisi esset hic à Deo, non poterat facere quicquam. Responderunt et dixerunt ei; In peccatis natus es totus, et tu doces nos? Et ejecerunt eum foras. Audivit Jesus quia ejecerunt eum foras: et cùm invenisset eum dixit ei; Tu credis in Filium Dei? Respondit ille, et dixit; Quis est, Domine, ut credam in eum? Et dixit ei Jesus; Et vidisti eum, et qui loquitur tecum ipse est. At ille ait; Credo, Domine. Et procidens: adoravit eum.

Offertorium.

BENEDICITE, gentes, Dominum Deum nostrum et obaudite vocem laudis ejus: qui posuit animam meam ad

vitam : et non dedit commoveri pedes meos : benedictus Dominus qui non amovit deprecationem meam et misericordiam suam à me.

℣. Jubilate Deo, omnis terra : psalmum dicite nomini ejus : date gloriam laudi ejus.

Secreta.

SUPPLICES te Domine, rogamus, ut his sacrificiis peccata nostra mundentur; quia tunc veram nobis tribuis et mentis et corporis sanitatem. Per.

Communio.

LUTUM fecit ex sputo Dominus, et linivit oculos meos : et abii et lavi et vidi et credidi Deo.

Postcommunio.

SACRAMENTA quæ sumpsimus, Domine Deus noster, et spiritalibus nos repleant alimentis, et corporalibus tueantur auxiliis. Per.

Super populum.

PATEANT aures misericordiæ tuæ, Domine, precibus supplicantium, et ut petentibus desiderata concedas, fac eos quæ tibi sunt placita postulare. Per.

FERIA QUINTA.

Officium.

LÆTETUR cor quærentium Dominum : quærite Dominum et confirmamini : quærite faciem ejus semper.

Psalmus.

CONFITEMINI Domino et invocate nomen ejus : annunciate inter gentes opera ejus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut quos jejunia votiva castigant, ipsa quoque devotio sancta lætificet, ut terrenis affectibus mitigatis, faciliùs cœlestia capiamus. Per.

Lectio libri Regum.

IN diebus illis, Venit mulier Sunamitis ad Helisæum prophetam in montem Carmeli : cùmque vidisset eam vir Dei de contrà, ait ad Giezi puerum suum ; Ecce Sunamitis illa ; vade in occursum ejus, et dic ei : Rectène agitur circa te et circa virum tuum et circa filium tuum ? Quæ dixit ei ; Rectè. Cùmque venisset ad virum Dei in montem, apprehendit pedes ejus : et accessit Giezi ut amoveret eam. Et ait homo Dei ; Dimitte eam : anima enim ejus in amaritudine est, et Dominus celavit à me, et non indicavit mihi. Quæ dixit illi ; Numquid petivi filium à domino meo ? numquid non dixi tibi : Ne illudas me ? Et ille ait ad Giezi ; Accinge lumbos tuos, et tolle baculum meum in manu tuà, et vade. Si occurrerit tibi homo, non salutes eum : et si salutaverit te quispiam, non respondeas illi : et pone baculum meum super faciem pueri. Porrò mater pueri ait ; Vivit Dominus et vivit anima tua, non dimittam te. Surrexit ergo, et secutus est eam. Giezi autem præcesserat ante eos, et posuerat baculum super faciem pueri, et non erat ei vox neque sensus; reversusque est in occursum ejus, et nunciavit ei, dicens ; Non surrexit puer. Ingressus est ergo Helisæus domum, et ecce puer mortuus jacebat in lectulo ejus. Ingressusque clausit ostium super se et super puerum : et oravit ad Dominum. Et ascendit, et incubuit super puerum, posuitque os suum super os ejus, et oculos suos super oculos ejus, et manus suas super manus ejus : et incurvavit se super puerum, et

calefacta est caro pueri. Et ille reversus, deambulabat in domo semel huc et illuc: et ascendit et incurvavit se super puerum: et oscitavit puer septies, aperuitque oculos suos. At ille vocavit Giezi, et dixit ei; Voca Sunamitem hanc. Quæ vocata, ingressa est ad eum. Cui ait; Tolle filium tuum. Venit autem illa, et corruit ad pedes ejus, et adoravit super terram: tulitque filium suum, et egressa est. Helisæus verò: reversus est in Galgala.

Gradale.

RESPICE, Domine, in testamentum tuum: et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.

V. Exsurge, Domine, et judica causam tuam: memor esto opprobrii servorum tuorum.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus turbis Judæorum; Pater meus usque modò operatur, et ego operor. Propterea ergo magis quærebant eum Judæi interficere: quia non solùm solvebat sabbatum, sed et patrem suum dicebat Deum, æqualem se faciens Deo. Respondit itaque Jesus, et dixit eis; Amen, amen, dico vobis; non potest Filius à se facere quicquam, nisi quod viderit Patrem facientem: quæcumque enim ille fecerit, hæc et Filius similiter facit. Pater enim diligit Filium, et omnia demonstrat ei, quæ ipse facit: et majora his demonstrabit ei opera, ut et vos miremini. Sicut enim Pater suscitat mortuos, et vivificat; sic et Filius quos vult vivificat. Neque enim Pater judicat quemquam: sed omne judicium dedit Filio, ut omnes honorificent Filium sicut honorificant Patrem: qui non honorificat Filium, non honorificat Patrem qui misit illum. Amen, amen, dico vobis, quia qui verbum meum audit, et credit ei qui misit me, habet vitam æternam, et in judicium non veniet, sed transiet à morte in vitam. Amen, amen, dico vobis, quia venit hora, et nunc est, quando mortui audient vocem Filii Dei: et qui audierint, vivent. Sicut enim Pater habet vitam in semetipso: sic dedit et Filio vitam habere in semetipso: et potestatem dedit ei judicium facere, quia Filius Hominis est. Nolite mirari hoc, quia venit hora, in quâ omnes qui in monumentis sunt, audient vocem Filii Dei: et procedent, qui bona fecerunt, in resurrectionem vitæ; qui verò mala egerunt: in resurrectionem judicii.

Offertorium.

DOMINE, ad adjuvandum me festina: confundantur omnes adversùm me: qui cogitant mihi mala.

V. Exspectans exspectavi Dominum: et respexit me de lacu miseriæ et de luto fæcis.

Secreta.

PURIFICA nos, misericors Deus, ut Ecclesiæ tuæ preces quæ tibi gratæ sunt pia munera deferentes, fiant expiatis mentibus gratiores. Per.

Communio.

DOMINE, memorabor justitiæ tuæ solius; Deus, docuisti me à juventute meâ: et usque in senectam et senium, Deus, ne derelinquas me.

Postcommunio.

CŒLESTIA dona capientibus, quæsumus, Domine, non ad judicium provenire patiaris, quod fidelibus tuis ad remedium providisti. Per.

Super populum Oratio.

POPULI tui, Deus, institutor et rector, peccata quibus impugnatur expelle; ut tibi semper placitus, et tuo munimine sit securus. Per.

FERIA SEXTA.

Officium.

MEDITATIO cordis mei in conspectu tuo semper: Domine, adjutor meus et susceptor meus.

Psalmus.

CŒLI enarrant gloriam Dei: et opera manuum ejus annunciat firmamentum.

Oratio.

DEUS, qui ineffabilibus mundum renovas sacramentis: præsta, quæsumus, ut Ecclesia tua et æternis proficiat institutis et temporalibus non destituatur auxiliis. Per.

Lectio libri Regum.

IN diebus illis, Ægrotavit filius mulieris matrisfamilias, et erat languor fortissimus, ita ut non remaneret in eo halitus. Dixit ergo ad Heliam; Quid mihi et tibi, vir Dei? ingressus es ad me, ut rememorarentur iniquitates meæ, et interficeres filium meum? Et ait ad eam Helias; Da mihi filium tuum. Tulitque eum de sinu illius, et portavit eum in cænaculum ubi ipse manebat, et posuit eum super lectulum suum; et clamavit ad Dominum, et dixit; Domine Deus meus, etiamne viduam, apud quam ego utcumque sustentor, afflixisti, ut interficeres filium ejus? Et expandit se, atque mensus est super puerum tribus vicibus, clamavitque ad Dominum, et ait; Domine Deus meus, revertatur oro anima pueri hujus in viscera ejus. Exaudivit autem Dominus vocem Heliæ, et reversa est anima pueri intra eum et revixit. Tulitque Helias puorum, et deposuit eum de cænaculo in inferiorem domum, et tradidit illum matri suæ, et ait illi; En vivit filius tuus. Dixitque mulier ad Heliam; Nunc in isto cognovi quòd vir Dei es tu: et verbum Domini in ore tuo verum est.

Gradale.

BONUM est confidere in Domino: quàm confidere in homine.

V. Bonum est sperare in Domino: quàm sperare in principibus.

Tractus. Domine, non secundùm.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Erat quidam languens Lazarus à Bethaniâ, de castello Mariæ et Marthæ sororum ejus. Maria autem erat, quæ unxit Dominum unguento, et extersit pedes ejus capillis suis, cujus frater Lazarus infirmabatur. Miserunt ergo sorores ejus ad eum dicentes; Domine, ecce quem amas infirmatur. Audiens autem Jesus, dixit eis; Infirmitas hæc non est ad mortem, sed pro gloriâ Dei, ut glorificetur Filius Dei per eam. Diligebat autem Jesus Martham et sororem ejus Mariam, et Lazarum. Ut ergo audivit quia infirmabatur, tunc quidem mansit in eodem loco duobus diebus. Deinde post hæc, dixit discipulis suis; Eamus in Judæam iterum. Dicunt ei discipuli; Rabbi, nunc quærebant te Judæi lapidare, et iterum vadis illuc? Respondit Jesus; Nonne duodecim horæ sunt diei? Si quis ambulaverit in die, non offendit, quia lucem hujus mundi videt: si quis ambulaverit in nocte, offendit, quia lux non est in eâ. Hæc ait, et post hæc dicit eis; Lazarus amicus noster dormit: sed vado ut à somno suscitem eum. Dixerunt ergo discipuli ejus; Domine, si dormit, salvus erit. Dixerat autem Jesus de morte ejus: illi autem putaverunt, quia de dormitione somni diceret. Tunc ergo dixit eis Jesus manifestè; Lazarus mortuus est: et gaudeo

propter vos, ut credatis, quoniam non eram ibi: sed eamus ad eum. Dixit ergo Thomas qui dicitur Didymus, ad condiscipulos; Eamus et nos, et moriamur cum illo. Venit itaque Jesus: et invenit eum quatuor dies jam in monumento habentem. Erat autem Bethania juxta Hierosolymam, quasi stadiis quindecim. Multi autem ex Judæis venerant ad Martham et Mariam, ut consolarentur eas de fratre suo. Martha ergo ut audivit quia Jesus venit, occurrit illi: Maria autem, domi sedebat. Dixit ergo Martha ad Jesum; Domine, si fuisses hìc, frater meus non fuisset mortuus: sed et nunc scio, quia quæcumque poposceris à Deo, dabit tibi Deus. Dicit illi Jesus: Resurget frater tuus. Dicit ei Martha; Scio quia resurget in resurrectione in novissimo die. Dicit ei Jesus; Ego sum resurrectio et vita: qui credit in me etiam si mortuus fuerit vivet: et omnis qui vivit, et credit in me, non morietur in æternum. Credis hoc? Ait illi; Utique, Domine. Ego credidi, quia tu es Christus filius Dei, qui in hunc mundum venisti. Et cùm hæc dixisset, abiit et vocavit Mariam sororem suam silentio, dicens; Magister adest, et vocat te. Illa autem ut audivit surrexit citò, et venit ad eum; nondum enim venerat Jesus in castellum, sed erat adhuc in illo loco ubi occurrerat ei Martha. Judæi igitur qui erant cum eâ in domo et consolabantur eam, cùm vidissent Mariam quia citò surrexit et exiit, secuti sunt eam dicentes; Quia vadit ad monumentum ut ploret ibi. Maria ergo cùm venisset ubi erat Jesus, videns eum cecidit ad pedes ejus et dixit ei; Domine, si fuisses hic, non esset mortuus frater meus. Jesus ergo ut vidit eam plorantem, et Judæos qui venerant cum eâ plorantes, infremuit spiritu, et turbavit semetipsum et dixit; Ubi posuistis eum? Dicunt ei; Domine, veni et vide. Et lacrymatus est Jesus. Dixerunt ergo Judæi; Ecce quomodo amabat eum. Quidam autem ex ipsis dixerunt; Non poterat hic qui aperuit oculos cæci nati facere ut et hic non moreretur? Jesus ergo rursum fremens in semetipso, venit ad monumentum. Erat autem spelunca, et lapis superpositus erat ei. Ait Jesus; Tollite lapidem. Dicit ei Martha, soror ejus qui mortuus fuerat; Domine, jam fœtet, quatriduanus enim est. Dicit ei Jesus; Nonne dixi tibi, quoniam si credideris videbis gloriam Dei? Tulerunt ergo lapidem: Jesus autem elevatis sursum oculis dixit; Pater, gratias ago tibi quoniam audìsti me. Ego autem sciebam, quia semper me audis; sed propter populum qui circumstat dixi: ut credant quia tu me misisti. Hæc cùm dixisset, voce magnâ clamavit dicens; Lazare, veni foras. Et statim prodiit qui fuerat mortuus, ligatus pedes et manus institis, et facies illius sudario erat ligata. Dicit eis Jesus; Solvite eum, et sinite abire. Multi ergo ex Judæis qui venerant ad Martham et Mariam, et viderant quæ fecit: crediderunt in eum.

Offertorium.

POPULUM humilem salvum facies, Domine, et oculos superborum humiliabis: quoniam quis Deus præter te, Domine?

V. Clamor meus in conspectu ejus, introivit in aures ejus.

Secreta.

MUNERA nos, quæsumus, Domine, oblata purificent: et te nobis jugiter faciant esse placatum. Per.

Communio.

VIDENS Dominus flentes sorores Lazari ad monumentum, lacrymatus est coram Judæis et clamabat: Lazare, veni foras: et prodiit ligatis manibus et pedibus qui fuerat quatriduanus mortuus.

Postcommunio.

HÆC nos, quæsumus, Domine, participatio sacramenti, et à propriis reatibus indesinenter expediat, et ab omnibus tueatur adversis. Per.

Super populum.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui infirmitatis nostræ conscii, de tuâ pietate confidimus, sub tuâ semper protectione gaudeamus. Per.

SABBATO.

Officium.

SITIENTES venite ad aquas: dicit Dominus, et qui non habetis pretium, venite, bibite cum lætitiâ.

Psalmus.

ATTENDITE, populc meus, legem meam: inclinate aurem vestram in verba oris mei.

Oratio.

FIAT, Domine, quæsumus, per gratiam tuam fructuosus nostræ devotionis affectus; quia tunc nobis proderunt suscepta jejunia, si tuæ sint placita pietati. Per Dominum.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus; In tempore placito exaudivi te, et in die salutis auxiliatus sum tui: et servavi te et dedi te in fœdus populi, ut suscitares terram et possideres hæreditates dissipatas: ut diceres his qui vincti sunt Exite; et his qui in tenebris Revelamini. Super vias pascentur, et in omnibus planis pascuæ eorum. Non esurient neque sitient ampliùs, et non percutiet eos æstus et sol: quia miserator eorum reget eos, et ad fontes aquarum potabit illos. Et ponam omnes montes meos in viam, et semitæ meæ exaltabuntur. Ecce isti de longè venient, et ecce illi ab aquilone et mari, et isti de terrâ australi. Laudate, cœli, et exsultet terra; jubilate, montes, laudem: quia consolatus est Dominus populum suum, et pauperum suorum miserebitur. Et dixit Sion; Dereliquit me Dominus, et Dominus oblitus est mei. Numquid oblivisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui? Et si illa oblita fuerit, ego tamen non obliviscar tui, Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

TIBI, Domine, derelictus est pauper: pupillo tu eris adjutor.

V. Ut quid, Domine, recessisti longè: despicis in oportunitatibus, in tribulatione; dum superbit impius, incenditur pauper.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Dicebat Jesus turbis Judæorum; Ego sum lux mundi. Qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitæ. Dixerunt ergo ei Pharisæi; Tu de teipso testimonium perhibes: testimonium tuum non est verum. Respondit Jesus, et dixit eis; Et si ego testimonium perhibeo de meipso, verum est testimonium meum: quia scio unde veni, et quo vado: vos autem nescitis unde venio, aut quo vado. Vos secundùm carnem judicatis: ego non judico quemquam: et si judico ego, ju-

dicium meum verum est, quia solus non sum: sed ego et qui misit me Pater. Et in lege vestrâ scriptum est, quia duorum hominum testimonium verum est. Ego sum qui testimonium perhibeo de meipso: et testimonium perhibet de me qui misit me Pater. Dicebant ergo ei Judæi; Ubi est Pater tuus? Respondit Jesus; Neque me scitis, neque Patrem meum. Si me sciretis, forsitan et Patrem meum sciretis. Hæc verba locutus est Jesus in gazophylacio, docens in templo. Et nemo apprehendit eum: quia nondum venerat hora ejus.

Offertorium.

FACTUS est Dominus firmamentum meum et refugium meum et liberator meus, sperabo in eum.

℣. Persequar inimicos meos et comprehendam illos: et non convertar donec deficiant.

Secreta.

OBLATIONIBUS, quæsumus, Domine, placare susceptis: et ad te nostras etiam rebelles compelle propitius voluntates. Per.

Communio.

DOMINUS regit me et nihil mihi deerit: in loco pascuæ ibi me collocavit: super aquam refectionis educavit me.

Postcommunio.

TUA nos, quæsumus, Domine, quæ sumpsimus sancta purificent; et operationis suæ remedio. te nobis faciant esse placitum. Per.

Super populum.

DEUS, qui sperantibus in te misereri potiùs eligis quàm irasci; da nobis dignè flere mala quæ fecimus, ut tuæ consolationis gratiam invenire valeamus. Per.

DOMINICA IN PASSIONE.

Officium.

JUDICA me, Deus, et discerne causam meam de gente non sanctâ: ab homine iniquo et doloso eripe me: quia tu es Deus meus et fortitudo mea.

Psalmus.

EMITTE lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

Ab hac die usque ad Pascha, non dicatur Gloria Patri *post Officium ad Missam, scilicet de temporali, sed Psalmus tantum. Tamen in die Cœnæ si Episcopus celebraverit dicatur* Gloria Patri.

Oratio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, familiam tuam propitius respice; ut te largiente regatur in corpore, et te servante custodiatur in mente. Per.

Ad Hebræos.

FRATRES, Christus assistens pontifex futurorum bonorum, per amplius et perfectius tabernaculum non manufactum, id est, non hujus creationis: neque per sanguinem hircorum aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel in sancta æternâ redemptione inventâ. Si enim sanguis hircorum aut taurorum et cinis vitulæ aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem car-

nis: quanto magis sanguis Christi qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis ad serviendum Deo viventi? Et ideo novi testamenti mediator est: ut morte intercedente, in redemptionem earum prævaricationum quæ erant sub priori testamento repromissionem accipiant, qui vocati sunt æternæ hereditatis, In Christo Jesu: Domino nostro.

Gradale.

ERIPE me, Domine, de inimicis meis: doce me facere voluntatem tuam.

℣. Liberator meus, Domine, de gentibus iracundis: ab insurgentibus in me exaltabis me: à viro iniquo eripies me.

Tractus.

SÆPE expugnaverunt me à juventute meâ.

℣. Dicat nunc Israel: Sæpè expugnaverunt me à juventute meâ.

℣. Etenim non potuerunt mihi, supra dorsum meum fabricaverunt peccatores.

℣. Prolongaverunt iniquitatem sibi, Dominus justus concidet cervices peccatorum.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Dixit Jesus turbis Judæorum, et principibus sacerdotum; Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico, quare vos non creditis mihi? Qui est ex Deo, verba Dei audit. Propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis. Responderunt igitur Judæi, et dixerunt ei; Nonne benè dicimus nos quia Samaritanus es tu, et dæmonium habes? Respondit Jesus; Ego dæmonium non habeo: sed honorifico Patrem meum, et vos inhonorâstis me. Ego autem non quæro gloriam meam: est qui quærat et judicet. Amen, amen, dico vobis: si quis sermonem meum servaverit, mortem non videbit in æternum. Dixerunt ergo Judæi: Nunc cognovimus, quia dæmonium habes. Abraham mortuus est et prophetæ, et tu dicis: Si quis sermonem meum servaverit, mortem non gustabit in æternum. Numquid tu major es patre nostro Abraham qui mortuus est? et prophetæ mortui sunt. Quem teipsum facis? Respondit Jesus; Si ego glorifico meipsum, gloria mea nihil est. Est Pater meus qui glorificat me, quem vos dicitis, quia Deus noster est: et non cognovistis eum. Ego autem novi eum. Et si dixero quia non scio eum, ero similis vobis mendax. Sed scio eum, et sermonem ejus servo. Abraham pater vester exsultavit ut videret diem meum: et vidit et gavisus est. Dixerunt ergo Judæi ad eum; Quinquaginta annos nondum habes, et Abraham vidisti? Dixit ergo eis Jesus; Amen, amen, dico vobis, antequam Abraham fieret, ego sum. Tulerunt ergo lapides, ut jacerent in eum: Jesus autem abscondit se: et exivit de templo.

Credo.

Offertorium.

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto corde meo: retribue servo tuo, vivam et custodiam sermones tuos: vivifica me secundùm verbum tuum, Domine.

Secreta.

HOSTIAS fidelium tuorum, omnipotens Deus, propitius intuere; et concede, ne catena sæculi captivos teneat, quos passione Filii tui liberos esse voluisti. Qui tecum.

Præfatio Quotidiana.

Hæc Communio cantetur, dum se communicat sacerdos.

Communio.

HOC corpus quod pro vobis tradetur: hic calix novi testamenti est in meo sanguine, dicit Dominus : hoc facite quotiescumque sumitis in meam commemorationem.

Postcommunio.

ADESTO nobis, quæsumus, Domine Deus noster: et quos tuis mysteriis recreâsti, perpetuis defende subsidiis. Per.

FERIA SECUNDA.

Officium.

MISERERE mihi, Domine, quoniam conculcavit me homo : totâ die bellans tribulavit me.

Psalmus.

CONCULCAVERUNT me inimici tui, Domine : quoniam multi bellantes adversùm me.

Oratio.

SANCTIFICA, quæsumus, Domine, nostra jejunia : et cunctarum nobis propitius indulgentiam largire culparum. Per.

Lectio Jonæ Prophetæ.

IN diebus illis, Factum est verbum Domini ad Jonam prophetam secundò, dicens; Surge et vade in Niniven civitatem magnam, et prædica in eâ prædicationem quam ego loquor ad te. Et surrexit Jonas, et abiit in Niniven juxta verbum Domini. Et Ninive erat civitas magna, itinere dierum trium. Et cœpit Jonas introire in civitatem itinere diei unius: et clamavit et dixit; Adhuc quadraginta dies, et Ninive subvertetur. Et crediderunt viri Ninivitæ Domino: et prædicaverunt jejunium, et vestiti sunt saccis à majore usque ad minorem. Et pervenit verbum ad regem Nineves: et surrexit de solio suo, et abjecit vestimentum suum à se, et indutus est sacco, et sedit in cinere. Et clamavit et dixit; In Ninive ex ore regis et principum ejus, dicens; Homines et jumenta et boves et pecora non gustent quicquam nec pascantur, et aquam non bibant; et operiantur saccis homines, et jumenta clament ad Deum in fortitudine, et convertatur vir à viâ suâ malâ, et ab iniquitate quæ est in manibus eorum. Quis scit si convertatur et ignoscat Deus: et revertatur à furore iræ suæ et non peribimus? Et vidit Deus opera eorum quia conversi sunt de viâ suâ malâ: et misertus est populo suo: Dominus Deus noster.

Gradale.

DEUS, exaudi orationem meam : auribus percipe verba oris mei.

V. Deus, in nomine tuo salvum me fac : et in virtute tuâ judica me.

Tractus. Domine, non secundùm.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Miserunt principes et Pharisæi ministros, ut apprehenderent Jesum. Dixit ergo eis Jesus; Adhuc modicum tempus vobiscum sum : et vado ad eum qui misit me. Quæritis me, et non invenietis: et ubi sum ego, vos non potestis venire. Dixerunt ergo Judæi ad semetipsos; Quo hic iturus est, quia non inveniemus eum? numquid in dispersionem Gentium iturus est, et docturus gentes? Quis est hic sermo, quem dixit: Quæritis me et non invenietis: et

ubi sum ego, vos non potestis venire? In novissimo autem die magno festivitatis stabat Jesus et clamabat dicens; Si quis sitit, veniat ad me et bibat. Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erant: credentes in eum.

Offertorium.

DOMINE, convertere et eripe animam meam: salvum me fac propter misericordiam tuam.

℣. Domine, ne in irâ tuâ arguas me: neque in furore tuo corripias me.

Secreta.

SACRIFICIUM laudis de perceptione tuorum, Domine, deferimus præsidiorum; quæsumus, ut percipienda securiùs veriùsque sumamus. Per.

Communio.

DOMINUS virtutum, ipse est rex gloriæ.

Postcommunio.

SACRAMENTI tui, quæsumus, Domine, participatio salutaris et purificationem nobis præbeat et medelam. Per.

Super populum.

DA, quæsumus, Domine, populo tuo spiritum veritatis et pacis; ut te totâ mente cognoscat, et quæ tibi placita sunt, piâ devotione exerceat. Per.

FERIA TERTIA.

Officium.

EXPECTA Dominum, viriliter age: et confortetur cor tuum, et sustine Dominum.

Psalmus.

DOMINUS illuminatio mea et salus mea: quem timebo?

Oratio.

NOSTRA tibi, quæsumus, Domine, sint accepta jejunia: quæ nos et expiando gratiâ tuâ dignos efficiant, et ad remedia perducant æterna. Per.

Lectio Danielis Prophetæ.

IN diebus illis, Congregati sunt Babylonii ad regem, et dixerunt ei; Trade nobis Danielem, qui Bel destruxit et Draconem interfecit; alioquin, interficiemus te et domum tuam. Vidit ergo rex quòd irruerent in eum vehementer, et necessitate compulsus tradidit eis Danielem. Qui miserunt eum in lacum leonum; et erat ibi sex diebus. Porro in lacu erant leones septem; et dabantur eis quotidie duo pecora et duæ oves. Et tunc non data sunt eis, ut devorarent Danielem. Erat autem Abacuc propheta in Judæâ; et ipse coxerat pulmentum, et intriverat panes in alveolo, et ibat in campum ut ferret messoribus. Dixitque angelus Domini ad Abacuc; Fer prandium quod habes in Babylonem Danieli, qui est in lacu leonum. Et dixit Abacuc; Domine, Babylonem non vidi, et lacum nescio. Et apprehendit eum angelus Domini in vertice ejus, et portavit eum capillo capitis sui, posuitque eum in Babylonem super lacum impetu spiritûs sui. Et clamavit Abacuc, dicens; Daniel, serve Dei, tolle prandium quod misit tibi Deus. Et ait Daniel; Recordatus es enim mei, Domine Deus meus, et non dereliquisti diligentes te. Surgensque Daniel, comedit. Porrò angelus Domini restituit Abacuc confestim in locum suum. Venit ergo rex die septimâ ut lugeret Danielem. Et venit ad lacum et introspexit; et ecce Daniel sedens in medio leonum. Et exclamavit rex voce magnâ, dicens; Magnus es,

Domine Deus Danielis. Et extraxit eum de lacu. Illos autem qui perditionis ejus causa fuerant intromisit in lacum, et devorati sunt in momento coram eo. Tunc rex ait; Paveant omnes habitantes in universâ terrâ Deum Danielis; quia ipse est liberator et salvator, faciens signa et mirabilia in cœlo et in terrâ. Qui liberavit Danielem : de lacu leonum.

Gradale.

DISCERNE causam meam, Domine : ab homine iniquo et doloso eripe me.

V. Emitte lucem tuam et veritatem tuam : ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Ambulabat Jesus in Galilæam, non enim volebat in Judæam ambulare : quia quærebant eum Judæi interficere. Erat autem in proximo dies festus Judæorum, Scenophegia. Dixerunt autem ad eum fratres ejus; Transi hinc, et vade in Judæam, ut et discipuli tui videant opera tua quæ facis. Nemo quippe in occulto aliquid facit, et quærit ipse in palam esse. Si hæc facis, manifesta teipsum mundo. Neque enim fratres ejus credebant in eum. Dicit ergo eis Jesus; Tempus meum nondum advenit; tempus autem vestrum semper est paratum. Non potest mundus odisse vos : me autem odit; quia ego testimonium perhibeo de illo, quia opera ejus mala sunt. Vos ascendite ad diem festum hunc, ego autem non ascendam ad diem festum istum: quia tempus meum nondum impletum est. Hæc cùm dixisset, ipse mansit in Galilæâ. Ut autem ascenderunt fratres ejus, tunc et ipse ascendit ad diem festum, non manifestè sed quasi in occulto. Judæi ergo quærebant eum in die festo, et dicebant; Ubi est ille? Et murmur multus erat de eo in turbâ. Quidam autem dicebant Quia bonus est. Alii autem dicebant Non, sed seducit turbas. Nemo tamen palam loquebatur de illo : propter metum Judæorum.

Offertorium.

SPERENT in te omnes qui noverunt nomen tuum, Domine, quoniam non derelinquis quærentes te : psallite Domino qui habitat in Sion : quoniam non est oblitus orationem pauperum.

V. Sedes super thronum qui judicas æquitatem : increpâsti gentes et periet impius : judicare populum tuum cum justitiâ, et factus est refugium pauperum.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, deferimus immolandas, quæ temporali consolatione nos lætificent, ut promissa certiùs non desperemus æterna. Per.

Communio.

REDIME me, Deus Israel : ex omnibus angustiis meis.

Postcommunio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus; ut quæ divina sunt jugiter exsequentes, donis mereamur cœlestibus propinquare. Per.

Super populum.

DA nobis, Domine, quæsumus, perseverantem in tuâ voluntate famulatum, ut in diebus nostris et merito et numero populus tibi serviens augeatur. Per.

FERIA QUARTA.

Officium.

LIBERATOR meus de gentibus iracundis : ab insurgentibus in me

exaltabis me: à viro iniquo eripies me, Domine.

Psalmus.

DILIGAM te, Domine, fortitudo mea: Dominus firmamentum meum et refugium meum.

Non dicatur ulterius.

Oratio.

SANCTIFICATO hoc jejunio, Deus, tuorum corda fidelium miserator illustra: et quibus devotionis præstas affectum, præbe supplicantibus pium benignus auditum. Per Dominum.

Lectio libri Levitici.

IN diebus illis, Locutus est Dominus ad Moysen, dicens; Loquere ad universum cœtum filiorum Israel, et dices ad eos: Ego Dominus Deus vester. Non facietis furtum: non mentiemini, nec decipiet unusquisque proximum suum. Non perjurabis in nomine meo, nec pollues nomen Domini Dei tui: ego Dominus. Non facies calumniam proximo tuo, nec vi opprimes eum. Non morabitur opus mercenarii tui apud te, usque mane. Non maledices surdo, nec coram cæco ponas offendiculum: sed timebis Deum tuum; quia ego sum Dominus. Non facies quod iniquum est, nec injustè judicabis. Non consideres personam pauperis, nec honores vultum potentis. Justè judica proximo tuo. Non eris criminator nec sursurro in populis. Non stabis contra sanguinem proximi tui: ego Dominus. Non oderis fratrem tuum in corde tuo, sed publicè argue eum, ne habeas super illo peccatum. Non quæres ultionem, nec memor eris injuriæ civium tuorum. Diliges amicum tuum sicut teipsum. Ego Dominus: leges meas custodite. Ego enim sum Dominus Deus vester.

15*

Gradale.

EXALTABO te, Domine, quoniam suscepisti me: nec delectâsti inimicos meos super me.

℣. Domine Deus meus, clamavi ad te et sanâsti me; Domine, abstraxisti ab inferis animam meam: salvâsti me à descendentibus in lacum.

Tractus. De necessitatibus.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Facta sunt Encænia in Hierosolymis: et hiems erat. Et ambulabat Jesus in templo, in porticu Salomonis. Circumdederunt ergo eum Judæi, et dicebant ei; Quousque animam nostram tollis? Si tu es Christus, dic nobis palam. Respondit eis Jesus; Loquor vobis, et non creditis: opera quæ ego facio in nomine Patris mei, hæc testimonium perhibent de me: sed vos non creditis, quia non estis ex ovibus meis. Oves meæ vocem meam audiunt: et ego cognosco eas, et sequuntur me: et ego vitam æternam do eis: et non peribunt in æternum, et non rapiet eas quisquam de manu meâ. Pater meus quod dedit mihi, majus omnibus est: et nemo potest rapere de manu Patris mei. Ego et Pater unum sumus. Sustulerunt ergo lapides Judæi, ut lapidarent eum. Respondit eis Jesus; Multa bona opera ostendi vobis à Patre meo; propter quod eorum opus me lapidatis? Responderunt ei Judæi; De bono opere non lapidamus te, sed de blasphemiâ; et quia tu homo cùm sis, facis teipsum Deum. Respondit eis Jesus; Nonne scriptum est in lege vestrâ: quia Ego dixi, dii estis? Si illos dixit deos, ad quos sermo Dei factus est, et non potest solvi scriptura; quem Pater sanctificavit et misit in mundum, vos dicitis: quia blasphemas: quia dixi: Filius Dei

sum? Si non facio opera Patris mei, nolite credere mihi. Si autem facio, etsi mihi non vultis credere, operibus credite. Ut cognoscatis et credatis, quia in me est Pater: et ego in Patre.

Offertorium.

ERIPE me de inimicis meis, Deus meus: et ab insurgentibus in me libera me, Domine.

V. Quia ecce captaverunt animam meam: et irruerunt fortes in me.

Secreta.

ANNUE nobis, quæsumus, misericors Deus; ut hostias placationis et laudis sincero tibi deferamus obsequio. Per.

Communio.

LAVABO inter innocentes manus meas: et circuibo altare tuum, Domine; ut audiam vocem laudis tuæ: et enarrem universa mirabilia tua.

Postcommunio.

CŒLESTIS doni benedictione perceptâ, supplices te, Deus omnipotens, deprecamur; ut hoc idem nobis et sacramenti causa sit et salutis. Per.

Super populum Oratio.

ADVENIAT, quæsumus, Domine, misericordia tua sperata supplicibus tuis; et eis cœlesti munificentiâ tribuatur, quatenus et rectè petenda postulent, et postulata percipiant. Per.

FERIA QUINTA.

Officium.

OMNIA quæ fecisti nobis, Domine, in vero judicio fecisti: quia peccavimus tibi: et mandatis tuis non obedivimus: sed da gloriam nomini tuo: et fac nobiscum secundùm multitudinem misericordiæ tuæ.

Psalmus.

MAGNUS Dominus et laudabilis nimis: in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut dignitas conditionis humanæ per immoderantiam sauciata, medicinalis parsimoniæ studio reformetur. Per.

Lectio Danielis Prophetæ.

IN diebus illis, Oravit Daniel dicens; Domine Deus meus, ne despicias populum tuum, neque auferas misericordiam tuam à nobis, propter Abraham dilectum tuum et Isaac servum tuum et Israel sanctum tuum; quibus locutus es, pollicens quòd multiplicares semen eorum sicut stellas cœli et sicut arenam quæ est in littore maris. Quia, Domine, imminuti sumus plusquam omnes gentes, sumusque humiles in universâ terrâ hodie propter peccata nostra. Et non est in tempore hoc princeps et propheta et dux, neque holocaustum, neque sacrificium, neque oblatio, neque incensum, neque locus primitiarum coram te ut possimus invenire misericordiam; sed in animo contrito et spiritu humilitatis suscipiamur. Sicut in holocausto arietum et taurorum et sicut in millibus agnorum pinguium, sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie ut placeat tibi; quia non est confusio confidentibus in te. Et nunc sequimur in toto corde et timemus te, et quærimus faciem tuam. Ne confundas nos, sed fac nobiscum juxta mansuetudinem tuam, et secundùm multitudinem misericordiæ tuæ. Et erue nos in mirabilibus tuis, et da gloriam nomini tuo,

Domine, et confundantur omnes qui ostendunt servis tuis mala. Confundantur in omnipotentiâ, et robur eorum conteratur. Et sciant quia tu es Deus solus et gloriosus super omnem terram, Domine Deus noster.

Gradale.

TOLLITE hostias, et introite in atria ejus: adorate Dominum in aulâ sanctâ ejus.

℣. Revelavit Dominus condensa: et in templo ejus omnes dicent gloriam.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Cùm audissent quidam de turbâ sermones Jesu, dicebant; Hic est verè propheta. Alii dicebant; Hic est Christus. Quidam autem dicebant; Numquid à Galilæâ Christus venit? Nonne Scriptura dicit: Quia ex semine David et Bethlehem castello ubi erat David, venit Christus? Dissensio itaque facta est in turbâ propter eum. Quidam autem ex ipsis volebant apprehendere eum, sed nemo misit super illum manus. Venerunt ergo ministri ad pontifices et Pharisæos. Et dixerunt eis; Quare non adduxistis eum? Responderunt ministri; Nunquam sic locutus est homo, sicut hic loquitur. Responderunt ergo eis Pharisæi; Numquid et vos seducti estis? Numquid aliquis ex principibus credidit in eum aut ex Pharisæis? Sed turba hæc quæ non novit legem, maledicti sunt. Dicit Nichodemus ad eos, ille qui venit ad Jesum nocte, qui unus erat ex ipsis; Numquid lex nostra judicat hominem, nisi audierit ab ipso priùs, et cognoverit quid faciat? Responderunt et dixerunt ei; Numquid et tu Galilæus es? Scrutare Scripturas, et vide quia propheta à Galilæâ non surget. Et reversi sunt: unusquisque in domum suam.

Offertorium.

SUPER flumina Babylonis, illic sedimus et flevimus: dum recordaremur tui, Sion.

℣. Memento, Domine, filiorum Edom: in diem Hierusalem.

Secreta.

DOMINE Deus noster, qui in his potiùs creaturis quas ad fragilitatis nostræ subsidium condidisti, tuo quoque nomini munera jussisti dicanda constitui; tribue, quæsumus, ut et vitæ nobis præsentis auxilium, et æternitatis efficiant sacramentum. Per.

Communio.

MEMENTO verbi tui servo tuo, Domine, in quo mihi spem dedisti: hæc me consolata est in humilitate meâ.

Postcommunio.

QUOD ore sumpsimus, Domine, purâ mente capiamus, et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum. Per.

Super populum.

ESTO, quæsumus, Domine, propitius plebi tuæ; ut quæ tibi non placent respuens, tuorum potiùs repleatur delectationibus mandatorum. Per.

FERIA SEXTA.

Officium.

MISERERE mihi, Domine, quoniam tribulor: libera me et eripe me de manibus inimicorum meorum et à persequentibus me: Domine, non confundar: quoniam invocavi te.

Psalmus.

IN te, Domine, speravi, non confundar in æternum: in justitiâ tuâ libera me.

Oratio.

CORDIBUS nostris, quæsumus, Domine, gratiam tuam benignus infunde; ut peccata nostra castigatione voluntariâ cohibentes, temporaliter potiùs maceremur, quàm suppliciis deputemur æternis. Per.

Lectio Hieremiæ Prophetæ.

IN diebus illis, Dixit Hieremias; Domine, omnes qui te derelinquunt, confundentur: recedentes à te, in terrâ scribentur: quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium Dominum. Sana me, Domine, et sanabor: salvum me fac, et salvus ero: quoniam laus mea tu es. Ecce ipsi dicunt ad me: Ubi est verbum Domini? veniat. Et ego non sum turbatus, te pastorem sequens: et diem hominis non desideravi, tu scis. Quod egressum est de labiis meis, rectum in conspectu tuo fuit. Non sis mihi tu formidini, spes mea tu in die afflictionis. Confundantur qui me persequuntur, et non confundar ego: paveant illi, et non paveam ego: induc super eos diem afflictionis, et duplici contritione contere eos: Domine Deus noster.

Gradale.

PACIFICE loquebantur mihi inimici mei: et in irâ molesti erant mihi.

V. Vidisti, Domine Deus meus, ne sileas: ne discedas à me.

Tractus. Domine, non secundùm.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Collegerunt Pontifices et Pharisæi consilium adversùs Jesum, et dicebant; Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? Si dimittimus eum sic, omnes credent in eum: et venient Romani, et tollent nostrum locum et gentem. Unus autem ex ipsis, Caiphas nomine, cùm esset Pontifex anni illius, dixit eis; Vos nescitis quicquam nec cogitatis; quia expedit vobis ut unus moriatur homo pro populo, et non tota gens pereat. Hoc autem à semetipso non dixit: sed cùm esset Pontifex anni illius, prophetavit, quia Jesus moriturus erat pro gente. Et non tantùm pro gente, sed ut filios Dei qui erant dispersi, congregaret in unum. Ab illo ergo die cogitaverunt ut interficerent eum. Jesus ergo jam non in palam ambulabat apud Judæos, sed abiit in regionem juxta desertum, in civitatem quæ dicitur Effrem. Et ibi morabatur: cum discipulis suis.

Offertorium.

BENEDICTUS es, Domine; doce me justificationes tuas: et non tradas calumniantibus me superbis; et respondebo exprobrantibus mihi verbum.

V. Vidi non servantes pactum et tabescebam, Domine, quando facies de persequentibus me judicium?

Secreta.

PRÆSTA nobis, misericors Deus; ut dignè tuis servire semper altaribus mereamur, et eorum perpetuâ participatione salvari. Per.

Communio.

NE tradideris me, Domine, in animas persequentium me: quia insurrexerunt in me testes iniqui et mentita est iniquitas sibi.

Postcommunio.

SUMPTI sacrificii, Domine, perpetua nos tuitio non derelinquat: et noxia semper à nobis cuncta depellat. Per.

Super populum.

CONCEDE nobis, quæsumus, omnipotens Deus, veniam peccatorum et religionis augmentum; atque ut in nobis dona tua mutiplices, tuis fac mandatis promptiores. Per Dominum.

SABBATO.

Officium. Miserere mihi, Domine, *ut supra in sextâ feriâ.*

Oratio.

PROFICIAT, quæsumus, Domine, plebs tibi dicata piæ devotionis affectu; ut sacris actionibus erudita, quanto majestati tuæ fit gratior, tanto donis potioribus augeatur. Per.

Lectio Hieremiæ Prophetæ.

IN diebus illis, Dixerunt impii Judæi ad invicem; Venite, cogitemus contra justum cogitationes: non enim peribit lex à sacerdote, neque consilium à sapiente, nec sermo à prophetâ. Venite, percutiamus eum linguâ, et non attendamus ad universos sermones ejus. Attende, Domine, ad me. et audi voces adversariorum meorum. Numquid redditur pro bono malum, quia foderunt foveam animæ meæ? Recordare quòd steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum, et averterem indignationem tuam ab eis. Propterea da filios eorum in famem, et deduc eos in manus gladii: fiant uxores eorum absque liberis et viduæ: et viri earum interficiantur morte: juvenes eorum confodiantur gladio in prælio: audiatur clamor de domibus eorum. Adduces enim super eos latronem repentè: quia foderunt foveam ut caperent me, et laqueos absconderunt pedibus meis. Tu autem, Domine, scis omne consilium eorum adversùm me in mortem. Ne propitieris iniquitati eorum, et peccatum eorum à facie tuâ non deleatur. Fiant corruentes in conspectu tuo in tempore furoris tui: Domine Deus noster.

Gradale. Pacificè loquebantur.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæorum; Amen, Amen, dico vobis: Nisi manducaveritis carnem Filii Hominis et biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, habet vitam æternam: et ego resuscitabo eum in novissimo die. Caro enim mea, verè est cibus: et sanguis meus, verè est potus. Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in illo. Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: et qui manducat me, et ipse vivet propter me. Hic est panis, qui de cœlo descendit. Non sicut manducaverunt patres vestri manna et mortui sunt. Qui manducat hunc panem, vivet in æternum. Hæc dixit in synagogâ, docens sabbato in Capharnaum. Multi autem audientes ex discipulis ejus, dixerunt; Durus est hic sermo: quis potest eum audire? Sciens autem Jesus apud semetipsum, quia murmurarent de hoc discipuli ejus, dixit eis; Hoc vos scandalizat? Si ergo videritis Filium Hominis ascendentem ubi erat priùs? Spiritus est qui vivificat. Nam caro non prodest quicquam: verba quæ ego locutus sum vobis, spiritus et vita sunt. Sed sunt quidam ex vobis, qui non credunt. Sciebat enim ab initio Jesus, qui essent non credentes, et quis traditurus esset eum. Et dicebat; Propterea dixi vobis, quia nemo potest venire ad me, nisi fuerit ei datum à Patre meo. Ex hoc ergo multi discipulorum ejus abierunt retro: et jam non cum illo ambulabant. Dixit ergo Jesus ad duodecim; Numquid et vos vultis abire? Respondit ei Simon Petrus; Domine, ad quem ibimus? Verba vitæ æternæ habes.

Et nos credimus, et cognovimus quia tu es Christus Filius Dei. Respondit eis Jesus; Nonne ego vos duodecim elegi: et unus ex vobis diabolus est? Dicebat autem de Judâ Symone Scariothis: hic enim erat traditurus eum: cùm esset unus ex duodecim.

Offertorium.

RECORDARE quòd steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum: et averterem indignationem tuam ab eis.

V. Qui regis Israel intende: qui deducis velut ovem Joseph.

Secreta.

SUSCIPE, Creator omnipotens Deus, quæ jejunantes de tuæ munificentiæ largitate deferimus; et pro temporali nobis collata præsidio, ad vitam converte propitiatus æternam. Per.

Communio. Ne tradideris.

Postcommunio.

DIVINI muneris largitate satiati, quæsumus, Domine Deus noster; ut hujus semper participatione vivamus. Per.

Super populum.

TUEATUR, quæsumus, Domine, dextera tua populum deprecantem, et purificatum dignanter erudiat; ut consolatione præsenti foveatur et ad futura bona proficiat. Per.

DOMINICA IN RAMIS PALMARUM.

Post aspersionem aquæ benedictæ legatur hæc lectio ante gradum altaris ex parte australi ab accolito albâ induto, super flores et frondes cum suo titulo, scilicet.

Lectio libri Exodi.

IN diebus illis, Venerunt filii Israel, in Helim, ubi erant duodecim fontes aquarum et septuaginta palmæ: et castrametati sunt juxta aquas. Profectique sunt de Helim, et venit omnis multitudo filiorum Israel in desertum Sin, quod est inter Helim et Sinai: quintodecimo die mensis secundi postquam egressi sunt de terra Ægypti. Et murmuravit omnis congregatio filiorum Israel contra Moysen et Aaron in solitudine. Dixeruntque ad eos filii Israel; Utinam mortui essemus per manum Domini in terrâ Ægypti, quando sedebamus super ollas carnium, et comedebamus panes in saturitate. Cur induxistis nos in desertum istud, ut occideretis omnem multitudinem fame? Dixit autem Dominus ad Moysen; Ecce ego pluam vobis panes de cœlo. Egrediatur populus et colligat quæ sufficiunt per singulos dies: ut tentem eum utrum ambulet in lege meâ an non. Die autem sextâ parent quod inferant: ut sit duplum quàm colligere solebant per singulos dies. Dixeruntque Moyses et Aaron ad omnes filios Israel; Vesperè scietis quòd Dominus eduxerit vos de terrâ Ægypti: et manè videbitis gloriam Dei: audivi enim murmur vestrum contra Dominum: nos enim quid sumus, quia musitàstis contra nos? Et ait Moyses; Dabit vobis Dominus vesperè carnes edere, et manè panes in saturitate: eo quòd audierit murmurationes vestras quibus murmurati estis contra Dominum. Nos enim quid sumus? nec contra nos est murmur vestrum, sed

contra Dominum. Dixitque Moyses ad Aaron; Dic universæ congregationi filiorum Israel: Accedite coram Domino: audivit enim murmur vestrum. Cùmque loqueretur Aaron ad omnem cœtum filiorum Israel, respexerunt ad solitudinem: et ecce gloria Domini apparuit in nube.

Deinde statim ibidem legatur Evangelium super lectrinum ubi lectiones legebantur a diacono ad orientem converso, more simplicis festi, post acceptam benedictionem cum Dominus vobiscum *et* Gloria tibi, Domine, *more solito.*

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Turba multa quæ convenerat ad diem festum, cùm audissent quia venit Jesus Hierosolymam, acceperunt ramos palmarum, et processerunt obviam ei, et clamabant: Osanna, benedictus qui venit in nomine Domini, Rex Israel. Et invenit Jesus asellum, et sedit super eum, sicut scriptum est; Noli timere, filia Sion: ecce rex tuus venit tibi, sedens super pullum asinæ. Hæc non cognoverunt discipuli ejus primùm: sed quando glorificatus est Jesus, tunc recordati sunt quia hæc erant scripta de eo: et hæc fecerunt ei. Testimonium ergo perhibebat turba, quæ erat cum eo quando Lazarum vocavit de monumento, et suscitavit eum à mortuis. Propterea et obviam venit ei turba: quia audierunt eum fecisse hoc signum. Pharisæi ergo dixerunt ad semetipsos; Videtis quia nihil proficimus? Ecce mundus totus post eum abiit.

Finito Evangelio, sequatur benedictio florum et frondium et cætera usque ad missam, prout in Manuali continentur.

Ad Missam. Officium.

DOMINE, ne longè facias auxilium tuum à me: ad defensionem meam

aspice; libera me de ore leonis: et à cornibus unicornium humilitatem meam.

Psalmus.

DEUS, Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti.

Non dicatur ulterius.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui humano generi ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere et crucem subire fecisti: concede propitius, ut et patientiæ ipsius habere documenta et resurrectionis ejus consortia mereamur. Qui tecum.

Ad Philippenses.

FRATRES, Hoc sentite in vobis quod et in Christo Jesu: Qui cùm in formâ Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo: sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen quod est super omne nomen: ut in nomine Jesu omne genu flectatur, cœlestium, terrestrium, et infernorum; et omnis lingua confiteatur, quia Dominus noster Jesus Christus: in gloriâ est Dei Patris.

Gradale.

TENUISTI manum dexteram meam: et in voluntate tuâ deduxisti me: et cum gloriâ assumpsisti me.

℣. Quàm bonus Israel Deus rectis corde: mei autem penè moti sunt pedes: pene effusi sunt gressus mei: quia zelavi in peccatoribus: pacem peccatorum videns.

Tractus.

DEUS, Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti?

℣. Longè à salute meâ : verba delictorum meorum.

℣. Deus meus, clamabo per diem, nec exaudies : et nocte, et non ad insipientiam mihi.

℣. Tu autem in sancto habitas, laus Israel : in te speraverunt patres nostri : speraverunt et liberâsti eos.

℣. Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt : in te speraverunt et non sunt confusi.

℣. Ego autem sum vermis, et non homo : opprobrium hominum et abjectio plebis.

℣. Omnes qui videbant me aspernabantur me : locuti sunt labiis et moverunt caput.

℣. Speravit in Domino, eripiat eum : salvum faciat eum quoniam vult eum.

℣. Ipsi verò consideraverunt et conspexerunt me : diviserunt sibi vestimenta mea : et super vestem meam miserunt sortem.

℣. Libera me de ore leonis : et à cornibus unicornium humilitatem meam.

℣. Qui timetis Dominum laudate eum : universum semen Jacob magnificate eum.

℣. Annunciabitur Domino generatio ventura : et annunciabunt cœli justitiam ejus.

℣. Populo qui nascetur : quem fecit Dominus.

Sequatur Passio, incipiens a diacono hoc modo.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Passio Domini nostri Jesu Christi secundum Matthæum.

Non dicatur Gloria tibi Domini.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Scitis quia post biduum Pascha fiet, et Filius Hominis tradetur ut crucifigatur. Tunc congregati sunt principes sacerdotum et seniores populi in atrium principis sacerdotum, qui dicebatur Caiphas : et consilium fecerunt ut Jesum dolo tenerent et occiderent. Dicebant autem ; Non in die festo. Ne fortè tumultus fieret in populo. Cùm autem esset Jesus in Bethaniâ in domo Simonis leprosi, accessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti pretiosi, et effudit super caput ipsius recumbentis. Videntes autem discipuli, indignati sunt, dicentes; Ut quid perditio hæc? Potuit enim istud venundari multo, et dari pauperibus. Sciens autem Jesus, ait illis; Quid molesti estis huic mulieri? opus enim bonum operata est in me. Nam semper pauperes habetis vobiscum: me autem non semper habebitis. Mittens enim hæc unguentum hoc in corpus meum, ad sepeliendum me fecit. Amen dico vobis, ubicumque prædicatum fuerit hoc evangelium in toto mundo, dicetur et quod hæc fecit in memoriam ejus. Tunc abiit unus de duodecim qui dicebatur Judas Scarioth, ad principes sacerdotum, et ait illis ; Quid vultis mihi dare, et ego vobis eum tradam? At illi constituerunt ei triginta argenteos. Et exinde quærebat oportunitatem ut eum traderet. Primâ autem die Azymorum accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes ; Ubi vis paremus tibi comedere Pascha? At Jesus dixit ; Ite in civitatem ad quendam, et dicite ei : Magister dicit : Tempus meum prope est, apud te facio Pascha cum discipulis meis. Et fecerunt discipuli sicut constituit illis Jesus, et paraverunt Pascha. Vesperè autem facto, discumbebat cum duodecim discipulis suis. Et edentibus illis, dixit; Amen dico vobis, quia unus vestrûm me traditurus est. Et contristati valdè, cœperunt singuli dicere ; Numquid ego

sum, Domine? At ipse respondens ait; Qui intingit mecum manum in parapside, hic me tradet. Filius quidem Hominis vadit, sicut scriptum est de illo: væ autem homini illi, per quem Filius Hominis tradetur: bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille. Respondens autem Judas, qui tradidit eum, dixit; Numquid ego sum, Rabbi? Ait illi; Tu dixisti. Cœnantibus autem illis, accepit Jesus panem, et benedixit ac fregit, deditque discipulis suis, et ait; Accipite et comedite; hoc est corpus meum. Et accipiens calicem gratias egit, et dedit illis dicens; Bibite ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus novi testamenti qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Dico autem vobis: non bibam amodo de hoc genimine vitis usque in diem illum cùm illud bibam vobiscum novum in regno Patris mei. Et hymno dicto, exierunt in montem Oliveti. Tunc dicit illis Jesus; Omnes vos scandalum patiemini in me, in istà nocte. Scriptum est enim: Percutiam pastorem, et dispergentur oves gregis. Postquam autem resurrexero, præcedam vos in Galilæam. Respondens autem Petrus, ait illi; Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego nunquam scandalizabor. Ait illi Jesus; Amen dico tibi, quia in hac nocte antequam gallus cantet, ter me negabis. Ait illi Petrus; Etiamsi oportuerit me mori tecum, non te negabo. Similiter et omnes discipuli dixerunt. Tunc venit Jesus cum illis in villam quæ dicitur Gethsemani, et dixit discipulis suis; Sedete hîc, donec vadam illuc et orem. Et assumpto Petro et duobus filiis Zebedæi, cœpit contristari et mœstus esse. Tunc ait illis; Tristis est anima mea, usque ad mortem; sustinete hîc, et vigilate mecum. Et pro-

gressus pusillùm, procidit in faciem suam, orans et dicens; Mi Pater, si possibile est, transeat à me calix iste: veruntamen non sicut ego volo, sed sicut tu. Et venit ad discipulos, et invenit eos dormientes, et dicit Petro; Sic non potuistis unâ horâ vigilare mecum? Vigilate et orate, ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. Iterùm secundò abiit, et oravit dicens; Pater mi, si non potest hic calix transire nisi bibam illum, fiat voluntas tua. Et venit iterum, et invenit eos dormientes. Erant enim oculi eorum gravati. Et relictis illis, iterum abiit et oravit tertiò, eundem sermonem dicens. Tunc venit ad discipulos suos, et dicit illis; Dormite jam, et requiescite: ecce appropinquabit hora, et Filius Hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite, eamus: ecce appropinquabit qui me tradet. Adhuc ipso loquente, ecce Judas unus de duodecim venit, et cum eo turba multa cum gladiis et fustibus missi à principibus sacerdotum et senioribus populi. Qui autem tradidit eum, dedit illis signum, dicens; Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum. Et confestim accedens ad Jesum, dixit; Ave, Rabbi. Et osculatus est eum. Dixitque illi Jesus; Amice, ad quid venisti? Tunc accesserunt, et manus injecerunt in Jesum, et tenuerunt eum. Et ecce unus ex his qui erant cum Jesu, extendens manum, exemit gladium suum, et percutiens servum principis sacerdotum, amputavit auriculam ejus. Tunc ait illi Jesus; Converte gladium tuum in locum suum: omnes enim, qui acceperint gladium, gladio peribunt. An putas quia non possum rogare Patrem meum, et exhibebit mihi modò plusquam duodecim

legiones angelorum? Quomodo ergo implebuntur Scripturæ, quia sic oportet fieri? In illâ horâ dixit Jesus turbis; Tanquam ad latronem exiistis cum gladiis et fustibus comprehendere me? Cotidiè apud vos sedebam docens in templo, et non me tenuistis. Hoc autem totum factum est, ut implerentur scripturæ prophetarum. Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt. At illi tenentes Jesum, duxerunt ad Caiphan principem sacerdotum, ubi scribæ et seniores convenerant. Petrus autem sequebatur eum à longè, usque in atrium principis sacerdotum. Et ingressus intrò, sedebat cum ministris, ut videret finem. Principes autem sacerdotum et omne concilium quærebant falsum testimonium contra Jesum, ut eum morti traderent: et non invenerunt cùm multi falsi testes accessissent. Novissimè autem venerunt duo falsi testes, et dixerunt; Hic dixit: Possum destruere templum Dei, et post triduum reædificare illud. Et surgens princeps sacerdotum, ait illi; Nihil respondes ad ea quæ isti adversùm te testificantur? Jesus autem tacebat. Et princeps sacerdotum ait illi; Adjuro te per Deum vivum, ut dicas nobis si tu es Christus Filius Dei. Dicit illi Jesus; Tu dixisti: veruntamen dico vobis, amodo videbitis Filium Hominis sedentem à dextris virtutis Dei, et venientem in nubibus cœli. Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens; Blasphemavit: quid adhuc egemus testibus? ecce nunc audistis blasphemiam: quid vobis videtur? At illi respondentes dixerunt; Reus est mortis. Tunc exspuerunt in faciem ejus, et colaphis eum ceciderunt, alii autem palmas in faciem ei dederunt, dicentes; Prophetiza nobis, Christe; quis est qui te percussit? Petrus verò sedebat foris in atrio; et accessit ad eum una ancilla dicens; Et tu cum Jesu Galilæo eras. At ille negavit coram omnibus, dicens; Nescio quid dicis. Exeunte autem illo januam, vidit eum alia ancilla, et ait his qui erant ibi; Et hic erat cum Jesu Nazareno. Et iterum negavit cum juramento, quia non novisset hominem. Et post pusillum accesserunt qui ibi stabant, et dixerunt Petro; Verè et tu ex illis es: nam et loquela tua manifestum te facit. Tunc cœpit detestari et jurare, quia non novisset hominem. Et continuò gallus cantavit. Et recordatus est Petrus verbi Jesu quod dixerat: Priusquam gallus cantet, ter me negabis. Et egressus foras, flevit amarè. Mane autem facto, consilium inierunt omnes principes sacerdotum et seniores populi adversùs Jesum, ut eum morti traderent. Et vinctum adduxerunt eum, et tradiderunt Pontio Pilato præsidi. Tunc videns Judas qui eum tradidit, quòd damnatus esset, pœnitentiâ ductus, retulit triginta argenteos principibus sacerdotum et senioribus dicens; Peccavi, tradens sanguinem justum. At illi dixerunt; Quid ad nos? tu videris. Et projectis argenteis in templo, recessit: et abiens laqueo se suspendit. Principes autem sacerdotum, acceptis argenteis dixerunt; Non licet mittere eos in corbanan, quia pretium sanguinis est. Consilio autem inito, emerunt ex illis agrum figuli in sepulturam peregrinorum. Propter hoc vocatus est ager ille, Acheldemach, hoc est ager sanguinis, usque in hodiernum diem. Tunc impletum est, quod dictum est per Hieremiam prophetam dicentem: Et acceperunt triginta argenteos, pretium appreciati quem appreciaverunt à filiis Israel: et dederunt

eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dominus. Jesus autem stetit ante præsidem et interrogavit eum præses dicens; Tu es Rex Judæorum? Dicit illi Jesus: Tu dicis. Et cùm accusaretur à principibus sacerdotum et senioribus, nihil respondit. Tunc dicit illi Pilatus; Non audis quanta adversùm te dicunt testimonia? Et non respondit ei ad ullum verbum, ita ut miraretur præses vehementer. Per diem autem solemnem consueverat præses dimittere populo unum vinctum, quem voluissent. Habebat autem tunc unum vinctum insignem, qui dicebatur Barrabas, qui propter homicidium missus erat in carcerem. Congregatis ergo illis, dixit Pilatus: Quem vultis dimittam vobis: Barraban, an Jesum qui dicitur Christus? Sciebat enim quòd per invidiam tradidissent eum. Sedente autem illo pro tribunali, misit ad eum uxor ejus, dicens; Nihil tibi et justo illi: multa enim passa sum hodie per visum propter eum. Principes autem sacerdotum et seniores persuaserunt populis ut peterent Barraban, Jesum verò perderent. Respondens autem præses, ait illis; Quem vultis vobis de duobus dimitti? At illi dixerunt; Barraban. Dicit illis Pilatus; Quid igitur faciam de Jesu qui dicitur Christus? Dicunt omnes; Crucifigatur. Ait illis præses; Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant, dicentes; Crucifigatur. Videns autem Pilatus quia nihil proficeret, sed magis tumultus fieret: acceptâ aquâ, lavit manus suas coram populo, dicens; Innocens ego sum à sanguine justi hujus: vos videritis. Et respondens universus populus, dixit; Sanguis ejus super nos, et super filios nostros. Tunc dimisit illis Barraban: Jesum autem flagellatum tradidit eis ut crucifigeretur. Tunc milites præsidis suscipientes Jesum in prætorio, congregaverunt ad eum universam cohortem: et exuentes eum, chlamydem coccineam circumdederunt ei; et plectentes coronam de spinis, posuerunt super caput ejus, et arundinem in dextera ejus. Et genuflexo ante eum, illudebant dicentes; Ave, rex Judæorum. Et exspuentes in eum, acceperunt arundinem, et percutiebant caput ejus. Et postquam illuserunt ei, exuerunt eum chlamyde, et induerunt eum vestimentis ejus, et duxerunt eum ut crucifigerent. Exeuntes autem, invenerunt hominem Cyrenæum venientem obviam sibi, nomine Simonem: hunc angariaverunt ut tolleret crucem ejus. Et venerunt in locum qui dicitur Golgotha, quod est Calvariæ locus. Et dederunt ei vinum bibere cum felle mixtum. Et cùm gustâsset, noluit bibere. Postquam autem crucifixerunt eum, diviserunt vestimenta ejus, sortem mittentes: ut adimpleretur quod dictum est per Prophetam dicentem: Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem. Et sedentes servabant eum. Et imposuerunt super caput ejus causam ipsius scriptam: Hic est Jesus Rex Judæorum. Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones: unus à dextris, et unus à sinistris. Prætereuntes autem blasphemabant eum, moventes capita sua et dicentes; Vah qui destruit templum Dei, et in triduo illud reædificat: salva temetipsum: si filius Dei es, descende de cruce. Similiter et principes sacerdotum illudentes cum scribis et senioribus, dicebant; Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere: si rex Israel est, descendat nunc de cruce, et credimus ei: confidit in Deo: liberet nunc eum, si vult: dixit enim: Quia filius Dei sum.

Id ipsum autem et latrones, qui crucifixi erant cum eo, improperabant ei. A sextâ autem horâ, tenebræ factæ sunt super universam terram usque ad horam nonam. Et circa horam nonam clamavit Jesus voce magnâ, dicens; Hely, Hely, lamazabathani; hoc est: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Quidam autem illic stantes et audientes, dicebant; Heliam vocat iste. Et continuò currens unus ex eis, acceptam spongiam implevit aceto et imposuit arundini, et dabat ei bibere. Cæteri verò dicebant; Sine, videamus an veniet Helias liberans eum. Jesus autem iterum clamans voce magnâ: emisit spiritum.

Hic inclinet se diaconus vel prosternat versus orientem, et dicat privatim Pater noster, *et* Ave Maria, *et* In manus tuas, Domine, commendo spiritum &c. *Deinde surgat, et residuum Passionis legat sic.*

ET ecce velum templi scissum est in duas partes, à summo usque deorsum: et terra mota est, et petræ scissæ sunt: et monumenta aperta sunt: et multa corpora sanctorum qui dormierant, surrexerunt. Et exeuntes de monumentis post resurrectionem ejus, venerunt in sanctam civitatem et apparuerunt multis. Centurio autem et qui cum eo erant custodientes Jesum, viso terræmotu et his quæ fiebant, timuerunt valdè dicentes; Verè Filius Dei erat iste. Erat autem ibi mulieres multæ à longè, quæ secutæ erant Jesum à Galilæâ, ministrantes ei: inter quas erat Maria Magdalene et Maria Jacobi, et Joseph mater, et mater filiorum Zebedæi. Cùm serò autem factum esset, venit quidam homo dives ab Arimathiâ nomine Joseph, qui et ipse discipulus erat Jesu. Hic accessit ad Pilatum et petiit corpus Jesu. Tunc Pilatus jussit reddi corpus. Et accepto corpore Joseph, involvit illud in sindone mundâ. Et posuit illud in monumento suo novo quod exciderat in petrâ. Et advolvit saxum magnum ad ostium monumenti, et abiit. Erat autem ibi Maria Magdalene, et altera Maria: sedentes contra sepulchrum.

Evangelia vero in fine omnium Passionum, etiam in die Parasceves, altâ voce legantur, more duplicis festi.

ALTERA autem die, quæ est post Parasceven, convenerunt principes sacerdotum et Pharisæi ad Pilatum, dicentes; Domine, recordati sumus, quia seductor ille dixit adhuc vivens: Post tres dies resurgam. Jube ergo custodiri sepulchrum usque in diem tertium: ne fortè veniant discipuli ejus et furentur eum, et dicant plebi: Surrexit à mortuis: et erit novissimus error pejor priore. Ait illis Pilatus; Habetis custodiam; ite, custodite sicut scitis. Illi autem abeuntes, munierunt sepulchrum. Signantes lapidem: cum custodibus.

Omnes autem Passiones supradicto modo legantur secundum usum Sarum. Tamen in die Parasceves non dicatur, Dominus vobiscum, *et sine titulo incipiatur.*

Offertorium.

IMPROPERIUM exspectavit cor meum et miseriam: et sustinui qui simul contristaretur et non fuit: consolantem me quæsivi, et non inveni: et dederunt in escam meam fel: et in siti meâ potaverunt me aceto.

Secreta.

TIBI, Deus Pater omnipotens, immaculati Agni Paschale offerimus holocaustum; cujus nos sanguine ab exterminatoris vastatione salvatos, ad

terram, quæsumus, tuæ repromissionis inducas. Per eundem.

Præfatio Quotidiana. Communio.

PATER, si non potest hic calix transire nisi bibam illum: fiat voluntas tua.

Postcommunio.

FIDELES tuos, quæsumus, Domine, benignus intende: ut suæ redemptionis initia recolentes, quorum munere sunt refecti, eorum proficiant incrementis. Per.

FERIA SECUNDA.

Officium.

JUDICA, Domine, nocentes me, expugna impugnantes me; apprehende arma et scutum: et exsurge in adjutorium meum: Domine, virtus salutis meæ.

Psalmus.

EFFUNDE frameam: et conclude adversùs omnes qui persequuntur me.

Non dicatur ulterius.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in tot adversis ex nostrâ infirmitate deficimus: intercedente unigeniti Filii tui passione respiremus. Qui tecum.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

IN diebus illis, Dixit Esaias propheta; Dominus Deus meus aperuit mihi aurem, ego autem non contradico: retrorsum non abii. Corpus meum dedi percutientibus, et genas meas vellentibus: faciem meam non averti ab increpantibus et conspuentibus in me. Domine Deus auxiliator meus, et ideo non sum confusus. Ideo posui faciem meam ut petram durissimam, et scio quoniam non confundar. Juxta est qui justificat me. Quis contradicit mihi? Stemus simul. Quis est adversarius meus? Accedat ad me. Ecce Dominus Deus auxiliator meus. Quis est qui condemnet me? Ecce omnes quasi vestimentum conterentur, tinea comedet eos. Quis ex vobis timens Dominum, audiens vocem servi sui? Quis ambulavit in tenebris, et non est lumen ei? Speret in nomine Domini: et innitatur super Domino Deo suo.

Gradale.

EXSURGE, Domine, et intende judicio meo, Deus meus et Dominus meus in causam meam.

V. Effunde frameam et conclude adversùs eos qui me persequuntur.

Tractus. Domine, non secundùm.

Secundum Johannem.

ANTE sex dies Paschæ venit Jesus Bethaniam, ubi fuerat Lazarus mortuus quem suscitavit Jesus. Fecerunt autem ei cœnam ibi: et Martha ministrabat, Lazarus verò unus erat ex discumbentibus cum eo. Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici pretiosi, et unxit pedes Jesu, et extersit capillis suis pedes ejus: et domus impleta est ex odore unguenti. Dicit ergo unus ex discipulis ejus, Judas Scariothis, qui erat eum traditurus; Quare hoc unguentum non venditur trecentis denariis, et datum est egenis? Dixit autem hoc, non quia de egenis pertinebat ad eum, sed quia fur erat, et loculos habens, ea quæ mittebantur portabat. Dixit ergo Jesus; Sinite illam, ut in diem sepulturæ meæ servet illud. Pauperes enim semper habetis vobiscum, me autem non semper habebitis. Cognovit ergo turba multa ex Judæis quia illic est; et venerunt non

propter Jesum tantùm, sed ut Lazarum viderent quem suscitavit à mortuis. Cogitaverunt autem principes sacerdotum ut et Lazarum interficerent; quia multi propter illum abibant ex Judæis et credebant in Jesum. In crastinum autem turba multa quæ convenerat ad diem festum, cùm audîssent quia venit Jesus Hierosolymam, acceperunt ramos palmarum, et processerunt obviam ei, et clamabant; Osanna, benedictus qui venit in nomine Domini, Rex Israel. Et invenit Jesus asellum, et sedit super eum; sicut scriptum est; Noli timere filia Sion: ecce rex tuus venit tibi sedens super pullum asinæ. Hæc non cognoverunt discipuli ejus primùm: sed quando glorificatus est Jesus. Tunc recordati sunt quia hæc erant scripta de eo: et hæc fecerunt ei. Testimonium ergo perhibebat turba quæ erat cum eo quando Lazarum vocavit de monumento, et suscitavit eum à mortuis. Propterea et obviam venit ei turba: quia audierunt eum fecisse hoc signum. Pharisæi ergo dixerunt ad semetipsos; Videtis quia nihil proficimus? ecce mundus totus post eum abiit. Erant autem Gentiles quidam ex his qui ascenderant, ut adorarent in die festo. Hi ergo accesserunt ad Philippum qui erat à Bethsaidâ Galilææ, et rogabant eum dicentes; Domine, volumus Jesum videre. Venit Philippus, et dicit Andreæ: Andreas rursum et Philippus dixerunt Jesu. Jesus autem respondit eis dicens; Venit hora, ut clarificetur Filius Hominis. Amen, amen, dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terrà mortuum fuerit, ipsum solum manet. Si autem mortuum fuerit, multum fructum affert. Qui amat animam suam, perdet eam. Et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Si quis mihi ministrat, me sequatur: et ubi sum ego, illic et minister meus erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus qui est in cœlis. Nunc anima mea turbata est. Et quid dicam? Pater, salvifica me ex horâ hac. Sed propterea veni in horam hanc. Pater, clarifica nomen tuum. Venit ergo vox de cœlo; Et clarificavi, et iterum clarificabo. Turba ergo quæ stabat et audierat, dicebat tonitruum factum esse. Alii dicebant; Angelus ei locutus est. Respondit Jesus, et dixit; Non propter me vox hæc venit, sed propter vos. Nunc judicium est mundi: nunc princeps hujus mundi ejicietur foras. Et ego si exaltatus fuero à terrâ, omnia traham ad meipsum. Hoc autem dicebat, significans quâ morte esset moriturus. Respondit ei turba; Nos audivimus ex lege quia Christus manet in æternum: et quomodo tu dicis: Oportet exaltari Filium Hominis? Quis est iste Filius Hominis? Dixit ergo eis Jesus; Adhuc modicum, lumen in vobis est. Ambulate dum lucem habetis, ut non tenebræ vos comprehendant. Et qui ambulat in tenebris, nescit quo vadat. Dum lucem habetis, credite in lucem, ut filii lucis sitis. Hæc locutus est Jesus, et abiit: et abscondit se ab eis.

Offertorium.

ERIPE me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: doce me facere voluntatem tuam: quia Deus meus es tu. ℣. Exaudi me in tuâ justitiâ: et ne intres in judicium cum servo tuo, Domine.

Secreta.

IPSA majestati tuæ, Domine, fideles commendet oblatio: quæ per Filium tuum Dominum nostrum Jesum Christum reconciliavit inimicos. Qui tecum.

Communio.

ERUBESCANT et revereantur simul qui gratulantur malis meis : induantur pudore et reverentiâ, qui maligna loquuntur adversùm me.

Postcommunio.

SATIATI munere salutari tuam, Domine, misericordiam deprecamur : ut hoc eodem sacramento quo nos temporaliter vegetas, efficias vitæ æternæ participes. Per.

Super populum.

ADJUVA nos, Deus salutaris noster : et ad beneficia recolenda, quibus nos instaurare dignatus es, tribue venire gaudentes. Per.

FERIA TERTIA.

Officium.

NOS autem gloriari oportet in cruce Domini nostri Jesu Christi : in quo est salus, vita, et resurrectio nostra: per quem salvati et liberati sumus.

Psalmus.

DEUS misereatur nostri et benedicat nobis : illuminet vultum suum super nos et misereatur nostri.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, da nobis ita Dominicæ passionis sacramenta peragere : ut indulgentiam percipere mereamur. Per eundem.

Lectio Hieremiæ Prophetæ.

IN diebus illis, Dixit Hieremias; Domine, demonstrâsti mihi, et cognovi: tu ostendisti mihi studia eorum. Et ego quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimam : et non cognovi quia cogitaverunt super me consilia, dicentes : Mittamus lignum in panem ejus, et eradamus eum de terrâ viventium, et nomen ejus non memoretur ampliùs. Tu autem, Domine Sabaoth, qui judicas justè et probas renes et corda, videam ultionem tuam ex eis. Tibi enim revelavi causam meam : Domine Deus meus.

Gradale.

EGO autem dum mihi molesti essent induebam me cilicio : et humiliabam in jejunio animam meam, et oratio mea in sinu meo convertetur.

V. Judica, Domine, nocentes me : expugna impugnantes me : apprehende arma et scutum, et exsurge in adjutorium mihi.

Sequatur Passio cum Dominus vobiscum, *hoc modo.*

Passio Domini nostri Jesu Christi secundum Marcum.

IN illo tempore, Erat Pascha, et Azyma post biduum : et quærebant summi sacerdotes et scribæ, quomodo Jesum dolo tenerent et occiderent. Dicebant enim; Non in die festo. Ne fortè tumultus fieret in populo. Et cùm esset Jesus Bethaniæ in domo Simonis leprosi, et recumberet: venit mulier habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi, et fracto alabastro, effudit super caput ejus. Erant autem quidam indignè ferentes intrà semetipsos, et dicentes; Ut quid perditio ista unguenti facta est? Poterat enim unguentum istud venundari plusquam trecentis denariis, et dari pauperibus. Et fremebant in eam. Jesus autem dixit; Sinite eam; quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in me. Semper enim pauperes habetis vobiscum: et cùm volueritis, potestis illis benefacere: me autem non semper habebitis. Quod habuit hæc, fecit: prævenit ungere corpus meum in sepulturam. Amen dico vobis: Ubi-

cumque prædicatum fuerit Evangelium istud in universo mundo, et quod hæc fecit, narrabitur in memoriam ejus. Et Judas Scariothis, unus de duodecim, abiit ad summos sacerdotes, ut proderet eum illis. Qui audientes gavisi sunt, et promiserunt ei pecuniam se daturos. Et quærebat quomodo illum oportunè traderet. Et primo die Azymorum quando Pascha immolabant, dicunt ei discipuli; Quo vis eamus, et paremus tibi ut manduces Pascha? Et mittit duos ex discipulis suis, et dicit eis; Ite in civitatem, et occurret vobis homo lagenam aquæ bajulans; sequimini eum. Et quocumque introierit, dicite domino domûs, quia magister dicit: Ubi est refectio mea, ubi Pascha cum discipulis meis manducem? Et ipse vobis demonstrabit cœnaculum grande stratum: et illic parate nobis. Et abierunt discipuli ejus, et venerunt in civitatem, et invenerunt sicut dixerat illis; et paraverunt Pascha. Vespere autem facto, venit cum duodecim. Et discumbentibus illis et manducantibus, ait Jesus; Amen dico vobis, quia unus ex vobis me tradet qui manducat mecum. At illi cœperunt contristari, et dicere ei singillatim; Numquid ego? Qui ait illis; Unus ex duodecim, qui intingit mecum manum in catino. Et Filius quidem Hominis vadit, sicut scriptum est de eo: væ autem homini illi, per quem Filius Hominis tradetur. Bonum erat ei, si non esset natus homo ille. Et manducantibus illis, accepit Jesus panem: et benedicens fregit, et dedit eis, et ait; Sumite, hoc est corpus meum. Et accepto calice, gratias agens dedit eis: et biberunt ex illo omnes. Et ait illis; Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur. Amen dico vobis, quòd jam non bibam de hoc genimine vitis usque in diem illum, cùm illud bibam novum in regno Dei. Et hymno dicto, exierunt in montem Olivarum. Et ait eis Jesus; Omnes scandalizabimini in me in nocte istâ: quia scriptum est: Percutiam pastorem, et dispergentur oves. Sed posteaquam resurrexero, præcedam vos in Galilæam. Petrus autem, ait ei; Et si omnes scandalizati fuerint, sed non ego. Et ait illi Jesus; Amen dico tibi, quia tu hodie in nocte hac, priusquam gallus bis vocem dederit, ter me es negaturus. At ille ampliùs loquebatur; Etsi oportuerit me simul commori tecum, non te negabo. Similiter autem et omnes dicebant. Et venerunt in prædium cui nomen Gethsemani. Et ait discipulis suis: Sedete hîc, donec orem. Et assumit Petrum et Jacobum et Johannem secum: et cœpit pavere et tædere. Et ait illis; Tristis est anima mea, usque ad mortem: sustinete hic, et vigilate. Et cùm processisset paululum, procidit super terram: et orabat ut si fieri posset, transiret ab eo hora: et dixit; Abba Pater, omnia tibi possibilia sunt, transfer calicem hunc à me. Sed non quod ego volo, sed quod tu. Et venit, et invenit eos dormientes. Et ait Petro; Simon, dormis? non potuisti unâ hora vigilare mecum? Vigilate et orate, ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. Et iterum abiens oravit, eundem sermonem dicens. Et reversus denuò, invenit eos dormientes. Erant enim oculi eorum gravati, et ignorabant quid responderent ei. Et venit tertiò, et ait illis; Dormite jam, et requiescite. Sufficit. Venit hora: ecce tradetur Filius Hominis in manus peccatorum. Surgite, eamus: ecce qui me tradet prope est. Et adhuc eo

loquente, venit Judas Scarioth unus ex duodecim, et cum illo turba multa cum gladiis et lignis, missi à summis sacerdotibus et scribis et senioribus. Dederat autem traditor ejus signum eis, dicens; Quemcumque osculatus fuero, ipse est; tenete eum, et ducite eum. Et cùm venisset, statim accedens ad eum, ait; Rabbi. Et osculatus est eum. At illi manus injecerunt in Jesum, et tenuerunt eum. Unus autem de circumstantibus educens gladium, percussit servum summi sacerdotis, et amputavit illi auriculam. Et respondens Jesus, ait illis; Tanquam ad latronem exiistis cum gladiis et lignis comprehendere me! Cotidiè eram apud vos in templo docens, et non me tenuistis. Sed ut adimpleantur Scripturæ. Tunc discipuli ejus relinquentes eum omnes fugerunt. Adolescens autem quidam sequebatur eum amictus sindone super nudo: et tenuerunt eum. At ille rejectâ sindone, nudus profugit ab eis. Et adduxerunt Jesum ad summum sacerdotem: et convenerunt omnes sacerdotes et scribæ et seniores. Petrus autem à longè secutus est eum usque intrò in atrium summi sacerdotis: et sedebat cum ministris et calefaciebat se ad ignem. Summi verò sacerdotes et omne concilium quærebant adversùs Jesum testimonium ut eum morti traderent; nec inveniebant. Multi enim testimonium dicebant adversùs eum: et convenientia testimonia non erant. Et quidam surgentes, falsum testimonium ferebant adversùs eum, dicentes; Quoniam nos audivimus eum dicentem: Ego dissolvam templum hoc manufactum, et post triduum aliud non manufactum ædificabo. Et non erat conveniens testimonium illorum. Et exsurgens summus sacerdos in medium, interrogavit Jesum dicens;

Non respondes quicquam ad ea quæ tibi objiciuntur ab his? Ille autem tacebat, et nihil respondit. Rursum summus sacerdos interrogavit eum, et dixit ei; Tu es Christus Filius Dei benedicti? Jesus autem dixit illi; Ego sum. Et videbitis Filium Hominis à dextris sedentem virtutis, et venientem cum nubibus cœli. Summus autem sacerdos scindens vestimenta sua, ait; Quid adhuc desideramus testes? Audîstis blasphemiam: quid vobis videtur? Qui omnes condemnaverunt eum esse reum mortis. Et cœperunt quidam conspuere in eum, et velare faciem ejus, et colaphis eum cædere, et dicere ei; Prophetiza. Et ministri alapis eum cædebant. Et cùm esset Petrus in atrio deorsum venit una ex ancillis summi sacerdotis: et cùm vidisset Petrum calefacientem se, aspiciens illum, ait; Et tu cum Jesu Nazareno eras. At ille negavit, dicens; Neque scio, neque novi quid dicas. Et exiit foras ante atrium, et gallus cantavit. Rursum autem cùm vidisset illum alia ancilla, cœpit dicere circumstantibus, quia hic ex illis est. At ille iterùm negavit. Et post pusillum rursùs qui astabant, dicebant Petro: Verè ex illis es: nam et Galilæus es. Ille autem cœpit anathematizare et jurare: quia nescio hominem istum, quem dicitis. Et statim iterùm gallus cantavit. Et recordatus est Petrus verbi quod dixerat ei Jesus: Prius quàm gallus cantet bis, ter me negabis. Et cœpit flere. Et confestim manè consilium facientes summi sacerdotes cum senioribus et scribis et universo concilio, vincientes Jesum duxerunt et tradiderunt Pilato. Et interrogavit eum Pilatus; Tu es rex Judæorum? At ille respondens, ait illi; Tu dicis. Et accusabant eum summi sacer-

dotes, in multis. Pilatus autem rursùs interrogavit eum, dicens; Non respondes quicquam? vide in quantis te accusant. Jesus autem amplius nihil respondit, ita ut miraretur Pilatus. Per diem autem festum dimittere solebat illis unum ex vinctis, quemcumque petîssent. Erat autem qui dicebatur Barrabas qui cum seditiosis erat vinctus, qui in seditione fecerat homicidium. Et cùm ascendisset turba, cœpit rogare sicut semper faciebat illis. Pilatus autem respondit eis, et dixit; Vultis dimittam vobis regem Judæorum? Sciebat enim quòd per invidiam tradidissent eum summi sacerdotes. Pontifices autem concitaverunt turbam, ut magis Barraban dimitteret eis. Pilatus autem iterum respondens, ait illis; Quid ergo vultis faciam regi Judæorum? At illi iterùm clamaverunt; Crucifige eum. Pilatus verò dicebat eis; Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant; Crucifige eum. Pilatus autem volens populo satisfacere, dimisit illis Barraban, et tradidit Jesum flagellis cæsum, ut crucifigeretur. Milites autem duxerunt eum intro in atrium prætorii, et convocant totam cohortem, et induunt eum purpurâ, et imponunt ei plectentes spineam coronam. Et cœperunt salutare eum; Ave, rex Judæorum. Et percutiebant caput ejus arundine: et conspuebant eum, et ponentes genua, adorabant eum. Et postquam illuserunt ei, exuerunt illum purpurâ, et induerunt illum vestimentis suis: et educunt illum ut crucifigerent eum. Et angariaverunt prætereuntem quempiam Simonem Cyrenæum venientem de villâ, patrem Alexandri et Rufi, ut tolleret crucem ejus. Et perducunt eum in Golgotha locum: quod est interpretatum, Calvariæ locus. Et dabant ei bibere mirratum vinum: et non accepit. Et crucifigentes eum, diviserunt vestimenta ejus, mittentes sortem super eis, quis quid tolleret. Erat autem hora tertia: et crucifixerunt eum. Et erat titulus causæ ejus inscriptus: Rex Judæorum. Et cum eo crucifigunt duos latrones: unum à dextris et alium à sinistris ejus. Et adimpleta est scriptura quæ dicit; Et cum iniquis deputatus est. Et prætereuntes blasphemabant eum, moventes capita sua, et dicentes; Vah, qui destruit templum et in tribus diebus reædificat; salvum fac temetipsum, descendens de cruce. Similiter et summi sacerdotes ludentes ad alterutrum, cum scribis dicebant; Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere. Christus rex Israel descendat nunc de cruce, ut videamus et credamus. Et qui cum eo crucifixi erant, convitiabantur ei. Et factâ horâ sextâ, tenebræ factæ sunt per totam terram usque in horam nonam. Et horâ nonâ exclamavit Jesus voce magnâ, dicens; Heloy, Heloy, lamazabathani? Quod est interpretatum; Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Et quidam de circumstantibus audientes, dicebant; Ecce Heliam vocat. Currens autem unus, et implens spongiam aceto, circumponensque calamo, potum dabat ei, dicens; Sinite, videamus si veniat Helias ad deponendum eum. Jesus autem emissâ voce magnâ exspiravit.

ET velum templi scissum est in duo, à summo usque deorsum. Videns autem Centurio, qui ex adverso stabat, quia sic clamans exspirâsset, ait; Verè homo hic Filius Dei erat. Erant autem et mulieres de longè aspicientes: inter quas erat Maria Magdalene et Maria Jacobi minoris et Joseph mater et Salo-

me: et cùm esset in Galilæâ, sequebantur eum et ministrabant ei. Et aliæ multæ: quæ simul cum eo ascenderant Hierosolymam.

ET cùm jam serò esset factum (quia erat parasceve, quod est ante sabbatum) venit Joseph ab Arimathiâ nobilis decurio, qui et ipse erat exspectans regnum Dei, et audacter introiit ad Pilatum, et petiit corpus Jesu. Pilatus autem mirabatur si jam obiisset. Et accersito centurione, interrogavit eum si jam mortuus esset. Et cùm cognovisset à centurione, donavit corpus Joseph. Joseph autem mercatus sindonem et deponens eum, involvit sindone, et posuit eum in monumento quod erat excisum de petrâ, et advolvit lapidem ad ostium monumenti.

Offertorium.

CUSTODI me, Domine, de manu peccatoris: et ab hominibus iniquis eripe me, Domine.

V. Qui cogitaverunt supplantare gressus meos: absconderunt superbi laqueum mihi.

Secreta.

DICATÆ tibi plebis, Domine, quæsumus, oblationes sanctifica: ut à terrenæ vetustatis conversatione mundati, cœlestis vitæ profectibus innovemur. Per.

Communio.

ADVERSUM me execrabantur qui sedebant in portâ: et in me psallebant qui bibebant vinum, ego verò orationem meam ad te, Domine, tempus beneplaciti, Deus: in multitudine misericordiæ tuæ.

Postcommunio.

REPLETI, Domine, sacri muneris gratiâ, supplices exoramus: ut quæ gustu corporeo dulci veneratione contingimus: dulciora mentibus sentiamus. Per.

Super populum.

TUA nos misericordia, Deus, et ab omni surreptione vetustatis expurget et capaces sanctæ novitatis efficiat. Per Dominum.

FERIA QUARTA.

Officium.

IN nomine Domini omne genu flectatur: cœlestium, terrestrium et infernorum: quia Dominus factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis: ideo Dominus Jesus Christus in gloriâ est Dei Patris.

Psalmus.

DOMINE, exaudi orationem meam: et clamor meus ad te veniat.

Sequatur Oratio sine Dominus vobiscum *sed tantum cum* Oremus *et* Flectamus genua.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui nostris excessibus incessanter affligimur; per Unigeniti tui passionem liberemur. Qui tecum.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus; Dicite filiæ Sion: Ecce salvator tuus venit: et merces ejus cum eo. Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosrâ? iste formosus in stolâ suâ, gradiens in multitudine fortitudinis suæ. Ego qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum. Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari? Torcular calcavi solus, et de Gentibus non est vir mecum: calcavi eos in furore meo, et

conculcavi eos in irâ meâ : et aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea, et omnia indumenta mea inquinavi. Dies enim ultionis in corde meo, annus retributionis meæ venit. Circumspexi, et non erat auxiliator : quæsivi, et non erat qui adjuvaret : et salvavit mihi brachium meum, et indignatio mea auxiliata est mihi. Miserationum Domini recordabor. Laudem Domini annuntiabo, super omnia quæ reddidit nobis : Dominus Deus noster.

Gradale.

NE avertas faciem tuam à puero tuo : quoniam tribulor velociter exaudi me.

℣. Salvum me fac, Deus : quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam ; infixus sum in limo profundi : et non est substantia.

Sequatur Dominus vobiscum, *et* Oremus *et* Flectamus.

Oratio.

DEUS, qui pro nobis Filium tuum crucis patibulum subire voluisti : ut inimici à nobis repelleres potestatem ; concede nobis famulis tuis ut resurrectionis ejus gratiam consequamur. Per eundem.

Hic dicantur memoriæ consuetæ.

Lectio Esaiæ Prophetæ.

IN diebus illis, Dixit Esaias propheta ; Domine, quis credidit auditui nostro? et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendit sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terrâ sitienti : et non est species ei neque decor : et vidimus eum et non erat aspectus, et desideravimus eum despectum et novissimum virorum, virum dolorum et scientem infirmitatem : et quasi absconditus vultus ejus et despectus. Unde nec reputavimus eum. Verè languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit : et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum à Deo et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra : disciplina pacis nostræ super eum, et livore ejus sanati sumus. Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque à viâ suâ declinavit : et Dominus posuit in eo iniquitatem omnium nostrûm. Oblatus est quia ipse voluit, et non aperuit os suum : sicut ovis ad occisionem ducetur, et sicut agnus coram tondente se obmutescet, et non aperiet os suum. De angustiâ, et de judicio sublatus est ; generationem ejus quis enarrabit? quia abscisus est de terrâ viventium : propter scelus populi mei percussi eum. Et dabit impios pro sepulturâ, et divitem pro morte suâ : eo quod iniquitatem non fecerit, nec dolus fuerit in ore ejus. Et Dominus voluit conterere eum in infirmitate : si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longævum, et voluntas Domini in manu ejus dirigetur. Pro eo quod tradidit in mortem animam suam, et cum sceleratis reputatus est : et ipse multorum peccata tulit, et pro transgressoribus oravit, ut non perirent, Dicit Dominus : omnipotens.

Tractus.

DOMINE, exaudi orationem meam : et clamor meus ad te veniat.

℣. Non avertas faciem tuam à me : in quacunque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

℣. In quacunque die invocavero te : velociter exaudi me.

℣. Quia defecerunt sicut fumus dies mei : et ossa mea sicut in fixorio confixa sunt.

℣. Percussus sum sicut fœnum et aruit cor meum : quia oblitus sum manducare panem meum.

℣. Tu exsurgens, Domine, misereberis Sion: quia venit tempus miserendi ejus.

Sequatur Passio cum Dominus vobiscum *sic.*

Passio Domini nostri Jesu Christi: Secundum Lucam.

IN illo tempore, Appropinquabat dies festus Azymorum, qui dicitur Pascha: et quærebant principes sacerdotum et scribæ, quomodo Jesum interficerent: timebant verò plebem. Intravit autem Sathanas in Judam qui cognominabatur Scarioth, unus de duodecim. Et abiit, et locutus est cum principibus sacerdotum et magistratibus, quemadmodum illum traderet eis. Et gavisi sunt, et pacti sunt illi pecuniam dare. Et spopondit. Et quærebat opportunitatem ut traderet illum sine turbis. Venit autem dies Azymorum, in quâ necesse erat occidi pascha. Et misit Petrum et Johannem, dicens; Euntes parate nobis pascha, ut manducemus. At illi dixerunt; Ubi vis paremus? Et dixit ad eos; Ecce introeuntibus vobis in civitatem, occurret vobis homo amphoram aquæ portans: sequimini eum in domum in quam intrat, et dicetis patrifamilias domûs: Dicit tibi Magister: Ubi est diversorium, ubi pascha cum discipulis meis manducem? Et ipse vobis ostendet cœnaculum magnum stratum, et ibi parate. Euntes autem invenerunt sicut dixit illis, et paraverunt pascha. Et cùm facta esset hora, discubuit, et duodecim Apostoli cum eo. Et ait illis; Desiderio desideravi hoc pascha manducare vobiscum, antequam patiar. Dico enim vobis, quia ex hoc non manducabo illud, donec impleatur in regno Dei. Et accepto calice, gratias egit et dixit; Accipite et dividite inter vos. Dico enim vobis, quòd non bibam de generatione vitis hujus, donec regnum Dei veniat. Et accepto pane, gratias egit et fregit et dedit eis, dicens; Hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter et calicem, postquam cœnavit, dicens; Hic est calix novum testamentum in sanguine meo, qui pro vobis fundetur. Verumtamen ecce manus tradentis me, mecum est in mensâ. Et quidem Filius Hominis, secundùm quod diffinitum est, vadit: verumtamen væ homini illi, per quem tradetur. Et ipsi cœperunt quærere inter se, quis esset ex eis qui hoc facturus esset. Facta est autem et contentio inter eos, quis eorum videretur esse major. Dixit autem eis: Reges Gentium dominantur eorum: et qui potestatem habent super eos, benefici vocantur. Vos autem non sic: sed qui major est in vobis, fiat sicut minor: et qui præcessor est, sicut ministrator. Nam quis major est, qui recumbit an qui ministrat? nonne qui recumbit? Ego autem in medio vestrûm sum, sicut qui ministrat. Vos autem estis, qui permansistis mecum in tentationibus meis. Et ego dispono vobis sicut disposuit mihi Pater meus regnum, ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo: et sedeatis super thronos judicantes duodecim tribus Israel. Ait autem Dominus Simoni; Simon, ecce Sathanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum. Ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua: et tu aliquando conversus, confirma fratres tuos. Qui dixit ei; Domine, tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire. Et ille dixit; Dico tibi, Petre, non cantabit hodie gallus, donec ter abneges nosse me. Et dixit eis; Quando misi vos sine sacculo et perâ et calciamentis, numquid aliquid

defuit vobis? At illi dixerunt; Nihil. Dixit ergo eis; Sed nunc qui habet sacculum, tollat similiter et peram: et qui non habet, vendat tunicam suam, et emat gladium. Dico enim vobis, quoniam adhuc hoc quod scriptum est, oportet impleri in me: Et cum iniquis deputatus est. Etenim ea quæ sunt de me, finem habent. At illi dixerunt; Domine, ecce gladii duo hîc. At ille dixit eis; Satis est. Et egressus ibat secundùm consuetudinem in montem Olivarum. Secuti sunt autem illum et discipuli. Et cùm pervenisset ad locum, dixit illis; Orate, ne intretis in tentationem. Et ipse avulsus est ab eis quantum jactus est lapidis: et positis genibus orabat, dicens; Pater, si vis, transfer calicem istum à me: verumtamen non mea voluntas sed tua fiat. Apparuit autem illi Angelus de cœlo, confortans eum. Et factus in agoniâ, prolixiùs orabat. Et factus est sudor ejus sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram. Et cùm surrexisset ab oratione, et venisset ad discipulos suos, invenit eos dormientes præ tristitiâ. Et ait illis; Quid dormitis? surgite, orate, ne intretis in tentationem. Adhuc eo loquente, ecce turba et qui vocabatur Judas, unus de duodecim, antecedebat eos, et appropinquavit Jesu ut oscularetur eum. Jesus autem dixit illi; Juda, osculo Filium Hominis tradis? Videntes autem hi qui circa ipsum erant, quod futurum erat, dixerunt ei; Domine, si percutimus in gladio? Et percussit unus ex illis servum principis sacerdotum, et amputavit auriculam ejus dexteram. Respondens autem Jesus, ait; Sinite, usque huc. Et cùm tetigisset auriculam ejus, sanavit eum. Dixit autem Jesus ad eos qui venerant ad se, principes sacerdotum et magistratus templi, et seniores; Quasi ad latronem exiistis cum gladiis et fustibus, cùm cotidie vobiscum fuerim in templo non extendistis manus in me? sed hæc est hora vestra et potestas tenebrarum. Comprehendentes autem eum, duxerunt ad domum principis sacerdotum: Petrus verò sequebatur eum à longè. Accenso autem igne in medio atrio, et circumsedentibus illis, erat Petrus in medio eorum. Quem cùm vidisset ancilla quædam sedentem ad lumen, et eum fuisset intuita, dixit; Et hic cum illo erat. At ille negavit eum, dicens; Mulier, non novi illum. Et post pusillum alius videns eum, dixit; Et tu de illis es. Petrus verò ait; O homo, non sum. Et intervallo facto quasi horæ unius, alius quidam affirmabat, dicens; Verè et hic cum illo erat: nam et Galilæus est. Et ait Petrus; Homo, nescio quid dicis. Et continuò adhuc illo loquente cantavit gallus. Et conversus Dominus respexit Petrum. Et recordatus est Petrus verbi Domini sicut dixerat: Quia priusquam gallus cantet, ter me negabis. Et egressus foras flevit amare. Et viri qui tenebant illum, illudebant ei, cædentes. Et velaverunt eum, et percutiebant faciem ejus: et interrogabant eum, dicentes; Prophetiza; quis est qui te percussit? Et alia multa blasphemantes dicebant in eum. Et ut factus est dies, convenerunt seniores plebis et principes sacerdotum et scribæ, et duxerunt illum in concilium suum, dicentes; Si tu es Christus, dic nobis. Et ait illis; Si vobis dixero, non credetis mihi: Si autem et interrogavero, non respondebitis mihi, neque dimittetis. Ex hoc autem erit Filius Hominis sedens à dextris virtutis Dei. Dixerunt autem omnes; Tu ergo es Filius Dei? Qui ait;

Vos dicitis, quia ego sum. At illi dixerunt; Quid adhuc desideramus testimonium? ipsi enim audivimus de ore ejus. Et surgens omnis multitudo eorum, duxerunt illum ad Pilatum. Cœperunt autem accusare illum, dicentes; Hunc invenimus subvertentem gentem nostram, et prohibentem tributa dari Cæsari, et dicentem se Christum regem esse. Pilatus autem interrogavit eum, dicens; Tu es rex Judæorum? At ille respondens ait; Tu dicis. Ait autem Pilatus ad principes sacerdotum et turbas; Nihil invenio causæ in hoc homine. At illi invalescebant, dicentes; Commovet populum docens per universam Judæam, incipiens à Galilæâ usque huc. Pilatus autem audiens Galilæam, interrogavit si homo Galilæus esset. Et ut cognovit quòd de Herodis potestate esset, remisit eum ad Herodem, qui et ipse Hierosolymis erat illis diebus. Herodes autem viso Jesu, gavisus est valdè: erat autem ex multo tempore cupiens videre eum, eo quòd audiret multa de illo, et sperabat signum aliquod videre ab eo fieri. Interrogabat autem illum multis sermonibus. At ipse nihil illi respondebat. Stabant etiam principes sacerdotum et scribæ constanter accusantes eum. Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo: et illusit indutum veste albâ, et remisit ad Pilatum. Et facti sunt amici Herodes et Pilatus in ipsâ die: nam antea inimici erant ad invicem. Pilatus autem convocatis principibus sacerdotum et magistratibus et plebe, dixit ad illos; Obtulistis mihi hunc hominem, quasi avertentem populum, et ecce ego coram vobis interrogans, nullam causam invenio in homine isto ex his in quibus eum accusatis. Sed neque Herodes: nam remisi vos ad illum, et ecce nihil dignum morte actum est ei. Emendatum ergo illum dimittam. Necesse autem habebat dimittere eis, per diem festum, unum. Exclamavit autem simul universa turba, dicens; Tolle hunc, et dimitte nobis Barraban. Qui erat propter seditionem quandam factam in civitate et homicidium, missus in carcerem. Iterum autem Pilatus locutus est ad illos, volens dimittere Jesum. At illi succlamabant, dicentes; Crucifige, crucifige eum. Ille autem tertiò dixit ad illos; Quid enim mali fecit iste? nullam causam mortis invenio in eo: corripiam ergo illum, et dimittam. At illi instabant vocibus magnis, postulantes ut crucifigeretur: et invalescebant voces eorum. Et Pilatus adjudicavit fieri petitionem eorum. Dimisit autem illis eum qui propter homicidium et seditionem missus fuerat in carcerem, quem petebant; Jesum verò tradidit voluntati eorum. Et cùm ducerent eum, apprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem venientem de villâ: et imposuerunt illi crucem portare post Jesum. Sequebatur autem illum turba multa populi ac mulierum, quæ plangebant et lamentabantur eum. Conversus autem ad illas Jesus, dixit; Filiæ Hierusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete, et super filios vestros. Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent: Beatæ steriles et ventres qui non genuerunt, et ubera quæ non lactaverunt. Tunc incipient dicere montibus: Cadite super nos: et collibus: Operite nos. Quia si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet? Ducebantur autem et alii duo nequam cum eo, ut interficerentur. Et postquam venerunt in locum

qui vocatur Calvariæ, ibi crucifixerunt eum; et latrones, unum à dextris, et alterum à sinistris. Jesus autem dicebat; Pater, dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt. Dividentes verò vestimenta ejus, miserunt sortes. Et stabat populus exspectans, et deridebant illum principes, cum eis dicentes; Alios salvos fecit, seipsum salvum faciat, si hic est Christus Dei electus. Illudebant autem ei et milites accedentes, et acetum illi offerentes et dicentes; Si tu es rex Judæorum, salvum te fac. Erat autem et superscriptio scripta super eum, litteris Græcis et Latinis et Hebraicis: Hic est rex Judæorum. Unus autem de his qui pendebant latronibus, blasphemabat eum, dicens; Si tu es Christus, salvum fac temetipsum et nos. Respondens autem alter increpabat eum, dicens; Neque tu times Deum, quòd in eâdem damnatione es? Et nos quidem justè; nam digna factis recipimus: hic verò nihil mali gessit. Et dicebat ad Jesum; Domine, memento mei, cùm veneris in regnum tuum. Et dixit illi Jesus; Amen dico tibi: Hodie mecum eris in paradiso. Erat autem ferè hora sexta. Et tenebræ factæ sunt in universâ terrâ, usque in horam nonam. Et obscuratus est sol. Et velum templi scissum est medium.

ET clamans voce magnâ Jesus, ait; Pater, in manus tuas commendo spiritum meum. Et hæc dicens, exspiravit.

VIDENS autem Centurio quod factum fuerat, glorificavit Deum, dicens; Verè hic homo justus erat. Et omnis turba eorum qui simul aderant ad spectaculum istud, et videbant quæ fiebant, percutientes pectora sua revertebantur. Stabant autem omnes noti ejus à longè, et mulieres quæ secutæ erant eum à Galilæâ, hæc videntes.

ET ecce vir nomine Joseph, qui erat decurio, vir bonus et justus: (Hic non consenserat consilio et actibus eorum,) ab Arimathiâ civitate Judææ, qui exspectabat et ipse regnum Dei. Hic accessit ad Pilatum, et petiit corpus Jesu: et depositum involvit sindone, et posuit eum in monumento exciso: in quo nondum quisquam positus fuerat.

Offertorium.

DOMINE, exaudi orationem meam: et clamor meus ad te perveniat.

V. Ne avertas faciem tuam à me.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, munus oblatum, et dignanter operare, ut quod passionis Filii tui Domini nostri mysterio gerimus, piis affectibus consequamur. Per eundem.

Communio.

POTUM meum cum fletu temperabam, quia elevans allisisti me, et ego sicut fœnum arui: tu autem, Domine, in æternum permanes: tu exsurgens misereberis Sion: quia venit tempus miserendi ejus.

Postcommunio.

LARGIRE sensibus nostris, omnipotens Deus, ut per temporalem Filii tui mortem, quam mysteria veneranda testantur, vitam nobis venisse perpetuam confidamus. Per eundem.

Super populum.

RESPICE, quæsumus, Domine, super hanc familiam tuam, pro quâ Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium et crucis subire tormentum. Qui tecum vivit.

FERIA QUINTA IN CŒNA DOMINI.

Officium. Nos autem gloriari.

Psalmus. Deus misereatur nostri.

Require in tertiâ feriâ præcedente.

Si episcopus celebraverit, tunc dicantur Gloria Patri *et* Gloria in excelsis Domino: *sin autem, non dicantur. Sequatur Oratio cum* Dominus vobiscum *et* Oremus, *sine* Flectamus genua.

DEUS, à quo et Judas proditor reatûs sui pœnam et confessionis suæ latro præmium sumpsit, concede nobis tuæ propitiationis effectum; ut sicut in passione suâ Jesus Christus Dominus noster diversa utrisque intulit stipendia meritorum; ita nobis, ablato vetustatis errore, resurrectionis suæ gratiam largiatur. Qui tecum.

Ad Corinthios.

FRATRES, Convenientibus vobis in unum, jam non est Dominicam cœnam manducare. Unusquisque enim suam cœnam præsumit ad manducandum. Et alius quidem esurit: alius autem ebrius est. Numquid domos non habetis ad manducandum et bibendum? aut ecclesiam Dei contemnitis, et confunditis eos qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? in hoc non laudo. Ego enim accepi à Domino quod et tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus in quà nocte tradebatur, accepit panem, et gratias agens fregit et dixit: Accipite et manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter et calicem, postquam cœnavit, dicens; Hic calix novum testamentum est in meo sanguine: hoc facite quotiescunque bibitis, in meam commemorationem. Quotiescunque enim manducabitis panem hunc et calicem bibetis, mortem Domini annunciabitis donec veniat. Itaque quicumque manducaverit panem vel biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis et sanguinis Domini. Probet autem seipsum homo: et sic de pane illo edat, et de calice bibat. Qui enim manducat et bibit indignè, judicium sibi manducat et bibit: non dijudicans corpus Domini. Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles, et dormiunt multi. Quòd si nosmetipsos dijudicaremus, non utique judicaremur. Dum judicamur autem à Domino corripimur: ut non cum hoc mundo damnemur.

Gradale.

CHRISTUS factus est pro nobis obediens usque ad mortem: mortem autem crucis.

V. Propter quod et Deus exaltavit illum: et dedit illi nomen quod est super omne nomen.

Repetatur Gradale, nisi episcopus celebraverit.

Secundum Johannem.

ANTE diem festum Paschæ, sciens Jesus quia venit ejus hora ut transeat ex hoc mundo ad Patrem: cùm dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos. Et cœnâ factâ, cùm diabolus jam misisset in cor ut traderet eum Judas Simonis Scariothis; sciens quia omnia dedit ei Pater in manus, et quia à Deo exivit, et ad Deum vadit: surgit à cœnà, et posuit vestimenta sua: et cùm accepisset linteum, præcinxit se. Deinde misit aquam in pelvim, et cœpit lavare pedes discipulorum, et extergere linteo quo erat præcinctus. Venit ergo ad Simonem Petrum. Et dicit ei Petrus;

Domine, tu mihi lavas pedes? Respondit Jesus, et dixit ei; Quod ego facio, tu nescis modò, scies autem postea. Dicit ei Petrus; Non lavabis mihi pedes in æternum. Respondit ei Jesus; Si non lavero te, non habebis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus; Domine, non tantùm pedes meos, sed et manus et caput. Dicit ei Jesus; Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes. Sciebat enim quisnam esset qui traderet eum: propterea dixit: Non estis mundi omnes. Postquam ergo lavit pedes eorum et accepit vestimenta sua, cùm recubuisset iterum, dixit eis; Scitis quid fecerim vobis? Vos vocatis me, Magister et Domine: et benè dicitis: sum etenim. Si ergo ego lavi vestros pedes, Dominus et Magister: et vos debetis alter alterius lavare pedes. Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis: ita et vos faciatis.

Non dicatur Credo, *nisi episcopus celebraverit.*

Offertorium.

DEXTERA Domini fecit virtutem: dextera Domini exaltavit me: non moriar, sed vivam, et narrabo opera Domini.

Ubi non fit olei consecratio, ponantur a subdiacono tres hostiæ tantum ad consecrandum; quarum duæ reserventur in crastinum, una ad percipiendum a sacerdote; reliqua ut ponatur cum cruce in sepulchro.

Secreta.

IPSE tibi, quæsumus, Domine, sancte Pater, omnipotens æterne Deus, sacrificium nostrum reddat acceptum, qui discipulis suis in sui commemoratione hoc fieri hodiernâ traditione monstravit, Jesus Christus Dominus noster. Qui tecum.

Hac die dicatur Præfatio quotidiana, et Sanctus *solemniter cantetur, licet episcopus defuerit. Infra Canonem* Communicantes *et* Hanc igitur *et* Qui pridie *dicantur tam a sacerdote quam ab episcopo. Hac die post* Per omnia sæcula sæculorum *cum* Pax Domini *et* Et cum spiritu tuo *more solito, non dicatur* Agnus Dei, *nec pax detur, nisi episcopus celebraverit; tunc enim dicatur* Agnus Dei, *solemniter sicut in festis minoribus duplicibus, et sacri Chrismatis ampulla pro pace deosculetur.*

Communio.

DOMINUS Jesus postquam cœnavit cum discipulis suis, lavit pedes eorum et ait illis: Scitis quid fecerim vobis: ego Dominus et magister exemplum dedi vobis, ut et vos ita faciatis.

Cantatâ Communione, statim incipiantur Vesperæ festivæ sine regimine chori et sine Deus in adjutorium *hoc modo.*

Antiphona.

CALICEM salutaris accipiam: et nomen Domini invocabo.

Psalmus. Credidi.

Antiphona.

CUM his qui oderunt pacem eram pacificus: cùm loquebar illis impugnabant me gratis.

Psalmus. Ad Dominum.

Antiphona.

AB hominibus iniquis libera me, Domine.

Psalmus. Eripe me.

Antiphona.

CUSTODI me à laqueo quem statuerunt mihi: et ab scandalis operantium iniquitatem.

Psalmus. Domine, clamavi.

Antiphona.

CONSIDERABAM ad dexteram et videbam : et non erat qui cognosceret me.

Psalmus. Voce meâ.

Finitis Antiphonis cum suis Psalmis sine Gloria Patri, *statim incipiatur Antiphona,*

CŒNANTIBUS autem accepit Jesus panem : benedixit ac fregit, dedit discipulis suis.

Psalmus. Magnificat.

Dictâ Antiphonâ post Magnificat, *sacerdos vertat se ad populum et dicat* Dominus vobiscum *et* Oremus *more solito.*

Postcommunio.

REFECTI vitalibus alimentis, quæsumus, Domine Deus noster, ut quod tempore nostræ mortalitatis exsequimur, immortalitatis tuæ munere consequamur. Per Dominum.

Dominus vobiscum.

Diaconus.

Benedicamus Domino.

Si episcopus celebraverit, dicatur à diacono, Ite missa est. *Et sic missa et vesperæ simul finiantur. Deinde altaria denudentur.*

Post prandium conveniant clerici ad ecclesiam, ad altaria abluenda, et ad Mandatum faciendum, et ad Completorium dicendum.

Imprimis benedicatur aqua more dominicali extra chorum privatim, scilicet, in vestibulo ante altare. Deinde præparentur duo sacerdotes de excellentioribus cum diacono et subdiacono de secundâ formâ, et ceroferario de primâ formâ; qui omnes sint albis cum amictibus absque paruris induti, et cum duobus clericis vinum et aquam deferentibus, et incipientes à majori altari, abluant illud, infundentes vinum et aquam super cruces in cornibus altaris, dignioribus præcedentibus; et interim cantentur Responsorium In monte Oliveti *à toto choro ante altare cum suo Versu, cantore incipiente; et dicatur sine* Gloria Patri. *Quo finito dicantur Versiculus et Oratio de sancto in cujus honore consecratum est altare, ab excellentiore sacerdote, modestâ voce, id est sine notâ. Quæ terminetur sic* Per Christum Dominum nostrum, *nec præcedat nec subsequatur* Dominus vobiscum, *sed tantùm* Oremus *ante Orationem. Et postea deosculetur altare executor officii et alii ministri consequenter antequam recedant. Eodem modo omnia altaria ecclesiæ abluantur cum Responsoriis et suis Versibus sicut ordinata sunt in prædictâ historiâ; scilicet* In monte Oliveti *et cum Versu et Oratione de sanctis, ut suprà dictum est. Ita tamen quòd nullum Responsorium incipiatur nisi tantùm coram altari: ubi totum cantabitur, ut suprà diximus. Et semper in extremâ ablutione cantetur Responsorium* Circumdederunt me *cum suo Versu. Et si plura fuerint altaria in ecclesiâ quàm Responsoria in prædictâ historiâ: tunc reincipiatur historia, ordine prædicto reservato: scilicet quòd Responsorium* Circumdederunt me *semper ultimo loco cantetur.*

Finitâ ablutione altarium, nuda usque ad Sabbatum Paschæ reserventur. Peractâ pedum ablutione, Completorium sine notâ secretè dicant.

FERIA SEXTA IN DIE PARASCEVES.

Dictâ horâ nonâ, accedat sacerdos ad altare, indutus vestibus sacerdotalibus, et casulâ rubeâ, cum diacono et subdiacono et cæteris ministris altaris, qui omnes sint albis cum amictibus sine paruris induti. Dictâque Oratione Dominicali à sacerdote ante altare, statim procedat acolytus albâ indutus ad legendum hanc lectionem ad gradum chori sine titulo, hoc modo incipiens.

IN tribulatione suâ manè consurgent ad me; Venite et revertamur ad Dominum, quia ipse cepit et sanabit nos: percutiet et curabit nos. Vivificabit nos post duos dies: in die tertiâ suscitabit nos, et vivemus in conspectu ejus. Sci-

emus, sequemurque ut cognoscamus Dominum; quasi diluculum præparatus est egressus ejus, et veniet quasi imber nobis temporaneus et serotinus terræ. Quid faciam tibi, Effraim? quid faciam tibi, Juda? misericordia vestra quasi nubes matutina, et quasi ros manè pertransiens. Propter hoc dolavi in prophetis, et occidi eos in verbis oris mei, et judicia mea quasi lux egredientur. Quia misericordiam volui, et non sacrificium: et scientiam Dei plusquam holocausta.

Chorus alternatim dicat Tractum.

DOMINE, audivi auditum tuum, et timui: consideravi opera tua et expavi.

V. In medio duum animalium innotesceris: dum appropinquaverunt anni cognosceris: dum advenerit tempus ostenderis.

V. In eo dum conturbata fuerit anima mea: in irâ misericordiæ memor eris.

V. Deus à Libano veniet: et Sanctus de monte umbroso et condenso.

V. Operuit cœlos majestas ejus: et laudis ejus plena est terra.

Sequatur Oratio sine Dominus vobiscum, *sed tantum cum* Oremus *et* Flectamus genua.

Oratio.

Deus, à quo et Judas. *Require in die Cœnæ.*

Subdiaconus legat hanc lectionem ad gradum chori sine titulo, hoc modo incipiens.

DIXIT Dominus ad Moysen et Aaron in terrâ Ægypti; Mensis iste vobis principium mensium: primus erit in mensibus anni. Loquimini ad universum cœtum filiorum Israel, et dicite eis: Decimâ die mensis hujus, tollat unusquisque agnum per familias et domos suas. Si autem minor est numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum, assumet vicinum suum qui conjunctus est domui suæ juxta numerum animarum quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus sine maculâ, masculus agniculus: juxta quem ritum tolletis et hœdum. Et servabitis eum usque ad quartam decimam diem mensis hujus: immolabitque eum universa multitudo filiorum Israel, ad vesperum. Et sument de sanguine ac ponent super utrumque postem, et in superliminaribus domorum, in quibus comedent illum. Et edent carnes nocte illâ assas igni, et azymos panes cum lactucis agrestibus. Non comedetis ex eo crudum quid, nec coctum aquâ, sed assum tantùm igni: caput cum pedibus ejus et intestinis vorabitis. Et os ejus non confringetis, nec remanebit ex eo quicquam usque mane: si quid residuum fuerit, igne comburetis. Sic autem comedetis illum: Renes vestros accingetis, calciamenta habebitis in pedibus, tenentes baculos in manibus, et comedetis festinantes. Est enim Phase: id est transitus Domini.

Chorus alternatim dicat Tractum.

ERIPE me, Domine, ab homine malo: à viro iniquo libera me.

V. Qui cogitaverunt malitias in corde: totâ die constituebant prælia.

V. Acuerunt linguam suam sicut serpentes: venenum aspidum sub labiis eorum.

V. Custodi me, Domine, de manu peccatoris: et ab hominibus iniquis libera me.

V. Qui cogitaverunt supplantare gressus meos: absconderunt superbi laqueum mihi.

V. Et funes extenderunt in laqueum pedibus meis: juxta iter scandalum posuerunt mihi.

V. Dixi Domino; Deus meus es tu: exaudi, Domine, vocem orationis meæ.
V. Domine, Domine, virtus salutis meæ: obumbra caput meum in die belli.
V. Ne tradas me à desiderio meo peccatori: cogitaverunt adversum me, ne derelinquas me, ne unquam exaltentur.
V. Caput circuitûs eorum: labor labiorum ipsorum operiet eos.
V. Veruntamen justi confitebuntur nomini tuo: et habitabunt recti cum vultu tuo.

Sequatur Passio sine Dominus vobiscum *et sine titulo, hoc modo incipiens,* Egressus est Jesus cum discipulis suis. *Et cum pronunciatur hæc clausula,* Partiti sunt vestimenta mea, *accedant duo ministri in superpelliciis unus ad dextrum et alius ad sinistrum cornu altaris in finibus, et inde duo linteamina amoveant, quæ ad hoc super altare fuerant posita.*

EGRESSUS est Jesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron ubi erat hortus, in quem introivit ipse et discipuli ejus. Sciebat autem et Judas qui tradebat eum, locum: quia frequenter Jesus convenerat illuc cum discipulis suis. Judas ergo cùm accepisset cohortem, et à pontificibus et Pharisæis ministros, venit illuc cum lanternis et facibus et armis. Jesus itaque sciens omnia quæ ventura erant super eum, processit et dicit eis; Quem quæritis? Responderunt ei; Jesum Nazarenum. Dicit eis Jesus; Ego sum. Stabat autem et Judas qui tradebat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit eis, Ego sum, abierunt retrorsum et ceciderunt in terram. Iterum ergo interrogavit eos et dixit; Quem quæritis? Illi autem dixerunt; Jesum Nazarenum. Respondit Jesus; Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quæritis, sinite hos abire. Ut impleretur sermo quem dixit: Quia quos dedisti mihi, non perdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gladium eduxit eum et percussit pontificis servum, et abscidit auriculam ejus dexteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro; Mitte gladium tuum in vaginam. Calicem quem dedit mihi Pater, non bibam illum? Cohors ergo et tribunus et ministri Judæorum comprehenderunt Jesum, et ligaverunt eum et adduxerunt eum ad Annam primùm: erat autem socer Caiphæ, qui erat pontifex anni illius. Erat autem Caiphas qui consilium dederat Judæis, quia expedit unum hominem mori pro populo. Sequebatur autem Jesum Simon Petrus, et alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus pontifici, et introivit cum Jesu in atrium pontificis. Petrus autem stabat ad ostium foris. Exivit ergo discipulus alius qui erat notus pontifici, et dixit ostiariæ, et introduxit Petrum. Dixit ergo Petro ancilla ostiaria; Numquid et tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille; Non sum. Stabant autem servi et ministri ad prunas quia frigus erat, et calefaciebant se: erat autem cum eis et Petrus stans, et calefaciens se. Pontifex ergo interrogavit Jesum de discipulis suis, et de doctrinâ ejus. Respondit ei Jesus; Ego palam locutus sum mundo: ego semper docui in synagogâ et in templo quo omnes Judæi conveniunt: et in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas? interroga eos qui audierunt, quid locutus sum ipsis: ecce hi sciunt quæ dixerim ego. Hæc autem cùm dixisset, unus assistens ministrorum dedit alapam Jesu, dicens; Sic respondes pontifici? Respondit ei Jesus; Si malè locutus sum, testimonium

perhibe de malo: si autem benè, quid me cædis? Et misit eum Annas ligatum ad Caiphan pontificem. Erat autem Simon Petrus stans et calefaciens se. Dixerunt ergo ei; Numquid et tu ex discipulis ejus es? Negavit ille, et dixit; Non sum. Dixit ergo unus ex servis pontificis, cognatus ejus cujus abscidit Petrus auriculam; Nonne ego te vidi in horto cum illo? Iterum ergo negavit Petrus: et statim gallus cantavit. Adducunt ergo Jesum à Caiphâ in prætorium. Erat autem mane: et ipsi non introierunt in prætorium, ut non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha. Exivit ergo Pilatus ad eos foras, et dixit; Quam accusationem affertis adversùs hominem hunc? Responderunt, et dixerunt ei; Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum. Dixit ergo eis Pilatus; Accipite eum vos, et secundùm legem vestram judicate eum. Dixerunt ergo ei Judæi; Nobis non licet interficere quemquam. Ut sermo Jesu impleretur quem dixit, significans quâ morte esset moriturus. Introivit ergo iterum in prætorium Pilatus, et vocavit Jesum et dixit ei; Tu es rex Judæorum? Et respondit Jesus; A temetipso hoc dicis, an alii tibi dixerunt de me? Respondit Pilatus; Numquid ego Judæus sum? Gens tua et pontifices tradiderunt te mihi. Quid fecisti? Respondit Jesus; Regnum meum non est de hoc mundo: si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei utique decertarent ut non traderer Judæis: nunc autem regnum meum non est hinc. Dixit itaque ei Pilatus; Ergo rex es tu? Respondit Jesus; Tu dicis, quia rex sum ego. Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati: omnis qui est ex veritate, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus; Quid est veritas? Et cùm hoc dixisset, iterum exivit ad Judæos, et dixit eis; Ego nullam invenio in eo causam. Est autem consuetudo vobis, ut unum dimittam vobis in Pascha; vultis ergo dimittam vobis regem Judæorum? Clamaverunt rursum omnes, dicentes; Non hunc, sed Barraban. Erat autem Barrabas latro. Tunc apprehendit Pilatus Jesum, et flagellavit. Et milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti ejus: et veste purpureâ circumdederunt eum, et veniebant ad eum, et dicebant; Ave, rex Judæorum: Et dabant ei alapas. Exivit iterum Pilatus foras, et dixit eis; Ecce adduco eum vobis foras, ut cognoscatis quia in eo nullam causam invenio. Exiit ergo Jesus portans spineam coronam et purpureum vestimentum: et dicit eis Pilatus; Ecce homo. Cùm ergo vidissent eum Pontifices et ministri, clamabant dicentes; Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus; Accipite eum vos, et crucifigite: ego enim non invenio in eo causam. Responderunt ei Judæi; Nos legem habemus, et secundùm legem debet mori, quia Filium Dei se fecit. Cùm ergo audìsset Pilatus hunc sermonem, magis timuit. Et ingressus est prætorium iterum, et dixit ad Jesum; Unde es tu? Jesus autem responsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilatus; Mihi non loqueris? nescis quia potestatem habeo crucifigere te, et potestatem habeo dimittere te? Respondit Jesus; Non haberes potestatem adversùm me ullam, nisi tibi esset datum desuper. Propterea qui me tradidit tibi, majus peccatum habet. Et exinde quærebat Pilatus, dimittere eum. Judæi autem clamabant dicentes; Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris: omnis enim qui

se regem facit, contradicit Cæsari. Pilatus ergo cùm audisset hos sermones, adduxit foras Jesum : et sedit pro tribunali in loco qui dicitur Lithostratos, Hebraicè autem Gabatha. Erat autem parasceve Paschæ, hora quasi sexta. Et dicit Judæis; Ecce rex vester. Illi autem clamabant ; Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit eis Pilatus ; Regem vestrum crucifigam ? Responderunt pontifices ; Non habemus Regem, nisi Cæsarem. Tunc ergo tradidit eis illum, ut crucifigeretur. Susceperunt autem Jesum, et eduxerunt. Et bajulans sibi crucem, exivit in eum qui dicitur Calvariæ locum, Hebraicè Golgotha, ubi eum crucifixerunt ; et cum eo alios duos hinc et hinc, medium autem Jesum. Scripsit autem et titulum Pilatus: et posuit super crucem. Erat autem scriptum : Jesus Nazarenus, Rex Judæorum. Hunc ergo titulum multi legerunt Judæorum : quia prope civitatem erat locus ubi crucifixus est Jesus : et erat scriptum Hebraicè, Græcè, et Latinè. Dicebant ergo Pilato pontifices Judæorum; Noli scribere, Rex Judæorum: sed quia ipse dixit : Rex sum Judæorum. Respondit Pilatus ; Quod scripsi, scripsi. Milites ergo cùm crucifixissent eum, acceperunt vestimenta ejus, et fecerunt quatuor partes, unicuique militi partem, et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper contexta per totum. Dixerunt ergo ad invicem : Non scindamus illam, sed sortiamur de illâ cujus sit. Ut Scriptura impleretur, dicens: Partiti sunt vestimenta mea sibi, et super vestem meam miserunt sortem. Et milites quidem hæc fecerunt. Stabant autem juxta crucem Jesu, mater ejus et soror matris ejus, Maria Cleophæ, et Maria Magdalene. Cùm vidisset ergo Jesus matrem et discipulum stantem quem diligebat, dicit matri suæ ; Mulier, ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo ; Ecce mater tua. Et ex illâ horâ accepit eam discipulus in sua. Postea sciens Jesus quia jam omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit ; Sitio. Vas ergo positum erat, aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto hyssopo circumponentes, obtulerunt ori ejus. Cùm ergo accepisset Jesus acetum, dixit ; Consummatum est. Et inclinato capite tradidit spiritum.

JUDÆI ergo quoniam Parasceve erat, ut non remanerent in cruce corpora sabbato, (erat enim magnus dies ille sabbati) rogaverunt Pilatum ut frangerentur eorum crura, et tollerentur. Venerunt ergo milites : et primi quidem fregerunt crura, et alterius qui crucifixus est cum eo. Ad Jesum autem cùm venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura. Sed unus militum lanceà latus ejus aperuit, et continuò exivit sanguis et aqua. Et qui vidit, testimonium perhibuit: et verum est testimonium ejus. Et ille scit quia vera dicit : ut et vos credatis. Facta sunt enim hæc ut Scriptura impleretur : Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit: Videbunt in quem transfixerunt.

POST hæc rogavit Pilatum Joseph ab Arimathiâ, eo quòd esset discipulus Jesu, occultus autem propter metum Judæorum ; ut tolleret corpus Jesu. Et permisit Pilatus. Venit ergo, et tulit corpus Jesu. Venit autem et Nichodemus, qui venerat ad Jesum nocte primùm, ferens mixturam mirræ et aloes, quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus Jesu, et ligaverunt illud lintheis

cum aromatibus, sicut mos est Judæis sepelire. Erat autem in loco ubi crucifixus est, hortus: et in horto monumentum novum, in quo nondum quisquam positus fuerat. Ibi ergo propter Parasceven Judæorum, quia juxta erat monumentum: posuerunt Jesum.

Finitâ Passione sequantur Orationes solemnes in dextro cornu altaris, sine Dominus vobiscum: *et ad unamquamque illarum dicatur* Flectamus genua; *nisi ad eam quæ pro Judæis orat.*

OREMUS, dilectissimi nobis, in primis pro Ecclesiâ sanctâ Dei; ut eam Deus et Dominus noster pacificare et custodire dignetur toto orbe terrarum, subjiciens ei principatus et potestates; detque nobis quietam et tranquillam vitam de gentibus glorificare Deum Patrem omnipotentem.

Oremus, Flectamus genua *et* Levate.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui gloriam tuam omnibus in Christo gentibus revelâsti; custodi, quæsumus, opera misericordiæ tuæ; ut Ecclesia tua toto orbe diffusa, stabili fide in confessione tui nominis perseveret. Per eundem Dominum.

Oratio.

OREMUS et pro beatissimo Papâ nostro; ut Deus et Dominus noster, qui elegit eum in ordine Episcopatûs sui, salvum atque incolumem custodiat Ecclesiæ suæ sanctæ ad regendum populum sanctum Dei.

Oremus, Flectamus genua, Levate.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, cujus judicio universa fundantur; respice propitius ad preces nostras: et electum nobis Antistitem tuâ pietate conserva; ut Christiana plebs quæ tali gubernatur auctore, sub tanto pontifice credulitatis suæ meritis augeatur. Per.

Oratio.

OREMUS; et pro omnibus Episcopis Presbyteris, Diaconibus, Subdiaconibus, Acolythis, Exorcistis, Lectoribus, Ostiariis, Confessoribus, Virginibus, Viduis, et pro omni populo sancto Dei.

Oremus, Flectamus genua.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, cujus Spiritu totum corpus Ecclesiæ sanctificatur et regitur; exaudi nos propitius pro universis ordinibus supplicantes: ut gratiæ tuæ munere ab omnibus tibi gradibus fideliter serviatur. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Oratio.

OREMUS; et pro christianissimo Rege nostro; ut Deus et Dominus noster subditas illi faciat omnes barbaras nationes ad nostram perpetuam pacem.

Oremus. Flectamus genua.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, in cujus manu sunt omnium potestates et omnium jura regnorum; respice ad Christianorum benignus imperium: ut Gentes quæ in suâ feritate confidunt, potentiæ tuæ dexterâ comprimantur. Per Dominum.

Oratio.

OREMUS; et pro Cathecuminis nostris; ut Deus et Dominus noster adaperiat aures præcordiorum ipsorum, januamque misericordiæ; ut per lavacrum regenerationis acceptâ remissione omnium peccatorum, digni et ipsi inveniantur in Christo Jesu Domino nostro.

Oremus. Flectamus genua.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui Ecclesiam tuam novâ semper prole fœcundas; auge fidem et intellectum

Cathecuminis nostris: ut renati fonte baptismatis, adoptionis tuæ filiis aggregentur. Per.

Oratio.

OREMUS; dilectissimi nobis, Deum Patrem omnipotentem: ut cunctis mundum purget erroribus: morbos auferat, famem depellat, adaperiat carceres, vincula dissolvat; peregrinantibus reditum, infirmantibus sanitatem, navigantibus portum salutis indulgeat.

Oremus. Flectamus genua.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, mœstorum consolatio, laborantium fortitudo; perveniant ad te preces de quacunque tribulatione clamantium; ut omnes sibi in necessitatibus suis misericordiam tuam gaudeant affuisse. Per Dominum.

Oratio.

OREMUS; et pro hæreticis et schismaticis, ut Deus et Dominus noster Jesus Christus eruat eos ab erroribus universis: et ad sanctam matrem Ecclesiam Catholicam atque Apostolicam revocare dignetur.

Oremus. Flectamus genua.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui salvas omnes homines et neminem vis perire; respice ad animas diabolicâ fraude deceptas: ut omni hæreticâ pravitate depositâ, errantium corda resipiscant, et ad veritatis tuæ redeant unitatem. Per Dominum

Oratio.

OREMUS; et pro perfidis Judæis: ut Deus et Dominus noster auferat velamen de cordibus eorum: ut et ipsi agnoscant Jesum Christum Dominum nostrum.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui etiam Judaicam perfidiam à tuâ

misericordiâ non repellis; exaudi preces nostras, quas pro illius populi obcæcatione tibi deferimus; ut agnitâ veritatis tuæ luce quæ Christus est, à suis tenebris eruantur. Per eundem.

Oratio.

OREMUS; et pro Paganis; ut Deus omnipotens auferat iniquitatem à cordibus eorum; ut relictis idolis suis convertantur ad Deum vivum et verum et unicum Filium ejus Jesum Christum Deum et Dominum nostrum; cum quo vivit et regnat cum Spiritu Sancto Deus.

Oremus. Flectamus genua.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui non mortem peccatorum, sed vitam semper inquiris; suscipe propitius orationem nostram: et libera eos ab idolorum culturâ; et aggrega Ecclesiæ tuæ sanctæ ad laudem et gloriam nominis tui. Per Dominum.

Finitis Orationibus, exuat sacerdos casulam, et illam super altare dimittat, et in sede suâ juxta altare se recipiat cum diacono et subdiacono; et si episcopus præsens fuerit, quiescat in sede suâ. Et interim duo alii presbyteri de superiori gradu, nudis pedibus, albis induti absque pururis, tenentes crucem coopertam super brachia solemniter inter eos, retro magnum altare ex dexterâ parte canent hos Versus,

POPULE meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? Responde mihi; quia eduxi te de terrâ Egypti, paràsti crucem Salvatori tuo.

Duo diaconi de secundâ formâ in capis suis nigris ad gradum chori stantes conversi ad altare dicant,

AGYOS O Theos, Agyos yskyros, Agyos Athanathos. Eleyson ymas.

Chorus respondeat Sanctus *cum genuflexione osculando formulas, et resurgat dicendo* Deus. *Eodem modo dicatur,* Sanctus fortis; *tertio cum genuflexione*

dicat Sanctus; *et resurgat dicendo*, et immortalis, miserere nobis.

Sacerdotes verò tenentes crucem et diaconi dicentes Agyos *ad gradum chori, semper sint stantes.*

Item sacerdotes, loco nec habitu mutato, simul dicant Versum,

QUIA eduxi te per desertum quadraginta annis, et manna cibavi te, et introduxi te in terram satis bonam, parâsti crucem Salvatori tuo.

Diaconi Agyos, *loco nec habitu mutato. Chorus*, Sanctus Deus *prædicto modo.*

Item sacerdotes, loco non mutato, dicant Versum,

QUID ultra debui facere tibi, et non feci? ego quidem plantavi te, vinea mea, fructu decora, et tu facta es mihi nimis amara; aceto namque mixto cum felle sitim meam potâsti, et lanceâ perforâsti latus Salvatoris tui.

Diaconi, Agyos. *Chorus*, Sanctus, *supradicto modo. Deinde sacerdotes discooperientes crucem juxta altare ex dexterâ parte, cantent hanc Antiphonam,*

ECCE lignum crucis in quo salus mundi pependit, venite adoremus.

Chorus cum genuflexione osculando formulas respondeat Antiphonam,

CRUCEM tuam adoramus, Domine, et sanctam resurrectionem tuam laudamus et glorificamus; ecce enim propter crucem venit gaudium in universo mundo.

Psalmus, Deus misereatur nostri.

Totus Psalmus dicatur sine Gloria Patri, *à toto choro; et post unumquemque Versum repetatur Antiphona similiter à toto choro cum genuflexione continuâ; et interim deponatur crux solemniter super tertium gradum ab altari juxta quam sedeant prædicti sacerdotes, unus à dextris et alius à sinistris. Deinde procedant clerici ad crucem adorandam nudatis pedibus, incipientes à majoribus.*

Finito Psalmo cum Antiphonâ, cantetur hymnus à prædictis duobus sacerdotibus interim sedentibus juxta crucem supradicto modo.

Hymnus.

CRUX fidelis inter omnes
  arbor una nobilis,
Nulla sylva talem profert,
  fronde, flore, germine;
Dulce lignum, dulces clavos,
  dulce pondus sustinens.

Chorus idem repetat post unumquemque Versum. Interim sedentes sacerdotes dicant

V. Pange, lingua, gloriosi
  prælium certaminis,
Et super crucis trophæum
  dic triumphum nobilem,
Qualiter Redemptor orbis
  immolatus vicerit.

V. De parentis prothoplasti
  fraude factâ condolens,
Quando pomi noxialis
  morte morsu corruit,
Ipse lignum tunc notavit
  damna ligni ut solveret.

V. Hoc opus nostræ salutis
  ordo depoposcerat,
Multiformis proditoris
  ars ut artem falleret;
Et medelam ferret inde
  hostis unde læserat.

V. Quando venit ergo sacri
  plenitudo temporis,
Missus est ab arce Patris
  . natus orbis conditor,
Atque ventre virginali
  caro factus prodiit.

V. Lustra sexque jam peracta
  tempus implens corporis,
Se volente natus ad hoc,
  passioni deditus,
Agnus in cruce levatur
  immolandus stipite.

℣. Hic acetum, fel, arundo,
sputa, clavis, lancea;
Mite corpus perforatur,
sanguis unda profluit;
Terra, pontus, astra, mundus,
quo lavantur flumine.

℣. Gloria et honor Deo
usquequo altissimo;
Una Patri Filioque
inclito Paraclito
Cui laus est et potestas
per æterna sæcula. Amen.

His finitis, deportetur crux per medium chori solemniter à prædictis duobus sacerdotibus, ceroferariis præcedentibus, ubi à populo adoretur ante aliquod altare; et interim cantetur hæc sequens Antiphona in choro cum suo Versu à toto choro interim sedente; cantore incipiente Antiphonam.

DUM fabricator mundi mortis supplicium pateretur in cruce, clamans voce magnâ tradidit spiritum, et ecce velum templi scissum est, monumenta aperta sunt, terræ motus enim factus fuerat magnus, quia mortem Filii Dei clamabat mundus se sustinere non posse. Aperto ergo militis lanceâ latere crucifixi Domini, exivit sanguis et aqua, in redemptionem salutis nostræ.

℣. O admirabile pretium cujus pondere captivitas redempta est mundi, tartarea confracta sunt claustra inferni, aperta est nobis janua regni. Aperto ergo.

Revertente ceroferario ad vestibulum, præcedat sacerdos in superpellicio, discalciatus, sine almucio, deferens corpus Christi in pixide ad altare authenticum, cùm prædicta cantatur Antiphona.

Adoratâ cruce et finitâ prædictâ Antiphonâ cum suo Versu; prædicti duo sacerdotes eâ reverentiâ quâ crucem asportaverunt, usque ad summum altare reportent. Tunc conveniant omnes clerici de choro ad altare, et reinduat ibidem sacerdos casulam quam priùs exuerat, et accedat ad gradum altaris cum diacono et subdiacono, et dicat Confiteor *et* Misereatur *et* Absolutionem *cum Precibus et Oratione,* Aufer à nobis, *more solito: tamen hîc non detur osculum pacis. Deinde, sacrificio super altare more solito deposito et incensato cum vini et aquæ infusione in calicem, et post ablutionem manuum, dicat cum humiliatione coram altari,* In spiritu humilitatis, *osculando altare et benedicendo sacrificium; et sic dicendo,* Orate fratres et sorores, *more solito. Postea dicat statim humili voce, scilicet sine notâ,* Oremus. Præceptis salutaribus moniti *cum Oratione Dominicali, scilicet* Pater noster. *Et chorus respondeat,* Sed libera nos à malo. *Deinde dicat sacerdos,* Libera nos, quæsumus, Domine. *In quâ Oratione, frangat corpus Domini sicut solet fieri cæteris diebus. Et postea dicat humiliter modestâ voce, videlicet sine notâ,* Per omnia sæcula sæculorum. *Chorus respondeat,* Amen. *Deinde dimittat in calicem, sicut solet, partem hostiæ. Non dicatur* Pax Domini, *nec* Agnus Dei, *nec pax detur; sed statim communicet se sacerdos, dicendo,* Corpus et sanguis Domini nostri Jesu Christi, *nullâ præcedente Oratione. Deinde dicant Vesperas, non cantando sed privatim dicendo bini et bini coram altari hoc modo incipientes; Antiphona,* Calicem; *Psalmus,* Credidi propter, *et cæteræ Antiphonæ cum suis Psalmis, sicut in die Cœnæ. Antiphona,* Cœnantibus; *Psalmus,* Magnificat. *Deinde stando dicatur* Pater noster *cum Psalmo,* Miserere. *Finito Psalmo, dicat sacerdos in audientiâ, sed sine notâ, Postcommunionem sine* Dominus vobiscum *et sine* Oremus, *hoc modo incipiens,* Respice, quæsumus, Domine, *sine* Qui tecum. *Et sic Missa et Vesperæ simul finiantur. Non dicatur* Dominus vobiscum *nec* Benedicamus Domino *nec* Ite, missa est. *Finitis his Vesperis, exuat se sacerdos casulam; et assumens sibi unum de prælatis in superpelliciis, et discalciati reponant crucem pariter cum Corpore Dominico in sepulchro, incipiens ipse solus hoc Responsorium,* Æstimatus sum, *genuflectendo cum socio*

suo. Quo incepto, statim surgant. Similiter fiat in Responsorio, Sepulto Domino. *Chorus verò totum Responsorium prosequatur cum suo Versu, genuflectendo per totum tempus usque ad finem servitii, hoc modo;*

cum descendentibus in lacum. Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

V. Posuerunt me in lacu inferiori, in tenebrosis et in umbrâ mortis. Factus.

Deinde, incensato sepulchro et clauso ostio, incipiat idem sacerdos hoc Responsorium, Sepulto Domino. *Et chorus prosequatur totum Responsorium cum suo Versu sic,*

signatum est monumentum. Volventes lapidem ad ostium monumenti. Ponentes milites qui custodirent illud.

V. Ne fortè veniant discipuli ejus et furentur eum, et dicant plebi, Surrexit à mortuis. Ponentes.

Item sacerdos Antiphonam, In pace. *Chorus,* in idipsum dormiam et requiescam. *Sacerdos Antiphonam,* In pace factus est. *Chorus prosequatur,* locus ejus: et in Syon habitatio ejus. *Item sacerdos Antiphonam,* Caro mea. *Chorus prosequatur,* requiescet in spe. *Ad istas tres Antiphonas genuflectant prædicti duo sacerdotes continue.*

His finitis, et dictis Orationibus ad placitum secrete ab omnibus cum genuflexione, omnibus aliis ad libitum recedentibus, ordine non servato, reinduat sacerdos casulam, et eodem ordine quo accessit in principio servitii cum diacono et subdiacono et cæteris ministris abscedat.

Exinde ardebit continuè unus cereus ad minus ante sepulchrum usque ad processionem quæ fit in Resurrectione Dominicâ in die Paschæ. Ita tamen quòd dum Psalmus Benedictus *canitur et cætera quæ sequuntur in sequenti nocte, extinguatur. Similiter etiam extinguatur in Vigiliâ Paschæ dum benedicitur novus ignis usque accendatur cereus Paschalis.*

SABBATO IN VIGILIA PASCHÆ.

Expletâ benedictione novi ignis, incensique ac cerei Paschalis, prout in Manuali lucidè notatur, legantur lectiones sine titulis à dignioribus personis in superpelliciis ad gradum chori.

Lectio prima.

IN principio, creavit Deus cœlum et terram. Terra autem erat inanis et vacua, et tenebræ erant super faciem abyssi: et Spiritus Domini ferebatur super aquas. Dixitque Deus; Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quòd esset bona: et divisit lucem à tenebris. Appellavitque lucem Diem, et tenebras Noctem: factumque est vespere et mane, dies unus. Dixit quoque Deus; Fiat firmamentum in medio aquarum; et dividat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmamentum, divisitque aquas quæ erant sub firmamento ab his quæ erant super firmamentum. Et factum est ita. Vocavitque Deus firmamentum, Cœlum: et factum est vespere et mane, dies secundus. Dixit verò Deus; Congregentur aquæ quæ sub cœlo sunt in locum unum, et appareat arida. Et factum est ita. Et vocavit Deus aridam, Terram, congregationesque aquarum appellavit Maria. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et ait; Germinet terra herbam virentem et facientem semen, et lignum pomiferum faciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetipso sit super terram. Et factum est ita. Et protulit terra herbam virentem, et afferentem semen juxta genus suum, lignumque pomiferum faciens fructum et habens unumquodque sementem secundùm speciem suam. Et vidit Deus quòd esset bonum; et factum est vespere et mane, dies tertius. Dixit autem Deus;

Fiant luminaria in firmamento cœli, et dividant diem ac noctem, et sint in signa et tempora et dies et annos : ut luceant in firmamento cœli et illuminent terram. Et factum est ita. Fecitque Deus duo magna luminaria : luminare majus ut præesset diei, et luminare minus ut præesset nocti. Et stellas. Et posuit eas in firmamento cœli ut lucerent super terram et præessent diei ac nocti, et dividerent lucem à tenebris. Et vidit Deus quòd esset bonum ; et factum est vespere et mane, dies quartus. Dixit etiam Deus ; Producant aquæ reptile animæ viventis, et volatile super terram sub firmamento cœli. Creavitque Deus cete grandia, et omnem animam viventem atque motabilem, quam produxerant aquæ in species suas, et omne volatile secundùm genus suum. Et vidit Deus quòd esset bonum ; benedixitque eis dicens ; Crescite et multiplicamini et replete aquas maris, avesque multiplicentur super terram. Et factum est vespere et mane, dies quintus. Dixit quoque Deus ; Producat terra animam viventem in genere suo, jumenta et reptilia et bestias terræ secundùm species suas. Factumque est ita. Et fecit Deus bestias terræ juxta species suas, et jumenta et omne reptile terræ in genere suo. Et vidit Deus quòd esset bonum ; et ait ; Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram : et præsit piscibus maris et volatilibus cœli et bestiis terræ, universæque creaturæ omnique reptili quod movetur in terrâ. Et creavit Deus hominem ad imaginem suam : ad imaginem Dei creavit illum : masculum et fœminam creavit eos. Benedixitque illis Deus, et ait ; Crescite et multiplicamini et replete terram, et subjicite eam ; et dominamini piscibus maris et volatilibus cœli, et universis animantibus quæ moventur super terram. Dixitque Deus ; Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem semen super terram, et universa ligna quæ habent in semetipsis sementem generis sui, ut sint vobis in escam et cunctis animantibus terræ omnique volucri cœli et universis quæ moventur in terrâ ; et in quibus est anima vivens ut habeant ad vescendum. Et factum est ita. Viditque Deus cuncta quæ fecit : et erant valdè bona. Et factum est vespere et mane, dies sextus. Igitur perfecti sunt cœli et terra, et omnis ornatus eorum. Complevitque Deus die septimo opus suum quod fecerat : et requievit die septimo ab universo opere suo, quod patrarat.

Omnes Orationes sine Dominus vobiscum *et sine* Flectamus genua *dicantur, sed tantum cum* Oremus.

Oratio.

DEUS, qui mirabiliter creâsti hominem et mirabiliùs redemisti ; da nobis, quæsumus, contra oblectamenta peccati mentis ratione persistere, ut mereamur ad gaudia æterna pervenire. Per Dominum.

Sine titulo.

IN diebus illis, Factum est in vigiliâ matutinâ, et ecce respiciens Dominus super castra Ægyptiorum per columnam ignis et nubis, interfecit exercitum eorum : et subvertit rotas curruum, ferebanturque in profundum. Dixerunt ergo Ægyptii ; Fugiamus Israelem : Dominus enim pugnat pro eis contra nos. Et ait Dominus ad Moysen ; Extende manum tuam super mare, ut revertantur aquæ ad Ægyptios super currus et equites eorum. Cùmque extendisset Moyses manum contra mare, reversum est primo

diluculo ad priorem locum: fugientibusque Ægyptiis occurrerunt aquæ, et involvit eos Dominus in mediis fluctibus. Reversæque sunt aquæ, et cooperuerunt currus et equites cuncti exercitûs Pharaonis qui sequentes ingressi fuerant mare: nec unus quidem superfuit ex eis. Filii autem Israel perrexerunt per medium sicci maris, et aquæ eis erant quasi pro muro à dextris et à sinistris. Liberavitque Dominus in die illo Israel de manu Ægyptiorum; et viderunt Ægyptios mortuos super litus maris et manum magnam quam exercuerat Dominus contra eos: metuitque populus Dominum, et crediderunt Domino et Moysi servo ejus. Tunc cecinit Moyses et filii Israel: carmen hoc Domino, et dixerunt.

Tractus.

CANTEMUS Domino: gloriosè enim honorificatus est: equum et ascensorem projecit in mare: adjutor et protector factus est mihi in salutem.

℣. Hic Deus meus et honorificabo eum: Deus Patris mei et exaltabo eum.

℣. Dominus conterens bellum; Dominus nomen est illi.

Oratio.

DEUS, cujus antiqua miracula etiam in nostris sæculis coruscare sentimus; dum quod uni populo à persecutione Ægyptiâ liberando dexteræ tuæ potentiam contulisti: id in salutem gentium per aquam regenerationis operaris: præsta, quæsumus, ut et in Abrahæ filios et in Israeliticam dignitatem totius mundi transeat plenitudo. Per Dominum.

Sine titulo.

IN diebus illis, Apprehendent septem mulieres virum unum, in die illâ dicentes; Panem nostrum comedemus et vestimentis nostris operiemur: tantummodo invocetur nomen tuum super nos, aufer opprobrium nostrum. In die illâ erit germen Domini in magnificentiâ et gloriâ, et fructus terræ sublimis, et exsultatio his qui salvati fuerint de Israel. Et erit: Omnis qui relictus fuerit in Sion, et residuus in Hierusalem, sanctus vocabitur omnis qui scriptus est in vitâ in Hierusalem. Si abluerit Dominus sordes filiarum Sion et sanguinem Hierusalem laverit de medio ejus, in spiritu judicii et spiritu ardoris. Et creavit Dominus super omnem locum Montis Sion, et ubi invocatus est nubem per diem, et fumum et splendorem ignis flammantis in nocte. Super omnem enim gloriam protectio; et tabernaculum erit in umbraculum diei ab æstu, et in securitatem et in absconsionem à turbine: et à pluviâ.

Tractus.

VINEA facta est dilecto in cornu in loco uberi.

℣. Et maceriam circumdedit, et circumfodit, et plantavit vineam Soreth: et ædificavit turrim in medio ejus.

℣. Et torcular fodit in eâ: vinea enim Domini Sabaoth domus Israel est.

Oratio.

DEUS, qui nos ad celebrandum Paschale sacramentum utriusque testamenti paginis imbuisti: da nobis intelligere misericordias tuas, ut ex perceptione præsentium munerum, firma sit exspectatio futurorum. Per.

Sine titulo.

IN diebus illis, Scripsit Moyses canticum et docuit filios Israel. Præcepitque Josue filio Nun, et ait; Confortare, et esto robustus: tu enim introduces filios Israel in terram quam pollicitus sum eis, et ego ero tecum. Postquam

ergo scripsit Moyses verba legis hujus in volumine atque complevit: præcepit Levitis qui portabant arcam fœderis Domini Dei, dicens; Tollite librum istum, et ponite illum in latere arcæ fœderis Domini Dei nostri: ut sit ibi contra te in testimonium. Ego enim scio contentionem tuam, et cervicem tuam durissimam. Adhuc vivente me et ingrediente vobiscum, semper contentiosè egistis contra Dominum: quanto magis cùm mortuus fuero? Congregate ad me omnes majores natu per tribus vestras atque doctores, et loquar eis audientibus sermones istos, et invocabo contra eos cœlum et terram. Novi enim quòd post mortem meam iniquè agetis, et declinabitis citò de viâ quam præcepi vobis: et occurrent vobis mala in extremo tempore, quando feceritis malum in conspectu Domini, ut irritetis eum per opera manuum vestrarum. Locutus est ergo Moyses audiente universo cœtu Israel verba carminis hujus; et ad finem usque complevit.

Tractus.

ATTENDE cœlum et loquar: et audiat terra verba ex ore meo.

V. Exspectetur sicut pluvia eloquium meum: et descendant sicut ros verba mea: sicut imber super gramina.

V. Et sicut nix super fœnum: quia nomen Domini invocabo.

V. Date magnitudinem Deo nostro: Deus verax opera ejus: et omnes viæ ejus judicia.

V. Deus fidelis in quo non est iniquitas: justus et sanctus Dominus.

Oratio.

DEUS, qui Ecclesiam tuam novâ semper gentium vocatione multiplicas: concede, propitius, ut quos aquâ baptismatis abluis, continuâ protectione tuearis. Per.

20

Hanc Orationem non sequatur Lectio sed Tractus.

SICUT cervus desiderat ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te, Deus.

V. Sitivit anima mea ad Deum vivum: quando veniam et apparebo ante faciem Dei mei.

V. Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die ac nocte: dum dicitur mihi per singulos dies, Ubi est Deus tuus.

Deinde sequantur duæ Orationes sub uno Per Dominum *et sub uno* Oremus.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui festa Paschalia agimus, cœlestibus desideriis accensi, fontem vitæ sitiamus Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, respice propitius ad devotionem populi renascentis, qui sicut cervus aquarum expetit fontem: et concede propitius, ut fidei ipsius sitis baptismatis mysterio animam corpusque sanctificet. Per.

Sequatur Septiformis Letania, et cætera ut in Manuali.

Consecratis Fontibus, reversâque processione in chorum, incipiatur missa à cantore sine regimine chori, hoc modo incipiente, Kyrie eleyson. *Interim verò dicat sacerdos,* Confiteor *et* Misereatur *et* Absolutionem, *cum Precibus, et Oratione* Aufer à nobis, *more solito. Deinde thurificet altare, et postea incipiat* Gloria in excelsis. *Tunc omnes genuflectant et pulsentur omnes campanæ. Sequatur* Dominus vobiscum *et* Oremus.

Oratio.

DEUS, qui hanc sacratissimam noctem gloriâ Dominicæ resurrectionis illustras, conserva in novâ familiæ tuæ progenie adoptionis spiritum quem dedisti; ut corpore et mente renovati,

puram tibi exhibeant servitutem. Per eundem. In unitate ejusdem.

Ad Colossenses.

FRATRES, Si consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in dexterâ Dei sedens; quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram. Mortui enim estis, et vita vestra abscondita est cum Christo in Deo. Cùm enim Christus apparuerit, vita nostra: tunc et vos apparebitis cum ipso in gloriâ.

Alleluya. *V.* Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia ejus.

Repetatur Alleluya.

Tractus.

LAUDATE Dominum, omnes gentes: et collaudate eum, omnes populi. *V.* Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: et veritas Domini manet in æternum.

Secundum Matthæum.

VESPERE autem sabbati quæ lucescit in primâ sabbati, venit Maria Magdalene, et altera Maria, videre sepulchrum. Et ecce terræmotus factus est magnus. Angelus autem Domini descendit de cœlo: et accedens revolvit lapidem, et sedebat super eum. Erat autem aspectus ejus sicut fulgur, et vestimenta ejus sicut nix. Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes, et facti sunt velut mortui. Respondens autem angelus, dixit mulieribus; Nolite timere vos: scio enim, quòd Jesum qui crucifixus est, quæritis. Non est hìc. Surrexit enim, sicut dixit. Venite et videte locum, ubi positus erat Dominus. Et cito euntes, dicite discipulis ejus quia surrexit: et ecce præcedet vos in Galilæam. Ibi eum videbitis: ecce prædixi vobis.

Non dicatur Credo, *sed post Evangelium dicatur* Dominus vobiscum *et* Oremus. *Non dicatur Offertorium.*

Secreta. Suscipe, Domine, quæsumus, *ut in die Paschæ.*

Præfatio. Et te quidem omni tempore, sed in hac potissimum nocte. Communicantes et noctem sacratissimam. Hanc igitur oblationem.

Hac die dicatur Sanctus *solemniter. Similiter sacerdos dicat,* Pax Domini, *chorus respondeat,* Et cum spiritu tuo. *Non dicatur* Agnus Dei *nec Pax detur, sed facto intervallo incipiantur Vesperæ festivæ sine regimine chori, et sine* Deus in adjutorium, *hujusmodi,*

Alleluya, *quater. Psalmus.* Laudate Dominum, omnes gentes. *Finito Psalmo cum* Gloria Patri *et* Sicut erat, *tota dicatur Antiphona.*

Quâ dictâ, statim incipiatur Antiphona,

VESPERE autem sabbati quæ lucescit in prima sabbati: venit Maria Magdalene et altera Maria videre sepulchrum. Alleluya.

Psalmus. Magnificat.

Repetitâ Antiphonâ, dicat sacerdos Dominus vobiscum *et* Oremus.

Postcommunio. Spiritum in nobis, Domine, *ut in die Paschæ.*

Et sic Missa et Vesperæ simul finiantur, diacono dicente, Ite missa est.

Notandum, quòd iste subsequens cantus Gloria in excelsis *cum V.* Spiritus et alme, *habet dici in omnibus sabbatis in capellâ. In choro autem quater in anno tantùm, videlicet in ultimâ commemoratione beatæ Mariæ Virginis proximâ ante Adventum et ante Septuagesimam: et tunc dicatur* Spiritus et alme, *cum versibus sequentibus; et cantetur à toto choro: dicitur etiam in choro in Octavis Assumptionis et Nativitatis beatæ Mariæ; et tunc ad gradum chori à tribus clericis de superiori gradu in superpelliciis debet dici.*

GLORIA in excelsis Deo. Et in terrâ pax hominibus bonæ voluntatis. Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus, rex cœlestis, Deus Pater omnipotens. Domine Fili unigenite Jesu Christe. *Spiritus et alme Christianorum Paraclite.* Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris. *Primogenitus Mariæ virginis matris.* Qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram, *ad Mariæ gloriam.* Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quoniam tu solus sanctus, *Mariam sanctificans.* Tu solus dominus, *Mariam gubernans.* Tu solus altissimus, *Mariam coronans.* Jesu Christe. Cum Sancto Spiritu. In gloriâ Dei Patris. Amen.

Et sciendum est, quandocunque et ubicunque in choro dicitur, Spiritus et alme *ad Missam, dicatur* Sanctus *cum hac additione,* Benedictus Mariæ Filius qui venit in nomine Domini, Osanna in excelsis.

CREDO in unum Deum: Patrem omnipotentem factorem cœli et terræ: visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum Filium Dei unigenitum: Et ex Patre natum ante omnia sæcula: Deum de Deo: lumen de lumine: Deum verum de Deo vero: Genitum non factum: consubstantialem Patri: per quem omnia facta sunt: Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de cœlis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Mariâ virgine: et homo factus est: Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato: passus et sepultus est: Et resurrexit tertiâ die secundùm scripturas: Et ascendit in cœlum: sedet ad dexteram Patris: Et iterum venturus est cum gloriâ judicare vivos et mortuos: Cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum et vivificantem: Qui ex Patre Filioque procedit: Qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur: Qui locutus est per prophetas. Et unam sanctam Catholicam et Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et exspecto resurrectionem mortuorum: Et vitam venturi sæculi. Amen.

Hoc modo incipiantur omnes Præfationes ad Missam per totum annum, tam in feriis quàm in festis duplicibus vel in simplicibus et in dominicis.

PER omnia sæcula sæculorum.

Amen.

Dominus vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Hic elevet sacerdos manus suas, dicens hoc modo.

Sursum corda.

Habemus ad Dominum.

GRATIAS agamus Domino Deo nostro.

Dignum et justum est.

Hæc est Præfatio cotidiana, et dicitur cotidiè per annum, nisi in festis et per Octavas in quibus propriæ habeantur.

VERE dignum et justum est, æquum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere, Domine sancte Pater, omnipotens æterne Deus, per Christum Dominum nostrum.

Per quem majestatem tuam laudant angeli, adorant dominationes, tremunt potestates: Cœli cœlorumque virtutes ac beata seraphin: sociâ exsultatione concelebrant.

Cum quibus et nostras voces: ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes,

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth: Pleni sunt cœli et terra gloriâ tuâ: osanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini: osanna in excelsis.

ET ideo cum angelis et archangelis, cum thronis et dominationibus, Cumque omni militiâ cœlestis exercitûs, hymnum gloriæ tuæ canamus, sine fine dicentes,

Sanctus.

Hæc Præfatio sequens dicatur in die Natalis Domini ad omnes Missas et cotidiè per hebdomadam et in die Circumcisionis et in omnibus Missis de sanctâ Mariâ ab hac die usque ad Purificationem: dicitur etiam in missis de Corpore Christi. Communicantes *dicitur tantùm usque ad Circumcisionem et in die Circumcisionis.*

V. ÆTERNE Deus. Quia per incarnati Verbi mysterium nova mentis nostræ lux tuæ claritatis infulsit. Ut dum visibiliter Deum cognoscimus: per hunc in invisibilium amorem rapiamur. Et ideo cum angelis.

Infra Canonem ad primam Missam in nocte Natalis Domini dicitur, noctem sacratissimam, *et ad omnes alias Missas dicitur sic,* diem sacratissimum, *quandocunque dicitur.*

COMMUNICANTES et noctem sacratissimam, *(In die,* diem sacratissimum) celebrantes: quo beatæ Mariæ intemerata virginitas huic mundo edidit Salvatorem. Sed et memoriam venerantes: In primis ejusdem gloriosæ semper virginis Mariæ, genetricis ipsius Dei et Domini nostri Jesu Christi. Sed et beatorum apostolorum.

Hæc Præfatio dicatur in die Epiphaniæ et per Octavas: et Communicantes *similiter.*

V. ÆTERNE Deus. Quia cùm Unigenitus tuus in substantiâ nostræ mortalitatis apparuit: in novam nos immortalitatis suæ lucem reparavit. Et ideo.

Infra Canonem.

COMMUNICANTES et diem sacratissimum celebrantes quo Unigenitus tuus in tuâ tecum gloriâ coæternus, in veritate carnis nostræ visibiliter corporalis apparuit. Sed et memoriam venerantes In primis gloriosæ semper virginis Mariæ genetricis ejusdem Dei et Domini nostri Jesu Christi. Sed et beatorum.

Hæc Præfatio dicitur in feriâ quartâ in Capite jejunii, et in omni missâ de jejunio, nisi in dominicis, abhinc usque ad Cœnam Domini, hoc modo.

V. ÆTERNE Deus. Qui corporali jejunio vitia comprimis, mentem elevas, virtutem largiris et præmia per Christum Dominum nostrum. Per quem.

In dominicis autem diebus per Quadragesimam dicatur Præfatio cotidiana.

In Cœnâ Domini infra Canonem.

COMMUNICANTES et diem sacratissimum celebrantes quo Dominus noster Jesus Christus pro nobis est traditus. Sed et memoriam venerantes In primis gloriosæ semper virginis Mariæ genetricis ejusdem Dei et Domini nostri Jesu Christi. Sed et beatorum.

HANC igitur oblationem servitutis nostræ sed et cunctæ familiæ tuæ quam tibi offerimus ob diem in quâ Dominus noster Jesus Christus Filius tuus tradidit discipulis suis corporis et sanguinis sui mysteria celebranda: Quæsumus, Domine, ut placatus accipias.

QUI pridie quàm pro nostrâ omniumque salute pateretur, hoc est hodie, accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas.

Tam ab episcopo quàm à sacerdote dicantur.

Hæc Præfatio dicitur in Vigiliâ Paschæ et per totam hebdomadam et in omnibus dominicis usque ad Ascensionem Domini quando de dominicâ sive de Paschâ dicitur missa. Communicantes *et* Hanc igitur *per hebdomadam et in Octavis Paschæ tantùm dicantur.*

V. ÆTERNE Deus. Et te quidem omni tempore, sed in hac potissimùm nocte *(vel* die) gloriosiùs prædicare, cùm Pascha nostrum immolatus est Christus. Ipse enim verus est agnus qui abstulit peccata mundi. Qui mortem nostram moriendo destruxit, et vitam resurgendo reparavit. Et ideo cum.

Infra Canonem.

COMMUNICANTES et noctem sacratissimam *(vel* diem sacratissimum) celebrantes resurrectionis Domini nostri Jesu Christi secundùm carnem. Sed et memoriam venerantes in primis gloriosæ semper virginis Mariæ genetricis ejusdem Dei et Domini nostri Jesu Christi. Sed et beatorum.

Item infra Canonem.

HANC igitur oblationem servitutis nostræ sed et cunctæ familiæ tuæ quam tibi offerimus pro his quoque quos regenerare dignatus es ex aquâ et Spiritu Sancto, tribuens eis remissionem omnium peccatorum : Quæsumus Domine.

Hæc Præfatio dicatur in die Ascensionis Domini et per Octavas et in dominicâ infra Octavas quando de dominicâ agitur, et Communicantes *similiter.*

V. ÆTERNE Deus per Christum Dominum nostrum. Qui post resurrectionem suam omnibus discipulis suis manifestus apparuit, et ipsis cernentibus est elevatus in cœlum, ut nos Divinitatis suæ tribueret esse participes. Et ideo cum.

Infra Canonem.

COMMUNICANTES et diem sacratissimum celebrantes quo Dominus noster Jesus Christus unigenitus Filius tuus unitam sibi fragilitatis nostræ substantiam in gloriæ suæ dexterâ collocavit. Sed et memoriam venerantes in primis gloriosæ semper virginis Mariæ genetricis ejusdem Dei et Domini nostri Jesu Christi. Sed et beatorum.

Hæc Præfatio dicatur in die Penthecostes et abhinc usque ad festum Sanctæ Trinitatis tantùm, et in omnibus missis de Sancto Spiritu. Communicantes *et* Hanc igitur *usque ad festum Sanctæ Trinitatis tantùm dicantur, et in die Penthecostes, ut suprà.*

V. ÆTERNE Deus per Christum Dominum nostrum. Qui ascendens super omnes cœlos sedensque ad dexteram tuam, promissum Spiritum Sanctum hodiernâ die in filios adoptionis effudit. Quapropter profusis gaudiis totus in orbe terrarum mundus exsultat: sed et supernæ virtutes atque angelicæ potestates hymnum gloriæ tuæ concinunt, sine fine dicentes,

Sanctus.

Infra Canonem.

COMMUNICANTES et diem sacratissimum Penthecostes celebrantes quo Spiritus Sanctus apostolis in igneis linguis apparuit. Sed et memoriam venerantes.

Hanc igitur *ut supra in Pascha.*

Hæc Præfatio dicatur in die Sanctæ Trinitatis et per Octavas quando de Trinitate agitur, et in omnibus dominicis abhinc usque ad Adventum Domini quando de dominicâ agitur, licèt in capitulo dicatur missa : dicatur etiam

in commemoratione Sanctæ Trinitatis per totum annum et in missis sponsalium.

V. ÆTERNE Deus. Qui cum unigenito Filio tuo et Spiritu Sancto unus es Deus, unus es Dominus. Non in unius singularitate personæ, sed in unius Trinitate substantiæ. Quod enim de tuâ gloriâ revelante te credimus, hoc de Filio tuo, hoc de Spiritu Sancto sine differentiâ discretionis sentimus. Ut in confessione veræ sempiternæque Deitatis et in personis proprietas, et in essentiâ unitas, et in majestate adoretur æqualitas. Quam laudant angeli atque archangeli, cherubin quoque ac seraphin qui non cessant clamare jugiter unâ voce dicentes,

Sanctus.

Hæc Præfatio dicatur in omnibus festis apostolorum et evangelistarum et per Octavas apostolorum Petri et Pauli atque Andreæ quando de Octavis agitur; præterquam in festo sancti Johannis apostoli et evangelistæ in hebdomadâ Natalis Domini. In Octavâ tamen ejus dicitur et in festo ejusdem in tempore Paschali.

V. ÆTERNE Deus. Et te, Domine, suppliciter exorare, ut gregem tuum, Pastor æterne, non deseras: sed per beatos apostolos tuos continuâ protectione custodias. Ut iisdem rectoribus gubernetur, quos operis tui vicarios eidem contulisti præesse pastores. Et ideo.

Hæc Præfatio dicatur in utroque festo sanctæ Crucis et in omnibus commemorationibus ejusdem per totum annum.

V. ÆTERNE Deus. Qui salutem humani generis in ligno crucis constituisti: ut unde mors oriebatur, inde vita resurgeret. Et qui in ligno vincebat, in ligno quoque vinceretur per Christum Dominum nostrum. Per quem.

Hæc Præfatio dicatur in omnibus festis beatæ Mariæ, nisi in Purificatione ejusdem; dicatur etiam per Octavas Visitationis, Assumptionis et Nativitatis et in commemorationibus ejusdem per totum annum, nisi à die Natalis Domini usque ad Purificationem.

V. ÆTERNE Deus. Et te in Annuntiatione (*vel* in Visitatione, *vel* in Assumptione, *vel* in Nativitate, *vel* in veneratione) beatæ et gloriosæ semper Virginis Mariæ exsultantibus animis laudare, benedicere et prædicare. Quæ et Unigenitum tuum Sancti Spiritûs obumbratione concepit, et virginitatis gloriâ permanente huic mundo lumen æternum effudit Jesum Christum Dominum nostrum. Per quem.

Et cùm dicat sacerdos Sanctus, *erigat se parumper brachia sua, et jungat manus suas usque ad hæc verba* in nomine Domini; *tunc signet se in facie suâ, et sic fiat in omnibus Præfationibus. Deinde statim manibus junctis et oculis elevatis incipiat* Te igitur *corpore inclinato donec dicat* ac petimus.

Altari summo Terrenani præsulis almi
Præsens Missale devoti contribuere
Robertus Davides Arbuthnot vir recolendus
At quondam Jacobus Sybbald vicarius Arbuthnot.
Assiduis precibus, præsul, defendere cures
Jam dictos famulos, omnesque tibi famulantes
Ut post hanc vitam valeant conscendere sedem
Quâ tecum captent æterni munera regni.
Vendens seu mutans, tollens, retinens, alienans,
Istud ab ecclesiâ dictâ, maledictus ubique
Sit, nisi pœniteat, illuc subitèque reportet.
Ecclesiâ maneat Arbuthnot sic liber iste.
Mille quater centis, nonagesimo primo simul annis
Christi sic junctis, apud Arbuthnot, Domino laus,
In sancti Petri Cathedrâ liber explicit iste.

TE igitur, clementissime Pater, per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum supplices rogamus ac petimus,

Hic erigens se sacerdos osculetur altare a dextris sacrificii dicens,

uti accepta habeas et benedicas hæc ✠ dona, hæc ✠ munera, hæc sancta ✠ sacrificia illibata;

Factis signaculis crucis elevet manus ita dicens,

IN primis quæ tibi offerimus pro Ecclesiâ tuâ sanctâ catholicâ, quam pacificare, custodire, adunare et regere digneris toto orbe terrarum unà cum famulo tuo Papâ nostro *N.* et antistite nostro *N.*

id est, proprio Episcopo tantum,

et rege nostro *N.*

et dicantur nominatim,

et omnibus orthodoxis atque catholicæ et apostolicæ fidei cultoribus.

Sequatur.

MEMENTO, Domine, famulorum famularumque tuarum,

hic orat cogitando pro vivis.

N. et *N.* et omnium circumastantium, quorum tibi fides cognita est et nota devotio, pro quibus tibi offerimus vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis pro se suisque omnibus, pro redemptione animarum suarum, pro spe salutis et incolumitatis suæ; tibique reddunt vota sua æterno Deo vivo et vero.

Sequatur.

COMMUNICANTES et memoriam venerantes In primis gloriosæ semper virginis Mariæ, genetricis Dei et Domini nostri Jesu Christi, Sed et beatorum apostolorum ac martyrum tuorum Petri, Pauli, Andreæ, Jacobi, Johannis, Thomæ, Jacobi, Philippi, Bartholomæi, Mathæi, Symonis et Thadæi, Lini, Cleti, Clementis, Sixti, Cornelii, Cypriani, Laurentii, Chrisogoni, Johannis et Pauli, Cosmæ et Damiani, Et omnium sanctorum tuorum, quorum meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuæ muniamur auxilio, Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Hic respiciat sacerdos hostiam cum magnâ veneratione dicens,

HANC igitur oblationem servitutis nostræ sed et cunctæ familiæ tuæ, Quæsumus, Domine, ut placatus accipias, Diesque nostros in tuâ pace disponas, atque ab æternâ damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari, Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Hic iterum respiciat hostiam dicens,

QUAM oblationem tu, Deus, in omnibus, quæsumus, bene✠dictam, ascri✠ptam, ra✠tam, rationabilem, acceptabilemque facere digneris, ut nobis cor✠pus et san✠guis fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi,

Hic erigat sacerdos manus et conjungat eas, et postea tergat digitos et elevet hostiam, dicens,

QUI pridie quàm pateretur, accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas, et elevatis oculis in cœlum ad te Deum Patrem suum omnipotentem, tibi

Hic inclinet se et postea elevet paululum dicens,

gratias agens, bene✠dixit, fregit,

Hic tangat hostiam dicens,

dedit discipulis suis dicens, Accipite et manducate ex hoc omnes,

Hoc est enim corpus meum:

Et debent ista verba proferri cum uno spiritu et sub unâ prolatione, nullâ pausatione interpositâ. Post hæc verba inclinet se sacerdos ad hostiam, et postea elevet eam supra frontem, ut possit à populo videri, et reverenter illam reponat ante calicem in modum crucis factæ per eandem. Et tunc discooperiat calicem, et teneat inter manus suas, non disjungendo pollices ab indicibus, nisi dum facit benedictiones tantùm, ita dicens,

SIMILI modo postea quàm cœnatum est, accipiens et hunc præclarum calicem in sanctas ac venerabiles manus suas, item tibi

Hic inclinet se dicens,

gratias agens, bene✠dixit, deditque discipulis suis, dicens, Accipite et bibite ex eo omnes,

Hic elevet sacerdos parumper calicem, ita dicens,

Hic est enim calix sanguinis mei novi et æterni testamenti mysterium fidei qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum,

Hic elevet usque ad pectus vel ultra caput dicens,

Hæc quotiescunque feceritis in mei memoriam facietis.

Hic reponat calicem, et fricet digitos suos ultra calicem, et elevet brachia in modum crucis, junctis digitis usque ad hæc verba de tuis donis ac datis, *ita dicens,*

UNDE et memores, Domine, nos tui servi, sed et plebs tua sancta Christi Filii tui Domini Dei nostri tam beatæ passionis necnon et ab inferis resurrectionis, sed et in cœlos gloriosæ ascensionis, offerimus præclaræ majestati tuæ de tuis donis ac datis hostiam ✠ puram, hostiam ✠ sanctam, hostiam ✠ immaculatam, panem sanctum ✠ vitæ æternæ, et calicem ✠ salutis perpetuæ.

Sequatur.

SUPRA quæ propitio ac sereno vultu respicere digneris et accepta habere sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui justi Abel, et sacrificium patriarchæ nostri Abrahæ, et quod tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchisedech sanctum sacrificium, immaculatam hostiam.

Hic sacerdos corpore inclinato et cancellatis manibus dicat Supplices te rogamus *usque ad hæc verba* ex hac altaris participatione, *et tunc erigat se deosculando altare à dextris sacrificii, et faciat signum crucis super hostiam et calicem et in facie suâ cùm dicit* omni benedictione, *ita dicens,*

SUPPLICES te rogamus, omnipotens Deus, jube hæc perferri per manus sancti angeli tui in sublime altare tuum in conspectu divinæ majestatis tuæ, ut quotquot ex hac altaris ✠ participatione sacrosanctum Filii tui cor✠pus et sangui✠nem sumpserimus

Hic benedicat seipsum in facie suâ, dicens,

omni benedic✠tione cœlesti et gratiâ repleamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Sequatur.

MEMENTO etiam, Domine, famulorum famularumque tuarum

Hic orat cogitando pro mortuis,

N. et *N.* qui nos præcesserunt cum signo fidei, et dormiunt in somno pacis. Ipsis, Domine, et omnibus in Christo quiescentibus locum refrigerii lucis et pacis ut indulgeas deprecamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Hic percutiat pectus suum semel, dicendo,

NOBIS quoque peccatoribus famulis tuis de multitudine miserationum

tuarum sperantibus, partem aliquam et societatem donare digneris cum tuis sanctis apostolis et martyribus cum Johanne, Stephano, Mathiâ, Barnabâ, Ignatio, Alexandro, Marcellino, Petro, Felicitate, Perpetuâ, Agathâ, Luciâ, Agnete, Cæciliâ, Anastasiâ, Et cum omnibus sanctis tuis, Intra quorum nos consortium non æstimator meriti sed veniæ, quæsumus, largitor admitte. Per Christum Dominum nostrum.

Non dicatur Amen *sed statim sequatur,*

PER quem hæc omnia, Domine, semper bona creas, sancti✠ficas, vivi✠ficas, bene✠dicis et præstas nobis.

Hic sacerdos discooperiat calicem, et faciat signaculum crucis cum hostiâ quinquies ; primò ultra calicem ex utrâque parte, secundò calici æquale, tertiò infra calicem, quartò sicut primò, quintò ante calicem, sic dicendo.

Per ✠ ipsum Et cum ✠ ipso Et in ✠ ipso est tibi Deo ✠ Patri omnipotenti in unitate Spiritûs ✠ Sancti omnis honor et gloria,

Hic cooperiat sacerdos calicem et teneat manus suas super altare usque dicatur Pater noster, *ita dicens,*

PER omnia sæcula sæculorum. Amen.

Oremus.

Præceptis salutaribus moniti et divinâ institutione formati audemus dicere,

Hic elevet sacerdos manus suas, dicendo,

PATER noster qui es in cœlis, Sanctificetur nomen tuum, Adveniat regnum tuum, Fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terrâ. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem.

Chorus respondeat,

Sed libera nos à malo.

Deinde dicat sacerdos,

Amen.

LIBERA nos, quæsumus, Domine, ab omnibus malis, præteritis, præsentibus, et futuris: et, intercedente beatâ et gloriosâ semperque virgine Dei genetrice Mariâ, Et beatis apostolis tuis, Petro et Paulo atque Andreâ, Cum omnibus sanctis,

Hic accipiat sacerdos patenam et deosculetur eam ; postea ponat ad sinistrum oculum ; deinde ad dextrum ; postea faciat crucem cum patenâ ultrà caput : et tunc reponat eam in locum suum, ita dicens,

Da propitius pacem in diebus nostris, ut ope misericordiæ tuæ adjuti et à peccato simus semper liberi, et ab omni perturbatione securi.

Hic discooperiat calicem et sumat corpus cum inclinatione, transponens in concavitatem calicis, retinendo inter pollices et indices ; et frangat in tres partes, dum dicitur,

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Secundâ fractione,

Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus.

Hic teneat duas fracturas in sinistrâ manu, et tertiam fracturam in dextrâ manu in summitate calicis, dicens apertâ voce,

PER omnia sæcula sæculorum. Amen.

Pax Domini sit semper vobiscum.

Et cum spiritu tuo.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

In missis verò pro defunctis dicatur hoc modo,

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona eis requiem,

tribus vicibus, cum hac additione in fine tertiæ vicis, sempiternam.

Hîc cruce signando, deponat dictam tertiam partem hostiæ in sanguine, sic dicendo,

HÆC sacrosancta commixtio corporis et sanguinis Domini nostri Jesu Christi fiat mihi et omnibus sumentibus salus mentis et corporis, et ad vitam æternam promerendam præparatio salutaris. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Antequam Pax detur, dicat sacerdos hanc Orationem.

DOMINE sancte Pater, omnipotens æterne Deus, da mihi hoc sacrosanctum corpus et sanguinem Filii tui Domini nostri Jesu Christi ita dignè sumere, ut merear per hoc remissionem omnium peccatorum meorum accipere, et tuo Sancto Spiritu repleri, et pacem tuam habere, quia tu es Deus et præter te non est alius; cujus regnum et imperium sine fine permanet in sæcula sæculorum. Amen.

Hic deosculetur sacerdos corporalia in dextrâ parte et summitatem calicis, et det osculum pacis, dicens,

Pax tibi et Ecclesiæ.

R. Et cum spiritu tuo.

Post Pacem datam, dicat sacerdos Orationes sequentes privatim antequam se communicet, tenendo hostiam duabus manibus, ita dicens.

DEUS Pater, fons et origo totius bonitatis, qui ductus misericordiâ Unigenitum tuum pro nobis ad infima mundi descendere et carnem sumere voluisti, quam ego indignus hîc in manibus meis teneo,

Hic inclinet se sacerdos ad hostiam, dicens,

te adoro, te glorifico, te totâ mentis intentione laudo et precor, ut nos famulos tuos non deseras, sed peccata nostra deleas, quatenus tibi soli vivo ac vero Deo puro corde et casto corpore servire valeamus. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

AGIMUS tibi Deo Patri gratias pro jam beatificatis, postulantes eorum interventu nos apud te adjuvari; pro his quoque qui in purgatoriis locis adhuc sunt, immolamus tibi Patri Filium supplicantes ut per hanc sacrosanctam hostiam eorum pœna levior sit et brevior; pro nobis autem peccatoribus quos adhuc gravant peccata carnis et sanguinis, offerimus tibi Patri Filium obsecrantes, ut peccata quæ ex carne et sanguine contraximus, caro mundet, sanguis lavet unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

DOMINE Jesu Christe Fili Dei vivi, qui ex voluntate Dei Patris cooperante Spiritu Sancto per mortem tuam mundum vivificâsti; libera me, quæso, per hoc sacrosanctum corpus et sanguinem tuum à cunctis iniquitatibus meis et ab universis malis, et fac me tuis semper obedire mandatis; et à te nunquam permittas in perpetuum separari, Salvator mundi, qui cum Deo Patre et eodem Spiritu Sancto vivis et regnas Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

CORPORIS et sanguinis tui, Domine Jesu Christe, sacramentum licèt indignus suscipio, non sit mihi judicio neque ad condemnationem pro demeritis meis, sed ad perfectam corporis mei et

animæ meæ salutem in vitam æternam. Amen.

Ad corpus dicat cum inclinatione.

AVE in æternum sanctissima caro Christi, mihi ante omnia et super omnia summa dulcedo. Corpus Domini nostri Jesu Christi sit mihi peccatori via et vita. In nomine Patris.

Hîc sumat corpus, cruce factâ de ipso corpore ante os recipientis.

Deinde ad sanguinem cum magnâ devotione dicat,

AVE in æternum cœlestis potus, mihi ante omnia et super omnia summa dulcedo. Corpus et sanguis Domini nostri Jesu Christi prosint mihi peccatori ad remedium sempiternum in vitam æternam. Amen. In nomine Patris.

Hîc sumat sanguinem; quo sumpto, dicat sacerdos hanc Orationem cum inclinatione.

CORPUS tuum, Domine, quod accepi, et sanctus calix tuus quem potavi adhæreat, obsecro, in visceribus animæ meæ; et præsta ut in me non remaneat macula peccati, in quem pura et sancta introierunt sacramenta corporis et sanguinis tui. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritûs Sancti, Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Deinde eat ad dextrum cornu altaris cum calice inter manus, digitis adhuc conjunctis sicut priùs, et accedat subdiaconus et effundat in calicem vinum et aquam, et recinseret sacerdos manus suas ne aliquæ reliquiæ corporis vel sanguinis remaneant in digitis vel in calice.

Cùm verò aliquis sacerdos debeat bis celebrare in uno die, tunc ad primam missam non debet percipere ablutionem ullam, sed ponere in sacrario aut in vase mundo usque ad finem alterius missæ; et tunc sumatur utraque ablutio.

Post primam infusionem sequatur ista Oratio.

QUOD ore sumpsimus, Domine, purâ mente capiamus, et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum.

Hîc lavet digitos suos in concavitate calicis cum vino fuso à subdiacono; quo hausto sequatur ista Oratio.

HÆC nos communio, Domine, purget à crimine, et cœlestis remedii faciat esse participes.

Hic infundat subdiaconus aquam in calicem; quâ haustâ, eat sacerdos in medium altaris et inclinet se, et dicat cum devotione hanc Orationem.

GRATIAS tibi ago, Domine sancte Pater, omnipotens æterne Deus, qui me refecisti de sacratissimo corpore et sanguine Filii tui Domini nostri Jesu Christi, et precor ut hoc sacramentum salutis nostræ quod sumpsi indignus peccator, non veniat mihi ad judicium neque ad condemnationem pro peccatis meis, sed ad perfectam corporis mei et animæ meæ salutem in vitam æternam. Amen.

Et cum hac Oratione eat sacerdos ad dextrum cornu altaris et abluat manus; diaconus verò interim corporalia complicet, et ad dextrum cornu altaris subdiaconus librum portet, et diaconus accepto calice jacente super patenam, redeunte sacerdote à dextro cornu altaris, si quid infusionis in eo remanserit, ori sacerdotis porrigat resumendum.

Ablutis manibus, sacerdos revertat se ad dextrum cornu altaris, et dicat unà cum suis ministris Communionem. Deinde facto signaculo crucis in facie, vertat se sacerdos ad populum, elevatisque aliquantulum brachiis et junctis manibus, dicat.

Dominus vobiscum.

Et iterum revertat se ad altare, dicens,

Oremus.

Deinde dicat Postcommuniones juxta numerum et ordinem antedictarum Orationum ante Epistolam. Finitâ ultimâ Postcommunione,

factoque signaculo crucis in suâ fronte, iterum vertat se sacerdos ad populum, et dicat,

Dominus vobiscum.

Deinde dicat diaconus,

Benedicamus Domino

vel

Ite missa est.

secundùm temporis exigentiam. Quotiescunque enim dicitur Ite missa est, *semper dicitur ad populum convertendo; et cùm dici debeat,* Benedicamus Domino *vel* Requiescat in pace, *convertendo ad altare dicatur. His dictis, sacerdos corpore inclinato, junctis manibus, tacitâ voce, coram altari in medio dicat hanc Orationem.*

PLACEAT tibi, Sancta Trinitas obsequium servitutis meæ, et præsta ut sacrificium quod oculis tuæ majestatis indignus obtuli, tibi sit acceptabile, mihique et omnibus pro quibus illud obtuli, sit te miserante propitiabile. Qui vivis et regnas Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Quâ finitâ, erigat se sacerdos, signans se in facie suâ dicens,

In nomine Patris.

et sic benedictione cum patenâ super populum datâ, exuat casulam, dicendo Evangelium, In principio erat Verbum *&c. Cùm verò sacerdos exuerit casulam et alia indumenta sacerdotalia, dicat hos Psalmos subscriptos cum Antiphonâ* Trium puerorum, *Ps* Benedicite sacerdotes *usque ad finem, Ps* Laudate Dominum in sanctis ejus *usque ad finem, Ps* Nunc dimittis, *cum uno* Gloria Patri. *Deinde dicatur tota Antiphona,*

TRIUM puerorum cantemus hymnum, quem cantabant in camino ignis benedicentes Dominum.

Kyrie eleyson.

Christe eleyson.

Kyrie eleyson.

Pater noster.

Et ne nos [inducas in tentationem.]

Sed libera [nos à malo.]

Benedicamus Patrem [et Filium cum Sancto Spiritu.]

Laudemus et [superexaltemus eum in sæcula.]

Benedictus es, Domine, [in firmamento cœli.]

Et laudabilis [et gloriosus in sæcula.]

Benedicat et custodiat nos Trinitas sancta.

Amen.

Non intres in judicium cum servo tuo. Domine.

Quia non [justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.]

Domine Deus virtutum, [converte nos.]

Et ostende [faciem tuam et salvi erimus.]

Domine, exaudi [orationem meam.

Et clamor meus ad te veniat.]

Dominus vobiscum.

[Et cum spiritu tuo.

Oremus.]

Oratio.

DEUS, qui tribus pueris [mitigâsti flammas ignium, concede propitius, ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiorum.]

Oratio.

URE igne [Sancti Spiritûs renes nostros et cor nostrum, Domine; ut tibi casto corpore serviamus et mundo corde placeamus.]

Oratio.

ACTIONES nostras, [quæsumus, Domine, aspirando præveni et adjuvando prosequere; ut cuncta nostra operatio et à te semper incipiat, et per te cœpta finiatur.]

Et finiantur sub unâ determinatione Per Christum Dominum nostrum. Amen.

IN DIE PASCHÆ.

Ad Missam. Officium.

RESURREXI et adhuc tecum sum, alleluya; posuisti super me manum tuam, alleluya: mirabilis facta est scientia tua, alleluya, alleluya.

Psalmus.

DOMINE, probâsti me et cognovisti me; tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam.

Oratio.

DEUS, qui hodiernâ die per Unigenitum tuum æternitatis nobis aditum devictâ morte reserâsti: vota nostra quæ præveniendo aspiras, etiam adjuvando prosequere. Per eundem.

Ad Corinthios.

FRATRES, Expurgate vetus fermentum, ut sitis nova conspersio sicut estis azymi. Etenim Pascha nostrum, immolatus est Christus. Itaque epulemur. Non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ et nequitiæ. Sed in azymis sinceritatis: et veritatis.

Gradale.

HÆC dies quam fecit Dominus: exsultemus et lætemur in eâ.

V. Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Alleluya. *V.* Pascha nostrum immolatus est Christus.

Alius versus ad Vesperas tantum.

Epulemur in azymis sinceritatis et veritatis.

Sequentia.

FULGENS præclara rutilat per orbem hodie dies, in quâ Christi lucida narrantur ovanter prælia.

De hoste superbo quem Jesus triumphavit, pulchrè castra illius perimens teterrima.

Infelix culpa Evæ, quâ caruimus omnes vitâ.

Felix proles Mariæ, quâ epulamur modò unà.

Benedicta sit celsa Regina illa,

Generans Regem spoliantem tartara,

Pollentem jam in æthera.

Rex in æternum suscipe benignus præconia nostra sedulè tibi canentia,

Patris sedens ad dexteram,

Victor ubique morte superatâ atque triumphatâ: polorum possidens gaudia.

O magna,

O celsa: O pulchra clementia Christi luciflua, O alma.

Laus tibi honorque ac virtus, qui nostram antiquam leviâsti sarcinam.

Roseo cruore Agni benignissimi empta florida micat hæc aula.

Potenti virtute nostra qui lavit facinora: tribuens dona fulgida.

Stupens valdè in memet jam miror hodierna,

Tanta indignis pandere nobis sacramenta.

Stirpe Daviticâ ortus de tribu Judâ: Leo potens surrexisti in gloriâ: Agnus visus es in terrâ.

Fundans olim arva: regna petis supera: justis reddens præmia, in sæcula dignanter ovantia.

Dic, impie Zabule, quid valet nunc fraus tua,

Igneis nexus loris à Christi victoriâ?

Tribus, linguæ, admiramini; quis audivit talia miracula?

Ut mors mortem sic superaret: rei perciperent talem gratiam.
Judæa incredula, cur manes adhuc inverecunda?
Respice Christicolas, qualiter læti canunt inclyta
Redemptori carmina.
Ergo, pie Rex Christe, nobis dans præmia,
Solve nexorum vincula.
Electorum agmina
Fac tecum resurgere ad beatam gloriam,
Digna rependens merita.
Paracliti Sancti consolationem piam
Expectamus, secundùm promissionem tuam,
Post acta Ascensionis sacra solemnia.
Quâ es egressus ad cœlos nube tectus clarâ,
Pollens laude æternâ.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Maria Magdalene, et Maria Jacobi et Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent Jesum. Et valdè manè unâ sabbatorum, veniunt ad monumentum, orto jam sole. Et dicebant ad invicem; Quis revolvet nobis lapidem ab ostio monumenti? Et respicientes, viderunt revolutum lapidem. Erat quippe, magnus valdè. Et introeuntes in monumentum, viderunt juvenem sedentem in dextris, coopertum stolâ candidâ, et obstupuerunt. Qui dixit illis; Nolite expavescere: Jesum quæritis Nazarenum, crucifixum: surrexit, non est hîc; ecce locus, ubi posuerunt eum. Sed ite, dicite discipulis ejus et Petro, quia præcedet vos in Galilæam. Ibi eum videbitis: sicut dixit vobis.

Credo.

Offertorium.

TERRA tremuit et quievit dum resurgeret in judicio Deus, alleluya.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, preces populi tui cum oblationibus hostiarum: ut paschalibus initiatæ mysteriis, ad æternitatis nobis medelam, te operante, proficiant. Per.

Præfatio. Et te quidem omni tempore, sed in hac potissimùm die. Communicantes et diem. Hanc igitur.

Communio.

PASCHA nostrum immolatus est Christus, alleluya: itaque epulemur in azymis sinceritatis et veritatis, alleluya, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

SPIRITUM in nobis, Domine, tuæ caritatis infunde; ut quos sacramentis Paschalibus satiâsti, tuâ facias pietate concordes. Per Dominum. In unitate ejusdem Spiritûs.

FERIA SECUNDA.

Officium.

INTRODUXIT vos Dominus in terram fluentem lac et mel, alleluya: et ut lex Domini semper sit in ore vestro, alleluya, alleluya.

Psalmus.

CONFITEMINI Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Oratio.

DEUS, qui solemnitate Paschali mundo remedia contulisti: populum tuum, quæsumus, cœlesti dono prosequere: ut et perfectam libertatem consequi mereatur; et ad vitam proficiat sempiternam. Per Dominum.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Stans Petrus in medio plebis, dixit; Viri fratres, vos scitis quod factum est verbum per universam Judæam. Incipiens enim à Galilæâ, post baptismum quod prædicavit Johannes Jesum à Nazareth: quomodo unxit eum Deus Spiritu Sancto et virtute. Qui pertransivit benefaciendo et sanando omnes oppressos à diabolo, quoniam Deus erat cum illo. Et nos testes sumus omnium quæ fecit in regione Judæorum et Hierusalem: quem occiderunt suspendentes in ligno. Hunc Deus suscitavit tertiâ die, et dedit eum manifestum fieri non omni populo, sed testibus præordinatis à Deo nobis qui manducavimus et bibimus cum illo, postquam resurrexit à mortuis. Et præcepit nobis prædicare populo et testificari, quia ipse est qui constitutus est à Deo judex vivorum et mortuorum. Huic omnes prophetæ testimonium perhibent, remissionem peccatorum accipere per nomen ejus: omnes qui credunt in eum.

Gradale. Hæc dies.

V. Dicat nunc Israel quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Alleluya. *V.* Nonne cor nostrum ardens erat in nobis de Jesu dum loqueretur nobis in viâ.

Sequentia.

ZYMA vetus expurgetur,
Ut sincerè celebretur
Nova resurrectio.
Hæc est dies nostræ spei,
Hujus mira vis diei
Legis testimonio.
Hæc Ægyptum spoliavit
Et Hebræos liberavit
De fornace ferreâ;
His in arto constitutis,
Opus erat servitutis,
Lutum, later, palea.

Jam divinæ laus virtutis,
Jam triumphi, jam salutis,
Vox erumpat libera;
Hæc est dies quam fecit Dominus,
Dies nostri doloris terminus,
Dies salutifera.
Lex est umbra futurorum,
Christus finis promissorum,
Qui consummat omnia.
Christi sanguis igneam
Hebetavit rumphæam,
Ammotâ custodiâ.
Puer forma nostri risûs,
Pro quo vervex est occisus,
Vitæ signat gaudium.
Joseph exit de cisternâ;
Jesus redit ad superna
Post mortis supplicium.
Hic dracones Pharaonis
Draco vorat, à draconis
Immunis malitiâ.
Quos ignitus vulnerat,
Hos serpentis liberat
Ænei præsentia.
Anguem forat in maxillâ
Christus hamus et armilla;
In cavernam reguli
Manum mittit ablactatus,
Et sic fugit exturbatus
Vetus hospes sæculi.
Irrisores Helisæi
Dum conscendit domum Dei,
Zelum calvi sentiunt.
David arreptitius,
Hircus emissarius
Et passer effugiunt.
In maxillâ mille sternit,
Et de tribu suâ spernit
Sampson matrimonium.
Sampson Gazæ seras pandit,
Et asportans portas scandit
Montis supercilium.

Sic de Judâ leo fortis,
Fractis portis diræ mortis,
Die surgens tertiâ,
Rugiente voce Patris,
Ad supernæ sinum matris
Tot revexit spolia.
Cetus Jonam fugitivum
Veri Jonæ signativum
Post tres dies reddit vivum
De ventris angustiâ.
Botrus Cypri reflorescit,
Dilatatur et excrescit;
Synagogæ flos marcescit
Et floret Ecclesia.
Mors et vita conflixere,
Resurrexit Christus verè,
Et cum Christo surrexere
Multi testes gloriæ.
Mane novum, mane lætum,
Vespertinum tergat fletum;
Quia Vita vicit letum
Tempus est lætitiæ.
Jesu victor, Jesu vita,
Jesu vitæ via trita,
Cujus morte mors sopita,
Ad Paschalem nos invita
Mensam cum fiduciâ.
Vive panis, vivax unda,
Vera vitis et fœcunda,
Tu nos pasce, tu nos munda,
Ut à morte nos secundâ
Tua salvet gratia. Amen.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Exeuntes duo ex disdipulis Jesu, ibant ipsâ die in castellum quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab Hierusalem, nomine Emaus. Et ipsi loquebantur ad invicem, de his omnibus quæ acciderant. Et factum est, dum fabularentur et secum quærerent: et ipse Jesus appropinquans ibat cum illis. Oculi autem eorum tenebantur, ne eum agnoscerent. Et ait ad illos; Qui sunt hi sermones quos confertis ad invicem ambulantes, et estis tristes? Et respondens unus cui nomen Cleophas, dixit ei; Tu solus peregrinus es in Hierusalem, et non cognovisti quæ facta sunt in illâ his diebus? Quibus ille dixit; Quæ? Et dixerunt; De Jesu Nazareno, qui fuit vir propheta, potens in opere et sermone coram Deo et omni populo: et quomodo tradiderunt eum summi sacerdotes et principes nostri in damnationem mortis, et crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus, quia ipse esset redempturus Israel. Et nunc super hæc omnia, tertia dies est hodie, quo hæc facta sunt. Sed et mulieres quædam ex nostris terruerunt nos, quæ ante lucem fuerunt ad monumentum, et non invento corpore ejus venerunt dicentes, se etiam visionem angelorum vidisse qui dicunt eum vivere. Et abierunt quidam ex nostris ad monumentum: et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt. Ipsum verò non invenerunt. Et ipse dixit ad eos; O stulti et tardi corde ad credendum, in omnibus quæ locuti sunt prophetæ! Nonne hæc oportuit pati Christum, et ita intrare in gloriam suam? Et incipiens à Moyse et omnibus prophetis, interpretabatur illis in omnibus scripturis quæ de ipso erant. Et appropinquaverunt castello quo ibant: et ipse se finxit longiùs ire. Et coegerunt illum, dicentes; Mane nobiscum Domine, quoniam advesperascit, et inclinata est jam dies. Et intravit cum illis. Et factum est, dum recumberet cum illis, accepit panem et benedixit ac fregit et porrigebat illis. Et statim aperti sunt oculi eorum, et cognoverunt eum. Et ipse evanuit ab oculis eorum. Et dixerunt ad invicem; Nonne cor nostrum ardens erat in nobis de Jesu, dum loqueretur in viâ, et aperiret nobis Scripturas? Et

surgentes eâdem horâ, regressi sunt in Hierusalem. Et invenerunt congregatos undecim et eos qui cum ipsis erant, dicentes, quòd surrexit Dominus verè et apparuit Simoni. Et ipsi narrabant quæ gesta erant in viâ: et quomodo cognoverunt eum: in fractione panis.

Credo.

Offertorium.

ANGELUS Domini descendit de cœlo: et dixit mulieribus; quem quæritis? surrexit sicut dixit, alleluya.

Secreta.

PASCHALES hostias immolantes, quæsumus, Domine; ut quod temporali frequentamus actu, perpetuo comprehendamus effectu per resurgentem à mortuis Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Communio.

SURREXIT Dominus: et apparuit Petro, alleluya.

Postcommunio.

IMPLEATUR in nobis, quæsumus, Domine, sacramenti Paschalis sancta libatio, nosque de terrenis affectibus ad cœleste transferat institutum. Per.

FERIA TERTIA.

Officium.

AQUA sapientiæ potabit eos, alleluya; firmabitur in illis et non flectetur, alleluya: et exaltabit eos in æternum, alleluya, alleluya.

Psalmus.

CONFITEMINI Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Oratio.

DEUS, qui Ecclesiam tuam novo semper fœtu multiplicas; concede

famulis tuis, ut sacramentum vivendo teneant, quod fide perceperunt. Per Dominum.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Surgens Paulus et manu silentium indicens, ait; Viri fratres, filii generis Abraham et qui in vobis timent Deum, vobis verbum salutis hujus missum est. Qui enim habitant Hierusalem, et principes ejus ignorantes Jesum et voces prophetarum; quæ per omne sabbatum leguntur, judicantes impleverunt. Et nullam causam mortis invenientes in eum, petierunt à Pilato, ut interficerent eum. Cùmque consummâssent omnia quæ de eo scripta erant, deponentes eum de ligno, posuerunt in monumento. Deus verò suscitavit eum à mortuis tertiâ die. Qui visus est per dies multos his qui simul ascenderant cum eo de Galilæâ in Hierusalem: qui usque nunc sunt testes ad plebem. Et nos vobis annunciamus eam quæ ad patres nostros repromissio facta est: quoniam hanc Deus adimplevit filiis vestris: resuscitans Jesum Christum Dominum nostrum.

Gradale. Hæc dies.

V. Dicant nunc qui redempti sunt à Domino, quos redemit de manu inimici; de regionibus congregavit eos.

Alleluya. *V.* Surgens Jesus Dominus noster stetit in medio discipulorum suorum et dixit, Pax vobis.

Sequentia.

PROME casta concio cantica, organa subnectens hypodorica.

Regi claustra Deo tartarea rumpenti decanta nunc symphonia.

Morte qui victâ resurgens, gaudia mundo gestat colenda.

Ac insolita morantes perdita cochitti confinia

Aspectant lumina, intrante illo vitâ beatâ.
Terrore percussa tremiscit dæmonum plebs valida;
Dant suspiria fletuum alta; repagula quis sic audax fregerit, mirantur tunc fortia.
Sic ad supera redit cum turmâ gloriosâ, et timida refovet discipulorum corda.
Præcelsa hujus trophæa admirantes, flagitemus nunc voce declivâ,
Virginum inter agmina mereamur pretiosa colere ut Pascha;
Galilæâ inque sacratâ præfulgida contueri lucis exordia.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Stetit Jesus in medio discipulorum suorum, et dixit eis; Pax vobis. Ego sum; nolite timere. Conturbati verò et conterriti, existimabant se spiritum videre. Et dixit eis; Quid turbati estis, et cogitationes ascendunt in corda vestra? Videte manus meas et pedes meos, quia ego ipse sum. Palpate et videte: quia spiritus carnem et ossa non habet, sicut me videtis habere. Et cùm hoc dixisset, ostendit eis manus et latus. Adhuc autem illis non credentibus et mirantibus præ gaudio, dixit; Habetis hîc aliquid quod manducetur? At illi obtulerunt ei partem piscis assi, et favum mellis. Et cùm manducâsset coram eis, sumens reliquias dedit illis. Et dixit eis; Hæc sunt verba, quæ locutus sum ad vos, cùm adhuc essem vobiscum, quoniam necesse est impleri omnia quæ scripta sunt in lege Moysi et prophetis et psalmis de me. Tunc aperuit illis sensum, ut intelligerent Scripturas. Et dixit eis; Quoniam sic scriptum est, et sic oportebat pati Christum, et resurgere à mortuis die tertiâ. Et prædicare in nomine ejus pœnitentiam et remissionem peccatorum: in omnes gentes.

Credo.

Offertorium.

INTONUIT de cœlo Dominus: et Altissimus dedit vocem suam, et apparuerunt fontes aquarum, alleluya.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, preces populi tui et preces Ecclesiæ tuæ, redemptionis suæ gratiâ exsultantis: ut præsentium munerum fide et tuæ resurrectionis credulitate pascantur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre etc.

Communio.

SI consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, alleluya: ubi Christus est in dexterâ Dei sedens: quæ sursum sunt sapite, alleluya.

Postcommunio.

SANCTIFICENT nos, Domine, quæsumus, sumpta mysteria, et Paschalis observantiæ sufficientem nobis tribuant facultatem. Per.

FERIA QUARTA.

Officium.

VENITE, benedicti Patris mei, percipite regnum, alleluya: quod vobis paratum est ab origine mundi, alleluya, alleluya, alleluya.

Psalmus.

CANTATE Domino canticum novum: quia mirabilia fecit.

Oratio.

DEUS, qui nos resurrectionis Dominicæ annuâ solemnitate lætificas: concede propitius, ut per temporalia festa quæ agimus, pervenire ad gaudia æterna mereamur. Per.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Aperiens Petrus os suum, dixit; Viri Israelitæ, et qui timetis Deum, audite. Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, Deus patrum nostrorum glorificavit Filium suum Jesum, quem vos quidem tradidistis et negâstis ante faciem Pilati, judicante illo dimitti. Vos autem sanctum et justum negâstis, et petistis virum homicidam donari vobis. Auctorem verò vitæ interfecistis. Quem Deus suscitavit à mortuis, cujus nos testes sumus. Et nunc, fratres, scio, quia per ignorantiam fecistis sicut et principes vestri. Deus autem qui prænunciavit per os omnium prophetarum pati Christum suum, implevit sic. Pœnitemini igitur et convertimini : ut deleantur peccata vestra.

Gradale. Hæc dies.

V. Dextera Domini fecit virtutem : dextera Domini exaltavit me.

Alleluya. *V.* Surrexit Dominus et occurrens mulieribus, ait; Avete : tunc accesserunt et tenuerunt pedes ejus.

Sequentia.

CONCINAT orbis cunctus, alleluya,
Votis voce solennia
Celebrando Paschalia.
Insontum tenera congaudeat turma sacro fonte nivea,
Spernens Flagitontis undas.
Nos quoque laxas aptemus fibras arte musicâ,
Voce sonorâ modificantes prosis neumata
Voce satis tinnulâ.
Christus namque mitis hostia factus, nostra ob remedia,
Crucis pertulit probra;
Et jugis vita manens subiit letalia,
Fellis amara passus prælibare pocula.
Vulnera satis toleravit dira : transfixus clavis et lanceâ.
Sic patiendo, mala gerens nostra, descendit ad
Ima tartarea.
Hostis antiqui quo defringens arma revehit potens ampla ovando trophæa.
Sicque devictâ morte ac resumptâ carne resurgit victor die in tertiâ.
Unde jam jocundas ipsi canamus odas,
Per quem nobis vita plausit æterna : et cœli clara nobis patescit aula.
Cui sit laus præclara.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Manifestavit se iterùm Jesus discipulis suis ad mare Tiberiadis : manifestavit autem sic : erant autem simul Simon Petrus, et Thomas qui dicitur Didymus, et Nathanael qui erat à Chanâ Galilææ, et filii Zebedæi, et alii ex discipulis ejus duo. Dicit eis Simon Petrus; Vado piscari. Dicunt ei; Venimus et nos tecum. Et exierunt, et ascenderunt in navim : et illâ nocte nihil prendiderunt. Mane autem facto; stetit Jesus in littore: non tamen cognoverunt discipuli, quia Jesus est. Dicit ergo eis Jesus; Pueri, numquid pulmentarium habetis? Responderunt ei; Non. Dixit eis; Mittite in dexteram navigii rethe, et invenietis. Miserunt ergo rethe, et jam non valebant illud trahere, præ multitudine piscium. Dixit ergo discipulus ille quem diligebat Jesus, Petro; Dominus est. Simon Petrus cùm audîsset quia Dominus est, tunicâ succinxit se (erat enim nudus) et misit se in mare. Alii autem discipuli, navigio venerunt, (non enim longè erant à terrâ, sed quasi

cubitis ducentis) trahentes rethe piscium. Ut ergo descenderunt in terram, viderunt prunas positas et piscem superpositum et panem. Dicit eis Jesus ; Afferte de piscibus quos prendidistis nunc. Ascendit Simon Petrus, et traxit rethe in terram plenum magnis piscibus centum quinquaginta tribus. Et cùm tanti essent, non est scissum rethe. Dicit eis Jesus ; Venite, prandete. Et nemo audebat discumbentium interrogare eum ; Tu quis es? scientes quia Dominus est. Et venit Jesus, et accepit panem, et dedit eis. Et piscem similiter. Hoc jam tertiò manifestatus est Jesus discipulis suis : cùm resurrexisset à mortuis.

Credo.

Offertorium.

PORTAS cœli aperuit Dominus : et pluit illis manna ut ederent : panem cœli dedit illis : panem angelorum manducavit homo, alleluya.

Secreta.

SACRIFICIA, Domine, quæsumus, paschalibus gaudiis immolata, nobis tuæ propitiationis munus obtineant; quibus Ecclesia tua mirabiliter pascitur et nutritur. Per.

Communio.

CHRISTUS resurgens ex mortuis, jam non moritur, alleluya : mors illi ultrà non dominabitur, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

AB omni nos, quæsumus, Domine, vetustate purgatos, sacramenti tui veneranda perceptio in novam transferat creaturam. Per.

FERIA QUINTA.

Officium.

VICTRICEM manum tuam. Domine, laudaverunt pariter, alleluya; quia sapientia aperuit os mutum et linguas infantium fecit disertas, alleluya, alleluya.

Psalmus.

CONFITEMINI Domino, quoniam bonus : quoniam in sæculum misericordia ejus.

Oratio.

DEUS, qui diversitatem gentium in confessione tui nominis adunâsti : da ut renatis fonte baptismatis una sit fides mentium et pietas actionum. Per.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Angelus Domini locutus est ad Philippum, dicens ; Surge et vade contra meridianum ad viam quæ descendit àb Hierusalem in Gazam : hæc est deserta. Et surgens abiit. Et ecce vir Æthiops eunuchus potens Candacis reginæ Æthiopum, qui erat super omnes gazas ejus, venerat adorare in Hierusalem : et revertebatur sedens super currum suum, legensque Isaiam prophetam. Dixit autem Spiritus Philippo ; Accede et adjunge te ad currum istum. Accurrens autem Philippus, audivit illum legentem Isaiam prophetam, et dixit ; Putasne intelligis quæ legis ? Qui ait ; Et quomodo possum intelligere, nisi aliquis ostenderet mihi ? Rogavit autem Philippum, ut ascenderet et sederet secum. Locus autem Scripturæ hic erat, quem legebat, Tanquam ovis ad occisionem ductus est, et sicut agnus coram tondente se sine voce, sic non aperuit os suum. In

humilitate judicium ejus sublatum est; generationem ejus quis enarrabit. Quoniam tolletur de terrâ vita ejus? Respondens autem eunuchus Philippo, dixit; Obsecro te, de quo propheta dicit hoc; de se an de alio aliquo? Aperiens autem Philippus os suum, et incipiens à Scripturâ istâ evangelizavit illi Jesum. Et dum irent per viam, venerunt ad quandam aquam. Et ait Eunuchus; Ecce aqua, quis prohibet me baptizari? Dixit autem Philippus; Si credis ex toto corde? Et respondens Eunuchus, dixit; Credo Dei Filium esse Jesum Christum. Et jussit stare currum: et descenderunt uterque in aquam Philippus et Eunuchus, et baptizavit eum. Cùm autem ascendissent de aquâ, Spiritus Domini rapuit Philippum, et ampliùs non vidit eum Eunuchus. Ibat autem per viam suam gaudens. Philippus autem inventus est in Azoto. Et pertransiens evangelizavit civitatibus cunctis donec veniret Cæsaream: nomen Domini nostri Jesu Christi.

Gradale. Hæc dies.

V. Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli: à Domino factum est: et est mirabile in oculis nostris.

Non repetatur Gradale hac die nec in sequenti.

Alleluya. *V.* In die resurrectionis meæ, dicit Dominus: præcedam vos in Galilæam.

Sequentia.

DIC nobis quibus ætheris, nova
Cuncto mundo nuncians gaudia,
Nostram rursus visitans patriam,
Respondens placito vultu, clarâ voce dixit; Alleluya,
Angelus mihi de Christo indicavit pia miracula;
Resurrexisse Dominum siderum cecinit voce laudandâ.
Mox ergo pennas volucris vacuas dirigens læta per auras,
Rediit famulis, ut dixit, vacuatam legem veterem, et novam regnare gratiam.
Itaque plaudite, famuli, voce clarâ:
Christus hodie redemit nos à morte dirâ.
Pater Filium tradidit sævis: ut interimerent pro salute nostrâ.
Sponte subiit Filius mortem: ut nos redimeret morte ab æternâ.
Nunc requiem capere licet omnibus et vitâ frui perpetuâ,
Nunc colite pariter mecum famuli, celebri et laude sanctum Pascha.
Christus est pax nostra.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Maria stabat ad monumentum foris, plorans. Dum ergo fleret, inclinavit se et prospexit in monumentum. Et vidit duos angelos in albis sedentes, unum ad caput et unum ad pedes, ubi positum fuerat corpus Jesu. Dicunt ei illi; Mulier, quid ploras? Dicit eis; Quia tulerunt Dominum meum: et nescio ubi posuerunt eum. Hæc cùm dixisset, conversa est retrorsum, et vidit Jesum stantem, et nesciebat quia Jesus est. Et dicit ei Jesus; Mulier, quid ploras? quem quæris? Illa autem existimans quia hortulanus esset, dicit; Domine, si tu sustulisti eum, dicito mihi ubi posuisti eum, et ego eum tollam. Dicit ei Jesus; Maria. Conversa illa, dicit ei; Rabboni; quod dicitur magister. Dicit ei Jesus; Noli me tangere, nondum enim ascendi ad Patrem meum. Vade autem ad fratres meos, et dic eis: Ascendo ad Patrem meum, et Patrem vestrum, Deum meum, et Deum vestrum. Venit ergo Maria Magdalene annuncians dis-

cipulis, quia vidi Dominum: et hæc dixit mihi.

Credo.

Offertorium.

IN die solemnitatis vestræ, dicit Dominus: inducam vos in terram fluentem lac et mel, alleluya.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, munera populorum tuorum propitius; ut confessione tui nominis et baptismate renovati, sempiternam beatitudinem consequantur. Per.

Communio.

POPULUS acquisitionis, annunciate virtutes ejus, alleluya: qui vos de tenebris vocavit in admirabile lumen suum, alleluya.

Postcommunio.

EXAUDI, Domine, preces nostras, ut redemptionis nostræ sacrosancta commercia, et vitæ nobis conferant præsentis auxilium, et gaudia sempiterna concilient. Per.

FERIA SEXTA.

Officium.

EDUXIT eos Dominus in spe, alleluya: et inimicos eorum operuit mare, alleluya, alleluya, alleluya.

Psalmus.

ATTENDITE, popule meus, legem meam: inclinate aurem vestram in verba oris mei.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui Paschale sacramentum in reconciliationis humanæ fœdere contulisti; da mentibus nostris ut quod professione celebramus, imitemur effectu. Per.

Petri Apostoli.

CARISSIMI, Christus semel pro peccatis nostris mortuus est, justus pro injustis: ut nos offerret Deo, mortificatos quidem carne, vivificatos autem spiritu. In quo et his qui in carcere erant spiritualiter veniens prædicavit: qui increduli fuerant aliquando, quando exspectabant Dei patientiam in diebus Noe cùm fabricaretur arca: in quâ pauci, id est octo animæ, salvæ factæ sunt per aquam. Quod et vos nunc similis formæ salvos fecit baptisma: non carnis depositio sordium, sed conscientiæ bonæ interrogatio in Deum. Per resurrectionem Jesu Christi: qui est in dexterâ Dei.

Gradale. Hæc dies.

V. Benedictus qui venit in nomine Domini: Deus Dominus et illuxit nobis.

Alleluya. *V.* Dicite in gentibus quia Dominus regnavit à ligno.

Sequentia.

VICTIMÆ Paschali laudes immolant Christiani.

Agnus redemit oves, Christus innocens Patri reconciliavit peccatores.

Mors et vita duello conflixere mirando: dux vitæ mortuus regnat vivus.

Dic nobis, Maria, quid vidisti in viâ?

Sepulchrum Christi viventis, et gloriam vidi resurgentis;

Angelicos testes, sudarium et vestes;

Surrexit Christus spes nostra, præcedet vos in Galilæam.

Credendum est magis soli Mariæ veraci: quàm Judæorum turbæ fallaci.

Scimus Christum surrexisse à mortuis verè:

Tu nobis, victor Rex, miserere.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Undecim discipuli abierunt in Galilæam, in montem ubi constituerat illis Jesus. Et videntes eum adoraverunt: quidam autem dubitaverunt. Et accedens Jesus, locutus est eis dicens; Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terrâ. Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritûs Sancti: docentes eos servare omnia quæcumque mandavi vobis. Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus: usque ad consummationem sæculi.

Credo.

Offertorium.

ERIT vobis hæc dies memorialis, alleluya: et diem festum celebrabitis solemnem Domino in progenies vestras, legitimum sempiternum diem, alleluya, alleluya, alleluya.

Secreta.

HOSTIAS, quæsumus, Domine, placatus assume: quas et pro renatorum expiatione peccati deferimus, et pro acceleratione cœlestis auxilii. Per.

Communio.

DATA est mihi omnis potestas in cœlo et in terrâ, alleluya: euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritûs Sancti, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

DEUS, qui adoptionis tuæ sobolem peccatorum remissione genuisti; da ut cuncti fideles tui veraciter apprehendant, quæ præsentibus susceperunt sacramentis. Per Dominum.

SABBATO.

Officium.

EDUXIT Dominus populum suum in exsultatione, alleluya: et electos suos in lætitiâ, alleluya, alleluya.

Psalmus.

CONFITEMINI Domino et invocate nomen ejus: annunciate inter gentes opera ejus.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui festa Paschalia venerando egimus: per hæc contingere ad gaudia æterna mereamur. Per.

Petri Apostoli.

CARISSIMI, Deponentes omnem malitiam et omnem dolum et simulationes et invidias et omnes detractiones, sicut modo geniti infantes rationabiles sine dolo lac concupiscite: ut in eo crescatis in salutem: si tamen gustâstis quoniam dulcis est Dominus. Ad quem accedentes lapidem vivum ab hominibus quidem reprobatum, à Deo autem electum et honorificatum: et ipsi tanquam lapides vivi superædificamini in domos spirituales sacerdotium sanctum offerre spirituales hostias, acceptabiles Deo per Jesum Christum. Propter quod continet Scriptura: Ecce ponam in Sion lapidem summum angularem, probatum, electum, pretiosum: et omnis qui crediderit in eum, non confundetur. Vobis igitur honor credentibus: non credentibus autem lapis quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli: et lapis offensionis et petra scandali, his qui offendunt verbo nec credunt in quo et positi sunt. Vos autem genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus

acquisitionis : ut virtutes annuncietis ejus qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum. Qui aliquando non populus, nunc autem populus Dei. Qui non consecuti misericordiam: nunc autem misericordiam consecuti.

Alleluya. *V.* Hæc dies quam fecit Dominus, exsultemus et lætemur in eâ.

Non repetatur Alleluya. *Nunquam enim repetatur primum* Alleluya *post suum versum quando duo* Alleluya *habentur ; sed secundum* Alleluya *semper repetatur post suum versum. Similiter fiat semper quando unum solum* Alleluya *habetur.*

Alleluya. *V.* Laudate pueri Dominum: laudate nomen Domini.

Statim sequatur alius versus, scilicet,

Sit nomen Domini benedictum : ex hoc nunc et usque in sæculum.

Deinde repetatur Alleluya *sine neumâ.*

Sequentia.

MANE primâ sabbati
Surgens Dei Filius
Nostra spes et gloria,
Victo rege sceleris,
Rediit ab inferis
Cum summâ victoriâ.
Cujus resurrectio,
Omni plena gaudio,
Consolatur omnia.
Resurgentis itaque
Maria Magdalene
Facta est prænuncia ;
Ferens Christi fratribus,
Ejus morte tristibus,
Exspectata gaudia.
O beati oculi
Quibus Regem sæculi,
Morte jam depositâ,
Prima est intuita !
Hæc est illa fœmina
Cujus cuncta crimina
Ad Christi vestigia
Ejus lavit gratia.
Quæ dum plorat et mens orat,
Facto clamat quòd cor amat
Jesum super omnia.
Non ignorat quem adorat,
Quid precetur ; sed deletur
Quod mens timet conscia.
O Maria, mater pia,
Stella maris appellaris
Operum per merita !
Matri Christi coæquata
Dum fuisti sic vocata,
Sed honore subdita.
Illa mundi imperatrix,
Ista beata peccatrix,
Lætitiæ primordia
Fuderunt in ecclesiâ.
Illa enim fuit porta
Per quam fuit lux exorta ;
Hæc resurgentis prænuncia
Mundum replet lætitiâ.
O Maria Magdalena,
Audi vota laude plena ;
Apud Christum chorum istum
Clementer concilia ;
Ut fons summæ pietatis,
Qui te lavit à peccatis
Servos suos atque tuos
Mundet datâ veniâ.
Amen dicant omnia.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Unâ sabbati Maria Magdalene venit mane cùm adhuc tenebræ essent ad monumentum : et vidit lapidem sublatum de monumento. Cucurrit ergo et venit ad Simonem Petrum, et ad alium discipulum quem amabat Jesus, et dicit eis ; Tulerunt

Dominum meum de monumento, et nescio ubi posuerunt eum. Exiit ergo Petrus et ille alius discipulus, et venerunt ad monumentum. Currebant autem duo simul, et ille alius discipulus præcucurrit citiùs Petro, et venit prior ad monumentum. Et cùm se inclinâsset, vidit lintheamina posita, non tamen introivit. Venit ergo Simon Petrus sequens eum, et introivit in monumentum. Et vidit lintheamina posita, et sudarium quod fuerat super caput ejus, non cum lintheaminibus positum, sed separatim involutum in unum locum. Tunc ergo introivit et ille discipulus qui venerat primus ad monumentum: et vidit et credidit: nondum enim sciebant Scripturas, quia oporteret eum: à mortuis resurgere.

Credo.

Offertorium.

BENEDICTUS qui venit in nomine Domini: benediximus vos de domo Domini, Deus Dominus et illuxit nobis, alleluya, alleluya.

Secreta.

CONCEDE, quæsumus, nos, Domine, semper per hæc Paschalia sacramenta gratulari; ut continua nostræ reparationis operatio, perpetuæ nobis fiat causa lætitiæ. Per.

Communio.

OMNES qui in Christo baptizati estis, Christum induistis, alleluya.

Postcommunio.

REDEMPTIONIS nostræ munere vegetati, quæsumus, Domine, ut hoc perpetuæ salutis auxilio, fides semper vera proficiat. Per.

DOMINICA IN OCTAVIS PASCHÆ

ad Missam omnia fiant sicut in die Paschæ præter Gradale; et loco ejus dicatur, Alleluya. *V.* Pascha nostrum. *Secundum* Alleluya *erit* Angelus Domini *cum uno versu tantum.*

Sequentia.

LAUDES Salvatori voce modulemus supplici,

Et devotis melodiis cœlesti Domino jubilemus Messiæ:

Qui seipsum exinanivit, ut nos perditos liberaret homines,

Carne gloriam Deitatis occulens.

Pannis tegitur in præsepe, miserans præcepti transgressorem, pulsum patriâ, paradisi nudulum.

Joseph, Mariæ, Simeoni subditur.

Circumciditur et legali hostiâ mundatur, ut peccator, nostra qui solet relaxare crimina.

Servi subiit manus baptizandus, et perfert fraudes tentatoris, fugit persequentum lapides,

Famem patitur, dormit et tristatur, ac lavat discipulis pedes, Deus, homo, summus, humilis.

Sed tamen inter hæc abjecta corporis,

Ejus Deitas nequaquam quivit latere, signis variis ac doctrinis prodita.

Aquam nuptiis dat saporis vinei;

Cæcos oculos claro lumine vestivit; lepram luridam tactu fugat placido;

Putres suscitat mortuos, membraque curat debilia;

Fluxum sanguinis constrinxit, et saturavit quinque de panibus quinque millia;
Stagnum peragrat fluctuans ceu siccum littus; ventos sedat;
Linguam reserat constrictam, reclusit aures privatas vocibus, febres depulit.
Post hæc mira miracula taliaque,
Sponte suâ comprehenditur et damnatur,
Et se crucifigi non despexit:
Sed sol ejus mortem non aspexit.
Illuxit dies quam fecit Dominus,
Hostem devastans, et victor suis apparens dilectoribus vivus;
Primo Mariæ,
Dehinc apostolis,
Docens scripturas, cor aperiens, ut clausa de ipso reserarent.
Favent igitur resurgenti Christo cuncta gaudiis.
Flores, segetes, redivivo fructu vernant, et volucres, gelu tristi terso, dulcè jubilant.
Lucent clariùs sol et luna, morte Christi turbida.
Tellus herbida resurgenti Christo plaudit, quæ tremula ejus morte se casuram minitat.
Ergo die istâ exsultemus, quâ nobis viam vitæ resurgens patefecit Jesus.
Astra, solum, mare, jocundentur, et cuncti gratulentur in cœlis spiritales chori Trinitati. Amen.

Infra Canonem, Communicantes *et* Hanc igitur *sicut in die Paschæ dicantur: et nulla fiat memoria de dominicâ.*

MISSA DOMINICALIS

per hebdomadam dicatur.

Officium.

QUASI modò geniti infantes, alleluya: rationabiles sine dolo lac concupiscite, alleluya, alleluya, alleluya.

Psalmus.

EXSULTATE Deo adjutori nostro: jubilate Deo Jacob.

Non dicatur Gloria in excelsis *in feriis per totum annum, quando de feriâ agitur; nec* Ite missa est.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui Paschalia festa peregimus, hæc, te largiente, moribus et vitâ teneamus. Per.

In omnibus feriis et festis trium lectionum sine regimine chori Paschalis temporis, dicantur tres orationes sicut in Dominicâ primâ Adventus Domini prænotatum est.

Lectio Epistolæ beati Johannis Apostoli.

CARISSIMI, Omne quod natum est ex Deo, vincit mundum. Et hæc est victoria quæ vincit mundum, fides nostra. Quis est autem qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam Jesus est Filius Dei? Hic est qui venit per aquam et sanguinem, Jesus Christus. Non in aquâ solùm, sed in aquâ et sanguine. Et Spiritus est qui testificatur, quoniam Christus est veritas. Quia tres sunt qui testimonium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spiritus Sanctus. Et hi tres unum sunt. Et tres sunt qui testimonium dant in terrâ: Spiritus,

aqua, et sanguis. Et hi tres unum sunt. Si testimonium hominum accipimus, testimonium Dei majus est: quoniam hoc est testimonium Dei quod majus est, quia testificatus est de Filio suo. Qui credit in Filium Dei: habet testimonium Dei in se.

Alleluya. *V.* Post dies octo januis clausis stetit Jesus in medio discipulorum suorum: et dixit, Pax vobis.

Alleluya. *V.* Angelus Domini descendit de cœlo: et accedens revolvit lapidem: et sedebat super eum.

Alius Versus.

Respondens autem angelus dixit mulieribus; Quem quæritis? illæ autem dixerunt; Jesum Nazarenum.

Isti duo Versus dicantur per hebdomadam alternis vicibus, quando de feriâ agitur. Et si nulla feria per hanc hebdomadam vacaverit; tunc in dominicâ præcedente dicantur ambo versus.

Et notandum est, quòd omni die per hoc tempus Paschale dicantur duo Alleluya *ad missam de die, de quocunque fiat servitium; exceptis vigiliis Paschæ, Ascensionis Domini, et Pentecostes; et in missis in processione.*

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Cùm esset serò die illâ, unâ sabbatorum, et fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati propter metum Judæorum, venit Jesus, et stetit in medio, et dixit eis; Pax vobis. Et cùm hoc dixisset, ostendit eis manus et latus. Gavisi sunt ergo discipuli, viso Domino. Dixit ergo eis iterum; Pax vobis. Sicut misit me Pater, et ego mitto vos. Hoc cùm dixisset, insufflavit et dixit eis; Accipite Spiritum Sanctum. Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; et quorum retinueritis, retenta sunt. Thomas autem unus ex duodecim qui dicitur Didymus, non erat cum eis quando venit Jesus. Dixerunt ergo ei alii discipuli; Vidimus Dominum. Ille autem dixit eis; Nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum, et mittam digitum meum in locum clavorum, et mittam manum meam in latus ejus, non credam. Et post dies octo, iterum erant discipuli ejus intus, et Thomas cum eis. Venit Jesus januis clausis, et stetit in medio, et dixit; Pax vobis. Deinde dicit Thomæ; Infer digitum tuum huc et vide manus meas, et affer manum tuam et mitte in latus meum: et noli esse incredulus sed fidelis. Respondit Thomas, et dixit ei; Dominus meus, et Deus meus. Dicit ei Jesus; Quia vidisti me, credidisti: beati qui non viderunt, et crediderunt. Multa quidem et alia signa fecit Jesus in conspectu discipulorum suorum, quæ non sunt scripta in libro hoc. Hæc autem scripta sunt ut credatis, quia Jesus est Filius Dei. Et ut credentes vitam habeatis: in nomine ejus.

Offertorium.

ANGELUS Domini descendit de cœlo: et dixit mulieribus; Quem quæritis? surrexit sicut dixit, alleluya.

Secreta.

SUSCIPE munera, quæsumus, Domine, exsultantis Ecclesiæ; et cui causam tanti gaudii contulisti, perpetuum fructum concede lætitiæ. Per.

Præfatio quotidiana. Communio.

MITTE manum tuam et cognosce loca clavorum, alleluya: et noli esse incredulus: sed fidelis, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut Paschalis perceptio sacramenti continua in nostris mentibus perseveret. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Corinthios.

FRATRES, Si Christus prædicatur quòd resurrexit à mortuis, quomodo quidam in vobis dicunt, quoniam resurrectio mortuorum non est? Si autem resurrectio mortuorum non est: neque Christus resurrexit. Si autem Christus non resurrexit, inanis est ergo prædicatio nostra, inanis est et fides nostra. Invenimur autem et falsi testes Dei: quoniam testimonium diximus adversùs Deum, quòd suscitavit Jesum Christum, quem non suscitavit, si mortui non resurgunt. Nam si mortui non resurgunt, neque Christus resurrexit. Quòd si Christus non resurrexit, vana est fides nostra. Adhuc enim estis in peccatis vestris. Ergo et qui dormierunt in Christo, perierunt. Si in hac vitâ tantùm in Christo sperantes sumus, miserabiliores sumus omnibus hominibus. Nunc autem Christus resurrexit à mortuis, primitiæ dormientium. Quoniam quidem per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum. Et sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabuntur. Unusquisque autem in suo ordine: per Jesum Christum Dominum nostrum.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Surgens Jesus mane primâ sabbati, apparuit primò Mariæ Magdalene, de quâ ejecerat septem dæmonia. Illa vadens, nunciavit his qui cum illo erant lugentibus et flentibus. At illi audientes quia viveret, et visus esset ab eâ, non crediderunt. Post hæc autem duobus ex his ambulantibus, ostensus est in aliâ effigie euntibus in villam. Et illi euntes: nunciaverunt cæteris.

FERIA SEXTA.

Epistola: Ad Hebræos.

FRATRES, Obedite præpositis vestris, et subjacete eis. Ipsi enim pervigilant quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant et non gementes: hoc enim expedit vobis: orate pro nobis. Confidimus enim quia bonam conscientiam habemus, in omnibus benevolentes conversari. Ampliùs autem deprecor vos hoc facere, ut quo celeriùs restituar vobis. Deus autem pacis qui eduxit de mortuis pastorem magnum ovium in sanguine testamenti æterni Dominum nostrum Jesum Christum, aptet vos in omni bono ut faciatis voluntatem ejus. Faciens in vobis quod placeat coram se, per Jesum Christum. Cui gloria: in sæcula sæculorum. Amen.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Exierunt mulieres de monumento, cum timore et gaudio magno, currentes nunciare discipulis ejus. Et ecce Jesus occurrit illis, dicens; Avete. Illæ autem accesserunt et tenuerunt pedes ejus, et adoraverunt eum. Tunc ait illis Jesus; Nolite timere. Ite, nunciate fratribus meis, ut eant in Galilæam, ibi me videbunt. Quæ cùm abiissent, ecce quidam de custodibus venerunt in civitatem, et nunciaverunt principibus sacerdotum omnia quæ facta fuerant. Et congregati cum senioribus, consilio accepto pecuniam copiosam dederunt militibus dicentes; Dicite quia discipuli ejus nocte venerunt, et furati sunt eum,

vobis dormientibus. Et si hoc auditum fuerit à præside, nos suadebimus ei, et securos vos faciemus. At illi acceptâ pecuniâ, fecerunt sicut erant docti. Et divulgatum est verbum istud apud Judæos: usque in hodiernum diem.

Sciendum est, quod in omnibus festis cum regimine chori ab Octavis Paschæ usque ad Ascensionem Domini, erit secundum Alleluya *unum de istis sequentibus ; quibus dictis dicantur* Alleluya *de hebdomadâ Paschæ per ordinem: et iterum, si necesse fuerit dicantur subscripta, ut prius.*

Alleluya. *V.* Mane nobiscum, Domine: quia declinata est jam dies ad vesperum.

Alleluya. *V.* Oportebat pati Christum et resurgere à mortuis: et ita intrare in gloriam suam.

Alleluya. *V.* Christus resurgens ex mortuis, jam non moritur: mors illi ultrà non dominabitur.

Alleluya. *V.* Surrexit altissimus de sepulchro, qui pro nobis pependit in ligno.

Alleluya. *V.* Surrexit Christus et illuxit populo suo : quem redemit ipse sanguine suo.

Alleluya. *V.* Christus mortuus est propter delicta nostra: et surrexit propter justificationem nostram.

In festo tamen Apostolorum Philippi et Jacobi erit secundum Alleluya. *V.* Nonne cor nostrum. *Similiter in festo Inventionis sanctæ Crucis erit secundum* Alleluya *V.* Dicite in gentibus.

DOMINICA PRIMA POST OCTAVAS PASCHÆ

et omnibus Dominicis à Pascha usque ad Ascensionem Domini, dicatur missa de Resurrectione, sicut in die Paschæ, præter Gradale et Communicantes *et* Hanc igitur, *sed nulla fiat memoria de Dominicâ ad missam de Resurrectione ; et semper dicatur Sequentia,* Victimæ Paschali. *Et si festum alicujus sancti cum regimine chori in dominicâ evenerit, tunc dicetur missa de sancto, et memoria de resurrectione, sed non de dominicâ.*

Notandum est, quòd in omnibus dominicis à Paschâ usque ad Ascensionem Domini erit primum Alleluya, Pascha nostrum *et secundum* Alleluya *de suâ dominicâ ; illud scilicet quod plus facit mentionem de resurrectione, quod est ultimum. Et semper infra prædictum tempus de quocunque dicatur missa, fiat memoria de resurrectione cum hac Oratione,* Deus, qui per Unigenitum, *nisi in Inventione sanctæ Crucis. Missa verò dominicalis per hebdomadam dicatur cum Præfatione quotidianâ.*

MISSA DOMINICALIS HEBDOMADÆ SECUNDÆ.

Officium.

MISERICORDIA Domini plena est terra, alleluya: verbo Dei cœli firmati sunt, alleluya, alleluya.

Psalmus.

EXSULTATE justi in Domino: rectos decet collaudatio.

Oratio.

DEUS, qui in Filii tui humilitate jacentem mundum erexisti; fidelibus tuis perpetuam concede lætitiam, ut quos perpetuæ mortis eripuisti casibus, gaudiis facias sempiternis perfrui. Per eundem.

Lectio Petri Apostoli.

CARISSIMI, Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus. Qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus. Qui cùm malediceretur, non maledi-

cebat. Cùm pateretur, non comminabatur. Tradebat autem judicanti se injustè: qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum: ut peccatis mortui justitiæ vivamus: cujus livore sanati sumus. Eratis enim sicut oves errantes. Sed conversi estis nunc ad pastorem et episcopum: animarum vestrarum.

Alleluya. *V.* Ego sum pastor bonus: et cognosco oves meas: et cognoscunt me meæ.

Alleluya. *V.* Surrexit pastor bonus, qui posuit animam suam pro grege suo.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Ego sum pastor bonus. Bonus pastor, animam suam dat pro ovibus suis. Mercenarius et qui non est pastor, cujus non sunt oves propriæ, videt lupum venientem, et dimittit oves et fugit. Et lupus rapit, et dispergit oves. Mercenarius autem fugit quia mercenarius est, et non pertinet ad eum de ovibus. Ego sum pastor bonus. Et cognosco oves meas, et cognoscunt me meæ. Sicut novit me Pater, et ego agnosco Patrem: et animam meam pono pro ovibus meis. Et alias oves habeo quæ non sunt ex hoc ovili: et illas oportet me adducere, et vocem meam audient. Et fiet unum ovile: et unus pastor.

Offertorium.

DEUS, Deus meus, ad te de luce vigilo: et in nomine tuo levabo manus meas, alleluya.

Secreta.

BENEDICTIONEM nobis, Domine, conferat salutarem sacra semper oblatio: ut quod agit mysterio, virtute perficiat. Per.

Communio.

EGO sum pastor bonus, alleluya: et cognosco oves meas et cognoscunt me meæ, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

PRÆSTA nobis, omnipotens et misericors Deus, ut justificationis tuæ gratiam consequentes, in tuo semper munere gloriemur. Per.

FERIA QUARTA.

Petri Apostoli.

CARISSIMI, Scientes quòd non corruptibilibus argento vel auro redempti estis de vanâ vestrâ conversatione paternæ traditionis: sed pretioso sanguine quasi agni incontaminati et immaculati Christi. Præcogniti quidem ante constitutionem mundi, manifestati autem novissimis temporibus propter vos qui per ipsum fideles estis in Deo, qui suscitavit eum à mortuis, et dedit ei gloriam, ut fides vestra et spes essent in Deo. Animas vestras castificantes in obedientiam caritatis, in fraternitatis amore. Simplici ex corde invicem diligite attentiùs: renati non ex semine corruptibili, sed incorruptibili per verbum Dei vivi et permanentis. Quia omnis caro ut fœnum: et omnis gloria ejus tanquam flos fœni. Exaruit enim fœnum: et flos ejus decidit, verbum autem Domini manet in æternum.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Unâ sabbati valdè diluculò venerunt mulieres ad monumentum, portantes quæ paraverunt aromata. Et invenerunt revolutum lapidem à monumento; et ingressæ non invenerunt corpus Domini Jesu. Et factum est, dum mente consternatæ essent de isto; ecce duo viri steterunt juxta illas in veste fulgenti. Cùm timerent et declinarent vultum in terrâ, dixerunt ad illas; Quid quæritis viventem cum mortuis?

Non est hîc, sed surrexit. Recordamini qualiter locutus sit vobis, cùm adhuc in Galilæâ esset, dicens quia oportet Filium Hominis tradi in manibus hominum peccatorum, et crucifigi et tertiâ die resurgere. Et rememoratæ sunt verborum ejus; et regressæ à monumento nunciaverunt hæc omnia illis undecim, et cæteris omnibus. Erat autem Maria Magdalene et Johanna et Maria Jacobi et cæteræ quæ cum ipsis erant, quæ dicebant ad apostolos hæc. Et visa sunt ante illos sicut deliramenta verba ista, et non credebant illis. Petrus autem surgens cucurrit ad monumentum: et procumbens vidit lintheamina posita. Et abiit, secum mirans: quod factum fuerat.

FERIA SEXTA.

Ad Romanos.

FRATRES, Sicut per unius delictum omnes homines in condemnationem: sic et per unius justitiam omnes homines in justificationem vitæ. Sicut enim per inobedientiam unius hominis, peccatores constituti sunt multi: ita per obedientiam unius justi constituuntur multi. Lex enim subintravit, ut abundaret delictum. Ubi autem abundavit delictum superabundavit gratia. Ut sicut regnavit peccatum in mortem: ita et gratia regnet per justitiam in vitam æternam, Per Jesum Christum Dominum nostrum.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Accesserunt ad Jesum disciputi Johannis, dicentes; Quare nos et Pharisæi jejunamus frequenter: discipuli autem tui non jejunant? Et ait illis Jesus; Numquid possunt filii sponsi lugere, quamdiu cùm illis est sponsus? Venient autem dies cùm auferetur ab eis sponsus: et tunc jejunabunt. Nemo autem immittit commissuram panni rudis, in vestimentum vetus. Tollet enim plenitudinem ejus à vestimento, et pejor scissura fit. Neque mittunt vinum novum, in utres veteres; alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur, et utres peribunt. Sed vinum novum in utres novos mittunt: et ambo conservantur.

MISSA DOMINICALIS HEBDOMADÆ TERTIÆ.

Officium.

JUBILATE Deo omnis terra, alleluya; psalmum dicite nomini ejus, alleluya: date gloriam laudi ejus, alleluya, alleluya, alleluya.

Psalmus.

DICITE Deo, Quàm terribilia sunt opera tua, Domine: in multitudine virtutis tuæ.

Non dicatur ulterius.

Oratio.

DEUS, qui errantibus ut in viam possint redire justitiæ, veritatis tuæ lumen ostendis: da cunctis qui Christianâ professione censentur, et illa respuere quæ huic inimica sunt nomini, et ea quæ sunt apta sectari. Per.

Petri Apostoli.

CARISSIMI, Obsecro vos tanquam advenas et peregrinos abstinere

vos à carnalibus desideriis, quæ militant adversùs animam. Conversationem vestram inter gentes habentes bonam: ut in eo quod detractant de vobis tanquam de malefactoribus, ex bonis operibus vos considerantes, glorificent Deum in die visitationis. Subjecti estote omni humanæ creaturæ, propter Deum. Sive regi, quasi præcellenti. Sive ducibus, tanquam ab eo missis ad vindictam malefactorum, laudem verò bonorum. Quia sic est voluntas Dei, ut benefacientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam. Quasi liberi, et non quasi velamen habentes malitiæ libertatem, sed sicut servi Dei. Omnes honorate: fraternitatem diligite: Deum timete: regem honorificate. Servi, subditi estote, in omni timore dominis. Non tantùm bonis et modestis, sed etiam dyscolis. Hæc est enim gratia, In Christo Jesu: Domino nostro.

Alleluya. *V.* Modicum et non videbitis me, dicit Dominus: iterum modicum et videbitis me quia vado ad Patrem.

Alleluya. *V.* Iterum autem videbo vos et gaudebit cor vestrum: et gaudium vestrum nemo tollet à vobis.

Alleluya. *V.* Surrexit Christus qui creavit omnia, et misertus est humano generi.

Hæc duo prima Alleluya *deserviunt feriis et festis trium lectionum sine regimine chori per hebdomadam: tertium verò tantùm in dominicâ; quod in sequenti dominicâ observetur.*

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Modicum et jam non videbitis me, et iterum modicum et videbitis me; quia vado ad Patrem. Dixerunt ergo discipuli ejus adinvicem; Quid est hoc quod dicit nobis: Modicum et non videbitis me, et iterum modicum et videbitis me; quia vado ad Patrem? Dicebant ergo; Quid est hoc quod dicit, Modicum? Nescimus quid loquitur. Cognovit autem Jesus, quia volebant eum interrogare, et dixit eis; De hoc quæritis inter vos, quia dixi, Modicum et non videbitis me, et iterum modicum et videbitis me. Amen, amen, dico vobis: quia plorabitis et flebitis vos, mundus autem gaudebit. Vos autem contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium. Mulier cùm parit, tristitiam habet, quia venit hora ejus: cùm autem pepererit puerum, jam non meminit pressuræ propter gaudium, quia natus est homo in mundum. Et vos igitur, nunc quidem tristitiam habetis. Iterum autem videbo vos, et gaudebit cor vestrum. Et gaudium vestrum: nemo tollet à vobis.

Offertorium.

LAUDA, anima mea, Dominum, laudabo Dominum in vitâ meâ; psallam Deo meo quamdiu ero, alleluya.

Secreta.

HIS nobis, quæsumus, Domine, mysteriis conferatur, quo terrena desideria mitigantes discamus amare cœlestia. Per.

Communio.

MODICUM, et non videbitis me, alleluya: iterum modicum, et videbitis me, quia vado ad Patrem, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

RESPICE, quæsumus, Domine, populum tuum: et quem æternis dignatus es renovare mysteriis, à temporalibus culpis dignanter absolve. Per Dominum.

FERIA QUARTA.

Johannis Apostoli.

CARISSIMI, Hæc scribo vobis ut non peccetis. Sed si quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem, Jesum Christum justum : et ipse est propitiatio pro peccatis nostris. Non pro nostris autem tantùm, sed etiam pro totius mundi. Et in hoc scimus quoniam cognovimus eum, si mandata ejus observemus. Qui dicit se nosse Deum et mandata ejus non custodit, mendax est, et veritas in eo non est. Qui autem servat verbum ejus, verè in hoc caritas Dei perfecta est. In hoc scimus, quoniam in ipso sumus, si in ipso perfecti fuerimus. Qui dicit se in ipso manere, debet sicut ille ambulavit, et ipse ambulare. Carissimi, non mandatum novum scribo vobis, sed mandatum vetus quod habuistis ab initio. Et mandatum vetus est, verbum quod audistis. Iterum mandatum novum scribo vobis, quod est verum et in Christo et in vobis. Quoniam tenebræ transierunt, et lumen verum jam lucet, Per Jesum Christum : Dominum nostrum.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Facta est quæstio ex discipulis Johannis cum Judæis, de purificatione. Et venerunt ad Johannem, et dixerunt ei ; Rabbi, qui erat tecum trans Jordanen, cui testimonium perhibuisti, ecce hic baptizat et omnes veniunt ad eum. Respondit Johannes, et dixit ; Non potest homo accipere quicquam, nisi fuerit ei datum de cœlo. Ipsi vos mihi testimonium perhibetis, quòd dixerim vobis quia ego non sum Christus, sed quia missus sum ante illum. Qui habet sponsam, sponsus est. Amicus

autem sponsi qui stat et audit eum, gaudio gaudet propter vocem sponsi. Hoc ergo gaudium meum impletum est. Illum oportet crescere, me autem minui. Qui desursùm venit, super omnes est. Qui autem de terrâ est, de terrâ loquitur. Qui de cœlo venit, super omnes est. Et quod vidit et audivit, hoc testatur : et testimonium ejus nemo accipit. Qui autem accipit ejus testimonium, signavit quia Deus verax est. Quem enim misit Deus, verba Dei loquitur : non enim ad mensuram, dat Deus Spiritum. Pater diligit Filium : et omnia dedit in manu ejus. Qui credit in Filium Dei, habet vitam æternam : qui autem incredulus est Filio, non videbit vitam æternam. Sed ira Dei : manet super eum.

FERIA SEXTA.

Ad Thessalonicenses.

FRATRES, Omnes enim vos filii lucis estis, et filii Dei ; non sumus noctis, neque tenebrarum. Igitur non dormiamus sicut cæteri, sed vigilemus et sobrii simus. Qui enim dormiunt nocte dormiunt : et qui ebrii sunt nocte ebrii sunt. Nos autem qui Dei sumus, sobrii sumus, induti loricam fidei et caritatis et galeam spem salutis. Quoniam non posuit nos Deus in iram sed in adquisitionem salutis, per Dominum nostrum Jesum Christum qui mortuus est pro nobis : ut sive vigilemus, sive dormiamus, simul cum illo vivamus. Propter quod consolamini invicem : et ædificamini in alterutrum, In Christo Jesu : Domino nostro.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis, Ego sum lux qui in hunc mun-

dum veni: ut omnis qui credit in me, in tenebris non maneat. Et si quis audierit verba mea et non custodierit ea, ego non judico eum. Non enim veni ut judicem mundum, sed ut salvificem mundum. Qui spernit me et non accipit verba mea, habet qui judicet eum. Sermo quem locutus sum, ille judicabit eum in novissimo die. Quia ego ex meipso non sum locutus, sed qui misit me Pater, ipse mandatum mihi dedit quid dicam, aut quid loquar. Et scio, quia mandatum ejus vita æterna est. Quæ ergo ego loquor, sicut dixit mihi Pater: sic loquor.

MISSA DOMINICALIS HEBDOMADÆ QUARTÆ.

Officium.

CANTATE Domino canticum novum, alleluya: quia mirabilia fecit Dominus, alleluya: ante conspectum gentium revelavit justitiam suam, alleluya, alleluya.

Psalmus.

SALVAVIT sibi dextera ejus: et brachium sanctum ejus.

Oratio.

DEUS, qui fidelium mentes unius efficis voluntatis; da populis tuis id amare quod præcipis, id desiderare quod promittis; ut inter mundanas varietates ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia. Per Dominum.

Jacobi Apostoli.

CARISSIMI, Omne datum optimum et omne donum perfectum desursùm est, descendens à Patre luminum, apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio. Voluntariè enim genuit nos verbo veritatis, ut simus initium aliquod creaturæ ejus. Scitis, fratres mei dilectissimi; sit autem omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum et tardus ad iram. Ira enim viri, justitiam Dei non operatur. Propter quod abjicientes omnem immunditiam et abundantiam malitiæ, in mansuetudine suscipite insitum verbum. Quod potest salvare: animas vestras.

Alleluya. *V.* Vado ad eum qui misit me: sed quia hæc locutus sum vobis: tristitia implevit cor vestrum.

Alleluya. *V.* Ego veritatem dico vobis: expedit vobis ut ego vadam.

Alleluya. *V.* Surrexit Dominus verè et apparuit Petro.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Vado ad eum qui misit me; et nemo ex vobis interrogat me, Quo vadis? Sed quia hæc locutus sum vobis, tristitia implevit cor vestrum. Sed ego veritatem dico vobis: expedit vobis ut ego vadam. Si enim non abiero, Paraclitus non veniet ad vos. Si autem abiero, mittam eum ad vos. Et cùm venerit, ille arguet mundum de peccato, et de justitiâ, et de judicio. De peccato quidem: quia non crediderunt in me. De justitiâ verò: quia ad Patrem vado et jam non videbitis me. De judicio autem: quia princeps hujus mundi jam judicatus est. Adhuc multa habeo vobis dicere: sed non potestis portare modò. Cùm autem venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem. Non enim loquetur à semetipso: sed quæcumque audiet loquetur,

et quæ ventura sunt annunciabit vobis. Ille me clarificabit: quia de meo accipiet et annunciabit vobis. Omnia quæcumque habet Pater, mea sunt. Propterea dixi, quia de meo accipiet: et annunciabit vobis.

Offertorium.

JUBILATE Deo universa terra; jubilate Deo universa terra: psalmum dicite nomini ejus: venite et audite et narrabo vobis omnes qui timetis Deum: quanta fecit Dominus animæ meæ, alleluya.

Secreta.

DEUS, qui resurgens à mortuis, passione cassatâ, te potentiorem tuis discipulis reddidisti; concede propitius, ut nos quoque majestati tuæ hoc Paschale sacrificium conciliet, et ad gratiam tuam promerendam in bonis operibus efficiat promptiores. Qui vivis et.

Communio.

DUM venerit Paraclitus Spiritus veritatis: ille arguet mundum de peccato, et de justitiâ et de judicio, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

ADESTO nobis, Domine Deus noster, ut per hæc quæ fideliter sumpsimus, et purgemur à vitiis, et à periculis omnibus eruamur. Per.

FERIA QUARTA.

Jacobi Apostoli.

CARISSIMI, Nolite in personarum acceptione habere fidem Domini nostri Jesu Christi gloriæ. Cùm enim introierit vir in conventum vestrum anulum habens aureum in veste candidâ, introierit autem et pauper in sordido habitu. Et intendatis in eum qui indutus est veste præclarâ, et dixeritis ei; Tu sede hîc benè; pauperi autem dicatis: Tu sta illic, aut sede sub scabello pedum meorum: nonne judicatis apud vosmetipsos, et facti estis cogitationum iniquarum judices? Audite, fratres mei dilectissimi. Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide et hæredes regni quod repromisit Deus diligentibus se? Vos autem inhonorâstis pauperem. Nonne divites per potentiam opprimunt vos, et ipsi trahunt vos ad judicia? Nonne ipsi blasphemant bonum nomen, quod invocatum est super nos? Si tamen legem perficitis regalem secundùm Scripturas: Diliges proximum tuum sicut teipsum: benè facitis. Si autem personas accipitis, peccatum operamini, redarguti à lege quasi transgressores. Quicumque autem legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus. Qui enim dixit, Non occides, dixit, Non mœchaberis. Quòd si non mœchaberis, occidas autem, factus es transgressor legis. Sic loquimini et sic facite, quasi per legem libertatis incipientes judicare. Judicium enim sine misericordiâ, illi qui non facit misericordiam. Superexaltet autem: misericordia judicium.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Respiciens Jesus in discipulos suos, dixit; Pater sancte, serva eos in nomine tuo quos dedisti mihi; ut sint unum sicut et nos. Cùm essem cum eis, ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi custodivi: et nemo ex his periit, nisi filius perditionis, ut Scriptura impleatur. Nunc autem ad te venio et hæc loquor in mundo, ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis. Ego dedi eis

sermonem tuum, et mundus eos odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut et ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo: sed ut serves eos à malo.

FERIA SEXTA.

Jacobi Apostoli.

CARISSIMI, Videtis quòd ex operibus justificatur homo, et non ex fide tantùm. Similiter autem et Raab meretrix nonne ex operibus justificata est suscipiens nuncios et aliâ vice ejiciens? Sicut enim corpus sine spiritu mortuum est: ita et fides sine operibus mortua est.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Filioli adhuc modicum tempus vobiscum sum. Quæritis me, et sicut dixi Judæis, Quo ego vado, vos non potestis venire; et vobis dico modò. Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem sicut dilexi vos, ut et vos invicem diligatis. In hoc cognoscent omnes quia mei estis discipuli, si dilectionem habueritis adinvicem. Dicit ei Simon Petrus; Domine, quo vadis? Respondit Jesus; Quo ego vado, tu non potes me modò sequi: sequeris autem postea.

MISSA DOMINICALIS HEBDOMADÆ QUINTÆ.

Officium.

VOCEM jocunditatis annunciate et audiatur, alleluya: nunciate usque ad extremum terræ, Liberavit Dominus pópulum suum, alleluya, alleluya.

Psalmus.

JUBILATE Deo omnis terra: psalmum dicite nomini ejus, date gloriam laudi ejus.

Oratio.

DEUS, à quo bona cuncta procedunt, largire supplicibus tuis, ut cogitemus, te inspirante, quæ recta sunt, et te gubernante eadem faciamus. Per Dominum.

Jacobi Apostoli.

CARISSIMI, Estote factores verbi et non auditores tantùm, fallentes vosmetipsos. Quia si quis auditor est verbi et non factor: hic comparabitur viro consideranti vultum nativitatis suæ in speculo. Consideravit enim se et abiit, et statim oblitus est qualis fuerit. Qui autem perspexerit in lege perfectæ libertatis et permanserit in eâ, non auditor obliviosus factus sed factor operis, hic beatus in facto suo erit. Si quis autem putat se religiosum esse, non refrænans linguam suam, sed seducens cor suum, hujus vana est religio. Religio munda et immaculata apud Deum et Patrem hæc est: Visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum. Et immaculatum se custodire: ab hoc sæculo.

Alleluya. *V.* Usque modò non petîstis quicquam in nomine meo, petite et accipietis.

Alleluya. *V.* Surrexit Christus, jam non moritur: mors illi ultrà non dominabitur.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Amen, amen, dico vobis: si quid petieritis Patrem in nomine meo,

dabit vobis. Usque modo non petîstis quicquam, in nomine meo: Petite et accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum. Hæc in proverbiis locutus sum vobis. Venit hora cùm jam non in proverbiis loquar vobis, sed palam de Patre meo annunciabo vobis. Illo die, in nomine meo petetis. Et nunc dico vobis, quia ego rogabo Patrem de vobis. Ipse enim Pater amat vos, quia vos me amâstis, et credidistis quia à Deo exivi. Exivi à Patre, et veni in mundum: iterum relinquo mundum, et vado ad Patrem. Dicunt ei discipuli ejus; Ecce nunc palam loqueris, et proverbium nullum dicis. Nunc scimus quia scis omnia, et non opus est tibi ut quis te interroget. In hoc credimus: quia à Deo exiisti.

Offertorium.

BENEDICITE, gentes, Dominum Deum nostrum et obaudite vocem laudis ejus: qui posuit animam meam ad vitam: et non dedit commoveri pedes meos: benedictus Dominus qui non amovit deprecationem meam et misericordiam suam à me, alleluya.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, quæsumus, fidelium preces cum oblationibus hostiarum, ut per hæc piæ devotionis officia, ad cœlestem gloriam transeamus. Per.

Communio.

CANTATE Domino, alleluya: cantate Domino et benedicite nomen ejus: annunciate de die in diem salutare ejus, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

TRIBUE, quæsumus, nobis, Domine, cœlestis mensæ virtute satiatis, et desiderare quæ recta sunt et desiderata percipere. Per.

FERIA SECUNDA IN ROGATIONIBUS

si a festo cum regimine chori vacaverit, post sextam dicatur Missa, Officium, Vocem jocunditatis, *ut supra in dominicâ.*

Nonâ vero cantatâ, et omnibus peractis quæ ad processionem pertinent, incipiatur Missa de jejunio.

Officium.

EXAUDIVIT de templo sancto suo vocem meam, alleluya: et clamor meus in conspectu ejus, introivit in aures ejus, alleluya, alleluya.

Psalmus.

DILIGAM te, Domine, fortitudo mea: Dominus firmamentum meum et refugium meum et liberator meus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in afflictione nostrâ de tuâ pietate confidimus, contra adversa omnia tuâ semper protectione muniamur. Per.

Secunda Oratio de sancto de quo est ecclesia illa ubi fit statio; et tertia de Resurrectione, Oratio Deus, qui per Unigenitum.

Jacobi Apostoli.

CARISSIMI, Confitemini alterutrum peccata vestra, et orate pro invicem ut salvemini. Multùm enim valet deprecatio justi assidua. Helias homo erat similis nobis passibilis: et oratione oravit ut non plueret super terram, et non pluit annos tres et menses sex. Et rursùm oravit: et cœlum dedit pluviam, et terra dedit fructum suum. Si quis autem erraverit ex vobis à veritate, et converterit quis eum: scire debet quoniam qui converti fecerit peccatorem ab errore

viæ suæ, salvabit animam ejus à morte. Et operit multitudinem peccatorum.

Alleluya. *V.* Confitemini Domino quoniam bonus : quoniam in sæculum misericordia ejus.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Quis vestrûm habebit amicum, et ibit ad illum mediâ nocte, et dicet illi: Amice, commoda mihi tres panes; quoniam amicus meus venit de viâ ad me, et non habeo quod ponam ante illum. Et ille deintus respondens, dicat: Noli mihi molestus esse, jam ostium clausum est, et pueri mei mecum sunt in cubili, non possum surgere et dare tibi. Et ille si perseveraverit pulsans, dico vobis, Et si non dabit illi surgens, eo quòd amicus ejus sit, propter improbitatem tamen ejus surget, et dabit illi quotquot habet necessarios. Et ego vobis dico: Petite, et dabitur vobis. Quærite, et invenietis. Pulsate, et aperietur vobis. Omnis enim qui petit accipit: et qui quærit invenit: et pulsanti aperietur. Quis autem ex vobis patrem petit panem? Numquid lapidem dabit illi? Aut piscem. Numquid pro pisce serpentem dabit illi? Aut si petierit ovum : numquid porriget illi scorpionem? Si ergo vos cùm sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris: quanto magis Pater vester de cœlo: dabit Spiritum bonum petentibus se?

Offertorium.

CONFITEBOR Domino nimis in ore meo : et in medio multorum laudabo eum : qui astitit ad dexteram pauperis : ut salvam faceret à persequentibus animam meam, alleluya.

Hic fiat sermo ad populum, si placuerit.

Secreta.

HÆC munera, quæsumus, Domine, et vincula nostræ pravitatis absolvant, et tuæ nobis misericordiæ dona concilient. Per.

Communio.

PETITE et accipietis : quærite et invenietis : pulsate et aperietur vobis : omnis enim qui petit accipit, et qui quærit invenit : pulsanti aperietur, alleluya.

Postcommunio.

VOTA nostra, quæsumus, Domine, pio favore prosequere; ut dum dona tua in tribulatione percepimus, de consolatione nostrâ in tuo amore crescamus. Per.

FERIA TERTIA

dicatur magna missa de sanctâ Mariâ, nisi aliquod festum cum regimine chori in eâdem feriâ contigerit; et tunc Missa Salus populi *dicatur in processione ubi fit statio; et in vigiliâ Ascensionis dicatur missa de Pace in processione. Tamen si festum alicujus sancti cum regimine chori in secundâ feriâ contigerit, tunc dicatur missa dominicalis in tertiâ feriâ vel in vigiliâ Ascensionis in processione ubi fit statio. Similiter quando aliquod festum cum regimine chori in vigiliâ Ascensionis contigerit, tunc dicatur missa de vigiliâ in processione, ubi fit statio. Et semper in his prædictis tribus feriis dicitur magna missa in choro post sextam; et post illam missam statim dicatur hora nona: et tunc exeat processio.*

IN VIGILIA ASCENSIONIS DOMINI.

Ad Missam. Officium.

OMNES gentes plaudite manibus: jubilate Deo in voce exsultationis, alleluya, alleluya, alleluya.

Psalmus.

SUBJECIT populos nobis: et gentes sub pedibus nostris.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut nostræ mentis intentio, quo Unigenitus tuus Dominus noster venturæ solemnitatis gloriosus auctor ingressus est semper intendat; et quo fide pergit, conversatione perveniat. Per eundem.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Multitudinis autem credentium, erat cor unum et anima una. Nec quisquam eorum quæ possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia. Et virtute magnâ reddebant apostoli testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini nostri: et gratia magna erat in omnibus illis. Neque enim quisquam, egens erat inter illos. Quotquot enim possessores domorum aut agrorum erant, vendentes afferebant pretia eorum quæ vendebant et ponebant ante pedes apostolorum. Dividebatur autem singulis: prout unicuique opus erat.

Alleluya. *V.* Omnes gentes plaudite manibus: jubilate Deo in voce exsultationis.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Sublevatis Jesus oculis in cœlum, dixit; Pater, venit hora, clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te: sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne quod dedisti ei, det eis vitam æternam. Hæc est autem vita æterna: Ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti Jesum Christum. Ego te clarificavi super terram: opus consummavi quod dedisti mihi ut faciam. Et nunc clarifica me tu, Pater, apud temetipsum, claritate quam habui priusquam mundus esset apud te. Manifestavi nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi de mundo. Tui erant, et mihi eos dedisti: et sermonem tuum servaverunt. Et nunc cognoverunt, quia omnia quæ dedisti mihi abs te sunt: quia verba quæ dedisti mihi dedi eis: et ipsi acceperunt et cognoverunt verè quia à te exivi, et crediderunt quia tu me misisti. Ego pro eis rogo: non pro mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi quia tui sunt. Et mea omnia tua sunt, et tua mea sunt: et clarificatus sum in eis. Et jam non sum in mundo: et hi in mundo sunt, et ego ad te venio.

Offertorium.

VIRI Galilæi, quid admiramini aspicientes in cœlum: hic Jesus qui assumptus est à vobis in cœlum: sic veniet quemadmodum vidistis eum ascendentem in cœlum, alleluya.

Secreta.

SACRIFICIUM, Domine, pro Filii tui supplices venerabili quam prævenimus nunc ascensione deferimus: præsta, quæsumus, ut et nos per ipsum his sacrosanctis commerciis ad cœlestia consurgamus. Qui tecum.

Præfatio quotidiana. Communio.

PATER, cùm essem cum eis, ego servabam eos quos dedisti mihi, alleluya: nunc autem ad te venio: non

rogo ut tollas eos de mundo : sed ut serves eos à malo, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

TRIBUE, quæsumus, Domine, ut per hæc sacra quæ sumpsimus, illuc tendat nostræ devotionis affectus, quo tecum est nostrâ substantiâ Jesus Christus Filius tuus Dominus noster. Qui tecum.

IN DIE ASCENSIONIS DOMINI.

Officium.

VIRI Galilæi, quid admiramini aspicientes in cœlum, alleluya : quemadmodum vidistis eum ascendentem in cœlum ita veniet, alleluya, alleluya, alleluya.

Psalmus.

CUMQUE intuerentur in cœlum euntem illum : ecce duo viri astiterunt juxta illos in vestibus albis : qui et dixerunt.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui hodiernâ die Unigenitum tuum redemptorem nostrum ad cœlos ascendisse credimus, ipsi quoque mente in cœlestibus habitemus. Per eundem.

Lectio Actuum Apostolorum.

PRIMUM quidem sermonem feci de omnibus, O Theophile, quæ cœpit Jesus facere et docere, usque in diem quâ præcipiens apostolis per Spiritum Sanctum quos elegit assumptus est. Quibus et præbuit seipsum vivum post passionem suam in multis argumentis per dies quadraginta apparens eis, et loquens de regno Dei. Et convescens præcepit eis ab Hierosolymis ne discederent, sed expectarent promissionem Patris, quam audistis inquit per os meum: quia Johannes quidem baptizavit aquâ, vos autem baptizabimini Spiritu Sancto non post multos hos dies. Igitur qui convenerant, interrogabant eum dicentes ; Domine, si in tempore hoc restitues regnum Israel ? Dixit autem eis; Non est vestrûm nosse tempora vel momenta quæ Pater posuit in suâ potestate : sed accipietis virtutem supervenientis Spiritûs Sancti in vos, et eritis mihi testes in Hierusalem et in omni Judæâ et Samariâ et usque ad ultimum terræ. Et cùm hoc dixisset, videntibus illis, elevatus est; et nubes suscepit eum ab oculis eorum. Cùmque intuerentur in cœlum euntem illum, ecce duo viri astiterunt juxta illos in vestibus albis, qui et dixerunt ; Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cœlum ? Hic Jesus qui assumptus est à vobis in cœlum, sic veniet quemadmodum vidistis eum : euntem in cœlum.

Alleluya. *V*. Ascendit Deus in jubilatione : et Dominus in voce tubæ.

Alleluya. *V*. Ascendens Christus in altum captivam duxit captivitatem : dedit dona hominibus.

Quotidie per Octavas, nisi in Dominicâ, erit secundum,

Alleluya. *V*. Dominus in Sinai sancto: ascendens in altum captivam duxit captivitatem.

sive fiat servitium de Ascensione sive de aliquo festo cum regimine chori, nisi in festo apostolorum Philippi et Jacobi et in Inventione sanctæ Crucis.

Sequentia.

REX omnipotens die hodiernâ,
Mundo triumphali redempto potentiâ,
Victor ascendit cœlos, unde descenderat.
Nam quadraginta postquam surrexerat
Diebus, sacris confirmans pectora
Apostolorum, pacis cara relinquens oscula,
Quibus et dedit potestatem laxandi crimina,
Et misit eos in mundum baptizare cunctas animas,
In Patris et Filii et Spiritûs Sancti clementiâ;
Et convescens, præcepit eis ab Hierosolymis
Ne abirent, sed expectarent promissa munera;
Non post multos enim dies mittam vobis Spiritum Paraclitum in terrâ,
Et eritis mihi testes in Hierusalem, Judæâ, sive Samariâ.
Et cùm hoc dixisset, videntibus illis, elevatus est, et nubes clara
Suscepit eum ab eorum oculis; intuentibus illis æthera
Ecce stetere amicti duo viri in veste albâ
Juxtà, dicentes, Quid admiramini cœlorum alta?
Jesus enim hic qui assumptus est à vobis ad Patris dexteram,
Ut ascendit ita veniet, quærens talenti commissi lucra.
O Deus, cœlum, mare, arva, hominem qui creâsti, quem fraude subdolâ hostis expulit paradiso, et captivatum secum traxit ad tartara,
Sanguine proprio quem redemisti Deus,
Illuc et provehis, unde prius corruit, paradisi gaudia.
Judex cùm veneris, judicare sæcula,
Da nobis, petimus, sempiterna gaudia in sanctorum patriâ,
In quâ tibi cantemus omnes alleluya.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Recumbentibus undecim discipulis, apparuit illis Jesus, et exprobravit incredulitatem illorum et duritiam cordis: quia his qui viderant eum resurrexisse à mortuis non crediderunt. Et dixit eis; Euntes in mundum universum, prædicate evangelium omni creaturæ. Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit: qui verò non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos qui crediderint, hæc sequentur: In nomine meo dæmonia ejicient; linguis loquentur novis: serpentes tollent. Et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit; super ægros manus imponent et benè habebunt. Et Dominus quidem Jesus postquam locutus est eis, assumptus est in cœlum, et sedet à dextris Dei. Illi autem profecti, prædicaverunt ubique Domino cooperante, et sermonem confirmante: sequentibus signis.

Credo.

Offertorium.

ASCENDIT Deus in jubilatione: et Dominus in voce tubæ, alleluya.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, munera quæ pro Filii tui gloriosâ ascensione deferimus; et concede propitius, ut à præsentibus periculis liberemur, et ad vitam perveniamus æternam. Per eundem.

Præfatio, Qui post resurrectionem. *Infra Canonem*, Communicantes.

Communio.

PSALLITE Domino qui ascendit super cœlos cœlorum ad orientem, alleluya.

Postcommunio.

PRÆSTA nobis, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, ut quæ visibilibus mysteriis sumenda percepimus, invisibili consequamur effectu. Per.

Per totas Octavas dicatur eadem Missa nisi festum cum regimine chori intercurrat: et nisi in Dominicâ; sed sine Sequentiâ et sine Credo.

DOMINICA INFRA OCTAVAS ASCENSIONIS.

Officium.

EXAUDI, Domine, vocem meam quâ clamavi ad te, alleluya: tibi dixit cor meum, Quæsivi vultum tuum, vultum tuum, Domine, requiram: ne avertas faciem tuam à me, alleluya, alleluya.

Psalmus.

DOMINUS illuminatio mea et salus mea: quem timebo.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, fac nos tibi semper et devotam gerere voluntatem, et majestati tuæ sincero corde servire. Per.

Memoria de Ascensione.

Petri Apostoli.

CARISSIMI, Estote prudentes et vigilate in orationibus: ante omnia autem mutuam in vobismetipsis caritatem continuam habentes: quia caritas operit multitudinem peccatorum. Hospitales invicem, sine murmuratione. Unusquisque enim sicut accepit gratiam in alterutrum illam administrantes, sicut boni dispensatores multiformis gratiæ Dei. Si quis loquitur, quasi sermones Dei. Si quis ministrat, tanquam ex virtute, quam administrat Deus: ut in omnibus honorificetur Deus. Per Jesum Christum: Dominum nostrum.

Alleluya. *V.* Regnabit Dominus super omnes gentes: Deus sedet super sedem sanctam suam.

Alleluya. *V.* Non vos relinquam orphanos: vado et venio ad vos, et gaudebit cor vestrum.

Non dicatur Sequentia.

Evangelium, Cùm venerit Paraclitus. *Quære in commemoratione Sanctæ Trinitatis post Commune Sanctorum.*

Offertorium.

LAUDA anima mea Dominum: laudabo Dominum in vitâ meâ: psallam Deo meo quamdiu ero, alleluya.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut hanc tibi hostiam in ejus corpus et sanguinem placabiliter offeramus, quem sedentem à dextris virtutis tuæ et pro nobis interpellare confidimus, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Communio, Pater, cùm essem. *Require in vigiliâ Ascensionis.*

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut per hæc sacrosancta commercia in totius Ecclesiæ confidamus corpore faciendum, quod ejus præcessit in capite. Per.

Si aliquod festum cum regimine chori in hac Dominicâ evenerit, totum fiat servitium de festo; et missa de Dominicâ in capitulo dicatur, cum Gloria in excelsis, Sanctus *et* Agnus, *sicut in festo trium lectionum sine regimine chori, cum uno* Alleluya, *scilicet* Regnabit Dominus. *Et sic ad missam de festo erit secundum* Alleluya, Non vos relinquam; *nisi in festo sanctæ Crucis. Erit etiam secundum* Alleluya *in crastino Octavarum Ascensionis Domini, licèt de sanctâ Mariâ fit servitium.*

In Octavis Ascensionis Domini omnia fiant sicut in die, more simplicis festi, sed sine Sequentiâ et Credo in unum.

Feriâ sextâ totum fiat servitium de sanctâ Mariâ, si à festo cum regimine chori vacaverit.

IN VIGILIA PENTHECOSTES.

Nonâ cantatâ, accedat sacerdos ad altare cum diacono et subdiacono et cæteris ministris altaris in solemni apparatu, sicut in vigiliâ Paschæ, confessione jam non dictâ sed tantùm Pater noster, *et legantur lectiones à dignioribus personis in superpelliciis ad gradum chori absque titulis.*

Lectio prima.

IN diebus illis, Tentavit Deus Abraham, et dixit ad eum; Abraham, Abraham. At ille respondit; Adsum. Ait illi; Tolle filium tuum unigenitum quem diligis, Isaac, et vade in Terram visionis; atque offeres eum ibi in holocaustum super unum montium quem monstravero tibi. Igitur Abraham de nocte consurgens, stravit asinum suum, ducens secum duos juvenes, et Isaac filium suum: cùmque concidisset ligna in holocausta, abiit ad locum quem præceperat ei Deus. Die autem tertiâ elevatis oculis vidit locum procul, dixitque ad pueros suos; Exspectate hìc cum asino: ego et puer illuc usque properantes, postquam adoraverimus revertamur ad vos. Tulit quoque ligna holocausti, et imposuit super Isaac filium suum: ipse verò portabat in manibus suis ignem et gladium. Cùmque duo pergerent simul, dixit Isaac patri suo; Pater mi. At ille respondit; Quid vis, fili? Ecce, inquit, ignis et ligna: ubi est victima holocausti? Dixit Abraham; Deus providebit sibi victimam holocausti, fili mi. Pergebant ergo pariter, veneruntque ad locum quem ostenderat ei Deus, in quo ædificavit altare, et desuper ligna composuit. Cùmque colligâsset Isaac filium suum, posuit eum in altari super struem lignorum; extenditque manum et arripuit gladium ut immolaret filium suum. Et ecce Angelus Domini de cœlo clamavit dicens; Abraham, Abraham. Qui respondit; Adsum. Dixitque ei; Non extendas manum tuam super puerum, neque facias illi quicquam. Nunc cognovi quòd timeas Deum, et non pepercisti filio tuo unigenito propter me. Levavit Abraham oculos suos, viditque post tergum arietem inter vepres hærentem cornibus. Quem assumens, obtulit holocaustum pro filio. Appellavitque nomen loci illius, Dominus videt. Unde usque hodie dicitur: In monte Dominus videbit. Vocavit autem Angelus Domini Abraham secundò de cœlo, dicens; Per memetipsum juravi dicit Dominus: quia fecisti rem hanc, et non pepercisti filio tuo unigenito propter me: benedicam tibi et multiplicabo semen tuum sicut stellas cœli et velut arenam quæ est in littore maris. Possidebit semen tuum portas inimicorum suorum; et benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ, quia obedîsti voci meæ. Reversus est Abraham ad pueros suos, abieruntque Bersabee simul: et habitavit ibi.

Sequatur Oratio sine Dominus vobiscum *sed tantum cum* Oremus.

DEUS, qui in Abrahæ famuli tui opere humano generi obedientiæ exempla præbuisti; concede nobis et nostræ voluntatis pravitatem frangere, et tuorum præceptorum rectitudinem in omnibus adimplere. Per.

Lectio secunda, Scripsit Moyses, *ut in vigiliâ Paschæ.*

Tractus, Attende cœlum.

Omnes Tractus a choro dicantur alternatim, præter ultimum, et omnes Orationes sine Dominus vobiscum *præter ultimam, sed tantum cum* Oremus.

Oratio.

DEUS, qui es glorificatio fidelium et vita justorum; qui per Moysen famulum tuum nos quoque modulatione sacri carminis erudisti; in universis gentibus misericordiæ tuæ munus operare, tribuendo beatitudinem, auferendo terrorem; ut quod prænunciatum est ad supplicium, in remedium transferatur æternum. Per.

Lectio tertia. Apprehendent septem *Require in vigilia Paschæ.*

Tractus, Vinea facta est.

Oratio.

DEUS, qui nos ad celebrandam hanc præsentem festivitatem utriusque testamenti paginis instruis: da nobis intelligere misericordiam tuam, ut ex perceptione præsentium munerum firma sit exspectatio futurorum. Per.

Lectio quarta.

AUDI, Israel, mandata vitæ; auribus percipe ut scias prudentiam. Quid est, Israel, quòd in terrâ inimicorum es? Inveterâsti in terrâ alienâ: coinquinatus es cum mortuis: deputatus es cum his qui in inferno sunt: dereliquisti fontem sapientiæ. Nam si in viâ Dei ambulâsses, habitâsses utique in pace super terram. Disce ubi sit sapientia, ubi sit virtus, ubi sit prudentia; ut scias simul ubi sit longanimitas vitæ et virtus, ubi sit lumen oculorum et pax. Quis invenit locum ejus, et quis introivit in thesauros ejus? Ubi sunt principes gentium, et qui dominantur super bestias quæ sunt in terrâ? Qui in avibus cœli ludunt, qui argentum thesaurizant, et aurum in quo confidunt homines, et non est finis possessionis eorum. Qui argentum fabricant et solliciti sunt, nec est finis adinventionis operum illorum. Et tamen exterminati sunt, et ad inferos descenderunt, et alii in locum illorum surrexerunt. Juvenes viderunt lumen, et habitaverunt super terram. Viam autem disciplinæ nescierunt, neque intellexerunt semitas ejus; neque susceperunt eam filii eorum; à facie illorum longè facta est. Non est audita in Chanaan, neque visa est in Theman. Filii quoque Agar qui exquisierunt prudentiam quæ de terrâ est, negotiatores terræ et Theman, et fabulatores et exquisitores prudentiæ et intelligentiæ. Viam autem sapientiæ nescierunt, neque meminerunt semitarum ejus. O Israel, quàm magna est domus Dei, et ingens locus possessionis ejus. Magnus et non habet consummationem; excelsus et immensus. Ibi fuerunt gigantes nominati illi qui ab initio fuerunt staturâ magnâ scientes bellum. Non hos elegit Dominus, neque viam disciplinæ invenerunt; propterea perierunt. Et quoniam non habuerunt sapientiam, perierunt propter suam insipientiam. Quis ascendit in cœlum et accepit eam, et deduxit eam de nubibus? Quis transfretavit mare et invenit eam, et attulit

eam super aurum electum? Non est qui sciat viam ejus, neque qui excogitet semitas ejus. Sed qui scit universa novit illam, et adinvenit eam prudentiâ suâ. Qui perfecit terram in sempiterno tempore, et adimplevit eam pecudibus. Qui emittit lucem et vadit et vocavit eam, et audivit eum in tremore. Stellæ autem dederunt lumen in custodiis suis, et lætatæ sunt. Vocatæ sunt, et dixerunt; Adsumus. Et luxerunt ei cum jocunditate qui fecit illas. Hic est Deus noster, et non æstimabitur alius ad illum. Hic adinvenit omnem viam disciplinæ, et dedit illam Jacob puero suo, et Israel electo suo. Post hæc super terram visus est: et cum hominibus conversatus est.

DEUS, qui nobis per prophetarum ora præcepisti temporalia relinquere atque ad æterna festinare; da famulis tuis, ut quæ à te jussa cognovimus, implere cœlesti inspiratione valeamus. Per.

Hanc orationem non sequatur Lectio sed Tractus, Sicut cervus. *Require in vigiliâ Paschæ.*

Deinde dicantur hæ duæ Orationes sub uno Per Dominum *et sub uno* Oremus.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui solemnitatem doni Sancti Spiritûs colimus, cœlestibus desideriis accensi, fontem vitæ sitiamus, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui Paschale sacramentum quinquaginta dierum voluisti mysterio contineri; præsta, quæsumus, ut gentium facta dispersio divisione linguarum, ad unam confessionem tui nominis cœlesti munere congregetur. Per.

Deinde sequantur Letaniæ et Benedictio fontium, sicut in Vigiliâ Paschæ, eodem modo et ordine in eundo et redeundo et in statione. In redeundo dicatur Rex sanctorum, *et postea incipiatur Missa,* Kyrie eleyson. *Et interim dicat sacerdos* Confiteor *more solito &c. Sequatur* Gloria in excelsis. *Tunc omnes genua flectant, et sic pulsentur omnes campanæ.*

Deinde dicatur Dominus vobiscum.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut claritatis tuæ super nos splendor effulgeat, et lux tuæ lucis corda eorum qui per gratiam tuam sunt renati, Sancti Spiritûs illustratione confirmet. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Factum est autem cùm Apollo esset Corinthi, ut Paulus peragratis superioribus partibus veniret Ephesum, et inveniret quosdam discipulos, dixitque ad eos; Si Spiritum Sanctum accepistis credentes? At illi dixerunt ad eum; Sed neque si Spiritus Sanctus est, audivimus. Ille verò ait; In quo ergo baptizati estis? Qui dixerunt; In Johannis baptismate. Dixit autem Paulus; Johannes baptizavit baptismo pœnitentiæ populum, docens in eum qui venturus esset post ipsum ut crederent, hoc est in Jesum. His auditis, baptizati sunt in nomine Domini Jesu. Et cùm imposuisset illis manus Paulus, venit Spiritus Sanctus super eos, et loquebantur linguis et prophetabant. Erant autem omnes viri, ferè duodecim. Introgressus autem synagogam cum fiduciâ loquebatur per tres menses. Disputans et suadens: de regno Dei.

Alleluya. ℣. Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Tractus.

LAUDATE Dominum, omnes gentes: et collaudate eum, omnes populi.

V. Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: et veritas Domini manet in æternum.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Si diligitis me, mandata mea servate. Et ego rogabo Patrem, et alium Paraclitum dabit vobis, ut maneat vobiscum in æternum, Spiritum veritatis, quem hic mundus non potest accipere, quia non vidit eum nec scit eum. Vos autem cognoscetis eum: quia apud vos manebit, et in vobis erit. Non relinquam vos orphanos: veniam ad vos. Adhuc modicum: et mundus me jam non videt. Vos autem videtis me: quia ego vivo, et vos vivetis. In illo die vos cognoscetis, quia ego sum in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis. Qui habet mandata mea, et servat ea, ille est qui diligit me. Qui autem diligit me, diligetur à Patre meo. Et ego diligam eum: et manifestabo ei meipsum.

Non dicatur Credo.

Offertorium.

EMITTE Spiritum tuum et creabuntur: et renovabis faciem terræ: sit gloria Domini in sæcula, alleluya.

Secreta.

HOSTIAS populi tui, quæsumus, Domine, miseratus intende; et ut tibi reddantur acceptæ, conscientias nostras Sancti Spiritûs salutaris emundet adventus. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Præfatio quotidiana.

Sanctus *et* Agnus *solemniter dicantur.*

Communio.

ULTIMO festivitatis die dicebat Jesus, Qui in me credit: flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ; hoc autem dixit de Spiritu quem accepturi erant credentes in eum, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut Spiritus Sanctus adveniens majestatem nobis Filii tui manifestando clarificet. Per eundem. In unitate ejusdem.

IN DIE PENTHECOSTES.

Ad Missam. Officium.

SPIRITUS Domini replevit orbem terrarum, alleluya: et hoc quod continet omnia scientiam habet vocis, alleluya, alleluya, alleluya.

Psalmus.

EXSURGAT Deus et dissipentur inimici ejus: et fugiant qui oderunt eum à facie ejus.

Oratio.

DEUS, qui hodiernâ die corda fidelium Sancti Spiritûs illustratione docuisti; da nobis in eodem Spiritu recta sapere et de ejus semper consolatione gaudere. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Dum complerentur dies Penthecostes, erant omnes discipuli pariter in eodem loco: et factus est repentè de cœlo sonus, tanquam advenientis spiritûs vehementis, et replevit totam domum ubi erant sedentes. Et apparuerunt illis despertitæ linguæ tanquam

ignis, seditque supra singulos eorum. Et repleti sunt omnes Spiritu Sancto, et cœperunt loqui variis linguis, prout Spiritus Sanctus dabat eloqui illis. Erant autem in Hierusalem habitantes Judæi viri religiosi, ex omni natione quæ sub cœlo est. Factâ autem hac voce, convenit multitudo et mente confusa est, quoniam audiebat unusquisque linguâ suâ illos loquentes. Stupebant autem omnes et mirabantur, adinvicem dicentes; Nonne ecce omnes isti qui loquuntur Galilæi sunt? Et quomodo nos audivimus unusquisque linguam nostram in quâ nati sumus? Parthi et Medi et Elamitæ, et qui habitant Mesopotamiam, Judæam et Capadociam, Ponthum et Asiam, Frigiam et Pamphiliam, Ægiptum et partes Libiæ quæ est circa Cyrenen, et advenæ Romani, Judæi quoque et Proseliti, Cretes et Arabes. Audivimus eos loquentes nostris linguis: magnalia Dei.

Alleluya. *V.* Emitte Spiritum tuum et creabuntur: et renovabis faciem terræ.

Alleluya. *V.* Spiritus Sanctus procedens à throno, apostolorum pectora invisibili hodie perlustravit potentia.

Sequentia.

Sancti Spiritûs assit nobis gratia,
Quæ corda nostra sibi faciat habitacula,
Expulsis inde cunctis vitiis spiritalibus.
Spiritus alme, illustrator omnium,
Horridas nostræ mentis purga tenebras.
Amator sancte sensatorum semper cogitatuum,
Infunde unctionem tuam clemens nostris sensibus.
Tu purificator omnium flagitiorum spiritûs,
Purifica nostri oculum interioris hominis
Ut videri supremus Genitor possit à nobis,
Mundi corde quem soli cernere possunt oculi.
Prophetas tu inspirâsti: ut præconia Christi præcinuissent inclyta:
Apostolos confortâsti: uti trophæum Christi per totum mundum veherent;
Quando machinam per verbum suum fecit Deus, cœli, terræ, marium,
Tu super aquas foturus eas: numen tuum expandisti, Spiritus;
Tu, animabus vivificandis, aquas fœcundas;
Tu, aspirando, das spiritales esse homines;
Tu, divisum per linguas mundum et ritus, adunâsti, Domine;
Idolatras ad cultum Dei revocas, magistrorum optime.
Ergo nos supplicantes tibi exaudi propitius, Sancte Spiritus,
Sine quo preces omnes cassæ creduntur: et indignæ Dei auribus.
Tu, qui omnium sæculorum sanctos
Tui nominis docuisti instinctu amplectendo, Spiritus,
Ipse hodie apostolos Christi
Donans munere insolito et cunctis inaudito sæculis,
Hunc diem gloriosum fecisti.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Si quis diligit me, sermonem meum servabit. Et Pater meus diliget eum, et ad eum veniemus, et mansionem apud eum faciemus. Qui non diligit me, sermones meos non servat. Et sermonem quem audîstis, non est meus: sed ejus qui misit me Patris. Hæc locutus sum vobis, apud vos manens. Paraclitus autem Spiritus Sanctus quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit

omnia, et suggeret vobis omnia quæcunque dixero vobis. Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: non quomodo mundus dat, ego do vobis. Non turbetur cor vestrum, neque formidet. Audîstis quia ego dixi vobis: Vado et venio ad vos. Si diligeretis me, gauderetis utique, quia vado ad Patrem: quia Pater major me est. Et nunc dixi vobis priusquam fiat: ut cùm factum fuerit, credatis. Jam non multa, loquar vobiscum. Venit enim princeps mundi hujus, et in me non habet quicquam. Sed ut cognoscat mundus, quia diligo Patrem. Et sicut mandatum dedit mihi Pater: sic facio.

Credo.

Offertorium.

CONFIRMA hoc, Deus, quod operatus es in nobis: à templo tuo quod est in Hierusalem tibi offerent reges munera, alleluya.

Secreta.

MUNERA, quæsumus, Domine, oblata sanctifica, et corda nostra Sancti Spiritûs illustratione emunda. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Præfatio, Qui ascendens.

Infra Canonem, Communicantes *et* Hanc igitur.

Communio.

FACTUS est repentè de cœlo sonus advenientis spiritus vehementis ubi erant sedentes, alleluya: et repleti sunt omnes Spiritu Sancto, loquentes magnalia Dei, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

SANCTI Spiritûs, quæsumus, Domine, corda nostra mundet infusio: et sui roris intimâ aspersione fœcundet. Per Dominum. In unitate ejusdem.

FERIA SECUNDA.

Officium.

CIBAVIT eos ex adipe frumenti, alleluya: et de petrâ melle saturavit eos, alleluya, alleluya, alleluya.

Psalmus.

EXSULTATE Deo adjutori nostro: jubilate Deo Jacob.

Oratio.

DEUS, qui apostolis tuis Sanctum dedisti Spiritum: concede plebi tuæ piæ petitionis effectum, ut quibus dedisti fidem, largiaris et pacem. Per eundem. In unitate ejusdem.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Aperiens Petrus os suum, dixit; Viri fratres et patres, nobis præcepit Dominus prædicare populo et testificari, quia ipse est qui constitutus est à Deo judex vivorum et mortuorum. Huic omnes Prophetæ testimonium perhibent, remissionem peccatorum accipere per nomen ejus omnes qui credunt in eum. Adhuc loquente Petro verba hæc, cecidit Spiritus Sanctus super omnes qui audiebant verbum. Et obstupuerunt ex circumcisione fideles qui venerant cum Petro: quia et in nationes gratia Spiritûs Sancti effusa est. Audiebant enim illos loquentes linguis, et magnificantes Deum. Tunc respondit Petrus; Numquid aquam quis prohibere potest, ut non baptizentur hi qui Spiritum Sanctum acceperunt sicut et nos? Et jussit eos baptizari: in nomine Domini nostri Jesu Christi.

Alleluya. ℣. Emitte Spiritum.

Alleluya. ℣. Paraclitus Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnem veritatem.

Sequentia.

RESONET sacrata jam turma diva symphonia,
Repleta gaudia promissa è cœlo reddita.
In unum congregata apostolorum phalanx præclara exspectans munera;
Repentè vox divina Paraclitum nunciat decorans sanctorum viscera,
Fantur omni linguâ nonnulla mysteria Deique magnalia,
Cantica divina non cessat reboare ejus quoque caterva.
O Deus omnis arvi, te laudat sol et luna, concrepat usia cuncta cœlica et profunda flumina;
Te psallat tellus alma: sidera cuncta clara: jubilat, adorat, amat redempta omnis quoque anima.
Stupens Judæa, hæc inquit exsecranda concio, vino ista est repleta mustique crapulâ; bacho plenos deputat: repletos gratiâ.
Sumens hæc Petrus divina mysteria, superat obdurata corda illa: et fore affirmat vaticinia Johelis de hoc prædicta.
Ovans anima nunc nostra boat carmina devota, quo suscipiat cœlestia habitacula
Pangat omnis corda nostra sancta præconia tua, ut semper pia percipiat carismata.
Omnem hanc meram suscipe melodiam, ut queamus scandere luciflua: et tua celsa et decora uranica.
Dudum sacrata imbuisti pectora; nos nunc reple lumine polorumve gaudia cedas perpetua atque regna.
Te decet laus per tempora et gloria siderea, O sanctum Pneuma.
Tu animas et corpora nostra, Christe, possideas in sempiterna doxa. Amen.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Dixit Jesus cuidam principi Pharisæorum; Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret: ut omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam æternam. Non enim misit Deus Filium suum in mundum ut judicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. Qui credit in eum, non judicatur. Qui autem non credit, jam judicatus est: quia non credit in nomine unigeniti Filii Dei. Hoc est autem judicium; quia lux venit in mundum, et dilexerunt homines magis tenebras quàm lucem. Erant enim eorum mala opera. Omnis enim qui malè agit, odit lucem. Et non venit ad lucem, ut non arguantur opera ejus. Qui autem facit veritatem, venit ad lucem, ut manifestentur ejus opera: quia in Deo sunt facta.

Credo.

Offertorium.

INTONUIT de cœlo Dominus et altissimus dedit vocem suam: et apparuerunt fontes aquarum, alleluya.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut secundùm promissionem Filii tui Domini nostri Jesu Christi, Spiritus Sanctus et hujus nobis sacrificii copiosiùs revelet archanum, et omnem reseret propitius veritatem. Per eundem. In unitate éjusdem.

Communio.

SPIRITUS Sanctus docebit vos, alleluya: quæcunque dixero vobis, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

PLENUM in nobis, Domine, quæsumus, remedium nostræ redemptionis operare; ut inhabitatione Sancti Spiritûs

digni effici valeamus. Per eundem. In unitate ejusdem.

FERIA TERTIA.

Officium.

ACCIPITE jocunditatem gloriæ vestræ, alleluya: gratias agentes Deo, alleluya: qui vos ad cœlestia regna vocavit, alleluya, alleluya, alleluya.

Psalmus.

ATTENDITE, popule meus, legem meam: inclinate aurem vestram in verba oris mei.

Oratio.

ASSIT nobis, quæsumus, Domine, virtus Spiritûs Sancti; quæ et corda nostra clementer expurget, et ab omnibus tueatur adversis. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Cùm audîssent apostoli qui erant Hierosolymis, quia recepit Samaria verbum Dei, miserunt ad eos Petrum et Johannem: qui cùm venissent, oraverunt pro ipsis ut acciperent Spiritum Sanctum. Nondum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantùm erant in nomine Domini Jesu. Tunc imponebant manus super illos: et accipiebant Spiritum Sanctum.

Alleluya. *V.* Emitte.

Alleluya. *V.* Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium et tui amoris in eis ignem accende.

Sequentia.

EYA, musa, dic quæso præclara chorea,

Blandificaque libens perstrepe organa.

At modulans tibia resultet plectro laudum læta carmina,

Nostraque caterva hujus diei euprepia

Paracliti carisma hac die alumnos penè intrat.

Facto repentè sono, linguis Christi fantur magnalia.

Vesano plena ructu perfidia: musto alumnos madere putat Spiritûs gratiâ ardentes quos reddit fervida.

Anastasi peractâ quinquagenâ: mysticus penetrat Spiritus pectorum intima: oppido reddens flammantia.

Mox egressi omnes unà: tetra peragrant arva: infundentes verbi semina,

Mystica patrantes signa, superno rore novâ bibulâ madidant intima.

Ecce nunc, Christe, caterva tua

In hac aulâ decantat cantica: ut cœlesti permixta agmini: indiscretè dicat nova tibi promens cantica.

Sit perenni Domino gloria,

Decus, honor, potestas per sæcula,

Qui tribuit Spiritûs gratiam omnibus per arva: qui sequuntur ejus monita.

Poscimus omnes unà supplices magnalia,

Ut Sanctus nostra Spiritus emundans intima,

Illustret clarè Sophia. Alleluya.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Amen, amen, dico vobis: qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est et latro. Qui autem intrat per ostium, pastor est ovium. Huic ostiarius aperit, et oves vocem ejus audiunt. Et proprias oves vocat nominatim, et educit eas. Et cùm proprias oves emiserit, ante eas vadit. Et oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus. Alienum autem non sequuntur, sed fugiunt ab eo: quia non noverunt vocem alienorum. Hoc proverbium dixit eis Jesus. Illi autem non cognoverunt, quid loqueretur eis. Dixit

ergo eis Jesus iterum ; Amen, amen, dico vobis, quia ego sum ostium ovium. Omnes quotquot venerunt, fures sunt et latrones, sed non audierunt eos oves. Ego sum ostium : per me si quis introierit, salvabitur : et ingredietur et egredietur, et pascua inveniet. Fur non venit, nisi ut furetur et mactet et perdat. Ego veni ut vitam habeant : et abundantiùs habeant.

Credo.

Offertorium.

PORTAS cœli aperuit Dominus, et pluit illis manna ut ederent : panem cœli dedit illis ; panem angelorum manducavit homo, alleluya.

Secreta.

DESCENDAT, quæsumus, Domine, Spiritus Sanctus super hoc altare ; qui et dona populi tui sanctificet, et sumentium corda placatus emundet. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Communio.

SPIRITUS qui à Patre procedit, alleluya : ille me clarificabit, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

MENTES nostras, quæsumus, Domine, Spiritus Sanctus divinis reparet sacramentis, quia ipse est remissio omnium peccatorum. Per Dominum. In unitate ejusdem.

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM

non dicatur alia magna Missa quam de jejunio, nec in sextâ feriâ neque in sabbato, secundum usum Sarum Ecclesiæ.

Ad Missam. Officium.

DEUS, dum egredereris coram populo tuo, alleluya : iter faciens eis, alleluya : habitans in illis, alleluya, alleluya.

Psalmus.

EXSURGAT Deus et dissipentur inimici ejus : et fugiant qui oderunt eum à facie ejus.

Kyrie *cum versibus dicatur.*

Statim dicatur Gloria in excelsis. *Non dicatur hic* Dominus vobiscum *sed tantum* Oremus.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut à nostris mentibus carnales amoveat Spiritus Sanctus affectus, et spiritualia nobis dona potenter infundat. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Lectio libri Sapientiæ.

IN diebus illis, Dixit Salomon filiis Israel ; Diligite justitiam, qui judicatis terram. Sentite de Domino in bonitate, et in simplicitate cordis quærite illum. Quoniam invenietur ab his qui non tentant illum ; apparet autem his qui fidem habent in illum. Perversæ enim cogitationes separant à Deo ; probata autem virtus corripit insipientes. Quoniam in malivolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Sanctus enim Spiritus disciplinæ effugiet fictum, et auferet se à cogitationibus quæ sunt sine intellectu, et corripietur à superveniente iniquitate. Benignus est enim Spiritus sapientiæ, et non liberabit maledictum à labiis suis. Quoniam renum illius testis est Deus, et cordis ejus scrutator est verus, et linguæ illius auditor. Quoniam Spiritus Domini replevit orbem terrarum : et hoc quod continet omnia : scientiam habet vocis.

Alleluya. *V.* Emitte Spiritum tuum et creabuntur : et renovabis faciem terræ.

Non repetatur Alleluya, *sed sequatur* Dominus vobiscum.

Oratio.

MENTES nostras, quæsumus, Domine, Paraclitus qui à te procedit illuminet, et inducat in omnem sicut tuus promisit Filius veritatem. Qui tecum. In unitate ejusdem.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Stans Petrus cum undecim, elevavit vocem suam, et locutus est eis; Viri Judæi et qui habitatis Hierusalem universi, hoc vobis notum sit, et auribus percipite verba mea. Non enim, sicut vos æstimatis, hi ebrii sunt, cùm sit hora diei tertia: sed hoc est quod dictum est per prophetam Johel: Et erit in novissimis diebus, dicit Dominus, effundam de Spiritu meo super omnem carnem: et prophetabunt filii vestri et filiæ vestræ. Et juvenes vestri visiones videbunt, et seniores vestri somnia somniabunt. Et quidem super servos meos et super ancillas meas in diebus illis effundam de Spiritu meo, et prophetabunt. Et dabo prodigia in cœlo sursum, et signa in terrâ deorsum. Sanguinem et ignem, et vaporem fumi. Sol convertetur in tenebras et luna in sanguinem, antequam veniat dies Domini magnus et manifestus. Et erit. Omnis quicumque invocaverit nomen Domini: salvus erit.

Alleluya. *V.* Loquebantur variis linguis apostoli magnalia Dei.

Sequentia.

LUX jocunda, lux insignis,
qua de throno missus ignis
in Christi discipulos;
Corda replet, linguas ditat,
ad concordes nos invitat
linguæ cordis modulos.
Christus misit quod promisit,
pignus sponsæ quam revisit
die quinquagesimâ.
Post dulcorem melleum
petra fudit oleum
petra jam firmissima.
In tabellis saxeis
non in linguis igneis,
lex de monte populo;
Paucis cordis novitas
et linguarum unitas
datur in cœnaculo.
O quàm felix, quàm festiva,
dies in quâ primitiva
fundatur Ecclesia!
Vivæ sunt primitiæ,
nascentis Ecclesiæ,
tria primùm millia.
Panes legis primitivi,
sub unâ sunt adoptivi
fide duo populi.
Se duobus interjecit,
sicque duo unum fecit
Lapis caput anguli.
Utres novi non vetusti
sunt capaces novi musti;
vasa parat vidua;
Liquorem dat Helisæus,
nobis sacrum rorem Deus,
si corda sint congrua.
Non hoc musto vel liquore,
non hoc digni sumus rore,
si discordes moribus;
In obscuris et divisis
non potest hæc paraclisis
habitare cordibus.
Consolator alme, veni,
linguas reple, corda leni;
nihil fellis aut veneni
sub tuâ præsentiâ;
Nil jocundum, nil amœnum,
nil salubre, nil serenum,
nihil dulce, nihil plenum,
sine tuâ gratiâ.
Tu lumen es et unguentum,
tu cœleste condimentum,

aquæ dicans elementum
virtute mysterii.
Novâ factâ creaturâ,
te laudemus mente purâ;
gratiæ nunc, sed naturâ
priùs iræ filii.
Tu qui dator es et donum,
nostri cordis omne bonum,
cor ad laudem redde pronum,
nostræ linguæ formans sonum
in tua præconia.
Tu purga nos à peccatis,
auctor ipse puritatis,
et in Christo renovatis
da perfectæ novitatis
plena nobis gaudia. Amen.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæorum; Nemo potest venire ad me, nisi Pater qui misit me, traxerit eum: et ego resuscitabo eum in novissimo die. Est scriptum in Prophetis: Et erunt omnes docibiles Dei. Omnis qui audivit à Patre et didicit, venit ad me. Non quia Patrem vidit quisquam, nisi is qui est à Deo, hic videt Patrem. Amen, amen, dico vobis: Qui credit in me, habet vitam æternam. Ego sum panis vitæ. Patres vestri manducaverunt manna in deserto, et mortui sunt. Hic est panis de cœlo descendens: ut si quis ex ipso manducaverit, non moriatur. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. Et panis quem ego dabo, caro mea est: pro mundi vitâ.

Credo.

Offertorium.

MEDITABOR in mandatis tuis quæ dilexi valdè: et levabo manus meas ad mandata tua quæ dilexi, alleluya.

Secreta.

OBLATA tibi, Domine, quæsumus, munera Spiritus Sanctus sanctificet, et eorum nos participatio ab omni peccatorum contagione custodiat. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Communio.

PACEM meam do vobis, alleluya: pacem relinquo vobis alleluya, alleluya.

Postcommunio.

PER hujus, Domine, virtutem mysterii tuæ nos claritatis splendor illustret, et cum consubstantiali tibi Filio Spiritus Sanctus illuminet. Per eundem. In unitate ejusdem.

FERIA QUINTA.

Officium, Spiritus Domini replevit.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, ut Spiritus Sanctus adveniens templum nos gloriæ suæ dignanter inhabitando perficiat. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Philippus descendens in civitatem Samariæ, prædicabat illis Christum. Intendebant autem turbæ his quæ à Philippo dicebantur, unanimiter audientes et videntes signa quæ faciebat. Multi enim eorum qui habebant spiritus immundos, clamantes voce magnâ exibant. Multi enim paralytici et claudi curati sunt. Factum est ergo gaudium magnum: in illâ civitate.

Alleluya. *V*. Emitte.

Alleluya. *V*. Factus est repentè de cœlo sonus advenientis spiritûs vehementis.

Sequentia.

ALMA chorus Domini, nunc pangat nomina summi.
Messias, Sother, Emmanuel, Sabaoth, Adonay,
Est, unigenitus, via, vita, manus, homousyon,
Principium, primogenitus, sapientia, virtus,
Alpha, caput, finisque, simul vocitatur et est ω;
Fons et origo boni, paraclitus ac mediator;
Agnus, ovis, vitulus, serpens, aries, leo, vermis;
Os, verbum, splendor, sol, gloria, lux et imago,
Panis, flos, vitis, mons, janua, petra, lapisque.
Angelus et sponsus, pastor, propheta, sacerdos;
Athanatos, Kyros, Theos, panthon crathon et ysus.
Salvificet nos sit cui sæcla per omnia doxa. Amen.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Convocatis Jesus duodecim apostolis, dedit illis virtutem et potestatem super omnia dæmonia, et ut languores curarent. Et misit illos prædicare regnum Dei, et sanare infirmos. Et ait ad illos; Nihil tuleritis in viâ, neque virgam, neque peram, neque panem, neque pecuniam, neque duas tunicas habeatis. Et in quamcunque domum intraveritis, ibi manete et inde ne exeatis. Et quicumque non receperint vos; exeuntes de civitate illâ etiam pulverem pedum vestrorum excutite in testimonium supra illos. Egressi autem circuibant per castella evangelizantes: et curantes ubique.

Credo.

Offertorium, Confirma hoc Deus.

Secreta.

VIRTUTE Sancti Spiritûs, Domine, munera nostra continge: ut quod solemnitate præsenti tuo nomini dedicavit, et intelligibile nobis faciat et æternum. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Communio, Factus est repentè.

Postcommunio.

SACRIFICIIS cœlestibus, quæsumus, Domine, cooperante Spiritu Sancto vitia nostra purgentur; ut muneribus tuis possimus semper aptari. Per Dominum. In unitate ejusdem.

FERIA SEXTA QUATUOR TEMPORUM.

Officium.

REPLEATUR os meum laude tuâ, alleluya: ut possim cantare, alleluya: gaudebunt labia mea dum cantavero tibi, alleluya, alleluya.

Psalmus.

IN te, Domine, speravi, non confundar in æternum: in justitiâ tuâ libera me et eripe me.

Oratio.

DA, quæsumus, Ecclesiæ tuæ, misericors Deus, ut Spiritu Sancto congregata, hostili nullatenus incursione turbetur. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Aperiens Petrus os suum, dixit; Viri Israelitæ, audite verba hæc: Jesum Nazarenum, virum approbatum à Deo in vobis virtutibus et prodigiis et signis, quæ fecit per illum Deus in medio vestri sicut vos scitis. Hunc definito consilio et præscientiâ Dei

traditum, per manus iniquorum affligentes interemistis: quem Deus suscitavit, solutis doloribus inferni, juxta quod impossibile erat teneri illum ab eo. David enim dicit in eum: Providebam Dominum coram me semper: quoniam à dextris est mihi ne commovear. Propter hoc delectatum est cor meum, et exsultavit lingua mea, insuper et caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem. Notas mihi fecisti vias vitæ: adimplebis me jocunditate cum facie tuâ.

Alleluya. *V.* Emitte.

Alleluya. *V.* Spiritus Domini replevit orbem terrarum: et hoc quod continet omnia scientiam habet vocis.

Sequentia.

LAUDES Deo devotâ
Dulci voci ac sonorâ,
Plebs resultet catholica.
Spiritûs Sancti gratia
Apostolis die hodiernâ
In igneis linguis est infusa.
Paracliti præsentia
Emundet nos à peccati maculâ,
Pura sibi aptans habitacula;
Carismatum ac munera
Pectoribus nostris pius infundat,
Vita nostra ei ut complaceat.
Per sæculorum sæcula
Conclamemus Alleluya;
Sit Deo laus, potestas, honor, virtus et gloria.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Factum est in unâ dierum, et Jesus sedebat docens. Et erant Pharisæi sedentes et legis doctores qui venerant ex omni castello Galilææ et Judææ et Hierusalem: et virtus erat Domini ad sanandum eos. Et ecce viri portantes in lecto hominem qui erat paralyticus: et quærebant eum inferre, et ponere ante eum. Et non invenientes quâ parte illum inferrent præ turba, ascenderunt supra tectum, et per tegulas submiserunt illum cum lecto in medium ante Jesum. Quorum fidem ut vidit, dixit; Homo, remittuntur tibi peccata tua. Et cœperunt cogitare Scribæ et Pharisæi, dicentes: Quis est hic qui loquitur blasphemias? Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus? Ut cognovit autem Jesus cogitationes eorum, respondens dixit ad illos; Quid cogitatis mala in cordibus vestris? Quid est facilius, dicere: Dimittuntur tibi peccata: an dicere: Surge et ambula? Ut autem sciatis quia Filius Hominis habet potestatem in terrâ dimittendi peccata; ait paralytico, Tibi dico, surge, tolle lectum tuum, et vade in domum tuam. Et confestim surgens coram illis, tulit lectum in quo jacebat, et abiit in domum suam, magnificans Deum. Et stupor apprehendit omnes, et magnificabant Deum. Et repleti sunt omnes timore, dicentes; Quia vidimus mirabilia: hodie.

Credo.

Offertorium.

LAUDA anima mea Dominum; laudabo Dominum in vitâ meâ: psallam Deo meo quamdiu ero, alleluya.

Secreta.

SACRIFICIA, Domine, tuis oblata conspectibus, ignis ille divinus assumat, qui discipulorum Christi tui per Spiritum Sanctum corda succendit. Per eundem. In unitate ejusdem.

Communio.

SPIRITUS ubi vult spirat: et vocem ejus audis, alleluya: sed nescis

unde veniat aut quo vadat, alleluya, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut hujus perceptione sacramenti ita nostræ fragilitatis vitia expurgentur, quatenus per Spiritum Sanctum repromissum in nobis donum tuæ gratiæ sentiamus. Per Dominum. In unitate ejusdem.

SABBATO QUATUOR TEMPORUM.

Officium.

CARITAS Dei diffusa est in cordibus vestris, alleluya: per inhabitantem Spiritum ejus in vobis, alleluya, alleluya.

Psalmus.

DOMINE Deus salutis meæ : in die clamavi et nocte coram te.

Post Kyrie eleyson *statim sequatur* Gloria in excelsis. *Omnes Orationes sine* Dominus vobiscum *dicantur, præter ultimam quæ est ante Epistolam, sed tantum cum* Oremus; *et omnes Lectiones cum suis titulis legantur.*

Oratio.

MENTIBUS nostris, quæsumus, Domine, Spiritum Sanctum benignus infunde ; cujus et sapientiâ conditi sumus et providentiâ gubernamur. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Lectio Johelis Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus; Effundam de Spiritu meo super omnem carnem : et prophetabunt filii vestri et filiæ vestræ. Senes vestri somnia somniabunt, et juvenes vestri visiones videbunt. Sed et super servos meos et ancillas meas in diebus illis effundam de Spiritu meo, et prophetabunt. Et dabo prodigia in cœlo sursùm, et signa in terrâ deorsùm, sanguinem et ignem et vaporem fumi. Sol convertetur in tenebras et luna in sanguinem, antequam veniat dies Domini magnus et horribilis. Et erit. Omnis quicunque invocaverit nomen Domini : salvus erit.

Alleluya. *V.* Emitte Spiritum tuum et creabuntur: et renovabis faciem terræ.

Non repetantur Alleluya *usque ad ultimum ante Sequentiam.*

Oratio.

ILLO nos igne, quæsumus, Domine, Spiritus Sanctus inflammet, quem Dominus noster Jesus Christus misit in terram, et voluit vehementer accendi. Qui tecum. In unitate ejusdem.

Lectio libri Levitici.

IN diebus illis, Locutus est Dominus ad Moysen, dicens; Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Cùm ingressi fueritis terram quam ego dabo vobis, et messueritis segetem, feretis manipulos spicarum, primitias messis vestræ, ad sacerdotem. Qui levabit fasciculum coram Domino, ut acceptabilis sit pro vobis altero die sabbati, et sanctificabit illum. Numerabitis ergo ab illo die in quo obtulistis manipulos primitiarum, septem hebdomadas plenas usque ad alterum diem expletionis hebdomadæ septimæ; et sic offeretis sacrificium novum Domino ex omnibus habitaculis vestris. Panes primitiarum duos de duabus decimis similæ, quos elevabit sacerdos coram Domino : et vocabitis hunc diem celeberrimum atque sanctissimum. Omne opus servile non facietis in eo : legitimum sempiternum erit vobis in cunctis habitaculis vestris et generationibus, Dicit Dominus : omnipotens.

Alleluya. *V.* Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium et tui amoris in eis ignem accende.

Oratio.

DEUS, qui ob animarum medelam jejunii devotione castigari corpora præcepisti; concede nobis propitius et mente et corpore semper tibi esse devotos. Per.

Lectio libri Deuteronomii.

IN diebus illis, Dixit Moyses; Audi, Israel, quæ ego præcipio tibi hodie: Cùm intraveris terram quam Dominus Deus tuus daturus est tibi possidendam, et obtinueris eam, atque habitaveris in illâ, tolles de cunctis frugibus tuis primitias et pones in cartallo. Pergensque ad locum quem Dominus Deus tuus elegerit, ut ibi invocetur nomen ejus. Accedesque ad sacerdotem qui fuerit in diebus illis, et dices ad illum: Profiteor hodie coram Domino Deo tuo qui exaudivit nos, et respexit humilitatem nostram et laborem atque angustiam et eduxit nos de Egypto in manu forti et brachio extento, In ingenti pavore, in signis atque portentis. Et introduxit nos in locum istum, et tradidit nobis terram lacte et melle manantem. Et idcirco nunc offero primitias frugum terræ, quam Dominus Deus dedit mihi. Et dimittas eas in conspectu Domini Dei tui, et adorato Domino Deo tuo epulaberis in omnibus bonis: quæ Dominus Deus tuus dederit tibi.

Alleluya. *V.* Loquebantur variis linguis apostoli magnalia Dei.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut salutaribus jejuniis eruditi, ab omnibus etiam vitiis abstinentes, propitiationem tuam faciliùs impetremus. Per.

Lectio libri Levitici.

IN diebus illis, Dixit Dominus ad Moysen; Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Si in præceptis meis ambulaveritis et mandata mea custodieritis et feceritis ea, dabo vobis pluvias temporibus suis, et terra gignet germen suum, et pomis arbores replebuntur. Apprehendet messium tritura vindemiam, et vindemia occupabit sementem. Et comedetis panem vestrum in saturitate, et absque pavore habitabitis in terrâ vestrâ. Dabo pacem in finibus vestris: dormietis, et non erit qui exterreat. Auferam malas bestias, et gladius non transibit per terminos vestros. Persequemini inimicos vestros, et corruent coram vobis. Persequentur quinque de vestris centum alienos, et centum ex vobis decem millia. Cadent inimici vestri in conspectu vestro gladio: respiciam vos et crescere faciam: multiplicabimini, et firmabo pactum meum vobiscum. Et comedetis vetustissima veterum, et vetera novis supervenientibus projicietis. Ponam tabernaculum meum in medio vestri, et non abjiciet vos ultrà anima mea. Et ambulabo inter vos, et ero vester Deus, vosque eritis populus meus, Dicit Dominus: omnipotens.

Alleluya. *V.* Factus est repentè de cœlo sonus advenientis spiritûs vehementis.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, sic nos ab epulis carnalibus abstinere, ut à vitiis irruentibus pariter jejunemus. Per.

Lectio Angelus Domini. *Require in Adventu.*

Alleluya. *V.* Benedictus es, Domine Deus patrum nostorum: et laudabilis in sæcula.

Non repetatur Alleluya.

Sequatur Dominus vobiscum.

Oratio.

DEUS, qui tribus pueris mitigâsti flammas ignium; concede, propitius, ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiorum. Per.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Convenit universa civitas audire verbum Dei. Videntes autem turbas Judæi, repleti sunt zelo, et contradicebant his quæ à Paulo dicebantur blasphemantes. Tunc constanter Paulus et Barnabas dixerunt; Vobis oportebat primùm loqui verbum Dei: sed quoniam repulistis illud et indignos vos judicâstis æternæ vitæ, ecce convertimur ad gentes. Sic enim præcepit nobis Dominus: Posui te in lucem gentium ut sis in salutem usque ad extremum terræ. Audientes autem gentes gavisæ sunt, et glorificabant verbum Domini. Et crediderunt, quotquot erant præordinati ad vitam æternam. Disseminabatur autem verbum Domini, per universam regionem. Judæi autem concitaverunt religiosas mulieres et honestas et primos civitatis, et excitaverunt persecutionem in Paulum et Barnaban: et ejecerunt eos de finibus suis. At illi, excusso pulvere pedum in eos, venerunt Iconium. Discipuli autem replebantur gaudio: et Spiritu Sancto.

Alleluya. *V.* Laudate Dominum omnes gentes: et collaudate eum omnes populi.

Repetatur Alleluya *sine neuma.*

Sequentia, Alma chorus. *Require in quintâ feriâ præcedente.*

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Surgens Jesus de synagogâ, introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis, tenebatur magnis febribus. Et rogaverunt illum pro eâ. Et stans super illam, imperavit febri: et dimisit illam. Et continuò surgens, ministrabat illis. Cùm autem sol occidisset, omnes qui habebant infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum. At ille singulis manus imponens, curabat eos. Exibant autem dæmonia à multis, clamantia et dicentia, quia tu es filius Dei. Et increpans non sinebat ea loqui: quia sciebant ipsum esse Christum. Facta autem die, egressus ibat in desertum locum, et turbæ requirebant eum. Et venerunt usque ad ipsum: et detinebant illum ne discederet ab eis. Quibus ille ait; Quia et aliis civitatibus oportet me evangelizare: regnum Dei.

Credo.

Offertorium.

DOMINE Deus salutis meæ, in die clamavi et nocte coram te: intret oratio mea in conspectu tuo, Domine, alleluya.

Secreta.

MITTE, quæsumus, Domine, Spiritum Sanctum in cordibus nostris; et ut accepta tibi sint nostra jejunia, præsta nobis, quæsumus, hujus munere sacramenti purificatum tibi pectus offerre. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Communio.

NON vos relinquam orphanos: veniam ad vos iterùm, alleluya: et gaudebit cor vestrum, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

PRÆBEANT nobis, Domine, divinum tua sancta fervorem; quo eorum pariter et actu delectemur et fructu. Per Dominum.

IN DIE SANCTÆ TRINITATIS.

Ad Missam. Officium.

BENEDICTA sit Sancta Trinitas: atque indivisa Unitas: confitebimur ei: quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Psalmus.

BENEDICAMUS Patrem et Filium: cum Sancto Spiritu.

Non dicatur ulterius.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis gloriam agnoscere: et in potentiâ majestatis adorare unitatem; quæsumus, ut ejusdem fidei firmitate ab omnibus semper muniamur adversis. In quâ vivis.

Lcetio libri Apocalypsis beati Johannis Apostoli.

IN diebus illis, Vidi ostium apertum in cœlo, et vox prima quam audivi, tanquam tubæ loquentis mecum, dicens; Ascende huc, et ostendam tibi quæ oportet fieri citò. Post hæc statim fui in spiritu: et ecce sedes posita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedebat, similis erat aspectui lapidis jaspidis et sardini. Et iris erat in circuitu sedis, similis visioni smaragdinæ. Et in circuitu sedis sedilia viginti quatuor: et super thronos viginti quatuor seniores sedentes, circumamicti vestimentis albis, et in capitibus eorum coronæ aureæ. Et de throno procedunt fulgura, et voces et tonitrua. Et septem lampades ardentes ante thronum, qui sunt septem spiritus Dei. Et in conspectu sedis, tanquam mare vitreum simile crystallo. Et in medio sedis et in circuitu sedis, quatuor animalia plena oculis antè et retrò. Et animal primum, simile leoni. Et secundum animal, simile vitulo. Et tertium animal, habens faciem quasi hominis. Et quartum animal, simile aquilæ volanti. Et quatuor animalia, singula eorum habebant alas senas. Et in circuitu et intùs, plena sunt oculis. Et requiem non habebant, die ac nocte dicentia: Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus omnipotens, qui est et qui erat et qui venturus est. Et cùm darent illa animalia gloriam et honorem et benedictionem sedenti super thronum, viventi in sæcula sæculorum, procidebant viginti quatuor seniores ante sedentem in throno. Et adorabant viventem: in sæcula sæculorum.

Gradale.

BENEDICTUS es, Domine, qui intueris abyssos: et sedes super cherubin.

V. Benedicite Deum cœli, quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Alleluya. *V.* Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum: et laudabilis in sæcula.

Sequentia.

BENEDICTA sit beata Trinitas, Deitas æterna, pariter coæqualis gloriâ,

Deus genitor, Natus genitus, cum sacro Pneumate permanens super omne quod exstat;

Quibus est una semper voluntas, et à se discrepat haud unquam triplicata persona.

Nam constat Deitas una, non in tres Deos divisa, quod fides fatetur à Christo orthodoxè dedita.

Hæc namque pellit delicta, patriam cedit serenam, quâ dulcem jubilant agmina symphoniam cœlica;
Altithroni vestigia imitantur stolis candidata,
Operiunturque binas quas captant post sæcli discrimina.
Et nos quos illustrat gratia Dei, supera demus nostra debita;
Quatenus caterva cœlica, nobis maneat post funera socia,
Ultimoque peracto discrimine possimus alto perfrui mox palatio,
Quo perspicua flagrat lux accensa constanti flammâ,
Quæ Deus est visio nostra et salus æterna;
Angelorum quæ illustrat fortiter pectora,
Ut in Christo solo sua defigant lumina:
Hæc namque est illa sitis flagrans quâ tunc sitient animæ sanctorum vel corpora
Cùm fuerint data perpetua eis pro bonis à judice præmia.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Erat homo ex Pharisæis, Nichodemus nomine, princeps Judæorum. Hic venit ad Jesum nocte et dixit ei; Rabbi, scimus quia à Deo venisti magister. Nemo enim potest hæc signa facere quæ tu facis, nisi fuerit Deus cum eo. Respondit Jesus, et dixit ei; Amen, amen, dico tibi, nisi quis natus fuerit denuò, non potest videre regnum Dei. Dixit ad eum Nichodemus; Quomodo potest homo nasci cùm sit senex? Numquid potest in ventrem matris suæ iteratò introire, et renasci? Respondit Jesus; Amen, amen, dico tibi, nisi quis renatus fuerit ex aquâ et Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei. Quod natum est ex carne, caro est. Et quod natum est ex spiritu, spiritus est. Non mireris quia dixi tibi: oportet vos nasci denuò. Spiritus ubi vult spirat, et vocem ejus audis, sed nescis unde veniat aut quo vadat: sic est omnis, qui natus est ex spiritu. Respondit Nichodemus, et dixit ei; Quomodo possunt hæc fieri? Respondit Jesus, et dixit ei; Tu es magister in Israel, et hæc ignoras? Amen, amen, dico tibi, quia quod scimus loquimur, et quod vidimus testamur, et testimonium nostrum non accipitis. Si terrena dixi vobis, et non creditis: quomodo si dixero vobis cœlestia credetis? Et nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit de cœlo, Filius Hominis qui est in cœlo. Et sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto; ita exaltari oportet Filium Hominis. Ut omnis qui credit in ipsum non pereat: sed habeat vitam æternam.

Credo.

Offertorium.

BENEDICTUS sit Deus Pater, Unigenitusque Dei Filius, Sanctus quoque Spiritus, quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Secreta.

SANCTIFICA, quæsumus, Domine Deus, Trinitas sancta, per tui sancti nominis invocationem hujus oblationis hostiam, et per eam nosmetipsos tibi perfice munus æternum. In quâ vivis et regnas.

Præfatio. Qui cum Unigenito.

Communio.

BENEDICIMUS Deum cœli et coram omnibus viventibus confitebimur ei: quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Postcommunio.

PROFICIAT nobis ad salutem corporis et animæ, Domine Deus, hujus

sacramenti susceptio, et sempiternæ sanctæ Trinitatis ejusdemque individuæ Unitatis confessio. In quâ vivis.

Per totam hebdomadam dicatur missa de Trinitate usque ad festum Corporis Christi, quod est in quintâ feriâ, nisi festum sanctorum intercurrat, et cum missa Salus populi *fuerit cantanda, et quando fit plenum servitium de sanctâ Mariâ, et quando fit plenum servitium de festo loci; sed sine Sequentiâ et sine* Credo in. *Per hebdomadam Epistola,* Gratia Domini. *Alia Epistola,* O altitudo. *Evangelium,* Cùm venerit Paraclitus. *Quære hæc in Commemoratione Sanctæ Trinitatis.*

IN FESTO CORPORIS CHRISTI.

Ad Missam. Officium.

CIBAVIT eos ex adipe frumenti, alleluya: et de petrâ melle saturavit eos, alleluya, alleluya, alleluya.

Psalmus.

EXSULTATE Deo adjutori nostro: jubilate Deo Jacob.

Oratio.

DEUS, qui nobis sub sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti; tribue, quæsumus, ita nos corporis et sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Ad Corinthios.

FRATRES, Ego enim accepi à Domino, quod et tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus in quâ nocte tradebatur, accepit panem et gratias agens fregit et dixit: Accipite et manducate: hoc est corpus meum quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter et calicem postquam cœnavit, dicens; Hic calix novum testamentum est in meo sanguine: hoc facite quotiescunque bibitis in meam commemorationem. Quotiescunque enim manducabitis panem hunc et calicem bibetis, mortem Domini annunciabitis donec veniat. Itaque quicunque manducaverit panem vel biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis et sanguinis Domini. Probet autem seipsum homo: et sic de pane illo edat, et de calice bibat. Qui enim manducat et bibit indignè, judicium sibi manducat et bibit: non dijudicans corpus Domini.

Gradale.

OCULI omnium in te sperant, Domine, et tu das escam illorum in tempore oportuno.

℣. Aperis tu manum tuam et imples omne animal benedictione.

Alleluya. ℣. Caro mea verè est cibus: et sanguis meus verè est potus: qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem: in me manet et ego in eo, alleluya.

Sequentia.

LAUDA Sion Salvatorem,
lauda ducem et pastorem
in hymnis et canticis;
Quantum potes tantum gaude
quia major omni laude,
nec laudare sufficis.
Laudis thema specialis,
panis vivus et vitalis
hodie proponitur,
Quem in sacræ mensâ cœnæ
turbæ fratrum duodenæ
datum non ambigitur.

Sit laus plena, sit sonora,
sit jucunda, sit decora
mentis jubilatio;
Dies enim solemnis agitur,
in quâ mensæ prima recolitur
hujus institutio.
In hac mensâ novi regis
novum Pascha novæ legis
phase vetus terminat.
Vetustatem novitas,
umbram fugat veritas,
noctem lux illuminat.
Quod in cœnâ Christus gessit,
faciendum hoc expressit
in sui memoriam.
Docti sacris institutis,
panem, vinum, in salutis
consecramus hostiam.
Dogma datur Christianis,
quòd in carnem transit panis
et vinum in sanguinem.
Quod non capis, quod non vides,
animosa firmat fides,
præter rerum ordinem.
Sub diversis speciebus,
signis tantùm et non rebus,
latent res eximiæ:
Caro cibus, sanguis potus;
manet tamen Christus totus
Sub utrâque specie.
A sumente non concisus,
non confractus, non divisus,
integer accipitur.
Sumit unus, sumunt mille;
quantum iste tantum ille,
nec sumptus consumitur.
Sumunt boni, sumunt mali,
sorte tamen inæquali
vitæ vel interitûs.
Mors est malis, vita bonis;
vide paris sumptionis
quàm sit dispar exitus.
Fracto demum sacramento,
ne vacilles, sed memento
tantum esse sub fragmento
quantum toto tegitur.
Nulla rei fit scissura;
signi tantùm sed fractura,
quâ nec status nec statura
signati minuitur.
Ecce panis angelorum,
factus cibus viatorum,
verè panis filiorum,
non mittendus canibus.
In figuris præsignatur,
cùm Isaac immolatur,
agnus Paschæ deputatur,
datur manna patribus.
Bone pastor, panis vere,
Jesu, nostri miserere;
tu nos pasce, nos tuere,
tu nos bona fac videre
in terrâ viventium.
Tu, qui cuncta scis et vales,
qui nos pascis hîc mortales,
tu nos ibi commensales,
cohæredes et sodales
fac sanctorum civium. Amen.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæorum; Caro mea verè est cibus, et sanguis meus verè est potus. Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, in me manet et ego in illo. Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: et qui manducat me, et ipse vivet propter me. Hic est panis, qui de cœlo descendit. Non sicut manducaverunt patres vestri manna, et mortui sunt. Qui manducat hunc panem: vivet in æternum.

Credo.

Offertorium.

SACERDOTES incensum Domini et panes offerunt Deo : et ideo sancti erunt Deo suo : et non polluent nomen ejus, alleluya.

Secreta.

ECCLESIÆ tuæ, quæsumus, Domine, unitatis et pacis propitius dona concede, quæ sub oblatis muneribus mysticè designantur. Per.

Præfatio. Quia per incarnati.

Hæc Præfatio dicatur per totas Octavas quando de Corpore Christi fit servitium.

Communio.

QUOTIESCUNQUE manducabitis panem hunc et calicem bibetis: mortem Domini annunciabitis donec veniat : itaque quicunque manducaverit panem vel biberit calicem Domini indignè: reus erit corporis et sanguinis Domini, alleluya.

Postcommunio.

FAC nos, quæsumus, Domine, divinitatis tuæ sempiternâ fruitione repleri, quam pretiosi corporis et sanguinis tui temporalis perceptio præfigurat. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Per totam hebdomadam dicatur eadem missa, nisi duplex festum intercurrat, secundum usum Romanæ Curiæ; sed sine Sequentiâ et Credo in, *nisi in dominicâ.*

DOMINICA PRIMA POST FESTUM SANCTÆ TRINITATIS.

Officium.

DOMINE, in tuâ misericordiâ speravi, exsultavit cor meum in salutari tuo : cantabo Domino qui bona tribuit mihi.

Psalmus.

USQUEQUO, Domine, oblivisceris me in finem : usquequo avertis faciem tuam à me?

Oratio.

DEUS, in te sperantium fortitudo, adesto propitius invocationibus nostris; et quia sine te nihil potest mortalis infirmitas, præsta auxilium gratiæ tuæ, ut in exsequendis mandatis tuis, et voluntate tibi et actione placeamus. Per Dominum.

Memoria fiat de Trinitate omnibus dominicis usque ad Adventum Domini, nisi quando aliqua dominica omnino differtur.

Lectio Epistolæ beati Johannis Apostoli.

CARISSIMI, Deus caritas est. In hoc apparuit caritas Dei in nobis, quoniam Filium suum unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per eum. In hoc est caritas; non quasi nos dilexerimus Deum, sed quoniam ipse prior dilexit nos. Et misit Filium suum propitiationem pro peccatis nostris. Carissimi, si Deus dilexit nos, et nos debemus invicem diligere. Deum nemo vidit unquam. Si diligamus invicem, Deus in nobis manet, et caritas ejus in nobis perfecta est. In hoc intelligimus quoniam in eo manemus et ipse in nobis, quoniam de Spiritu suo dedit nobis. Et nos vidimus et testificamur, quoniam Pater misit Filium suum Salvatorem mundi. Quisquis confessus fuerit quoniam Jesus est Filius Dei, Deus in eo manet, et ipse in Deo. Et

nos cognovimus et credimus caritati, quam habet Deus in nobis. Deus caritas est. Et qui manet in caritate, in Deo manet, et Deus in eo. In hoc perfecta est caritas nobiscum, ut fiduciam habeamus in die judicii: quia sicut ille est, et nos sumus in hoc mundo. Timor non est in caritate, sed perfecta caritas foràs mittit timorem. Quoniam timor pœnam habet. Qui autem timet, non est perfectus in caritate. Nos ergo diligamus Deum, quoniam ipse prior dilexit nos. Si quis dixerit quoniam diligo Deum, et fratrem suum oderit, mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum quem videt, Deum quem non videt quomodo potest diligere? Et hoc mandatum habemus à Deo, ut qui diligit Deum: diligat et fratrem suum.

Gradale.

EGO dixi, Domine miserere mei: sana animam meam quoniam peccavi tibi.

℣. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem: in die malâ liberavit eum Dominus.

Alleluya. ℣. Verba mea auribus percipe, Domine, intellige clamorem meum.

Nullâ dominicâ dicatur Sequentia usque ad Adventum Domini quando de Dominicâ agitur.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Homo quidam erat dives et induebatur purpurâ et bysso, et epulabatur cotidiè splendidè. Et erat quidam mendicus nomine Lazarus, qui jacebat ad januam ejus, ulceribus plenus, cupiens saturari de micis quæ cadebant de mensâ divitis, et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant, et lingebant ulcera ejus. Factum est autem ut moreretur mendicus, et portaretur ab Angelis in sinu Abrahæ. Mortuus est autem et dives, et sepultus est in inferno. Elevans autem oculos suos cùm esset in tormentis, vidit Abraham à longè, et Lazarum in sinu ejus. Et ipse clamans, dixit; Pater Abraham, miserere mei, et mitte Lazarum ut intinguat extremum digiti sui in aquam, ut refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flammâ. Et dixit illi Abraham; Fili, recordare, quia recepisti bona in vitâ tuâ, et Lazarus similiter mala. Nunc autem hic consolatur, tu verò cruciaris. Et in his omnibus inter nos et vos magnum chaos firmatum est: ut hi qui volunt hinc transire ad vos, non possunt, neque inde huc transmeare. Et ait; Rogo ergo te, pater, ut mittas eum in domum patris mei. Habeo enim quinque fratres, ut testetur illis, ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum. Et ait illi Abraham; Habent Moysen et prophetas: audiant illos. At ille dixit; Non, pater Abraham; sed si quis ex mortuis ierit ad eos, pœnitentiam agent. Ait autem illi; Si Moysen et prophetas non audiunt; neque si quis ex mortuis resurrexerit: credent.

Offertorium.

INTENDE voci orationis meæ: rex meus et Deus meus, quoniam ad te orabo, Domine.

Secreta.

DEUS, qui nos ad imaginem tuam et sacramentis renovas et præceptis; supplicum preces et munera benignus accepta, ut qui fiduciam non habent meritorum, placationes obtineant hostiarum. Per.

Communio.

NARRABO omnia mirabilia tua: lætabor et exsultabo in te: psallam nomini tuo, altissime.

Postcommunio.

TANTIS, Domine, repleti muneribus, præsta, quæsumus, ut et salutaria dona capiamus, et à tuâ nunquam laude cessemus. Per.

FERIA QUARTA.

Petri Apostoli.

CARISSIMI, Notam facimus vobis Domini nostri Jesu Christi virtutem et præscientiam, speculatores facti ipsius magnitudinis. Accepit enim à Deo Patre honorem et pulchritudinem et gloriam, voce delapsâ hujuscemodi à magnificâ majestate: Hic est Filius meus dilectus in quo mihi benè complacui; ipsum audite. Et hanc vocem nos audivimus delapsam de cœlo, cùm essemus cum ipso in monte sancto. Et habemus certiorem propheticum sermonem: cui benè facitis attendentes quemadmodum lucernæ lucenti in obscuro loco, donec dies illucescat: et lucifer oriatur in cordibus vestris.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Nolite putare quia veni solvere legem aut prophetas. Non veni solvere sed adimplere. Amen quippe dico vobis, donec transeat cœlum et terra, iota unum aut unus apex non præteribit à lege, donec omnia fiant. Qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno cœlorum. Qui autem fecerit et docuerit: hic magnus vocabitur in regno cœlorum.

Notandum est, quòd à Deus omnium *usque ad Adventum Domini, in omni sextâ feriâ semper fiat missa de Cruce, nisi aliquod festum impediat, vel missa* Salus populi *restat cantanda. In sabbatis verò per prædictum tempus, fiat missa de sanctâ Mariâ nisi festa novem lectionum intercurrant.*

DOMINICA SECUNDA.

Officium.

FACTUS est Dominus protector meus et eduxit me in latitudine: salvum me fecit quoniam voluit me.

Psalmus.

DILIGAM te, Domine, fortitudo mea: Dominus firmamentum meum et refugium meum et liberator meus.

Oratio.

SANCTI nominis tui, Domine, timorem pariter et amorem fac nos habere perpetuum; quia nunquam tuâ gubernatione destituis, quos in soliditate tuæ dilectionis instituis. Per.

Johannis Apostoli.

CARISSIMI, Nolite mirari, si odit vos mundus. Nos scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres. Qui non diligit, manet in morte. Omnis qui odit fratrem suum, homicida est. Et scitis quoniam omnis homicida, non habet vitam æternam in se manentem. In hoc cognovimus caritatem Dei, quoniam ille pro nobis animam suam posuit: et nos debemus pro fratribus animas ponere. Qui habuerit substantiam hujus mundi, et viderit fratrem suum necessitatem pati-

entem, et clauserit viscera sua ab eo: quomodo caritas Dei manet in eo? Filioli mei, non diligamus verbo neque linguâ: sed opere et veritate.

Gradale.

AD Dominum dum tribularer clamavi et exaudivit me.

V. Domine, libera animam meam à labiis iniquis: et à linguâ dolosâ.

Alleluya. *V.* Deus judex justus, fortis et patiens: numquid irascetur per singulos dies?

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Homo quidam fecit cœnam magnam, et vocavit multos. Et misit servum suum horâ cœnæ, dicere invitatis ut venirent, quia jam parata sunt omnia. Et cœperunt omnes simul excusare. Primus dixit illi; Villam emi, et necesse habeo exire et videre illam. Rogo te, habe me excusatum. Et alter dixit; Juga boum emi quinque; et eo probare illa. Rogo te, habe me excusatum. Et alius dixit; Uxorem duxi, et ideo non possum venire. Et reversus servus, nuntiavit hæc domino suo. Tunc iratus paterfamilias, dixit servo suo: Exi citò in plateas et vicos civitatis, et pauperes ac debiles, cæcos et claudos introduc huc. Et ait servus; Domine, factum est ut imperâsti, et adhuc locus est. Et ait dominus servo; Exi in vias et sepes, et compelle intrare, ut impleatur domus mea. Dico autem vobis, quòd nemo virorum illorum qui vocati sunt: gustabit cœnam meam.

Offertorium.

DOMINE, convertere et eripe animam meam: salvum me fac propter misericordiam tuam.

Secreta.

OBLATIO nos, Domine, tuo nomini dicanda purificet, et de die in diem ad cœlestis vitæ transferat actionem. Per.

Communio.

CANTABO Domino qui bona tribuit mihi: et psallam nomini Domini altissimi.

Postcommunio.

SUMPTIS muneribus sacris quæsumus, Domine, ut cum frequentatione mysterii crescat nostræ salutis effectus. Per Dominum.

FERIA QUARTA.

Ad Ephesios.

FRATRES, Hoc dico et testificor in Domino, ut jam non ambuletis sicut gentes ambulant in vanitate sensûs sui. Tenebris obscuratum habentes intellectum, alienati à viâ Dei per ignorantiam quæ est in illis propter cæcitatem cordis ipsorum. Qui desperantes semetipsos tradiderunt impudicitiæ in operationem immunditiæ omnis in avaritiâ. Vos autem non ita didicistis Christum, si tamen illum audîstis, et si in ipso edocti estis, sicut est veritas in Jesu. Deponite vos secundùm pristinam conversationem veterem hominem, qui corrumpitur secundùm desideria erroris. Renovamini autem spiritu mentis vestræ, et induite novum hominem qui secundùm Deum creatus est in justitiâ et sanctitate veritatis, In Christo Jesu: Domino nostro.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Cùm venisset Jesus in templum, accesserunt ad eum prin-

cipes sacerdotum et seniores populi, dicentes; In quâ potestate hæc facis, et quis tibi dedit hanc potestatem? Respondens Jesus, dixit eis; Interrogabo vos et ego unum sermonem, quem si dixeritis mihi, et ego vobis dicam in quâ potestate hæc facio. Baptisma Johannis unde erat? è cœlo an ex hominibus? At illi cogitabant intrà se dicentes: Si dixerimus de cœlo, dicet nobis: Quare ergo non credidistis illi? Si dixerimus ex hominibus, timemus turbam. Omnes enim habebant Johannem, sicut prophetam. Et respondentes Jesu, dixerunt; Nescimus. Ait illis et ipse; Neque ego vobis dico, In quâ potestate: hæc facio.

DOMINICA TERTIA.

Officium.

RESPICE in me et miserere mei, Domine, quoniam unicus et pauper sum ego: vide humilitatem meam et laborem meum, et dimitte omnia peccata mea, Deus meus.

Psalmus.

AD te, Domine, levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam.

Oratio.

DEPRECATIONEM nostram, quæsumus, Domine, benignus exaudi: et quibus supplicandi præstas affectum, tribue defensionis auxilium. Per Dominum.

Petri Apostoli.

CARISSIMI, Humiliamini sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in tempore visitationis. Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis. Sobrii estote et vigilate: quia adversarius vester diabolus tanquam leo rugiens circuit, quærens quem devoret. Cui resistite fortes in fide: scientes eandem passionem ei quæ in mundo est vestræ fraternitatis fieri. Deus autem omnis gratiæ qui vocavit vos in æternam suam gloriam in Christo Jesu modicum passos, ipse perficiet, confirmabit, solidabitque. Ipsi gloria et imperium: in sæcula sæculorum.

Gradale.

JACTA cogitatum tuum in Domino, et ipse te enutriet.

V. Dum clamarem ad Dominum exaudivit vocem meam ab his qui appropinquant mihi.

Alleluya. *V.* Diligam te, Domine, virtus mea, Dominus firmamentum meum et refugium meum et liberator meus.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Erant appropinquantes ad Jesum publicani et peccatores, ut audirent illum. Et murmurabant Pharisæi et scribæ, dicentes; Quia hic peccatores recipit et manducat cum illis. Et ait ad illos, parabolam istam dicens; Quis ex vobis homo qui habet centum oves, et si perdiderit unam ex illis nonne dimittit nonaginta novem in deserto, et vadit ad illam quæ perierat, donec inveniat illam? Et cùm invenerit eam, imponit in humeros suos gaudens. Et veniens domum, convocat amicos et vicinos dicens illis: Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam quæ perierat. Dico autem vobis, quòd ita gaudium erit in cœlo super uno peccatore

pœnitentiam agente, quàm super nonaginta novem justis qui non indigent pœnitentiâ. Aut quæ mulier habens dragmas decem, si perdiderit dragmam unam, nonne accendit lucernam et evertit domum, et quærit diligenter donec inveniat? Et cùm invenerit, convocat amicas et vicinas dicens: Congratulamini mihi, quia inveni dragmam quam perdideram. Ita dico vobis, gaudium erit coram angelis Dei super uno peccatore: pœnitentiam agente.

Offertorium.

SPERENT in te omnes qui noverunt nomen tuum, Domine: quoniam non derelinquis quærentes te: psallite Domino qui habitat in Sion: quoniam non est oblitus orationem pauperum.

Secreta.

MUNERA tibi, Domine, quæsumus, oblata sanctifica, ut tui nobis Unigeniti corpus et sanguis fiant. Qui tecum vivit.

Communio.

EGO clamavi quoniam exaudìsti me, Deus: inclina aurem tuam et exaudi verba mea.

Postcommunio.

SACRIS, Domine, muneribus perceptis, quæsumus, ut nos eorum virtute et à vitiis omnibus expies, et donis tuæ gratiæ jugiter repleas. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Timotheum.

CARISSIME, Dominus mihi astitit et confortavit me, ut per me prædicatio adimpleatur, et audiant omnes gentes, et liberatus sum de ore leonis. Liberavit me Dominus ab omni opere malo, et salvum faciet in regnum suum cœleste. Ipsi gloria: in sæcula sæculorum.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Esto consentiens adversario tuo citò dum es in viâ cum eo: ne fortè adversarius tradat te judici, et judex tradat te ministro: et in carcerem mittaris. Amen dico tibi, non exies inde donec reddas novissimum quadrantem. Audìstis quia dictum est antiquis: Non mœchaberis. Ego autem dico vobis: quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam mœchatus est eam in corde suo. Quòd si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum et projice abs te. Expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum, quàm totum corpus tuum mittatur in gehennam. Et si manus tua dextera scandalizat te, abscide eam et projice abs te. Expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum: quàm totum corpus tuum eat in jehennam.

DOMINICA QUARTA.

Officium.

DOMINUS illuminatio mea: et salus mea, quem timebo: Dominus defensor vitæ meæ, à quo trepidabo: qui tribulant me inimici mei infirmati sunt et ceciderunt.

Psalmus.

SI consistant adversùm me castra: non timebit cor meum.

Oratio.

PROTECTOR in te sperantium Deus, sine quo nihil est validum, nihil

sanctum; multiplica super nos misericordiam tuam; ut te rectore, te duce, sic transeamus per bona temporalia, ut non amittamus æterna. Per Dominum.

Ad Romanos.

FRATRES, Existimo quòd non sint condignæ passiones hujus temporis, ad futuram gloriam quæ revelabitur in nobis. Nam exspectatio creaturæ revelationem filiorum Dei exspectat. Vanitati enim creatura subjecta est non volens, sed propter eum qui subjecit in spe. Quia et ipsa creatura liberabitur à servitute corruptionis, in libertatem gloriæ filiorum Dei. Scimus enim quòd omnis creatura ingemiscit et parturit usque adhuc. Non solùm autem illa, sed et nosipsi primitias Spiritûs habentes. Et ipsi intrà nos ingemiscimus adoptionem filiorum Dei, exspectantes redemptionem corporis nostri, In Christo Jesu: Domino nostro.

Gradale.

PROPITIUS esto, Domine, peccatis nostris: nequando dicant gentes, ubi est Deus eorum.

V. Adjuva nos, Deus salutaris noster: et propter honorem nominis tui, Domine, libera nos.

Alleluya. *V.* Domine, in virtute tuâ lætabitur rex: et super salutare tuum exsultabit vehementer.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Estote misericordes, sicut et Pater vester misericors est. Nolite judicare, et non judicabimini. Nolite condemnare, et non condemnabimini. Dimittite, et dimittemini. Date, et dabitur vobis. Mensuram bonam et confertam et coagitatam et supereffluentem, dabunt in sinum vestrum. Eàdem quippe mensurâ quâ mensi fueritis, remetietur vobis. Dicebat autem illis, et similitudinem. Numquid potest cæcus cæcum ducere? Nonne ambo in foveam cadunt? Non est discipulus super magistrum. Perfectus autem omnis erit, si sit sicut magister ejus. Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, trabem autem quæ in oculo tuo est non consideras? Aut quomodo potes dicere fratri tuo: Frater, sine, ejiciam festucam de oculo tuo: ipse in oculo tuo trabem non vides? Hypocrita, ejice primùm trabem de oculo tuo. Et tunc prospicies: ut educas festucam de oculo fratris tui.

Offertorium.

ILLUMINA oculos meos nequando obdormiam in morte: nequando dicat inimicus meus, prævalui adversùs eum.

Secreta.

RESPICE, Domine, quæsumus, munera supplicantis Ecclesiæ; et saluti credentium perpetuâ sanctificatione sumenda concede. Per.

Communio.

DOMINUS firmamentum meum et refugium meum et liberator meus: Deus meus, adjutor meus.

Postcommunio.

SANCTA tua nos, Domine, sumpta vivificent, et misericordiæ sempiternæ præparent expiatos. Per.

FERIA QUARTA.

Johannis Apostoli.

CARISSIMI, In hoc scimus quoniam cognovimus Deum, si mandata ejus servemus. Qui dicit se scire Deum, et mandata ejus non servat, mendax est, et in eo veritas non est. Nam qui custodit

verbum ejus, verè in eo caritas Dei perfecta est. In hoc scimus, quoniam in ipso sumus. Qui dicit se in ipso manere: debet quemadmodum ille ambulavit et ipse ambulare.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Interrogabant Jesum discipuli dicentes; Quid Scribæ dicunt, quòd Heliam oporteat primùm venire? At ille respondens, ait eis; Helias quidem venturus est, et restituet omnia. Dico autem vobis, quia Helias jam venit et non cognoverunt eum, sed fecerunt in eum quæcumque voluerunt. Sic et Filius Hominis passurus est ab eis. Tunc intellexerunt discipuli, quia de Johanne Baptistâ dixisset eis. Et cùm venisset ad turbam, accessit ad eum homo genibus provolutus ante eum, dicens; Domine, miserere filio meo, quia lunaticus est, et malè patitur. Nam sæpe cadit in ignem et crebrò in aquam; et obtuli eum discipulis tuis, et non potuerunt curare eum. Respondens autem Jesus, ait; O generatio incredula et perversa, quousque ero vobiscum? usquequo patiar vos? Afferte huc illum ad me. Et increpavit eum Jesus, et exiit ab eo dæmonium. Et curatus est puer: ex illâ horâ.

DOMINICA QUINTA.

Officium.

EXAUDI, Domine, vocem meam quâ clamavi ad te: adjutor meus esto, ne derelinquas me: neque despicias me, Deus salutaris meus.

Psalmus.

DOMINUS illuminatio mea et salus mea: quem timebo.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Domine, ut et mundi cursus pacificè nobis tuo ordine dirigatur, et Ecclesia tua tranquillâ devotione lætetur. Per Dominum.

Petri Apostoli.

CARISSIMI, Omnes unanimes in oratione estote, compatientes, fraternitatis amatores, misericordes, modesti humiles. Non reddentes malum pro malo vel maledictum pro maledicto, sed econtrario benedicentes. Quia in hoc vocati estis, ut benedictionem hereditate possideatis. Qui enim vult vitam diligere et videre dies bonos, coerceat linguam suam à malo, et labia ejus ne loquantur dolum. Declinet autem à malo et faciat bonum: inquirat pacem et sequatur eam. Quia oculi Domini super justos, et aures ejus ad preces eorum. Vultus autem Domini, super facientes mala. Et quis est qui vobis noceat, si boni æmulatores fueritis? Sed et si quid patimini propter justitiam, beati. Timorem autem eorum ne timueritis, ut non conturbemini. Dominum autem Jesum Christum sanctificate: in cordibus vestris.

Gradale.

PROTECTOR noster aspice, Deus: et respice super servos tuos.

V. Domine Deus virtutum, exaudi preces servorum tuorum.

Alleluya. *V.* In te, Domine, speravi, non confundar in æternum: in tuâ justitiâ libera me et eripe me: inclina ad me aurem tuam: accelera ut eripias me.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Cùm turbæ irruerent ad Jesum ut audirent verbum Dei, et ipse stabat secùs stagnum Genesareth. Et vidit duas naves, stantes secùs stagnum. Piscatores autem descenderant, et lavabant rethia. Ascendens autem in unam navem quæ erat Simonis, rogavit eum ut à terrâ reduceret pusillum. Et sedens, docebat de naviculâ turbas. Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem; Duc in altum, et laxate rethia vestra in capturam. Et respondens Simon, dixit illi; Præceptor, per totam noctem laborantes nihil cepimus: in verbo autem tuo laxabo rethe. Et cùm hoc fecissent, concluserunt piscium multitudinem copiosam. Rumpebatur autem rethe eorum; et annuerunt sociis qui erant in aliâ navi, ut venirent et adjuvarent eos. Et venerunt et impleverunt ambas naviculas, ita ut pænè mergerentur. Quod cùm videret Simon Petrus, procidit ad genua Jesu, dicens; Exi à me, quia homo peccator sum, Domine. Stupor enim circumdederat eum et omnes qui cum illo erant, in capturâ piscium quam ceperant: similiter autem Jacobum et Johannem filios Zebedæi, qui erant socii Simonis. Et ait ad Simonem Petrum Jesus; Noli timere: ex hoc jam homines eris capiens. Et subductis ad terram navibus: relictis omnibus secuti sunt eum.

Offertorium.

BENEDICAM Dominum: qui mihi tribuit intellectum: providebam Deum in conspectu meo semper: quoniam à dextris est mihi ne commovear.

Secreta.

ASCENDANT, quæsumus, Domine, preces humilitatis nostræ in conspectu clementiæ tuæ, et descendat super

hæc oblata virtus tuæ divinitatis, quam nostris quoque purificandis mentibus largiaris. Per.

Communio.

UNAM petii à Domino, hanc requiram: ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.

Postcommunio.

MYSTERIA nos, quæsumus, Domine, sancta purificent, et tuo munere tueantur. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Timotheum.

CARISSIME, Obsecro primùm omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus. Pro regibus et pro omnibus qui in sublimitate sunt constituti, ut quietam et tranquillam vitam agamus in omni pietate et castitate. Hoc enim bonum est et acceptum coram Salvatore nostro Deo, qui omnes homines vult salvos fieri et ad agnitionem veritatis venire. Unus enim Deus; unus est mediator Dei et hominum, homo Christus Jesus: qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus. Cujus testimonium temporibus suis confirmatum est; in quo positus sum ego prædicator et apostolus. Veritatem dico in Christo Jesu, non mentior. Doctor Gentium: in fide et veritate.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Factum est in unâ dierum, et Jesus ascendit in naviculam et discipuli ejus. Et ait ad illos; Transfretemus stagnum. Et ascenderunt. Navigantibus autem illis, obdormivit. Et descendit procella venti in

stagnum, et complebatur fluctibus et periclitabantur. Ascendentes autem suscitaverunt eum, dicentes: Præceptor, perimus. At ille surgens increpavit ventum et tempestatem aquæ, et cessavit. Et facta est tranquillitas. Dixit autem illis; Ubi est fides vestra? Qui timentes mirati sunt ad invicem, dicentes; Quis putas est hic? Quia et ventis imperat et mari: et obediunt ei.

DOMINICA SEXTA.

Officium.

DOMINUS fortitudo plebis suæ et protector salutarium Christi sui est: salvum fac populum tuum, Domine, et benedic hæreditati tuæ: et rege eos usque in sæculum.

Psalmus.

AD te, Domine, clamabo, Deus meus, ne sileas à me: nequando taceas à me: et assimilabor descendentibus in lacum.

Oratio.

DEUS, qui diligentibus te bona invisibilia præparâsti, infunde cordibus nostris tui amoris affectum: ut te in omnibus et super omnia diligentes, promissiones tuas quæ omne desiderium superant consequamur. Per.

Ad Romanos.

FRATRES, Quicunque baptizati sumus in Christo Jesu, in morte ipsius baptizati sumus. Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem: ut quomodo surrexit Christus à mortuis per gloriam Patris, ita et nos in novitate vitæ ambulemus. Si enim complantati facti sumus similitudini mortis ejus: simul et resurrectionis erimus. Hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati, ut ultrà non serviamus peccato. Qui enim mortuus est, justificatus est à peccato. Si enim mortui sumus cum Christo, credimus quia simul etiam vivemus cum Christo. Scientes quòd Christus resurgens à mortuis jam non moritur, mors illi ultrà non dominabitur. Quòd enim mortuus est peccato, mortuus est semel. Quòd autem vivit, vivit Deo. Ita et vos existimate nos mortuos quidem esse peccato, viventes autem Deo, In Christo Jesu: Domino nostro.

Gradale.

CONVERTERE, Domine, aliquantulum et deprecare super servos tuos.

℣. Domine, refugium factus es nobis à generatione et progenie.

Alleluya. ℣. Eripe me de inimicis meis, Deus meus: et ab insurgentibus in me libera me.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Amen dico vobis, quia nisi abundaverit justitia vestra plusquam scribarum et Pharisæorum, non intrabitis in regnum cœlorum. Audîstis quia dictum est antiquis: Non occides. Qui autem occiderit, reus erit judicio. Ego autem dico vobis; quia omnis qui irascitur fratri suo, reus erit judicio. Qui autem dixerit fratri suo, Racha, reus erit concilio. Qui autem dixerit, Fatue, reus erit jehennæ ignis. Si ergo offers munus tuum ad altare, et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversùm te: relinque ibi munus tuum ante altare, et vade priùs reconciliari

fratri tuo. Et tunc veniens: offeres munus tuum.

Offertorium.

PERFICE gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea: inclina aurem tuam et exaudi verba mea: mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te, Domine.

Secreta.

PROPITIARE, Domine, supplicationibus nostris, et has oblationes famulorum famularumque tuarum benignus assume; ut quod singuli obtulerunt ad honorem nominis tui, cunctis proficiat ad salutem. Per.

Communio.

CIRCUIBO et immolabo in tabernaculo ejus hostiam jubilationis: cantabo et psalmum dicam Domino.

Postcommunio.

QUOS cœlesti, Domine, dono satiâsti, præsta, quæsumus, ut à nostris mundemur occultis, et ab hostium liberemur insidiis. Per.

FERIA QUARTA.

Johannis Apostoli.

CARISSIMI, Non scripsi vobis quasi ignorantibus veritatem, sed scientibus eam: quoniam omne mendacium ex veritate non est. Quis est mendax, nisi is qui credit quoniam Jesus non est Christus? Omnis qui negat Filium, nec Patrem habet. Vos quod auditis ab initio, in vobis permaneat. Quia si in vobis permanserit quod audîstis ab initio, et vos in Filio et Patre permanebitis. Et hæc promissio quam ipse pollicitus est nobis vita æterna.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Cùm egressus esset Jesus in vià, procurrens quidam genu flexo ante eum interrogabat eum dicens; Magister bone, quid faciam ut vitam æternam percipiam? Jesus autem dixit ei; Quid me dicis bonum? Nemo bonus nisi unus Deus. Præcepta nosti. Ille dixit; Quæ? Respondit Jesus; Ne adulteres, ne occidas, ne fureris, ne falsum testimonium dixeris, ne fraudem feceris, Honora patrem tuum et matrem. At ille respondens ait illi; Magister, hæc omnia custodivi à juventute meâ. Jesus autem intuitus eum dilexit eum, et dixit illi; Unum tibi deest. Vade quæcumque habes vende et da pauperibus, et habebis thesaurum in cœlo: et veni sequere me.

DOMINICA SEPTIMA.

Officium.

OMNES gentes, plaudite manibus: jubilate Deo in voce exsultationis.

Psalmus.

SUBJECIT populos nobis: et gentes sub pedibus nostris.

Oratio.

DEUS virtutum, cujus est totum quod est optimum: insere pectoribus nostris amorem tui nominis; et præsta in nobis religionis augmentum, ut quæ sunt bona nutrias, ac pietatis studio quæ sunt nutrita custodias. Per Dominum.

Ad Romanos.

FRATRES, Humanum dico, propter infirmitatem carnis vestræ. Sicut enim exhibuistis membra vestra servire immunditiæ, et iniquitati ad iniquitatem,

ita nunc exhibete membra vestra servire justitiæ in sanctificationem. Cùm enim servi essetis peccati, liberi fuistis justitiæ. Quem ergo fructum habuistis tunc, in quibus nunc erubescitis? Nam finis illorum mors est. Nunc verò liberati à peccato, servi autem facti Deo, Habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem verò vitam æternam. Stipendia enim peccati, mors. Gratia autem Dei, vita æterna, In Christo Jesu: Domino nostro.

Gradale.

VENITE, filii, audite me, timorem Domini docebo vos.

V. Accedite ad eum et illuminamini: et facies vestræ non confundentur.

Alleluya. *V.* Te decet hymnus, Deus, in Sion: et tibi reddetur votum in Hierusalem.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Cùm turba multa esset cum Jesu nec haberent quod manducarent, convocatis discipulis ait illis; Misereor super turbam: quia ecce jam triduo sustinent me, nec habent quod manducent. Et si dimisero eos jejunos in domum suam, deficient in viâ. Quidam autem ex eis de longè venerunt. Et responderunt ei discipuli sui; Unde istos poterit quis hîc saturare panibus in solitudine? Et interrogavit eos; Quot panes habetis? Qui dixerunt; Septem. Et præcepit turbæ discumbere super terram. Et accipiens septem panes gratias agens fregit et dabat discipulis suis ut apponerent: et apposuerunt turbæ. Et habebant pisciculos paucos: et ipsos benedixit, et jussit apponi. Et manducaverunt omnes, et saturati sunt. Et sustulerunt quod superaverat de fragmentis, septem sportas. Erant autem qui manducaverunt quasi quatuor millia: et dimisit eos.

Offertorium.

SICUT in holocaustum arietum et taurorum: et sicut in millibus agnorum pinguium: sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie ut placeat tibi: quia non est confusio confidentibus in te, Domine.

Secreta.

PROPITIARE, Domine, supplicationibus nostris, et has populi tui oblationes benignus assume; et ut nullius sit irritum votum, nullius vacua postulatio, præsta, quæsumus, ut quod fideliter petimus, efficaciter consequamur. Per.

Communio.

INCLINA aurem tuam, accelera ut eruas nos.

Postcommunio.

REPLETI, Domine, muneribus tuis, tribue, quæsumus, ut eorum et mundemur effectu et muniamur auxilio. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Romanos.

FRATRES, Nihil nunc damnationis est his qui sunt in Christo Jesu, qui non secundùm carnem ambulant. Lex enim spiritûs vitæ in Christo Jesu, liberavit me à lege peccati et mortis. Nam quod impossibile erat legi in quo infirmabatur per carnem, Deus Filium suum mittens in similitudinem carnis peccati, de peccato damnavit peccatum in carne, ut justificatio legis impleretur in nobis qui non secundùm carnem ambulamus sed secundùm spiritum. Qui

enim secundùm carnem sunt, quæ carnis sunt sapiunt: qui verò secundùm spiritum, quæ sunt spiritûs sentiunt. Nam prudentia carnis mors est: prudentia autem spiritûs vita et pax, In Christo Jesu: Domino nostro.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Abiit Jesus sabbato per sata. Discipuli autem ejus esurientes cœperunt evellere spicas, et manducare. Pharisæi autem videntes, dixerunt ei; Ecce discipuli tui faciunt, quod non licet eis facere sabbatis. At ille dixit eis; Non legistis quid fecerit David, quando esuriit et qui cum eo erant: quomodo intravit in domum Dei, panes propositionis comedit, quos non licebat ei edere, neque his qui cum eo erant nisi solis sacerdotibus? Aut non legistis in lege, quia sabbatis sacerdotes in templo sabbatum violant, et sine crimine sunt? Dico autem vobis, quia templo major est hîc. Si autem sciretis, quid est misericordiam volo et non sacrificium: nunquam condemnâssetis innocentes.

DOMINICA OCTAVA.

Ad Missam. Officium.

SUSCEPIMUS Deus, misericordiam tuam in medio templi tui, secundùm nomen tuum, Deus, ita et laus tua in fines terræ: justitiâ plena est dextera tua.

Psalmus.

MAGNUS Dominus et laudabilis nimis: in civitate Dei nostri in monte sancto ejus.

Oratio.

DEUS, cujus providentia in sui dispositione non fallitur, te supplices exoramus, ut noxia cuncta submoveas et omnia nobis profutura concedas. Per.

Ad Romanos.

FRATRES, Debitores sumus non carni, ut secundùm carnem vivamus. Si enim secundùm carnem vixeritis, moriemini. Si autem Spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. Quicunque enim Spiritu Dei aguntur, hi filii sunt Dei. Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum in quo clamamus, Abba, Pater. Ipse enim Spiritus testimonium reddet spiritui nostro, quòd sumus filii Dei. Si autem filii, et hæredes. Hæredes quidem Dei: cohæredes autem Christi.

Gradale.

ESTO mihi in Deum protectorem et in locum refugii, ut salvum me facias.

V. Deus, in te speravi, Domine, non confundar in æternum.

Alleluya. *V.* Attendite, popule meus, in legem meam.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Attendite à falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecùs autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum, cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uvas, aut de tribulis ficus? Sic omnis arbor bona, fructus bonos facit. Mala autem arbor, fructus malos facit. Non potest arbor bona fructus malos facere; neque arbor

mala fructus bonos facere. Omnis arbor quæ non facit fructum bonum, excidetur et in ignem mittetur. Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos. Non omnis qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum cœlorum. Sed qui facit voluntatem Patris mei qui in cœlis est: ipse intrabit in regnum cœlorum.

Offertorium.

POPULUM humilem salvum facies, Domine, et oculos superborum humiliabis: quoniam quis Deus præter te, Domine?

Secreta.

DEUS, qui legalium differentias hostiarum unius sacrificii perfectione sanxisti; accipe sacrificium à devotis tibi famulis, et pari benedictione sicut munera Abel sanctifica; ut quod singuli obtulerunt ad majestatis tuæ honorem, cunctis proficiat ad salutem. Per.

Communio.

GUSTATE et videte quoniam suavis est Dominus, beatus vir qui sperat in eo.

Postcommunio.

TUA nos, Domine, medicinalis operatio et à nostris perversitatibus clementer expediat, et ad ea quæ sunt recta perducat. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Romanos.

FRATRES, Commendat Deus suam caritatem in nobis: quoniam cùm adhuc peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus est. Multò igitur magis justificati nunc in sanguine ipsius, salvi erimus ab irâ per ipsum. Si enim cùm inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filii ejus: multò magis reconciliati salvi erimus in vitâ ipsius. Non solùm autem: sed et gloriamur in Domino, Per Jesum Christum: Dominum nostrum.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Dixerunt discipuli ad Jesum; Magister, vidimus quendam in nomine tuo ejicientem dæmonia, et prohibuimus eum, quia non sequitur nos. Jesus autem ait illis; Nolite prohibere eum. Nemo est enim qui facit virtutem in nomine meo, et possit citò malè loqui de me. Qui enim non est adversùs vos, pro vobis est. Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquæ in nomine meo quia Christi estis: amen dico vobis, non perdet mercedem suam. Et quicunque scandalizaverit unum ex his pusillis credentibus in me: bonum est ei magis si circumdaretur mola asinaria in collo ejus, et in mare mitteretur. Et si scandalizaverit te manus tua, abscide illam. Bonum est tibi debilem intrare in regnum Dei, quàm duas manus habentem ire in jehennæ ignem inextinguibilem: ubi vermis eorum non moritur, et ignis non extinguitur. Et si pes tuus scandalizat te, amputa illum. Bonum est tibi claudum introire ad vitam æternam, quàm duos pedes habentem mitti in jehennam ignis inextinguibilis: ubi vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur. Quòd si oculus tuus scandalizat te, erue eum. Bonum est tibi luscum introire in regnum Dei, quàm duos oculos habentem mitti in jehennam ignis: ubi vermis eorum non moritur: et ignis non extinguitur.

DOMINICA NONA.

Officium.

ECCE Deus adjuvat me, et Dominus susceptor est animæ meæ: averte mala inimicis meis: et in veritate tuâ disperde illos, protector meus, Domine.

Psalmus.

DEUS, in nomine tuo salvum me fac: et in virtute tuâ judica me.

Oratio.

LARGIRE nobis, Domine, quæsumus, semper spiritum cogitandi quæ recta sunt propitius et agendi; ut qui sine te esse non possumus, secundùm te vivere valeamus. Per.

Ad Corinthios.

FRATRES, Non simus concupiscentes malorum, sicut et illi concupierunt. Neque idolatræ efficiamini, sicut quidam ex ipsis: quemadmodum scriptum est: Sedit populus manducare et bibere, et surrexerunt ludere. Neque fornicemur sicut quidam ex ipsis fornicati sunt, et ceciderunt unâ die viginti tria millia. Neque tentemus Christum sicut quidam eorum tentaverunt, et à serpentibus perierunt. Neque murmuraveritis sicut quidam eorum murmuraverunt, et perierunt ab exterminatore. Hæc autem omnia, in figurâ contingebant illis. Scripta sunt autem ad correptionem nostram, in quos fines sæculorum devenerunt. Itaque qui se existimat stare, videat ne cadat. Tentatio vos non apprehendat, nisi humana. Fidelis autem Deus qui non patietur vos tentari, supra id quod potestis. Sed faciet cum tentatione etiam proventum: ut possitis sustinere.

Gradale.

DOMINE Dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in universâ terrâ.

V. Quoniam elevata est magnificentia tua super cœlos.

Alleluya. *V.* Exsultate Deo adjutori nostro: jubilate Deo Jacob: sumite psalmum jocundum cum citharâ.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Homo quidam erat dives qui habebat villicum, et hic diffamatus est apud illum, quasi dissipâsset bona ipsius. Et vocavit illum, et ait illi: Quid hoc audio de te? redde rationem villicationis tuæ: jam enim non poteris villicare. Ait autem villicus intra se: Quid faciam quia dominus meus aufert à me villicationem? Fodere non valeo, mendicare erubesco. Scio quid faciam, ut cùm amotus fuero à villicatione, recipiant me in domos suas. Convocatis itaque singulis debitoribus domini sui, dicebat primo: Quantum debes domino meo? At ille dixit: Centum cados olei. Dixitque illi: Accipe cautionem tuam, et sede; citò scribe quinquaginta. Deinde alio dixit: Tu verò quantum debes? Qui ait: Centum choros tritici. Ait illi: Accipe litteras tuas, et scribe octoginta. Et laudavit dominus villicum iniquitatis, quia prudenter fecisset: quia filii hujus sæculi prudentiores filiis lucis in generatione suâ sunt. Et ego vobis dico: Faciet vobis amicos de mammonâ iniquitatis:

ut cùm defeceritis : recipiant vos in æterna tabernacula.

Offertorium.

JUSTITIÆ Domini rectæ lætificantes corda : et dulciora super mel et favum : nam et servus tuus custodiet ea.

Secreta.

SUSCIPE munera, quæsumus, Domine, quæ tibi de tuâ largitate deferimus ; ut hæc sacrosancta mysteria, gratiæ tuæ operante virtute, præsentis vitæ conversationem sanctificent, et ad gaudia sempiterna perducant. Per.

Communio.

PRIMUM quærite regnum Dei : et omnia adjicientur vobis, dicit Dominus.

Postcommunio.

SIT nobis, Domine, quæsumus, reparatio mentis et corporis cœleste mysterium ; ut cujus exsequimur actionem, sentiamus effectum. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Romanos.

FRATRES, Nescitis quoniam cui exhibuistis vos servos ad obediendum, servi estis ejus, cui obedîstis, Sive peccati in mortem, sive obeditionis ad justitiam ? Gratias autem Deo quòd fuistis servi peccati, obedîstis autem ex toto corde in eam formam doctrinæ, in quâ traditi estis. Liberati autem à peccato, servi facti estis justitiæ, In Christo Jesu : Domino nostro.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis ; Qui fidelis est in minimo, et in majore fidelis est. Et qui in modico iniquus est, et in majore iniquus est. Si ergo in iniquo mammonâ fideles non fuistis, quod vestrum quis dabit vobis ? Et si in alieno fideles non fuistis : quod vestrum quis dabit vobis ? Nemo servus potest duobus dominis servire. Aut enim unum odio habebit, et alterum diliget. Aut uni adhærebit, et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et mammonæ. Audiebant autem omnia hæc Pharisæi qui erant avari, et deridebant illum. Et ait illis ; Vos estis qui justificatis vos coram hominibus : Deus autem novit corda vestra. Quia quod hominibus altum est : abominatio est ante Deum.

DOMINICA DECIMA.

Ad Missam. Officium.

DUM clamarem ad Dominum exaudivit vocem meam ab his qui appropinquant mihi, et humiliavit eos qui est ante sæcula et manet in æternum : jacta cogitatum tuum in Domino et ipse te enutriet.

Psalmus.

EXAUDI, Deus, orationem meam : et ne despexeris deprecationem meam : intende mihi et exaudi me.

Oratio.

PATEANT aures misericordiæ tuæ, Domine, precibus supplicantium : et ut petentibus desiderata concedas, fac eos quæ tibi sunt placita postulare. Per.

Ad Corinthios.

FRATRES, Scitis quoniam cùm gentes essetis, ad simulacra muta prout ducebamini euntes. Ideo notum vobis facio, quòd nemo in Spiritu Dei loquens,

dicit anathema Jesu. Et nemo potest dicere Dominus Jesus, nisi in Spiritu Sancto. Divisiones verò gratiarum sunt, idem autem Spiritus. Et divisiones ministrationum sunt, idem autem Dominus. Et divisiones operationum sunt, idem verò Deus qui operatur omnia in omnibus. Unicuique autem datur manifestatio Spiritûs ad utilitatem. Alii quidem per Spiritum datur sermo sapientiæ. Alii autem sermo scientiæ secundùm eundem Spiritum. Alteri fides, in eodem Spiritu. Alii gratia sanitatum, in uno Spiritu. Alii operatio virtutum, Alii prophetia, Alii discretio spirituum, Alii genera linguarum, Alii interpretatio sermonum. Hæc autem omnia operatur unus, atque idem Spiritus. Dividens singulis: prout vult.

Gradale.

CUSTODI me, Domine, ut pupillam oculi, sub umbrâ alarum tuarum protege me.

V. De vultu tuo judicium meum prodeat: oculi tui videant æquitates.

Alleluya. *V.* Domine Deus salutis meæ, in die clamavi et nocte coram te.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Cùm appropinquaret Jesus Hierosolymam, videns civitatem flevit super illam dicens; Quia si cognovisses et tu. Et quidem in hac die tuâ quæ ad pacem tibi; nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. Quia venient dies in te, et circumdabunt te inimici tui vallo, et circumdabunt te et coangustabunt te undique et ad terram prosternent te et filios tuos qui in te sunt. Et non relinquent in te lapidem super lapidem: eo quòd non cognoveris tempus visitationis tuæ. Et ingressus in templum, cœpit ejicere vendentes in illo et ementes, dicens illis; Scriptum est, quia domus mea, domus orationis est. Vos autem fecistis illam speluncam latronum. Et erat docens: cotidiè in templo.

Offertorium.

AD te, Domine, levavi animam meam, Deus meus in te confido, non erubescam: neque irrideant me inimici mei: etenim universi qui te exspectant non confundentur.

Secreta.

CONCEDE nobis hæc, quæsumus, Domine, dignè frequentare mysteria; quia quoties hujus hostiæ commemoratio celebratur, opus nostræ redemptionis exercetur. Per.

Communio.

ACCEPTABIS sacrificium justitiæ, oblationes et holocausta super altare tuum, Domine.

Postcommunio.

TUI nobis, Domine, communio sacramenti et purificationem conferat et tribuat unitatem. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Corinthios.

FRATRES, Non omnis caro eadem caro: sed alia caro hominum, alia porcorum. Alia volucrum, alia autem piscium. Et corpora cœlestia, et corpora terrestria. Sed alia quidem cœlestium gloria, alia autem terrestrium. Alia claritas solis, alia claritas lunæ, et alia claritas stellarum. Stella autem differt à stellâ in claritate; sic et resurrectio mortuorum. Seminatur in corruptionem, surget in incorruptionem. Seminatur in ignobilitate, surget in gloriâ. Seminatur in infirmitate, surget in virtute. Semi-

natur corpus animale, surget corpus spirituale. Si est corpus animale, est et spirituale. Sicut scriptum est, Factus est primus homo Adam in animam viventem, novissimus Adam in spiritu vivificantem. Sed non priùs quod spirituale est, sed quod est animale. Deinde quod spirituale.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Attendite vobis ne fortè graventur corda vestra in crapulâ et ebrietate et curis hujus vitæ: et superventura veniat in vos repentina dies illa. Tanquam laqueus enim superveniet in omnes, qui sedent super faciem omnis terræ. Vigilate itaque orantes omni tempore, ut digni habeamini fugere ista mala quæ futura sunt: et stare ante Filium Hominis.

DOMINICA UNDECIMA.

Officium.

DEUS in loco sancto suo: Deus qui inhabitare facit unanimes in domo: ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suæ.

Psalmus.

EXSURGAT Deus et dissipentur inimici ejus: et fugiant qui oderunt eum à facie ejus.

Oratio.

DEUS, qui omnipotentiam tuam parcendo maximè et miserando manifestas: multiplica super nos gratiam tuam, ut ad tua promissa currentes, cœlestium bonorum facias esse consortes. Per.

Ad Corinthios.

FRATRES, Notum vobis facio evangelium quod prædicavi vobis, quod et accepistis in quo et statis, per quod et salvemini. Quâ ratione prædicaverim vobis si tenetis, nisi frustrà credidistis. Tradidi enim vobis in primis quod et accepi: quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris secundùm scripturas, et quia sepultus est, et quia resurrexit tertiâ die secundùm scripturas, et quia visus est Cephæ, et post hæc undecim. Deinde visus est plusquam quingentis fratribus simul: ex quibus multi manent usque adhuc, quidam autem dormierunt. Deinde visus est Jacobo, deinde apostolis omnibus. Novissimè autem omnium tanquam abortivo, visus est et mihi. Ego enim sum minimus apostolorum, qui non sum dignus vocari apostolus, quoniam persecutus sum Ecclesiam Dei. Gratiâ autem Dei sum, id quod sum. Et gratia ejus: in me vacua non fuit.

Gradale.

IN Deo speravit cor meum et adjutus sum: et refloruit caro mea, et ex voluntate meâ confitebor illi.

V. Ad te, Domine, clamabo, Deus meus, ne sileas: ne discedas à me.

Alleluya. *V.* Domine, refugium factus es nobis à generatione et progenie.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Dixit Jesus ad quosdam qui in se confidebant tanquam justi et aspernabantur cæteros, parabolam istam dicens; Duo homines ascenderunt in templum, ut orarent. Unus Pharisæus,

et alter publicanus. Pharisæus stans, hæc apud se orabat: Deus, gratias ago tibi, quia non sum sicut cæteri hominum, raptores, injusti, adulteri, velut etiam hic publicanus. Jejuno bis in sabbato: decimas do omnium quæ possideo. Et publicanus à longè stans, nolebat nec oculos ad cœlum levare: sed percutiebat pectus suum dicens: Deus, propitius esto mihi peccatori. Amen dico vobis, descendit hic justificatus in domum suam ab illo. Quia omnis qui se exaltat humiliabitur: et qui se humiliat exaltabitur.

Offertorium.

EXALTABO te, Domine, quoniam suscepisti me: nec delectâsti inimicos meos super me; Domine, clamavi ad te et sanâsti me.

Secreta.

TIBI, Domine, sacrificia reddantur dicata; quæ sic ad honorem nominis tui deferenda tribuisti, ut eadem remedia fieri nostra præstares. Per.

Communio.

HONORA Dominum de tuâ substantiâ et de primitiis frugum tuarum: ut impleantur horrea tua saturitate et vino torcularia redundabunt.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Domine Deus noster, ut quos divinis reparare non desinis sacramentis, tuis non destituas benignus auxiliis. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Corinthios. Fratres, Nescitis quoniam corpora vestra membra sunt Christi?

Quære in Missâ Sponsalium; et legatur ad finem quæ talis est,

Glorificate et portate Deum in corpore vestro.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Dicebat Jesus discipulis suis parabolam hanc. Quoniam oportet semper orare et non deficere, dicens; Judex quidam erat in quâdam civitate, qui Deum non timebat, et hominem non verebatur. Vidua autem quædam erat in civitate illâ; et veniebat ad eum dicens; Vindica me de adversario meo. Et nolebat per multum tempus. Post hæc autem dixit intra se: Et si Deum non timeo nec hominem revereor: tamen quia mihi molesta est vidua vindicabo illam, ne in novissimo veniens sugillet me. Ait autem Dominus; Audite quid judex iniquitatis dixit. Deus autem non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte, et patientiam habebit in illis? Dico vobis: quia citò faciet vindictam illorum.

DOMINICA DUODECIMA.

Officium.

DEUS, in adjutorium meum intende: Domine, ad adjuvandum me festina: confundantur et revereantur inimici mei qui quærunt animam meam.

Psalmus.

AVERTANTUR retrorsum et erubescant: qui volunt mala mihi.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui abundantiâ pietatis tuæ et merita supplicum excedis et vota; effunde super nos misericordiam tuam, ut dimittas quæ conscientia metuit, et adjicias quod oratio non præsumit. Per.

Ad Corinthios.

FRATRES, Fiduciam talem habemus per Christum ad Deum: non quòd sufficientes simus cogitare aliquid à nobis quasi ex nobis: sed sufficientia nostra ex Deo est. Qui et idoneos nos fecit ministros novi testamenti, non litterâ sed spiritu. Littera enim occidit, spiritus autem vivificat. Quòd si ministratio mortis litteris deformata in lapidibus fuit in gloriâ; ita ut non possint intendere filii Israel in faciem Moysi propter gloriam vultûs ejus quæ evacuatur. Quomodo non magis ministratio spiritûs erit in gloriâ? Nam si ministratio damnationis in gloriâ est: multò magis abundat ministerium justitiæ in gloriâ.

Gradale.

BENEDICAM Dominum in omni tempore: semper laus ejus in ore meo. *V.* In Domino laudabitur anima mea: audiant mansueti et lætentur.

Alleluya. *V.* Venite, exsultemus Domino: jubilemus Deo salutari nostro.

Alius Versus. Præoccupemus faciem ejus in confessione: et in psalmis jubilemus ei.

Isti duo Versus dicantur per hebdomadam alternis vicibus, quando de feriâ agitur. Et si nulla feria per hanc hebdomadam ad hoc vacaverit, tunc dicantur ambo Versus in hac die dominicâ.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Exiens Jesus de finibus Tyri, venit per Sydonem ad mare Galilææ inter medios fines Decapoleos. Et adducunt ei surdum et mutum, et deprecabantur eum ut imponat illi manum. Et apprehendens eum de turbâ scorsùm, misit digitos suos in auriculas ejus: et exspuens tetigit linguam ejus. Et suspiciens in cœlum, ingemuit, et ait illi; Effeta, quod est adaperire. Et statim apertæ sunt aures ejus, et solutum est vinculum linguæ ejus, et loquebatur rectè. Et præcepit illis, ne cui dicerent. Quanto autem eis præcipiebat, tanto magis plus prædicabant: et eo ampliùs admirabantur, dicentes; Benè omnia fecit: et surdos fecit audire: et mutos loqui.

Offertorium.

PRECATUS est Moyses in conspectu Domini Dei sui et dixit: precatus est Moyses in conspectu Domini Dei sui et dixit: quare, Domine, irasceris in populo tuo: parce iræ animæ tuæ: memento Abraham, Isaac et Jacob, quibus jurâsti dare terram fluentem lac et mel: et placatus factus est Dominus de malignitate quam dixit facere populo suo.

Secreta.

RESPICE, quæsumus, Domine, nostram propitius servitutem: ut quod offerimus, sit tibi munus acceptum, sit nostræ fragilitati subsidium. Per.

Communio.

DE fructu operum tuorum, Domine, satiabitur terra: ut educas panem de terrâ: et vinum lætificet cor hominis: ut exhilaret faciem in oleo: et panis cor hominis confirmet.

Postcommunio.

SENTIAMUS, Domine, quæsumus, tui perceptione sacramenti subsidium mentis et corporis; ut in utroque salvati, cœlestis remedii plenitudine gloriemur. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Corinthios.

FRATRES, Non nosmetipsos prædicamus, sed Jesum Christum Dominum nostrum. Nos autem servos vestros per Jesum. Quoniam Deus qui

dixit de tenebris lumen splendescere, illuxit in cordibus vestris ad illuminationem scientiæ claritatis Dei, in faciem Christi Jesu. Habemus autem thesaurum istum in vasis fictilibus: ut sublimitas sit virtutis Dei et non ex nobis. In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur. Aporiamur, sed non destituimur. Persecutionem patimur, sed non derelinquimur. Dejicimur, sed non perimus. Semper mortificationem Jesu in corpore nostro circumferentes: ut et vita Jesu in corporibus nostris manifestetur.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Cœpit Jesus exprobrare civitatibus in quibus factæ sunt plurimæ virtutes ejus, quia non egissent pœnitentiam. Væ tibi Corozaym, væ tibi Bethsaida. Quia si in Tyro et Sydone factæ essent virtutes quæ factæ sunt in vobis, olim in cinere et cilicio pœnitentiam egissent. Veruntamen dico vobis: Tyro et Sydoni remissiùs erit in die judicii quàm vobis. Et tu Capharnaum, numquid usque in cœlum exaltaberis? usque in infernum descendes. Quia si in Sodomis factæ fuissent virtutes quæ factæ sunt in te, fortè mansissent usque in hunc diem. Veruntamen dico vobis: quia terræ Sodomorum remissiùs erit in die judicii quàm tibi.

DOMINICA DECIMA TERTIA.

Officium.

RESPICE, Domine, in testamentum tuum et animas pauperum tuorum ne derelinquas in finem: exsurge, Domine, et judica causam tuam et ne obliviscaris voces quærentium te.

Psalmus.

UT quid, Deus, repulisti in finem: iratus est furor tuus super oves pascuæ tuæ?

Oratio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, de cujus munere venit ut tibi à fidelibus tuis dignè et laudabiliter serviatur; tribue, quæsumus, nobis, ut ad promissiones tuas sine offensione curramus. Per.

Ad Galatas.

FRATRES, Abrahæ dictæ sunt promissiones, et semini ejus. Non dicit: seminibus, quasi in multis: sed quasi in uno: Et semini tuo, qui est Christus. Hoc autem dico, testamentum confirmatum à Deo, quæ post quadringintos et triginta annos facta est Lex non irritum facit ad evacuandam promissionem. Nam si ex lege hæreditas, jam non ex promissione. Abrahæ autem, per repromissionem donavit Deus. Quid igitur lex? Propter transgressores posita est, donec veniret semen cui promiserat, ordinata per angelos in manu mediatoris. Mediator autem unius non est: Deus autem unus est. Lex ergo adversùs promissa Dei? Absit. Si enim data esset lex quæ posset vivificare, verè ex lege esset justitia. Sed conclusit scriptura omnia sub peccato, ut promissio ex fide Jesu Christi: daretur credentibus.

Gradale.

RESPICE, Domine, in testamentum tuum: et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.

V. Exsurge, Domine, et judica causam tuam, memor esto opprobrii servorum tuorum.

Alleluya. ℣. Quoniam Deus magnus Dominus : et rex magnus super omnem terram.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Beati oculi qui vident quæ vos videtis. Dico enim vobis, quòd multi prophetæ et reges voluerunt videre quæ vos videtis, et non viderunt : et audire quæ auditis, et non audierunt. Et ecce quidam Legisperitus surrexit, tentans illum et dicens; Magister, quid faciendo vitam æternam possidebo? At ille dixit ad eum; In lege quid scriptum est? Quomodo legis? Ille respondens, dixit; Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex totâ animâ tuâ, et ex omnibus viribus tuis, et ex omni mente tuâ : et proximum tuum sicut teipsum. Dixitque illi; Rectè respondisti: hoc fac, et vives. Ille autem volens justificare seipsum, dixit ad Jesum; Et quis est meus proximus? Suspiciens autem Jesus, dixit; Homo quidam descendebat ab Hierusalem in Hiericho, et incidit in latrones. Qui etiam despoliaverunt eum: et plagis impositis abierunt semivivo relicto. Accidit autem ut sacerdos quidam descenderet eâdem viâ : et viso eo præterivit. Similiter et Levita, cùm esset secùs locum, et videret eum, pertransiit. Samaritanus autem quidam iter faciens venit secùs eum : et videns eum misericordiâ motus est. Et appropians alligavit vulnera ejus, infundens oleum et vinum. Et imponens illum in jumentum suum, duxit ad stabulum, et curam ejus egit. Et alterâ die protulit duos denarios, et dedit stabulario, et ait : Curam illius habe : et quodcumque supererogaveris, ego cùm rediero reddam tibi. Quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi qui incidit in latrones? At ille dixit; Qui fecit misericordiam in illum. Et ait illi Jesus; Vade : et tu fac similiter.

Offertorium.

IN te speravi, Domine, dixi, tu es Deus meus : in manibus tuis tempora mea.

Secreta.

HOSTIAS, quæsumus, Domine, propitius intende quas sacris altaribus exhibemus; ut nobis indulgentiam largiendo, tuo nomini dent honorem. Per.

Communio.

PANEM de cœlo dedisti nobis, Domine, habentem omne delectamentum et omnem saporem suavitatis.

Postcommunio.

VIVIFICET nos, quæsumus, Domine, hujus participatio sancta mysterii: et pariter nobis expiationem tribuat et munimen. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Thessalonicenses.

FRATRES, Memores estote laborum nostrorum et fatigationum nocte et die laborantes, ne quem vestrûm gravaremus. Prædicavimus enim in vobis evangelium Dei. Vos enim testes estis et Deus, quàm sanctè et sine querelâ vobis qui credidistis fuimus. Sicut scitis qualiter unumquemque vestrûm tanquam pater et filios suos factos deprecantes vos et consolantes testificati sumus, ut ambularetis dignè Deo qui vocavit vos in suum regnum et gloriam. Ideo et nos gratias agimus Deo sine intermissione, quoniam cùm accepistis à nobis verbum auditûs Dei, accepistis non ut verbum hominum, sed sicut est verè verbum Dei qui operatur in nobis.

Secundum Matthœum.

IN illo tempore, Abeuntes Pharisæi, consilium fecerunt adversùs Jesum, quomodo eum perderent. Jesus autem sciens recessit inde. Et secuti sunt eum multi, et curavit eos omnes. Et præcepit eis ne manifestum eum facerent; ut adimpleretur quod dictum est per Esaiam prophetam dicentem: Ecce puer meus quem elegi, dilectus meus in quo benè complacuit animæ meæ. Ponam Spiritum meum super eum, et judicium gentibus nunciabit. Non contendet neque clamabit, neque audiet aliquis in plateis vocem ejus. Arundinem quassatam non confringet, et lignum fumigans non extinguet, donec ejiciat ad victoriam judicium: et in nomine ejus gentes sperabunt.

DOMINICA DECIMA QUARTA.

Officium.

PROTECTOR noster, aspice, Deus, et respice in faciem Christi tui: quia melior est dies una in atriis tuis super millia.

Psalmus.

QUAM dilecta tabernacula tua, Domine virtutum: concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, da nobis fidei, spei et caritatis augmentum: et ut mereamur assequi quod promittis, fac nos amare quod præcipis. Per.

Ad Galatas.

FRATRES, Spiritu ambulate, et desideria carnis non perficietis. Caro enim concupiscit adversùs spiritum, spiritus autem adversùs carnem. Hæc enim sibi invicem adversantur, ut non quæcumque vultis illa faciatis. Quòd si spiritu ducimini, non estis sub lege. Manifesta autem sunt, opera carnis. Quæ sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, avaritia, idolorum servitus, veneficia, inimicitiæ, contentiones, æmulationes, iræ, rixæ, dissensiones, hæreses, sectæ, invidiæ, homicidia, ebrietates, comessationes, et his similia quæ prædico vobis, sicut prædixi, Quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur. Fructus enim Spiritûs est, caritas, gaudium, Pax, patientia, longanimitas, bonitas, benignitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas. Adversùs hujusmodi, non est lex. Qui autem sunt Christi: carnem suam crucifixerunt cum vitiis et concupiscentiis.

Gradale.

BONUM est confiteri Domino et psallere nomini tuo, altissime.

V. Ad annunciandum manè misericordiam tuam: et veritatem tuam per noctem.

Alleluya. *V.* Confitemini Domino et invocate nomen ejus: annuntiate inter gentes opera ejus.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Cùm iret Jesus in Hierusalem, transibat per mediam Samariam et Galilæam. Et cùm ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi. Qui steterunt à longè, et levaverunt vocem dicentes; Jesu præceptor, miserere nostri. Quos ut vidit, dixit; Ite ostendite vos sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mundati sunt.

Unus autem ex illis ut vidit quia mundatus est, regressus est cum magnâ voce magnificans Deum. Et cecidit in faciem ante pedes ejus, gratias agens. Et hic erat Samaritanus. Respondens autem Jesus, dixit; Nonne decem mundati sunt, et novem ubi sunt? Non est inventus qui rediret et daret gloriam Deo, nisi hic alienigena. Et ait illi; Surge et vade; quia fides tua: te salvum fecit.

Offertorium.

IMMITTIT angelus Domini in circuitu timentium eum: et eripiet eos: gustate et videte quoniam suavis est Dominus.

Secreta.

PROPITIARE, Domine, populo tuo, propitiare muneribus; ut hac oblatione placatus et indulgentiam nobis tribuas, et postulata concedas. Per.

Communio.

PANIS quem ego dedero caro mea est pro sæculi vitâ.

Postcommunio.

SUMPTIS, Domine, cœlestibus sacramentis, ad redemptionis æternæ proficiamus augmentum. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Corinthios.

FRATRES, Nolite jugum ducere cum infidelibus. Quæ enim participatio justitiæ cum iniquitate? Aut quæ societas luci ad tenebras? Quæ autem conventio Christi ad Belyal? Aut quæ pars fidei cum infideli? Quis autem consensus templo Dei cum idolis? Vos enim estis templum Dei vivi, sicut dicit Dominus; Quoniam inhabitabo in illis, et inter eos ambulabo, et ero illorum Deus, et ipsi erunt mihi populus. Propter quod exite de medio eorum, et separamini dicit Dominus, et immundum ne tetigeritis: et ego recipiam vos, et ero vobis in patrem, et vos eritis mihi in filios et filias dicit Dominus. Has igitur promissiones habentes, carissimi, mundemus nos ab omni inquinamento carnis et spiritûs: perficientes sanctificationem in timore Dei.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Ait ad Jesum quidam de turbâ; Magister, dic fratri meo ut dividat hæreditatem. At ille dixit ei; Homo, quis me constituit judicem aut divisorem super vos? Dixitque ad illos; Videte et cavete ab omni avaritiâ: quia non in abundantiâ cujusquam vita ejus est ex his quæ possidet. Dixit autem similitudinem ad illum, dicens; Hominis cujusdam divitis uberes fructus ager attulit: et cogitabat intrà se dicens: Quid faciam quòd non habeam quo congregem fructus meos? Et dixit: Hoc faciam. Destruam horrea mea et majora faciam, et illuc congregabo omnia quæ nata sunt mihi et bona mea; et dicam animæ meæ: Anima, habes multa bona posita in annos plurimos: requiesce, comede, bibe, et epulare. Dixit autem illi Deus: Stulte, hac nocte animam tuam repetent à te: quæ autem parâsti cujus erunt? Sic est qui sibi thesaurizat, et non est in Deum dives. Dixitque ad discipulos suos; Ideo dico vobis: Nolite solliciti esse animæ vestræ quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini. Anima plus est quàm esca, et corpus plus quàm vestimentum. Considerate corvos quia nec seminant neque metunt, quibus non est cellarium neque horreum: sed Deus pascit illos.

DOMINICA DECIMA QUINTA.

Officium.

INCLINA, Domine, aurem tuam ad me et exaudi me: salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te: miserere mihi, Domine, quoniam ad te clamavi totâ die.

Psalmus.

LAETIFICA animam servi tui: quoniam ad te, Domine, animam meam levavi.

Oratio.

CUSTODI, Domine, quæsumus, Ecclesiam tuam propitiatione perpetuâ: et quia sine te labitur humana mortalitas, tuis semper auxiliis et abstrahatur à noxiis, et ad salutaria dirigatur. Per.

Ad Galatas.

FRATRES, Si spiritu vivimus, spiritu et ambulemus. Non efficiamur inanis gloriæ cupidi, invicem provocantes, invicem invidentes. Fratres, et si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis hujusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans teipsum ne et tu tenteris. Alter alterius onera portate, et sic adimplebitis legem Christi. Nam si quis existimat se aliquid esse, cùm nihil sit, ipse se seducit. Opus autem suum probet unusquisque, et sic in semetipso tantùm gloriam habebit et non in altero. Unusquisque enim, onus suum portabit. Communicet autem is qui cathezizatur verbo, ei qui se cathezizat in omnibus bonis. Nolite errare: Deus non irridetur. Quæ enim seminaverit homo, hæc et metet. Quoniam qui seminat in carne suâ, de carne et metet corruptionem. Qui autem seminat in spiritu, de spiritu metet vitam æternam. Bonum autem facientes non deficiamus: tempore enim suo metemus non deficientes. Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes. Maximè autem: ad domesticos fidei.

Gradale.

BONUM est confidere in Domino quàm confidere in homine.

V. Bonum est sperare in Domino: quàm sperare in principibus.

Alleluya. *V.* Paratum cor meum, Deus: paratum cor meum, cantabo et psallam tibi in gloriam meam.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Nemo potest duobus dominis servire. Aut enim unum odio habebit et alterum diliget: aut unum sustinebit et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et mammonæ. Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animæ vestræ quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus est quàm esca, et corpus plus quàm vestimentum? Respicite volatilia cœli, quoniam non serunt neque metunt neque congregant in horrea: et Pater vester cœlestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis? Quis autem vestrûm cogitans potest adjicere ad staturam suam cubitum unum? Et de vestimento quid solliciti estis? Considerate lilia agri quomodo crescunt:

non laborant neque nent. Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni gloriâ suâ coopertus est sicut unum ex istis. Si autem fœnum agri quod hodie est et cras in clibanum mittitur Deus sic vestit: quanto magis vos minimæ fidei? Nolite ergo solliciti esse dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur. Hæc enim omnia, gentes inquirunt. Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis. Quærite ergo primùm regnum Dei et justitiam ejus: et hæc omnia adjicientur vobis.

Offertorium.

EXSPECTANS exspectavi Dominum et respexit me: et exaudivit deprecationem meam: et immisit in os meum canticum novum, hymnum Deo nostro.

Secreta.

CONCEDE nobis, Domine, quæsumus, ut hæc oblatio salutaris, et nostrorum fiat purgatio delictorum, et tuæ propitiatio pietatis. Per.

Communio.

QUI manducat carnem meam et bibit sanguinem meum: in me manet et ego in eo, dicit Dominus.

Postcommunio.

PURIFICENT semper et muniant tua sacramenta nos Deus, et ad perpetuæ ducant salvationis effectum. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Thessalonicenses.

FRATRES, Scimus, quoniam bona est lex, si quis eâ legitimè utatur. Scimus hoc quia justo non est lex posita, sed injustis et non subditis impiis et peccatoribus sceleratis et contaminatis patricidis, homicidis, fornicariis, masculorum concubitoribus, plagariis, mendacibus perjuris. Et si quid aliud sanæ doctrinæ adversatur quæ est secundùm evangelium gloriæ beati Dei quod creditum est mihi. Gratias ago ei qui me confortavit in Christo Jesu Domino nostro. Quia fidelem me existimavit potens in ministerio: quia prius fui blasphemus et persecutor et contumeliosus. Sed misericordiam consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate. Superabundavit autem gratia Domini cum fide et dilectione: quæ est in Christo Jesu Domino nostro.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Factum est in unâ dierum docente Jesu populum in templo et evangelizante, convenerunt principes sacerdotum et scribæ cum senioribus, et aiunt dicentes ad illum; Dic nobis in quâ potestate hæc facis, aut quis est qui dedit tibi hanc potestatem? Respondens autem Jesus, dixit ad illos; Interrogabo vos et ego unum sermonem; respondete mihi. Baptismum Johannis è cœlo erat an ex hominibus? At illi cogitabant intrà se dicentes; Quia si dixerimus, de cœlo, dicet nobis: Quare ergo non credidistis illi? Si autem dixerimus, de hominibus, plebs universa lapidabit nos. Certi sunt enim Johannem esse prophetam. Et responderunt se nescire unde esset. Et Jesus ait illis; Neque ego dico vobis: in quâ potestate hæc facio.

DOMINICA DECIMA SEXTA.

Officium.

MISERERE mihi, Domine, quoniam ad te clamavi totâ die: quia tu, Domine, suavis ac mitis es et copiosus in misericordiâ omnibus invocantibus te.

Psalmus.

INCLINA, Domine, aurem tuam et exaudi me: quoniam inops et pauper sum ego.

Oratio.

ECCLESIAM tuam, Domine, miseratio continuata mundet et muniat; et quia sine te non potest salva consistere, tuo semper munere gubernetur. Per Dominum.

Ad Ephesios.

FRATRES, Obsecro vos ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis, quæ est gloria vestra. Hujus rei gratiâ flecto genua mea ad Patrem Domini nostri Jesu Christi, ex quo omnis paternitas in cœlo et in terrâ nominatur. Ut det vobis secundùm divitias gloriæ suæ virtutem corroborari per Spiritum ejus in interiori homine habitare Christum per fidem in cordibus vestris. In caritate radicati et fundati, ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quæ sit latitudo, longitudo, sublimitas et profundum. Scire etiam supereminentem scientiam caritatis Christi, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei. Ei autem qui potens est omnia facere superabundanter quàm petimus aut intelligimus, secundùm virtutem quæ operatur in nobis, Ipsi gloria in Ecclesiâ et in Christo Jesu: in omnes generationes sæculi sæculorum. Amen.

Gradale.

TIMEBUNT gentes nomen tuum, Domine, et omnes reges terræ gloriam tuam.

V. Quoniam ædificavit Dominus Sion: et videbitur in majestate suâ.

Alleluya. *V.* Qui timent Dominum sperent in eum: adjutor et protector eorum est.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Ibat Jesus in civitatem quæ vocatur Naym, et ibant cum illo discipuli ejus et turba copiosa. Cùm autem appropinquaret portæ civitatis, ecce defunctus efferebatur filius unicus matris suæ. Et hæc vidua erat; et turba civitatis multa cum illâ. Quam cùm vidisset Dominus Jesus, misericordiâ motus super eam, dixit illi: Noli flere. Et accessit, et tetigit loculum. Hi autem qui portabant, steterunt. Et ait; Adolescens, tibi dico, surge. Et resedit qui erat mortuus, et cœpit loqui; et dedit illum matri suæ. Accepit autem omnes timor: et magnificabant Deum, dicentes; Quia propheta magnus surrexit in nobis: et quia Deus visitavit plebem suam.

Offertorium.

DOMINE, in auxilium meum respice: confundantur et revereantur qui quærunt animam meam ut auferant eam.

Secreta.

TUA nos, Domine, quæsumus, sacramenta custodiant; et contra diabolicos semper tueantur incursus. Per.

Communio.

DOMINE, memorabor justitiæ tuæ solius: Deus, docuisti me à

juventute meâ : et usque in senectam et senium, Deus, ne derelinquas me.

Postcommunio.

MENTES nostras et corpora possideat, quæsumus, Domine, doni cœlestis operatio, ut non noster sensus in nobis, sed jugiter ejus præveniat effectus. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Colossenses.

FRATRES, Videte ne quis vos decipiat per philosophiam et inanem fallaciam secundùm traditionem hominum et secundùm elementa mundi et non secundùm Christum. Quia in ipso habitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter, et estis in illo repleti qui est caput omnis principatûs et potestatis. In quo et circumcisi estis circumcisione non manufactâ in exspoliatione non corporis carnis, sed in circumcisione Christi. Consepulti estis ei in baptismo, in quo et resurrexistis per fidem operationis Dei qui suscitavit illum à mortuis. Et vos cùm mortui essetis in delictis et præputiis carnis vestræ, convivificavit cum illo : donans vobis omnia delicta.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Venit Jesus Bethsaida et adducunt ei cæcum, et rogabant eum ut illum tangeret. Et apprehendens manum cæci, eduxit eum extra vicum. Et exspuens in oculos ejus impositis manibus suis, interrogavit eum si aliquid videret. Et aspiciens ait; Video homines velut arbores ambulantes. Deinde iterum imposuit manus super oculos ejus: et cœpit videre. Et restitutus est, ita ut videret clarè omnia. Et misit illum in domum suam, dicens; Vade in domum tuam, et si in vicum introieris : nemini dixeris.

DOMINICA DECIMA SEPTIMA.

Officium.

JUSTUS es, Domine, et rectum judicium tuum : fac cum servo tuo secundùm misericordiam tuam.

Psalmus.

BEATI immaculati in viâ : qui ambulant in lege Domini.

Oratio.

TUA nos, Domine, quæsumus, gratia semper præveniat et sequatur, ac bonis operibus jugiter præstet esse intentos. Per.

Ad Ephesios.

FRATRES, Obsecro vos ego vinctus in Domino, ut dignè ambuletis vocatione quâ vocati estis. Cum omni humilitate et mansuetudine, cum patientiâ supportantes invicem in caritate. Solliciti servare unitatem Spiritûs, in vinculo pacis. Unum corpus et unus Spiritus, sicut vocati estis in unâ spe vocationis vestræ. Unus Dominus, una fides, unum baptisma. Unus Deus et Pater omnium, qui super omnes et per omnia, et in omnibus nobis : qui est benedictus : in sæcula sæculorum.

Gradale.

BEATA gens cujus est Dominus Deus eorum : populus quem elegit Dominus in hæreditatem sibi.

℣. Verbo Domini cœli firmati sunt : et spiritu oris ejus omnis virtus eorum.

Alleluya. ℣. Dextera Domini fecit virtutem : dextera Domini exaltavit me.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Cùm intraret Jesus in domum cujusdam principis Pharisæorum sabbato manducare panem, et ipsi observabant eum. Et ecce homo quidam hydropicus, erat ante illum. Et respondens Jesus, dixit ad legisperitos et Pharisæos ; Si licet sabbato curare ? At illi tacuerunt. Ipse verò apprehensum sanavit eum, ac dimisit. Et respondens ad illos, dixit ; Cujus vestrûm asinus, aut bos in puteum cadet, et non continuò extrahet illum die sabbati ? Et non poterant ad hæc respondere illi. Dicebat autem et ad invitatos parabolam, intendens quomodo primos accubitus eligerent dicens ad illos ; Cùm invitatus fueris ad nuptias non discumbas in primo loco, ne fortè honoratior te sit invitatus ab eo. Et veniens is qui te et illum vocavit, dicat tibi : Da huic locum. Et tunc incipias cum rubore, novissimum locum tenere. Sed cùm vocatus fueris, vade recumbe in novissimo loco : ut cùm venerit qui te invitavit dicat tibi : Amice, ascende superiùs. Tunc erit tibi gloria coram simul discumbentibus. Quia omnis qui se exaltat, humiliabitur : et qui se humiliat, exaltabitur.

Offertorium.

ORAVI Deum meum ego Daniel dicens : exaudi, Domine, preces servi tui : illumina faciem tuam super sanctuarium tuum et propitius intende populum istum super quem invocatum est nomen tuum, Deus.

Secreta.

MUNDA nos, quæsumus, Domine, sacrificii præsentis effectu : et perfice miseratus in nobis, ut ejus mereamur esse participes. Per.

Communio.

VOVETE et reddite Domino Deo vestro, omnes qui in circuitu ejus affertis munera : terribili et ei qui aufert spiritum principum : terribili apud omnes reges terræ.

Postcommunio.

PURIFICA, quæsumus, Domine, mentes nostras benignus, et renova cœlestibus sacramentis ; ut consequenter et corporum præsens pariter et futurum capiamus auxilium. Per.

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM.

Officium.

EXSULTATE Deo adjutori nostro : jubilate Deo Jacob : sumite psalmum jocundum cum citharâ : canite initium mensis tubâ : quia præceptum in Israel est : et judicium Deo Jacob.

Psalmus.

TESTIMONIUM in Joseph posuit illud : cùm exiret de terrâ Ægypti.

Non dicatur ulterius. Sequatur Oratio sine Dominus vobiscum, *sed tantum cum* Oremus.

MISERICORDIAE tuæ, Domine, remediis, quæsumus, fragilitas nostra subsistat ; ut quæ suâ conditione atteritur, tuâ clementiâ reparetur. Per.

Lectio Amos Prophetæ.

HÆC dicit Dominus ; Ecce dies veniunt, et comprehendet arator messorem, et calcator uvæ mittentem semen. Et stillabunt montes dulcedinem, et omnes colles culti erunt. Et convertam captivitatem populi mei Israel : et ædificabunt çivitates desertas, et habitabunt in eis. Et plantabunt vineas, et

bibent vinum earum. Et facient hortos, et comedent fructus eorum. Et plantabo eos super humum suam: et non evellam eos ultrà de terrâ suâ quam dedi eis, Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

VENITE, filii, audite me: timorem Domini docebo vos.

V. Accedite ad eum et illuminamini et facies vestræ non confundentur.

Non repetatur Gradale, sed dicatur Dominus vobiscum.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, familiæ supplicanti, ut dum à cibis corporalibus abstinent, et à vitiis mente jejunent. Per.

Hic dicantur memoriæ consuetæ.

Lectio libri Esdræ.

IN diebus illis, Congregatus est omnis populus quasi vir unus ad plateam quæ est ante portam aquarum: et dixerunt Esdræ scribæ, ut afferret librum legis Moysi, quam præcepit Dominus Israeli. Attulit ergo Esdras sacerdos librum coram multitudine virorum ac mulierum, cunctisque qui poterant intelligere in die primâ mensis septimi; et legit in eo apertè in plateâ quæ erat ante portam aquarum à mane, usque ad mediam diem in conspectu virorum ac mulierum sapientium: et aures omnis populi erant erectæ ad librum. Stetit autem Esdras scriba super gradum ligneum quem fecerat ad loquendum: et steterunt juxta eum. Et aperuit Esdras librum coram omni populo, et super universum quippe populum eminebat. Et cùm aperuisset eum, stetit omnis populus; et benedixit Esdras Domino Deo magno, et respondit omnis populus Amen. Elevantes autem omnes populi manus suas incurvati sunt et adoraverunt Dominum proni in terram. Porrò Levitæ silentium faciebant in populo, ad audiendam legem. Populus autem stabat in gradu suo. Et legerunt in libro legis Dei distinctè et apertè ad intelligendum. Et intellexerunt, cùm legeretur. Dixit autem Neemias et Esdras sacerdos et scriba, et Levitæ interpretantes universo populo; Dies sanctificatus est Domino Deo nostro, nolite lugere et nolite flere. Et dixit eis; Ite et comedite pinguia et bibite mulsum, et mittite partes eis qui non præparaverunt sibi: quia sanctus dies Domini est et nolite contristari. Gaudium etenim Domini: est fortitudo nostra.

Gradale.

QUIS sicut Dominus Deus noster qui in altis habitat: humilia respicit in cœlo et in terrâ.

V. Suscitans à terrâ inopem: et de stercore erigens pauperem.

Repetatur Gradale.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Respondens unus de turbâ dixit ad Jesum; Magister, attuli filium meum ad te, habentem spiritum mutum. Qui ubicumque eum apprehenderit, allidit eum et spumat et stridet dentibus et arescit. Et dixi discipulis tuis, ut ejicerent illum et non potuerunt. Qui respondens, dixit eis; O generatio incredula, quamdiu apud vos ero, quamdiu vos patiar? Afferte illum ad me. Et attulerunt illum. Et cùm vidisset illum, statim spiritus conturbavit illum. Et elisus in terrâ, volutabatur spumans. Et interrogavit Jesus patrem ejus; Quantum temporis est, ex quo hoc ei accidit? At ille ait; Ab infantiâ. Et frequenter eum et in ignem et in aquas misit ut eum perderet. Sed si quid potes, adjuva nos, misertus

nostri. Jesus autem, ait illi; Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti. Et continuò exclamans pater pueri, cum lacrymis aiebat; Credo, Domine, adjuva incredulitatem meam. Et cùm videret Jesus concurrentem turbam, comminatus est spiritui immundo dicens illi; Surde et mute spiritus, ego tibi præcipio exi ab eo, et ampliùs ne introeas in eum. Et clamans et multùm discerpens eum, exiit ab eo. Et factus est sicut mortuus, ita ut multi dicerent quia mortuus est. Jesus autem tenens manum ejus, elevavit eum et surrexit. Et cùm introisset in domum, discipuli ejus secretò interrogabant eum: Quare nos non potuimus, ejicere eum? Et dixit illis; Hoc genus in nullo potest exire: nisi in oratione et jejunio.

Offertorium.

MEDITABOR in mandatis tuis quæ dilexi valde: et levabo manus meas ad mandata tua quæ dilexi.

Secreta.

DEUS, qui de his terræ fructibus tua sacramenta constare voluisti, præsta, quæsumus, ut per hæc opem nobis et præsentis vitæ conferas et æternæ. Per.

Communio.

COMEDITE pinguia et bibite mulsum: et mittite partes eis qui non præparaverunt sibi: sanctus enim dies Domini est: nolite contristari: gaudium etenim Domini est fortitudo nostra.

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, dona cœlestia, suppliciter deprecamur, ut quæ sedulâ servitute donante te gerimus, dignis sensibus tuo munere capiamus. Per.

FERIA SEXTA QUATUOR TEMPORUM.

Officium.

LÆTETUR cor quærentium Dominum: quærite Dominum et confirmamini; quærite faciem ejus semper.

Psalmus.

CONFITEMINI Domino et invocate nomen ejus: annuntiate inter gentes opera ejus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut observationes sacras annuâ devotione recolentes, et corpore tibi placeamus et mente. Per.

Lectio Osee Prophetæ.

HAEC dicit Dominus Deus; Convertere, Israel, ad Dominum Deum tuum: quoniam corruisti in iniquitate tuâ. Tollite vobiscum verba, et convertimini ad Dominum et dicite ei; Omnem aufer iniquitatem et accipe bonum: et reddemus vitulos labiorum nostrorum. Assur non salvabit nos, super equum non ascendemus, nec dicemus ultrà: Dii nostri opera manuum nostrarum: quia ejus qui in te est misereberis populi. Sanabo contritiones eorum, diligam eos spontaneè: quia aversus est furor meus ab eis. Ero quasi ros; Israel germinabit quasi lilium. Erumpet radix ejus; ut Libani ibunt rami ejus; et erit quasi oliva gloria ejus: et odor ejus ut Libani. Convertentur sedentes in umbrâ ejus: vivent tritico et germinabunt quasi vinea. Memoriale ejus, sicut vinum Libani. Ego exaudiam et dirigam eum; ego ut abietem virentem, ex me fructus ejus inventus est. Quis sapiens et intelliget ista, intelligens et sciet hæc? Quia

rectæ viæ Domini: et justi ambulabunt in eis.

Gradale.

CONVERTERE, Domine, aliquantulum et deprecare super servos tuos.

℣. Domine, refugium factus es nobis: à generatione et progenie.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Rogabat Jesum quidam Pharisæus, ut manducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi, discubuit. Et ecce mulier quæ erat in civitate peccatrix, ut cognovit quòd accubuit in domo Pharisæi, attulit alabastrum unguenti: et stans retrò secùs pedes ejus lacrymis cœpit rigare pedes ejus et capillis capitis sui tergebat, et osculabatur pedes ejus, et unguento ungebat. Videns autem Pharisæus qui vocaverat eum, ait intrà se dicens; Hic si esset propheta sciret utique quæ et qualis est mulier quæ tangit eum; quia peccatrix est. Et respondens Jesus, dixit ad illum; Simon, habeo tibi aliquid dicere. At ille ait; Magister, dic. Et respondens Jesus, dixit; Duo debitores erant cuidam fœneratori: unus debebat denarios quingintos, et alius quinquaginta. Non habentibus illis unde redderent, donavit utrisque. Quis ergo eum plus diligit? Et respondens Simon, dixit; Æstimo, quia is cui plus donavit. At ille dixit ei; Rectè judicâsti. Et conversus ad mulierem, dixit Simoni; Vides hanc mulierem? Intravi in domum tuam; aquam pedibus meis non dedisti: hæc autem lacrymis rigavit pedes meos, et capillis suis tersit. Osculum mihi non dedisti: hæc autem ex quo intravit non cessavit osculari pedes meos. Oleo caput meum non unxisti: hæc autem unguento unxit pedes meos. Propter quod dico tibi: Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multùm. Cui autem minùs dimittitur, minùs diligit. Dixit autem Jesus ad illam; Remittuntur tibi peccata tua. Et cœperunt quidam qui simul discumbebant dicere intrà se; Quis est hic qui etiam peccata dimittit? Dixit autem ad mulierem; Fides tua te salvam fecit: vade in pace.

Offertorium.

BENEDIC, anima mea, Domino et noli oblivisci omnes retributiones ejus: et renovabitur sicut aquilæ juventus tua.

Secreta.

ACCEPTA tibi sint, Domine, quæsumus, nostra dona jejunii, quæ et expiando nos tuâ gratiâ dignos efficiant, et ad sempiterna promissa perducant. Per.

Communio.

AUFER à me opprobrium et contemptum quia mandata tua exquisivi, Domine: nam et testimonia tua meditatio mea est.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut de perceptis muneribus gratias exhibentes, beneficia potiora sumamus. Per.

SABBATO QUATUOR TEMPORUM.

Officium.

VENITE adoremus Deum et procidamus ante Dominum: ploremus ante eum qui fecit nos: quia ipse est Dominus Deus noster.

Psalmus.

VENITE, exsultemus Domino : jubilemus Deo salutari nostro.

Omnes Orationes sine Dominus vobiscum *præter ultimam, quæ est ante Epistolam, sed tantum cum* Oremus ; *et omnes Lectiones cum suis titulis legantur.*

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui per continentiam salutarem et corporibus mederis et mentibus ; majestatem tuam supplices exoramus, ut piâ jejunantium deprecatione placatus et præsentia nobis subsidia præbeas et futura. Per.

Lectio libri Levitici.

IN diebus illis, Locutus est Dominus ad Moysen, dicens ; Decimo die mensis hujus septimi, dies expiationum erit celeberrimus, et vocabitur sanctus. Affligetisque animas vestras in eo, et offeretis holocaustum Domino. Omne opus servile non facietis in tempore diei hujus: quia dies propitiationis est, ut propitietur vobis Dominus Deus vester. Omnis anima quæ afflicta non fuerit die hac, peribit de populis suis. Et qui operis quippiam fecerit, delebo eum de populo suo. Nihil ergo operis facietis in eo. Legitimum sempiternum erit vobis, in cunctis generationibus et habitaculis vestris. Sabbatum requietionis est, affligetisque animas vestras. Die nono mensis septimi à vesperâ usque ad vesperam, celebrabitis sabbata vestra, Dicit Dominus : omnipotens.

Gradale.

PROPITIUS esto, Domine, peccatis nostris : nequando dicant gentes ubi est Deus eorum.

V. Adjuva nos, Deus salutaris noster :

et propter honorem nominis tui, Domine, libera nos.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, omnipotens Deus, ut jejunando tuâ gratiâ satiemur, et abstinendo cunctis efficiamur hostibus fortiores. Per.

Lectio libri Levitici.

IN diebus illis, Locutus est Dominus ad Moysen, dicens ; Quintodecimo die mensis septimi quando congregaveritis omnes fructus terræ vestræ, celebrabitis ferias Domini septem diebus. Die primo et die octavo, erit sabbatum, id est requies. Sumetisque vobis die primo fructus arboris pulcherrimæ, spatulasque palmarum, et ramos ligni densarum frondium, et salices de torrente, et lætabimini coram Domino Deo vestro. Celebrabitisque solemnitatem ejus septem diebus per annum. Legitimum sempiternum erit in cunctis generationibus vestris. Mense septimo festa celebrabitis, et habitabitis in umbraculis septem diebus. Omnis qui de genere est Israel, manebit in tabernaculis, ut discant posteri vestri quòd in tábernaculis habitare fecerim filios Israel, cùm educerem eos de terrâ Ægypti : ego Dominus Deus vester.

Gradale.

PROTECTOR noster, aspice, Deus : et respice super servos tuos.

V. Domine Deus virtutum : exaudi preces servorum tuorum.

Oratio.

DA, quæsumus, Domine, fidelibus tuis beneficiis gratulari suppliciter imploratis : ut qui jejuniis te venerantur exhibitis, bonorum tuorum copiis impleantur. Per.

Lectio Michææ Prophetæ.

DOMINE Deus noster, pasce populum tuum in virgâ tuâ, gregem hereditatis tuæ, habitantes terram in salutem, juxta dies antiquos. Videbunt gentes et confundentur super omni fortitudine suâ. Quoniam quis Deus similis tui qui aufers iniquitatem, et transfers peccatum reliquiarum hæreditatis tuæ? Non immittet ultrà furorem suum in vos, quoniam volens misericordiam est, et revertetur et miserebitur nostri. Deponet iniquitates vestras, et projiciet in profundum maris omnia peccata vestra. Dabis veritatem Jacob, misericordiam Abraham, quæ jurâsti patribus nostris à diebus antiquis: Domine Deus noster.

Gradale.

DIRIGATUR oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine. *V.* Elevatio manuum mearum: sacrificium vespertinum.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, sic nos ab epulis carnalibus abstinere, ut à vitiis irruentibus pariter jejunemus. Per.

Lectio Zachariæ Prophetæ.

IN diebus illis, Factum est verbum Domini ad me, dicens; Hæc dicit Dominus Deus exercituum: Sicut cogitavi ut affligerem vos cùm ad iracundiam me provocâssent patres vestri et non sum misertus: sic conversus cogitavi in diebus istis ut benefaciam Hierusalem et domui Juda. Nolite timere; hæc sunt verba quæ facietis. Loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo. Veritatem et judicium pacis, judicate in portis vestris. Et unusquisque malum contra amicum suum ne cogitetis in cordibus vestris: et juramentum mendax ne diligatis. Omnia enim hæc sunt quæ odi, dicit Dominus. Et factum est verbum Domini exercituum ad me, dicens; Jejunium primi, jejunium quarti, et jejunium quinti, et jejunium septimi, et jejunium decimi, erit domui Judæ in gaudium et lætitiam et in solemnitates præclaras. Veritatem tantùm et pacem diligite: dicit Dominus exercituum.

Gradale.

SALVUM fac populum tuum, Domine, et benedic hæreditati tuæ.

V. Ad te, Domine, clamavi, Deus meus ne sileas à me: et ero similis descendentibus in lacum.

Oratio.

UT nos, Domine, tribuis solemne tibi deferre jejunium, sic nobis, quæsumus, indulgentiæ præsta subsidium. Per.

Lectio Angelus Domini *tota legatur.*

Clerici Tractum.

OMNIPOTENTEM semper adorent: et benedicant omne per ævum.

Chorus idem.

Clerici V. Astra polorum cuncta hominum gensque solque sororque lumina cœli.

Chorus. Omnipotentem.

Clerici V. Sic quoque lymphæ quæque supernæ: ros pluviæque spiritus omnis.

Chorus. Et benedicant.

Clerici V. Ignis et æstus cauma geluque frigus et ardor atque pruina.

Chorus. Omnipotentem.

Clerici V. Nix, glaciesque noxque diesque lux tenebræque fulgura nubes.

Chorus. Et benedicant.

Clerici V. Arida montes, germina colles flumina fontes ponthus et undæ.

Chorus. Omnipotentem.

Clerici V. Omnia viva quæ vehit æquor: quæ vehit aer, terraque nutrit.

Chorus. Et benedicant.

Clerici V. Cuncta hominum gens Israel ipsi Christicolæque servuli quique.

Chorus. Omnipotentem.

Clerici V. Sancti humilesque corde benigno: tresque pusilli exsuperantes.

Chorus. Et benedicant.

Clerici V. Ritè camini ignei flammas jussa tyranni temnere prompti.

Chorus. Omnipotentem.

Clerici V. Sit Genitori laus Genitoque lausque beato Flamini sacro.

Chorus. Et benedicant.

Clerici Omnipotentem.

Sequatur Dominus vobiscum *et* Oremus.

Oratio.

DEUS, qui tribus pueris mitigâsti flammas ignium; concede, propitius, ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiorum. Per.

Hic dicantur memoriæ consuetæ.

Ad Hebræos.

FRATRES, Tabernaculum factum est primum, in quo erant candelabra et mensa et propositio panum quæ dicitur sancta. Post velamentum autem secundum tabernaculum quod dicitur sancta sanctorum aureum habens thuribulum et archam testamenti circumtectam ex omni parte auro, in quâ urna aurea habens manna et virga Aaron quæ fronduerat, et tabulæ testamenti. Super quem erant Cherubin gloriæ obumbrantia propitiatorium: de quibus non est modò dicendum per singula. His verò ita compositis: in priori quidem tabernaculo semper introibant sacerdotes sacrificiorum officia consummantes. In secundo verò semel in anno solus pontifex non sine sanguine quem offerret pro sui et populi ignorantiâ. Hoc significante Spiritu Sancto, non dum propalatam esse sanctorum viam, adhuc priori tabernaculo habente statum quæ parabola est temporis instantis. Juxta quam munera et hostiæ offeruntur, quæ non possunt juxta conscientiam perfectum facere servientem. Solummodo in cibis et in potibus et variis baptismatibus et justitiis carnis usque ad tempus correptionis impositis. Christus autem assistens pontifex futurorum bonorum, per amplius et perfectius tabernaculum non manufactum, id est, non hujus creationis: neque per sanguinem hircorum aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel in sancta, æternâ redemptione inventâ.

Sequatur Tractus.

LAUDATE Dominum, omnes gentes: et collaudate eum omnes populi.

V. Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: et veritas Domini manet in æternum.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Dicebat Jesus turbis, similitudinem hanc; Arborem fici habebat quidam plantatam in vineâ suâ, et venit quærens fructum in illâ, et non invenit. Dixit autem ad cultorem vineæ; Ecce anni tres sunt ex quo venio quærens fructum in ficulneâ hac, et non invenio. Succide, ergo illam. Ut quid etiam terram occupat? At ille respondens, dixit illi; Domine, dimitte illam et hoc anno, usque dum fodiam circa illam, et mittam stercora. Et siquidem fecerit fructum: sin autem in futurum succides eam. Erat autem docens in synagogâ eorum, sabbatis. Et ecce mulier quæ habebat spiritum infirmitatis annis decem et octo: et erat inclinata, nec omninò

poterat sursùm respicere. Quam cùm vidisset Jesus, vocavit eam ad se, et ait illi; Mulier, dimissa es ab infirmitate tuâ. Et imposuit illi manus, et confestim erecta est, et glorificabat Deum. Respondens autem archisynagogus, indignans quia sabbato curâsset Jesus, dicebat turbæ; Sex dies sunt, in quibus oportet operari. In his ergo venite et curamini, et non in die sabbati. Respondens autem ad illum Dominus, dixit; Hypocrita, unusquisque vestrûm sabbato non solvit bovem suum aut asinum à præsepio, et ducit adaquare? Hanc autem filiam Abrahæ quam alligavit Sathanas ecce decem et octo annis, nonne oportuit solvi à vinculo isto die sabbati? Et cùm hæc diceret, erubescebant omnes adversarii ejus. Et omnis populus gaudebat in universis: quæ gloriosè fiebant ab eo.

Offertorium.

DOMINE Deus salutis meæ in die clamavi et nocte coram te: intret oratio mea in conspectu tuo, Domine.

Secreta.

QUAESUMUS, Domine, placare muneribus nostris et jejuniis, quoniam tu eadem tribuis ut placeris. Per.

Communio.

MENSE septimo festa celebrabitis cùm in tabernaculis habitare fecerim filios Israel, cùm educerem eos de terrâ Ægypti, ego Dominus Deus vester.

Postcommunio.

PERFICIANT in nobis, Domine, quæsumus, tua sacramenta quod continent: ut quæ nunc specie gerimus, rerum veritate capiamus. Per Dominum.

DOMINICA DECIMA OCTAVA.

Ad Missam. Officium.

DA pacem, Domine, sustinentibus te, ut prophetæ tui fideles inveniantur: exaudi preces servi tui et plebis tuæ, Israel.

Psalmus.

LÆTATUS sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.

Oratio.

DA, quæsumus, Domine, populo tuo diabolica vitare contagia, et te solum Deum purâ mente sectari. Per.

Ad Corinthios.

FRATRES, Gratias ago Deo meo semper pro vobis, in gratiâ Dei quæ data est vobis in Christo Jesu. Quia in omnibus divites facti estis, in illo in omni verbo et in omni scientiâ. Sicut testimonium Christi confirmatum est in vobis: ita ut nihil vobis desit in ullâ gratiâ exspectantibus revelationem Domini nostri Jesu Christi. Qui et confirmabit vos usque in finem sine crimine, in die adventûs Domini nostri Jesu Christi.

Gradale.

LÆTATUS sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.

V. Fiat pax in virtute tuâ: et abundantia in turribus tuis.

Alleluya. *V.* Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.

V. Stantes erant pedes nostri: in atriis tuis, Hierusalem.

Isti duo versus dicantur alternis vicibus per hebdomadam, quando de feriâ agitur. Et si

nulla feria per hanc hebdomadam ad hoc vacaverit, tunc dicantur ambo versus hac die dominicâ.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Accesserunt ad Jesum Pharisæi; et interrogavit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum et dicens; Magister, quod est mandatum magnum in lege? Ait illi Jesus; Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex totâ animâ tuâ, et ex totâ mente tuâ; hoc est maximum et primum mandatum. Secundum autem simile est huic: Diliges proximum tuum sicut teipsum. In his duobus mandatis universa lex pendet et prophetæ. Congregatis autem Pharisæis, interrogavit eos Jesus dicens; Quid vobis videtur de Christo; cujus filius est? Dicunt ei; David. Ait illis; Quomodo ergo David in Spiritu vocat eum Dominum dicens: Dixit Dominus Domino meo, sede à dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo filius ejus est? Et nemo poterat respondere ei verbum, neque ausus fuit quisquam ex illâ die: eum ampliùs interrogare.

Offertorium.

SANCTIFICAVIT Moyses altare Domino, offerens super illud holocausta: et immolans victimam fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo in conspectu filiorum Israel.

Secreta.

MAJESTATEM tuam, Domine, suppliciter deprecamur; ut hæc sacrosancta quæ gerimus, et à præteritis nos delictis exuant et futuris. Per.

Communio.

TOLLITE hostias et introite in atria ejus: adorate Dominum in aulà sanctâ ejus.

Postcommunio.

SANCTIFICATIONIBUS tuis, omnipotens Deus, et vitia nostra curentur, et remedia nobis æterna proveniant. Per Dominum.

FERIA QUARTA.

Ad Romanos.

FRATRES, Obsecro vos per Dominum nostrum Jesum Christum et per caritatem Spiritûs, ut adjuvetis in orationibus pro me ad Deum; ut liberer ab infidelibus qui sunt in Judæâ, et oblatio obsequii mei fiat accepta in Hierosolymis sanctis, ut veniam ad vos in gaudio per voluntatem Dei, et refrigerer vobiscum. Deus autem pacis: sit cum omnibus vobis, Amen.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Simile factum est regnum cœlorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo: quod minimum quidem est ex omnibus seminibus. Cùm autem creverit, majus est omnibus oleribus. Et fit arbor, ita ut volucres cœli veniant et habitent in ramis ejus. Aliam parabolam locutus est eis; Simile factum est regnum cœlorum fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinæ satis tribus, donec fermentatum est totum. Hæc omnia locutus est Jesus ad turbas in parabolis, et sine parabolis non loquebatur eis: ut adimpleretur quod dictum est per prophetam dicentem: Aperiam in parabolis os meum: eructabo absconsa à constitutione mundi.

DOMINICA DECIMA NONA.

Officium.

SALUS populi ego sum, dicit Dominus: de quacunque tribulatione clamaverint ad me, exaudiam eos: et ero illorum Dominus in perpetuum.

Psalmus.

ATTENDITE popule meus, legem meam : inclinate aurem vestram in verba oris mei.

Oratio.

DIRIGAT corda nostra, quæsumus, Domine, tuæ miserationis operatio; quia tibi sine te placere non possumus. Per Dominum.

Ad Ephesios.

FRATRES, Renovamini spiritu mentis vestræ, et induite novum hominem qui secundùm Deum creatus est in justitiâ et sanctitate veritatis. Propter quod deponentes mendacium, loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo: quoniam sumus invicem membra. Irascimini, et nolite peccare. Sol non occidat, super iracundiam vestram. Nolite locum dare diabolo. Qui furabatur, jam non furetur. Magis autem laboret operando manibus suis quod bonum est, ut habeat unde tribuat : necessitatem patienti.

Gradale.

DIRIGATUR oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

℣. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Alleluya. ℣. Qui confidunt in Domino sicut mons Sion : non commovebitur in æternum qui habitat in Hierusalem.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Ascendens Jesus in naviculam, transfretavit et venit in civitatem suam. Et ecce offerebant ei paralyticum, jacentem in lecto. Videns autem Jesus fidem illorum, dixit paralytico: Confide, fili; remittuntur tibi peccata tua. Et ecce quidam de scribis, dixerunt intrà se; Hic blasphemat. Et cùm vidisset Jesus cogitationes eorum, dixit; Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris? Quid est facilius dicere: Dimittuntur tibi peccata: an dicere: Surge et ambula? Ut sciatis autem quoniam Filius Hominis habet potestatem in terrâ dimittendi peccata: tunc ait paralytico; Surge tolle lectum tuum, et vade in domum tuam. Et surrexit, et abiit in domum suam. Videntes autem turbæ timuerunt et glorificaverunt Deum, qui dedit potestatem: talem hominibus.

Offertorium.

SI ambulavero in medio tribulationis vivificabis me, Domine, et super iram inimicorum meorum extendes manum tuam: et salvum me fecit dextera tua.

Secreta.

DEUS, qui nos per hujus sacrificii veneranda commercia unius summæque Divinitatis participes efficis; præsta, quæsumus, ut sicut tuam cognoscimus veritatem, sic eam dignis mentibus et moribus assequamur. Per.

Communio.

TU mandâsti mandata tua custodiri nimis: utinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas justificationes tuas.

Postcommunio.

GRATIAS tibi referimus, Domine, sacro munere vegetati, tuam misericordiam deprecantes; ut dignos nos ejus participatione perficias. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Thessalonicenses.

FRATRES, State, et tenete traditiones quas didicistis, sive per sermonem sive per epistolam nostram. Ipse autem Dominus noster Jesus Christus et Deus Pater qui dilexit nos, et dedit nobis consolationem æternam et spem bonam in gratiâ, consoletur corda vestra, et confirmet in omni opere et sermone bono. De cætero, fratres, orate pro nobis, ut sermo Domini currat et clarificetur ubique sicut et apud nos: et ut liberemur ab importunis et malis hominibus. Non enim omnium est fides. Fidelis autem Deus est, qui confirmabit vos et custodiet à malo. Confidimus autem de vobis in Domino, quoniam quæ præcepimus, et facitis et facietis. Dominus autem dirigat corda vestra in caritate Dei: et patientiâ Christi.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Accesserunt ad Jesum discipuli ejus, dicentes; Edissere nobis parabolam tritici et zizaniorum agri. Qui respondens ait; Qui seminat bonum semen, est Filius Hominis. Ager enim est mundus. Bonum verò semen, hi sunt filii regni. Zizania autem, filii sunt nequam. Inimicus autem qui seminavit eam, est diabolus. Messis verò, consummatio sæculi est. Messores autem, angeli Dei sunt. Sicut ergo colliguntur zizaniæ et igni comburuntur, sic erit in consummatione sæculi. Mittet Filius Hominis angelos suos, et colligent de regno suo omnia scandala et eos qui faciunt iniquitatem. Et mittent eos in caminum ignis: ibi erit fletus et stridor dentium. Tunc justi fulgebunt sicut sol, in regno Patris eorum. Qui habet aures audiendi: audiat.

DOMINICA VIGESIMA.

Officium.

OMNIA quæ fecisti nobis, Domine, in vero judicio fecisti: quia peccavimus tibi: et mandatis tuis non obedivimus: sed da gloriam nomini tuo: et fac nobiscum secundùm multitudinem misericordiæ tuæ.

Psalmus.

MAGNUS Dominus et laudabilis nimis: in civitate Dei nostri in monte sancto ejus.

Oratio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, universa nobis adversantia propitiatus exclude; ut mente et corpore pariter expediti, quæ tua sunt liberis mentibus exsequamur. Per Dominum.

Ad Ephesios.

FRATRES, Videte quomodo cautè ambuletis: non quasi insipientes sed ut sapientes. Redimentes tempus, quoniam dies mali sunt. Propterea nolite fieri imprudentes, sed intelligentes quæ sit voluntas Dei. Et nolite inebriari vino, in quo est luxuria, sed impleamini Spiritu Sancto. Loquentes vobismetipsis in psalmis et hymnis et canticis spiritualibus, cantantes et psallentes in cordibus vestris Domino. Gratias agentes semper pro omnibus, In nomine Domini nostri

Jesu Christi Deo et Patri. Subjecti invicem: in timore Christi.

Gradale.

OCULI omnium in te sperant, Domine, et tu das illis escam in tempore oportuno.

℣. Aperis tu manum tuam: et imples omne animal benedictione.

Alleluya. ℣. De profundis clamavi ad te, Domine: Domine, exaudi vocem meam.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Loquebatur Jesus cum discipulis suis in parabolis, dicens; Simile factum est regnum cœlorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo. Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias; et nolebant venire. Iterum misit alios servos, dicens; Dicite invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri mei et altilia mea occisa, et omnia parata: venite ad nuptias. Illi autem neglexerunt. Et abierunt, alius in villam suam, alius verò ad negotiationem suam. Reliqui verò tenuerunt servos ejus, et contumeliis affectos occiderunt. Rex autem cùm audisset, iratus est. Et missis exercitibus suis perdidit homicidas illos, et civitatem illorum succendit. Tunc ait servis suis; Nuptiæ quidem paratæ sunt, sed qui invitati erant non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus viarum, et quoscumque inveneritis vocate ad nuptias. Et egressi servi ejus in vias, congregaverunt omnes quos invenerunt bonos et malos: et impletæ sunt nuptiæ discumbentium. Intravit autem rex, ut videret discumbentes, et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali. Et ait illi: Amice, quomodo huc intrâsti, non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit. Tunc dixit rex ministris: Ligatis manibus ejus et pedibus, mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus et stridor dentium. Multi enim sunt vocati: pauci verò electi.

Offertorium.

SUPER flumina Babylonis illic sedimus et flevimus dum recordaremur tui, Sion.

Secreta.

HÆC munera, quæsumus, Domine, quæ oculis tuæ majestatis offerimus, salutaria nobis esse concede. Per.

Communio.

MEMENTO verbi tui servo tuo, Domine, in quo mihi spem dedisti: hæc me consolata est in humilitate meâ.

Postcommunio.

TUA nos, Domine, medicinalis operatio et à nostris perversitatibus clementer expediat, et tuis semper faciat inhærere mandatis. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Timotheum.

CARISSIME, Confortare in gratiâ quæ data est tibi in Christo Jesu: et quæ audîsti per me et per meos testes. Hoc commendo hominibus qui idonei erunt et alios docere. Labora, sicut bonus miles Christi Jesu. Nemo militans Deo implicat se negotiis sæcularibus: ut ei placeat cui se probavit. Nam qui certat in agone non coronabitur, nisi legitimè certaverit. Laborantem agricolam oportet primùm de fructibus percipere. Intellige quæ dico. Dabit tibi Dominus intellectum.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Dicebat Jesus cuidam principi Pharisæorum; Cùm facis

prandium et cœnam, noli vocare amicos tuos neque fratres tuos neque cognatos neque vicinos neque divites: ne fortè te et ipsi reinvitent, et fiat tibi retributio. Sed cùm facis convivium, voca pauperes et claudos debiles et cæcos: et beatus eris, quia non habent retribuere tibi. Retribuetur tibi, in resurrectione justorum. Hæc cùm dixisset, quidam de simul discumbentibus dixit illi; Beatus qui manducabit panem: in regno Dei.

DOMINICA VIGESIMA PRIMA.

Officium.

IN voluntate tuâ, Domine, universa sunt posita: et non est qui possit resistere voluntati tuæ: tu enim fecisti omnia, cœlum et terram et universa quæ cœli ambitu continentur: Dominus universorum tu es.

Psalmus.

BEATI immaculati in viâ: qui ambulant in lege Domini.

Oratio.

LARGIRE, quæsumus, Domine, fidelibus tuis indulgentiam placatus et pacem; ut pariter ab omnibus mundentur offensis, et securâ tibi mente deserviant. Per Dominum.

Ad Ephesios.

FRATRES, Confortamini in Domino, et in potentiâ virtutis ejus. Induite vos armaturâ Dei, ut possitis stare adversùs insidias diaboli. Quia non est nobis colluctatio adversùs carnem et sanguinem, sed adversùs principes et potestates, adversùs mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiæ in cœlestibus. Propterea accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo, et in omnibus perfecti stare. State ergo succincti lumbos vestros in caritate, et induti loricam justitiæ, et calciati pedes in præparatione evangelii pacis. In omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere. Et galeam salutis assumite et gladium Spiritûs: quod est verbum Dei.

Gradale.

DOMINE, refugium factus es nobis à generatione et progenie.

V. Priusquam montes fierent aut formaretur terra et orbis: à sæculo et in sæculum tu es Deus.

Alleluya. *V.* Lauda, anima mea, Dominum: laudabo Dominum in vitâ meâ: psallam Deo meo quamdiu ero.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Erat quidam regulus, cujus filius infirmabatur Capharnaum. Hic cùm audisset quia Jesus adveniret à Judæâ in Galilæam, abiit ad eum, et rogabat eum ut descenderet et sanaret filium ejus. Incipiebat enim mori. Dixit ergo Jesus ad eum; Nisi signa et prodigia videritis, non creditis. Dixit ad eum regulus; Domine, descende, priusquam moriatur filius meus. Dicit ei Jesus; Vade, filius tuus vivit. Credidit homo sermoni quem dixit ei Jesus, et ibat.

Jam autem eo descendente, servi occurrerunt ei et nunciaverunt dicentes, quia filius ejus viveret. Interrogabat ergo horam ab eis, in quâ meliùs habuerat. Et dixerunt ei; Quia heri horâ septimâ reliquit eum febris. Cognovit ergo pater, quia illa hora erat, in quâ dixit ei Jesus; Filius tuus vivit. Et credidit ipse: et domus ejus tota.

Offertorium.

VIR erat in terrâ nomine Job, simplex et rectus ac timens Deum: quem Sathan petiit ut tentaret: et data est ei potestas à Domino in facultate et in carne ejus: perdiditque omnem substantiam ipsius et filios: carnem quoque ejus gravi vulnere vulneravit.

Secreta.

CŒLESTEM nobis præbeant hæc mysteria, quæsumus, Domine, medicinam; et vitia nostri cordis expurgent. Per.

Communio.

IN salutari tuo anima mea: et in verbum tuum speravi: quando facies de persequentibus me judicium? iniqui persecuti sunt me: adjuva me, Domine Deus meus.

Postcommunio.

UT sacris, Domine, reddamur digni muneribus, fac nos, quæsumus, tuis semper obedire mandatis. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Thessalonicenses.

FRATRES, Scientes, dilecti à Deo, dilectionem nostram: quia evangelium nostrum non fuit apud vos in sermone tantùm, sed in veritate et Spiritu Sancto et in plenitudine multâ. Scitis quales fuerimus in vobis propter vos. Et vos imitatores mei facti estis et Domini, excipientes verbum in tribulatione multâ cum gaudio Spiritûs Sancti. Ita ut facti sitis forma omnibus credentibus in Macedoniâ et in Achaiâ. A vobis enim defamatus est sermo Domini non solùm in Macedoniâ et in Achaiâ, sed in omni loco fides vestra, quæ est ad Deum perfecta. Ita ut non sit vobis necesse quicquam loqui. Ipsi enim de vobis annunciant qualem introitum habuerimus ad vos: et quomodo conversi estis ad Dominum à simulacris servire Deo vivo et vero, et exspectare Filium ejus de cœlis. Quem suscitavit ex mortuis: Jesum Christum Dominum nostrum.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Factum est autem ut intraret Jesus in synagogam et doceret: et erat ibi homo, et manus ejus dextera erat arida. Observabant autem scribæ et Pharisæi si sabbato curaret: ut invenirent unde accusarent illum. Ipse verò sciebat cogitationes eorum. Et ait homini qui habebat manum aridam; Surge, et sta in medium. Et surgens stetit. Ait autem ad illos Jesus; Interrogo vos si licet sabbatis benefacere an malè: animam salvam facere an perdere? Et circumspectis omnibus, dixit homini; Extende manum tuam: et extendit. Et restituta est manus ejus. Ipsi autem repleti sunt insipientiâ, et colloquebantur ad invicem: quidnam facerent de Jesu.

DOMINICA VIGESIMA SECUNDA.

Officium.

SI iniquitates observaveris, Domine, Domine, quis sustinebit: quia apud te propitiatio est, Deus Israel.

Psalmus.

DE profundis clamavi ad te, Domine: Domine, exaudi vocem meam.

Oratio.

FAMILIAM tuam, quæsumus, Domine, continuâ pietate custodi; ut à cunctis adversitatibus te protegente sit libera, et in bonis actibus tuo nomini sit devota. Per.

Ad Philippenses.

FRATRES, Confidimus in Domino Jesu, quia qui cœpit in vobis bonum opus perficiet usque in diem Christi Jesu. Sicut est mihi justum hoc sentire pro omnibus vobis: eo quòd habeam vos in corde et in vinculis meis et in defensione et confirmatione evangelii socios gaudii mei omnes vos esse. Testis enim mihi est Deus, quomodo cupiam vos omnes in visceribus Jesu Christi. Et hæc oro, ut caritas vestra magis ac magis abundet in omni scientiâ et in omni sensu: ut probetis potiora et sitis sinceres et sine offensâ in diem Christi. Repleti fructu justitiæ per Jesum Christum: in gloriam et laudem Dei.

Gradale.

ECCE quàm bonum et quàm jocundum; habitare fratres in unum.

V. Sicut unguentum in capite: quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Alius Versus. Mandavit Dominus benedictionem: et vitam usque in sæculum.

Isti duo versus dicantur per hebdomadam

alternis vicibus quando de feriâ agitur. Si verò nulla feria per hanc hebdomadam ad hoc vacaverit, tunc ultimus versus eo anno omnino non dicatur.

Alleluya. *V.* Qui sanat contritos corde: et alligat contritiones eorum.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Simile est regnum cœlorum homini regi, qui voluit rationem ponere cum servis suis. Et cùm cœpisset rationem ponere, oblatus est ei unus qui debebat decem millia talenta. Cùm autem non haberet unde redderet, jussit eum dominus venundari et uxorem ejus et filios et omnia quæ habebat, et reddi. Procidens autem servus ille, rogabat eum dicens: Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi. Misertus autem dominus servi illius, dimisit eum, et debitum dimisit illi. Egressus autem servus ille invenit unum de conservis suis, qui debebat ei centum denarios; et tenens suffocabat eum dicens: Redde, quod debes. Et procidens conservus ejus, rogabat eum dicens: Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi. Ille autem noluit: sed abiit et misit eum in carcerem donec redderet debitum. Videntes autem conservi ejus quæ fiebant, contristati sunt valdè. Et venerunt et narraverunt domino suo, omnia quæ facta fuerant. Tunc vocavit illum dominus suus, et ait illi: Serve nequam, omne debitum dimisi tibi, quoniam rogàsti me. Nonne ergo oportuit et te misereri conservi tui, sicut et ego tui misertus sum? Et iratus dominus ejus tradidit eum tortoribus,

quoadusque redderet universum debitum. Sic et Pater meus cœlestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo: de cordibus vestris.

Offertorium.

RECORDARE mei, Domine, omnipotentatui dominans, da sermonem rectum et benè sonantem in os meum: ut placeant verba mea in conspectu principum.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, propitius hostias quibus et te placari voluisti, et nobis salutem potenti pietati restitui. Per Dominum.

Communio.

DICO vobis, gaudium est angelis Dei super uno peccatore pœnitentiam agente.

Postcommunio.

IMMORTALITATIS alimoniam consecuti, quæsumus, Domine; ut quod ore percepimus, mente sectemur. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Romanos.

FRATRES, Scimus quoniam quæcumque lex loquitur, his qui in lege sunt loquitur: ut omne os obstruatur, et subditus fiat omnis mundus Deo. Quia ex operibus legis, non justificabitur omnis caro coram illo. Per legem enim cognitio peccati. Nunc autem sine lege justitia Dei manifestata est testificata à lege et Prophetis. Justitia autem Dei per fidem Jesu Christi in omnes qui credunt in eum. Non enim est distinctio. Omnes enim peccaverunt, et egent gloriâ Dei. Justificati gratis per gratiam ipsius et redemptionem quæ est in Christo Jesu; quem proposuit Deus propitiationem per fidem in sanguine ipsius ad ostensionem justitiæ suæ propter remissionem præcedentium delictorum in sustentationem Dei ad ostensionem justitiæ ejus in hoc tempore. Ut sit ipse justus et justificans eum: qui est ex fide Jesu Christi Domini nostri.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Amen dico vobis, quia si quis dixerit huic monti: Tollere, et mittere in mare, et non hæsitaverit in corde suo sed crediderit, quia quodcumque dixerit, fiat, fiet ei. Propter quod dico vobis; Omnia quæcumque orantes petitis, credite quia accipietis et venient vobis. Et cùm stabitis ad orationem, dimittite si quid habetis adversùs aliquem: ut et Pater vester qui in cœlis est, dimittat vobis peccata vestra. Quòd si vos non dimiseritis: nec Pater vester qui in cœlis est dimittet vobis peccata vestra.

DOMINICA VIGESIMA TERTIA.

Officium.

DICIT Dominus, ego cogito cogitationes pacis et non afflictionis: invocabitis me et ego exaudiam vos: et educam captivitatem vestram de cunctis locis.

Psalmus.

BENEDIXISTI, Domine, terram tuam: avertisti captivitatem Jacob.

Oratio.

DEUS, refugium nostrum et virtus, adesto piis Ecclesiæ tuæ precibus,

auctor ipse pietatis; et præsta ut quod fideliter petimus, efficaciter consequamur. Per.

Ad Philippenses.

FRATRES, Imitatores mei estote, et observate eos qui ita ambulant sicut habetis formam vestram. Multi enim ambulant, quos sæpe dicebam vobis. nunc autem et flens dico; inimicos crucis Christi. Quorum finis interitus: quorum Deus venter est, et gloria in confusione ipsorum qui terrena sapiunt. Nostra autem conversatio in cœlis est. Unde etiam Salvatorem expectamus Dominum nostrum Jesum Christum, qui reformabit corpus humilitatis vestræ configuratum corpori claritatis suæ secundùm operationem quâ possit etiam subjicere sibi omnia. Itaque, fratres mei carissimi et desideratissimi, gaudium meum et corona mea, sic state in Domino, carissimi. Euchodiam rogo et Sinthicem deprecor, idipsum sapere in Domino. Etiam rogo et te, germane compar, adjuva illos qui mecum laboraverunt in evangelio cum Clemente et cæteris adjutoribus meis. Quorum nomina sunt: in libro vitæ.

Gradale.

LIBERASTI nos, Domine, ex affligentibus nos: et eos qui nos oderunt confudisti.

V. In Deo laudabimur totâ die: et in nomine tuo confitebimur in sæcula.

Alleluya. *V.* Qui posuit fines tuos pacem: et adipe frumenti satiat te.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Abeuntes Pharisæi, consilium inierunt, ut caperent Jesum in sermone. Et mittunt ei discipulos suos cum Herodianis, dicentes; Magister, scimus quia verax es, et viam Dei in veritate doces, et non est tibi cura de aliquo. Non enim respicis personam hominum. Dic ergo nobis quid tibi videtur. Licet censum dari Cæsari an non? Cognitâ autem Jesus nequitiâ eorum, ait; Quid me tentatis, hypocritæ? Ostendite mihi numisma censûs. At illi obtulerunt ei denarium. Et ait illis Jesus; Cujus est imago hæc et superscriptio? Dicunt ei; Cæsaris. Tunc ait illis; Reddite ergo quæ sunt Cæsaris Cæsari: et quæ sunt Dei Deo.

Offertorium.

DE profundis clamavi ad te, Domine: Domine, exaudi orationem meam.

Secreta.

SACRIS nos, Domine, quæsumus, servitiis fac intentos: et ut sine ullâ tibi offensionis maculâ famulemur, quales esse præcipis, ipse nos perfice. Per.

Communio.

AMEN dico vobis: quicquid orantes petitis: credite quia accipietis et fiet vobis.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, sacri dona mysterii humiliter deprecantes; ut quæ in tui commemoratione nos facere præcepisti, in nostræ proficiant infirmitatis auxilium. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Romanos.

FRATRES, Si in unius delicto mors regnavit per unum hominem: multo magis abundantiam gratiæ et donationis justitiæ accipientes in vitâ regnabunt per unum Jesum Christum. Igitur sicut per unius delictum omnes

homines in condemnationem, sic per unius justitiam omnes homines in justificationem vitæ. Sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi: ita et per unius obedientiam multi constituuntur justi. Lex autem subintravit, ut abundaret delictum. Ubi autem abundavit delictum, superabundavit et gratia. Ut sicut regnavit peccatum in mortem: ita et gratia regnet per justitiam in vitam æternam.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Cùm venisset Jesus et discipuli ejus Capharnaum, accesserunt qui didragmam acceperunt ad Petrum, et dixerunt ei; Magister vester non solvit didragmam. Ait; Etiam. Et cùm intrâsset domum, prævenit eum Jesus dicens; Quid tibi videtur Simon? Reges terræ à quibus accipiunt tributum vel censum; à filiis suis an ab alienis? Et ille dixit; Ab alienis. Dixit illi Jesus; Ergo liberi sunt filii. Ut autem non scandalizemus eos vade ad mare, et mitte hamum, et eum piscem qui priùs ascendit, tolle: et aperto ore ejus invenies staterem. Illum sumens da eis pro me: et te.

DOMINICA VIGESIMA QUARTA.

Officium. Dicit Dominus, ego cogito, *ut in dominicâ præcedente.*

Oratio.

ABSOLVE, quæsumus, Domine, tuorum delicta populorum; et à peccatorum nostrorum nexibus quæ pro nostrâ fragilitate contraximus, tuâ benignitate liberemur. Per.

Ad Colocenses.

FRATRES, Non cessamus pro vobis orantes et postulantes, ut impleamini agnitione voluntatis ejus. In omni sapientiâ et intellectu spirituali: ut ambuletis digni Deo per omnia placentes. In omni opere bono fructificantes, et crescentes in scientiâ Dei. In omni virtute confortati, secundùm potentiam claritatis ejus. In omni patientiâ et longanimitate, cum gaudio, In Christo Jesu: Domino nostro.

Gradale. Liberâsti. ℣. In Deo.

Alleluya. ℣. Domine Deus meus, in te speravi: salvum me fac ex omnibus persequentibus me: et libera me.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Loquente Jesu ad turbas, ecce princeps unus accessit et adoravit eum dicens; Domine, filia mea modò defuncta est: sed veni impone manum tuam super eam, et vivet. Et surgens Jesus sequebatur eum, et discipuli ejus. Et ecce mulier quæ sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis, accessit retrò, et tetigit fimbriam vestimenti ejus. Dicebat enim intrà se; Si tetigero fimbriam vestimenti ejus tantùm salva ero. At Jesus conversus et videns eam, dixit; Confide, filia, fides tua te salvam fecit. Et salva facta est mulier: ex illâ horâ.

Offertorium. De profundis.

Secreta.

PURIFICET nos, quæsumus, Domine, muneris præsentis oblatio, et dignos sacrâ participatione perficiat. Per.

Communio. Amen dico.

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, dona cœlestia, quæsumus, ut non nobis ad judicium provenire patiaris, quod tuis fidelibus ad remedium providisti. Per.

FERIA QUARTA.

Ad Corinthios.

FRATRES, Nolo vos socios fieri dæmoniorum. Non potestis calicem Domini bibere, et calicem dæmoniorum. Non potestis mensæ Domini participes esse, et mensæ dæmoniorum. An æmulamur Dominum? Numquid fortiores illo sumus? Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt. Omnia mihi licent, sed non omnia ædificant. Nemo quod suum est quærat, sed alterius. Omne quod in macello vænit manducate, nihil interrogantes propter conscientiam. Domini est terra, et plenitudo ejus. Si quis vocat vos infidelium et vultis ire: omne quod vobis apponitur manducate, nihil interrogantes propter conscientiam. Si quis autem dixerit; Hoc immolatum est idolis: nolite manducare propter illum qui indicavit, et propter conscientiam. Conscientiam autem dico, non tuam, sed alterius. Ut quid enim libertas mea judicatur ab alienâ conscientiâ. Si enim ego cum gratiâ percipio, quid blasphemor pro eo quòd gratias ago. Sive ergo manducatis sive bibitis, vel aliquid aliud facitis: omnia in gloriam Dei facite.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus turbis Judæorum: Homo quidam habuit duos filios, et accedens ad primum dixit; Fili, vade hodie operare in vineâ meâ. Ille autem respondens, ait; Nolo. Postea autem pœnitentiâ motus, abiit. Accedens autem ad alterum, dixit similiter. At ille respondens, ait; Eo, domine; et non ivit. Quis ex duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ei: Primus. Dicit illis Jesus; Amen dico vobis, quia publicani et peccatrices præcedent vos in regno Dei. Venit enim ad vos Johannes in viâ justitiæ, et non credidistis ei. Publicani autem et meretrices crediderunt. Vos autem videntes, nec pœnitentiam habuistis postea ut crederetis ei. Qui habet aures audiendi: audiat.

DOMINICA PROXIMA ANTE ADVENTUM DOMINI.

Officium. Dicit Dominus, *ut supra.*

Oratio.

EXCITA, quæsumus, Domine, tuorum fidelium voluntates; ut divini operis fructum propensiùs exsequentes, pietatis tuæ remedia majora percipiant. Per.

Lectio Isaiæ Prophetæ.

ECCE, dies veniunt, dicit Dominus, et suscitabo David germen justum: et regnabit rex et sapiens erit, et faciet judicium et justitiam in terrâ. In diebus illis salvabitur Juda, et Israel habitabit confidenter. Et hoc est nomen quod

vocabunt eum, Dominus justus noster. Propter hoc ecce dies veniunt, dicit Dominus, et non dicent ultrà: Vivit Dominus qui eduxit filios Israel de terrâ Ægypti: sed: Vivit Dominus qui eduxit et adduxit semen domûs Israel de terrâ Aquilonis et de cunctis terris ad quas ejeceram eos illuc. Et habitabunt in terrâ suâ, Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale. Liberâsti nos. *V.* In Deo.

Alleluya. *V.* Timebunt gentes nomen tuum, Domine: et omnes reges terræ gloriam tuam.

Alleluya. *V.* In exitu Israel de Ægypto: domus Jacob de populo barbaro.

Alleluya. *V.* Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo: et in conspectu angelorum psallam coram te.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Cùm sublevâsset oculos Jesus, et vidisset quia multitudo maxima venit ad eum, dicit ad Philippum; Unde ememus panes, ut manducent hi? Hoc autem dicebat, tentans eum. Ipse enim sciebat, quid esset facturus. Respondit ei Philippus; Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque modicum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis ejus, Andreas frater Simonis Petri; Est puer unus hìc, qui habet quinque panes hordeiceos et duos pisces. Sed hæc quid sunt inter tantos? Dicit ergo Jesus; Facite homines discumbere. Erat autem fœnum multum, in loco. Discubuerunt ergo viri, numero quasi quinque millia. Accepit ergo Jesus panes: et cùm gratias egisset, distribuit discumbentibus. Similiter et ex piscibus, quantum volebant. Ut autem impleti sunt, dixit discipulis suis: Colligite quæ superaverunt fragmenta, ne pereant. Collegerunt ergo et impleverunt duodecim cophinos fragmentorum ex quinque panibus hordeiceis, quæ superfuerunt his qui manducaverant. Illi ergo homines cùm vidissent quod fecerat signum, dicebant: Quia hic est verè propheta: qui venturus est in mundum.

Offertorium. De profundis.

Secreta.

SACRIFICIUM tibi, Domine, celebrandum placatus intende; quod et nos à vitiis nostræ conditionis emundet, et tuo nomini reddat acceptos. Per.

Communio. Amen dico.

Postcommunio.

ANIMÆ nostræ, quæsumus, Domine Deus omnipotens, divino munere satiatæ, hoc potiantur desiderio, ut à tuo Spiritu inflammentur, et ante conspectum venientis Christi Filii tui Domini nostri velut clara luminaria fulgeamus. Qui tecum.

Cum prolixum fuerit tempus inter inceptionem historiæ Deus omnium *et Adventum Domini, Officium* Dicit Dominus *per tres Dominicas cantetur, ut supra notatum est. Cum vero breve fuerit, semper proximâ Dominicâ ante Adventum Domini si vacaverit, cantetur Officium* Dicit Dominus *cum Oratione* Excita quæsumus, *et Epistolâ* Ecce dies *et Evangelio* Cùm sublevâsset. *Si autem non vacaverit, tunc in feriis primo loco per hebdomadam cantetur. Cæteræ vero Dominicæ quæ remanserint in feriis per hebdomadam cantentur.*

IN DEDICATIONE ECCLESIÆ.

Ad Missam. Officium.

TERRIBILIS est locus iste: hic domus Dei est et porta cœli et vocabitur aula Dei.

Psalmus.

DOMINUS regnavit, decorem indutus est: indutus est Dominus fortitudinem et præcinxit se.

Oratio.

DEUS, qui nobis per singulos annos hujus sancti templi tui consecrationis reparas diem, et sacris semper mysteriis repræsentas incolumes; exaudi preces populi tui et præsta, ut quisquis hoc templum beneficia petiturus ingreditur, cuncta se impetrâsse lætetur. Per.

Lectio libri Apocalypseos beati Johannis Apostoli.

IN diebus illis, Vidi civitatem sanctam Hierusalem novam descendentem de cœlo à Deo paratam, sicut sponsam ornatam viro suo. Et audivi vocem magnam de throno dicentem; Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis; et ipsi populus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eorum Deus. Et absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum: et mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quæ prima abierunt. Et dixit qui sedebat in throno; Ecce nova: facio omnia.

Gradale.

LOCUS iste à Deo factus est inæstimabile sacramentum, irreprehensibilis est.

V. Deus, cui astat angelorum chorus: exaudi preces servorum tuorum.

Alleluya. *V.* Adorabo ad templum sanctum tuum: et confitebor nomini tuo.

Per Octavas, nisi in dominicâ.

Alleluya. *V.* O quàm metuendus et venerandus est locus iste: verè non est hic aliud nisi domus Dei et porta cœli.

Alleluya. *V.* Fundata est domus Domini super verticem montium: et exaltata est super omnes colles.

Sequentia.

HIERUSALEM et Sion filiæ,
cætus omnis fidei curiæ,
melos pangat jugis lætitiæ,
alleluya.

Christus enim desponsat hodie
matrem nostram normâ justitiæ,
quam de lacu traxit miseriæ,
Ecclesiam.

In Spiritûs Sancti clementiâ,
sponsa Sponsi lætatur gratiâ,
à reginis laudis cum gloriâ
felix dicta.

Dos ut datur crescit lætitia,
quæ dos quanta triplex potentia,
tangens cœlum, terras et stygia,
justitia.

Mira loquor sed sana credere,
fœderatam tam largo munere
de proprio produxit latere
Deus homo.

Formaretur ut sic Ecclesia
figuravit in pari gloriâ,
Adæ costis formata fœmina,
hostis Eva.

Eva fuit noverca posteris.
hæc est mater electi generis,
vitæ portus, azylum miseris,
et tutela.

Pulchra, potens, partu mirabilis,
ut luna sol fulget spectabilis,
plus acie multo terribilis
ordinatâ.

Multiplex est singularis una,
generalis et individua,
omnis ævi sexus simul una
parit turmas.
Hæc signata Jordanis fluctibus;
hæc quæ venit è terræ finibus,
scientiam audire cominùs
Salomonis.
Sicut typicis descripta sensibus,
nuptiarum induta vestibus
cœli præstat hodie civibus
Christo juncta,
O solemnis festum lætitiæ,
quo unitur Christus Ecclesiæ,
in quâ nostræ salutis nuptiæ,
celebrantur.
Cœtus felix, dulce convivium,
lapsis ibi datur solatium,
desperatis offertur spatium
respirandi.
Justis inde solvuntur præmia,
angelorum novantur gaudia,
lata nimis quod facit gratia
caritatis.
Ab æterno fons sapientiæ
intuitu solius gratiæ
sic prævidit in rerum serie
hæc futura.
Christus ergo nos suis nuptiis
recreatos veris delitiis
interesse faciat sociis
electorum. Amen.

Et dicatur ista Sequentia hac die quando hoc festum extra Septuagesimam evenerit. Si vero infra Septuagesimam evenerit, tunc in primâ die cantetur hæc Sequentia.

LÆTABUNDUS
exsultet fidelis chorus
cœli curiæ,
Cùm jocundus
ornatur reginæ thorus
Regi gloriæ.
In tali connubio
nubit lappa lilio
soli stella.
Cum miro consortio
animæ fit unio
Dei cella.
Celebrantur hodie
Christi et Ecclesiæ
castæ nuptiæ.
Sicut jungit Spiritum
homo Deo subditum
jugo gratiæ.
In hoc matrimonio
caro Dei Filio
nupsit nobili.
Ipse verò Filius
summus et eximius
cessit humili.
Ima summus petiit,
et sponsam expetiit,
quam de nigrâ gestiit
candidare.
Fecit quod disposuit,
quia fœdam potuit
quando sibi placuit
emundare.
Ancilla propera,
Ut fias libera;
Cum viro regnans sceptrigera,
Sponsum considera;
Quem velat litera
Ipsum revelat fides vera.

Et tunc in octavâ die tantum hujus festi usque ad Caput jejunii dicatur hic Tractus.

QUAM dilecta tabernacula tua, Domine virtutum : concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.

V. Cor meum et caro mea: exsultaverunt in Deum vivum.

V. Etenim passer invenit sibi domum : et turtur nidum sibi ubi reponat pullos suos.

V. Altaria tua, Domine virtutum: rex meus et Deus meus.
V. Beati qui habitant in domo tuâ, Domine: in sæculum sæculi laudabunt te, Domine.

Cùm autem in tempore Paschali evenerit, secundum Alleluya *erit de Resurrectione cotidie per Octavas, et in octavâ et in primâ die; videlicet unum de hebdomadâ Paschali, vel de his quæ notantur post* Quasi modo geniti.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Egressus Jesus, perambulabat Hiericho. Et ecce vir nomine Zachæus, et hic erat princeps publicanorum, et ipse dives. Et quærebat videre Jesum quis esset: et non poterat præ turbâ, quia staturâ pusillus erat. Et præcurrens ascendit in arborem sichomorum ut videret illum: quia inde erat transiturus. Et cùm venisset ad locum, suspiciens Jesus vidit illum, et dixit ad eum; Zachæe, festinans descende, quia hodie in domo tuâ oportet me manere. Et festinans descendit, et excepit illum gaudens. Et cùm viderent omnes murmurabant dicentes, quòd ad hominem peccatorem divertisset. Stans autem Zachæus, dixit ad Dominum; Ecce dimidium bonorum meorum, Domine, do pauperibus: et si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum. Ait Jesus ad eum; Quia hodie huic domui salus facta est: eo quòd et ipse filius sit Abrahæ. Venit enim Filius Hominis quærere, et salvum facere: quod perierat.

Credo.

Offertorium.

DOMINE Deus, in simplicitate cordis mei lætus obtuli universa: et populum tuum qui repertus est vidi cum ingenti gaudio: Deus Israel, custodi hanc voluntatem.

In Paschali tempore finiatur cum Alleluya.

Secreta.

ANNUE, quæsumus, Domine, precibus nostris; ut quicunque intra templi hujus cujus anniversarium dedicationis diem celebramus ambitum continemur, plenâ tibi fide atque perfectâ corporis et animæ devotione placeamus; ut dum hæc præsentia vota reddimus, ad æterna præmia, te adjuvante, pervenire mereamur. Per Dominum.

Præfatio quotidiana. Communio.

DOMUS mea, domus orationis vocabitur, dicit Dominus; in eâ omnis qui petit accipit, et qui quærit invenit, et pulsanti aperietur.

In Paschali tempore, Alleluya.

Postcommunio.

DEUS qui Ecclesiam tuam sponsam vocare dignatus es, ut quæ habebat gratiam per fidei devotionem, haberet etiam ex nomine pietatem; da ut omnis hæc plebs tuo nomini serviens, hujus vocabuli consortio digna esse mereatur; et Ecclesia tua in templo cujus anniversarius dedicationis dies celebratur, tibi collecta te timeat, te diligat, te sequatur; ut dum jugiter per vestigia tua graditur ad promissa cœlestia, te ducente, pervenire mereatur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Per totas Octavas dicatur eadem missa de Dedicatione, quando scilicet ab Octavis Epiphaniæ usque ad Septuagesimam, vel ab Octavis Paschæ usque ad Ascensionem Domini, vel à festo Sanctæ Trinitatis usque ad Adventum Domini contigerit, nisi festum novem lectionum intercurrat; sed sine Sequentiâ et Credo.

Tamen in Dominicâ dicatur Sequentia, Lætabundus, *ut suprà. Et cum hoc Evangelio,*

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Omnis qui venit ad me et audit sermones meos et facit eos: ostendam vobis cui similis sit. Similis est homini ædificanti domum, qui fodit in altum, et posuit fundamentum supra petram. Inundatione autem factâ, illisum est flumen domui illi, et non potuit eam movere. Fundata enim erat: supra firmam petram.

Sequatur Credo.

Cœtera ut in primâ die.

IN OCTAVIS

omnia fiant sicut in die cum istâ Sequentiâ.

QUAM dilecta tabernacula
Domini virtutum et atria!
Quàm electi architecti
tuta ædificia!
Quæ non movent immo fovent
ventus, fulmen, pluvia.
Quàm decora fundamenta,
per concinna sacramenta
umbræ præcurrentia!
Latus Adæ dormientis
Evam fudit in manentis
copulæ primordia.
Archam ligno fabricatam
Noe servat gubernatam
mundi per diluvium.
Prole serà tandem fœta,
anus Sara ridet læta,
nostrum lactans gaudium.
In bivio tegens nuda
geminos parit ex Judâ
Thamar diu vidua.
Hic Moyses à puellâ
dum se lavit, in fiscellâ
reperitur in cirpeâ.
Hic mas agnus immolatur
quo Israel satiatur,
ejus tinctus sanguine.
Huc venit austri regina,
Salomonis quam divina
condit sapientia.
Hæc est nigra sed formosa,
myrrhâ et thure fumosa,
virga pigmentaria.
Sic futura, quæ figura
obumbravit, reseravit
nobis dies gratiæ.
Jam in lecto cum dilecto
quiescamus et psallamus,
assunt enim nuptiæ,
Quarum tonat initium
in tubis epulantium,
et finis per psalterium.
Sponsum millena millia
unâ laudant melodiâ
sine fine dicentia,
alleluya.

Et Evangelium, Facta sunt encænia.

Require in feriâ quartâ in Passione Domini, et legatur usque ibi Sustulerunt lapides.

Non dicatur Credo, *nisi dominica fuerit.*

IN CONSECRATIONE ECCLESIÆ.

Officium. Terribilis est locus iste, *ut supra.*

Oratio.

DEUS, qui sacrandorum tibi auctor es munerum; effunde super hanc orationis domum benedictionem tuam, ut ab omnibus invocantibus nomen tuum, defensionis tuæ auxilium sentiatur. Per.

Epistola, Vidi civitatem, *ut supra.*

Gradale. Locus iste.

Alleluya. ℣. Adorabo.

Evangelium, Egressus Jesus perambulabat Hiericho.

Offertorium. Domine Deus, in simplicitate.

Secreta.

DEUS, qui in omni loco dominationis tuæ totus assistis et totus operaris; accepta sacrificium nomini tuo benignus oblatum; et hujus domûs cujus es fundator, esto protector; ut in virtute Spiritûs Sancti fiat hîc semper servientium tibi devota libertas. Per.

Communio. Domus mea.

Postcommunio.

SACRAMENTIS, Domine, refecti salutaribus, gratias tibi referimus; reple, quæsumus, hoc templum tuæ gloriâ majestatis; ut in honorem nominis tui, fiat populo tuo domus orationis. Per.

IN RECONCILIATIONE ECCLESIÆ.

Officium. Dum sanctificatus fuero. *Require in quartâ feriâ mediæ Quadragesimæ, et finiatur in tempore Paschali cum* Alleluya.

Psalmus. Benedicam Dominum.

Oratio.

DEUS, qui dixisti Domus mea domus orationis vocabitur, domum istam gentium spurcitiis contaminatam mundare et sanctificare digneris; ut omnium preces et vota in hoc loco ad te clamantium clementer exaudias et benignè perficias. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Epistola. Ego Johannes vidi civitatem, *ut supra in Dedicatione.*

Gradale. Tollite hostias. *Require in quintâ feriâ in Passione Domini.*

Alleluya. *V.* Confitemini Domino et invocate nomen ejus: annunciate inter gentes opera ejus.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis: Non est arbor bona quæ facit fructus malos; neque arbor mala faciens fructum bonum. Unaquæque arbor de fructu suo cognoscitur. Neque enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant uvam. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum: et malus homo de malo thesauro profert malum. Ex abundantiâ enim cordis os loquitur. Quid enim vocatis me, Domine, Domine: et non facitis quæ dico? Omnis qui venit ad me et audit sermones meos et facit eos: ostendam vobis cui similis sit. Similis est homini ædificanti domum qui fodit in altum, et posuit fundamentum supra petram. Inundatione autem factâ, illisum est flumen domui illi, et non potuit eam movere. Fundata enim erat: supra firmam petram.

Offertorium. Oravi Deum meum. *Require in dominica* xvii. *per æstatem. Et finiatur in tempore Paschali cum* Alleluya.

Secreta.

HÆC hostia, quæsumus, Domine, locum istum ab immunditiis iniquorum vel patratæ offensionis expurget; et supplicationes nostras hîc et ubique tibi reddat acceptas. Per.

Communio.

ACCEPTABIS sacrificium justitiæ: oblationes et holocausta super altare tuum, Domine.

In tempore Paschali cum Alleluya.

Postcommunio.

PERCIPIENTES, Domine, munera salutis æternæ, te supplices exoramus, ut templum hoc (*vel* cimiterium)

à barbarorum vel iniquorum inquinamentis emundatum, tuâ benedictione maneat sanctificatum; et pectora nostra ab omni sorde vitiorum aliena, tibique devota semper assistant. Per.

In reconciliatione cimiterii præparentur cruces processionales, candelabra, vestimenta, cum capâ scricâ, sal, cineres, unus hysopus. Item in cimiterio quatuor cunæ cum aquâ, et alia parva vasa pro aquâ deferendâ. Item incensum. Item quatuor cerei in quatuor angulis cimiterii. Item tabernaculum factum extra cimiterium ante principalem introitum cimiterii.

EXPLICIT TEMPORALE.

[PROPRIUM SANCTORUM.]

IN VIGILIA SANCTI ANDREÆ APOSTOLI.

Officium.

DOMINUS secus mare Galileæ: vidit duos fratres Petrum et Andream: et vocavit eos: venite post me: faciam vos fieri piscatores hominum.

Psalmus.

CŒLI enarrant gloriam Dei: et opera manuum ejus annuntiat firmamentum.

Oratio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut beatus Andreas apostolus tuum pro nobis imploret auxilium; ut à nostris reatibus absoluti, à cunctis etiam periculis eruamur. Per.

Si hæc vigilia ante Adventum Domini contigerit, tunc fiat memoria de Martyribus Saturnino et Sisinnio. Si infrà, nequaquam.

Oratio.

DEUS qui nos sanctorum martyrum tuorum Saturnini et Sisinnii natalitiis concedis perfrui; eorum nos tribue meritis adjuvari. Per.

Epistola. Benedictio Domini.

Gradale. Nimis honorati.

Si hæc Vigilia in dominicâ evenerit, dicatur unum alleluya *de Communi Apostolorum; et dicatur missa in capitulo. Et hoc in omnibus missis propriis de Vigiliis quæ in dominicis contingunt observetur; nisi in Vigiliâ Natalis Domini tantùm.*

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Stabat Johannes, et ex discipulis ejus duo. Et respiciens Jesum ambulantem dicit; Ecce Agnus Dei. Et audierunt eum duo disciputi loquentem, et secuti sunt Jesum. Conversus autem Jesus et videns eos sequentes se, dicit eis; Quid quæritis? Qui dixerunt ei; Rabbi, quod dicitur interpretatum Magister, ubi habitas? Dicit eis; Venite, et videte. Venerunt et viderunt ubi maneret; et apud eum manserunt die illo. Hora autem erat, quasi decima. Erat autem Andreas frater Simonis Petri unus ex duobus qui audierant ab Johanne, et secuti fuerant eum. Invenit hic primùm fratrem suum Simonem, et dicit ei; Invenimus Messiam, quod est interpretatum Christus. Et adduxit eum ad Jesum. Intuens autem eum Jesus, dixit; Tu es Simon filius Johanna; tu vocaberis Cephas quod interpretatur Petrus. In crastinum autem voluit exire in Galilæam; et invenit Philippum, et dicit ei Jesus; Sequere me. Erat autem Philippus à Bethsaidâ, civitate Andreæ et Petri. Invenit Philippus Nathanaelem, et dicit ei; Quem scripsit Moyses in lege et prophetæ, invenimus Jesum filium Joseph à Nazareth. Et dicit ei Nathanael; A Nazareth potest aliquid boni esse? Dicit ei Philippus; Veni, et vide. Vidit Jesus Nathanaelem venientem ad se, et dicit de eo; Ecce verè Israelita, in quo dolus non est. Dicit ei Nathanael; Unde me nosti? Respondit Jesus, et dixit ei; Priusquam te Philippus vocaret cùm esses sub ficu, vidi te.

Respondit ei Nathanael, et ait; Rabbi, tu es Filius Dei; tu es rex Israel. Respondit Jesus, et dixit ei; Quia dixi tibi, vidi te sub ficu, credis? majus his videbis. Et dixit eis; Amen, amen, dico vobis: videbitis cœlum apertum, et angelos Dei ascendentes et descendentes: supra Filium hominis.

Offertorium. Gloriâ et honore.

Secreta.

SACRANDUM tibi, Domine, munus offerimus, quo beati Andreæ solemnitatem jejuniis et devotis officiis prævenientes, purificationem quoque nostris mentibus imploramus. Per.

Alia Secreta.

OBLATUM tibi munus, Domine, pro beatorum Saturnini et Sisinnii martyrum tuorum passionibus propitius assume; quod eorum intercessione majestati tuæ fiat acceptum. Per.

Præfatio quotidiana. Communio.

DICIT Andreas Simoni fratri suo, Invenimus Messiam qui dicitur Christus; et adduxit eum ad Jesum.

Postcommunio.

PERCEPTIS salutaribus sacramentis, humiliter te, Domine, deprecamur, ut, intercedente beato Andreâ apostolo tuo, quæ pro illius venerandâ agimus solemnitate, nobis proficiant ad salutem. Per.

Alia.

UT hæc communio, Domine, tuâ nos visitatione dignos efficiat, beatorum Saturnini et Sisinnii martyrum tuorum pia, quæsumus, intercessio semper imploret. Per.

IN DIE SANCTI ANDREÆ.

Officium. Mihi autem.

Si extra Adventum contigerit, dicatur Gloria in excelsis. *Si infrà, non dicatur, sed post Orationem de sancto, scilicet* Majestatem, *fiat memoriæ de Adventu et de sanctâ Mariâ. Et hoc in omnibus festis quæ infra Adventum evenerint observetur.*

Oratio.

MAJESTATEM tuam, Domine, suppliciter exoramus, ut sicut Ecclesiæ tuæ beatus Andreas apostolus exstitit prædicator et rector, ita apud te sit pro nobis perpetuus intercessor. Per.

Ad Romanos.

FRATRES, Corde creditur ad justitiam: ore autem confessio fit ad salutem. Dicit enim Scriptura; Omnis qui credit in illum, non confundetur. Non enim est distinctio, Judæi et Græci. Nam idem Dominus omnium, dives in omnes qui invocant illum. Omnis enim quicumque invocaverit nomen Domini, salvus erit. Quomodo ergo invocabunt, in quem non crediderunt? Aut quomodo credent ei, quem non audierunt? Quomodo autem audient, sine prædicante? Quomodo verò prædicabunt, nisi mittantur? Sicut scriptum est: Quàm speciosi pedes evangelizantium pacem? evangelizantium bona? Sed non omnes, obediunt Evangelio. Isaias autem dicit; Domine, quis credidit auditui nostro. Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi. Sed dico; Numquid non audierunt? Et quidem in omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terræ verba eorum.

Gradale. Constitues eos.

Alleluya. ℣. Dilexit Andream Dominus in odorem suavitatis.

Sequentia.

SACROSANCTA hodiernæ festivitatis (*vel* commemorationis) præconia

Dignâ laude universa cathegorizet Ecclesia,

Mitissimi sanctorum sanctissima extollendo merita

Apostoli Andreæ admirandâ præfulgentis gratiâ.

Hic, accepto à Johanne Baptistâ

Quòd venisset qui tolleret peccata,

Mox ejus intrans habitacula audiebat eloquia,

Inventoque fratre suo Barjonâ,

Invenimus ait ovans Messiam;

Et duxit eum ad dulcifluam Salvatoris præsentiam.

Hunc perscrutantem maria Christi vocavit clementia,

Artem piscandi commutans dignitate apostolicâ;

Hujus animam post clara festi Paschalis tempora

Sancti Spiritûs præclara perlustravit potentia,

Ad prædicandum populis pœnitentiam,

Et Dei Patris per Filium clementiam.

Gratulare ergo tanto patre, Achaia,

Illustrata ejus salutari doctrinâ,

Honorata multimodâ signorum frequentiâ;

Et tu gemens plora, trux carnifex Ægea;

Te lues inferna et mors tenet æterna,

Et ad Andream felicia per crucem manent gaudia.

Jam regem tuum spectas, jam adoras, jam in ejus conspectu, Andrea, stas,

Odorem suavitatis jam aspiras, quem divini amoris aroma dat.

Sis ergo nobis, inclyta,

Dulcedo spirans intima,

Cœlestis vitæ balsama.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus et Andream fratrem ejus mittentes rethe in mare. Erant enim piscatores. Et ait illis: Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum. At illi continuò relictis rethibus, secuti sunt eum. Et procedens inde, vidit alios duos fratres, Jacobum Zebedæi et Johannem fratrem ejus in navi cum Zebedæo patre eorum reficientes rethia sua. Et vocavit eos. Illi autem statim relictis rethibus et patre: secuti sunt eum.

Credo.

Offertorium. Mihi autem.

Secreta.

SACRIFICIUM nostrum tibi, Domine, quæsumus, beati Andreæ prædicatio sancta conciliet; ut cujus honore solemniter exhibetur, meritis efficiatur acceptum. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio.

VENITE post me, faciam vos piscatores hominum: at illi relictis rethibus et navi secuti sunt Dominum.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, divina mysteria, beati Andreæ festivitate (*vel* commemoratione) lætantes; quæ sicut tuis sanctis ad gloriam, ita nobis, quæsumus, ad veniam prodesse perficias. Per.

Per octavas dicatur missa de sancto Andreâ sicut in primâ die, sed sine Sequentiâ et Credo; *nisi in festis cum regimine chori infra octavas contingentibus, et nisi in dominicâ.*

Cùm verò festum sancti Andreæ à dominicâ differatur usque in secundam feriam, tunc in sequenti dominicâ missa de octavis in capitulo dicatur. Similiter quando festum sancti Nicholai à dominicâ differtur usque ad secundam

feriam, tunc in ipsâ secundâ feriâ missa de octavis dicatur in capitulo.

Sciendum est, quòd in omnibus festis sanctorum novem lectionum vel trium lectionum cum regimine chori, dicatur Sequentia ad missam, nisi in festis plurimorum confessorum et in festo sancti Michaelis in monte Tumbâ. In octavis verò et infrà, sive sint cum regimine chori sive non, ad missam non dicatur Sequentia, nisi per octavas et in octavis Assumptionis et Nativitatis beatæ Mariæ, et in dominicâ infra octavas et in octavis Dedicationis ecclesiæ, et in octavis apostolorum Petri et Pauli.

SANCTI NICHOLAI
EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Statuit ei Dominus testamentum.

Oratio.

DEUS, qui beatum Nicholaum pontificem tuum innumeris decorâsti miraculis; tribue nobis, quæsumus, ut ejus meritis et precibus à jehennæ incendiis liberemur. Per.

Epistola. Ecce sacerdos.

Gradale. Domine prævenisti.

Alleluya. ℣. Justus germinabit.

Sequentia.

CONGAUDENTES exsultemus
vocali concordiâ,
Ad beati Nicholai
festiva solennia;
Qui in cunis adhuc jacens
servando jejunia,
Ad papillas cœpit summa
promereri gaudia.
Adolescens amplexatur
litterarum studia,
Alienus et immunis
ab omni lasciviâ.
Felix confessor,
cujus fuit dignitatis
vox de cœlo nuncia;
Per quam provectus
præsulatûs sublimatur
ad summa fastigia.
Erat in ejus animo
pietas eximia;
Et oppressis impendebat
multa beneficia.
Auro per eum virginum
tollitur infamia,
Atque patris earundem
levatur inopia.
Quidam nautæ navigantes
et contra fluctuum sævitiam luctantes,
navi penè dissoluta.
Jam de vitâ desperantes,
in tanto positi periculo clamantes,
voce dicunt omnes unâ;
O beate Nicholae,
nos ad maris portum trahe,
de mortis angustiâ;
Trahe nos ad portum maris,
tu qui tot auxiliaris
pietatis gratiâ.
Dum clamarent nec in cassum
ecce quidam dicens, Assum
ad vestra præsidia.
Statim aura datur grata,
et tempestas fit sedata;
quieverunt maria.
Ex ipsius tumbâ manat
unctionis copia,
Quæ infirmos omnes sanat
per ejus suffragia.
Nos qui sumus in hoc mundo,
vitiorum in profundo
jam passi naufragia,
Gloriose Nicholae,
ad salutis portum trahe,
ubi pax et gloria.
Ipsam nobis unctionem
impetres à Domino
prece piâ,

Quâ sanavit læsiones
multorum peccaminum
in maria.
Cujus festum celebrantes
gaudeant per sæcula.
Et coronet eos Christus
post vitæ curricula. Amen.

Evangelium. Homo quidam peregrè.
Credo.
Offertorium. Veritas mea.

Secreta.

SANCTIFICA, quæsumus, Domine, oblata munera quæ in veneratione sancti antistitis Nicholai deferuntur; ut per ea nostra vita inter adversa et prospera ubique dirigatur. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

SACRIFICIA quæ sumpsimus, Domine, pro solemnitate sancti pontificis tui Nicholai sempiternâ nos protectione confirment. Per.

IN OCTAVIS SANCTI ANDREÆ.

Officium. Mihi autem.

Oratio.

PROTEGAT nos, quæsumus, Domine, sæpiùs beati Andreæ apostoli tui repetita solemnitas; ut cujus patrocinia piâ devotione recolimus, perpetuam defensionem sentiamus. Per.

Epistola. Corde creditur.
Gradale. Nimis honorati.
Alleluya. *V.* Dilexit Andream.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Postquam traditus est Johannes, venit Jesus in Galilæam prædicans Evangelium regni Dei, et dicens; Quoniam impletum est tempus et appropinquavit regnum Dei: pœnitemini

et credite evangelium. Et præteriens secùs mare Galilææ, vidit Simonem et Andream fratrem ejus mittentes rethia sua in mare. Erant enim piscatores. Et dixit eis Jesus; Venite post me; faciam vos fieri piscatores hominum. Et protinùs relictis rethibus: secuti sunt eum.

Offertorium. In omnem terram.

Secreta.

INDULGENTIAM nobis, Domine, quæsumus, præbeant hæc munera largiorem; quæ beati Andreæ apostoli tui suffragiis offeruntur. Per.

Præfatio. Et te Domine.
Communio. Venite post.

Postcommunio.

PRÆBEAT nobis, Domine Deus, beatus Andreas apostolus optatum præsidium, quo salutare nobis sumptum proficiat sacramentum. Per.

IN CONCEPTIONE SANCTÆ MARIÆ

omnia fiant sicut in Nativitate ejusdem, verbis tantum nativitatis mutatis in conceptionem; sed sine Gloria in excelsis *et* Ite missa est.

IN DIE SANCTÆ LUCIÆ
VIRGINIS ET MARTYRIS.

Officium. Dilexisti justitiam.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutaris noster; ut sicut de beatæ Luciæ virginis tuæ et martyris festivitate gaudemus, ita piæ devotionis erudiamur affectu. Per.

Epistola. Domine Deus meus.
Gradale. Dilexisti.
Alleluya. *V.* Æmulor enim.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

GRATANTER, quæsumus, Domine, munera dicanda intuere, quæ nomini tuo pro solemnitate sanctæ Luciæ virginis tuæ et martyris suppliciter immolamus. Per.

Communio. Diffusa est.

Postcommunio.

SANCTÆ Luciæ virginis tuæ et martyris nos, Domine, quæsumus, precatio tibi grata conciliet; ut hæc sancta quæ sumpsimus, salutaria sentiamus. Per.

IN VIGILIA SANCTI THOMÆ APOSTOLI.

Quære omnia in Communi in vigiliâ unius apostoli. Si hæc vigilia in dominicâ, vel in quartâ feriâ vel in sextâ feriâ vel in sabbato Quatuor temporum evenerit, nihil ad missam fiat de vigiliâ præter memoriam. Sed in quâcunque aliâ feriâ contigerit, de eâdem vigiliâ dicatur missa.

IN DIE SANCTI THOMÆ APOSTOLI.

Officium. Mihi autem.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Domine, beati Thomæ apostoli tui ita solemnitatibus gloriari, ut ejus semper et patrociniis sublevemur, et fidem congruâ devotione sectemur. Per.

Epistola. Jam non estis.

Gradale. Nimis honorati.

Alleluya. ℣. In omnem terram.

Sequentia de Communi.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Thomas unus ex duodecim qui dicitur Didymus, non erat cum eis quando venit Jesus. Dixerunt ergo ei alii discipuli: Vidimus Dominum. Ille autem dixit eis: Nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum, et mittam digitum meum in locum clavorum, et mittam manum meam in latus ejus, non credam. Et post dies octo, iterum erant discipuli ejus intùs, et Thomas cum eis. Venit Jesus januis clausis, et stetit in medio et dixit: Pax vobis. Deinde dicit Thomæ; Infer digitum tuum huc et vide manus meas, et affer manum tuam et mitte in latus meum: et noli esse incredulus sed fidelis. Respondit Thomas, et dixit ei; Dominus meus, et Deus meus. Dicit ei Jesus; Quia vidisti me credidisti: beati qui non viderunt: et crediderunt.

Credo.

Offertorium. Constitues eos.

Secreta.

DEBITUM, Domine, nostræ reddimus servitutis, suppliciter exorantes; ut suffragiis beati Thomæ apostoli tui in nobis tua munera tuearis, cujus honorando confessionem, laudis tibi hostias immolamus. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio.

MITTE manum tuam et cognosce loca clavorum, alleluya: et noli esse incredulus sed fidelis, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

PROSIT plebi tuæ, misericors Deus, divini perceptio sacramenti, et intercessione beati Thomæ apostoli tui salvationem mentis et corporis, et incessabiliter exspectet et affluenter accipiat. Per.

IN FESTO SANCTI KENTIGERNI EPISCOPI,

quod extra diocesin ejus celebratur in crastino octavarum Epiphaniæ.

Ad Missam. Officium. Statuit.

Oratio.

DEUS, qui beatum Kentigernum confessorem tuum atque pontificem Ecclesiæ tuæ doctorem pariter et rectorem mirificè præsignâsti; præsta, quæsumus, ut cujus venerandam solemnitatem celebramus, ipsius semper suffragia sentiamus. Per.

Epistola. Ecce sacerdos.
Gradale. Juravit.
Alleluya. *V.* Amavit.

Sequentia.

GAUDE, mater Sion, gaude;
corde, voce, manu, plaude,
Kentigerni piâ laude
attollens præconium.
Dies mundo sit hæc læta,
et mœroris fiat meta,
quia pius dat athleta
pium patrocinium.
Summâ regum stirpe satus,
fonte vivo debriatus,
scholis vacans literatus
sub Servano studuit.
Gemma, jubar clericorum,
vas virtutum, via morum,
lampas, lumen Britannorum
omnibus enituit.
Non in eo lux superna
latet, ardens sed lucerna
fit, intendens ad æterna,
lato lucens lumine.
Nec in parte sed in toto,
Deo servit; nam devoto
corde, mente, voce, voto,
totus est in numine.
Febres fugat et avellit,
famem sedat, pestes pellit,
præsulatu quos præcellit,
recto ducit tramite.
Garrit ales prænecatus;
cœcus est resuscitatus;
salit vervex trucidatus,
amputato capite.
Ardent rami congelati,
sacro flatu inflammati;
sævi boves subjugati,
plaustri portant pondera.
Lupus cervo copulatur,
novus ager his aratur,
hinc arena seminatur,
gignunt ador jugera.
Mutat mare cursum maris;
fert annonam ab avaris;
sceleratus fit molaris
senex per miraculum.
Mœcha mœrens confortatur,
regi reconciliatur,
dum in fluctu qui jactatur
piscis profert anulum.
Tot miranda qui fecisti,
pater, quem hîc elegisti,
fac concivem Jesu Christi
tuum esse populum.
Sancte præsul Kentigerne,
bone pastor, dux superne,
transfer tuos ad æternæ
lucis habitaculum. Amen.

Evangelium. Homo quidam peregrè.
Credo.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

MAJESTATI tuæ, quæsumus, Domine, in honorem sanctissimi Kentigerni pontificis hoc munus oblatum sanctifica; ut tibi sit acceptabile nobisque salubre. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

DIVINA libantes mysteria quæ in sanctissimi Kentigerni pontificis solemnitate tuæ obtulimus majestati, te, Domine, suppliciter exoramus, ut per ipsum cum ipso cœlestis donis gratiæ perfruamur. Per.

SANCTI FELICIS EPISCOPI.

Officium. Sacerdotes Dei.

Gloria in excelsis.

Et dicatur Gloria in excelsis *in omni festo sanctorum extra Adventum et a Septuagesimâ usque ad Pascha, prætterquam in festo sanctæ Petronillæ virginis cum post octavas Sanctæ Trinitatis et Corporis Christi contigerit, et nisi in festo sancti Bertini abbatis et sanctæ Teclæ virginis et sancti Romani episcopi et confessoris.*

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut ad meliorem vitam sancti Felicis confessoris tui exempla nos provocent; quatenus cujus solemnia celebramus, etiam actus imitemur, et intercessionibus adjuvemur. Per.

Epistola. Testificor coram.

Gradale. Juravit Dominus.

Alleluya. *V.* Inveni David.

Evangelium. Qui vos audit.

Offertorium. Gloriâ et honore.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, beati Felicis confessoris tui dicatas meritis benignus assume; et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per.

Communio. Posuisti, Domine.

Postcommunio.

TUA sancta sumentes, Domine, suppliciter deprecamur, ut beati Felicis confessoris tui cujus celebramus festivitatem, sentiamus protectionem. Per.

Sciendum est, quòd si aliquod festum trium lectionum, vel octavæ sine regimine chori, ab octavis Epiphaniæ usque ad Quinquagesimam, et ab octavis Paschæ usque ad proximam dominicam ante Ascensionem Domini, et rursum ab inceptione historiæ Deus omnium *seu ab octavis Corporis Christi usque ad Adventum Domini, in sabbato contigerit, vel per totius anni spatium in dominicis sive in jejuniis Quatuor temporum vel in vigiliâ evenerit, nihil ad missam fiet de sancto, nisi tantùm memoriæ.*

In sabbato enim solet fieri totum servitium de sanctâ Mariâ, nisi festum novem lectionum vel trium lectionum cum propriis Responsoriis vel laudibus, vel vigilia vel jejunium Quatuor temporum impedierit: tunc enim fiat in aliquâ feriâ ipsius hebdomadæ.

In dominicis autem missa dominicalis cantatur, nisi certum festum cum regimine chori impediat; tamen si in ipsâ dominicâ nova historia inchoanda fuerit, quæ non est duratura nisi per unam hebdomadam, et in ipsâ hebdomadâ tot feriæ non vacaverint in quibus possit historia percantari, festum differatur et missa de dominicâ dicatur.

In vigiliis verò et in Quatuor temporibus, semper de jejunio dicatur missa.

Quòd si festum novem lectionum ibi evenerit, missa de festo post tertiam dicatur. Missa verò de jejunio post sextam, utraque ad principale altare.

Excipiuntur tamen quædam festivitates trium lectionum, scilicet sanctorum Johannis et Pauli,

Ypoliti sociorumque ejus, et sancti Bricii episcopi; quæ si in sabbato contigerint, missa de eis dicatur, et missa de commemoratione beatæ Mariæ in aliquâ feriâ ipsius hebdomadæ celebretur. Si verò quædam illarum festivitatum in dominicâ contigerit, magna missa de ejus dicatur, et missa dominicalis in capitulo, nisi fortè, ut supradictum est, nova historia in ipsâ dominicâ inchoanda fuerit; tunc enim missa de dominicâ dicatur, et hujusmodi festa in crastinum differantur.

SANCTI MAURI ABBATIS.

Officium. Justus ut palma.

Oratio.

DEUS, qui æternæ gloriæ participem beatum Maurum abbatem fieri concessisti; concede nobis propitius, ipso intercedente, aditum regni cœlestis, cujus ad benè vivendum informamur exemplo. Per.

Epistola. Justus cor suum.
Gradale. Os justi.
Alleluya. *V.* Amavit eum.
Evangelium. Nemo accendit.
Offertorium. Desiderium.

Secreta.

ECCLESIÆ tuæ, Domine, munera propitiatus sanctifica; et concede ut per hæc veneranda commercia, intercedente beato Mauro confessore tuo atque abbate, pane cœlesti refici mereamur. Per.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

SUPPLICES te rogamus, omnipotens Deus, ut intercedente beato Mauro confessore tuo atque abbate, et tua in nobis dona multiplices, et temporalia nostra disponas. Per.

SANCTI MARCELLI PAPÆ.

Officium. Statuit.

Oratio.

PRECES populi tui, quæsumus, Domine, clementer exaudi; ut beati Marcelli martyris tui atque pontificis meritis adjuvemur, cujus passione lætamur. Per.

Epistola. Omnis pontifex.
Gradale. Inveni David.
Alleluya. *V.* Elegit te.
Evangelium. Vigilate quia nescitis.
Offertorium. Veritas mea.

Secreta.

UT nostræ saluti munera oblata proficiant, sancti Marcelli martyris tui atque pontificis, Domine, quæsumus, obtineat intercessio salutaris. Per.

Communio. Domine, quinque.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut sacramenti tui participatione vegetati, sancti quoque Marcelli martyris tui atque pontificis precibus adjuvemur. Per Dominum.

SANCTI ANTONII ABBATIS.

Officium.

SCITOTE, quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: Dominus exaudivit eum et stolâ gloriæ induit eum.

Psalmus.

ET factus est in pace locus ejus: et habitatio ejus in Sion.

Oratio.

DEUS, qui concedis obtentu beati Antonii confessoris tui atque ab-

batis morbidum ignem extinguere, membris ægris refrigeria præstare; fac nos propitius ipsius meritis à jehennæ incendiis liberatos, integros mente et corpore tibi feliciter in gloriâ præsentari. Per.

Lectio libri Sapientiæ.

ECCE confessor magnus qui in fide suâ probatus est, et cognitus est in verbis suis fidelis. Quasi stella matutina in medio nebulæ, et quasi sol refulgens, sic beatus Antonius effulsit in templo Dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas gloriæ, et quasi flos rosarum in diebus veris. Quasi lilia quæ sunt in transitu aquæ, et quasi thus redolens in diebus æstatis. Quasi ignis effulgens et thus ardens in igne; quasi vas auri solidum ornatum omni lapide pretioso. Quasi oliva pullulans, et cypressus in altitudinem se extollens. In accipiendo ipsum stolam gloriæ: et vestire eum consummationem virtutis.

Gradale.

THRONUS ejus sicut sol in conspectu meo: et sicut luna perfecta in æternum et testis in cœlo fidelis.

V. Et ponam in mari manum ejus: et in fluminibus dexteram ejus.

Alleluya. *V.* Antoni pastor inclyte,
qui cruciatos reficis:
morbos sanas et destruis:
ignis calorem extinguis:
pie pater, ad Dominum
ora pro nobis miseris.

Sequentia de Communi, scilicet Adest nobis.

Evangelium. Dixit Simon Petrus ad Jesum.

Quære in Conversione sancti Pauli.

Offertorium.

INCLYTO Antonio Spiritus Sanctus dixit: quoniam viriliter dimicâsti: ecce ego tecum sum et faciam te in toto orbe nominari.

Secreta.

SACRIFICIUM nostrum, quæsumus, Domine, benignus intende: quo sicut Antonii precibus temporales cruciatus sanare non desinis, ita erui misericorditer impetremus ab æternis. Per.

Communio.

ORABAT Dei famulus Antonius inter multifarias dæmonum tentationes dicens; Nullus me separabit à caritate Christi.

Postcommunio.

PROSIT nobis, quæsumus, Domine, ad salutem sacri muneris oblatio; per quam, beati Antonii fulti suffragio, exemplo ipsius omnia tela nequissimi ignea extinguentes, sanctorum mereamur adjungi consortio. Per.

EODEM DIE.
SANCTI SULPICII
EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Sacerdotes Dei.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beati Sulpicii confessoris tui atque pontificis depositionem colimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per.

Epistola. Justum deduxit.
Gradale. Ecce sacerdos.
Alleluya. *V.* Posui adjutorium.
Evangelium. Homo quidam peregrè.
Offertorium. Inveni David.

Secreta.

SUPPLICATIONIBUS nostris tibi, Domine, grata pariter exsistat oblatio, quam pro sancti Sulpicii confessoris tui atque pontificis commemoratione

deferimus, atque indulgentiam nobis ejus suffragiis, quæsumus, largiaris. Per.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

PRÆSTENT nobis, Domine, tua sancta præsidium, quæ, intervenientibus beati Sulpicii meritis, ab omnibus nos absolvant peccatis. Per.

SANCTÆ PRISCÆ VIRGINIS.

Officium. Loquebar de.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beatæ Priscæ martyris tuæ natalitia colimus, et annuâ solemnitate lætemur, et tantæ fidei proficiamus exemplo. Per.

Epistola. Domine Deus.

Gradale. Specie tuâ.

Alleluya. *V.* Specie tuâ.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Offertorium. Filiæ regum.

Secreta.

MUNERA nostra, quæsumus, Domine, gratanter assume; et, per interventionem beatissimæ Priscæ virginis tuæ et martyris, omnium nostrûm corda ad cultum veræ religionis converte. Per.

Communio. Feci judicium.

Postcommunio.

ADJUVENT nos, quæsumus, Domine, et hæc mysteria sancta quæ sumpsimus, et beatæ Priscæ virginis tuæ et martyris intercessio veneranda. Per.

Si festum alicujus sancti novem lectionum ab octavis Epiphaniæ usque ad Septuagesimam, et ab octavis Paschæ usque ad Penthecosten, et

à Deus omnium *usque ad Adventum Domini in dominicâ contigerit, fiat servitium de ipso festo.*

SANCTI WOLSTANI EPISCOPI.

Officium. Statuit ei Dominus.

Oratio.

SPIRITUM in nobis, Domine, tuæ caritatis infunde; ut, intercedente beato Wolstano confessore tuo atque pontifice, tuam mereamur dulcedinem in æternâ felicitate gustare. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Epistola. Ecce sacerdos.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. *V.* Inveni David.

Si hoc festum ante Septuagesimam evenerit, dicatur Sequentia de communi. Si verò infrà, tunc non dicetur Alleluya *nec Sequentia, sed Tractus; quod in omnibus festis novem lectionum observetur usque ad Passionem Domini. In festis etiam duplicibus, tam infrà quàm ante Passionem, dicetur Tractus, nisi in festo Purificationis et Annunciationis beatæ Mariæ.*

Tractus. Beatus vir qui.

Evangelium. Homo quidam peregrè.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, supplicis familiæ tuæ munus oblatum; et quod rea sperare non audet conscientia, intercedente beato Wolstano, tua nobis largiatur indulgentia. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

SALUTARIS tui, Domine, mysterio satiati, supplices imploramus clementiam tuam, ut pro nobis ejus non desit oratio, cujus nos donâsti gubernari patrocinio. Per.

SANCTORUM FABIANI ET SEBASTIANI MARTYRUM.

Officium. Intret in conspectu.

Oratio.

DEUS, qui beatos martyres tuos Fabianum et Sebastianum virtute constantiæ in passione roborâsti; ex eorum nobis imitatione tribue pro amore tuo prospera mundi despicere, et nulla ejus adversa formidare. Per.

Epistola. Sancti per fidem.

Gradale. Gloriosus Deus.

Alleluya. *V.* Sancti tui, Domine, benedicent.

Sequentia de Communi, vel Tractus Qui seminant.

Evangelium. Descendens Jesus.

Offertorium. Lætamini in Domino.

Secreta.

ACCEPTA sit in conspectu tuo, quæsumus, Domine, nostræ devotionis oblatio, et eorum nobis fiat supplicatione salutaris pro quorum passione defertur. Per.

Communio. Multitudo languentium.

Postcommunio.

SACRAMENTORUM tuorum, Domine, benedictione satiati, et beatorum martyrum tuorum Fabiani et Sebastiani gloriosâ confessione muniti, te suppliciter exposcimus, ut per hæc eadem à cunctis vitiis emundemur. Per.

SANCTÆ AGNETIS VIRGINIS.

Officium. Me exspectaverunt.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui infirma mundi eligis ut fortia quæquę confundas; concede propitius, ut qui beatæ Agnetis martyris tuæ solemnia colimus, ejus apud te patrocinia sentiamus. Per.

Epistola. Confitebor tibi.

Gradale. Diffusa est.

Alleluya. *V.* Veni electa.

Sequentia de Communi, vel Tractus, Diffusa est.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Offertorium. Offerentur *major.*

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, sacrificium cujus te voluisti dignanter immolatione placari; et præsta ut, intercedente beatâ Agnete virgine tuâ et martyre, hujus operatione mundati, beneplacitum tibi nostræ mentis servitium offeramus. Per.

Communio. Quinque prudentes.

Postcommunio.

DIVINO refecti libamine, quæsumus, Domine Deus noster; ut intercedente beatâ Agnete virgine tuâ et martyre, præsentis nobis vitæ subsidium et æternam tribuas reperire lætitiam. Per.

SANCTI VINCENTII MARTYRIS.

Officium. Lætabitur justus.

Oratio.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris, ut qui ex iniquitate nostrâ reos nos esse cognoscimus, beati Vincencii martyris tui intercessione liberemur. Per.

Epistola. Beatus vir qui in sapientiâ.

Gradale. Posuisti, Domine.

Alleluya. *V.* Lætabitur justus.

Sequentia.

STOLA jocunditatis, alleluya,
Induit Dominus hodie
militem suum Vincencium.
Solito plaudat alacriùs
concio læta fidelium.
Hodie martyr insignis
hostiam Deo placentem obtulit;
Hodie tormentum ignis
graviter examinatus pertulit.
Animatus ad certamen
monitu beati senis,
Gravissimis non refugit
exhibere membra pœnis.
Ante ducem accersitur
et de rebus convenitur
communis ecclesiæ;
Sed non cedit blandimentis,
emollitur haud tormentis
ejus pertinaciæ.
Illuditur Dacianus
dum sustinet martyr sanus
pœnarum angustias;
Dat minister caritatis
hostibus exsuperatis
gratiarum copias.
Furit igitur præfectus,
et paratur ardens lectus;
insultantis viscera
crates urit aspera;
Sudat martyr in agone
spe mercedis et coronæ,
quæ datur fidelibus
pro Christo certantibus.
De cujus militiâ
cœli gaudet curia;
Quia vicit hodie
ministros nequitiæ.
Ut hunc ergo per patronum
consequamur vitæ donum,
In illius die festo
chorus noster lætus esto,

Jocundum in ecclesiâ
decantans alleluya.

Vel Tractus. Desiderium.

Evangelium. Nisi granum.

Offertorium. Gloriâ et honore.

Secreta.

GLORIOSI Vincencii martyris tui, Domine, quæsumus, interventione, hostiam quam offerimus tibi placitam effice et acceptam. Per.

Communio. Qui vult.

Postcommunio.

BEATI Vincencii martyris tui, Domine, suffragiis exoratus, percepti sacramenti nos, quæsumus, virtute defende. Per.

IN CONVERSIONE SANCTI PAULI.

Officium.

LÆTEMUR omnes in Domino hodiernum diem solemniter celebrantes, in quo beatus Paulus conversione suâ præsentem mundum decoravit.

Psalmus.

DE illustratione sanctæ prædicationis: et de conversione beati Pauli.

Oratio.

DEUS, qui universum mundum beati Pauli apostoli tui prædicatione docuisti; da nobis, quæsumus, ut qui ejus hodie conversionem colimus, per ejus ad te exempla gradiamur. Per.

Memoria de sancto Præjecto martyre.

Oratio.

MARTYRIS tui Præjecti nos, Domine, interventio gloriosa commendet; ut quod nostris meritis non valemus, ejus precibus consequamur. Per.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Saulus adhuc spirans minarum et cædis in discipulos Do-

mini, accessit ad principem sacerdotum et petiit ab eo epistolas in Damascum ad synagogas, ut si quos invenisset hujus viæ viros ac mulieres, vinctos perduceret Hierusalem. Et cùm iter faceret, contigit, ut appropinquaret Damasco. Et subitò circumfulsit eum lux de cœlo, et cadens in terram audivit vocem dicentem sibi; Saule, Saule, quid me persequeris? Qui dixit; Quis es Domine? Et ille; Ego sum Jesus Nazarenus, quem tu persequeris. Durum est tibi contra stimulum calcitrare. Et tremens ac stupens dixit; Domine, quid me vis facere? Et Dominus ad eum; Surge et ingredere civitatem, et dicetur tibi quid te oporteat facere. Viri autem illi qui comitabantur cum eo stabant stupefacti, audientes quidem vocem, neminem autem videntes. Surrexit autem Saulus de terrâ, apertisque oculis nihil videbat. Ad manus autem illum trahentes, introduxerunt Damascum. Et erat ibi tribus diebus non videns, et non manducavit neque bibit. Erat autem quidam discipulus Damasci, nomine Ananias. Et dixit ad illum in visu Dominus; Anania. At ille ait; Ecce ego, Domine. Et Dominus ad illum; Surgens vade in vicum qui vocatur rectus: et quære in domo Judæ Saulum nomine Tharsensem. Ecce enim orat. Et vidit virum Ananiam nomine, introeuntem et imponentem sibi manus, ut visum recipiat. Respondit autem Ananias; Domine, audivi à multis de viro hoc, quanta mala sanctis tuis fecerit in Hierusalem; Et hîc habet potestatem à principibus sacerdotum alligandi omnes qui invocant nomen tuum. Dixit autem Dominus ad eum; Vade, quoniam vas electionis mihi est iste, ut portet nomen meum coram gentibus et regibus et filiis Israel. Ego enim ostendam illi, quanta oporteat eum pro nomine meo pati. Abiit autem Ananias et introivit in domum: et imponens ei manus dixit; Saule frater, Dominus misit me Jesus qui apparuit tibi in viâ quâ veniebas, ut videas et implearis Spiritu Sancto. Et confestim ceciderunt ab oculis ejus tanquam squamæ, et visum recepit. Et surgens baptizatus est. Et cùm accepisset cibum, confortatus est. Fuit autem cum discipulis qui erant Damasci, per dies aliquot. Et continuò ingressus Paulus in synagogas, prædicabat Jesum, quoniam hic est Filius Dei. Stupebant autem omnes qui eum audiebant, et dicebant; Nonne hic est qui expugnabat in Hierusalem eos qui invocabant nomen istud? Et huc ad hoc venit, ut vinctos illos duceret ad principes sacerdotum. Saulus autem multò magis convalescebat, et confundebat Judæos qui habitabant Damasci. Affirmans: quia hic est Christus.

Gradale.

QUI operatus est Petro in apostolatum, operatus est et mihi inter gentes: et cognoverunt gratiam Dei quæ data est mihi.

V. Gratia Dei in me vacua non fuit: sed gratia ejus semper in me manet.

Alleluya. *V.* Magnus sanctus Paulus vas electionis: vere dignè est glorificandus.

Sequentia.

SOLEMNITAS sancti Pauli devotè est recolenda,
Quem Dominus tantâ ditavit gratiâ,
Ut doctor gentium ab omni vocetur Ecclesiâ;
Agnus de lupo: de persecutore evangelista.
Mutata sunt opera: mutatur et onoma.

Paulus nominatur : qui Saulus antè dictus fuerat.
Instigatus furiâ
dirum virus efflabat :
strage sævissimâ
membra Christi sæviens torquebat.
Lux ætherea quem circumfulgens visu privat,
Spiritualem sed ei intuitum donat :
Colaphizat eum ne superbiat :
Sternit eum sed ruentem relevat :
Dejectum increpat :
Increpans emendat :
Fidei doctrinam commendat :
Defensorem Ecclesiæ ordinat,
Impugnator qui priùs extiterat :
Secreta mystica
Credenti revelat,
Quæ homini loqui non licebat.
Priùs synagoga quem educaverat,
Postmodum lætatur mater Ecclesia.
Mysteria
Quæ noverat,
Per totum iens mundum prædicat.
Venit Romam : Deum unum annunciat.
Nero resistit qui colebat idola.
Morte dirâ
Illum necat :
Mundo exemptum mittit ad astra ;
Quo nos Deus miserando perducat,
Adjutos prece Pauli sanctâ, alleluya.

Infra Septuagesimam Tractus.

TU es vas electionis, sancte Paule apostole: verè dignè es glorificandus.
℣. Prædicator veritatis et doctor gentium in fide et veritate.
℣. Per te omnes gentes cognoverunt gratiam Dei.
℣. Intercede pro nobis ad Deum qui te elegit.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Dixit Simon Petrus ad Jesum ; Ecce nos reliquimus omnia, et secuti sumus te. Quid ergo erit nobis. Jesus autem dixit illis; Amen dico vobis, quòd vos qui secuti estis me, in regeneratione cùm sederit Filius Hominis in sede majestatis suæ, sedebitis et vos super sedes duodecim judicantes duodecim tribus Israel. Et omnis qui reliquerit domum vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet : et vitam æternam possidebit.

Credo in unum.

Offertorium. Mihi autem.

Secreta.

BEATI Pauli apostoli tui precibus, quæsumus, Domine, plebis tuæ dona sanctifica : ut quæ tibi grata tuo sunt instituto, gratiora fiant ejus patrocinio supplicantis. Per.

Alia Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, propitius orationem nostram, cum oblationibus hostiarum superimpositis ; et beati Præjecti martyris tui deprecatione pietati tuæ perfice benignus acceptam ; et illam quæ in eo flagravit dilectionem, in nobis aspira benignus. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio.

AMEN dico vobis : quòd vos qui reliquistis omnia et secuti estis me : centuplum accipietis et vitam æternam possidebitis.

Postcommunio.

SALUTARI refecti mysterio, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui

hunc diem in beati Pauli apostoli tui conversione honorabilem haberi voluisti; nos quoque conversos à vitiis in tuâ semper facias servitute gratulari. Per.

Alia.

DA nobis, quæsumus, Domine Deus noster, ut sicut beati Præjecti martyris tui solemnitate præsenti gratulamur mysterio, ita perpetuo lætemur aspectu. Per.

SANCTI JULIANI EPISCOPI.

Officium. Statuit ei Dominus.

Oratio.

DEUS, qui Ecclesiæ tuæ beatum Julianum confessorem tuum atque pontificem mirabilem tribuisti doctorem; concede propitius, ut hunc apud te pium semper mereamur habere intercessorem. Per.

Epistola. Dedit Dominus.

Gradale. Ecce Sacerdos.

Alleluya. *V.* Amavit eum.

Evangelium. Vigilate, quia nescitis.

Offertorium. Inveni David.

Secreta.

RESPICE, Domine, quæsumus, super hæc quæ tibi offerimus; et, beati confessoris tui atque pontificis Juliani meritis, ab omnibus nos exue peccatis. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

DIVINIS, Domine, repleti sacramentis, supplices deprecamur; ut, beati confessoris tui atque pontificis Juliani meritis, nos dignos facias cœlestibus institutis. Per.

SANCTÆ AGNETIS SECUNDO.

Officium. Vultum tuum.

Oratio.

DEUS, qui nos annuâ beatæ Agnetis martyris tuæ solemnitate lætificas; da, ut quam veneramur officio, etiam piæ conversationis sequamur exemplo. Per.

Epistola. Qui gloriatur.

Gradale. Specie tuâ.

Alleluya. *V.* Hæc est virgo.

Si hoc festum vel aliquod aliud festum trium lectionum infra Septuagesimam usque ad Caput jejunii evenerit, non dicatur Alleluya *post Gradale nec Tractus, sed Gradale cum suo Versu tantum.*

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

GRATA tibi sint, quæsumus, munera nostra, quibus sanctæ Agnetis virginis tuæ et martyris magnifica solemnitas recensetur. Per Dominum.

Communio. Simile est regnum.

Postcommunio.

SUMPTA, Domine, quæsumus, sancta mysteria nos interiùs exteriùsque conservent; et, intercedente beatâ Agnete virgine et martyre tuâ, præsentem nobis conferant clementiam et æternam. Per.

SANCTÆ BATILDIS REGINÆ.

Officium. Dilexisti.

Oratio.

BEATÆ Batildis natalitia veneranda, Domine, quæsumus, Ecclesia tua

devotè suscipiat; et fiat magnæ glorificationis amore devotior, et tantæ fidei proficiat exemplo. Per.

Epistola. Sapientia vincit.

Gradale. Dilexisti.

Alleluya. *V.* Diffusa.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Offertorium. Offerentur *major.*

Secreta.

UT hæc munera, Domine, tibi accepta sint, sanctæ Batildis obtineant merita, quæ seipsam tibi hostiam vivam sanctam et beneplacentem exhibuit. Per.

Communio. Diffusa est.

Postcommunio.

REPLETI alimoniâ cœlesti, omnipotens Pater, quæsumus pietatem tuam, ut, intercessione sanctæ Batildis, misericordiæ tuæ gratiam consequi mereamur. Per.

SANCTÆ BRIGIDÆ VIRGINIS.

Officium. Vultum tuum.

Oratio.

SANCTÆ Brigidæ virginis tuæ, Domine, quæsumus, precatio tibi grata nos adjuvet; et tuam nobis indulgentiam poscere non desistat. Per.

Epistola. Qui gloriatur.

Gradale. Diffusa est.

Alleluya. *V.* Specie tuâ.

Sequentia.

CAMPI flos et lilium,
alta linquens collium,
petit ima vallium,
collecturus lilia.
Una inter varia,
rosa pigmentaria
invenitur, balsama
superans fragrantia.
Hæc est rosa quam collegit
Rex cœlorum et elegit;
quam libido non confregit,
sacra virgo Brigida.
Castitate singularis
ætas floret puellaris,
morum normam, stellam maris
vitâ sequens rigidâ.
Cujus caro illibata
est virtute exornata
et cœlesti gratiâ.
Quæ cervicem venenosam
anguis trivit, et exosam
habet immunditia.
Virgo casta et perita,
secum ferre non oblita
oleum in vasculo;
Et ad thronum introducta
summi Regis, non seducta,
sponsi digna osculo.
Castitatis præfert palmam,
terris vitam ducens almam,
Dei plena gratiâ.
In hac valle fæcis sita,
cœlo terris inaudita
fecit mirabilia.
Cœco visum, claudo gressum
reddens, atque vi oppressum
salvans de miseriâ.
Pulsâ leprâ jam leprosa
mundâ carne fit formosa
ejus beneficio.
Surdus audit, Christo credit
infidelis, sanus redit,
pulso mentis vitio.
Mutat virgo rerum formam,
supra usum atque normam
novas præstans species.
Alteratur ac natura
quam non prima genitura
dedit neque series.

Plura manu salutari
fecit quàm nos quimus fari
virgo sancta Brigida;
In quâ suum struxit templum,
ipsam nobis dans exemplum,
ille verus Idida.
Talis extans, O benigna,
summi Regis sponsa digna,
assis tuis famulis,
Qui te laudant venerantes,
tua festa celebrantes
admiranda sæculis.
Nos qui sumus in hac fæce
reducamur tuâ prece
ad supernam patriam;
Ubi Christus Verbum Patris,
suæ castæ prece matris,
nobis donet gloriam. Amen.

Vel Tractus. Diffusa.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

SACRIFICIIS, Domine, placatus oblatis, intercedente beatâ Brigidâ virgine tuâ, opem tuam, quæsumus, nostris temporibus clementer impende. Per.

Communio. Quinque prudentes.

Postcommunio.

BEATÆ Brigidæ virginis tuæ precibus, fidelibus tuis, Domine, sumpta mysteria suffragentur; et quæ tibi placuit, nobis imploret auxilium. Per.

IN PURIFICATIONE BEATÆ MARIÆ.

Ad Missam. Officium.

SUSCEPIMUS, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui, secundùm nomen tuum, Deus, ita et laus tua in fines terræ: justitiâ plena est dextera tua.

Psalmus.

MAGNUS Dominus et laudabilis nimis: in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, majestatem tuam supplices exoramus; ut sicut Unigenitus tuus hodiernâ die cum nostræ carnis substantiâ in templo est præsentatus, ita nos facias purificatis tibi mentibus præsentari. Per eundem.

Lectio Malachiæ Prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus, Ecce ego mitto angelum meum, qui præparabit viam ante faciem tuam. Et statim veniet ad templum sanctum suum Dominator quem vos quæritis, et angelus testamenti quem vos vultis. Ecce venit, dicit Dominus exercituum. Et quis poterit cogitare diem adventûs ejus? Et quis stabit ad videndum eum? Ipse enim quasi ignis conflans, et quasi herba fullonum. Et sedebit conflans et emundans argentum; et purgabit filios Levi. Et conflabit eos quasi aurum et quasi argentum, et erunt Domino offerentes sacrificia in justitiâ. Et placebit Domino sacrificium Juda et Hierusalem, sicut, dies sæculi, et sicut anni antiqui, Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

SUSCEPIMUS, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui; secundùm nomen tuum, Domine, ita et laus tua in fines terræ.

V. Sicut audivimus: ita et vidimus: in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Alleluya. *V.* Adorabo ad templum sanctum tuum et confitebor nomini tuo.

Hac die semper dicatur ista Sequentia, licet infra Septuagesimam evenerit.

HAC clarâ die turma festiva dat præconia,
Mariam concrepando symphoniâ nectareâ,
Mundi domina quæ est sola castissima virginum regina,
Salutis causa: vitæ porta: atque cœli referta gratiâ.
Nam ad illam sunt nuncia olim facta angelica,

Sequens versus ter dicatur.

Ave Maria, gratiâ Dei plena per sæcula,
Mulierum pia agmina intra semper benedicta;
Virgo et gravida: mater intacta prole gloriosa.
Cui contra maria hæc reddit famina;
In me quo modo tua jam fient nuncia?
Viri novi nullâ certè copulâ;
Ex quo atque nata sum incorrupta.
Diva missus ita reddit affata;
Flatu sacro plena fies, Maria;
Nova efferens gaudia cœlo terræ Nati per exordia;
Intra tui uteri claustra portans qui gubernat æterna,
Omnia qui dat tempora pacifica.

Dum prædicta Sequentia canitur in choro, sacerdos et ejus ministri dicant Tractum sequentem privatim in sedibus suis circa Altare, hoc modo.

NUNC dimittis servum tuum, Domine, secundùm verbum tuum in pace.

V. Quia viderunt oculi mei salutare tuum.

V. Quod parâsti ante faciem omnium populorum.

V. Lumen ad revelationem gentium: et gloriam plebis tuæ, Israel.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ secundùm legem Moysi, tulerunt Jesum in Hierusalem, ut sisterent eum Domino sicut scriptum est in lege Domini; Quia omne masculinum adaperiens vulvam, sanctum Domino vocabitur. Et ut darent hostiam, secundùm quod dictum est in lege Domini, par turturum aut duos pullos columbarum. Et ecce homo erat in Hierusalem cui nomen Simeon, et homo iste justus et timoratus exspectans consolationem Israel. Et Spiritus Sanctus erat in eo. Et responsum acceperat à Spiritu Sancto, non visurum se mortem, nisi priùs videret Christum Domini. Et venit in Spiritu in templum. Et cùm inducerent puerum Jesum parentes ejus, ut facerent secundùm consuetudinem legis pro eo: et ipse accepit eum in ulnas suas, et benedixit Deum, et dixit; Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundùm verbum tuum in pace: quia viderunt oculi mei salutare tuum; quod parâsti ante faciem omnium populorum. Lumen ad revelationem gentium: et gloriam plebis tuæ Israel.

Credo.

Offertorium.

DIFFUSA est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus in æternum et in sæculum sæculi.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut sicut hodierna munera venerandâ Filii tui oblatione consecrantur, sic, ipsius

gloriosæ genetricis precibus, sempiterni luminis nobis claritas condonetur. Per eundem.

Præfatio. Quia per incarnati.

Communio.

RESPONSUM accepit Symeon à Spiritu Sancto non visurum se mortem: nisi videret Christum Domini.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Domine Deus noster, ut sacrosancta mysteria quæ pro reparationis nostræ munimine contulisti, intercedente beatâ Mariâ semper virgine, et præsens nobis remedium esse facias et futurum. Per.

SANCTI BLASII EPISCOPI ET MARTYRIS.

Officium. Sacerdotes Dei.

[*Oratio.*]

BEATUS martyr tuus Blasius, Domine, nobis misericordiæ tuæ imploret auxilium, ut cujus festa celebramus, ejus apud te patrocinia sentiamus. Per.

Epistola. Omnis pontifex.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. *V.* Posuisti, Domine.

Sequentia de Communi vel Tractus Desiderium.

Evangelium. Nihil opertum.

Offertorium. Gloriâ et honore.

Secreta.

MAJESTATI tuæ, Domine, hostiarum oblationes offerimus, precantes; ut intercessione beati Blasii martyris tui atque pontificis fiant acceptæ, in quo Filii tui Domini nostri Jesu Christi dilectio flagravit. Qui tecum vivit.

Communio. Posuisti.

Postcommunio.

MYSTERIA, quæsumus, Domine, quæ in sancti Blasii martyris tui atque pontificis commemoratione sumpsimus nos tueantur; cujus hodie devotis officiis recolimus passionem. Per.

SANCTÆ AGATHÆ VIRGINIS ET MARTYRIS.

Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore Agathæ martyris, de cujus passione gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui inter cætera potentiæ tuæ miracula etiam in sexu fragili victoriam martyrii contulisti: concede propitius, ut cujus natalitia colimus, per ejus ad te exempla gradiamur. Per.

Epistola. Confitebor.

Gradale.

ADJUVABIT eam Deus vultu suo: Deus in medio ejus, non commovebitur.

V. Fluminis impetus lætificat civitatem Dei: sanctificavit tabernaculum suum altissimus.

Alleluya. *V.* Æmulor enim.

Sequentia de Communi vel Tractus, Diffusa est.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Offertorium. Offerentur *major.*

Secreta.

IN commemoratione beatæ Agathæ virginis tuæ et martyris altaria tua, Domine, mysticis muneribus cumulamus, majestatem tuam suppliciter deprecantes ; ut, ipsius adjuvantibus meritis, cunctis mereamur carere contagiis. Per.

Communio.

QUI me dignatus est ab omni plagâ curare et mamillam meam meo pectori restituere : ipsum invoco Deum vivum.

Postcommunio.

CŒLESTI refectam mysterio, tuere, quæsumus, Domine, familiam tuam ; ut, intercedente beatâ Agathâ virgine tuâ et martyre, salutis æternæ remedia quæ te aspirante requirimus, te largiente consequamur. Per.

SANCTORUM VEDASTI ET AMANDI EPISCOPORUM.

Officium. Sacerdotes ejus.

Oratio.

ADESTO, Domine, populo tuo cum sanctorum confessorum tuorum atque pontificum Vedasti et Amandi tibi patrocinio supplicanti ; ut quod propriâ fiduciâ non præsumit, intercessorum tibi placentium meritis consequatur. Per.

Epistola. Plures facti sunt.

Gradale. Sacerdotes ejus.

Alleluya. *V.* Fulgebunt justi.

Evangelium. Sint lumbi.

Offertorium. Exsultabunt.

Secreta.

HOSTIAS laudis, Domine, tuis altaribus adhibemus, quas eorum tibi patrociniis commendandas suppliciter exoramus ; ut quorum veneratione pietati tuæ hæc sacrificia offerimus, eorum tibi fiant intercessione accepta. Per.

Communio. Ego vos elegi.

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, divina mysteria, quæsumus ut, sanctorum confessorum tuorum atque pontificum Vedasti et Amandi precibus, sanctificationem in nobis jugiter operentur. Per.

SANCTÆ SCOLASTICÆ VIRGINIS.

Officium. Dilexisti.

Oratio.

DEUS, qui beatæ virginis tuæ Scolasticæ animam ad ostendendam innocentiæ viam in columbæ specie cœlum penetrare fecisti ; concede nobis ipsius meritis ita innocenter vivere, ut ad eadem mereamur gaudia pervenire. Per.

Epistola. Sapientia vincit.

Gradale. Dilexisti justitiam.

Alleluya. *V.* Diffusa.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

SUSCIPE, Domine, quæsumus, desideria supplicantium fidelium cum oblationibus hostiarum ; ut, intercedente beatâ Scolasticâ virgine tuâ quæ te sincero dilexit amore, nec fides in nobis torpeat, nec caritas tepescat. Per.

Communio. Diffusa.

Postcommunio.

FAMILIAM tuam, quæsumus, Domine, spirituali cibo satiatam, beatæ Scolasticæ virginis tuæ meritis, propitius respice ; ut sicut ipsius precibus ad obtinendum quod cupiit imbrem cœlitùs descendere fecisti ; ita ejus supplicati-

onibus ariditatem cordis nostri supernæ gratiæ rore digneris perfundere. Per.

SANCTI VALENTINI MARTYRIS.

Officium. In virtute.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beati Valentini martyris tui natalitia colimus, à cunctis malis imminentibus, ejus intercessionibus, liberemur. Per.

Epistola. Beatus vir qui inventus.

Gradale. Beatus vir.

Alleluya. *V.* Beatus vir qui suffert.

Evangelium. Si quis vult.

Offertorium. In virtute tuâ.

Secreta.

SACRIFICIUM, Domine, quod offerimus, gratum tibi, quæsumus, beatus martyr Valentinus efficiat. Per.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

QUOS cœlesti, Domine, substantiâ recreâsti, beati Valentini martyris tui meritis à cunctis, quæsumus, exue propitiatus adversis. Per.

SANCTÆ JULIANÆ VIRGINIS.

Officium. Loquebar.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui infirma mundi eligis, ut fortia quæque confundas; da nobis in festivitate sanctæ Julianæ martyris tuæ congruâ devotione gaudere; ut et potentiam tuam in ejus passione laudemus, et provisum nobis percipiamus auxilium. Per.

Epistola. Domine Deus.

Gradale. Diffusa.

Alleluya. *V.* Hæc est virgo.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Offertorium. Filiæ regum.

Secreta.

IN sanctæ martyris tuæ Julianæ passione pretiosâ te, Domine, mirabilem prædicantes, munera nostra votiva deferimus; præsta, quæsumus, ut sicut ejus tibi grata sunt merita, sic nostræ servitutis accepta reddantur officia. Per.

Communio. Simile est regnum cœlorum.

Postcommunio.

LIBANTES, Domine, mensæ tuæ beata mysteria, quæsumus, ut, sanctæ Julianæ martyris tuæ intervenientibus meritis, et præsentem nobis misericordiam conferas et æternam. Per.

IN CATHEDRA SANCTI PETRI.

Officium. Statuit ei.

Oratio.

DEUS, qui beato Petro apostolo tuo collatis clavibus regni cœlestis, animas ligandi atque solvendi pontificium tradidisti; concede propitius, ut, intercessionis ejus auxilio à peccatorum nostrorum nexibus liberemur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Petri Apostoli.

PETRUS apostolus Jesu Christi electis advenis dispersionis Ponthi, Galathiæ, Capadociæ, Asiæ, et Bithiniæ secundùm præscientiam Dei Patris in sanctificationem Spiritûs, in obedientiam et aspersionem sanguinis Jesu Christi: gratia vobis et pax multiplicetur. Benedictus Deus et Pater Domini nostri Jesu

Christi, qui secundùm magnam misericordiam suam regeneravit nos in spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis in hæreditatem incorruptibilem et incontaminatam et immarcessibilem conservatam in cœlis in vobis qui in virtute custodimini per fidem, in salutem paratam revelari in tempore novissimo in quo exsultabitis. Modicum nunc si oportet contristari in variis tribulationibus: ut probatio fidei vestræ multo pretiosior auro quod per ignem probatur, inveniatur in laudem et gloriam et honorem: in revelationem Jesu Christi Domini nostri.

Gradale.

EXALTENT eum in ecclesiâ plebis: et in cathedrâ seniorum laudent eum.

V. Confiteantur Domino misericordiæ ejus: et mirabilia ejus filiis hominum.

Tractus.

TU es Petrus et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.

V. Et portæ inferi non prævalebunt adversùs eam: et tibi dabo claves regni cœlorum.

V. Quodcumque ligaveris super terram erit ligatum et in cœlis.

V. Et quodcunque solveris super terram: erit solutum et in cœlis.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Venit Jesus in partes Cæsareæ Philippi: et interrogabat discipulos suos, dicens; Quem dicunt homines esse Filium Hominis? At illi dixerunt; Alii Johannem Baptistam, alii autem Heliam, alii verò Hieremiam, aut unum ex prophetis. Dicit illis Jesus; Vos autem quem me esse dicitis? Respondens Simon Petrus, dixit; Tu es Christus Filius Dei vivi. Respondens autem Jesus, dixit ei; Beatus es Simon Barjona: quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo ecclesiam meam. Et portæ inferi, non prævalebunt adversùs eam. Et tibi dabo claves regni cœlorum. Et quodcunque ligaveris super terram, erit ligatum et in cœlis. Et quodcunque solveris super terram: erit solutum et in cœlis.

Credo.

Offertorium. Constitues.

Secreta.

ECCLESIÆ tuæ, quæsumus, Domine, preces et munera beati Petri apostoli tui commendet oratio; ut quod pro illius gloriâ celebramus, nobis prosit ad veniam. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio.

TU es Petrus et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.

Postcommunio.

LÆTIFICET nos, quæsumus, Domine, munus sumptum; ut sicut in apostolo tuo Petro te mirabilem prædicamus, sic per illum tuæ sumamus indulgentiæ largitatem. Per.

SANCTI MATHIÆ APOSTOLI.

Officium. Mihi autem.

Oratio.

DEUS, qui beatum Mathiam apostolorum tuorum collegio sociâsti: tribue, quæsumus, ut, ejus interventione, tuæ circa nos pietatis semper viscera sentiamus. Per.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Exsurgens Petrus in medio fratrûm, dixit. Erat autem turba hominum simul ferè centum viginti. Viri fratres, oportet impleri Scripturam quam prædixit Spiritus Sanctus per os David, de Juda qui fuit dux eorum qui comprehenderunt Jesum : qui connumeratus est in nobis et sortitus est sortem ministerii hujus. Et hic quidem possedit agrum de mercede iniquitatis, et suspensus crepuit medius : et diffusa sunt omnia viscera ejus. Et notum factum est omnibus habitantibus Hierusalem, ita ut appellaretur ager ille linguâ eorum, Acheldemach, hoc est, ager sanguinis. Scriptum est enim in libro psalmorum : Fiat habitatio ejus deserta, et non sit qui inhabitet in eâ : et episcopatum ejus accipiat alter. Oportet ergo ex his viris qui nobiscum congregati sunt in omni tempore quo intravit et exivit inter nos Dominus Jesus incipiens à baptismate Johannis usque in diem quâ assumptus est à nobis testem resurrectionis ejus nobiscum fieri unum ex istis. Et statuerunt duos, Joseph qui vocatur Barsabas, qui cognominatus est Justus, et Mathiam. Et orantes dixerunt; Tu, Domine, qui corda nosti omnium, ostende quem elegeris ex his duobus unum accipere locum ministerii hujus, et apostolatûs de quo prævaricatus est Judas, ut abiret in locum suum. Et dederunt sortes eis, et cecidit sors super Mathiam. Et annumeratus est : cum undecim apostolis.

Gradale. Nimis honorati.

Tractus. Beatus vir.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Respondens Jesus, dixit ; Confiteor tibi, Domine, Pater cœli et terræ, qui abscondisti hæc à sapientibus et prudentibus, et revelâsti ea parvulis. Ita, Pater ; quoniam sic fuit placitum ante te. Omnia mihi tradita sunt, à Patre meo. Et nemo novit Filium nisi Pater: neque Patrem quis novit nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos. Tollite jugum meum super vos, et discite à me, quia mitis sum et humilis corde : et invenietis requiem animabus vestris. Jugum enim meum suave est : et onus meum leve.

Credo.

Offertorium. In omnem terram.

Secreta.

DEUS, qui proditoris apostatæ ruinam ne apostolorum tuorum numerus sacratus perfectione careret, beatī Mathiæ electione supplesti ; præsentia munera sanctifica, et per ea nos gratiæ tuæ virtute confirma. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. Vos qui secuti.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, ut per hæc sancta quæ sumpsimus, interveniente beato Mathiâ apostolo tuo, veniam consequamur et pacem. Per.

SANCTARUM PERPETUÆ ET FELICITATIS VIRGINUM.

Officium. Vultum tuum.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Domine Deus noster, sanctarum martyrum tuarum Perpetuæ et Felicitatis palmas in-

cessabili devotione venerari; ut quas dignâ mente non possumus celebrare, humilibus saltem frequentemus obsequiis. Per.

Epistola. De virginibus.

Gradale. Gloriosus Deus.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

INTENDE, quæsumus, Domine, munera altaribus tuis pro sanctarum martyrum tuarum Perpetuæ et Felicitatis solemnitate proposita; ut sicut per beata mysteria illis gloriam contulisti, ita nobis indulgentiam largiaris et gratiam. Per.

Communio. Quinque prudentes.

[*Postcommunio.*]

SANCTARUM martyrum tuarum Perpetuæ et Felicitatis festivitate et sacramenti divini munere vegetati, quæsumus, Domine, ut sicut bonis tuis per gratiam tuam temporaliter fovemur, ita perfruamur æternis. Per.

Si aliquod festum trium lectionum a Capite jejunii usque in crastinum octavarum Paschæ contigerit, nihil fiat de festo, nec etiam memoria.

SANCTI GREGORII PAPÆ.

Officium. Sacerdotes Dei.

Oratio.

DEUS, qui animæ famuli tui beati Gregorii æternæ beatitudinis præmia contulisti; concede propitius, ut qui peccatorum nostrorum pondere premimur, ejus apud te precibus sublevemur. Per.

Epistola. Dedit Dominus.

Gradale. Juravit.

Tractus. Beatus vir.

Evangelium. Vigilate quia nescitis. Credo.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

INTERCESSIO, quæsumus, Domine, beatissimi Gregorii confessoris tui atque pontificis misericordiæ tuæ munera nostra conciliet; ut quod merita nostra non valent, ejus deprecatio nobis obtineat. Per.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

CORPORIS sacri pretiosique sanguinis repleti libamine, quæsumus, Domine Deus noster, ut quod piâ devotione gerimus, intercedente beato Gregorio confessore tuo atque pontifice, certâ redemptione capiamus. Per.

SANCTI EDWARDI
REGIS ET MARTYRIS.

Officium. Gloriâ et honore.

Oratio.

DEUS, æterni triumphator imperii, familiam tuam propitius respice, martyrium regis celebrantem Edwardi; et præsta ut sicut illum munere glorificare dignaris cœlesti, ita nos, ejus obtentu, æternæ felicitati facias dignanter ascribi. Per.

Epistola. Beatus vir qui inventus.

Gradale. Posuisti, Deus.

Tractus. Desiderium.

Evangelium. Si quis venit.

Offertorium. Gloriâ et honore.

Secreta.

INTUERE, quæsumus, Domine æterne Deus, ad nostræ humilitatis hostiam tibi in honore tui martyris ac regis

Edwardi oblatam, quem tibi sacram oblationem mirabili dispensatione efficere voluisti; et concede nobis illius precibus ita innocenter vivere, ut ad æterna gaudia pervenire mereamur. Per.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

SANCTA tua nos, Domine, sumpta purificent, et, beato martyre tuo ac rege Edwardo intercedente, ad perpetuæ beatitudinis consortium perducant. Per.

SANCTI CUTHBERTI EPISCOPI.

Officium. Statuit.

Oratio.

DEUS, qui per inæstimabile munus gratiæ tuæ sanctos tuos facis esse gloriosos; præsta, quæsumus, ut, interveniente beato Cuthberto confessore tuo atque pontifice, mereamur ad culmen virtutum pervenire. Per.

Epistola. Ecce sacerdos.

Gradale. Ecce sacerdos.

Tractus. Beatus vir.

Evangelium. Homo quidam peregrè.

Offertorium. Inveni David.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, quæsumus, hostiam redemptionis humanæ, et, intercessione beati Cuthberti confessoris tui atque pontificis, salutem nobis mentis et corporis placatus operare. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

SANCTA tua quæ sumpsimus, Domine, nos suâ virtute semper tueantur; et, intercedente beato Cuthberto confessore tuo atque pontifice cujus vita gloriosa effulsit, in pace nos et sanctitate custodiant. Per.

SANCTI BENEDICTI ABBATIS.

Officium. Os justi.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui hodiernâ die, carnis eductum ergastulo, beatissimum confessorem tuum Benedictum sublevâsti ad cœlum; concede, quæsumus, hæc festa tuis famulis celebrantibus cunctorum veniam delictorum; ut qui exsultantibus animis ejus claritati congaudent, ipso apud te interveniente, consocientur et meritis. Per.

Epistola. Justus cor suum.

Gradale. Os justi.

Tractus. Desiderium.

Evangelium. Nemo accendit.

Offertorium. Desiderium.

Secreta.

OBLATIS, Domine, ob honorem beati Benedicti confessoris tui atque abbatis placare muneribus; et, ipsius interventu, cunctorum nobis indulgentiam tribue peccatorum. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

PRÆSTET nobis, Domine, tui perceptio sacramenti, intercedente beato Benedicto confessore tuo atque abbate, ut et conversationis ejus imitemur exempla, et pertingamus ad præmia. Per.

IN ANNUNCIATIONE BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Officium. Rorate cœli. *Psalmus.* Et justitia.

Require hoc Officium, Epistolam, Gradale, Evangelium, Offertorium, et Communionem, in feriâ quartâ Quatuor temporum per Adventum.

Oratio. Deus, qui de beatæ.

Quære hanc Orationem cum Secretâ et Postcommunione in commemoratione beatæ Mariæ per Adventum.

Epistola. Locutus est Dominus.

Gradale. Tollite portas. *V.* Quis ascendet.

Hac die semper dicatur ista Sequentia, licet in Quadragesimâ contigerit; sed tunc sacerdos et ejus ministri dicant Tractum privatim in sedibus suis juxta altare.

Sequentia.

AVE, mundi spes, Maria,
ave, mitis, ave, pia,
ave, plena gratiâ;
Ave, virgo singularis,
quæ per rubum designaris
non passum incendia.
Ave, rosa speciosa,
ave, Jesse virgula;
Cujus fructus nostri luctûs
relaxabat vincula.
Ave, carens simili;
mundo diu flebili
reparâsti gaudium;
Ave, cujus viscera
contra mortis fœdera
ediderunt Filium.
Ave, virginum lucerna,
per quam fulsit lux superna
his quos umbra tenuit;

Ave, virgo de quâ nasci
et de cujus lacte pasci
Rex cœlorum voluit.
Ave, gemma,
cœli luminarium;
Ave, Sancti
Spiritûs sacrarium.
O quàm mirabilis
et quàm laudabilis
hæc est virginitas;
In quâ per Spiritum
facta Paraclitum
fulsit fœcunditas.
O quàm sancta, quàm serena,
quàm benigna, quàm amœna,
esse virgo creditur,
Per quam servitus finitur,
porta cœli aperitur,
et libertas redditur.
O castitatis lilium,
tuum precare Filium,
qui salus est humilium;
Ne nos pro nostro vitio,
in flebili judicio
subjiciat supplicio;
Sed nos tuâ sanctâ prece
mundans à peccati fæce,
Collocet in lucis domo,
Amen, dicat omnis homo.

Tractus.

AVE, Maria, gratiâ plena: Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui.

V. Ecce concipies et paries Filium: et vocabitur nomen ejus Emanuel.

V. Quomodo, inquit, fiet istud: quoniam virum non cognosco: et respondens angelus dixit ei;

V. Spiritus Sanctus superveniet in te: et virtus altissimi obumbrabit tibi;

V. Ideoque quod nascetur ex te sanctum: vocabitur Filius Dei.

In tempore Paschali.

Alleluya. *V.* Ave, Maria, gratiâ plena, Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus.

Secundum Alleluya *erit de hebdomadâ Paschali.*

Evangelium. Missus est angelus.

Credo.

Offertorium. Ave, Maria. *et dicatur sine Versu.*

Secreta. In mentibus.

Præfatio. Et te in annuntiatione.

Communio. Ecce virgo.

Postcommunio. Gratiam tuam.

Si hoc festum in aliquâ die dominicâ Quadragesimæ contigerit, semper differatur in crastinum. Cum vero infra Passionem extra dominicam evenerit, ibi solemniter celebretur. Si autem in die Cœnæ vel in duabus diebus sequentibus sive in hebdomadâ Paschali contigerit, secundum usum Sarum ecclesiæ in proximâ feriâ post octavas Paschæ ubi convenientius possit celebrari celebretur. Et hoc eodem modo fiat de cæteris festis duplicibus tempore prædicto contingentibus. Et semper infra Quadragesimam quando fit servitium de aliquo sancto novem lectionum, missa de festo post Tertiam dicatur, missa vero de jejunio post Nonam, utraque ad principale altare.

SANCTI RICARDI EPISCOPI.

Officium. Statuit ei.

Oratio.

DEUS, qui ecclesiam tuam meritis beati Ricardi confessoris tui atque pontificis fecisti miraculis coruscare gloriosis; concede nos famulos tuos, ipsius intercessione, ad æternam beatitudinis gloriam pervenire. Per.

Epistola. Ecce sacerdos.

Gradale. Domine, prævenisti.

Tractus. Beatus vir.

Evangelium. Homo quidam peregrè.

In tempore Paschali.

Alleluya. *V.* Justus germinabit.

Secundum Alleluya *erit unum de illis quæ subscribuntur post Officium* Quasi modo geniti: *quibus dictis, dicantur de hebdomadâ Paschali; quod etiam observetur in omni festo cum regimine chori ab octavis Paschæ usque ad Ascensionem Domini cum frequenti repetitione si necesse fuerit.*

Sequentia de Communi.

Evangelium. Ego sum vitis vera.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

CONCEDE, quæsumus, misericors Deus, ut, intercedente beato Ricardo confessore tuo atque pontifice, oculis tuæ majestatis munus oblatum et gratiam nobis bene vivendi obtineat, et gloriam sempiternam post hanc vitam adquirat. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

HÆC sacrosancta sumpta mysteria nobis effectum, Domine, conferant salutarem; quorum beatus Ricardus confessor tuus atque pontifex devotus exstitit dispensator. Per.

SANCTI AMBROSII EPISCOPI.

Officium. Sacerdotes tui.

Oratio.

DEUS, qui populo tuo æternæ salutis beatum Ambrosium ministrum concessisti; præsta, quæsumus, ut quem doctorem vitæ habuimus in terris, intercessorem semper habere mereamur in cœlis. Per.

Epistola. Dedit Dominus.
Gradale. Juravit Dominus.
Tractus. Beatus vir.
In tempore Paschali.
Alleluya. *V.* Justus germinabit.
Sequentia de Communi.
Evangelium. Ego sum vitis vera.
Credo.
Offertorium. Veritas mea.

Secreta.

HÆC in nobis sacrificia, Deus, intercedente beatissimo confessore tuo Ambrosio, et actione permaneant, et operatione firmentur. Per Dominum.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

SANCTI Ambrosii nos, quæsumus, Domine, jugiter prosequatur oratio; ut quod petitio nostra non impetrat, ipso nobis interveniente præstetur. Per.

SANCTORUM TYBURCII ET VALERIANI MARTYRUM.

Officium. Sancti tui, Domine.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui sanctorum martyrum tuorum Tyburcii et Valeriani et Maximi solemnia colimus, eorum etiam virtutes imitemur. Per.

Epistola. Lingua sapientum.
Alleluya. *V.* Sancti tui, Domine.
Secundum Alleluya *dicatur de dominicâ proximâ præcedente. Et hoc in omnibus festis sine regimine chori ab octavis Paschæ usque ad Ascensionem Domini observetur.*
Evangelium. Ego sum vitis, vos palmites.
Offertorium. Confitebuntur.

Secreta.

PRÆSENTIBUS, Domine, quæsumus, intende muneribus; et, patrocinantibus sanctis martyribus tuis Tyburcio et Valeriano et Maximo quorum solemnia celebramus, fidelibus tuis salutis indulgentiam conferant, et æterna præmia dignanter acquirant. Per.

Communio. Gaudete justi.

Postcommunio.

SACRAMENTI tui, Domine, quæsumus, sumpta benedictio corpora nostra mentesque sanctificet, et, sanctorum martyrum tuorum Tyburcii et Valeriani et Maximi intercessionibus, sempiternæ gloriæ ascribendos nos præparet. Per.

SANCTI AELPHEGI EPISCOPI ET MARTYRIS.

Officium. Protexisti.

Oratio.

DEUS, qui beatum Aelphegum pontificem tuum sacerdotii dignitate et palmâ martyrii decorâsti; concede propitius ita nos apud te ejus intercessionibus adjuvari, ut cum eo possimus in æternâ felicitate lætari. Per.

Epistola. Doctrinis variis.
Alleluya. *V.* Elegit te.
Evangelium. Ego sum vitis vera.

Offertorium. Confitebuntur.

Secreta.

HÆC, Domine, altari tuo munera imposita benedic ipse et suscipe; ut, intercessione beati Aelphegi martyris tui atque pontificis, nobis ad fructum proficiant utriusque salutis. Per.

Communio. Ego sum vitis.

Postcommunio.

SUMPTO, Domine, sacramento, tuam suppliciter deprecamur clementiam; ut, intercedente beato Aelphego martyre tuo atque pontifice, quod temporaliter gerimus, ad vitam capiamus æternam. Per.

SANCTI GEORGII MARTYRIS.

Officium. Protexisti.

Oratio.

DEUS, qui nos beati Georgii martyris tui meritis et intercessione lætificas; concede propitius, ut qui ejus beneficia poscimus, dono tuæ gratiæ consequamur. Per.

Jacobi Apostoli.

CARISSIMI, Omne gaudium existimate cùm in tentationes varias incideritis: scientes quòd probatio fidei vestræ patientiam operatur. Patientia autem opus perfectum habet: ut sitis perfecti et integri in nullo deficientes. Si quis autem vestrûm indiget sapientiâ, postulet à Deo qui dat omnibus affluenter et non improperat et dabitur ei. Postulet autem in fide, nihil hæsitans. Qui enim hæsitat similis est fluctui maris, qui à vento movetur et circumfertur. Non ergo æstimet homo ille, quòd accipiat aliquid à Domino. Vir duplex animo, inconstans est in omnibus viis suis. Glorietur autem frater humilis in exaltatione suâ: dives autem in humilitate suâ, quoniam sicut flos fœni transibit. Exortus est enim sol cum ardore, et arescit fœnum, et flos ejus decidit, et decor vultûs ejus deperiit. Ita et dives in itineribus suis marcescet. Beatus vir qui suffert tentationem: quoniam cùm probatus fuerit accipiet coronam vitæ: quam repromisit Deus diligentibus se.

Alleluya. *V.* Lætabitur justus.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Ego sum vitis vera.

Offertorium. Confitebuntur.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, solemne sacrificium pro venerandâ sancti Georgii martyris tui passione; deprecantes clementiam tuam, ut per hæc sancta mysteria antiqui hostis tentamenta te triumphante vincamus, et æternæ remunerationis præmium te largiente consequamur. Per.

Communio. Lætabitur justus.

Postcommunio.

MENSÆ cœlestis satiati dulcedine, humiliter te rogamus, omnipotens Pater, ut, intercedente beato Georgio martyre tuo, resurrectionis ejus simus participes cujus sumus morte redempti. Qui tecum.

SANCTI MARCI EVANGELISTÆ.

Officium. Protexisti.

Oratio.

DEUS, qui beatum Marcum evangelistam tuum evangelicæ prædicationis gratiâ sublimâsti; tribue, quæsumus,

ejus nos semper eruditione proficere, et oratione defendi. Per.

Ad Ephesios.

FRATRES, Unicuique vestrûm data est gratia, secundùm mensuram donationis Christi. Propter quod dicit; Ascendens in altum, captivam duxit captivitatem : dedit dona hominibus. Quòd autem ascendit quid est, nisi quia et descendit primùm in inferiores partes terræ? Qui descendit ipse est, et qui ascendit super omnes cœlos ut adimpleret omnia. Et ipse dedit quosdam quidem apostolos, quosdam autem prophetas, alios verò evangelistas, alios autem pastores et doctores ad consummationem sanctorum in opus ministerii in ædificationem corporis Christi; donec occurramus omnes in unitatem fidei et agnitionis Filii Dei in virum perfectum in mensuram ætatis plenitudinis Christi.

Alleluya. *V.* Primus ad Sion.

Sequentia. Laus devota.

Evangelium. Ego sum vitis vera.

Offertorium. Confitebuntur.

Secreta.

BEATI Marci evangelistæ tui solemnitate tibi munera deferentes, quæsumus, Domine, ut sicut eum fecit prædicatio evangelica gloriosum, ita nos ejus intercessio et verbo et opere tibi reddat acceptos. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Non dicatur in hac Præfatione per beatos apostolos *sed* per beatos evangelistas.

Communio. Ego sum vitis.

Postcommunio.

REFECTI cibo spiritualis alimoniæ, quæsumus, Domine Deus noster, ut quod mysterio frequentamus, intercedente beato Marco evangelistâ atque pontifice, plenâ virtute consequamur. Per.

SANCTI VITALIS MARTYRIS.

Officium. Protexisti.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut, intercedente beato Vitale martyre tuo, et à cunctis adversitatibus liberemur in corpore, et à pravis cogitationibus mundemur in mente. Per.

Epistola. Nemo militans.

Alleluya. *V.* Sancti tui, Domine.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Ego sum vitis vera.

Offertorium.

REPLETI sumus mane misericordiâ tuâ et exsultavimus et delectati sumus, alleluya.

Secreta.

GRATA tibi, Domine, quæsumus, nostra sint munera, quibus sancti Vitalis martyris tui passio recolitur veneranda. Per.

Communio. Ego sum vitis.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut munus divinum quod sumpsimus, intercedente beato Vitale martyre tuo, salutari nobis prosit effectu. Per.

APOSTOLORUM PHILIPPI ET JACOBI.

Officium.

EXCLAMAVERUNT ad te, Domine, in tempore afflictionis suæ: et tu de cœlo exaudisti eos: alleluya, alleluya.

Psalmus.

EXSULTATE justi in Domino: rectos decet collaudatio.

Oratio.

DEUS, qui nos annuâ apostolorum tuorum Philippi et Jacobi solemnitate lætificas: præsta, quæsumus, ut quorum gaudemus meritis, instruamur exemplis. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiæ.

STABUNT justi in magnâ constantiâ adversùs eos qui se angustiaverunt, et qui abstulerunt labores eorum. Videntes autem turbabuntur timore horribili et mirabuntur in subitatione insperatæ salutis, dicentes intra se pœnitentiam agentes, et præ angustiâ spiritûs gementes; Hi sunt quos aliquando habuimus in derisum, et in similitudinem improperii. Nos insensati vitam illorum æstimabamus insaniam, et finem illorum sine honore. Quomodo ergo computati sunt inter filios Dei: et inter sanctos sors illorum est.

Alleluya. *V.* Stabunt justi in magnâ constantiâ adversùs eos qui se angustiaverunt.

Secundum

Alleluya. *V.* Nonne cor nostrum ardens erat in nobis de Jesu dum loqueretur nobis in viâ.

Sequentia de Communi.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum, et in me credite. In domo Patris mei, mansiones multæ sunt. Si quo minus dixissem vobis: quia vado parare vobis locum. Et si abiero et præparavero vobis locum, iterum veniam et accipiam vos ad meipsum, ut ubi ego sum et vos sitis. Et quò ego vado scitis, et viam scitis. Dicit ei Thomas; Domine, nescimus quò vadis: et quomodo possumus viam scire? Dicit ei Jesus; Ego sum via, veritas et vita. Nemo venit ad Patrem, nisi per me. Si cognovissetis me, et Patrem meum utique cognovissetis. Et amodo cognoscetis eum, et vidistis eum. Dicit ei Philippus; Domine, ostende nobis Patrem, et sufficit nobis. Dicit ei Jesus; Tanto tempore vobiscum sum et non cognovistis me? Philippe, qui videt me videt et Patrem meum. Quomodo tu dicis: Ostende nobis Patrem? Non credis quia ego in Patre, et Pater in me est? Verba quæ ego loquor vobis, à meipso non loquor. Pater autem in me manens, ipse facit opera. Non creditis, quia ego in Patre, et Pater in me est? Alioquin, propter ipsa opera credite. Amen amen, dico vobis: qui credit in me, opera quæ ego facio et ipse faciet, et majora horum faciet: quia ego ad Patrem vado. Et quodcunque petieritis in nomine meo: hoc faciam.

Credo.

Offertorium. Confitebuntur.

Secreta.

DEUS, Ecclesiæ tuæ redemptor atque perfector, da ut, apostolorum tuorum Philippi et Jacobi precibus, Paschalis sacramenti dona capiamus, quorum nobis magisterio ea voluisti prædicari. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio.

TANTO tempore vobiscum sum et non cognovistis me: Philippe qui videt me: videt et Patrem alleluya: non credis quia ego in Patre et Pater in me est, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

PASCHALE mysterium recensentes, beatorum apostolorum Philippi et Jacobi, Domine, quæsumus, precibus foveamur, quorum magisterio cognovimus exsequendum. Per.

IN INVENTIONE SANCTÆ CRUCIS.

Officium.

NOS autem gloriari oportet in cruce Domini nostri Jesu Christi in quo est salus, vita et resurrectio nostra, per quem salvati et liberati sumus.

Psalmus.

DEUS misereatur nostri et benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos: et misereatur nostri.

Oratio.

DEUS, qui in præclarâ salutiferæ crucis inventione passionis tuæ miracula suscitâsti; concede ut vitalis ligni pretio, æternæ vitæ suffragia consequamur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Nulla fiat memoria de resurrectione, sed de martyribus Alexandro, Evencio et Theodoro.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus; ut qui sanctorum martyrum tuorum Alexandri, Evencii et Theodori natalitia colimus, à cunctis malis imminentibus eorum intercessionibus liberemur. Per.

Ad Galatas.

FRATRES, Confido de vobis in Domino, quòd nihil aliud sapietis. Qui autem conturbat vos, portabit judicium quicunque est ille. Ego autem, fratres, si circumcisionem prædico: quid adhuc persecutionem patior? Ergo evacuatum est scandalum crucis. Utinam et abscindantur, qui vos conturbant. Quicunque enim volunt placere in carne, hi cogunt vos circumcidi tantùm, ut crucis Christi persecutionem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur, legem custodiunt. Sed volunt vos circumcidi, ut in carne vestrâ glorientur. Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi. Per quem mihi mundus crucifixus est: et ego mundo.

Alleluya. *V.* Dulce lignum dulces clavos dulcia ferens pondera quæ sola fuisti digna sustinere regem cœlorum et Dominum.

Secundum

Alleluya. *V.* Dicite in gentibus quia Dominus regnavit à ligno.

Sequentia.

SALVE, crux sancta, arbor digna,
Cujus robur pretiosum mundi ferens talentum,
Ut hostis per lignum victor ligno revinceretur;
Quodque exortu mortis primis erat terrigenis paradiso propulsis,
Causa etiam vitæ foret cunctis Christi morte verè vivificatis:
Horrificum tu es semper signum inimicis, crux sacra, sævis,
Quam mors pavet infernusque timet: quæ Christo suos reconsignans;
Cui laus sit in ævum. Amen.

Evangelium. Erat homo ex Pharisæis. *Require in festo Sanctæ Trinitatis.*

Credo.

Offertorium.

PROTEGE, Domine, plebem tuam per signum sanctæ crucis ab omnibus insidiis inimicorum omnium: ut tibi gratam exhibeamus servitutem: et acceptabile tibi fiat sacrificium nostrum, alleluya.

Secreta.

SACRIFICIUM, Domine, quod immolamus placatus intende; ut ab omni nos exuat bellorum nequitiâ, et per vexillum sanctæ crucis Filii tui ad conterendas potestates et adversariorum insidias nos in tuæ protectionis securitate constituat. Per eundem.

Alia Secreta.

SUPER has, quæsumus, Domine, hostias benedictio copiosa descendat; quæ et sanctificationem nobis clementer operetur, et de tuorum martyrum nos solemnitate lætificet. Per.

Præfatio. Qui salutem.

Communio.

PER lignum servi facti sumus: et per sanctam crucem liberati sumus: fructus arboris seduxit nos: Filius Dei redemit nos, alleluya.

Postcommunio.

REPLETI alimoniâ cœlesti et spirituali poculo recreati, quæsumus, omnipotens Deus; ut nos ab hoste maligno defendas, quos per lignum sanctæ crucis Filii tui Domini nostri armis justitiæ pro salute mundi triumphare jussisti. Qui tecum.

Alia Postcommunio.

SUMPTIS, Domine, muneribus sacris, tribue, quæsumus, ut ad eadem appetenda sanctorum martyrum tuorum Alexandri, Evencii et Theodori precibus et exemplis promptiùs incitemur. Per.

SANCTI JOHANNIS ANTE PORTAM LATINAM.

Officium. In medio ecclesiæ.

Oratio.

DEUS, qui conspicis quia nos undique mala nostra perturbant; præsta, quæsumus, ut beati Johannis apostoli tui et evangelistæ intercessio gloriosa nos protegat. Per.

Epistola. Qui timet Deum.

Alleluya. *V.* Hic est discipulus.

Sequentia. Laus devota.

Evangelium. Dixit Jesus Petro.

Credo.

Offertorium. Justus ut palma.

Secreta.

SIC nos, quæsumus, Domine, beati Johannis apostoli tui et evangelistæ solemnia tuis fac celebrare mysteriis, ut quæ prædicavit et credamus pariter et sequamur. Per.

Præfatio de Apostolis dicatur.

Communio. Exiit sermo.

Require hæc omnia in alio festo in hebdomadâ Natalis Domini.

Postcommunio.

REFECTI, Domine, pane cœlesti, intercedente beato Johanne apostolo tuo et evangelistâ, ad vitam, quæsumus, nutriamur æternam. Per.

IN FESTO TRANSLATIONIS SANCTI ANDREÆ APOSTOLI.

Officium. Mihi autem *cum* alleluya.

Oratio.

DEUS, qui nos beati Andreæ apostoli tui venerandâ lætificas translatione; ejus intercessione ad tuæ visionis claritatem nos transferre digneris. Per.

Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Per manus apostolorum fiebant signa, et prodigia magna in plebe. Et erant omnes unanimiter in templo, in porticu Salomonis. Cæterorum autem nemo audebat conjungere se illis: sed magis magnificabat eos populus. Magis autem augebatur credentium in Domino multitudo virorum ac mulierum. Ita ut in plateis ejicerent infirmos in lectulis, et in grabatis, ut, veniente Petro, saltem umbra illius obumbraret quemquam illorum. Currebat autem multitudo vicinarum civitatum Hierusalem, afferentes ægros et vexatos à spiritibus immundis: qui curabantur omnes. Et vocantes apostolos, denunciaverunt ne loquerentur in nomine Domini Jesu, et dimiserunt eos. Et illi quidem ibant gaudentes à conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati. Omni autem die in templo et circa domos non cessabant, docentes et evangelizantes: Jesum Christum.

Alleluya. *V.* Dilexit Andream.

Secundum Alleluya *de resurrectione, sive de ascensione si infra octavas evenerit.*

Sequentia. Sacrosancta hodiernæ translationis præconia, *ut in alio festo.*

Evangelium. Ambulans Jesus.

Credo.

Offertorium. Confitebuntur.

Secreta.

IN sancti apostoli tui Andreæ, Domine, translatione nos hæc oblatio pietati tuæ reddat acceptos; ut sicut illum beata retributio, ita nos gratiæ tuæ comitetur miseratio. Per Dominum.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. Ego sum vitis.

Postcommunio.

IMPETRET, quæsumus, Domine, fidelibus tuis auxilium tuum oratio sancti Andreæ apostoli tui; ut in cujus sunt translatione devoti, fiant ejus perpetuæ societatis participes. Per.

SANCTORUM GORDIANI ET EPIMACHI MARTYRUM.

Officium. Sancti tui, Domine, benedicent.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beatorum martyrum tuorum Gordiani et Epimachi solemnia colimus, eorum apud te intercessionibus adjuvemur. Per.

Epistola. Justorum animæ.

Alleluya. *V.* Sancti tui, Domine, florebunt.

Evangelium. Ego sum vitis, vos palmites.

Offertorium. Mirabilis.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, Domine Deus noster, ut sicut in conspectu tuo mors est pretiosa sanctorum, ita eorum merita venerantium accepta tibi reddatur oblatio. Per.

Communio. Justorum animæ.

Postcommunio.

REFICE, quæsumus, Domine, populum tuum spiritualibus instrumentis, et quorum tribuis solemnia celebrare, fac eorum gaudiis interesse. Per.

SANCTORUM NEREI, ACHILLEI, ATQUE PANCRACII MARTYRUM.

Officium.

ECCE oculi Domini super timentes eum, sperantes in misericordiâ ejus, alleluya : ut eripiat à morte animas eorum : quoniam adjutor et protector noster est, alleluya, alleluya.

Psalmus.

EXSULTATE justi in Domino: rectos decet collaudatio.

Oratio.

SEMPER nos, Domine, martyrum tuorum Nerei et Achillei atque Pancracii foveat, quæsumus, beata solemnitas, et tuo dignos reddat obsequio. Per.

Epistola. Justi autem in perpetuum.

Alleluya. *V.* Vox exsultationis.

Evangelium. Ego sum vitis, vos palmites.

Offertorium. Confitebuntur.

Secreta.

SANCTORUM martyrum tuorum, Domine, Nerei, Achillei atque Pancracii tibi grata confessio, et munera nostra commendet, et tuam nobis indulgentiam semper imploret. Per.

Communio. Gaudete justi.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Domine Deus noster, ut beatorum martyrum tuorum Nerei et Achillei atque Pancracii deprecationibus sacramenta sancta quæ sumpsimus, ad tuæ nobis proficiant placationis augmentum. Per.

SANCTI DUNSTANI ARCHIEPISCOPI.

Officium. Sacerdotes tui. Alleluya alleluya.

Oratio.

DEUS, qui beatum Dunstanum pontificem tuum ad regna transtulisti cœlestia; da nobis per gloriosa ejus merita ad gaudia transire perennia. Per.

Memoria de sanctâ Potencianâ virgine.

Oratio.

CONCEDE nobis, quæsumus, omnipotens Deus, sanctæ Potencianæ virginis tuæ et exsultare meritis, et beneficiorum ejus attolli suffragiis. Per.

Epistola. Ecce sacerdos.

Gradale. Juravit Dominus.

Alleluya. *V.* Posui adjutorium.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Homo quidam peregrè.

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vera.

Offertorium. Inveni David.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, munera supplicantis familiæ tuæ quæ tibi in beati Dunstani confessoris tui atque pontificis solemnitate deferimus, precantes, ut, ejus patrocinio venerando adjuti, defendi mereamur ab omnium inimicorum insidiis. Per.

Alia.

HOLOCAUSTA hæc, Domine, benedictione tuâ sanctifica; ut sanctæ Potencianæ virginis tuæ tibi sint meritis accepta, in cujus sunt veneratione oblata. Per.

Communio. Domine, quinque.

Postcommunio.

BEATI Dunstani confessoris tui atque pontificis, quæsumus, Domine, deprecatione nos adjuva, in cujus veneratione tua contingimus sacramenta. Per.

Alia.

SUMPTIS, Domine, salutis æternæ alimoniis, beatâ Potencianâ intercedente, ita nos tuis fac uti sacramentis, ut æternis mereamur interesse conviviis. Per.

SANCTI ALDELMI EPISCOPI.

Officium. Statuit ei.

Oratio.

DEUS, qui hodiernâ die sanctum pontificem tuum Aldelmum ad æterna sublevâsti gaudia; ejus, quæsumus, meritis, illuc nos tua perducat misericordia. Per.

Memoria de sancto Urbano.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beati Urbani martyris tui atque pontificis solemnia colimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per.

Epistola. Justum deduxit.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. *V.* Justus germinabit.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Vigilate quia nescitis.

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vera.

Offertorium. Veritas mea.

Secreta.

HUJUS tibi precibus, Domine, nostra, quæsumus, grata reddatur oblatio, pro cujus est festivitate immolata. Per Dominum.

Alia.

MUNERA, quæsumus, Domine, tibi dicata sanctifica; et, intercedente beato Urbano martyre tuo atque pontifice, per hæc eadem nos placatus intende. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

SOLEMNITATEM, quæsumus, Domine, sancti pontificis Aldelmi celebrantibus adesto propitius, et nobis, ejus meritis, concede gaudia vitæ cœlestis. Per.

Alia.

SUMENTES, Domine, sacramenta cœlestia, pietatem tuam humili devotione deposcimus, ut illam quæ in beato Urbano martyre tuo atque pontifice flagravit fortem dilectionem nobis benignus aspires. Per.

SANCTI AUGUSTINI EPISCOPI ANGLORUM APOSTOLI.

Officium. Sacerdotes Dei benedicite.

Oratio.

DEUS, qui beatum Augustinum pontificem doctorem populo concessisti Anglorum: ejus interventu, nobis tribue veniam peccatorum, et cum eo cœlestium gaudia præmiorum. Per.

Epistola. Dedit Dominus.

Gradale. Ecce sacerdos.

Alleluya. *V.* Amavit.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Designavit.

Quære in festo sancti Lucæ evangelistæ.

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vera.

Offertorium. Inveni David.

Secreta.

GRATA tibi sint, Domine, quæsumus, oblata munera, quibus et beati Augustini confessoris tui atque pontificis merita veneramur, et nostræ pariter recolimus insignia libertatis et vitæ. Per Dominum.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

SANCTA tua, quæsumus, Domine, quæ pro beati Augustini confessoris tui atque pontificis hodiernâ solemnitate libavimus nos refoveant; quibus et jugiter satiemur, et semper desideremus expleri. Per.

SANCTI GERMANI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Statuit.

Oratio de Communi unius confessoris et pontificis.

Epistola. Ecce sacerdos.

Gradale. Juravit Dominus.

Alleluya. *V.* Disposui testamentum.

Evangelium. Homo quidam peregrè.

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vera.

Offertorium. Veritas mea.

Communio. Beatus servus.

SANCTÆ PETRONILLÆ VIRGINIS.

Officium. Dilexisti.

Oratio.

DEUS, qui beatæ Petronillæ virginis tuæ animam in cœlestibus collocâsti; fac nos, ejus interventu, à peccatorum nostrorum nexibus solvi et ab omni semper adversitate defendi. Per.

Epistola. Qui gloriatur.

Gradale. Dilexisti.

Alleluya. *V.* Specie tuâ.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem virginibus.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

SACRIFICIUM quod tuæ offerimus majestati, clementissime Deus, placatus suscipe; et, per merita beatæ Petronillæ virginis tuæ, præsentis vitæ subsidium et futuræ felicitatem concede. Per.

Communio. Diffusa.

Postcommunio.

PERCEPTIS, Domine, salutaribus sacramentis, quæsumus, ut, intercedente beatâ Petronillâ virgine tuâ, per hæc proficere ad gaudia mereamur æterna. Per.

SANCTI NICHOMEDIS MARTYRIS.

Officium. Lætabitur justus.

Oratio.

DEUS, qui nos beati Nichomedis martyris tui meritis et intercessione lætificas, concede propitius, ut qui ejus beneficia poscimus, dono tuæ gratiæ consequamur. Per.

Epistola. Beatus vir qui in sapientiâ.

Gradale. Beatus vir.

Alleluya. *V.* Posuisti, Domine.

Evangelium. Si quis vult post me.

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vera.

Offertorium. In virtute.

Secreta.

MUNERA, Domine, oblata sanctifica; et, intercedente beato Nichomede martyre tuo, nos per hæc à peccatorum nostrorum maculis emunda. Per.

Communio. Posuisti.

Postcommunio.

SUPPLICES te rogamus, omnipotens Deus, ut quos tuis reficis sacramentis, intercedente beato Nichomede martyre tuo, tibi etiam placitis moribus dignanter deservire concedas. Per.

SANCTORUM MARCELLINI ET PETRI MARTYRUM.

Officium.

CLAMAVERUNT justi: et Dominus exaudivit eos: et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos.

In tempore Paschali, Alleluya, alleluya.

Psalmus.

BENEDICAM Dominum in omni tempore: semper laus ejus in ore meo.

Oratio.

DEUS, qui nos annuâ beatorum martyrum tuorum Marcellini et Petri solemnitate lætificas, præsta, quæsumus, ut quorum gaudemus meritis provocemur exemplis. Per Dominum.

Lectio libri Apocalypsis beati Johannis Apostoli.

IN diebus illis, Respondens unus de senioribus dixit mihi; Hi qui amicti sunt stolis albis, qui sunt et unde venerunt? Et dixi illi; Domine mi, tu scis. Et dixit mihi; Hi sunt qui venerunt ex magnâ tribulatione, et laverunt stolas suas et dealbaverunt in sanguine Agni. Ideo sunt ante thronum Dei, et serviunt ei die ac nocte in templo ejus. Et qui sedet in throno, habitat super illos. Non esurient neque sitient ampliùs, et non cadet super illos sol neque ullus æstus. Quoniam Agnus qui in medio throni est reget illos, et deducet eos ad vitæ fontes aquarum. Et absterget Deus omnem lacrymam: ab oculis eorum.

Gradale. Justorum animæ.

Alleluya. ℣. Mirabilis.

Evangelium. Cùm audieritis.

Offertorium. Lætamini.

Secreta.

VOTIVA, Domine, dona deferentes in tuorum martyrum Marcellini et Petri passione, tuam magnificentiam veneramur; et per ea nobis imploramus tuæ pietatis auxilium. Per Dominum.

Communio. Justorum animæ.

Postcommunio.

PROTEGAT, quæsumus, Domine, populum tuum et participatio cœlestis indulta convivii et deprecatio collata sanctorum. Per.

SANCTI BONIFACII SOCIORUMQUE EJUS MARTYRUM.

Officium. Sancti tui, Domine.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui beato Bonifacio sociisque ejus palmam martyrii contulisti; præsta, quæsumus, nobis, eorum meritis, indulgentiam, qui eis largiri dignatus es coronam. Per.

Epistola. Spectaculum.

Gradale. Clamaverunt.

Alleluya. ℣. Sancti tui, Domine, florebunt.

Evangelium. Cùm persequentur.

Offertorium. Confitebuntur.

Secreta.

OBLATIONEM famulorum tuorum suscipe, omnipotens Deus, quam

tibi suppliciter deferimus in honore beati Bonifacii martyris tui sociorumque ejus; ut qui tibi semetipsum obtulit hostiam laudis in odorem suavitatis, ejus nos precibus aduniri mereamur Unigenito Filio tuo Domino nostro Jesu Christo. Qui tecum.

Communio. Gaudete justi.

Posteommunio.

TUA nos misericordia, Deus, per hæc sacramenta quæ sumpsimus, intercedente beato Bonifacio martyre tuo sociisque ejus, et ab omni surreptione vetustatis expurget, et capaces sanctæ novitatis efficiat. Per.

SANCTORUM MEDARDI ET GILDARDI EPISCOPORUM.

Officium. Sacerdotes ejus.

Oratio.

DEUS qui sanctam nobis hujus diei solemnitatem in honore sanctorum confessorum tuorum atque pontificum Medardi et Gildardi consecrâsti; adesto familiæ tuæ precibus, et dona ut quorum festa celebramus, eorum merito et auxilio sublevemur. Per.

Epistola. Plures facti.

Gradale. Sacerdotes ejus.

Alleluya. *V.* Fulgebunt.

Evangelium. Sint lumbi.

Offertorium. Exsultabunt.

Secreta.

RESPICE, Domine, quæsumus, populum tuum ad tua sacramenta currentem; et præsentem festivitatem sanctorum confessorum tuorum atque pontificum Medardi et Gildardi; ut quod in honore nominis tui detulerunt, cunctis prosit ad veniam. Per.

Communio. Ego vos elegi.

Posteommunio.

GRATIAS tibi agimus, Domine Deus noster, qui nos cœlesti remedio reparare dignatus es; da, quæsumus, peccatis nostris, veniam sicut beatis confessoribus tuis Medardo et Gildardo dedisti sedem pontificatûs. Per.

SANCTÆ COLUMBÆ ABBATIS.

Officium. Os justi.

Oratio.

CORDIBUS nostris, quæsumus, Domine, cœlestis gloriæ inspira desiderium; et præsta, ut in dextris illuc feramus manipulos justitiæ, ubi tecum sidus aureum sanctus coruscat abbas Columba. Per.

Memoria de martyribus Primo et Feliciano.

Oratio.

FAC nos, quæsumus, Domine, sanctorum martyrum tuorum Primi et Feliciani semper festa sectari; quorum suffragiis protectionis tuæ dona sentiamus. Per.

Epistola. Justus cor suum.

Gradale. Os justi.

Alleluya. *V.* Posui adjutorium.

Sequentia de Communi, scilicet Adest nobis.

Evangelium. Nemo accendit.

Credo.

Offertorium. Desiderium.

Secreta.

MUNERA nostra, quæsumus, Domine, propitius assume; et ut digne tuis famulemur altaribus, semper nos sancti Columbæ abbatis intercessione custodi. Per.

Alia.

FIAT tibi, quæsumus, Domine, hostia sacranda placabilis, pretiosi celebritate martyrii, quæ et peccata nostra purificet, et tuorum tibi vota conciliet famulorum. Per.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

REFECTI, Domine, benedictione solemni, quæsumus, ut per intercessionem sancti Columbæ abbatis medicina sacramenti quod sumpsimus corporibus nostris prosit et mentibus. Per.

Alia.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut sanctorum martyrum tuorum Primi et Feliciani cœlestibus mysteriis celebrata solemnitas indulgentiam nobis tuæ propitiationis adquirat. Per.

EODEM DIE
TRANSLATIO SANCTI EDMUNDI ARCHIEPISCOPI.

Sed differatur, ut decet.

Ad Missam. Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino diem festum celebrantes sub honore beati Edmundi archipræsulis: de cujus translatione gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

EXAUDI, Deus, orationem meam cùm deprecor: à timore inimici eripe animam meam.

Oratio.

DEUS, qui nos translationem beati Edmundi confessoris tui atque pontificis celebrare concedis: te supplices exoramus, ut ejus meritis et precibus à vitiis ad virtutes, et à carcere transferamur ad regnum. Per.

Epistola. Ecce sacerdos magnus qui in vitâ.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. *V.* Hic Edmundus pauper et modicus cœlum dives ingreditur: hymnis cœlestibus honoratur.

Sequentia de Communi, scilicet Alma cohors.

Evangelium. Homo quidam peregrè.

Offertorium. Veritas mea.

Secreta.

DEUS, qui in panem et vinum corpus tuum et sanguinem cœlesti benedictione convertis: concede nobis, per merita sancti Edmundi confessoris tui atque pontificis, ut ad tuam misericordiam revertentes, tuo beneplacito reformemur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

DEUS, qui beatum Edmundum confessorem tuum atque pontificem à suppliciis ad gaudia transtulisti; tribue, quæsumus, ut qui translationem ejus veneramur in terris, per ejus patrocinium ad cœlestia transferamur. Per.

SANCTI BARNABÆ APOSTOLI.

Officium. Mihi autem.

Oratio.

ECCLESIAM tuam, quæsumus, Domine, beati Barnabæ apostoli tui commendet oratio; et pro eâ interventor exsistat, quam doctrinâ et passione illustrat. Per.

Epistola. Jam non estis.

Gradale. Nimis honorati.

Alleluya. *V.* In omnem terram.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Hoc est præceptum.

Credo.

Offertorium. Mihi autem.

Secreta.

PLACATIONIS tibi, Domine, sacrificium in hac beatissimi Barnabæ apostoli tui solemnitate deferimus, cujus nos precibus hæc redemptionis nostræ suffragia et intelligere, quæsumus, concedas et assequi. Per.

Communio. Vos qui secuti.

Postcommunio.

SACRAMENTA cœlestia quæ pro beati Barnabæ apostoli tui passione, Domine, tuæ obtulimus majestati: ipsius nobis, quæsumus, fiant intercessione salutaria, in cujus natalitio sunt percepta. Per.

SANCTI TERRENANI ARCHIEPISCOPI.

Officium. Statuit.

Oratio.

DEUS, qui beatum Terrenanum, Pictorum archipræsulem, tuâ providentiâ sublimâsti, ut Pictos in tenebris suæ gentilitatis errantes ad verum tuæ divinitatis lumen perduceret: tribue nobis, quæsumus, ut, ejus gloriosis precibus et meritis, à præsentis vitæ periculis et à jehennæ incendiis liberemur. Per Dominum.

Epistola. Ecce sacerdos magnus, qui in vitâ suâ.

Gradale. Juravit Dominus.

Alleluya. ℣. Amavit.

Sequentia.

ALMI patris Terrenani
attollamus, Christiani,
laudes et præconia:
Ipsum piè deprecemur,
in hac die veneremur
ejusque solemnia.
Vas et lampas sanctitatis,
pacis semper claritatis,
dirigebat fœdera:
Nostræ matris ardens zelo
lucis fulgens nunc in cœlo,
decoravit opera.
Præsulatûs hic honore,
Dei plebis et amore,
famâ crevit lucidâ:
Sidus tale sibi datum,
cœlum gaudet fore natum,
gaudet et Albania.
Carnem fræno castitatis,
vas ut esset puritatis,
edomare studuit:
Inter sanctos numerari
et in luce collocari
cœlesti promeruit.
Hic egenos relevavit,
cibis potu satiavit,
nudis vestem tribuit:
Prudens, pius, castus, mitis,
palmes crescens veræ Vitis,
virtus ejus claruit.
Deprecamur hunc patronum,
ut ascendens Dei thronum
prece suâ meritis,
Nos qui culpâ sumus rei
sorti mergat summæ spei,
salvet et ab inferis.
Jesu Christe, tristi nece
nos, Ternani piâ prece,
salvos duc ad gaudia;
Ut muniti sanctâ cruce,
perfruamur tuâ luce
per æterna secula. Amen.

Evangelium. Homo quidam peregre.

Credo.

Offertorium. Inveni David.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, pro sollemnitate *(vel* commemoratione) sancti confessoris tui atque pontificis Terrenani offerimus, suppliciter deprecantes, ut sicut illi præbuisti sacræ fidei largitatem, sic nobis indulgentiam largiaris et pacem. Per.

Communio. Domine, quinque.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens et misericors Deus: ut qui nos sacramentorum tuorum participes efficis et ministros, intercedente beato Terrenano confessore tuo atque pontifice, supplicationes nostras placatus intendas. Per.

EODEM DIE.

SANCTORUM BASILIDIS, CIRINI, NABORIS, ET NAZARII MARTYRUM.

Officium. Intret in conspectu.

Oratio.

SANCTORUM martyrum tuorum, Basilidis, Cirini, Naboris et Nazarii, quæsumus, Domine, natalitia nobis votiva resplendeant: et quod illis contulit excellentia sempiterna, fructibus nostræ devotionis accrescat. Per.

Epistola. Justorum animæ.
Gradale. Vindica, Domine.
Alleluya. *V.* Justi epulentur.
Evangelium. Ecce ego mitto.
Offertorium. Exsultabunt.

Secreta.

DA nobis, quæsumus, Domine, puræ devotionis affectum: et sanctorum martyrum tuorum, Basilidis, Cirini, Naboris et Nazarii intercessionibus, etiam nostra munera propitius intuere. Per Dominum.

Communio. Posuerunt.

Postcommunio.

DIVINIS sacramentis refecti, quæsumus, Domine Deus noster: ut, sanctorum martyrum tuorum, Basilidis, Cirini, Naboris et Nazarii intercessionibus, gaudiis mereamur interesse cœlestibus. Per Dominum.

SANCTI BASILII EPISCOPI.

Officium. Statuit ei Dominus testamentum.

Oratio.

DEUS, qui beatum Basilium confessorem tuum doctorem præcipuum catholicæque fidei prædicatorem eligere dignatus es; præsta, quæsumus, ut, ipso pro nobis intercedente, peccatorum nostrorum mereamur exui malis, et tibi Domino sinceris mentibus deservire. Per.

Epistola. Ecce sacerdos.
Gradale. Domine prævenisti.
Alleluya. *V.* Justus germinabit.
Evangelium. Homo quidam peregrè.
Offertorium. Veritas.

Secreta.

SANCTI Basilii confessoris tui atque pontificis supplicatione, munus oblatum, Domine, quæsumus, fiat nobis in perpetuum salutare. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

SUMPTUM, Domine, cœlestis remedii sacramentum ad perpetuam nobis pervenire gratiam, beati Basilii confessoris tui atque pontificis obtineat intercessio gloriosa. Per.

SANCTORUM VITI ET MODESTI MARTYRUM.

Officium. Justi epulentur.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut sanctorum martyrum tuorum Viti et Modesti quorum celebramus victorias, participemur et præmiis. Per.

Epistola. Justi autem in perpetuum.

Gradale. Clamaverunt.

Alleluya. *V.* Mirabilis.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Dicebat Jesus turbis Judæorum, et principibus sacerdotum; Væ vobis qui ædificatis monumenta prophetarum. Patres autem vestri, occiderunt illos. Profectò testificamini, quòd consentitis operibus patrum vestrorum: quoniam quidem ipsi eos occiderunt, vos autem ædificatis eorum sepulchra. Propterea et sapientia Dei dixit: Mittam ad eos prophetas et apostolos, et ex illis occident et persequentur; ut inquiratur sanguis omnis prophetarum qui effusus est à constitutione mundi à generatione istâ. A sanguine Abel, usque ad sanguinem Zachariæ, qui periit inter altare et ædem. Ita dico vobis, requiretur ab hac generatione. Væ vobis legisperitis, qui abstulistis clavem scientiæ, et ipsi non introiistis, et ipsos qui introibant prohibuistis. Cùm hæc ad illos diceret, cœperunt Pharisæi et legisperiti graviter insistere, et os ejus opprimere de multis insidiantes ei, et quærentes capere aliquid ex ore ejus: ut accusarent eum.

Offertorium. Gloriabuntur.

Secreta.

PROPITIUS esto, Domine, supplicationibus nostris, et populi tui oblationibus precibusque susceptis, intercessione sanctorum martyrum tuorum Viti et Modesti, nostra ad te corda converte, ut à terrenis cupiditatibus liberi ad cœlestia desideria transeamus. Per.

Communio. Anima nostra.

Postcommunio.

SALUTARIS alimoniæ participatione refectos, beatorum martyrum tuorum Viti et Modesti nos, quæsumus, Domine, ubique defensione custodi, quorum hodie voluisti nos temporali solemnitate gaudere. Per.

TRANSLATIO SANCTI RICARDI EPISCOPI.

Officium. Statuit ei Dominus.

Oratio.

DEUS, qui nos translationem beati Ricardi confessoris tui atque pontificis solemniter celebrare concedis; tribue nobis, quæsumus, ejus meritis et precibus, à mundi hujus transire miseriâ, et ad gaudia pervenire cœlestia. Per.

Memoria de martyribus Cirico et Julictâ matre ejus.

Oratio.

EXAUDI nos, Domine Deus noster, cum sanctorum martyrum tuorum Cirici et Julictæ matris ejus tibi patrocinio supplicantes; et da ut quorum celebramus triumphum, possimus imitari constantiam. Per.

Epistola. Ecce sacerdos.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. *V.* Justus germinabit.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Homo quidam peregrè.

Offertorium. Veritas mea.

Secreta.

OFFERIMUS tibi preces et munera, suppliciter exorantes; ut, intercessione beati Ricardi confessoris tui atque pontificis cujus translationis solemnia colimus, à vitiis ad virtutes et à carcere transferri mereamur ad regnum. Per.

Alia.

OFFERIMUS tibi, Domine, fidelium tuorum dona solemnia, sanctorum martyrum tuorum Cirici et Julictæ intercessionibus confidentes; ut quod non exsequimur munus idoneâ servitute, illorum potiùs meritis efficiatur acceptum. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

PER hæc sacramenta, Domine, quæ sumpsimus et per intercessionem sancti pontificis tui Ricardi cujus translationis diem devotè celebramus, te supplices deprecamur, ut ipsius meritis et intercessione à tenebris hujus vitæ ad lucem perpetuam nos transferre digneris. Per Dominum.

Alia Postcommunio.

PLEBS tua, Domine, per hæc sancta quæ sumpsimus capiat sacræ benedictionis augmentum; et, intercessione sanctorum martyrum tuorum Cirici et Julictæ, copiosis beneficiorum tuorum semper sublevetur auxiliis. Per.

SANCTI BOTULPHI ABBATIS.

Officium. Os justi.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, tuorum lumen sanctorum, adesto piis Ecclesiæ tuæ precibus, et beati

Botulphi confessoris tui atque abbatis ubique protectione conserva propitius; ut cujus merita recolimus, intercessione suffulti, ad superna gaudia, te adjuvante, pervenire valeamus. Per.

Epistola. Justus cor.

Gradale. Os justi.

Alleluya. *V.* Posui adjutorium.

Evangelium. Nemo accendit.

Offertorium. Desiderium.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, sacrificium cujus te voluisti immolatione placari; et præsta, ut, beati Botulphi confessoris tui atque abbatis intercessione mundati, beneplacitum tibi nostræ mentis offeramus affectum. Per.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

DEUS, qui nos, à delictorum nostrorum contagiis tuorum expias perceptione sacramentorum; præsta, quæsumus, ut, beati confessoris tui atque abbatis Botulphi meritis, à cunctis eruamur adversis, et cœlestis vitæ perfruamur deliciis. Per.

SANCTORUM MARCI ET MARCELLIANI MARTYRUM.

Officium. Salus autem.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beatorum martyrum tuorum Marci et Marcelliani natalitia colimus, à cunctis malis imminentibus, eorum intercessionibus, liberemur. Per.

Epistola. Lingua sapientum.

Gradale. Justorum animæ.

Alleluya. *V.* Reddet Deus.

Evangelium. Videte ne quis.

Offertorium. Anima nostra.

Secreta.

PRÆVENIAT nos, quæsumus, Domine, gratia tua semper et subsequatur, et has oblationes quas pro peccatis nostris nomini tuo consecrandas offerimus benignus assume; ut, per intercessionem sanctorum martyrum tuorum Marci et Marcelliani, cunctis proficiant ad salutem. Per.

Communio. Amen dico.

Postcommunio.

UT percepta nos, Domine, sancta vivificent, sanctorum martyrum tuorum Marci et Marcelliani merita gloriosa nos adjuvent. Per.

SANCTORUM GERVASII ET PROTHASII MARTYRUM.

Officium.

LOQUETUR Dominus pacem in plebem suam et super sanctos suos et in eos qui convertuntur ad ipsum.

Psalmus.

BENEDIXISTI, Domine, terram tuam: avertisti captivitatem Jacob. Gloria Patri.

Oratio.

DEUS, qui nos annuâ sanctorum martyrum tuorum Gervasii et Prothasii solemnitate lætificas; concede propitius, ut quorum gaudemus meritis, accendamur exemplis. Per.

Epistola. Scimus quoniam diligentibus.

Quære in festo apostolorum Simonis et Judæ; et finiatur sic, sed pro nobis omnibus tradidit illum.

Gradale. Gloriosus Deus.

Alleluya. *V.* Sancti et justi.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Egrediente Jesu de templo, ait illi unus ex discipulis suis; Magister, aspice quales lapides et quales structuræ. Et respondens Jesus, ait illi; Vides has magnas omnes ædificationes? Non relinquetur lapis super lapidem, qui non destruatur. Et cùm sederet in monte Olivarum contra templum, interrogabant eum separatim Petrus et Jacobus et Johannes et Andreas; Dic nobis quando ista fient; et quod signum erit quando hæc omnia incipient consummari? Et respondens Jesus, cœpit dicere illis; Videte, ne quis vos seducat. Multi enim venient in nomine meo dicentes, quia ego sum: et multos seducent. Cùm audieritis prælia et opiniones bellorum, ne timueritis. Oportet enim hæc fieri: sed nondum finis. Exsurget autem gens super gentem, et regnum super regnum, et erunt terræmotus per loca et fames. Initium dolorum hæc. Videte autem vosmetipsos: tradent enim vos in conciliis, et in synagogis vapulabitis. Et ante reges et præsides stabitis propter me, in testimonium illis. Et in omnes gentes primùm oportet prædicare evangelium. Et cùm duxerint vos tradentes, nolite præcogitare, quid loquamini: sed quod datum fuerit vobis in illâ horâ, id loquamini. Non enim vos estis loquentes, sed Spiritus Sanctus. Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium. Et consurgent filii in parentes, et morte eos afficient. Et eritis odio omnibus hominibus propter nomen meum. Qui autem sustinuerit in finem: hic salvus erit.

Offertorium. Lætamini.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, laudis offerimus; qui beatis martyribus tuis

Gervasio et Prothasio contulisti, ut et pro tuo nomine mori non paverent, et sempiternâ gloriâ fulgeant interempti. Per.

Communio. Posuerunt.

Postcommunio.

BENEDICTIO tua, quæsumus, Domine, per hæc sancta mysteria tuorum impleat corda fidelium; ut et sanctorum martyrum tuorum Gervasii et Prothasii honorificent passiones, et remedia salutis æternæ quæ expetunt, eisdem patrocinantibus assequantur. Per.

TRANSLATIO SANCTI EDWARDI REGIS ET MARTYRIS.

Officium. Gloriâ et honore.

Oratio. Deus æterni triumphator.

Require in alio festo, scilicet in Quadragesimâ.

Epistola. Beatus vir qui inventus.

Gradale. Posuisti.

Alleluya. *V.* Beatus vir qui suffert.

Si fuerint novem Lectiones, dicatur Sequentia de Communi.

Evangelium. Si quis venit.

Offertorium. Posuisti, Domine.

Secreta et Postcommunio ut in alio festo.

Communio. Qui vult.

SANCTI ALBANI PROTOMARTYRIS ANGLORUM.

Officium. In virtute tuâ.

Oratio.

DEUS, qui hunc diem beati Albani martyrio consecrâsti; tribue, quæsumus, ut cujus annuo gratulamur officio, ejus continuo foveamur auxilio. Per.

Epistola. Justus si morte.

Gradale. Beatus vir.

Alleluya. *V.* Posuisti.

Sequentia.

EIA gaudens caterva ovanter eia,
Pange sonora Domino cantica: illius et enarra magnalia;
Ex toto corde: ex totâ virtute: ex totâ animâ Christo jubila,
Qui est sanctorum vita: virtus: gloria: præmium: corona:
Cujus pietas larga: comit aureâ:
Albanum laureâ.
Cujus præcellens gratia expurgavit ejus crimina,
Ejus et cornu per sæcla: exsultat in magnâ gloria.
Cùm enim percepisset divina munera,
Sanctæ religionis dona mystica;
Spernens idolatram regem: spernit idola;
Et cùm jam duceretur mortis ad supplicia,
Prece fugans flumina,
Per fluvii glareas siccâ transivit semitâ;
Pari quoque gratiâ,
Grata fontis munera: terra produxit arida.
Post hæc inclita, Albane pater, opera,
Linquens hæc terrestria,
Scandens cum gloriâ cœlorum dindima
Te nunc petimus, patrone, prece sedulâ,
Qui es nostra vera gloria,
Solve precum votis servorum scelera.

Sequens versus ter dicatur.

Exora pro gente Christianâ: et pro ejus pace æternâ,
Et nobis tibi supplicibus vitæ vera impetra gaudia,
Ubi sonat jugiter alleluya.

Evangelium. Si quis vult.

Offertorium. In virtute.

Secreta.

SICUT in beati Albani martyris tui veneratione te mirabilem prædicamus, sic, Domine, apud clementiam tuam per hæc piæ placationis officia pro nobis ipse pius interventor exoret. Per Dominum.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

UT tua nos, Domine, sacramenta purgent à crimine, sanctam majestatem tuam, quæsumus, beatus martyr tuus Albanus semper imploret. Per.

IN VIGILIA SANCTI JOHANNIS BAPTISTÆ.

Officium.

NE timeas, Zacharia; exaudita est oratio tua: et Elizabeth uxor tua pariet tibi filium: et vocabis nomen ejus Johannem: et erit magnus coram Domino: et Spiritu Sancto replebitur adhuc ex utero matris suæ: et multi in nativitate ejus gaudebunt.

Psalmus.

DOMINE, in virtute tuâ lætabitur rex: et super salutare tuum exsultabit vehementer.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus: ut familia tua per viam salutis incedat; et beati Johannis præcursoris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit secura perveniat Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Memoria de sanctâ Etheldredâ.

Oratio.

DEUS, qui nos beatæ Etheldredæ Virginis tuæ hodiernâ solemnitate lætificas: concede propitius, ut ejus meritis adjuvemur, cujus castitatis irradiamur exemplis. Per Dominum.

Lectio Hieremiæ prophetæ.

IN diebus illis, Factum est verbum Domini ad me, dicens; Priusquam te formarem in utero novi te: et antequam exires de vulvâ sanctificavi te, et prophetam in gentibus dedi te. Et dixi; A, a, a, Domine Deus: ecce nescio loqui, quia puer ego sum. Et dixit Dominus ad me; Noli dicere quia puer ego sum: quoniam ad omnia quæ mittam te ibis: et universa quæ mandavero tibi loquêris. Ne timeas à facie eorum: quia tecum ego sum, ut eruam te, dicit Dominus. Et misit Dominus manum suam, et tetigit os meum. Et dixit Dominus ad me; Ecce dedi verba mea in ore tuo: ecce constitui te hodie super gentes et super regna, ut evellas et destruas et disperdas et dissipes, et ædifices, et plantes, Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

FUIT homo missus à Deo cui nomen Johannes erat: hic venit,

V. Ut testimonium perhiberet de lumine: et parare Domino plebem perfectam.

Si dominica fuerit, dicatur hoc

Alleluya. *V.* Tu, puer, propheta altissimi vocaberis, præibis ante Dominum parare vias ejus.

Initium sancti evangelii secundum Lucam.

FUIT in diebus Herodis regis Judææ sacerdos quidam nomine Zacharias de vice Abia, et uxor illius de filiabus Aaron, et nomen ejus Elizabeth. Erant autem justi ambo ante Deum, incedentes in omnibus mandatis et justificationibus Domini sine querelâ. Et non erat illis filius, eo quòd esset Elizabeth sterilis, et ambo processissent in diebus suis. Fac-

tum est autem cùm sacerdotio fungeretur Zacharias in ordine vicis suæ ante Deum; secundùm consuetudinem sacerdotii, sorte exiit ut incensum poneret ingressus in templum Domini. Et omnis multitudo populi, erat orans foris horâ incensi. Apparuit autem illi angelus Domini, stans à dextris altaris incensi. Et Zacharias turbatus est videns, et timor irruit super eum. Ait autem ad eum angelus; Ne timeas, Zacharia, quoniam exaudita est deprecatio tua: et Elizabeth uxor tua pariet tibi filium, et vocabis nomen ejus Johannem. Et erit tibi gaudium et exsultatio, et multi in nativitate ejus gaudebunt. Erit enim magnus coram Domino, et vinum et siceram non bibet. Et Spiritu Sancto replebitur adhuc ex utero matris suæ: et multos filiorum Israel convertet ad Dominum Deum ipsorum. Et ipse præcedet ante illum in spiritu et virtute Heliæ: ut convertat corda patrum in filios et incredulos ad prudentiam justorum. Parare Domino: plebem perfectam.

Offertorium.

GLORIA et honore coronâsti eum et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Secreta.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut sicut beatus Johannes Baptista astruxit, Agnus ille tuus qui in præsentibus mysteriis declaratus est, peccata nostra semper emundet. Qui tecum.

Alia.

QUÆ in hoc altari proposita, Domine, oculis tuæ majestatis offerimus, sanctæ Etheldredæ virginis tuæ supplicationibus, quæsumus, propitiatus assume. Per.

Communio.

MAGNA est gloria ejus in salutari tuo: gloriam et magnum decorem impones super eum, Domine.

Postcommunio.

BEATI Johannis Baptistæ nos, quæsumus, Domine, præclara comitetur oratio; et quem venturum esse prædixit, poscat nobis fore placatum Jesum Christum Dominum nostrum. Qui tecum.

Alia.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut quod de mensâ cœlesti percepimus, beatâ Etheldredâ virgine tuâ intercedente, nostros ad te semper trahat affectus. Per.

IN DIE NATIVITATIS SANCTI JOHANNIS BAPTISTÆ.

Officium.

DE ventre matris meæ vocavit me Dominus nomine meo: et posuit os meum ut gladium acutum: sub tegumento manûs suæ protexit me: posuit me quasi sagittam electam.

Psalmus.

BONUM est confiteri Domino: et psallere nomini tuo, altissime.

Oratio.

DEUS, qui præsentem diem honorabilem nobis in beati Johannis

nativitate fecisti: da populis tuis spiritualium gratiam gaudiorum, et omnium fidelium mentes dirige in viam salutis æternæ. Per.

Lectio Esaiæ prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus; Audite, insulæ, et attendite, populi de longè: Dominus ab utero vocavit me, de ventre matris meæ recordatus est nominis mei. Et posuit os meum quasi gladium acutum: in umbrâ manûs suæ protexit me, et posuit me sicut sagittam electam. In pharetrâ suâ abscondit me, et dixit mihi; Servus meus es tu, Israel, quia in te gloriabor. Et nunc hæc dicit Dominus, formans me ex utero servum sibi. Dedi te in lucem gentium, ut sis salus mea usque ad extremum terræ. Reges videbunt et consurgent principes, et adorabunt Dominum Deum tuum: et sanctum Israel qui elegit te.

Gradale.

PRIUSQUAM te formarem in utero novi te: et antequam exires de ventre sanctificavi te.

℣. Misit Dominus manum suam: et tetigit os meum et dixit mihi.

Repetatur Gradale.

Alleluya. ℣. Inter natos mulierum non surrexit major Johanne Baptistâ.

Sequentia.

SANCTI Baptistæ Christi præconis
Solemnia celebrantes,
moribus ipsum sequamur,
Ut ad vitam quam prædixit
asseclas suos perducat;
Devoti te sanctissime
hominum amice Jesu Christi flagitamus
ut gaudia percipiamus.

Sequens versus dicetur in nativitate sancti Johannis tantum.

Apparensque Zachariæ
Gabriel repromisit qui tuam celebrarent
obsequiis nativitatem.

Sequens versus dicetur in decollatione ejus tantum.

Maxima quæ dantur sanctis
in cœlo qui martyrii tui congaudemus
victoriis in die istâ.
Ut per hæc festa: æterna gaudia adipiscamur,
Quâ sancti Dei sacris deliciis læti congaudent,
Tu qui præparas fidelium corda,
Ne quid devium vel lubricum
Deus in eis inveniat,
Te deposcimus: ut crimina nostra
Et facinora: continuâ
prece studeas absolvere
Placatus,
Ut ipse suos semper invisere
Fideles,
Et mansionem
In eis facere
Dignetur;
Ut Agni vellere quem tuo digito
Mundi monstraveras tollere crimina,
nos velit induere;
Ut ipsum mereamur angelis associi
In albâ veste sequi
per portam clarissimam,

Sequens versus ter dicatur.

Amice Christi Johannes.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Elizabeth impletum est tempus pariendi, et peperit filium. Et audierunt vicini et cognati ejus, quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum illâ, et congratulabantur ei. Et factum est, in die octavo venerunt circumcidere puerum, et vocabant eum nomine patris sui Zachariam. Et res-

pondens mater ejus, dixit; Nequaquam, sed vocabitur Johannes. Et dixerunt ad illam; Quia nemo est in cognatione tuâ, qui vocetur hoc nomine. Innuebant autem patri ejus, quem vellet vocari eum. Et postulans pugillarem, scripsit dicens: Johannes est nomen ejus. Et mirati sunt universi. Apertum est autem illicò os ejus, et lingua ejus; et loquebatur benedicens Deum. Et factus est timor super omnes vicinos eorum: et super omnia montana Judææ divulgabantur omnia verba hæc. Et posuerunt omnes qui audierant in corde suo, dicentes; Quis, putas, puer iste erit? Etenim manus Domini erat cum illo. Et Zacharias pater ejus impletus est Spiritu Sancto: et prophetavit dicens: Benedictus Dominus Deus Israel: quia visitavit et fecit: redemptionem plebis suæ.

Credo.

Offertorium.

JUSTUS ut palma florebit: sicut cedrus quæ in Libano est multiplicabitur.

Secreta.

TUA, Domine, muneribus altaria cumulamus, illius nobis per hæc opem adesse poscentes et nativitatem honore debito celebrantes, qui Salvatorem mundi et cecinit affuturum, et adesse monstravit Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Præfatio quotidiana.

Communio.

TU puer propheta altissimi vocaberis, præibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.

Postcommunio.

SUMAT Ecclesia tua, Deus, beati Johannis Baptistæ generatione lætitiam, per quem suæ regenerationis cognovit auctorem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

Per totas Octavas dicatur eadem missa de sancto Johanne, nisi aliquod festum intercurrat, et nisi in dominicâ; sed sine Sequentiâ et Credo, *et nisi missa* Salus populi *vel missa dominicalis ex necessitate cantanda fuerit, et quando dicitur de sanctâ Mariâ vel de festo loci.*

SANCTORUM MARTYRUM JOHANNIS ET PAULI.

Officium.

MULTÆ tribulationes justorum et de his omnibus liberavit eos Dominus: Dominus custodit omnia ossa eorum: unum ex his non conteretur.

Psalmus.

BENEDICAM Dominum in omni tempore: semper laus ejus in ore meo.

Oratio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut nos geminata lætitia hodiernæ festivitatis excipiat, quæ de beatorum Johannis et Pauli glorificatione procedit: quos eadem fides et passio verè fecit esse germanos. Per.

Memoria de sancto Johanne.

Epistola. Hi sunt viri misericordiæ.

Gradale.

ECCE quàm bonum et quàm jocundum habitare fratres in unum.

V. Sicut unguentum in capite quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Alius Versus. Mandavit Dominus benedictionem et vitam usque in sæculum.

Hac die dicatur

Alleluya. *V.* Isti sunt duæ olivæ et duo candelabra lucentia ante Dominum:

habent potestatem claudere cœlum nubibus et aperire portas ejus: quia linguæ eorum claves cœli factæ sunt.

Si fiant novem Lectiones, dicatur Sequentia de Communi.

Evangelium. Attendite à fermento.

Offertorium. Gloriabuntur.

Secreta.

HOSTIAS altaribus tuis, Domine, placationis imponimus, potentiam tuam in sanctorum Johannis et Pauli passionibus honorando, et per eos nobis implorando veniam peccatorum. Per.

Communio. Et si coram.

Postcommunio.

SUMPTIS sacramentis plebs tua, Domine, quæsumus, repleta proficiat, et eorum fulta præsidiis quorum natalitia celebrat, quod temporaliter devota sectatur, æternum consequi mereatur. Per.

IN VIGILIA
APOSTOLORUM PETRI ET PAULI.

Officium.

DICIT Dominus Petro, Cùm esses junior cingebas te et ambulabas ubi volebas: cùm autem senueris extendes manus tuas: et alius te cinget et ducet quo tu non vis: hoc autem dixit significans quâ morte clarificaturus esset Deum.

Psalmus.

CŒLI enarrant gloriam Dei: et opera manuum ejus annunciat firmamentum.

Oratio.

DEUS, qui nos beatorum apostolorum tuorum Petri et Pauli natalitia gloriosa prævenire concedis; tribue, quæsumus, eorum nos semper et beneficiis præveniri et orationibus adjuvari. Per.

Memoria de sancto Leone papâ.

Oratio.

DEUS, qui beatum Leonem pontificem sanctorum tuorum meritis coæquâsti; concede propitius, ut qui commemorationis ejus festa percolimus, vitæ quoque imitemur exempla. Per.

Memoria de sancto Johanne Baptistâ.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Petrus et Johannes ascendebant in templum, ad horam orationis nonam. Et quidam vir qui erat claudus ex utero matris suæ bajulabatur: quem ponebant cotidie ad portam templi quæ dicitur speciosa, ut peteret elemosynam ab introeuntibus in templum. Is cùm videret Petrum et Johannem incipientes introire in templum, rogabat ut elemosynam acciperet. Intuens autem in eum Petrus cum Johanne, dixit; Respice in nos. At ille intendebat in eos, sperans se aliquid accepturum ab eis. Petrus autem dixit; Argentum et aurum non est mihi: quod autem habeo hoc tibi do. In nomine Jesu Christi Nazareni, surge et ambula. Et apprehensâ manu ejus dexterâ, allevavit eum, et protinus consolidatæ sunt bases ejus et plantæ. Et exsiliens stetit, et ambulabat. Et intravit cum illis in templum, ambulans et exsiliens et laudans Deum. Et vidit eum omnis populus ambulantem et laudantem Deum. Cognoscebant autem illum quoniam ipse erat qui ad elemosynam sedebat, ad speciosam portam templi. Et repleti sunt stupore et exstasi: in eo quod contigerat illi.

Gradale. In omnem terram.

Si dominica fuerit, dicatur unum Alleluya *de Communi Apostolorum.*

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Dixit Jesus Simoni Petro; Simon Johannis, diligis me plus his? Dicit ei; Etiam Domine, tu scis quia amo te. Dicit ei; Pasce agnos meos. Dicit ei iterum; Simon Johannis, diligis me? At illi; Etiam, Domine, tu scis quia amo te. Dicit ei; Pasce agnos meos. Dicit ei tertiò; Simon Johannis, amas me? Contristatus est Petrus, quia dixit ei tertiò, Amas me? et dixit ei; Domine, tu omnia scis: tu scis quia amo te. Dicit ei; Pasce oves meas. Amen, amen, dico tibi: cùm esses junior cingebas te et ambulabas ubi volebas. Cùm autem senueris, extendes manus tuas, et alius te cinget et ducet quò tu non vis. Hoc autem dixit, significans quâ morte clarificaturus esset Deum.

Offertorium. Mihi autem.

Secreta.

MUNERA, Domine, tuæ propitiationi deferimus, quæ tibi pro nostris grata jejuniis eorum, quæsumus, deprecatio quorum solemnia prævenimus efficiat. Per.

Alia.

ANNUE nobis, Domine, ut, intercessione beati Leonis confessoris tui atque pontificis, hæc nobis prosit oblatio, quam immolando totius mundi tribuisti relaxare debita. Per.

Præfatio quotidiana.

Communio.

SIMON Johannis, diligis me plus his: Domine, tu omnia nosti: tu scis, Domine, quia amo te.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, divina mysteria, beatorum apostolorum tuorum Petri et Pauli desiderata solemnia præcurrentes; præsta, quæsumus, ut eorum supplicationibus muniamur, quorum regimur principatu. Per.

Alia.

SUMENTES, Domine, divina mysteria, sancti Leonis confessoris tui atque pontificis pia nos, quæsumus, intercessio prosequatur; ut cujus solemnia recensemus, sentiamus optata præsidia. Per.

IN DIE APOSTOLORUM PETRI ET PAULI.

Officium.

NUNC scio verè quia misit Dominus angelum suum et eripuit me de manu Herodis et de omni exspectatione plebis Judæorum.

Psalmus.

ET Petrus ad se reversus dixit. Nunc

Oratio.

DEUS, qui hodiernam diem apostolorum tuorum Petri et Pauli martyrio consecrâsti; da Ecclesiæ tuæ eorum in omnibus sequi præceptum, per quos religionis sumpsit exordium. Per Dominum.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Misit Herodes rex manus, ut affligeret quosdam de Ecclesiâ. Occidit autem Jacobum fratrem Johannis, gladio. Videns autem quia placeret Judæis, apposuit apprehendere et Petrum. Erant autem dies azymorum. Quem cùm apprehendisset misit in carcerem, tradensque quatuor quaternionibus militum custodiendum, volens post Pascha producere eum populo.

Et Petrus quidem servabatur in carcere: oratio autem fiebat sine intermissione ab Ecclesiâ ad Deum pro eo. Cùm autem producturus eum esset Herodes, in ipsâ nocte erat Petrus dormiens inter duos milites, vinctus catenis duabus: et custodes ante ostium custodiebant carcerem. Et ecce angelus Domini astitit, et lumen refulsit in habitaculo carceris. Percussoque latere Petri, excitavit eum dicens; Surge velociter. Et ceciderunt catenæ de manibus ejus. Dixit autem angelus ad eum; Præcingere, et calcia te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi; Circumda tibi vestimentum tuum, et sequere me. Et exiens sequebatur eum, et nesciebat quia verum est quod fiebat per angelum. Æstimabat autem se, visum videre. Transeuntes autem primam et secundam custodiam, venerunt ad portam ferream quæ ducit ad civitatem: quæ ultrò aperta est eis. Et exeuntes processerunt vicum unum: et continuò discessit angelus ab eo. Et Petrus ad se reversus, dixit; Nunc scio verè quia misit Dominus angelum suum, et eripuit me de manu Herodis, et de omni exspectatione: plebis Judæorum.

Gradale. Constitues.

Alleluya. *V.* Tu es Simon Barjona cui caro et sanguis non revelavit Verbum Patris: sed ipse Pater qui est in cœlis.

Sequentia.

LAUDE jocundâ melos turma persona,
Jungendo verba
symphoniæ rhythmica,
Concrepans inclyta harmonia
vera sæcli lumina,
Luce qui aureâ illustrarunt
mundi regna omnia,
Vernant fortia jam quorum trophæa
in cœli regia,
Quorum merita dissolvant crimina
hac die fulgidâ;
Nam alter crucis supplicio triumphans:
alter ensis jugulo:
uterque nitet laureâ;
Et super sublimes sidera insignes
victoriâ: cœlicâ
prælati sunt in curiâ.
Hinc, beate Petre, qui maxima
reseras, claudis verbo cœli lumina,
Sume, pius, vota fidelia:
peccati cuncta dissolvendo vincula.
Sacra, Paule, ingere dogmata:
illustrans plebis pectora;
Et quousque det Deus perfecta:
ultra fer mentes sidera,
Dulcis quâ resultet musica:
virtutum fidibus atque melis concina,
In quâ symphonia miscetur:
et illa quæ verè diatesseron prima,
Constans virtute et justitiâ,
Temperantiâ et prudentiâ,
Quibus supera agmina ritè decorata:
Christo cantica psallunt enarmonica;
Nostro sint choro socia: illa dent lumina
quîs præconia damus hyperlyrica.
Sublime dicant nunc omnia Amen redempta.

Evangelium. Venit Jesus in partes. *Require in Cathedrâ sancti Petri.*

Credo.

Offertorium. Constitues.

Secreta.

HOSTIAS, Domine, quas nomini tuo consecrandas offerimus, apostolica prosequatur oratio; per quam nos et expiari tribuas et defendi. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio.

TU es Petrus: et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.

Postcommunio.

QUOS cœlesti, Domine, alimento satiâsti, apostolicis intercessionibus, ab omni, quæsumus, adversitate custodi. Per.

IN COMMEMORATIONE SANCTI PAULI.

Officium.

SCIO cui credidi et certus sum: quia potens est depositum meum servare in illum diem.

Psalmus.

DOMINE, probàsti me et cognovisti me: tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam.

Oratio.

DEUS, qui multitudinem gentium beati Pauli apostoli tui prædicatione docuisti; da nobis, quæsumus, ut cujus natalitia colimus, ejus apud te patrocinia sentiamus. Per.

Memoria de sancto Petro.

Oratio. Deus, qui beato Petro.

Require in Cathedrâ sancti Petri.

Memoria de sancto Johanne Baptistâ.

Ad Galatas.

FRATRES, Notum vobis facio evangelium quod evangelizatum est à me, quia non est secundùm hominem. Neque enim ego ab homine accepi illud neque didici, sed per revelationem Jesu Christi. Audìstis enim conversationem meam aliquando in Judaismo: quoniam supra modum persequebar Ecclesiam Dei, et expugnabam illam. Et proficiebam in Judaismo supra multos coætaneos meos in genere meo abundantiùs æmulator existens paternarum mearum traditionum. Cùm autem complacuit ei qui me segregavit de utero matris meæ, et vocavit per gratiam suam, ut revelaret Filium suum in me ut evangelizarem illum in gentibus: continuò non acquievi carni et sanguini, neque veni Hierosolymam ad antecessores meos apostolos: sed abii in Arabiam: et iterum reversus sum Damascum. Deinde post annos tres veni Hierosolymam videre Petrum, et mansi apud eum diebus quindecim. Alium autem apostolorum vidi neminem, nisi Jacobum fratrem Domini. Quæ autem scribo vobis, ecce coram Deo, quia non mentior. Deinde veni in partes Syriæ et Ciliciæ. Eram autem ignotus facie Ecclesiis Judææ quæ erant in Christo: Tantùm autem auditum habebant: quoniam qui persequebatur nos aliquando, nunc evangelizat fidem quam aliquando expugnabat. Et in me clarificabant: Dominum Jesum Christum.

Gradale. Qui operatus.

Alleluya. *V.* Magnus sanctus Paulus.

Sequentia. Solemnitas sancti Pauli.

Evangelium. Dixit Simon Petrus.

Credo.

Offertorium. Mihi autem.

Secreta.

OBLATIONEM tibi, Domine, votivam deferimus, precantes, ut ad laudem tui nominis et apostolicæ reverentiam dignitatis et ad nostrum proveniat sanctificata præsidium. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. Amen dico.

Require omnia ista in Conversione sancti Pauli, scilicet Gradale, Alleluya, *Sequentia, Evangelium, et Communio.*

Postcommunio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut Ecclesia tua et sacramentis refecta

salutaribus et beati Pauli apostoli suffulta supplicationibus, sic præsentia dona percipiat, ut capere mereatur æterna. Per.

IN OCTAVIS SANCTI JOHANNIS BAPTISTÆ

Ad Missam, Officium, Oratio, Epistola, Gradale, Alleluya, *Offertorium, et Communio, sicut in primâ die dicantur cum hoc Evangelio.*

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Dixit ad Zachariam angelus; Ne timeas, Zacharia, quoniam exaudita est deprecatio tua, et uxor tua Elizabeth pariet tibi filium, et vocabis nomen ejus Johannem. Et dixit Zacharias ad angelum; Unde hoc sciam? Ego enim sum senex, et uxor mea processit in diebus suis. Et respondens angelus, dixit ei; Ego sum Gabriel qui asto ante Deum, et missus sum loqui ad te, et hæc tibi evangelizare. Et ecce eris tacens, et non poteris loqui usque in diem quo hæc fiant, pro eo quòd non credidisti verbis meis quæ implebuntur in tempore suo. Et erat plebs exspectans Zachariam: et mirabantur quòd tardaret ipse in templo. Egressus autem, non poterat loqui ad illos. Et cognoverunt quòd visionem vidisset in templo. Et ipse erat innuens illis, et permansit mutus. Et factum est, Ut impleti sunt dies officii ejus, abiit in domum suam. Post hos autem dies concepit Elizabeth uxor ejus, et occultabat se mensibus quinque, dicens; Quia sic fecit mihi Dominus, in diebus quibus respexit auferre opprobrium meum: inter homines.

Si ista octava in sabbato vel in dominicâ evenerit, dicatur missa de octavis in capitulo.

IN VISITATIONE BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Ad Missam, Officium secundum usum Sarum.

GAUDEAMUS omnes in Domino diem festum celebrantes sub honore Mariæ virginis de cujus visitatione gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui sacratissimam virginem Mariam Unigeniti tui matrem mutuæ consolationis gratiâ beatam Elizabeth visitare fecisti; concede propitius nobis famulis tuis, ut ex ejus visitationibus assiduè consolemur, et à cunctis adversitatibus tuo munimine protegamur. Per eundem.

Lectio libri Sapientiæ.

EGO flos campi, et lilium convallium. Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. Sicut malus inter ligna sylvarum, sic dilectus meus inter filios. Sub umbrâ illius quem desiderabam sedi, et fructus ejus dulcis gutturi meo. Introduxit me rex in cellam vinariam; ordinavit in me caritatem. En dilectus meus loquitur mihi; Surge, propera, amica mea, columba mea, formosa mea, et veni. Jam enim hiems transiit; imber

abiit et recessit. Flores apparuerunt in terrâ nostrâ; tempus putationis advenit. Vox turturis audita est in terrâ nostrâ; ficus protulit grossos suos; vineæ florentes odorem suum dederunt. Surge, propera, amica mea, columba mea, et veni in foraminibus petræ, in cavernâ maceriæ. Ostende mihi faciem tuam. Sonet vox tua in auribus meis. Vox enim tua dulcis est: et facies tua decora.

Gradale.

BENEDICTA et venerabilis es, virgo Maria, quæ sine tactu pudoris inventa es mater Salvatoris.

V. Virgo Dei genitrix, quem totus non capit orbis: in tua se clausit viscera factus homo.

Alleluya. *V.* Mater mirifica,
summa per gratiam
dona multiplica,
ditans Ecclesiam:
sacris virtutibus
tollens dissidium,
confer petentibus
tuum præsidium.

Sequentia.

CELEBREMUS in hac die,
festum domûs Zachariæ
laudibus lætitiæ;
Contemplemur ibi gestum
et de festo fiat festum
jam domûs Ecclesiæ.
Thema jam solemnitatis
copiosæ caritatis
gratia recolitur;
Quam Elizabeth beata
senectute fœcundata
suscepisse scribitur.
Orbis totus gratuletur,
toto corde veneretur
dulcis visitatio.
Conpassim cordis benignitas,
excessim stans humilitas,
sacra consolatio.
In introitu Mariæ,
prolem, matrem, prophetiæ
Spiritus illuminat;
Confortata gemitum
roborata debitum
felix parens terminat.
Ergo festi hanc auctricem
lauda Dei genetricem,
Sion, ex præcordiis.
Quicquid dicas de benignâ
minus est à laude dignâ
debitis præconiis.
Visitatrix in montanis,
visitatrix in his planis
sis matris Ecclesiæ.
Medicina Christiana
quod non valet vis humana,
fiat dono gratiæ.
Benedicta mulierum,
sidus maris, lumen verum,
mœstum consolare clerum,
populum irradia.
Benedicto ventris tui
fructu dona nobis frui,
sicque simus semper sui
in perenni gloriâ. Amen.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Exsurgens Maria abiit in montana cum festinatione, in civitatem Judæ: et intravit in domum Zachariæ et salutavit Elizabeth. Et factum est, ut audivit salutationem Mariæ Elizabeth, exsultavit in gaudio infans in utero ejus. Et repleta est Spiritu Sancto Elizabeth, et exclamavit voce magnâ et dixit; Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui. Et unde hoc mihi, ut veniat mater Domini mei ad

me? Ecce enim ut facta est vox salutationis tuæ in auribus meis, exsultavit in gaudio infans in utero meo. Et beata quæ credidisti, quoniam perficientur in te quæ dicta sunt tibi à Domino. Et ait Maria; Magnificat anima mea Dominum. Et exsultavit spiritus meus: in Deo salutari meo.

Hic finitur istud Evangelium secundum usum Sarum.

Credo in unum.

Offertorium.

AVE Maria, gratiâ plena: Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui.

Secreta.

ECCLESIÆ tuæ, quæsumus, Domine, oblationem propitius intuere; et, intercedente gloriosâ virgine Dei genetrice Mariâ, unitatis ac pacis semper eidem dona concede. Per eundem.

Præfatio. Et te in visitatione.

Communio.

BEATA viscera Mariæ virginis: quæ portaverunt æterni Patris Filium.

Postcommunio.

DEUS, qui mediante beatâ virgine Mariâ mundo succurristi perdito; ipsius gloriosis meritis et precibus intervenientibus, concede placatus, ut ab Ecclesiæ tuæ regno omnium scandalorum perturbatione remotâ, in tuâ semper pace tibi debitè famuletur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Per totas octavas dicatur eadem missa, quando de octavis agitur, sed sine Credo. *Tamen in dominicâ infra octavas dicatur* Credo, *et in octavâ die si dominica fuerit. Et per octavas dicantur Sequentiæ sicut infra octavas Assumptionis ejusdem.*

EODEM DIE, SCILICET SECUNDO JULII. SANCTORUM PROCESSI ET MARTINIANI MARTYRUM.

Officium.

JUDICANT sancti gentes: et dominantur populis: regnabit Dominus Deus illorum in perpetuum.

Psalmus.

EXSULTATE justi in Domino: rectos decet collaudatio.

Oratio.

DEUS, qui nos beatorum martyrum tuorum Processi et Martiniani confessionibus gloriosis circumdas et protegis; da nobis et eorum imitatione proficere, et intercessione gaudere. Per.

Memoria de sancto Swythuno.

Oratio.

DEUS, qui hodiernam diem sacratissimam nobis in beati Swythuni confessoris tui atque pontificis depositione celebrare concedis; adesto propitius Ecclesiæ tuæ precibus, ut cujus gloriatur meritis, muniatur suffragiis. Per.

Memoria de apostolis.

Epistola. Sancti per fidem.

Gradale. Exsultabunt.

Alleluya. *V.* Reddet Deus.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Sedente Jesu super montem Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secretò, dicentes; Dic nobis quando hæc erunt? et quod signum adventûs tui, et consummationis sæculi? Et respondens Jesus, dixit eis; Videte, ne quis vos seducat. Multi enim venient in nomine meo, dicentes: Ego sum Christus: et multos seducent. Audituri enim estis prælia et opiniones præliorum:

videte ne turbemini. Oportet enim hæc fieri, sed non dum est finis. Consurget enim gens contra gentem, et regnum in regnum, et erunt pestilentiæ et fames et terræmotus per loca. Hæc autem omnia, initia sunt dolorum. Tunc tradent vos in tribulationem, et occident vos: et eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum. Et tunc scandalizabuntur multi, et invicem tradent, et odio habebunt invicem. Et multi pseudoprophetæ surgent, et seducent multos. Et quoniam abundabit iniquitas, refrigescet caritas multorum. Qui autem perseveraverit usque in finem: hic salvus erit.

Offertorium. Gloriabuntur.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, preces et munera oblata, quæ ut tuo sint digna conspectui, sanctorum martyrum tuorum Processi et Martiniani precibus adjuvemur. Per.

Alia.

SUSCIPE, clementissime Deus, munus quod tibi offerimus devotissimè; et, interveniente sancto Swythuno confessore tuo atque pontifice, ad utriusque prosperitatem vitæ illud pervenire misericorditer concede. Per.

Communio. Anima nostra.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Domine, divino refecti mysterio, ut qui sanctorum martyrum tuorum Processi et Martiniani temporali commemoratione gaudemus, eorum intercessionibus in eâ numeremur sorte salutis, in quâ illi sunt tuâ gratiâ gloriosi. Per Dominum.

Alia.

DEUS, qui nos à delictorum contagiis tuorum expias perceptione sacramentorum; præsta, quæsumus, ut, beati Swythuni confessoris tui atque pontificis meritis, à cunctis eruamur adversis, et cœlestis vitæ deliciis perfruamur. Per.

IN OCTAVA DIE VISITATIONIS

dicatur hæc Sequentia.

VENI, mater gratiæ,
fons misericordiæ,
miseris remedium;
Veni, lux Ecclesiæ;
tristibus lætitiæ
tu infunde radium.
Te reginam colimus,
tibi laudes canimus
ex affectu cordium;
Quæ es in angustiis
et in rebus dubiis
salus et solatium.
O stella præfulgida,
tu dira certamina
maris hujus reprime;
Simonis navicula
Filii tunicula
ne scindantur prohibe.
Portus navigantium,
preces supplicantium
filiorum suscipe;
Consolare flebiles,
juva pusillanimes,
et errantes corrige.
Quæ Deum hominibus
et ima cœlestibus
jungis, O puerpera;
Hæreses interime,
schismata tu destrue,
firma pacis fœdera. Amen.

MISSA DE APOSTOLIS PETRO ET PAULO INFRA OCTAVAS EORUNDEM,

quando de eis fit servitium.

Officium. Mihi autem.
Oratio. Deus, qui hodiernam.
Epistola. Jam non estis.
Gradale. Constitues.
Alleluya. *V.* Nimis honorati.
Evangelium. Hæc mando vobis.
Offertorium. Constitues.
Præfatio. Et te, Domine.
Communio. Vos qui secuti.

IN TRANSLATIONE ET ORDINATIONE SANCTI MARTINI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Statuit.

Oratio.

DEUS, qui populo tuo æternæ salutis beatum Martinum ministrum concessisti: præsta, quæsumus, ut qui executor mandatorum tuorum exstitit in terris, intercessor noster semper esse dignetur in cœlis. Per.

Memoria de apostolis et de Visitatione.
Epistola. Ecce sacerdos.
Gradale. Inveni David.
Alleluya. *V.* Elegit te.

Sequentia.

SACERDOTEM Christi Martinum
cuncta per orbem
canat Ecclesia pacis catholicæ,
Atque illius nomen
omnis hæreticus fugiat pallidus.
Pannonia lætetur
genetrix talis filii;
Italia exsultet
alitrix tanti juvenis;
Et Galliæ trina divisio
sacro certet litigio: cujus esse debeat præsul.
Sed pariter habere se patrem
omnes gaudeant.
Thuroni
soli ejus corpus foveant.
Hinc Francorum atque Germaniæ
plebs omnis plaudat;
Quibus videndum inspexit Dominum
in suâ veste.
Hic celebris est Ægypti partibus:
Græciæ quoque cunctis sapientibus,
Qui impares se Martini meritis
sentiunt: atque ejus medicamini.
Nam febres sedat: dæmonesque fugat:
paralytica membra glutinat:
Et mortuorum suâ prece trium:
reddit corpora vitæ pristinæ.
Hic ritus sacrilegos
destruxit: et ad Christi gloriam
dat ignibus idola.
Hic nudis mysteria
brachiis conficiens: præditus
est cœlesti lumine.
Hic oculis ac manibus in cœlum
et totis viribus suspensus
terrena cuncta respuit.
Ejus ori nunquam Christus defuit:
sive justitia: vel quicquid
ad veram vitam pertinet.
Igitur te cuncti poscimus, O Martine:
ut qui multa mira hîc ostendisti;
Etiam de cœlo gratiam Christi nobis
supplicatu tuo semper infundas. Amen.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Nolite timere, pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare vobis

regnum. Vendite quæ possidetis, et date elemosynam. Facite vobis sacculos qui non veterascunt, thesaurum non deficientem in cœlis; quo fur non appropiat, neque tinea corrumpit. Ubi enim thesaurus vester est: ibi et cor vestrum erit.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

INTERCESSIO, quæsumus, Domine, beati Martini confessoris tui atque pontificis munera nostra commendet, nosque majestati tuæ semper reddat acceptos. Per.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

PRÆSTENT nobis, Domine, quæsumus, sumpta sacramenta præsidium salutare; et, intervenientibus beati Martini confessoris tui atque pontificis meritis, ab omnibus nos absolve peccatis. Per.

IN OCTAVA APOSTOLORUM PETRI ET PAULI.

Officium. Sapientiam sanctorum.

Oratio.

DEUS, cujus dextera beatum Petrum apostolum ambulantem in fluctibus ne mergeretur erexit, et coapostolum ejus Paulum tertiò naufragantem de profundo pelagi liberavit; exaudi nos propitius, et concede, ut amborum meritis æternitatis gloriam consequamur. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Epistola. Hi sunt viri misericordiæ.

Gradale. Justorum animæ.

Alleluya. ℣. Isti sunt duæ olivæ.

Require in festo sanctorum Johannis et Pauli.

Sequentia. Ecce pulchra.

Quære in Communi plurimorum martyrum.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Jussit Jesus discipulos suos ascendere in naviculam, et præcedere eum trans fretum, donec dimitteret turbas. Et dimissâ turbâ, ascendit in montem solus orare. Vespere autem facto, solus erat ibi. Navicula autem in medio mari, jactabatur fluctibus. Erat autem ventus contrarius illis. Quartâ autem vigiliâ noctis venit ad eos, ambulans supra mare. Et videntes eum supra mare ambulantem, turbati sunt dicentes; quia phantasma est. Et præ timore clamaverunt. Statimque Jesus locutus est eis, dicens; Habete fiduciam: ego sum, nolite timere. Respondens autem Petrus, dixit; Domine, si tu es, jube me venire ad te super aquas. At ipse ait; Veni. Et descendens Petrus de naviculâ, ambulabat super aquam ut veniret ad Jesum. Videns verò ventum validum, timuit. Et cùm cœpisset mergi, clamavit dicens; Domine, salvum me fac. Et continuò Jesus extendens manum apprehendit eum: et ait illi; Modicæ fidei, quare dubitâsti? Et cùm ascendisset in naviculam, cessavit ventus. Qui autem in naviculâ erant, venerunt et adoraverunt eum, dicentes; Verè: filius Dei es.

Non dicatur Credo *nisi dominica fuerit.*

Offertorium. Exsultabunt.

Secreta.

INTENDE, precamur, Altissime, vota quæ reddimus; tibique placita fieri eorum precibus concede, pro quorum deferuntur honore. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. Justorum animæ.

Postcommunio.

SUMPTA, Domine, sacramenta cœlestia, beatis apostolis tuis Petro et Paulo deprecantibus, remedium nobis cœleste concilient. Per.

SANCTI PALADEI EPISCOPI ET DOCTORIS AC SCOTORUM APOSTOLI.

Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino diem festum celebrantes sub honore beati Paladei pontificis: de cujus solemnitate gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

EXSULTATE justi in Domino: rectos decet collaudatio.

Oratio.

DEUS qui Scotorum populo beatum Paladeum pontificem primum apostolum et doctorem catholicæ fidei mirabilem providisti; concede propitius, ut quem doctorem vitæ habuimus in terris, intercessorem apud te semper habeamus in cœlis. Per.

Epistola. Dedit Dominus.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. ℣. Elegit te.

Sequentia.

GAUDEAMUS in Messiâ,
veritate, vitâ, viâ,
beatorum gloriâ;
Dies festus celebretur,
quo Paladei cantetur
honor et memoria.
In solemnizatione (*vel* commemoratione)
cujus, cœlicæ personæ
stant cum reverentiâ;
Et collaudant Natum Dei,
qui est finis omnis spei
ex munificentiâ.
Hunc Paladeum doctorem,
parentelâ clariorem,
illustri prosapiâ,
Ortum fecit, quem virtutum
sanctis moribus imbutum
insignivit gratia.
Prudens, potens, temporatus,
spe et fide roboratus,
præminet justitiâ;
Et præpollet caritate,
quibus armis Deitate
datis vincit vitia.
Fastum, rixam et livorem,
avaritiam et torporem,
gulam, luxûs jacula,
Sternit, sedat, delet, pellit,
fugat, extirpat, refellit,
miles absque maculâ.
Scotis fidem prædicavit,
Terrenanum baptizavit
præsulem sanctissimum.
Kentigernum fonte lavit,
et Servanum ordinavit
suum suffraganeum.
Ergo, præsulum beate,
deprecantibus te date
nobis ad solatia;
A peccatis nos emunda,
claritatisque jocunda
intremus palatia. Amen.

Evangelium. Homo quidam peregrè.

Credo.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

MUNERA nostra, quæsumus, Domine, meritis et intercessionibus munifici pontificis tui Paladei atque doctoris sanctifica; ut in Filii tui Domini nostri Jesu Christi corpus et sanguinem

convertantur, et ad nostrarum proficiant salutem animarum. Per eundem.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

SUMPTIS, Domine, muneribus sacris, te supplices deprecamur, ut eorum virtute roborati, beati Paladei pontificis tui atque doctoris imitemur exempla, et ad gaudia perveniamus æterna. Per.

IN TRANSLATIONE SANCTI THOMÆ MARTYRIS.

Ad Missam, Officium, Epistola, Gradale, Alleluya, *Sequentia, Evangelium, Offertorium et Communio, sicut in alio festo in hebdomadâ Natalis Domini dicantur; cum Oratione* Deus, qui nos translationem beati, *Secretâ* Deus, qui in pane *et Postcommunione* Deus, qui beatum Thomam, *sicut in die translationis sancti Edmundi archiepiscopi supra scriptum est; mutatis tamen quæ mutanda sunt.*

Notandum est, quod proximâ dominicâ post festum translationis sancti Thomæ martyris, semper celebretur festum reliquiarum Sarum ecclesiæ quod nuper celebratum fuerat in octavis Nativitatis beatæ Mariæ.

IN FESTO RELIQUIARUM.

Ad Missam, Officium. Sapientiam sanctorum.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut sanctæ Dei genetricis semperque virginis Mariæ et sanctorum tuorum quorum reliquiæ in hac continentur ecclesiâ nos protegant merita; quatenus eorum precibus tranquillâ pace in tuâ jugiter laude lætemur. Per eundem.

Epistola. Hi sunt viri misericordiæ.

Gradale. Exsultabunt.

Alleluya. *V.* Sancti et justi.

Sequentia. Ecce pulchra.

Evangelium. Videns turbas Jesus.

Credo.

Offertorium. Mirabilis Deus.

Secreta.

MUNERA tua, misericors Deus, majestati oblata benigno, quæsumus, intuitu aspice; ut eorum nobis fiant precibus salutaria, quorum sacratissimæ in hac basilicâ reliquiæ sunt reconditæ. Per.

Communio. Gaudete justi.

Postcommunio.

DIVINA libantes mysteria, quæsumus, Domine, ut eorum nos ubique intercessio protegat, quorum hîc sacra gaudemus habere patrocinia. Per.

SANCTORUM VII FRATRUM MARTYRUM.

Officium.

LAUDATE pueri Dominum, laudate nomen Domini: qui habitare facit sterilem in domo matrem filiorum lætantem.

Psalmus.

SIT nomen Domini benedictum: ex hoc nunc et usque in sæculum.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui gloriosos martyres

tuos, Januarium, Felicem, Philippum, Silvanum, Alexandrum, Vitalem, et Marcialem fortes in suâ confessione cognovimus, pios apud te in nostrâ intercessione sentiamus. Per.

Epistola. Rememoramini.

Gradale. Anima nostra.

Alleluya. *V.* Laudate pueri Dominum, laudate nomen Domini.

V. Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc et usque in sæculum.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Loquente Jesu ad turbas, ecce mater ejus et fratres stabant foris quærentes loqui ei. Dixit autem ei quidam; Ecce mater tua et fratres tui foris stant, quærentes te. At ipse respondens, dicenti sibi ait; Quæ est mater mea, et qui sunt fratres mei? Et extendens manum in discipulos suos, dixit; Ecce mater mea, et fratres mei. Quicunque enim fecerit voluntatem Patris mei qui in cœlis est, ipse meus frater: et soror et mater est.

Offertorium. Anima nostra.

Secreta.

RESPICE, Domine, oblationes fidelium, ut tibi gratæ sint in tuorum passione sanctorum qui germano amore te diligentes sua corpora martyrio tradiderunt. Per.

Communio.

QUICUNQUE fecerit voluntatem Patris mei qui in cœlis est: ipse meus frater et soror et mater est, dicit Dominus.

Postcommunio.

REFECTI, Domine, gratiæ tuæ vitalibus alimentis, supplices imploramus, ut quorum celebramus victorias participemur et præmiis. Per.

IN TRANSLATIONE
SANCTI BENEDICTI ABBATIS.

Officium. Os justi.

Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus, Domine, beati Benedicti abbatis tibi commendet; ut quod nostris meritis non valemus, ejus patrocinio assequamur. Per.

Epistola. Justus cor suum.

Gradale. Os justi.

Alleluya. *V.* Posui adjutorium.

Si fiant novem Lectiones dicatur Sequentia de Communi, scilicet Adest nobis.

Evangelium. Nemo accendit.

Offertorium. Desiderium.

Secreta.

SACRIS altaribus, Domine, hostias superpositas sanctus Benedictus, quæsumus, in salutem nobis provenire deposcat. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

PROTEGAT nos, Domine, cum tui perceptione sacramenti beatus Benedictus abbas pro nobis intercedendo; ut et conversationis ejus experiamur insignia, et intercessionis ipsius percipiamus suffragia. Per.

TRANSLATIO SANCTI SWYTHUNI EPISCOPI
SOCIORUMQUE EJUS.

Officium. Sacerdotes ejus.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui hodiernam diem honorabilem nobis

in beati Swythuni confessoris tui atque pontificis sociorumque ejus translatione fecisti; da Ecclesiæ tuæ in hac celebritate lætitiam, ut quorum sacram solemnitatem veneramur in terris, eorum intercessione sublevemur in cœlis. Per Dominum.

Epistola. Plures facti sunt.
Gradale. Sacerdotes ejus.
Alleluya. *V.* Fulgebunt.
Nulla dicatur Sequentia.
Evangelium. Sint lumbi vestri.
Offertorium. Exsultabunt.

Secreta.

RESPICE, quæsumus, Domine, populum tuum ad tua sacramenta currentem in præsenti festivitate beati Swythuni confessoris tui atque pontificis sociorumque ejus, et concede, ut, ipsis intercedentibus, quod in honore tui nominis detulerunt, cunctis prosit ad veniam. Per.

Communio. Ego vos.

Postcommunio.

PIGNUS vitæ æternæ capientes, Domine, humiliter imploramus, ut, intercedente beato Swythuno confessore tuo atque pontifice sociisque ejus, quod in imagine contingimus sacramenti, manifestâ participatione sumamus. Per.

SANCTI KENELMI REGIS ET MARTYRIS.

Officium. Gloriâ et honore.

Oratio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, qui nobis præclaram hujus diei lætitiam pro beati Kenelmi martyris tui solemnitate tribuisti; intende serenus vota populi tui et concede ut cujus hodie festa percolimus, ejus semper meritis et precibus sublevemur. Per.

Epistola. Beatus vir qui inventus.
Gradale. Posuisti, Domine.
Alleluya. *V.* Beatus vir qui suffert.
Evangelium. Si quis venit.
Offertorium. Gloriâ et honore.

Secreta.

PRÆSENTIBUS, Domine, quæsumus, intende muneribus, et, patrocinante beato Kenelmo martyre tuo cujus solemnia veneranda recensemus, fidelibus tuis salutis indulgentiam conferant, et æternitatis præmia dignanter adquirant. Per.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

PERCIPIAT, quæsumus, Domine, plebs tua beati martyris tui Kenelmi natalitia celebrando cum exsultatione lætitiam; et quam cœlestis mensæ refecisti edulio, æternitatis tuæ facias ascribi consortio. Per.

SANCTI ARNULPHI EPISCOPI ET MARTYRIS.

Officium. Lætabitur justus.

Oratio.

ADESTO supplicationibus nostris, omnipotens Deus; et quibus fiduciam sperandæ pietatis indulges, intercedente beato Arnulpho martyre tuo atque pontifice, consuetæ misericordiæ tribue benignus effectum. Per.

Epistola. Beatus vir qui in sapientiâ.
Gradale. Justus non conturbabitur.
Alleluya. *V.* Beatus vir qui timet.
Evangelium. Si quis vult.
Offertorium. In virtute.

Secreta.

SANCTI martyris tui atque pontificis Arnulphi nobis, Domine, pia non

desit oratio, quæ et munera nostra tibi conciliet, et tuam nobis indulgentiam semper obtineat. Per.

Communio. Posuisti.

Postcommunio.

UT nobis, Domine, tua sacrificia dent salutem, beatus martyr tuus Arnulphus, quæsumus, precator accedat. Per.

SANCTÆ MERGARETÆ VIRGINIS.

Officium. Me exspectaverunt.

Oratio.

DEUS, qui beatam Mergaretam virginem hodiernâ die ad cœlos per martyrii palmam venire fecisti; concede nobis, quæsumus, ut ejus exempla sequentes ad te pertingere mereamur. Per.

Epistola. Domine Deus meus.

Gradale. Specie tuâ.

Alleluya. *V.* Veni electa.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Offertorium. Offerentur *major.*

Secreta.

HÆC victima, quæsumus, Domine, pro beatæ virginis tuæ Mergaretæ martyrio oblata et mentium nobis sanctitatem et corporum obtineat jugiter castitatem. Per.

Communio. Feci judicium.

Postcommunio.

PERCIPIAT, quæsumus, Domine, plebs tua beatæ Mergaretæ virginis tuæ et martyris natalitia celebrando lætitiam, et quam cœlestis mensæ refecisti convivio, æternitatis tuæ facias ascribi consortio. Per.

SANCTÆ PRAXEDIS VIRGINIS.

Officium. Loquebar.

Oratio.

ASSIT plebi tuæ, omnipotens Deus, beatæ Praxedis virginis tuæ supplicatio; ut quicunque ejus gaudent honore, protegantur auxilio. Per.

Epistola. Sapientia vincit.

Gradale. Dilexisti.

Alleluya. *V.* Æmulor enim.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, ob honorem sacræ virginis tuæ Praxedis munus oblatum: et quod nostris assequi meritis non valemus, ejusdem suffragantibus meritis nobis largire propitius. Per.

Communio. Simile est regnum cœlorum.

Postcommunio.

SANCTA tua nos, quæsumus, Domine, sanctæ Praxedis virginis tuæ meritis suffragantibus, et à peccatis omnibus exuant, et ad cœlestia regna perducant. Per.

SANCTÆ MARIÆ MAGDALENE.

Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino diem festum celebrantes sub honore Mariæ Magdalene: de cujus solemnitate gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum; dico ego opera mea regi.

Oratio.

LARGIRE nobis, clementissime Pater, quòd sicut beata Maria Magdalene Unigenitum tuum super omnia diligendo suorum obtinuit veniam peccaminum, ita nobis apud misericordiam tuam sempiternam impetret beatitudinem. Per eundem.

Memoria de sancto Wandregesilo abbate.

Oratio.

DEUS, cujus gratiâ beati Wandregesili confessoris tui atque abbatis vita extitit laudabilis; ipsius interventu, quod tibi placitum est, pietas tua operetur in nobis. Per.

Lectio libri Sapientiæ.

MULIEREM fortem quis inveniet? Procul et de ultimis finibus pretium ejus. Confidit in eâ cor viri sui, et spoliis non indigebit. Reddet ei bonum et non malum, omnibus diebus vitæ suæ. Quæsivit lanam et linum, et operata est consilio manuum suarum. Facta est quasi navis institoris de longè portans panem suum; et de nocte surrexit, deditque prædam domesticis suis, et cibaria ancillis suis. Consideravit agrum et emit eum: de fructu manuum suarum plantavit vineam. Accinxit fortitudine lumbos suos, et roboravit brachium suum. Gustavit et vidit quia bona est negotiatio ejus: non extinguetur in nocte lucerna ejus. Manum suam misit ad fortia, et digiti ejus apprehenderunt fusum. Manum suam aperuit inopi, et palmas suas extendit ad pauperem. Non timebit domui suæ à frigoribus nivis: omnes enim domestici ejus vestiti sunt duplicibus. Stragulatam vestem fecit sibi: byssus et purpura indumentum ejus. Nobilis in portis vir ejus, quando sederit cum senatoribus terræ. Sindonem fecit et vendidit, et cingulum tradidit Chananæo. Fortitudo et decor indumentum ejus, et ridebit in die novissimo. Os suum aperuit sapientiæ, et lex clementiæ in linguâ ejus. Consideravit semitas domûs suæ, et panem otiosa non comedit. Surrexerunt filii ejus et beatissimam prædicaverunt: vir ejus, et laudavit eam. Multæ filiæ congregaverunt divitias: tu supergressa es universas. Fallax gratia, et vana est pulcritudo: mulier timens Deum ipsa laudabitur. Date ei de fructu manuum suarum: et laudent eam in portis opera ejus.

Gradale. Audi, filia.

Quære in Nativitate beatæ Mariæ.

Alleluya. *V.* Optimam partem elegit sibi Maria quæ non auferetur ab eâ in æternum.

Sequentia. Mane primâ sabbati.

Require in sabbato hebdomadæ Paschæ.

Evangelium. Rogabat Jesum.

Require hoc Evangelium in sextâ feriâ Quatuor temporum mensis Septembris.

Credo in.

Offertorium. Filiæ regum in.

Secreta.

BENEDICTIONEM tuam, Domine, his tibi oblatis tribue sacrificiis, et præsta ut beata Maria Magdalene hoc nobis apud te obtineat, quod ab Unigenito tuo obtinuit dum ei mystica obsequia exhibuit. Qui tecum vivit.

Alia.

HIS intercessionibus beati Wandregesili confessoris tui atque abbatis, quæsumus, omnipotens Deus, tuæ familiæ commendetur oblatio, cujus vitalibus decoratur exemplis. Per.

Præfatio quotidiana.

Communio. Diffusa.

Postcommunio.

PRÆBEAT nobis, Domine, salutarem beatæ Mariæ Magdalene imitatio sancta doctrinam; quatenus illius optimæ partis mereamur esse consortes, quæ non auferetur ab eâ. Per.

Alia.

TUA nos, Domine, sacramenta sumentes suppliciter exoramus, ut beati Wandregesili confessoris tui atque abbatis, cujus veneramur memoriam, præsidium sentiamus. Per.

SANCTI APPOLLINARIS MARTYRIS.

Officium. Sacerdotes tui.

Oratio.

VOTIVOS nos, Domine, beati Appollinaris martyris tui natalis semper excipiat; qui et jocunditatem nobis suæ glorificationis infundat, et tibi nos reddat acceptos. Per.

Epistola. Testificor coram.

Gradale. Inveni David.

Alleluya. ℣. Elegit te.

Evangelium. Facta est contentio.

Quære in festo sancti Bartholomæi.

Offertorium. Veritas mea.

Secreta.

HOSTIAM nostram, quæsumus, Domine, sancti Appollinaris martyris tui et veneranda confessio, et exaudibilis commendet oratio. Per.

Communio.

SEMEL juravi in sancto meo, semen ejus in æternum manebit: et sedes ejus sicut sol in conspectu meo: et sicut luna perfecta in æternum: et testis in cœlo fidelis.

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, pignus redemptionis æternæ, quæsumus, ut, intercedente beato Appollinare martyre tuo, vitæ præsentis auxilio nos foveat et æternæ. Per.

IN VIGILIA SANCTI JACOBI APOSTOLI,

ad Missam omnia fiant sicut in vigiliâ unius apostoli continetur, et fiat memoria de sanctâ Cristinâ virgine.

Oratio.

INDULGENTIAM nobis, Domine, beata Christina virgo et martyr imploret; quæ tibi grata semper exstitit, et merito castitatis, et tuæ professione virtutis. Per.

Secreta.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut qui annua beatæ Christinæ virginis tuæ et martyris solemnia præsentibus honoramus sacrificiis, ejus semper et fidei integritate roboremur, et piis apud te precibus adjuvemur. Per.

Postcommunio.

SUPPLICES te rogamus, omnipotens Deus, ut quos donis cœlestibus satiâsti, intercedente beatâ Christinâ virgine tuâ et martyre, perpetuâ protectione custodias. Per.

Si hæc vigilia in dominicâ evenerit, nihil fiat de vigiliâ, nisi tantum memoria.

IN DIE SANCTI JACOBI APOSTOLI.

Officium. Mihi autem.

Oratio.

ESTO, Domine, plebi tuæ sanctificator et custos; ut, apostoli tui Jacobi munita præsidiis, et conversatione tibi placeat, et secura deserviat. Per.

Memoria de martyribus Christoforo et Cucufato.

Oratio.

DEUS, mundi creator et rector, qui hunc diem beatorum Christofori et Cucufati martyrum tuorum passione consecrâsti; concede ut omnes qui martyrii eorum merita veneramur, eorum intercessionibus ab æternis jehennæ incendiis liberemur. Per.

Epistola. Jam non estis.

Gradale. In omnem terram.

Alleluya. ℣. Nimis honorati.

Sequentia de Communi.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, Accessit ad Jesum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab eo. Qui dixit ei; Quid vis? Ait illi; Dic ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, et unus ad sinistram in regno tuo. Respondens autem Jesus, dixit; Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum? Dicunt ei; Possumus. Ait illis; Calicem quidem meum bibetis: sedere autem ad dexteram meam vel ad sinistram, non est meum dare vobis: sed quibus paratum est à Patre meo.

Credo in unum.

Offertorium. Mihi autem.

Secreta.

OBLATIONES populi tui, Domine, quæsumus, apostoli tui Jacobi

passio beata conciliet; et quæ nostris non apta sunt meritis, fiant tibi placita ejus deprecatione. Per.

Alia.

ACCIPE, Domine, munera dignanter oblata, et, beatorum martyrum tuorum Christofori et Cucufati suffragantibus meritis, ad nostræ salutis auxilium provenire concede. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. Vos qui.

Postcommunio.

BEATI Jacobi apostoli tui cujus hodie festivitate corpore et sanguine tuo nos refecisti, quæsumus, Domine, intercessione nos adjuva, pro cujus solemnitate percepimus tua sancta lætantes, Salvator mundi. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Alia.

SUMPSIMUS, Domine, sanctorum martyrum tuorum Christofori et Cucufati solemnitate cœlestia sacramenta; quorum suffragiis, quæsumus, largiaris, ut quod temporaliter gerimus, æternis gaudiis consequamur. Per.

IN FESTO SANCTÆ ANNÆ MATRIS MARIÆ.

Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore Annæ matris Mariæ: de cujus solemnitate gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum; dico ego opera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui beatam Annam dilectissimæ genetricis tuæ matrem egregiam hodiernâ die ad cœlestis vitæ sublevâsti gaudia; fac nos, quæsumus, gloriosis ejus meritis, ad æternam pertingere beatitudinem, ex cujus puerperio salutari pro salute mundi humanam assumere dignatus es carnem. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Epistola. Mulierem fortem.

Require in festo sanctæ Mariæ Magdalene.

Gradale. Audi, filia.

Quære in Natali beatæ Mariæ.

Alleluya. *V.* Salve, sancta mater Anna: ex te processit virgo Maria: quæ de cœlo suscepit prolem: et mundo genuit Salvatorem.

Sequentia.

TESTAMENTO veteri
Anna fuit genita
et de stirpe regiâ.
Hæc matrona nobilis
diu fuit sterilis
in magnâ tristitiâ.
Cui fructum contulit
et sic luctum abstulit
divina clementia.
Patriarchis edita
Anna luce prædita
in perenni gloriâ,
Deprecamur, inclyta,
ut per tua merita
nobis detur gratia.
Ave parens labe carens,
rubens rosa speciosa,
florens inter lilia;
Matrem Christi genuisti;
tuâ prece nos à nece
tucaris noxiâ.
Ecce lucis officina,
ægris spes et medicina:
tua proles est regina
in cœlesti patriâ.
Ipsa cunctis jam prælata,
per te sumens hæc precata,
nostra fiat advocata
in Dei præsentiâ. Amen.

Evangelium. Liber generationis. Credo.

Offertorium. Filiæ regum.

Secreta.

SANCTIFICA, redemptor mundi, præsentis munera sacrificii, et, beatæ Annæ precibus, eadem nobis effice salutaria de cujus uteri palatio mater tua, aula virgineæ puritatis, est egressa. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Communio. Diffusa.

Postcommunio.

VOTIVA cœlestis mensæ percipientes, Domine, sacramenta, beatæ Annæ matris Mariæ gloriosâ nos intercessione protege; de quâ virgo puerpera ad lucem humanæ nativitatis prodiit, quæ nobis splendorem vitæ sine castitatis dispendio generavit Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

SANCTORUM VII. DORMIENTIUM.

Officium. Salus autem.

Oratio.

DEUS, qui gloriosos æternæ resurrectionis præcones septem dormientes magnificè coronâsti; præsta, quæsumus, ut, eorum precibus, resurrectionem sanctam quæ in eis mirabiliter præostensa est consequamur. Per.

Epistola. Justorum animæ.
Gradale. Exsultabunt.
Alleluya. *V.* Justi epulentur.
Evangelium. Cùm audieritis.
Offertorium. Mirabilis.

Secreta.

DEUS, in quo est omnium justorum requies et pax certa sanctorum; tribue nobis pacificas hostias tibi dignè offerre; ut perfectionem pacis quâ tui sancti jam fruuntur in cœlis, nos jugiter hanc meditemur in terris. Per Dominum.

Communio. Justorum animæ.

Postcommunio.

SANCTORUM tuorum, Domine, victorias recolentes sacramenta veneranda percepimus; præsta nobis, quæsumus, eorum meritis, indulgentiam, in quorum dormitione tuam magnificentiam collaudamus. Per.

SANCTI SAMPSONIS EPISCOPI.

Officium. Statuit ei.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, tribue nobis, quæsumus, famulis tuis, per intercessionem sancti Sampsonis episcopi, poscentibus peccatorum veniam, quærentibus salutis viam, pulsantibus aperire regni cœlestis januam; ut ad æternam majestatis tuæ mansionem, te adjuvante, pervenire mereamur. Per.

Memoria de sancto Pantaleone martyre.

Oratio.

DEUS, qui hunc diem beati Pantaleonis martyrio consecrâsti; præsta, quæsumus, ut, ipsius interventu, hoc in nostris floreat actibus quod præmiis remuneretur cœlestibus. Per.

Epistola. Ecce sacerdos.
Gradale. Ecce sacerdos.
Alleluya. *V.* Amavit.
Evangelium. Homo quidam peregrè.
Offertorium. Inveni David.

Secreta.

DEUS apostolorum, Deus martyrum, Deus confessorum, Deus omnium electorum, te suppliciter exoramus, ut hanc hostiam sanctam in honore sancti Sampsonis episcopi sanctificare et benedicere digneris, ut ante conspectum majestatis tuæ tam ad corporum sanitatem, quàm ad animarum proficiat salutem. Per.

Alia.

BEATUS Pantaleon martyr tuus, Domine, qui diversis suppliciis maceratus viva et vera factus est hostia, hæc quæ tibi offerimus ad salutem nostram gratificet suâ intercessione libamina. Per.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

SATIASTI nos, Domine, in hac solemnitate sancti Sampsonis confessoris tui atque pontificis muneribus sacris; te, quæsumus, ut Ecclesiæ tuæ pacem, fidem, spem, et caritatem multiplicare digneris, per quas tibi in Ecclesiâ tuâ placere mereamur. Per.

Alia.

REDEMPTIONIS nostræ sacro gustu satiati, quæsumus, Domine, ut, interveniente beato Pantaleone martyre tuo, per hæc sancta quæ sumpsimus, ad æterna gaudia præparemur. Per.

SANCTORUM FELICIS, SIMPLICII, FAUSTINI ET BEATRICIS MARTYRUM.

Officium. Sacerdotes ejus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus; ut sicut populus Christianus martyrum tuorum Felicis, Simplicii, Faustini, et Beatricis temporali solemnitate congaudet, ita perfruatur æterna, et quod votis celebrat, pio comprehendat affectu. Per.

Epistola. Lingua sapientum.
Gradale. Sacerdotes ejus.
Alleluya. *V.* Vox exsultationis.
Evangelium. Attendite à fermento.
Offertorium. Exsultabunt.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, pro sanctorum martyrum tuorum, Felicis, Simplicii, Faustini, et Beatricis commemoratione deferimus, suppliciter deprecantes, ut indulgentiam nobis pariter conferant et salutem. Per.

Communio. Ego vos elegi.

Postcommunio.

BENEDICTIONIS tuæ, Domine, plebs tibi devota fructum reportet et gaudium; et quod sanctis martyribus tuis Felici, Simplicio, Faustino et Beatrici exhibuit temporali servitio, perenni præsidio consequatur. Per.

SANCTORUM ABDON ET SENNES MARTYRUM.

Officium. Intret in conspectu.

Oratio.

DEUS, qui sanctis martyribus tuis Abdon et Sennen ad hanc gloriam veniendi copiosum munus gratiæ contulisti; da famulis tuis nostrorum veniam delictorum, ut, sanctorum tuorum intercedentibus meritis, ab omnibus mereamur adversitatibus liberari. Per.

Epistola. Benedictus Deus.
Gradale. Gloriosus Deus.
Alleluya. *V.* Reddet Deus.
Evangelium. Videte ne quis.
Offertorium. Mirabilis.

Secreta.

FREQUENTATA mysteria, Domine, pro sanctorum martyrum tuorum Abdon et Sennen veneratione devotâ mente tractamus, quibus et præsidium nobis crescat et gaudium. Per Dominum.

Communio. Posuerunt.

Postcommunio.

SUMAT, Domine, plebs fidelis dona mysterii, per quæ, intercedentibus sanctis martyribus tuis Abdon et Sennen suis emendetur delictis. Per.

SANCTI GERMANI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Sacerdotes Dei benedicite.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutaris noster, et quia nostræ voces non merentur audiri, sancti Germani confessoris tui atque pontificis interventio, quæsumus, sit accepta pro nobis. Per.

Epistola. Justum deduxit.
Gradale. Juravit Dominus.
Alleluya. *V.* Amavit.
Evangelium. Vigilate quia nescitis.
Offertorium. Veritas.

Secreta.

SACRIFICIUM tibi, Domine, pro beati Germani confessoris tui atque

pontificis celebritate offerentes, quæsumus, ut propitiationem quam nostris operibus non meremur, pii suffragatoris intercessionibus consequamur. Per.

Communio. Domine, quinque.

Postcommunio.

SUPPLICES te rogamus, omnipotens Deus, ut qui percepimus cœlestis mensæ substantiam, intercedente beato Germano confessore tuo atque pontifice, ad vitam perveniamus æternam. Per.

AD VINCULA SANCTI PETRI.

Officium. Nunc scio verè.

Require in alio festo.

Oratio.

DEUS, qui beatum Petrum apostolum à vinculis absolutum illæsum abire fecisti; nostrorum, quæsumus, absolve vincula peccatorum, et omnia mala à nobis propitiatus exclude. Per Dominum.

Memoria de martyribus.

Oratio.

FRATERNA nos, Domine, martyrum tuorum corona lætificet, quæ et fidei nostræ præbeat incrementa virtutum, et multiplici nos suffragio consoletur. Per.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Egressus Petrus de carcere, venit ad domum Mariæ matris Johannis qui cognominatus est Marcus, ubi erant multi congregati et orantes. Pulsante autem eo ostium januæ, processit puella ad videndum nomine Rode. Et ut cognovit vocem Petri, præ gaudio non aperuit januam, sed intrò currens nunciavit Petrum stare ante januam. At illi dixerunt ad eam; Insanis. Illa autem affirmabat sic se habere. Illi autem dicebant; Angelus ejus est. Petrus autem perseverabat pulsans. Cùm autem aperuissent ostium, viderunt eum et obstupuerunt. Annuens autem eis manu ut tacerent, Et narravit quomodo Dominus eduxit eum: de carcere.

Gradale. Constitues.

Alleluya. *V.* Solve jubente Deo, terrarum, Petre, catenas: qui facis ut pateant cœlestia regna beatis.

Sequentia.

NUNC luce almâ splendescit per orbem hæc dies ecce gloriosa,
Almi recolamus Petri voce celsâ,
Gratanter modulos accomodet in quâ
Vincentis amorem ob supernum crucis sacræ trophæa,
Meritum gloriamque perlatam in cœlesti gloriâ;
Pio corde fraterna jubiletque turma.
Qui à Christo ligandi solvendique dona
Accipiens claviger effectus nostra resolvens vincula,
Sublevando ætheriis sedibus potestate nos traditâ,
Jungat cœtui sancto: culmine in poli: paradisique amœnia,
Ubi adorat ordo te, Christe, psallendo armonicâ voce cantica.
Nova sanctorum resonantium laude angelicus mellica.
Tum supernam majestatem tuam poscentes humiliter almam.
Cujus digna nos cum illis resonemus unà rhythmica in excelsis carmina,
Cœlestique in gloriâ trinum atque unum jugiter veneremur in arva.
Celsa potestas angelica
Ovans te laudat in gloriâ;
Virtutes cœli te glorificant per astra,
Qui Patris sedes ad dexteram,
Nostra exaudi angelorum

Et famulorum jungens voces precamina;
Quorum vocibus ut caterva
Glorificet semper te et nostra
Regnantem jure cum sanctis in æternum.

Evangelium. Venit Jesus in partes.

Credo.

Offertorium. Constitues.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, placabile munus, precantes, ut sicut beato Petro apostolo tuo in vinculis dedisti constantiam, ita nobis tua gratia indulgentiam operetur. Per.

Alia.

MYSTERIA, Domine, pro sanctorum martyrum tuorum solemnitate devotâ mente oblata nobis et præsidium præstent et gaudium. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. Tu es Petrus.

Postcommunio.

MUNERIS divini perceptio, quæsumus, Domine, beato apostolo Petro intercedente, semper à nobis peccatorum nostrorum vincula submoveat, et pericula cuncta depellat. Per.

Alia.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut quorum memoriam sacramenti participatione recolimus, fidem quoque proficiendo sectemur. Per.

SANCTI STEPHANI PAPÆ ET MARTYRIS.

Officium. Sacerdotes tui.

Oratio.

DEUS qui nos beati Stephani martyris tui atque pontificis annuâ solemnitate lætificas, concede propitius, ut cujus natalitia colimus, de ejus protectione gaudeamus. Per.

Epistola. Omnis pontifex.

Gradale. Inveni David.

Alleluya. *V.* Elegit te.

Evangelium. Homo quidam nobilis.

Offertorium. Inveni David.

Secreta.

HOSTIAS nostras tibi, Domine, reddat acceptas intercessio sancti Stephani martyris tui atque pontificis; qui eas tibi dignè offerendo complacuit. Per.

Communio. Domine, quinque.

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, divina mysteria, quæsumus, ut, beati Stephani martyris tui atque pontificis intercessione, æternæ nobis præbeant incrementa lætitiæ. Per.

INVENTIO
SANCTI STEPHANI PROTOMARTYRIS
SOCIORUMQUE EJUS MARTYRUM.

Ad Missam omnia fiant sicut in alio festo in hebdomadâ Natalis Domini, præter Credo; *et dicatur Præfatio quotidiana, cum hac Oratione.*

DEUS, qui es sanctorum tuorum splendor mirabilis; qui hodiernâ die beati Stephani martyris tui, Nichodemi, Gamalielis atque Abybon inventionem gloriosam revelâsti; da nobis, quæsumus, in æternâ lætitiâ de eorum societate gaudere. Per.

Secreta.

SACRIFICIUM tibi, Domine, fidelium tuorum votis oblatum serenus intende; ut quod dilecto martyri tuo Stephano sociisque ejus hodiernam inventionis suæ contulit gloriam, nobis ad redemptionem prosit et gratiam. Per.

Postcommunio.

EPULARUM tuarum alimento saginati, te humiliter rogamus, Domine Deus noster, ut beati martyris tui Stephani, Nichodemi, Gamalielis, atque Abybon meritis ubique nos adjuves, quorum hodie revelationis solemnia celebramus. Per.

SANCTI OSWALDI REGIS ET MARTYRIS.

Officium. Gloriâ et honore.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui hujus diei jocundam beatamque lætitiam in sancti servi tui Oswaldi passione consecrâsti; da cordibus nostris tui amoris caritatisque augmentum; ut cujus in terris sancti sanguinis effusionem celebramus, illius in cœlo collata patrocinia sentiamus. Per.

Epistola. Beatus vir qui inventus.

Gradale. Posuisti.

Alleluya. *V.* Beatus vir qui suffert.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Si quis venit ad.

Offertorium. Gloriâ et honore.

Secreta.

MUNERA, Domine, quæ in sancti Oswaldi martyris tui commemoratione tuæ majestati offerimus, propitiatus assume; et illam quæ in eo flagravit fortem dilectionem nobis inspira benignus. Per Dominum.

Communio. Magna est gloria.

Postcommunio.

VITALI alimoniâ recreati, quæsumus, omnipotens Deus; ut beati Oswaldi martyris tui precibus tuam nobis justitiam placari sentiamus, cujus gloriosa certamina solemni devotione veneramur. Per.

EODEM DIE.
SANCTI DOMINICI CONFESSORIS.

Officium. Os justi.

Oratio.

DEUS, qui Ecclesiam tuam beati Dominici confessoris tui illuminare dignatus es meritis et doctrinis; concede ut, ejus intercessione, temporalibus non destituatur auxiliis, et spiritualibus semper proficiat incrementis. Per.

Epistola. Dedit Dominus.

Gradale. Juravit.

Alleluya. *V.* Pie pater Dominice,
tuorum memor operum,
sta coram summo judice
pro tuo cœtu pauperum.

Sequentia de Communi, scilicet Adest nobis.

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Amen dico vobis, quia dives difficilè intrabit regnum cœlorum. Et iterum dico vobis: Facilius est camelum transire per foramen acûs, quàm divitem intrare in regnum cœlorum. His autem auditis, discipuli mirabantur valdè, dicentes; Quis poterit salvus esse? Audiens autem Jesus, dixit eis; Apud homines hoc impossibile est: apud Deum omnia possibilia sunt.

Offertorium. Desiderium.

Secreta.

MUNERA nostra, quæsumus, Domine, tibi dicata sanctifica; et meritis beati Dominici confessoris tui nobis ea ad medelam perfice. Per.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui peccatorum nostrorum pondere premimur, beati Dominici confessoris tui patrociniis sublevemur. Per.

IN FESTO TRANSFIGURATIONIS JESU CHRISTI.

Officium.

VIDERUNT ingressus tuos, Deus, ingressus Dei mei et regis mei qui est in sancto.

Psalmus.

ILLUXERUNT coruscationes tuæ orbi terræ: commota est et contremuit terra.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, illius nos lucis consortes effici, quam tuus hodie Filius in sui transfiguratione corporis tuâ cum paternitate pandente patefecit. Qui tecum vivit.

Lectio epistolæ beati Petri apostoli.

CARISSIMI, Non indoctas fabulas secuti notam fecimus vobis Domini nostri Jesu Christi virtutem et præsentiam: sed speculatores facti illius magnitudinis. Accipiens à Deo Patre gloriam et honorem, voce ad eum hujuscemodi delapsâ à magnificâ gloriâ: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui. Ipsum audite. Et hanc vocem nos audivimus de cœlo allatam, cùm essemus cum ipso in monte sancto. Et habemus firmiorem propheticum sermonem: cui benefacitis intendentes quasi lucernæ lucenti in caliginoso loco. Donec dies illucescat, et lucifer oriatur in cordibus nostris. Et hoc primùm intelligentes, quòd omnis prophetia scripturæ propriâ interpretatione non sit. Non enim voluntate humanâ allata est aliquando prophetia: sed Spiritu Sancto inspirati locuti sunt sancti Dei omnes.

Gradale.

CANTATE Domino et benedicite nomini ejus, annunciate de die in diem salutare ejus.

V. Annuntiate inter gentes gloriam ejus et in omnibus populis mirabilia ejus.

Alleluya. *V.* Candor est lucis æternæ, speculum sine maculâ et imago bonitatis illius.

Sequentia.

ADEST dies celebris,
quo pacatus miseris
Deus demonstratur.
Ejus Unigenitum
profert nam in medium
luce transformatum.
Mentes ut alliciat
infirmas, et provehat
ad supernum statum;
Ubi nexu liberi
mortis, facti lucidi
sancti gloriantur;
Conformati luminis,
fonte sacri Numinis
vivo debriati,
Obsequentur laudibus
intentisque vultibus
semper speculantes.
Hæc panduntur hodie
montis in cacumine
Christo rutilante;
Vocantur patricii
vatum et apostoli
ad tantum aspectum.
Declarat se Dominum
mortis et viventium
priscis nuntiatum.

Animantur cæteri,
morte plecti avidi,
quam sat formidârunt.
Fiunt testes solidi
dignitatis Domini,
quam nempe probârunt.
Cohæredes filios
ad grandes et parvulos
Patri aggregandum.
Quibus tabernacula
præstanda in gloriâ
sunt jam præparata.
Quorum nos efficiat
consortes qui præmiat
in vitâ beatâ. Amen.

Evangelium. Assumpsit Jesus Petrum. *Require in sabbato Quatuor temporum primæ hebdomadæ Quadragesimæ.*

Credo.

Offertorium.

GLORIA et divitiæ in domo ejus: et justitia ejus manet in sæculum sæculi, alleluya.

Secreta.

OBLATA, quæsumus, Domine, munera gloriosâ Unigeniti tui transfiguratione sanctifica, nosque à peccatorum nostrorum maculis splendoris illius illustratione emunda. Per eundem.

Præfatio quotidiana.

Communio.

VIDERUNT omnes fines terræ salutare Dei nostri, alleluya.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut sacrosancta transfigurationis mysteria quæ solemni celebramus officio, purificatæ mentis intelligentiâ consequamur. Per.

EODEM DIE.
SANCTORUM SIXTI, FELICISSIMI ET AGAPITI MARTYRUM.

Officium. Salus autem.

Oratio.

DEUS, qui nos concedis sanctorum martyrum tuorum, Sixti, Felicissimi et Agapiti natalitia colere; da nobis in æternâ beatitudine de eorum societate gaudere. Per.

Epistola. Benedictus Deus.
Gradale. Justorum animæ.
Alleluya. *V.* Reddet Deus.
Evangelium. Cùm audieritis.
Offertorium. Gloriabuntur.

Secreta.

MUNERA tibi, Domine, oblata, sanctorum martyrum tuorum Sixti, Felicissimi et Agapiti, quæsumus, interventu, nobis ad salutem proficere sentiamus æternam. Per.

Communio. Ego vos.

Postcommunio.

BEATORUM martyrum tuorum Sixti, Felicissimi et Agapiti, Domine, intercessione placatus; præsta, quæsumus, ut mysteria sancta quæ temporali celebramus actione, perpetuâ salvatione capiamus. Per.

SANCTI DONATI EPISCOPI ET MARTYRIS.

Officium. Sacerdotes Dei.

Oratio.

DEUS, tuorum gloria sacerdotum, præsta, quæsumus, ut sancti martyris tui Donati atque pontificis cujus festa agimus, sentiamus auxilium. Per.

Epistola. Nemo militans.

Gradale. Inveni David.

Alleluya. *V.* Disposui.

Evangelium. Vigilate quia nescitis.

Offertorium. In virtute.

Secreta.

EXAUDI, quæsumus, Domine, preces nostras, et ut digna tibi sint munera quæ oculis tuæ majestatis offerimus, intercedente beato Donato martyre tuo atque pontifice, subsidium nobis tuæ pietatis concedas. Per.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

DEVOTIONI nostræ, quæsumus, Domine, clementer adesto; ut, intercedente beato Donato martyre tuo atque pontifice, quod ad honorem tui nominis debito frequentamus obsequio, fiat nobis remedium salutare. Per.

SANCTORUM CYRIACI SOCIORUMQUE EJUS MARTYRUM.

Officium. Timete Dominum.

Oratio.

DEUS, qui nos annuâ beatorum martyrum tuorum, Cyriaci sociorumque ejus solemnitate lætificas, concede propitius, ut quorum natalitia colimus, virtutem quoque passionis imitemur. Per.

Sapientiæ.

METUENTES Dominum, sustinete misericordias ejus; et non deflectatis ab illo ne cadatis. Qui timetis Dominum sperate in illum; et oblectatione ejus veniet vobis misericordia. Qui timetis Dominum credite illi; et non evacuabitur merces vestra. Qui timetis Dominum diligite illum; et illuminabuntur corda vestra. Respicite, filii, nationes hominum; et scitote quoniam nullus speravit in Domino et confusus est; permansit in mandatis ejus et derelictus est. Aut quis invocavit illum; et despexit illum. Quoniam pius et misericors est: Dominus Deus noster.

Gradale. Timete Dominum.

Alleluya. *V.* Mirabilis.

Secundum Marcum. In illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Euntes in mundum universum.

Require in die Ascensionis Domini; et finiatur sic, et benè habebunt.

Offertorium. Lætamini.

Secreta.

PRO sanctorum martyrum tuorum Cyriaci sociorumque ejus martyrio venerando tibi, Domine, laudis hostias immolamus, tua mirabilia pertractantes, per quæ victoria talis est perfecta. Per.

Communio.

SIGNA eos qui in me credent hæc sequentur, dæmonia ejicient: super ægros manus imponent: et benè habebunt.

Postcommunio.

SANCTORUM martyrum tuorum, Cyriaci sociorumque ejus precibus confidentes, quæsumus, Domine, ut per ea quæ sumpsimus æterna remedia capiamus. Per.

IN VIGILIA SANCTI LAURENCII.

Officium.

DISPERSIT, dedit pauperibus: justitia ejus manet in sæculum sæculi: cornu ejus exaltabitur in gloriâ.

Psalmus.

BEATUS vir qui timet Dominum: in mandatis ejus volet nimis.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut triumphum beati Laurencii martyris tui quem despectis ignibus consummavit in terris, perpetuâ cœlorum luce conspicuum digno Dei fervore veneremur. Per.

Memoria de sancto Romano martyre.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beati Romani martyris tui natalitia colimus, intercessione ejus in tui nominis amore roboremur. Per.

Epistola. Confitebor tibi, Domine.

Quære in Communi unius virginis et martyris, et legatur per omnia sicut ibidem scriptum est; nisi quod hic pro æstuata *dicatur* æstuatus, *et similiter pro* memorata *dicatur* memoratus.

Gradale.

DISPERSIT, dedit pauperibus, justitia ejus manet in sæculum sæculi.

℣. Potens in terrâ erit semen ejus: generatio rectorum benedicetur.

Si dominica fuerit, tunc dicatur hoc,

Alleluya. ℣. Levita Laurentius bonum opus operatus est qui per signum crucis cæcos illuminavit: et thesauros Ecclesiæ dedit pauperibus.

Evangelium. Si quis vult post me venire.

Offertorium.

ORATIO mea munda est: et ideo peto ut detur locus voci meæ in cœlo, quia ibi est judex meus et conscius meus in æternum; ascendat ad Dominum deprecatio mea.

Secreta.

TANTO placabiles tibi, Domine, quæsumus, nostræ sint hostiæ, quanto sancti martyris tui Laurencii pro cujus solemnitate exhibentur, tibi grata sunt merita. Per.

Alia.

MUNERIBUS nostris, quæsumus, Domine, precibusque susceptis, et cœlestibus nos munda mysteriis, et, intercedente beato Romano martyre tuo, clementer exaudi. Per.

Communio. Qui vult.

Postcommunio.

CONSERVA, quæsumus, Domine, munus tuum in nobis; ut quod te donante pro beati Laurencii martyris tui solemnitate percepimus, et salutem nobis operetur et pacem. Per.

Alia.

DA, quæsumus, Domine Deus noster, ut sicut beati Romani martyris temporali gratulamur officio, ita perpetuo lætemur aspectu. Per.

IN DIE SANCTI LAURENCII.

Ad Missam. Officium.

CONFESSIO et pulchritudo in conspectu ejus: sanctitas et magnificentia in sanctificatione ejus.

Psalmus.

CANTATE Domino canticum novum: cantate Domino omnis terra.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, omnipotens Deus, vitiorum nostrorum flammas extinguere, qui beato Laurencio martyri tuo tribuisti tormentorum suorum incendia superare. Per.

Ad Corinthios.

FRATRES, Qui parcè seminat, parcè et metet. Et qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus et metet. Unusquisque prout destinavit in corde suo, non ex tristitiâ aut ex necessitate. Hilarem enim datorem, diligit Deus. Potens est autem Deus omnem gratiam abundare facere in vobis : ut in omnibus semper omnem sufficientiam habentes, abundetis in omne opus bonum sicut scriptum est; Dispersit dedit pauperibus: justitia ejus manet in sæculum sæculi. Qui autem administrat semen seminanti, et panem ad manducandum præstabit. Et multiplicabit semen vestrum, et augebit incrementa frugum : justitiæ vestræ.

Gradale.

PROBASTI, Domine, cor meum et visitâsti nocte.

V. Igne me examinâsti, et non est inventa in me iniquitas.

Alleluya. *V.* Levita Laurencius bonum opus operatus est: qui per signum crucis cæcos illuminavit.

Sequentia.

STOLA jocunditatis, alleluya,
Induit hodie Dominus
militem suum Laurencium.
Solito plaudat alacriùs
concio læta fidelium.
Hodie martyr insignis
hostiam Deo placentem obtulit;
Hodie tormentum ignis
graviter examinatus pertulit;
Animatus ad certamen
monitu beati senis,
Gravissimis non refugit
exhibere membra pœnis.
Ante regem accersitur,
et de rebus convenitur
occultis Ecclesiæ;
Sed non cedit blandimentis,
emollitur haud tormentis
ejus avaritiæ.
Luditur Valerianus;
et Levitæ larga manus,
dum petit inducias,
Dat, minister caritatis,
pauperibus congregatis
facultatum copias.
Furit igitur præfectus,
et paratur ardens lectus;
insultantis viscera
crates urit aspera.
Sudat martyr in agone,
spe mercedis et coronæ,
quæ datur fidelibus
pro Christo certantibus.
De cujus militiâ
cœli gaudet curia,
Quia vicit hodie
ministros nequitiæ.
Ut hunc ergo per patronum
consequamur vitæ donum,
In illius die festo
chorus noster lætus esto,
Jocundum in ecclesiâ
decantans alleluya.

Evangelium. Nisi granum.

Credo.

Offertorium.

CONFESSIO et pulchritudo in conspectu ejus: sanctitas et magnificentia in sanctificatione ejus.

Secreta.

UT tuis, Domine, mysteriis digni reddamur, illa, quæsumus, veritas nos illuminet semper et foveat, quæ in beati Laurencii martyris tui corde flammam suæ confessionis accendit, Jesus Christus Filius tuus Dominus noster, qui tecum vivit.

Communio. Qui mihi ministrat.

Postcommunio.

SACRO munere satiati, supplices te, Domine, deprecamur; ut quod debitæ servitutis celebramus officio, intercedente beato Laurencio martyre tuo, salvationis tuæ sentiamus augmentum. Per.

SANCTI TYBURCII MARTYRIS.

Officium. Justus ut palma.

Oratio.

BEATI Tyburcii martyris tui nos, Domine, foveant continuata præsidia; quia non desinis propitius intueri, quos talibus auxiliis concesseris adjuvari. Per.

Memoria de sancto Laurencio.

Epistola. Doctrinis variis.

Gradale. Justus non conturbabitur.

Alleluya. *V.* Posuisti.

Evangelium. Si quis vult post.

Offertorium. Posuisti, Domine.

Secreta.

GRATA tibi sint, Domine, hæc sacrificia quæ in sancti Tyburcii martyris tui passione deferuntur; cujus intercessione, quæsumus, salutaria nobis efficiantur. Per.

Communio. Qui vult.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut, interveniente beato Tyburcio martyre tuo, et tua in nobis dona multiplices, et misericorditer largita conserves. Per.

SANCTI YPOLITI SOCIORUMQUE EJUS MARTYRUM.

Officium. Justi epulentur.

Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati Ypoliti martyris tui sociorumque ejus veneranda solemnitas et devotionem nobis augeat et salutem. Per.

Memoria de sancto Laurencio.

Epistola. Justi autem.

Gradale. Justorum animæ.

Alleluya. *V.* Sancti et justi.

Si dominica fuerit, dicatur Sequentia de Communi.

Evangelium. Attendite à fermento.

Offertorium. Anima nostra.

Secreta.

RESPICE, quæsumus, Domine, munera populi tui in sanctorum martyrum tuorum Ypoliti sociorumque ejus honore oblata; et tuæ testificatio veritatis nobis proficiat ad salutem. Per.

Communio. Dico autem vobis.

Postcommunio.

QUOS tuis, Domine, reficis sacramentis, sanctorum martyrum tuorum Ypoliti sociorumque ejus attolle benignus suffragiis; ut nostræ redemptionis effectum et mysteriis capiamus et moribus. Per.

IN VIGILIA ASSUMPTIONIS BEATÆ MARIÆ.

Officium. Salve, sancta parens.

Psalmus. Benedicta tu.

Quære hoc Officium cum cæteris in hac missâ abbreviatis, scilicet, Epistola, Gradale, Evangelium et Offertorium, in Commemoratione beatæ Mariæ per æstatem.

In hac vigiliâ non repetatur Officium post Psalmum, sed post Gloria Patri *et* Sicut erat *tantum.*

Oratio.

DEUS, qui virginalem aulam beatæ Mariæ in quâ habitares eligere dignatus es; da, quæsumus, ut suâ nos

defensione munitos jocundos faciat suæ interesse festivitati. Qui vivis et regnas cum Deo.

Memoria de sancto Eusebio.

Oratio.

DEUS, qui nos beati Eusebii confessoris tui annuâ solemnitate lætificas, concede propitius, ut cujus natalitia colimus, per ejus ad te exempla gradiamur. Per.

Memoria de sancto Laurentio.

Epistola. Ab initio.

Gradale. Benedicta et venerabilis.

V. Virgo Dei genitrix.

Si dominica fuerit, dicatur secundum, Alleluya. *V.* Post partum virgo inviolata permansisti, Dei genitrix; intercede pro nobis.

Evangelium. Loquente Jesu.

Offertorium. Felix namque.

et finiatur cum alleluya, *quandocunque dicitur extra Septuagesimam usque ad Pascha, nisi ad has missas de vigiliâ, cum Versu sequenti.*

Beata es, virgo Maria, quæ Dominum portâsti creatorem mundi; genuisti eum qui te fecit et in æternum permanes virgo, alleluya.

Tamen cum prædictæ vigiliæ in dominicâ contigerint, finiatur cum alleluya, *sed sine Versu* Beata es.

Secreta.

MUNERA nostra, Domine, quæsumus, apud clementiam tuam Dei genitricis commendet oratio, quam idcirco de præsenti sæculo transtulisti, ut pro peccatis nostris fiducialiter apud te intercedat. Per eundem.

Alia.

SANCTI Eusebii confessoris tui interventu, Domine, servitus tibi nostra complaceat; et oblatio præsentium munerum fiat præsidium devotorum. Per.

Præfatio quotidiana.

Communio.

ALMA Dei genitrix, succurre precantibus cunctis: nos quoque unà precamur supplices ut tuis precibus adjuti laudemus Trinitatem.

Postcommunio.

CONCEDE, quæsumus, misericors Deus, fragilitati nostræ præsidium; ut qui sanctæ Dei genitricis et virginis Mariæ requiem celebramus, intercessionis ejus auxilio, à nostris iniquitatibus resurgamus. Per eundem.

Alia.

LÆTI, Domine, sumpsimus sacramenta cœlestia, quæ nobis, intercedente beato Eusebio confessore tuo, sentiamus uberiùs profutura. Per.

IN DIE ASSUMPTIONIS BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Ad Missam. Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino; diem festum celebrantes sub honore Mariæ virginis: de cujus assumptione gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Oratio.

VENERANDA nobis, Domine, hujus diei festivitas opem conferat sempi-

ternam, in quâ sancta Dei genitrix mortem subiit temporalem, nec tamen mortis nexibus deprimi potuit; quæ Filium tuum Dominum nostrum de se genuit incarnatum. Qui tecum.

Sapientiæ.

IN omnibus requiem quæsivi, et in hæreditate Domini morabor. Tunc præcepit et dixit mihi Creator omnium; et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo. Et dixit mihi; In Jacob inhabita, et in Israel hæreditare, et in electis meis mitte radices. Et sic in Syon firmata sum, et in civitate sanctificatâ similiter requievi, et in Hierusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, et in partes Dei mei hæreditas illius, et in plenitudine sanctorum detentio mea. Quasi cedrus exaltata sum in Libano, et quasi cypressus in monte Syon. Quasi palma exaltata sum in Cades, et quasi plantatio rosæ in Hiericho. Quasi oliva speciosa in campis, et quasi platanus exaltata sum juxta aquam in plateis. Sicut cynamomum et balsamum aromatizans, odorem dedi. Quasi myrrha electa: dedi suavitatem odoris.

Alia Epistola per octavas.

Sapientiæ.

EGREDIMINI et videte, filiæ Syon, regem Salomonem in diademate quo coronavit eum mater sua in die desponsationis suæ, et in die lætitiæ cordis ejus. Quàm pulchra es, amica mea, quàm pulchra es et decora. Oculi tui columbarum absque eo quod intrinsecùs latet. Tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te. Veni de Libano, sponsa mea, veni de Libano, veni. Quàm pulchræ sunt mammæ tuæ, soror mea sponsa. Pulchriora sunt ubera tua vino, et odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Favus distillans labia tua, sponsa; mel et lac sub linguâ tuâ: et odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris. Hortus conclusus soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus. Emissiones tuæ paradisus malorum punicorum, cum pomorum fructibus. Fons hortorum, puteus aquarum viventium, quæ fluunt impetu de Libano. Veni in hortum meum, soror mea sponsa, miscui myrrham meam cum aromatibus meis. Una est columba mea, perfecta mea, una est matris suæ, electa genitrici suæ. Viderunt eam filiæ Syon et beatissimam prædicaverunt: reginæ et concubinæ laudaverunt eam. Quæ est ista quæ progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata? Quàm pulchra es et quàm decora, carissima, in deliciis; statura tua assimilata est palmæ: et ubera tua botris.

Et legantur hæ prædictæ duæ Epistolæ alternis vicibus per octavas, videlicet unâ die Egredimini, *et alterâ die* In omnibus requiem. *Ita tamen quod in dominicâ infra octavas et in octavâ die dicatur Epistola* In omnibus requiem.

Gradale.

PROPTER veritatem et mansuetudinem et justitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua.

V. Audi filia et vide et inclina aurem tuam quia concupivit rex speciem tuam.

Alleluya. *V.* Hodie Maria virgo cœlos ascendit: gaudete quia cum Christo regnat in æternum.

Hoc sequens,

Alleluya. *V.* Assumpta est Maria in cœlum, gaudent angeli et collaudantes benedicunt Dominum.

dicatur cotidie per octavas, nisi in dominicâ infra octavas, et in octavâ die: tunc enim dicatur Alleluya. *V.* Hodie Maria *sicut in primâ die.*

Sequentia.

AREA virga primæ matris Evæ
 florens rosa processit Maria.
Oritur ut lucifer inter astra
 ætherea: perpulchra ut luna;
Fragrascit ultrà omnia
 balsama: pigmenta: et thymiamata;
Purpurea ut viola:
 rosida ut rosa: candens ut lilia:
Patris summi quam elegit proles deica,
Ut assumeret carnem sacrosanctam
 ex virginis carne incorruptâ.
Celsus nuntiat Gabriel nova gaudia;
Æterni regis exortum in terrâ:
 matremque ejus ita salutat.

Ter dicatur sequens versus.

Ave Maria, Domini mei mater alma:
 cœlicâ plena gratiâ;
Tu benedicta regem in sæcula pariens;
 effecta orbis regina.
Fœcunda, ergo, inquit: quomodo esse queam: cùm virum non agnoscam: ex quo sum nata: et semper permanens virgo pudica.
Ne timeas, respondit angelus: Sanctum Pneuma descendet in te, casta: quo fœcundata paries Deum et hominem unà.
O verè sancta atque amanda,
 ex quâ est orta redemptio nostra:
 salus quoque mundi: veraque vita.
O Dei nostri genitrix pia:
 suscipe nostra hac die precata:
 in quâ es assumpta ad cœli claustra.
Tu es enim Patri cara,
Tu es Jesu mater bona,
Tu Sancti Spiritûs es templum facta.
Tu es pulchra Dei sponsa;
Tu regem Christum enixa
 domina es in cœlo et in terrâ;
Hodie namque curiæ
 cœlestis tibi obvia agmina
 te assumpserunt ad palatia stellata.
Jesus et ipse festinus
 tibi matri cum angelis occurrens,
 sede paternâ secum locavit in sæcla.
Jam cum Deo regnans,
 nostra excusa clemens mala:
 poscens cuncta bona,
O benigna
Mediatrix nostra,
 quæ es post Deum spes sola.
 tuo Filio nos repræsenta,
Ut in poli aulâ læti jubilemus, Alleluya.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Intravit Jesus in quoddam castellum; et mulier quædam Martha nomine excepit illum in domum suam. Et huic erat soror nomine Maria, quæ etiam sedens secùs pedes Domini audiebat verbum illius. Martha autem satagebat, circa frequens ministerium. Quæ stetit et ait; Domine, non est tibi curæ, quod soror mea reliquit me solam ministrare? Dic ergo illi, ut me adjuvet. Et respondens, dixit illi Dominus; Martha, Martha, sollicita es, et turbaris erga plurima. Porrò, unum est necessarium. Maria optimam partem elegit: quæ non auferetur ab eâ.

Credo.

Offertorium.

DIFFUSA est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te, Deus, in æternum et in sæculum sæculi.

Secreta.

GRATA tibi, quæsumus, Domine, efficiat munera nostra Dei geni-

tricis oratio; quam et si pro conditione carnis migrâsse cognovimus, in cœlesti gloriâ pro nobis apud te jugiter intercedere sentiamus. Per eundem.

Præfatio. Et te in assumptione.

Hæc Præfatio dicatur cotidie per octavas et in octavâ die.

Communio.

BEATA viscera Mariæ virginis quæ portaverunt æterni Patris Filium.

Postcommunio.

MENSÆ cœlestis participes effecti, imploramus clementiam tuam, Domine Deus noster; ut qui festa Dei genitricis colimus, à cunctis malis imminentibus ejus intercessionibus liberemur. Per eundem.

Cotidie per octavas dicatur eadem missa cum propriis Sequentiis sed sine Credo. *Tamen in dominicâ dicatur* Credo, *et in octavâ die si dominica fuerit.*

SECUNDA DIE.

Sequentia.

POST partum virgo Maria
  Dei genitrix fœcunda:
  gratiâ tonantis plena.
Ave, terrarum domina:
  alma cœlorum regina.
Tibi æthera
  omnisque sanctorum turma
  depromat symphonia;
Tellus, flumina
  atque sylvarum nemora
  resultent voce suâ.
Salve, parens inclyta,
  felix puerpera.
Per te lux et veritas
  mundo est edita.
Tu Jesum papillâ lactâsti sacrâ exstans
  virgo fœta, mater intacta;

Unde nostris, eja, fave votis, domina.
  Christum interpellans pro salute humanâ.
Per te, mater, aboleri
  filiorum flagitamus crimina,
Nosque omnes introduci
  sempiterna paradisi gaudia,
Quo perennis vitæ perfruamur gloriâ.

TERTIA DIE.

Sequentia.

AVE Maria, gratiâ plena:
  Dominus tecum, virgo serena,
Benedicta tu in mulieribus
Quæ peperisti pacem hominibus
  et angelis gloriam.
Et benedictus fructus ventris tui,
Qui cohæredes ut essemus sui
  nos fecit per gratiam;
Per hoc autem ave:
  mundo tam suave:
    contra carnis jura
Genuisti prolem:
  novum stella solem:
    novâ geniturâ.
Tu parvi et magni
  leonis et agni:
    salvatoris Christi
    templum exstitisti,
      sed virgo intacta.
Tu floris et roris
  panis et pastoris
    virginum regina
    rosa sine spinâ
      genitrix es facta.
Tu civitas regis justitiæ,
Tu mater es misericordiæ;
Theophilum reformans gratiæ
De lacu fœcis et miseriæ.
Ergo maris stella:
  Verbi Dei cella:
    et solis aurora;

Paradisi porta
per quam lux est orta
Natum tuum ora;
Nos ut solvat à peccatis:
et in regno claritatis
quo lux lucet sedula
collocet per sæcula.

QUARTA DIE.

Sequentia.

LÆTABUNDUS exsultet fidelis
chorus, alleluya.
Regem regum intactæ profudit thorus
res miranda.
Angelus consilii natus est de virgine:
sol de stellâ.
Sol occasum nesciens:
stella semper rutilans:
semper clara.
Sicut sidus radium,
profert virgo filium,
pari formâ.
Neque sidus radio
neque mater filio
fit corrupta.
Cedrus alta Libani
conformatur hyssopo:
valle nostrâ.
Verbum ens Altissimi
corporari passum est
carne sumptâ.
Esaias cecinit:
synagoga meminit,
nunquam tamen desinit
esse cæca.
Si non suis vatibus,
credat vel gentilibus,
sybillinis versibus
hæc prædicta.
Infelix propera,
Crede vel vetera;
Cur damnaberis, gens misera?
Quem docet littera
Natum considera;
Ipsum genuit puerpera.

QUINTA DIE.

Sequentia. Hac clarâ die.
Require in Purificatione.

SEXTA DIE.

Sequentia. Ave, mundi.
Require in Annunciatione.

SEPTIMA DIE.

Sequentia.

HODIERNÆ lux diei
celebris in matris Dei
agitur memoria.
Decantemus in hac die
semper virginis Mariæ
laudes et præconia.
Omnis homo omni horâ
ipsam ora, et implora
ejus patrocinia.
Psalle, psalle nisu toto,
cordis, oris, voce, voto,
ave, plena gratiâ;
Ave, domina cœlorum
inexperta viri thorum,
parens paris nescia.
Fœcundata sine viro,
genuisti modo miro
genitorem, filia.
Florens hortus austro flante,
porta clausa post et ante,
via viris invia.

Fusa cœli rore tellus,
fusum Gedeonis vellus,
Deitatis pluviâ.
Salve splendor firmamenti,
tu caliginosæ menti
desuper irradia;
Placa mare, maris stella
ne involvat nos procella
et tempestas obvia.

TERTIA DIE INFRA OCTAVAS ASSUMPTIONIS

dicatur missa in capitulo de octavâ sancti Laurencii.

Officium.

PROBASTI, Domine, cor meum et visitâsti nocte: igne me examinâsti: et non est inventa in me iniquitas.

Psalmus.

EXAUDI, Domine, justitiam meam: intende deprecationem meam.

Oratio.

BEATI Laurencii martyris tui nos, Domine, faciat passio veneranda lætantes; et ut eam sufficienter recolamus efficiat promptiores. Per.

Epistola. Qui parcè seminat.

Gradale. Posuisti.

Alleluya. *V.* Levita Laurencius. *ut supra in vigiliâ sancti Laurencii.*

Secundum Matthæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Qui amat patrem aut matrem plusquam me, non est me dignus. Et qui amat filium aut filiam super me, non est me dignus. Et qui non accipit crucem suam et sequitur me, non est me dignus. Qui invenit animam suam, perdet eam. Et qui perdiderit animam suam propter me, inveniet eam. Qui recipit vos, me recipit. Et qui me recipit, recipit eum qui me misit. Qui recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem prophetæ accipiet. Et qui recipit justum in nomine justi, mercedem justi accipiet. Et quicunque potum dederit uni ex minimis istis, calicem aquæ frigidæ tantùm in nomine discipuli. Amen dico vobis: non perdet mercedem suam.

Offertorium. In virtute.

Secreta.

BEATI Laurencii martyris tui honorabilem passionem muneribus, Domine, geminatis exsequimur; quæ licèt propriis sit memoranda principiis, indesinenter tamen permanet gloriosa. Per.

Communio. Posuisti.

Postcommunio.

SALUTARE nobis, Domine, quæsumus, intercessio beati Laurencii martyris tui præstet auxilium, ut cœlestis mensæ participatio quam sumpsimus, tribuat Ecclesiæ tuæ recensitam lætitiam. Per.

Sciendum est, quod quandocunque octava sancti Laurencii in dominicâ contigerit, missa de ipsâ octavâ in illo anno omnino prætermittatur, et missa dominicalis in capitulo dicatur, nisi cum fuerint xxvi. vel xxvii. dominicæ a Deus omnium *usque Adventum Domini: tunc enim ibi una missa dominicalis differatur, et missa de octavâ sancti Laurencii in capitulo dicatur.*

DOMINICA INFRA OCTAVAS ASSUMPTIONIS

ad missam omnia fiant sicut in primâ die, more simplicis festi novem lectionum. Ita tamen quod Sequentiæ per ordinem dicantur.

QUARTA DIE INFRA OCTAVAS

fiat memoria de sancto Agapito martyre.

Oratio.

LÆTETUR Ecclesia tua, Deus, beati Agapiti martyris tui confisa suffragiis, atque ejus precibus gloriosis et devota permaneat et secura consistat. Per.

Secreta.

PRO beati Agapiti martyris tui passione venerandâ hostias laudis tibi, Domine, immolantes, quæsumus, ut ejus orationibus placeant pro cujus meritis offeruntur. Per.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine Deus noster, ut sacramenti tui virtute perceptâ, intercessione beati martyris tui Agapiti, tanto munere digni reddamur. Per.

QUINTA DIE INFRA OCTAVAS

fiat memoria de sancto Magno martyre.

Oratio.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris; et, intercedente beato Magno martyre tuo, ab hostium nos defende propitiatus incursu. Per.

Secreta.

OBLATIS tibi, Domine, fidelium tuorum muneribus intende propitius; et ut nullius irrita postulatio, nullius inane sit votum, gloriosi martyris tui Magni desideratum nobis præbe subsidium. Per.

Postcommunio.

TUA sancta sumentes, quæsumus, Domine, ut beati Magni martyris tui nos foveant continuata præsidia. Per.

IN OCTAVA
ASSUMPTIONIS BEATÆ MARIÆ

ad missam omnia fiant sicut in primâ die, more simplicis festi novem lectionum, præter Sequentiam; et Credo *non dicatur, nisi dominica fuerit. Et dicatur* Spiritus et alme *et* Sanctus *cum hac additione,* Benedictus Mariæ Filius. *Et fiat memoria de martyribus Timotheo et Simphoriano.*

Oratio.

AUXILIUM tuum nobis, Domine, quæsumus, placatus impende; et, intercedentibus beatis martyribus tuis Timotheo et Simphoriano, dexteram tuæ super nos propitiationis extende. Per.

Et semper dicatur ista Sequentia in octavâ die.

AVE, præclara maris stella, in lucem gentium Maria divinitùs orta.

Euge, cœli porta, quæ non aperta veritatis lumen ipsum solem justitiæ indutum carne ducis in orbem.

Virgo decus mundi: regina cœli præelecta: ut sol pulchra: lunaris ut fulgur: agnosce omnes te diligentes.

Te plenam fide virgam almæ stirpis Jesse nascituram priores desideraverunt patres et prophetæ;

Te lignum vitæ Sacro rorante Pneumate parituram divini floris amigdalum signavit Gabriel;

Tu agnum regem terræ dominatorem Moabitici de petrâ deserti ad montem filiæ Syon traduxisti;

Tuque furentem leviathan: serpentem tortuosumque: et vectem collidens: damnosum crimine mundum exemisti.

Hinc gentium nos reliquiæ,

Tuæ sub cultu memoriæ

Mirum in modum quem es enixa propitiationis agnum regnantem cœlo eternaliter: revocamus ad aram mactandum mysterialiter.
Hic manna verum Israelitis,
Veris veri Abrahæ filiis
Admirantibus quondam Moysi quod typus figurabat: jamnunc abducto velo datur perspici.
Ora virgo nos illo pane cœli dignos effici.
Fac igni sancto: Patrisque Verbo: quod rubus ut flammam tu portâsti: virgo mater facta pecuali pelle: distincto pede: mundis labiis cordeque propinquare.
Fac fontem dulcem quem in deserto petra præmonstravit degustare: quam sincerâ fide: renesque succingi lotos in mari: anguem æneum in cruce speculari.
Audi nos,
nam te Filius nihil negans honorat.
Salva nos,
Jesu, pro quibus virgo mater te orat.
Da fontem vitæ visere.
Da puros mentis oculos in te defigere.
Christianismi fidem operibus redimire beatoque fine
Ex hujus incolatu, sæculi auctor, ad te transire.

Secreta.

ACCEPTA tibi sit, Domine, sacratæ plebis oblatio pro tuorum honore sanctorum; quorum se meritis percepisse de tribulatione cognoscat auxilium. Per.

Postcommunio.

SACRO munere satiati, quæsumus, omnipotens Deus, ut, intervenientibus beatis martyribus Timotheo et Simphoriano, nos omnes sanctorum tuorum jubeas assisti collegio. Per.

IN VIGILIA SANCTI BARTHOLOMÆI APOSTOLI

quære omnia in Communi unius apostoli: et fiat memoria de martyribus Timotheo et Appollinare cum oratione de Communi. Si hæc vigilia in dominicâ evenerit, nihil fiat de vigiliâ præter memoriam.

IN DIE SANCTI BARTHOLOMÆI APOSTOLI.

Officium. Mihi autem.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui hujus diei venerandam sanctamque lætitiam in beati Bartholomæi apostoli tui festivitate tribuisti; da Ecclesiæ tuæ, quæsumus, et amare quod credidit, et prædicare quod docuit. Per.

Memoria de sancto Audoeno episcopo.

Oratio.

DEUS, qui perennem gloriam sanctissimi confessoris tui atque pontificis Audoeni animæ contulisti; tribue, quæsumus, ejus nos apud te patrociniis sublevari, ut cum eo vitam possideamus æternam. Per.

Epistola. Jam non estis.
Gradale. In omnem terram.
Alleluya. *V.* Nimis honorati.
Sequentia de Communi.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Facta est contentio inter discipulos Jesu, quis eorum videretur esse major. Dixit autem eis;

Reges gentium dominantur eorum, et qui potestatem habent super eos benefici vocantur. Vos autem non sic: sed qui major est in vobis, fiat sicut junior. Et qui præcessor est, sicut ministrator. Nam quis major est, qui recumbit an qui ministrat? Nonne qui recumbit? Ego autem in medio vestrûm sum, sicut qui ministrat. Vos autem estis qui permansistis mecum in tentationibus meis. Et ego dispono vobis sicut disposuit mihi Pater meus regnum, ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo. Et sedeatis super thronos: judicantes duodecim tribus Israel.

Credo.

Offertorium. Constitues.

Secreta.

BEATI apostoli tui Bartholomæi, Domine, solemnia celebrantes, tuam clementiam deprecamur, ut ejus auxilio tua beneficia capiamus, in cujus veneratione tibi laudis hostias immolamus. Per.

Alia.

OBLATA, quæsumus, Domine, munera fidelis populi, meritis beatissimi patris nostri Audoeni, tibi reddantur accepta, ut ab omni contagione peccati iisdem quibus famulamur mysteriis clementer emundari mereamur. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. Vos qui secuti.

Postcommunio.

SUMPTIS, Domine, salutaribus sacramentis pro beati apostoli tui Bartholomæi festivitate, supplices deprecamur, ut quæ prædicavit et credamus pariter et sequamur. Per.

Alia.

MENSÆ cœlestis participatione vegetati, supplices te rogamus, omnipotens Deus, ut sicut de beati Audoeni perpetuâ glorificatione annuâ celebritate gaudemus, ita ipsius apud te intercessione ab omni mereamur adversitate defendi. Per.

SANCTI RUPHI MARTYRIS.

Officium. Justus non conturbabitur.

Oratio.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris, ut beati Ruphi martyris tui intercessionibus confidentes, nec minis adversantium nec ullo conturbemur incursu. Per.

Epistola. Beatus vir qui in sapientiâ.

Gradale. Justus non conturbabitur.

Alleluya. *V.* Beatus vir qui timet.

Evangelium. Nihil opertum.

Offertorium. In virtute.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, ob honorem beati Ruphi martyris tui offerimus, suppliciter deprecantes, ut sicut illi præbuisti sacræ fidei confessionem, sic nobis indulgentiam largiaris et pacem. Per.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

CŒLESTI munere satiati, quæsumus, Domine Deus noster, ut beati Ruphi martyris tui meritis ubique nos adjuves. Per.

SANCTI AUGUSTINI EPISCOPI ET DOCTORIS.

Officium. Statuit ei.

Oratio.

DEUS, qui beatum Augustinum Ecclesiæ tuæ in exponendis scripturæ sanctæ mysteriis doctorem catholicum

providisti ; da nobis ejus semper et doctrinis instrui, et orationibus fulciri. Per.

Memoria de sancto Hermete martyre.

Oratio.

DEUS, qui beatum Hermetem martyrem tuum virtute constantiæ in passione roborâsti; ex ejus nobis imitatione tribue pro amore tuo prospera mundi despicere, et nulla ejus adversa formidare. Per.

Epistola. Dedit Dominus.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. *V.* Justus germinabit.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Vos estis sal terræ.

Credo.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

SANCTI confessoris tui atque pontificis Augustini nobis, quæsumus, Domine, pia non desit oratio; quæ et munera nostra tibi conciliet, et tuam nobis indulgentiam semper obtineat. Per.

Alia.

MUNERA nostra, quæsumus, Domine, propitiatus assume; et ut dignè tuis famulemur altaribus, sancti martyris tui nos Hermetis intercessione custodi. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, salutaria sacramenta, quæsumus, ut ejus nos tribuas subsequi documenta, cujus celebramus gloriosa solennia. Per Dominum.

Alia Postcommunio.

REPLETI, Domine, benedictione cœlesti, quæsumus clementiam tuam, ut, intercedente beato Hermete martyre tuo, quæ humiliter gerimus, salubriter sentiamus. Per Dominum.

IN DIE DECOLLATIONIS SANCTI JOHANNIS BAPTISTÆ

dicatur missa in capitulo de sanctâ Sabinâ virgine statim post primam ante tertiam more solito, et missa de sancto Johanne post sextam.

DE SANCTA SABINA.

Officium.

COGNOVI, Domine, quia æquitas judicia tua et in veritate tuâ humiliâsti me: confige timore tuo carnes meas: à mandatis tuis non me repellas.

Psalmus.

BEATI immaculati in viâ: qui ambulant in lege Domini.

Oratio.

BEATÆ Sabinæ virginis tuæ et martyris, Domine, precibus confidentes, quæsumus clementiam tuam, ut ejus meritis et precibus ad æterna gaudia pervenire valeamus. Per.

Epistola. Domine Deus meus.

Gradale. Diffusa.

Alleluya. *V.* Specie tuâ.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Offertorium. Filiæ regum.

Secreta.

MUNERIBUS nostris, Domine, te magnificamus oblatis, quæ nobis et beatæ Sabinæ martyris tuæ patrocinia, et sempiterna concilient gaudia. Per.

Communio. Principes persecuti.

Postcommunio.

REDEMPTIONIS nostræ mysteria sumentes, quæsumus, Domine Deus noster, ut beatæ Sabinæ martyris tuæ meritis muniamur, et visionis tuæ gloriâ ineffabili perfruamur. Per.

EODEM DIE AD MAGNAM MISSAM.
DE SANCTO JOHANNE.

Officium. Gloriâ et honore.

Oratio.

SANCTI Johannis Baptistæ et martyris tui, Domine, quæsumus, veneranda festivitas, salutaris auxilii nobis præstet augmentum. Per.

Nulla fiat memoria de sanctâ Sabinâ, ubi missa de eâ prius cantata fuerit.

Lectio libri Sapientiæ.

EXSPECTATIO justorum lætitia: spes autem impiorum peribit. Fortitudo simplicis via Domini: et pavor his qui operantur malum. Justus in æternum non commovebitur: impii autem non habitabunt super terram. Os justi parturit sapientiam: et lingua pravorum peribit. Labia justi considerant placita: et os impiorum perversa. Simplicitas justorum diriget eos: et supplantatio perversorum vastabit illos. Justitia rectorum liberabit eos: et in insidiis suis capientur iniqui. Justus de angustiâ liberatus est: et tradetur impius pro eo. Simulator ore decipit amicum suum: justi autem liberabuntur scientiâ. In bonis justorum exaltabitur civitas: et in perditione impiorum erit laudatio. In benedictione justorum: exaltabitur civitas.

Gradale. Posuisti.

Alleluya. *V.* Misso Herodes spiculatore præcepit amputare caput Johannis in carcere.

Sequentia. Sancti Baptistæ.

Require in Nativitate ejusdem.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Misit Herodes et tenuit Johannem, et vinxit eum in carcerem propter Herodiadem uxorem Philippi fratris sui; quia duxerat eam. Dicebat enim Johannes Herodi; Non licet tibi habere uxorem fratris tui. Herodias autem insidiabatur illi, et volebat occidere eum nec poterat. Herodes enim metuebat Johannem, sciens eum virum justum et sanctum: et custodiebat eum. Et audito eo multa faciebat, et libenter eum audiebat. Et cùm dies oportunus accidisset, Herodes natalis sui cœnam fecit principibus et tribunis, et primis Galilææ. Cùmque introiisset filia ipsius Herodiadis et saltâsset et placuisset Herodi, simulque recumbentibus; rex ait puellæ; Pete à me quod vis, et dabo tibi. Et juravit illi: quia quicquid petieris dabo tibi, licèt dimidium regni mei. Quæ cùm exiisset, dixit matri suæ; Quid petam? At illa dixit; Caput Johannis Baptistæ. Cùmque introiisset statim cum festinatione ad regem, petivit dicens; Volo ut protinus mihi des in disco, caput Johannis Baptistæ. Et contristatus est rex propter jusjurandum, et propter simul recumbentes, noluit eam contristari: sed misso spiculatore præcepit afferri caput Johannis in disco. Et decollavit eum in carcere; et attulit caput ejus in disco: et dedit illud puellæ, et puella dedit matri suæ. Quo audito, discipuli ejus venerunt, et tulerunt corpus ejus: et posuerunt illud in monumento.

Offertorium. Posuisti.

Secreta.

MUNERA tibi, Domine, quæ pro sancti Johannis Baptistæ et martyris tui passione deferimus, qui dum finitur in terris, factus est cœlesti sede perpetuus; quæsumus, ut ejus obtentu nobis proficiant ad salutem. Per.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

CONFERAT nobis, Domine, quæsumus, sancti Johannis Baptistæ utrumque solennitas, ut et magnifica sacramenta quæ sumpsimus, patribus nostris significata veneremur, et in nobis potiùs edita gaudeamus. Per.

SANCTORUM FELICIS ET ADAUCTI MARTYRUM.

Officium. Sapientiam sanctorum.

Oratio.

MAJESTATEM tuam, Domine, supplices deprecamur, ut sicut nos jugiter sanctorum tuorum Felicis et Adaucti commemoratione lætificas, ita semper supplicatione defendas. Per.

Epistola. Justorum animæ.

Gradale. Justorum animæ.

Alleluya. *V.* Justi epulentur.

Evangelium. Attendite à fermento.

Offertorium. Lætamini.

Secreta.

HOSTIAS, quæsumus, Domine, quas solenniter immolamus pro martyrum commemoratione sanctorum clementer suscipe; et concede, ut eorum intercessione in quorum honore offeruntur, veniam delictorum consequi mereamur. Per.

Communio. Quod dico.

Postcommunio.

REFECTI, Domine, muneribus sacris, quæsumus, ut, intercedentibus sanctis martyribus tuis, Felice et Adaucto in gratiarum actione semper maneamus Per.

SANCTÆ CUTHBURGÆ VIRGINIS.

Officium. Dilexisti.

Oratio.

DEUS, qui eximiæ castitatis privilegio famulam tuam Cuthburgam multipliciter decorâsti; da nobis famulis tuis, ejus promerente intercessione, utriusque vitæ prosperitatem; ut sicut ejus commemoratio nobiscum agitur in terris, ita per ejus interventionem nostri memoria semper habeatur in cælis. Per.

Epistola. Qui gloriatur.

Gradale. Dilexisti.

Alleluya. *V.* Æmulor.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

ALTARIA tua, Domine, mysticis muneribus cumulamus, majestatem tuam suppliciter deprecantes, ut, ipsius adjuvantibus meritis, carere mereamur cunctis contagiis. Per.

Communio. Diffusa.

Postcommunio.

CŒLESTIS sacramenti refectis, altaribus tuis, Domine, deprecamur inclinati; ut quæ in solennitate beatæ Cuthburgæ lætanter percepimus, auxilio ejus intercessionis nobis proficiant ad utriusque profectum salutis. Per.

SANCTI ÆGIDII ABBATIS.

Officium. Os justi.

Oratio.

DEUS, qui hodiernâ die beatum Ægidium confessorem tuum atque abbatem aulam regni cœlestis penetrare

fecisti; tribue, quæsumus, ut cujus devotè gloriamur meritis, ejus nos sentiamus confoveri suffragiis. Per.

Memoria de sancto Prisco martyre.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, fortitudo certantium et martyrum palma; solennitatem hodiernæ diei propitius intuere, et Ecclesiam tuam continuâ fac celebritate lætari; ut, intercessione beati Prisci martyris tui gratanter omnium in te sperantium vota perficias. Per.

Epistola. Justus cor suum.

Gradale. Os justi.

Alleluya. *V.* Posui adjutorium.

Sequentia de Communi, scilicet, Adest nobis.

Evangelium. Nemo accendit.

Offertorium. Desiderium.

Secreta.

MUNERIBUS nostris, quæsumus, Domine, sancti Ægidii confessoris tui atque abbatis intercessione, gratiam tuæ placationis infunde; ut et collata nobis remedia tuearis, et propitius conferenda largiaris. Per.

Alia.

ALTARIBUS tuis munera, Domine, pro commemoratione sancti Prisci martyris tui gratanter offerimus, precantes, ut, ipso intercedente, hæc eadem nobis ad cœlestia promerenda proficiant. Per.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

PROTEGE, Domine, populum tuum de tuâ misericordiâ confidentem; et quos cœlestibus renovas mysteriis, beati Ægidii confessoris tui atque abbatis intercessione, tuis muneribus assequendis effice promptiores. Per.

Alia.

REFECTAM, Domine, sacræ participationis mysterio tuere, quæsumus, plebem tuam; et beati Prisci martyris tui solennia recolentem cœlestis gratiæ largitate prosequere, ut visibilibus adjuta solatiis ad invisibilia bona promptiùs incitetur. Per.

TRANSLATIO SANCTI CUTHBERTI EPISCOPI.

Officium. Statuit.

Oratio.

PRÆSTA nobis, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, ut qui beati Cuthberti confessoris tui atque pontificis translationis diem veneramur, per ipsius suffragia, pietatis tuæ semper beneficia consequamur. Per.

Epistola. Ecce sacerdos.

Gradale. Juravit Dominus.

Alleluya. *V.* Justus germinabit.

Si fiant novem Lectiones, dicatur Sequentia de Communi.

Evangelium. Homo quidam peregrè.

Offertorium. Veritas mea.

Secreta.

HÆC munera, Domine, quæsumus, beati Cuthberti confessoris tui atque pontificis intercessione sanctifica; et nos famulos tuos à peccatorum omnium maculis clementer emunda. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

UT hæc communio nos, Domine, tibi dignos efficiat, beatus Cuthbertus confessor tuus et pontifex, cujus translationis diem veneramur, suffragio, quæsumus, piæ intercessionis obtineat. Per.

SANCTI BERTINI ABBATIS.

Officium. Os justi.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui mirabiliter fulges in electis tuis quos te habitatore glorificare voluisti; da nobis, quæsumus, beati Bertini confessoris tui atque abbatis ita dignè solennia venerari, ut, ejus suffragantibus meritis, templum tuum mereamur fieri. Per.

Epistola. Justus cor suum.

Gradale. Os justi.

Alleluya. *V.* Amavit eum.

Evangelium. Nemo accendit.

Offertorium. Desiderium.

Secreta.

GRATIA Spiritûs Sancti, Domine, quæsumus, hæc munera nostra assumat; et, intercedente beato Bertino confessore tuo atque abbate, vitam nostram irreprehensibilem custodiat, et nos ad cœlestia regna perducat. Per.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

TRIBUANT nobis, quæsumus, Domine, continuum tua sancta subsidium; quo, beati Bertini confessoris tui atque abbatis precibus, nos ab omnibus semper tueantur adversis. Per.

IN VIGILIA NATIVITATIS BEATÆ MARIÆ

dicantur Matutinæ de feriâ cum Responsorio feriali, cum extra dominicam evenerit; et cum Oratione de vigiliâ, scilicet, Deus, qui virginalem aulam, *ad primas Vesperas.*

Ad Missam. Officium. Salve sancta parens.

Psalmus. Benedicta tu.

In hac missa non repetatur Officium post Psalmum, sed post Gloria Patri *et* Sicut erat *tantum.*

Oratio. Deus, qui virginalem aulam.

Epistola et Gradale ut supra in vigiliâ Assumptionis ejusdem; et si dominica fuerit, dicatur Alleluya. *V.* Post partum.

Evangelium. Loquente Jesu.

Offertorium. Felix namque; *et finiatur sine* alleluya *ad hanc Missam de vigiliâ; et dicatur iste V.* Beata es virgo, *cum extra dominicam evenerit. Tamen cum in dominicâ evenerit, finiatur cum* alleluya *et sine Versu, ut supra in vigiliâ Assumptionis.*

Secreta. Munera nostra.

Præfatio quotidiana.

Communio. Alma Dei.

Postcommunio. Concede quæsumus. *ut supra in vigiliâ Assumptionis.*

IN DIE NATIVITATIS BEATÆ MARIÆ.

Ad Missam. Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore Mariæ virginis: de cujus nativitate gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Oratio.

SUPPLICATIONEM servorum tuorum, Deus miserator, exaudi; ut qui in nativitate Dei genitricis et virginis congregamur, ejus intercessionibus, à te de instantibus periculis eruamur. Per eundem.

Lectio libri Sapientiæ.

EGO quasi vitis fructificavi suavitatem odoris, et flores mei fructus honoris et honestatis. Ego mater pulchræ dilectionis et timoris, et magnitudinis et sanctæ spei. In me omnis gratia viæ et veritatis; in me omnis spes vitæ et virtutis. Transite ad me omnes qui concupiscitis me; et à generationibus meis implemini. Spiritus enim meus super mel dulcis, et hæreditas mea, super mel et favum. Memoria mea, in generatione sæculorum. Qui edunt me adhuc esurient; et qui bibunt me adhuc sitient. Et qui audit me non confundetur; et qui operantur in me non peccabunt. Et qui illucidant me: vitam æternam habebunt.

Alia Epistola per octavas.

Sapientiæ.

O QUAM pulchra est casta generatio, cum claritate. Immortalis est enim memoria illius: quoniam et apud Deum nota est et apud homines. Cùm præsens est imitantur illam, et desiderant eam cùm se eduxerit, et in perpetuum coronata triumphat; incoinquinatorum certaminum præmium vincens. Multigena enim impiorum multitudo non erit utilis; et spuria vitulamina non dabunt radices altas, nec stabile firmamentum collocabunt. Et si in ramis in tempore germinaverint, infirmiter posita à vento commovebuntur, et à nimietate ventorum eradicabuntur. Confringentur enim rami inconsummati, et fructus eorum inutiles et acerbi ad manducandum, et ad nihilum apti. Ex iniquis enim omnes filii qui nascuntur, testes sunt nequitiæ adversùs parentes in interrogatione suâ. Justus autem si morte præoccupatus fuerit: in refrigerio erit.

Et legantur hæ prædictæ duæ Epistolæ alternis vicibus per octavas, videlicet unâ die, Ego quasi vitis, *et alterâ die,* O quàm pulchra. *Ita tamen quod in dominicâ infra octavas et in octavâ dicatur,* Ego quasi.

Gradale.

AUDI, filia, et vide et inclina aurem tuam: quia concupivit rex speciem tuam.

℣. Specie tuâ et pulchritudine tuâ intende, prosperè procede et regna.

Alleluya. ℣. Nativitas gloriosæ virginis Mariæ ex semine Abrahæ orta de tribu Juda clara ex stirpe David.

Hoc sequens

Alleluya. ℣. Per te, Dei genitrix, nobis est vita perdita data: quæ de cœlo suscepisti prolem et mundo genuisti Salvatorem.

dicatur cotidie per octavas nisi in dominicâ et in octavâ die; tunc enim dicatur Alleluya. ℣. Nativitas, *sicut in primâ die.*

Sequentia.

ALLE- cœleste necnon et perenne -luya,
Dic paraphonista cum merâ symphoniâ
Tuba et canora pallinodia canta,
Nam omnis usya hanc Christi genitricem die istâ
Congaudet exortam (*vel* conceptam): per quam sibi sublatam capit vitam,
Daviticâ stirpe sata Davidis ad sceptra est regenda prole fœcunda,
Nec gravidata viscera sunt tamen per ulla patris membra: sed ex fide solâ.
Ab arce summâ angelus astat: Maria, inquit, alma, ave plena
Gratiâ: sacra et benedicta fœminas inter omnes: paritura
Regem qui dira mortis vincula
Dammavit mirâ cum potentiâ;

Suum plasma solvens sponte suâ :
atque beatam donans vitam.
Fit mox puella verbis credula,
Et puerpera stupet et casta,
Natum gestans speciosum formâ :
regentem cuncta orbis regna.
Hæc est virga non irrigata :
sed Dei gratiâ florigera ;
Hæc est sola cunctorum hera :
materna obscurans piacula ;
Velut rosa decorans spineta :
sic quod lædat : nil habet Maria ;
Virgo : Eva quod contulit : prima
Christi sponsa effugat Maria.
O virgo sola : mater casta : nostra crimina
Solvens : da regna quîs beata regnant agmina ;
Potens enim cuncta ut mundi regina et jura
Cum Nato omnia discernis in sæcla : et ultrâ subnixa es in gloriâ
Cherubin electa : seraphinque clara agmina ;
Nam juxta Filium posita sedes in dexterâ : virtus lampas et sophia ;
Nativitas (*vel* Conceptio) unde gaudia nobis hodie affert annua,
Et resonet camœnis aula in laude tuâ, virgo Maria ;
Gaude per climata orbis, Ecclesia, dicens alleluya ;
Quod et palatia cœli clamant, dindima usque dantia præconia.

Initium sancti Evangelii secundum Matthæum.

LIBER generationis Jesu Christi, filii David, filii Abraham. Abraham genuit Ysaac. Ysaac autem genuit Jacob. Jacob autem genuit Judam, et fratres ejus. Judas autem genuit Phares et Zaram de Thamar. Phares autem genuit Esrom. Esrom autem genuit Aram. Aram autem genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Naason. Naason autem genuit Salmon. Salmon autem genuit Booz de Raab. Booz autem genuit Obeth ex Ruth. Obeth autem genuit Jesse. Jesse autem genuit David regem. David autem rex, genuit Salomonem ex eâ quæ fuit Uriæ. Salomon autem genuit Roboam. Roboam autem genuit Abiam. Abias autem genuit Asa. Asa autem genuit Josaphat. Josaphat autem genuit Joram. Joram autem genuit Oziam. Ozias autem genuit Joathan. Joathan autem genuit Achaz. Achaz autem genuit Ezechiam. Ezechias autem genuit Manassen. Manasses autem genuit Amon. Amon autem genuit Josiam. Josias autem genuit Jechoniam et fratres ejus in transmigrationem Babilonis. Et post transmigrationem Babilonis : Jechonias genuit Salathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel. Zorobabel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliachim. Eliachim autem genuit Azor. Azor autem genuit Sadoch. Sadoch autem genuit Achim. Achim autem genuit Eliud. Eliud autem genuit Eleazar. Eleazar autem genuit Mathan. Mathan autem genuit Jacob. Jacob autem genuit Joseph virum Mariæ, De quâ natus est Jesus : qui vocatur Christus.

Credo.

Hoc Evangelium præcedens legatur hac die tantum. Nam cotidie infra octavas et in octavâ legatur Evangelium. Loquente Jesu ad turbas.

Offertorium.

DIFFUSA est gratia in labiis tuis : propterea benedixit te Deus in æternum et in sæculum sæculi.

Secreta.

UNIGENITI tui, Domine, nobis succurrat humilitas: ut qui natus de virgine matris integritatem non minuit sed sacravit, in nativitatis ejus solenniis à nostris nos piaculis exuens, oblationem nostram sibimet faciat acceptam Jesus Christus Dominus noster. Qui tecum.

Præfatio. Et te in nativitate.

Hæc Præfatio dicatur cotidie per octavas et in octavâ, quando de sanctâ Mariâ dicitur missa.

Communio.

VERA fides geniti purgavit crimina [mundi;
et tibi virginitas inviolata manet.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, celebritatis annuæ votiva sacramenta; præsta quæsumus, ut, intercedente beatâ Mariâ semper virgine, et temporalis nobis vitæ remedia præbeant et æternæ. Per.

Cotidie per octavas dicatur eadem missa cum eisdem Sequentiis, sicut infra octavas Assumptionis prætitulatæ sunt suo ordine, sed sine Credo in; *nisi in Exaltatione sanctæ crucis. Tamen in dominicâ dicatur* Credo *et in octavâ die si dominica fuerit.*

SECUNDA DIE

fiat memoria de sancto Gorgonio martyre.

Oratio.

SANCTUS martyr tuus, Domine, Gorgonius suâ nos, quæsumus, intercessione lætificet, et piâ faciat solennitate gaudere. Per Dominum.

Secreta.

GRATA tibi, Domine, sit nostræ servitutis oblatio, quam familiæ tuæ pia defert oratio, pro quâ sanctus Gorgonius interveniat. Per.

Postcommunio.

FAMILIAM tuam, quæsumus, Domine, suavitas illa contingat et vegetet; quâ in martyre tuo Gorgonio Christi tui bono jugiter odore pascatur. Per.

QUARTA DIE

fiat memoria de martyribus Protho et Jacincto.

Oratio.

BEATORUM martyrum tuorum Prothi et Jacincti nos, Domine, foveat gloriosa confessio, et pia jugiter intercessio tueatur. Per.

Secreta.

PRO sanctorum martyrum tuorum Prothi et Jacincti veneratione tibi, Domine, munera quæ debemus exsolvimus; præsta, quæsumus, ut remedium nobis perpetuæ salutis operentur. Per Dominum.

Postcommunio.

UT percepta nos, Domine, tua sancta purificent, beatorum martyrum tuorum Prothi et Jacincti, quæsumus, imploret oratio. Per.

DOMINICA INFRA OCTAVAS NATIVITATIS BEATÆ MARIÆ

ad missam omnia fiant sicut in primâ die, more simplicis festi novem lectionum, præter Sequentiam; et legatur Evangelium Loquente Jesu.

IN EXALTATIONE SANCTÆ CRUCIS.

Officium. Nos autem,
et finiatur sine alleluya.
Require in alio festo.

Oratio.

DEUS, qui unigeniti Filii tui, Domini nostri Jesu Christi pretioso sanguine humanum genus redimere dignatus es; concede propitius, ut qui ad adorandam vivificam crucem adveniunt, à peccatorum suorum nexibus liberentur. Per eundem.

Memoria de martyribus Cornelio et Cipriano.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut sicut populus Christianus ad sanctorum sacerdotum tuorum Cornelii et Cipriani temporalem solennitatem concurrit, ita perfruatur æternâ; et quod votis celebrat, pio comprehendat effectu. Per.

Memoria de Nativitate beatæ Mariæ.
Oratio. Supplicationem.
Epistola. Confido de vobis.
Require in alio festo.
Gradale. Christus factus.
V. Propter quod.
Alleluya. *V.* Dulce lignum.
Quære in Commemoratione sanctæ crucis.

Sequentia.

LAUDES crucis attollamus
nos qui crucis exsultamus
speciali gloriâ;
Dulce melos pulset cœlos;
dulce lignum dulci dignum
credimus melodiâ.
Voce vita non discordet;
cùm vox vitam non remordet
dulcis est symphonia;

Servi crucis crucem laudent,
qui per crucem sibi gaudent
vitæ dari munera.
Dicant omnes et dicant singuli,
ave, salus totius populi,
arbor salutifera;
O quàm felix, quàm præclara,
fuit hæc salutis ara
rubens Agni sanguine;
Agnus sine maculâ,
qui mundavit sæcula
ab antiquo crimine.
Hæc est scala peccatorum,
per quam Christus rex cœlorum,
ad se traxit omnia;
Forma cujus hoc ostendit,
quæ terrarum comprehendit
quatuor confinia.
Non sunt nova sacramenta
nec recenter est inventa
crucis hæc religio;
Ipsa dulces aquas fecit,
per hanc silex aquas jecit,
Moysi officio.
Nulla salus est in domo
nisi cruce munit homo
superliminaria;
Neque sensit gladium,
nec amisit filium
quisquis egit talia;
Ligna legens in Sarepta
spem salutis est adepta
pauper muliercula;
Sine lignis fidei
nec lechitus olei
valet nec farinula.
In scripturis sub figuris
ista latent, sed jam patent
crucis beneficia;
Reges credunt, hostes cedunt;
solâ cruce Christo duce
hostis fugant millia.

Ista suos fortiores
 semper facit et victores,
 morbos sanat et languores,
 deprimit dæmonia;
Dat captivis libertatem,
 vitæ confert novitatem,
 ad antiquam dignitatem
 crux reduxit omnia.
O crux, signum triumphale,
 mundi vera salus, vale!
 inter ligna nullum tale,
 fronde, flore, germine.
Medicina Christiana,
 salva sanos, ægros sana;
 quod non valet vis humana
 fit in tuo nomine.
Insistentes crucis laudi,
 consecrator crucis audi,
 atque servos tuæ crucis,
 post hanc vitam, veræ lucis
 transfer ad palatia.
Quos tormento vis servire,
 fac tormenta non sentire,
 sed cùm dies erit iræ
 nobis confer et largire
 sempiterna gaudia. Amen.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus turbis; Nunc judicium est mundi: nunc princeps hujus mundi ejicietur foràs. Et ego si exaltatus fuero à terrâ, omnia traham ad meipsum. Hoc autem dicebat, significans quâ morte esset moriturus. Respondit ei turba; Nos audivimus ex lege, quia Christus manet in æternum. Et quomodo tu dicis oportet exaltari Filium Hominis? Quis est iste Filius Hominis? Dixit ergo eis Jesus; Adhuc modicùm lumen in vobis est. Ambulate dum lucem habetis, ut non tenebræ vos comprehendant. Et qui ambulat in tenebris, nescit quo vadit. Dum lucem habetis credite in lucem: ut filii lucis sitis.

Credo.

Offertorium. Protege, Domine.

Require in alio festo: et finiatur sine alleluya.

Secreta.

DEVOTAS, Domine, humilitatis nostræ preces et hostias misericordiæ tuæ comitetur auxilium; et salutem quam per Adam in paradiso ligni clauserat temerata præsumptio, ligni rursùm fides aperiat. Per Dominum.

Alia Secreta.

PRÆSTA nobis, Domine, ut nostræ humilitatis oblatio, et pro tuorum tibi placeat honore sanctorum, et nos corpore pariter et mente purificet. Per.

Præfatio. Qui salutem.

Communio. Per lignum.

Require in alio festo: et finiatur cum alleluya.

Postcommunio.

JESU Christi Domini nostri corpore saginati et sanguine per quem crucis est sanctificatum vexillum, quæsumus, Domine Deus noster; ut per hæc sancta sacrificia quæ sumpsimus, perennitatis ejus gloriâ salutari potiamur effectu. Qui tecum.

Alia Postcommunio.

PASCE nos, Domine, tuorum gaudiis ubique sanctorum; quia nostræ salutis augmenta sunt, quoties illis honor impenditur, in quibus tu mirabilis prædicaris. Per.

IN OCTAVA NATIVITATIS BEATÆ MARIÆ

ad missam omnia fiant sicut in primâ die, more simplicis festi novem lectionum. Dicatur etiam Spiritus et alme, *et tum*

Sequentia Ave præclara *et Evangelium* Loquente Jesu, *et dicatur* Sanctus *cum hac additione* Benedictus Mariæ Filius ; *et fiat memoria de sancto Nichomede martyre.*

Oratio.

ADESTO, Domine, populo tuo, et beati Nichomedis martyris tui merita præclara suscipiens, ad impetrandam misericordiam tuam semper ejus patrociniis adjuvetur. Per.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, munera propitius oblata, quæ majestati tuæ beati Nichomedis martyris tui commendet oratio. Per.

Postcommunio.

PURIFICENT nos, Domine, sacramenta quæ sumpsimus, et, intercedente beato Nichomede martyre tuo, à cunctis efficiant vitiis absolutos. Per.

SANCTI NINIANI EPISCOPI.

Officium. Statuit ei.

Oratio.

DEUS, qui populos Pictorum et Britonum per doctrinam sancti Niniani episcopi et confessoris tui ad tuæ fidei notitiam convertisti ; concede propitius, ut cujus eruditione veritatis tuæ luce perfundimur, ejus intercessione cœlestis vitæ gaudia consequamur. Per.

Memoria fiat de sanctis Eufemiâ, Luciâ et Geminiano martyrum; et festum sanctæ Edithæ differatur ubi convenientius possit celebrari, quia est festum novem lectionum secundum usum Sarum.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, precibus nostris cum exsultatione provectum ; ut quorum diem passionis annuâ devotione recolimus, etiam fidei constantiam subsequamur. Per.

Sapientiæ.

ECCE sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo. Ideo statuit illi testamentum pacis, ut sit illi sacerdotii dignitas in æternum. Invocavit Dominum omnipotentem, et dedit in dexterâ ejus tollere hominem fortem in bello, et exaltare cornu gentis suæ. In die suo non pertimuit principem, et in potentiâ nemo vicit illum, nec superavit illum verbum aliquod, et mortuum prophetavit corpus ejus. In vitâ suâ fecit monstra, et in morte operatus est mirabilia. In omni ore quasi mel dulcabitur ejus memoria, et ut musica in convivio vini. Ipse est directus divinitùs in potentiam gentis, et tulit abominationes impietatis, et gubernavit cor ipsius. Et in diebus peccatorum, corroboravit pietatem. Homo princeps fratrum, fundamentum gentis, stabilimentum populi, rector fratrum. Beatus qui in istis versabitur bonis ; qui illa retinet in corde suo sapiens erit semper. Si enim hæc fecerit omnia valebit : quia lux Dei vestigium ejus est.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. *V.* Inveni David.

Sequentia.

AVE, pater et patrone,
præsul, pastor, pie, bone,
confessor eximie !
Roga Deum, Niniane,
pro salute serò manè
præsentis familiæ.
Tu per terras et per mare
dirè vinctos liberare
non cessas Christicolas ;
Esto nobis spiritalis
tutor, salvans nos à malis
loci hujus incolas.

Ope tuæ sanctæ precis
membris surdis claudis cæcis
crebra datur sanitas;
Nobis reis et indignis
succurre, ne cum malignis
nos damnet iniquitas.
Rex, puer, fur, hortolanus,
infans cujus pedes manus
privabantur usibus,
Probant sanctum apud Christum
te; tu nos post mundum istum
jungas cœli civibus. Amen.

Evangelium. Homo quidam peregrè. Credo in unum.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

OBLATA servitutis nostræ munera, Domine, quæsumus, annua sancti patris nostri Niniani episcopi solennitas commendet accepta; ut, ejus piâ supplicatione muniti, cunctorum nostrorum delictorum veniam, et beatitudinis sempiternæ mereamur obtinere consortium. Per.

Alia.

MUNERA populi tui, Domine, propitiatus intende; et sanctorum martyrum tuorum Eufemiæ, Luciæ, et Geminiani quorum nos tribuis solennia celebrare, fac gaudere suffragiis. Per Dominum.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

REFECTOS, Domine, vitalis alimoniæ sacramentis, sancti confessoris tui Niniani episcopi gloriosà nos intercessione protege, et ad æternum cœlestis mensæ convivium concede pervenire. Per.

Alia.

SUMPTIS, Domine, divinis mysteriis, exaudi, quæsumus, preces nostras; et sanctorum tuorum Eufemiæ, Luciæ et Geminiani, quorum solenniter celebramus victoriam, continuis foveamur auxiliis. Per.

EODEM DIE.
SANCTÆ EDITHÆ VIRGINIS.

Officium. Dilexisti.

Oratio.

DEUS, qui fidelibus tuis castitatis exemplum præbuisti dum de virgine Filium tuum Dominum nostrum nasci voluisti; sanctæ Edithæ virginis tuæ precibus, nobis mentis et corporis tribue puritatem, per quam à te nobis promissam percipiamus felicitatem. Per eundem.

Epistola. Qui gloriatur.

Gradale. Dilexisti.

Alleluya. *V.* Æmulor.

Sequentia de Communi unius virginis non martyris.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

SUPER hanc oblationem nostram, quæsumus, Domine, benedictio tua descendat; et ut ipsi tibi hostia placabilis efficiamur, sanctæ Edithæ virginis intercessio apud te obtineat. Per Dominum.

Communio. Diffusa.

Postcommunio.

SPIRITUALIS mensæ, Domine, participatio nobis cordis et corporis fiat salvatio; et sanctæ Edithæ virginis tuæ tibi nos commendet supplicatio. Per.

SANCTI LAMBERTI
EPISCOPI ET MARTYRIS.

Officium. Sacerdotes Dei.

Oratio.

SANCTI Lamberti martyris tui atque pontificis, Domine, quæsumus, nos tibi commendet oratio; ut sicut hunc diem ejus gloriosa decorat passio; ita nos ipsius semper muniamur suffragio. Per.

Epistola. Omnis pontifex.

Gradale. Inveni David.

Alleluya. *V.* Elegit te.

Evangelium. Circuibat Jesus.

Offertorium. In virtute.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, pro commemoratione sancti Lamberti martyris tui atque pontificis offerimus, obsecrantes, ut tua nobis suâ intercessione multiplices beneficia, quem à tui corporis unitate nulla temptatio separavit. Qui vivis.

Communio. Posuisti.

Postcommunio.

PERCEPTO, Domine, tui corporis et sanguinis sacramento, concede nobis, quæsumus, supplicante beato Lamberto martyre tuo atque pontifice, ita muniri, ut et temporalibus relevemur commodis, et abundemus æternis. Per.

IN VIGILIA SANCTI MATHÆI APOSTOLI
ET EVANGELISTÆ

omnia fiant sicut in Communi in vigiliâ unius apostoli continetur, cum hac Oratione, Epistolâ et Evangelio sequentibus.

DA nobis, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati Mathæi apostoli tui et evangelistæ quam prævenimus veneranda solennitas, et devotionem nobis augeat et salutem. Per.

Epistola. Beatus vir qui invenit sapientiam.

Quære in Communi in vigiliâ unius apostoli.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Vidit Jesus publicanum nomine Levi sedentem ad theloneum, et ait illi; Sequere me. Et relictis omnibus, surgens secutus est eum. Et fecit ei convivium magnum Levi in domo suâ: et erat turba multa publicanorum et aliorum qui cum illis erant discumbentes. Et murmurabant Pharisæi et scribæ eorum, dicentes ad discipulos ejus; Quare cum publicanis et peccatoribus manducatis et bibitis? Et respondens Jesus, dixit ad illos; Non egent qui sani sunt medico, sed qui malè habent. Non enim veni vocare justos, sed peccatores: ad pœnitentiam.

Secreta.

RESPICE, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, munera quæ, pro veneratione beati Mathæi apostoli tui et evangelistæ, tuæ offerimus majestati; et præsta, ut cujus solennia his sacrificiis prævenimus, ejus suffragantibus meritis, quæ tibi sunt placita digno affectu ac devotis mentibus exsequamur. Per.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut divino munere satiati, intercedente beato Mathæo apostolo tuo et evangelistâ cujus solennia prævenimus, sacris semper mysteriis renovemur et moribus. Per.

Si hæc vigilia in dominicâ contigerit,

missa de vigiliâ in capitulo dicatur, cum uno Alleluya *de Communi apostolorum. Cum vero in aliquâ feriâ Quatuor temporum contigerit, tunc de vigiliâ nihil fiat nisi tantum memoria ad missam de jejunio Quatuor temporum.*

IN DIE SANCTI MATHÆI.

Officium. Mihi autem.

Oratio.

BEATI Mathæi apostoli tui et evangelistæ, Domine, precibus adjuvemur; ut quod possibilitas nostra non obtinet, ejus nobis intercessione donetur. Per.

Memoria de sancto Laudo.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beati Laudi confessoris tui atque pontificis solennia colimus, ejus intercessione æternam beatitudinem consequamur. Per.

Epistola. Similitudo vultûs.

Gradale. Os justi.

Alleluya. *V.* Primus ad Syon.

Sequentia. Laus devota.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, Cùm transiret Jesus, vidit hominem sedentem in theloneo, Mathæum nomine; et ait illi; Sequere me. Et surgens secutus est eum. Et factum est, discumbente eo in domo, ecce multi publicani et peccatores venientes discumbebant cum Jesu, et discipulis ejus. Et videntes Pharisæi, dicebant discipulis ejus; Quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester? At Jesus audiens, ait; Non est opus valentibus medicus, sed malè habentibus. Euntes autem discite, quid est misericordiam volo, et non sacrificium. Non enim veni vocare justos: sed peccatores.

Credo.

Offertorium. Posuisti.

Secreta.

SUPPLICATIONIBUS apostolicis beati Mathæi apostoli et evangelistæ, quæsumus, Domine, Ecclesiæ tuæ commendetur oblatio; cujus magnificis prædicationibus eruditur. Per Dominum.

Alia.

SICUT beatum Laudum confessorem tuum atque pontificem, Domine, ad æternam gloriam transtulisti; sic ipsius meritis, quæsumus, ad salutem nostram hanc præsentem sanctifica hostiam. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Non dicatur in hac Præfatione per beatos evangelistas, *sed* per beatos apostolos.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, venerabile sacramentum beati Mathæi apostoli tui et evangelistæ festivitate lætantes; quæsumus, ut, suis precibus gloriosis, et credendum nobis jugiter postulet, et sequendum beatus evangelista quod docuit. Per Dominum.

Alia.

REFECTI mensæ cœlestis collatione, quæsumus, Domine Deus noster; ut intercessione beati Laudi confessoris tui atque pontificis cujus veneramur solennia, ab omni nos semper adversitate defendas. Per.

SANCTI MAURICII SOCIORUMQUE EJUS MARTYRUM.

Officium. Intret in conspectu.

Oratio.

ANNUE, quæsumus, omnipotens Deus, ut nos sanctorum martyrum tuorum Mauricii, Exuperii, Candidi, Victoris, Innocencii et Vitalis, sociorumque eorum lætificet festiva solennitas; ut quorum suffragiis nitimur, natalitiis gloriemur. Per.

Epistola. Sancti per fidem.

Gradale. Gloriosus Deus.

Alleluya. *V.* Te martyrum.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Descendens Jesus de monte.

Offertorium. Lætamini in Domino.

Secreta.

PRÆSENTES hostias, Domine, quæsumus, merita gloriosa martyrum Thebæorum tibi reddant acceptas; pro quorum tibi pretioso sanguine sunt dicatæ. Per.

Communio. Justorum animæ.

Postcommunio.

SUMPTIS, Domine, cœlestibus sacramentis, quæsumus, ut intercessione sanctorum martyrum tuorum Thebæorum, consequi mereamur veniam delictorum. Per.

SANCTÆ TECLÆ VIRGINIS NON MARTYRIS.

Officium. Loquebar.

Oratio de Communi unius virginis non martyris.

Epistola. Qui gloriatur.

Gradale. Dilexisti.

Alleluya. *V.* Æmulor.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem.

Offertorium. Offerentur *major.*

Communio. Simile est regnum.

SANCTI FIRMINI EPISCOPI ET MARTYRIS.

Officium. Sacerdotes Dei.

Oratio de Communi unius martyris et pontificis.

Epistola. Omnis pontifex.

Gradale. Juravit.

Alleluya. *V.* Inveni David.

Evangelium. Circuibat Jesus.

Offertorium. Inveni David.

Communio. Domine, quinque.

SANCTORUM MARTYRUM CIPRIANI EPISCOPI ET JUSTINÆ VIRGINIS.

Officium. Salus autem.

Oratio de Communi plurimorum martyrum.

Epistola. Justi autem in perpetuum.

Gradale. Vindica, Domine.

Alleluya. *V.* Justi epulentur.

Evangelium. Cùm persequentur.

Offertorium. Exsultabunt.

Communio. Multitudo languentium.

SANCTORUM COSMÆ ET DAMIANI MARTYRUM.

Officium. Sapientiam sanctorum.

Oratio.

MAGNIFICET te, Domine, sanctorum martyrum tuorum Cosmæ et Damiani beata solennitas; quâ et illis

gloriam sempiternam et opem nobis tuâ ineffabili providentiâ contulisti. Per.

Epistola. Benedictus Deus.

Gradale. Clamaverunt.

Alleluya. *V.* Vox exsultationis.

Evangelium. Elevatis Jesus.

Offertorium. Gloriabuntur.

Secreta.

IN tuorum, Domine, pretiosâ morte justorum sacrificium illud offerimus, de quo martyrium sumpsit omne principium; quod, quæsumus, propitiationis tuæ nobis munus obtineat. Per.

Communio. Posuerunt.

Postcommunio.

SIT nobis, Domine, sacramenti tui certa salvatio; quæ cum beatorum martyrum tuorum Cosmæ et Damiani meritis imploratur. Per.

IN DIE SANCTI MICHAELIS ARCHANGELI.

Ad Missam. Officium.

BENEDICITE Dominum, omnes angeli ejus, potentes virtute, qui facitis verbum ejus ad audiendam vocem sermonum ejus.

Psalmus.

BENEDIC, anima mea, Domino: et omnia quæ intra me sunt nomini sancto ejus.

Oratio.

DEUS, qui miro ordine angelorum ministeria hominumque dispensas; concede propitius, ut quibus tibi ministrantibus in cœlo semper assistitur, ab his in terrâ vita nostra muniatur. Per.

Lectio libri Apocalipsis beati Johannis apostoli.

IN diebus illis, Significavit Deus quæ oportet fieri citò, loquens per angelum suum servo suo Johanni, qui testimonium perhibuit verbo Dei, et testimonium Jesu Christi quæcunque vidit. Beatus qui legit et qui audit verba prophetiæ hujus: et servat ea quæ in eâ scripta sunt. Tempus enim prope est. Johannes septem Ecclesiis quæ sunt in Asiâ; gratia vobis et pax ab eo qui est et qui erat et qui venturus est. Et à septem spiritibus qui in conspectu throni ejus sunt: et ab Jesu Christo qui est testis fidelis primogenitus mortuorum, et princeps regum terræ. Qui dilexit nos, et lavit nos à peccatis nostris: in sanguine suo.

Gradale.

BENEDICITE Dominum omnes angeli ejus: potentes virtute qui facitis verbum ejus.

V. Benedic, anima mea, Domino: et omnia interiora mea nomen sanctum ejus.

Alleluya. *V.* In conspectu angelorum psallam tibi, Domine Deus meus.

Sequentia.

AD celebres, rex cœlice, laudes cuncta
Pangat nunc canora caterva symphonia;
Odas atque solvat concio tibi nostra,
Cùm jam renovantur Michaelis inclyta valdè festa,
Per quæ latabunda perornatur machina mundi tota.
Novies distincta pneumatum sunt agmina per te facta,
Sed cùm vis facis hæc flammea per angelicas officinas.

Inter primæva sunt hæc nam creata tua: cùm simus nos ultima factura: sed imago tua.
Theologa cathegorizent symbola nobis hæc ter tripartita per privata officia,
Plebs angelica: phalanx et archangelica: principans turma: virtus uranica: ac potestas almiphona,
Dominantia numina: divinaque subsellia: cherubin ætherea: ac seraphin ignicoma.
Vos, O Michael, cœli satrapa: Gabrielque vera dans Verbi nuntia,
Atque Raphael vitæ vernula: conferte nos inter paradisicolas;
Per quos Patris cuncta complentur mandata quæ dat
Ejusdem Sophia: compar quoque Pneuma: una permanens in usyâ;
Cui estis administrantia Deo millia millium sacra
Vices per bis quinas: bis atque quinginta dena,
Centena millena assistunt in aulâ: ad quam rex ovem centesimam,
Terrigenam: dragmamque decimam vestra duxit super agalmata;
Vos per æthera: nos per rura: dena
Pars electa armoniæ vota demus yperlirica cythara;
Ut post bella Michaelis inclyta,
Nostra Deo sint accepta auream circa aram thymiamata;
Quo in cœlesti jam gloriâ
condecantemus, alleluya.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, Accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes; Quis putas major est in regno cœlorum? Et advocans Jesus parvulum, statuit eum in medio eorum, et dixit; Amen dico vobis, nisi

conversi fueritis et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum cœlorum. Quicunque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic major est in regno cœlorum. Et qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit. Qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis qui in me credunt, expedit ei ut suspendatur mola asinaria in collo ejus, et demergatur in profundum maris. Væ mundo ab scandalis. Necesse est enim ut veniant scandala. Veruntamen væ homini illi, per quem scandalum venit. Si autem manus tua vel pes tuus scandalizat te, abscide eum et projice abs te. Bonum est tibi ad vitam ingredi debilem vel claudum, quàm duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem æternum. Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum et projice abs te. Bonum est tibi unum oculum habentem in vitam intrare, quàm duos oculos habentem mitti in gehennam ignis. Videte ne contemnatis unum ex his pusillis. Dico enim vobis, quia angeli eorum semper vident faciem Patris mei: qui in cœlis est.

Credo.

Offertorium.

STETIT angelus juxta aram templi habens thuribulum aureum in manu suâ: et data sunt ei incensa multa: et ascendit fumus aromatum in conspectu Dei, alleluya.

Secreta.

MUNUS populi tui, quæsumus, Domine, dignanter assume; quod tibi non meritis nostris, sed sancti archangeli tui Michaelis omniumque beatorum spirituum deprecatione sit gratum. Per.

Præfatio quotidiana.

Communio.

BENEDICITE, omnes angeli Domini Domino: hymnum dicite et superexaltate eum in sæcula.

Postcommunio.

BEATI archangeli tui Michaelis interventione suffulti, supplices te, Domine, deprecamur; ut quos honore prosequimur, contingamus et mente. Per.

SANCTI JERONIMI PRESBYTERI ET DOCTORIS.

Officium. Sacerdotes Dei.

Oratio.

DEUS, qui nobis per beatum Jeronimum confessorem sacerdotemque tuum scripturæ sanctæ veritatem et mystica sacramenta revelare dignatus es; concede, quæsumus, ut cujus natalitia colimus, ejus semper et erudiamur doctrinis et meritis adjuvemur. Per.

Epistola. Dedit Dominus.

Gradale. Juravit.

Alleluya. *V.* Posui adjutorium.

Sequentia de Communi, scilicet, Adest nobis.

Evangelium. Vos estis sal terræ.

Credo.

Offertorium. Inveni David.

Secreta.

CLEMENTIA tua, quæsumus, Domine, munera nostra dignanter respiciat; et, beati Jeronimi confessoris tui et sacerdotis deprecatione, per hæc eadem nos placatus purifica. Per.

Communio. Domine, quinque.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut Ecclesiam tuam beatus Jeronimus sacerdos et fidei doctrinis erudiat, et eruditam divinis mysteriis dignam piâ intercessione efficiat. Per.

SANCTORUM REMIGII, GERMANI, VEDASTI ET BAVONIS EPISCOPORUM.

Officium. Sacerdotes ejus.

Oratio.

EXAUDI, quæsumus, Domine, populum tuum cum sanctorum confessorum tuorum Germani, Remigii, Vedasti et Bavonis tibi patrocinio supplicantem; ut et temporalis vitæ nos tribuas pace gaudere, et æternum reperire subsidium. Per.

Memoria de sancto Meloro martyre cum Oratione de Communi unius martyris, scilicet Adesto, Domine.

Epistola. Plures facti.

Gradale. Sacerdotes ejus.

Alleluya. *V.* Fulgebunt.

Nulla dicatur Sequentia.

Evangelium. Sint lumbi.

Offertorium. Exsultabunt.

Secreta.

PRECES nostras, quæsumus, Domine, et tuorum respice oblationes fidelium; ut tibi gratæ sint in tuorum festivitate sanctorum, et nobis conferant tuæ propitiationis auxilium. Per Dominum.

Communio. Ego vos elegi.

Postcommunio.

REPLETI sacramento reparationis humanæ in festivitate sanctorum confessorum tuorum Germani, Remigii, Vedasti, et Bavonis, quæsumus, Domine Deus noster, ut sicut munera nobis dignaris præbere cœlestia, sic per eadem tribuas nos donis inhærere cœlestibus. Per.

SANCTI LEODEGARII EPISCOPI ET MARTYRIS.

Officium. Sacerdotes Dei.

Oratio.

DEUS, qui hodiernâ die beatum Leodegarium martyrem tuum atque pontificem gloriâ et honore coronâsti; tribue nobis propitius, ut qui gloriam non meremur, indulgentiam, ipso interveniente, consequamur. Per.

Epistola. Memor esto Jesum Christum.

Gradale. Inveni David.

Alleluya. ℣. Elegit te.

Evangelium. Qui vos audit.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut beati Leodegarii martyris tui atque pontificis suffragio tua in nobis munera tuearis, pro cujus honorandâ confessione hostias tibi laudis offerimus. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

REFECTI participatione muneris sacri, quæsumus, Domine Deus noster, ut intercedente beato Leodegario martyre tuo atque pontifice, cujus exsequimur cultum, sentiamus effectum. Per.

SANCTI FRANCISCI CONFESSORIS.

Officium. Os justi.

Oratio.

DEUS, qui Ecclesiam tuam beati Francisci confessoris tui meritis fœtu novæ prolis amplificas; tribue nobis ex ejus imitatione terrena despicere, et cœlestium donorum participatione gaudere. Per Dominum nostrum.

48*

Ad Galathas.

FRATRES, Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi; per quem mihi mundus crucifixus est et ego mundo. In Christo enim Jesu neque circumcisio aliquid valet neque præputium, sed nova creatura. Et quicunque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos, et misericordia super Israel Dei. De cætero, nemo mihi molestus sit. Ego enim stigmata Domini Jesu Christi in corpore meo porto. Gratia Domini nostri Jesu Christi cum spiritu nostro, fratres, Amen.

Gradale. Os justi.

Alleluya. ℣. Hic Franciscus pauper et modicus cœlum dives ingreditur: hymnis cœlestibus honoratur.

Sequentia de Communi, scilicet Adest nobis.

Evangelium. Respondens Jesus dixit; Confiteor tibi, *ut in festo sancti Mathiæ.*

Offertorium. Veritas.

Secreta.

MUNERA, Domine, dicata sanctifica; et, intercedente beato Francisco, ab omni nos culparum labe purifica. Per.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

ECCLESIAM tuam, quæsumus, Domine, gratia cœlestis amplificet, quam beati Francisci illuminare voluisti gloriosis meritis et exemplis. Per.

SANCTÆ FIDIS VIRGINIS ET MARTYRIS.

Officium. Loquebar.

Oratio.

DEUS, qui præsentem diem beatæ Fidis virginis tuæ martyrio facis esse solennem; præsta Ecclesiæ tuæ ut

cujus meritis gloriatur, ejus precibus adjuvetur. Per.

Epistola. Domine Deus meus.

Gradale. Specie tuâ.

Alleluya. *V.* Hæc est virgo sapiens.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

SUSCIPE, Domine, preces et hostias, meritis beatæ Fidis virginis tuæ ac martyris tibi dicatas; et concede ut nobis ejus sint supplicatione salutares, cujus sunt veneratione solennes. Per.

Communio. Simile est regnum.

Postcommunio.

SACRI altaris participatione refecti, tuam, Domine, misericordiam suppliciter exoramus; ut qui hæc in beatæ Fidis virginis ac martyris tuæ veneratione percepimus, ejus nos confoveri suffragiis sentiamus. Per.

SANCTORUM MARCI MARCELLI ET APULEI MARTYRUM.

Officium. Salus autem.

Oratio.

SANCTORUM martyrum tuorum Marci, Marcelli et Apulei nos, Domine, beata merita prosequantur; et tuo semper faciant amore ferventes. Per.

Epistola. Sancti per fidem.

Gradale. Justorum animæ.

Alleluya. *V.* Mirabilis Deus.

Evangelium. Cùm audieritis.

Offertorium. Exsultabunt.

Secreta.

MAJESTATEM tuam, Domine, nobis, quæsumus, hæc immolanda reddat hostia placatam, tuorum dignâ postulatione sanctorum, in quorum commemoratione defertur. Per.

Communio. Justorum animæ.

Postcommunio.

SACRAMENTIS, quæsumus, Domine, muniamur acceptis; et, sanctorum martyrum tuorum Marci, Marcelli, et Apulei meritis, contra nequitias irruentes armis cœlestibus protegamur. Per.

SANCTI DYONISII SOCIORUMQUE EJUS MARTYRUM.

Officium. Intret in conspectu.

Oratio.

DEUS, qui hodiernâ die beatum Dyonisium virtute constantiæ in passione roboràsti, quique illi ad prædicandum gentibus gloriam tuam Rusticum et Eleutherium sociare dignatus es; tribue nobis pro amore tuo prospera mundi despicere, et nulla ejus adversa formidare. Per.

Lectio Actuum Apostolorum.

PAULUS cùm Athenis Sylam et Timotheum exspectaret, incitabatur spiritus ejus in ipso videns idolatriæ deditam civitatem. Disputabat igitur in synagogâ cum Judæis et colentibus idola, et in foro per omnes dies ad eos qui audierant. Quidam autem Epicurei et Stoici et philosophi et Dyonisius disserebant cum eo, et quidam dicebant; Quid vult seminator verborum hic disserere? Alii verò dicebant; Novorum dæmoniorum videtur annunciator esse: quia Jesum et resurrectionem annunciabat eis. Apprehensum autem eum, ad Ariopagum duxerunt dicentes; Non possumus scire quæ est hæc nova quæ dicitur à te doctrina. Nova autem quædam infers auribus nostris: volumus enim scire

quidnam velint hæc esse. Athenienses autem omnes et advenæ hospites cum Dyonisio ad nihil aliud vacabant, nisi aut discere, aut aliquid audire novi. Stans autem Paulus in medio Ariopagi, dixit; Viri Athenienses, per omnia quasi superstitiosos vos video. Præteriens enim et videns simulachra vestra, inveni et aram in quâ scriptum erat: Ignoto Deo. Quod ergo ignorantes colitis, hoc ego annuncio vobis. Deus qui fecit hunc mundum et omnia quæ in eo sunt, hic cœli et terræ cùm sit Dominus, non manufactis templis habitat, nec manibus humanis colitur, nec indigens est aliquo, cùm ipse det omnibus vitam et inspirationem. Fecitque ex uno omne genus humanum inhabitare super universam faciem terræ, definiens statuta tempora, et terminans habitatores eorum quærere Deum si fortè attrectent eum aut inveniant, quamvis non longè sit ab unoquoque vestrûm. In ipso enim vivimus, et movemur et sumus: sicut et quidam vestrorum poetarum dixerunt: Ipsius enim et creatura et genus sumus. Genus ergo cùm simus Dei, non debemus æstimare auro et argento aut lapidibus sculpturæ artis et cogitationis hominis Divinum esse simile. Et tempora quidem hujus ignorantiæ despiciens Deus; nunc annunciat hominibus, ut omnes ubique pœnitentiam agant, eo quòd statuit diem in quo judicaturus est orbem terræ in æquitate in viro in quo statuit, fidem præbens omnibus, suscitans eum à mortuis. Cùm autem audîssent resurrectionem mortuorum, quidam autem deridebant, quidam verò dixerunt cum Dyonisio; Audiemus te de hoc iterum. Sic Paulus exivit de medio eorum. Quidam verò viri adhærentes ei crediderunt: in quibus et Dyonisius Ariopagita.

Gradale. Gloriosus Deus.
Alleluya. *V.* Justi epulentur.
Sequentia de Communi.
Evangelium. Descendens Jesus.
Offertorium. Lætamini.

Secreta.

OFFERENDORUM tibi munerum, Deus, auctor et dator; præsta, quæsumus, ut hoc sacrificium singulare quod sanctis tuis in passione contulit caritatem, nobis tribuat in devotione præsidium. Per.

Communio. Multitudo.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, votiva mysteria, deprecantes clementiam tuam; ut eorum nobis fiant deprecatione salutaria quorum passionis celebramus gloriosa solennia. Per.

SANCTI GEREONIS SOCIORUMQUE EJUS MARTYRUM.

Officium. Justi epulentur.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut sicut sanctorum martyrum tuorum Gereonis, Victoris, Cassii, atque Florencii, sociorumque eorum nos natalitia celebranda non deserunt; ita jugiter suffragiis comitentur. Per.

Epistola. Sancti per fidem.
Gradale. Justorum animæ.
Alleluya. *V.* Reddet Deus.
Evangelium. Cùm audieritis prælia.
Offertorium. Mirabilis.

Secreta.

MUNERA plebis tuæ, quæsumus, Domine, beatorum martyrum tuorum Gereonis sociorumque ejus fiant grata suffragiis; ut quorum triumphi

tuo nomine proferuntur, ipsorum digna perficiantur et meritis. Per.

Communio. Justorum animæ.

Postcommunio.

ADESTO, Domine, populo tuo cum sanctorum tuorum Gereonis, Victoris, Cassii, atque Florencii, sociorumque eorum patrocinio supplicanti; ut quod propria fiducia non præsumit, suffragantium meritis consequatur. Per.

SANCTI NICHASII SOCIORUMQUE EJUS MARTYRUM.

Officium. Sacerdotes ejus.

Oratio.

DEUS, qui sanctam nobis hujus diei solennitatem in honore sanctorum martyrum tuorum Nigasii, Quirini et Scuniculi consecrâsti; adesto familiæ tuæ precibus, et dona, ut quorum festa celebramus, eorum merito et auxilio sublevemur. Per.

Epistola. Rememoramini.

Gradale. Sacerdotes ejus.

Alleluya. *V.* Fulgebunt justi.

Evangelium. Cùm persequentur.

Offertorium. Exsultabunt.

Secreta.

PRECES, Domine, et tuorum respice oblationes fidelium; ut et tibi gratæ sint pro tuorum honore sanctorum Nichasii, Quirini et Scuniculi, et nobis conferant tuæ propitiationis auxilium. Per.

Communio. Ego vos.

Postcommunio.

SANCTORUM martyrum tuorum, quæsumus, Domine, Nigasii, Quirini et Scuniculi semper nos festa lætificent, et majestati tuæ perpetuâ supplicatione commendent. Per.

TRANSLATIO SANCTI EDWARDI REGIS ET CONFESSORIS.

Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino diem festum celebrantes sub honore Edwardi confessoris: de cujus translatione gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

EXSULTATE justi in Domino: rectos decet collaudatio.

Oratio.

DEUS, qui beatum regem Edwardum confessorem tuum æternitatis gloriâ coronâsti: fac nos, quæsumus, ita eum venerari in terris, ut eum eo regnare possimus in cœlis. Per.

Epistola. Justus cor.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. *V.* Justus germinabit.

Sequentia de Communi, scilicet Adest nobis.

Evangelium. Nemo accendit.

Credo.

Offertorium. Posuisti.

Secreta. Sacris altaribus.

Require in vigiliâ Epiphaniæ; similiter et Postcommunionem.

Communio. Magna est.

Postcommunio. Vitalis alimoniæ.

SANCTI KALIXTI PAPÆ ET MARTYRIS.

Officium. Sacerdotes Dei.

Oratio.

DEUS, qui nos conspicis ex nostrâ infirmitate deficere; ad amorem tuum nos misericorditer per sancti Kalixti martyris tui atque pontificis exempla restaura. Per.

Epistola. Doctrinis variis.

Gradale. Inveni David.

Alleluya. *V.* Elegit te.

Evangelium. Vigilate quia nescitis.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

MYSTICA nobis, Domine, prosit oblatio, quæ pro sancti Kalixti meritum nos et à reatibus nostris expediat, et perpetuâ salvatione confirmet. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut cujus passionis memoriam sacramenti participatione recolimus, fidem percipiendo sectemur. Per.

SANCTI WOLFRANNI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Statuit ei.

Oratio de Communi unius confessoris et pontificis, scilicet, Da, quæsumus omnipotens Deus.

Epistola. Ecce sacerdos.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. *V.* Justus germinabit.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Homo quidam peregrè.

Offertorium. Veritas.

Communio. Beatus servus.

SANCTI MICHAELIS IN MONTE TUMBA.

Officium. Benedicite Dominum.

Oratio. Deus, qui miro ordine. *ut supra in alio festo.*

Lectio libri Apocalypsis beati Johannis apostoli.

IN diebus illis, Factum est prælium magnum in cœlo: Michael et angeli ejus præliabantur cum dracone. Et draco pugnabat et angeli ejus: et non prævaluerunt, neque locus inventus est eorum ampliùs in cœlo. Et projectus est draco ille magnus serpens antiquus, qui vocatur diabolus, et sathanas qui seducit universum orbem. Et projectus est in terrâ, et angeli ejus cum illo missi sunt. Et audivi vocem magnam de cœlo, dicentem; Nunc facta est salus et virtus, et regnum Deo nostro, et potestas Christi ejus. Quia projectus est accusator fratrum nostrorum, qui accusabat illos ante conspectum Dei nostri die ac nocte. Et ipsi vicerunt illum propter sanguinem Agni et propter verbum testimonii sui, et non dilexerunt animas suas usque ad mortem. Propterea lætamini, cœli: et qui habitatis in eis.

Gradale. Benedicite Dominum.

Alleluya. *V.* Concussum est mare et contremuit terra ubi archangelus Michael descendebat de cœlo.

Nulla dicatur Sequentia.

Evangelium. Accesserunt discipuli.

Credo.

Offertorium. Stetit angelus.

Cætera ut in alio festo cum Præfatione cotidianâ.

SANCTI LUCÆ EVANGELISTÆ.

Officium. Os justi.

Oratio.

INTERVENIAT pro nobis, Domine, quæsumus, sanctus tuus Lucas evangelista; qui crucis mortificationem jugiter in suo corpore pro tui nominis honore portavit. Per.

Memoria de sancto Justo martyre.

Oratio.

DEUS, qui beato Justo talem fortitudinem tribuisti, ut in puerili corpusculo gloriosum pro amore tuo subiret martyrium; concede propitius, ut, ipsius intercedentibus meritis, ab omnibus nos absolvas peccatis. Per.

Epistola. Similitudo.

Gradale. Os justi.

Alleluya. *V.* Primus ad Syon.

Sequentia. Laus devota.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Designavit Dominus Jesus et alios septuaginta duos: et misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem et locum quò erat ipse venturus. Et dicebat illis; Messis quidem multa, operarii autem pauci. Rogate ergo dominum messis, ut mittat operarios in messem suam. Ite. Ecce ego mitto vos, sicut agnos inter lupos. Nolite ergo portare sacculum neque peram neque calciamenta, et neminem per viam salutaveritis. In quamcunque domum intraveritis, primùm dicite: Pax huic domui. Et si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra: sin autem, ad vos revertetur. In eâdem autem domo manete, edentes et bibentes quæ apud illos sunt. Dignus est enim operarius: mercede suâ.

Credo.

Offertorium. Posuisti, Domine.

Secreta.

DONIS cœlestibus da nobis, quæsumus, Domine, liberâ tibi mente servire; ut munera quæ deferimus, interveniente beato Lucâ evangelistâ, et medelam nobis operentur et gloriam. Per.

Alia.

SICUT divinæ potentiæ gloriam munera pro beati Justi martyrio oblata testantur; sic nobis effectum, Domine, quæsumus, tuæ salvationis impendant. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Non dicatur in hac Præfatione per beatos evangelistas, *sed* per beatos apostolos.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut id quod de sancto altari tuo percepimus, precibus beati evangelistæ tui Lucæ, sanctificet animas nostras, per quod tuti esse possimus. Per.

Alia.

REFECTI, Domine, benedictione solenni, quæsumus ut, per intercessionem beati Justi martyris tui, medicina sacramenti et corporibus prosit et mentibus. Per.

SANCTARUM XI. MILLIUM VIRGINUM ET MARTYRUM.

Officium. Vultum tuum.

Oratio.

DEUS, qui sanctam nobis hujus diei solennitatem pro commemoratione beatarum virginum martyrumque tuarum gloriosâ passione fecisti; adesto familiæ tuæ precibus, et da ut quarum hodie festa celebramus, meritis et intercessionibus adjuvemur. Per.

Epistola. O quàm pulchra.

Require in Nativitate beatæ Mariæ.

Gradale. Exsultabunt sanctæ.

Alleluya. *V.* Adducentur.

Sequentia.

VIRGINALIS turma sexûs
Jesu Christi quæ connexus
dono sentis gratiæ;

Flos candoris tui rubet
trucidari dum te jubet
tortor pudicitiæ.
Britannorum insulæ
rector, pater Ursulæ,
Deo natus claruit;
Hanc Conanus virginem
propter pulchritudinem
parem thori voluit.
Procos mittit et precatur,
minis terret si spernatur,
sibi poscens Ursulam:
Pater ejus jam baptismi
fonte lotus, paganismi
prorsus vitat copulam.
Interim Ursula,
Christi discipula,
docta per somnium,
Statuit nuptias,
quærens inducias,
trimatûs spatium;
Vice dotis conjugii,
reginæ votis Abiles
dato sumptu navigii,
coævæ dantur nobiles.
Undena demum millia
sponsæ transmittit virginum;
ducunt naves per maria,
curam spernentes hominum.
Aurâ flante leviùs
discedunt à littore,
huc illucque sæpiùs
plano ludunt æquore.
Hinc manus fœminea
rexit dante Domino
naves quas basilea
brevi vidit termino.
Relictis navibus
ordinant acies,
ventis et æstibus
exponunt facies,
et Romam adeunt.

Per monasteria
fundentes lacrymas,
trahunt suspiria,
commendant animas
sanctis, et redeunt.
Quam in portu reliquerunt
classem simul invenerunt
clarum flumen et amœnum
navigantes intrant Renum
per Dei clementiam.
Hinc ad locum passionis
duxit eas dux agonis.
Florem suæ juventutis
parvipendunt spe salutis
euntes Coloniam.
O felix Colonia,
juxta cujus mœnia
barbarorum rabies
Enses, tela, frameas,
cultros in virgineas
cruentavit acies.
Felicia virginum
connubia tot millium,
Agnum quæ sine maculâ
duce sequuntur Ursulâ;
Quarum orationibus
felices cum felicibus
pace fruamur sedulâ
per sæculorum sæcula. Amen.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

PRÆSENTIA munera, quæsumus, Domine, ita serenâ pietate intuere, ut Sancti Spiritûs perfundantur benedictione; quatenus in cordibus nostris eam dilectionem valident, per quam sanctæ virgines martyresque tuæ omnia corporum tormenta devicerunt. Per. In unitate ejusdem.

Communio. Quinque prudentes.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, in sanctarum virginum martyrumque tuarum solennitate cœlestia sacramenta; quarum suffragiis, quæsumus, largiaris, ut quod temporaliter gerimus, æternis gaudiis consequamur. Per.

SANCTI ROMANI EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Statuit.

Oratio.

DEUS, cui beatus Romanus pontifex ita sanctitatis gratiâ decoratus complacuit, ut tuorum consortium in cœlis promereretur sanctorum; da Ecclesiæ tuæ, quæsumus, ejus interventu, perpetuam consequi lætitiam, cujus depositionis diem gratulando celebrat solennem. Per.

Epistola. Justum deduxit.
Gradale. Ecce sacerdos.
Alleluya. *V.* Inveni David.
Evangelium. Vigilate quia nescitis.
Offertorium. Veritas.

Secreta.

SACRIFICIUM devotionis nostræ, quæsumus, omnipotens Deus, clementer respice; et, intercessione beati Romani confessoris tui atque pontificis, per hoc nobis salutem mentis et corporis benignus impende. Per Dominum.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

CONCEDE, quæsumus, Domine Deus noster, ut mysteria sancta quæ sumpsimus, intercedente beato Romano confessore tuo atque pontifice, et gratiam nobis devotionis obtineant, et effectum beatæ perennitatis adquirant. Per.

SANCTORUM CRISPINI ET CRISPINIANI MARTYRUM.

Officium. Salus autem.

Oratio.

DEUS, qui sanctis martyribus tuis Crispino et Crispiniano ad hanc gloriam veniendi copiosum munus gratiæ contulisti; da nobis, famulis tuis, nostrorum veniam peccatorum; ut, sanctorum tuorum intercedentibus meritis, ab omnibus mereamur adversitatibus liberari. Per.

Epistola. Spectaculum facti.
Gradale. Ecce quàm bonum.
Alleluya. *V.* Justi epulentur.
Evangelium. Ecce ego mitto.
Offertorium. Gloriabuntur.

Secreta.

CONCEDE nobis, quæsumus, omnipotens Deus, ut his muneribus quæ pro sanctorum martyrum tuorum Crispini et Crispiniani honore deferimus, et te placemus exhibitis, et nos vivificemur acceptis. Per.

Communio. Et si coram.

Postcommunio.

BEATORUM martyrum tuorum Crispini et Crispiniani, quæsumus, Domine, precibus adjuvemur; et eorum solennia sacris mysteriis celebrantes, fac nos tuo nomini semper esse devotos. Per.

IN VIGILIA APOSTOLORUM SYMONIS ET JUDÆ.

Officium. Intret in conspectu.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut sicut apostolorum tuorum Symonis et Judæ gloriosa natalitia præ-

venimus, sic ad tua beneficia promerenda majestatem tuam pro nobis ipsi præveniant. Per.

Epistola. Justorum animæ.

Gradale. Vindica, Domine.

Si hæc vigilia in dominicâ evenerit, dicatur unum Alleluya *de Communi plurimorum martyrum.*

Evangelium. Ego sum vitis, vos palmites.

Offertorium. Exsultabunt.

Secreta.

ACCEPTA tibi sit, Domine, nostræ devotionis oblatio; et ad apostolicam puriores nos faciat venire festivitatem. Per.

Communio. Justorum animæ.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Domine, salutaribus repleti mysteriis, ut quorum jejunando prævenimus solennia, eorum orationibus adjuvemur. Per.

IN DIE APOSTOLORUM SYMONIS ET JUDÆ.

Officium. Mihi autem.

Oratio.

DEUS, qui nos per beatos apostolos tuos Symonem et Judam ad agnitionem tui nominis venire tribuisti ; da nobis eorum gloriam sempiternam et proficiendo celebrare et celebrando proficere. Per.

Ad Romanos.

FRATRES, Scimus quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, his qui secundùm propositum vocati sunt sancti. Nam quos præscivit et prædestinavit conformes fieri imaginis Filii sui, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Quos autem prædestinavit, hos et vocavit. Et quos vocavit, hos et justificavit. Quos autem justificavit, illos et magnificavit. Quid ergo dicemus ad hæc ? Si Deus pro nobis, quis contra nos ! Qui etiam proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum. Quomodo non etiam cum illo omnia nobis donavit ! Quis accusabit adversùs electos Dei ? Deus qui justificat; quis est qui condemnet ! Christus Jesus qui mortuus est, immò qui et resurrexit, qui est ad dexteram Dei qui etiam interpellat pro nobis. Quis nos separabit à caritate Christi ? Tribulatio an angustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius ? Sicut scriptum est : Quia propter te mortificamur totâ die : æstimati sumus sicut oves occisionis. Sed in his omnibus superamus, propter eum qui dilexit nos. Certus sum enim, quia neque mors neque vita, neque angeli, neque principatus, neque potestates, neque virtutes, neque instantia neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia, poterit nos separare à caritate Dei, Quæ est in Christo Jesu : Domino nostro.

Gradale. Nimis honorati.

Alleluya. *V.* Non vos me elegistis.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Hæc mando.

Credo.

Offertorium. In omnem.

Secreta.

GLORIAM, Domine, sanctorum apostolorum tuorum Symonis et

Judæ perpetuam venerantes, quæsumus, ut eandem sacris muneribus expiati digniùs celebremus. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio. Vos qui secuti.

Postcommunio.

SANCTIFICATI divino mysterio, quæsumus, omnipotens Deus, ut pro nobis eorum non desit oratio, quorum nos donâsti patrocinio gubernari. Per.

IN VIGILIA OMNIUM SANCTORUM.

Officium. Timete Dominum.

Oratio.

DOMINE Deus noster, multiplica super nos gratiam tuam; et quorum prævenimus gloriosa solennia, tribue subsequi in sanctâ professione lætitiam. Per.

Nulla fiat Memoria.

Lectio libri Apocalypsis beati Johannis apostoli.

ECCE ego Johannes vidi in medio throni et quatuor animalium et in medio seniorum Agnum stantem tanquam occisum, habentem cornua septem, et oculos septem, qui sunt septem spiritus Dei missi in omnem terram. Et venit et accepit de dexterâ sedentis in throno librum. Et cùm aperuisset librum, quatuor animalia et vigintiquatuor seniores ceciderunt coram Agno, habentes singuli cytharas et phialas aureas plenas odoramentorum, quæ sunt orationes sanctorum. Et cantabant quasi canticum novum, dicentes; Dignus es, Domine Deus, accipere librum et aperire signacula ejus; quoniam occisus es et redemisti nos Deo in sanguine tuo ex omni tribu et linguâ et populo et natione: et fecisti nos Deo nostro regnum et sacerdotes; et regnabunt super terram. Et vidi et audivi vocem angelorum multorum in circuitu throni et animalium et seniorum: et erat numerus eorum millia millium voce magnâ dicentium; Dignus est Agnus qui occisus est accipere virtutem et divinitatem, et sapientiam, et fortitudinem et honorem, et gloriam et benedictionem: in sæcula sæculorum, Amen.

Gradale. Exsultabunt.

Si hæc vigilia in dominicâ evenerit, dicatur missa de vigiliâ in capitulo, cum hoc Alleluya. *V.* Mirabilis Deus; *et tunc ad magnam missam, quæ erit de dominicâ, fiat Memoria de sancto Quintino.*

Secundum Johannem.

IN illo tempore, Respiciens Jesus in discipulos suos, dixit; Pater sancte, serva eos in nomine tuo quos dedisti mihi, ut sint unum sicut et nos. Cùm essem cum eis, ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi custodivi: et nemo ex his periit nisi filius perditionis, ut Scriptura impleatur. Nunc autem ad te venio: et hæc loquor in mundo, ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum, et mundus eos odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut et ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos à malo. De mundo non sunt, sicut et ego non sum de mundo. Pater, sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est. Sicut tu me misisti in mundum, et ego misi eos in mundum. Et ego pro eis sanctifico meipsum: ut sint et ipsi sanctificati in veritate. Non pro his autem rogo tantùm, sed pro eis qui credituri sunt per verbum illorum in me: ut omnes unum sint sicut tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in

nobis unum sint: ut mundus credat, quia tu me misisti. Et ego claritatem quam dedisti mihi dedi eis: ut sint unum sicut et nos unum sumus. Ego in eis et tu in me: ut sint consummati in unum. Et cognoscat mundus quia tu me misisti, et dilexisti eos sicut et me dilexisti. Pater, quos dedisti mihi, volo ut ubi ego sum, et illi sint mecum, ut videant claritatem meam quam dedisti mihi, quia dilexisti me ante constitutionem mundi. Pater juste, mundus te non cognovit; ego autem te cognovi. Et hi cognoverunt quia tu me misisti; et notum feci eis nomen tuum et notum faciam. Ut dilectio quâ dilexisti me in ipsis sit: et ego in ipsis.

Offertorium. Lætamini.

Secreta.

ALTARE tuum, Domine, muneribus cumulamus oblatis; da, quæsumus, ut ad salutem nostram omnium sanctorum tuorum deprecatione proficiant, quorum solennia ventura præcurrimus. Per.

Communio. Justorum animæ.

Postcommunio.

SACRAMENTIS, Domine, et gaudiis oblatâ celebritate expletis, quæsumus, ut eorum precibus adjuvemur, quorum recordationibus exhibentur. Per.

De sancto Quintino martyre.

Oratio.

DEUS, qui Ecclesiam tuam annuâ beati Quintini martyris tui solennitate lætificas; concede propitius, ut qui memoriam illius dignâ servitute veneramur, intercessionem apud te semper habere mereamur. Per Dominum.

Secreta.

IN veneratione beati Quintini martyris tui, omnipotens Deus, tibi laudis hostiam immolamus; orantes, ut ipse pro nobis intercessor exsistat, qui pro tuâ gloriosâ morte occubuit. Per.

Postcommunio.

PERCIPIAT, quæsumus, Domine, plebs tua, intercedente beato Quintino martyre tuo, misericordiam quam deposcit; ut tuis semper digna inveniatur sacramentis. Per.

IN DIE OMNIUM SANCTORUM.

Ad Missam. Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore omnium sanctorum de quorum solennitate gaudent angeli: et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

EXSULTATE justi in Domino: rectos decet collaudatio.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui nos omnium sanctorum tuorum merita sub unâ tribuisti celebritate venerari; quæsumus, ut desideratam nobis tuæ propitiationis abundantiam, multiplicatis intercessoribus, largiaris. Per.

Lectio libri Apocalypsis beati Johannis apostoli.

ECCE ego Johannes vidi alterum angelum ascendentem ab ortu solis habentem signum Dei vivi: et clamavit voce magnâ quatuor angelis quibus datum est nocere terræ et mari dicens; Nolite nocere terræ et mari neque arboribus, quoadusque signemus servos Dei nostri in frontibus eorum. Et audivi numerum

signatorum centum quadraginta quatuor millia signati, ex omni tribu filiorum Israel. Ex tribu Juda, duodecim millia signati. Ex tribu Ruben, duodecim millia signati. Ex tribu Gad, duodecim millia signati. Ex tribu Asser duodecim millia signati. Ex tribu Neptalim, duodecim millia signati. Ex tribu Manasse, duodecim millia signati. Ex tribu Symeon, duodecim millia signati. Ex tribu Levi, duodecim millia signati. Ex tribu Ysachar, duodecim millia signati. Ex tribu Zabulon, duodecim millia signati. Ex tribu Joseph, duodecim millia signati. Ex tribu Benjamin, duodecim millia signati. Post hæc vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus et tribubus et populis et linguis stantes ante thronum, et in conspectu Agni amicti stolis albis et palmæ in manibus eorum. Et clamabant voce magnâ, dicentes ; Salus Deo nostro, qui sedet super thronum et Agno. Et omnes angeli stabant in circuitu throni et seniorum et quatuor animalium : et eeciderunt in conspectu throni in facies suas, et adoraverunt Deum dicentes ; Benedictio, et claritas, et sapientia, et gratiarum actio, honor et virtus et fortitudo Deo nostro : in sæcula sæculorum, amen.

Gradale. Timete Dominum.

Alleluya. ℣. Judicabunt sancti nationes et dominabuntur populis : et regnabit illorum rex in æternum.

Sequentia.

CHRISTO inclyto candida
  nostra canunt melodiam agmina,
Laudes omnibus dantia
  sanctis per hæc sacrata festalia.
Mariam primùm vox sonet nostra,
  per quam nobis vitæ sunt data præmia;
Regina quæ es mater et casta :
  solve nostra per Filium peccamina.
Angelorum concio sacra :
  et archangelorum turma inclyta
Nostra diluant jam peccata :
  præstando supera cœli gaudia.
Tu, propheta, præco, lucerna :
  atque plusquam prophetâ,
In lucidâ nos pone viâ :
  mundans nostra corpora.
Apostolorum princeps : atque cuncta
  juncta caterva,
Jam corrobora verâ, quæsumus, in doctrinâ
  plebis pectora.
Stephane gloriose, rutilans in coronâ,
Sanctorumque martyrum turma inclyta,
Fortia date corda : corpora æquè firma :
  sacra ut hostem vincant ritè spicula.
Martine inclyte, præsulumque omnis caterva
Suscipe nunc, pia, modò nostra clemens precata.
Regina virginum præmaxima :
  tu mater incorrupta :
  virgo et gravida,
Sacrata Domino et castitas :
  nostras serva animas :
  mundaque corpora.
Clericorum veneranda suffragia
Omniumque sanctorum contubernia,
Per precata assidua
  nostra gubernent tempora,
Nosque ducant ad superna
  polorum vera gaudia ;
Subjungant pium agmina amen redempta.

Evangelium. Videns turbas Jesus.

Credo.

Offertorium. Mirabilis Deus.

Secreta.

MUNERA tibi, Domine, nostræ devotionis offerimus ; quæ et pro cunctorum tibi grata sint honore jus-

torum, et nobis salutaria, te miserante, reddantur. Per.

Præfatio quotidiana.

Communio. Gaudete justi.

Postcommunio.

DA, quæsumus, Domine, fidelibus populis per hujus sacramenti participationem, omnium sanctorum semper veneratione lætari; et eorum perpetuâ supplicatione muniri. Per.

IN COMMEMORATIONE
OMNIUM FIDELIUM DEFUNCTORUM.

Officium. Requiem æternam.

Oratio. Fidelium Deus.

Nulla fiat Memoria ad hanc missam licet corpus præsens fuerit.

Epistola. Nolumus vos ignorare.

Gradale. Requiem æternam.

V. Animæ eorum.

Tractus. De profundis.

Evangelium. Dixit Martha ad Jesum.

Offertorium. O pie Deus.

Non dicatur. Hostias et preces, *neque V.* Requiem æternam.

Secreta. Hostias, quæsumus, Domine.

Communio. Pro quorum memoriâ.

Postcommunio. Animabus, quæsumus, Domine.

Si hæc Commemoratio in dominicâ contigerit, differatur in crastinum, et fiat totum servitium de dominicâ, et tunc in eâdem dominicâ fiat memoria de sancto Eustachio sociisque ejus martyribus.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Domine, sanctorum martyrum tuorum Eustachii cum sociis suis intercessione, lætitiam et pacem; ut quorum gaudemus triumphis, protegamur subsidiis. Per.

Secreta.

SIT tibi, omnipotens Deus, hoc sacrificium sicut quod tibi obtulit qui peccata nostra in cruce pertulit; et, sancto Eustachio cum sociis suis intercedente, ad tua sancta sumenda dignos nos præparet. Per.

Postcommunio.

SICUT beatus Eustachius cum sociis suis, Domine, in cœlesti claritate purus rutilat, sic sancta quæ sumpsimus, illis intercedentibus, nos puros efficiant. Per.

SANCTÆ VENEFREDÆ
VIRGINIS ET MARTYRIS.

Officium. Gaudeamus *&c.* sub honore Venefredæ virginis, de cujus solennitate.

Psalmus. Domine, probâsti.

Oratio.

DEUS, qui beatam virginem et martyrem tuam Venefredam post capitis abscisionem tuâ potentiâ redivivam fieri præcepisti; fac nos, quæsumus, eâ interveniente, vitæ præsentis pariter et futuræ subsidia convenienter adipisci. Per.

Epistola. Domine Deus.

Gradale. Specie tuâ.

Alleluya. *V.* Gaudeat Salopia Venefredæ memoriâ,
laudantur præconia sua cœlo cum gloriâ.

Sequentia.

GAUDE, virgo Venefreda,
vitiorum spernens fœda,
sancto plena flamine:
Gaude, precor, virgo pura,
cui nulla fuit cura
de carnis propagine.

Gaude quia non incestum
sed ferventer amans Christum
passa es opprobria;
Gaude quòd te decollavit
et ad terram corpus stravit
ense manus impia.
Gaude quòd fons de tellure
mox erupit aquæ puræ
ubi caput cecidit;
Gaude quia te cædentem
ensem herbaque tergentem
terra mox absorbuit.
Gaude quòd te plebs deplorat,
sed Beunous fidens orat,
cœlum pulsans fletibus;
Gaude quòd is coaptavit
caput truncat et sanavit
cunctis intuentibus;
Gaude quòd resuscitata
statum agis ut beata
sacrum velum induens;
Gaude quòd es ancillarum
Christi facta plurimarum
mater, illas imbuens.
Gaude quia hac in vitâ
te dilexit Christus ita
quòd fulsit miraculis;
Gaude quia ante fatum
quisquis dixit se beatum
qui te vidit oculis.
Gaude quia collum cingit
ictus ensis, qui non fingit
sed te probat martyrem;
Gaude Venefreda hinc est dicta,
martyr constans et non ficta,
servans hunc caracterem.
Gaude quia silex fortis
usque modo tuæ mortis
pandit testimonium;
Gaude quia suo more
adhuc rubet de cruore
fontis per diluvium.
Gaude virgo Deo grata,
de longinquo post translata,
ad urbem Salopiæ;
Gaude quòd te devotorum
ibi cœtus monachorum
collaudant cotidie.
Gaude modò, Venefreda,
sancta, Deo placens, rhedâ
cœlo vehens animas;
Gaude quia gratulantur
omnes qui te venerantur
circum per provincias.
Gaude quia jam cum Deo
gratularis, et in eo
tuum constat gaudium;
Te rogamus omnes ergo,
dona nobis, pia virgo,
salutis et gaudium. Amen.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

OBLATA, Domine, munera tuæ majestatis virtute sanctifica; et beatæ virginis et martyris tuæ Venefredæ meritis, salubria nobis esse concede. Per Dominum.

Communio. Diffusa.

Postcommunio.

PERCEPTIS, Domine, sacramentis, te suppliciter imploramus, ut quæ, in veneratione beatæ Venefredæ virginis et martyris tuæ, tibi devotè obtulimus, gaudia nobis conferant sempiterna. Per.

SANCTI LEONARDI ABBATIS.

Officium. Os justi.

Oratio.

PRECES nostras, quæsumus, Domine, cœlesti dono prosequere; ut qui

de beati Leonardi confessoris tui atque abbatis patrociniis gloriamur, ejus meritis atque suffragiis apud te semper adjuvari mereamur. Per.

Epistola. Justus cor.

Gradale. Os justi.

Alleluya. *V.* Posui adjutorium.

Sequentia de Communi, scilicet Adest nobis.

Evangelium. Nemo accendit.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, munera tuæ pietati humiliter immolanda; et concede ut nobis, sancti Leonardi confessoris tui atque abbatis intercessione fiant salutaria, cujus natalitiis ea tibi speramus accepta. Per.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

SANCTIFICET nos, Domine, quæsumus, tui perceptio sacramenti; et quæ pro beati Leonardi confessoris tui atque abbatis solennitate veneramur, ejus nobis patrocinantibus meritis, ad indulgentiam prosint æternam. Per.

SANCTORUM QUATUOR CORONATORUM MARTYRUM.

Officium. Intret in conspectu.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui gloriosos martyres tuos Claudium, Nichostratum, Symphorianum atque Simplicium fortes in suâ confessione cognovimus, pios apud te in nostrâ intercessione sentiamus. Per.

Epistola. Justorum animæ.

Gradale. Vindica, Domine.

Alleluya. *V.* Mirabilis.

50

Evangelium. Cùm audieritis.

Offertorium. Exsultabunt.

Secreta.

BENEDICTIO tua, Domine, larga descendat; quæ et munera nostra, deprecantibus sanctis martyribus tuis, Claudio, Symphoriano, Nichostrato, atque Simplicio, tibi reddat accepta, et nobis sacramentum redemptionis efficiat. Per.

Communio. Posuerunt.

Postcommunio.

CŒLESTIBUS refecti sacramentis et gaudiis, supplices te, Domine, deprecamur; ut quorum gloriamur triumphis, protegamur auxiliis. Per.

IN FESTO SANCTI SALVATORIS.

Officium.

CIRCUMDEDERUNT me canes multi: consilium malignantium obsedit me: foderunt manus meas et pedes meos.

Psalmus.

TU autem, Domine, ne elongaveris auxilium tuum à me: ad defensionem meam conspice.

Oratio.

DEUS, qui passionis Filii tui Domini nostri Jesu Christi miracula suscitâsti dum vivificum sanguinem cum aquâ mixtum de latere imaginis suæ Judæorum lanceâ perfossæ copiosè produxisti; da nobis famulis tuis tam mirabilibus signis monstratam ejusdem passionis virtutem cognoscere; ut fructum ejus accipere valeamus in gloriosâ resurrectione. Qui tecum vivit.

Sapientiæ.

MISERERE nostri, Deus omnium, et respice in nos, et ostende nobis lucem miserationum tuarum; et immitte

timorem tuum super gentes quæ non exquisierunt te, ut cognoscant quia non est Deus nisi tu, ut enarrent mirabilia tua. Alleva manum tuam super gentes alienas, ut videant potentiam tuam. Sicut enim in conspectu eorum sanctificatus es in nobis, sic in conspectu nostro magnificaberis in eis. Ut cognoscant te sicut nos cognovimus, quia non est alius præter te, Domine. Innova signa, et muta mirabilia. Glorifica manum: et brachium dextrum.

Gradale.

YSAIAS clamat pro Israel: si fuerit numerus filiorum Israel tanquam arena maris reliquiæ salvæ fient: quia verbum breviatum faciet Dominus super terram.

V. Et sicut prædixit Ysaias, nisi Dominus Sabaoth reliquisset nobis semen, sicut Sodoma facti essemus: et sicut Gomorra similes fuissemus.

Alleluya. *V.* Ecce in Syon lapidem offensionis pono et petram scandali, et omnis qui crediderit in eum non confundetur.

Sequentia.

CHRISTO vero salvatori
decantent fideles chori
laudes et præconia;
Cujus nomen elevatum
super cœlos est beatum
per æterna sæcula.
Canit sponsa cantum suum,
oleum est nomen tuum
diffusum per omnia;
Quia pascit, quia lenit,
quia cunctis supervenit
lucens Christi gratia.
Namque alabastro fracto
tuæ carnis dirè tacto
spinis, clavis, lanceâ;
Tanta spirat vis unguenti
ut odore tam recenti
vitæ dentur mortua.
Clamat sanguis Abel terræ
Deus Christe miserere,
quia hic est salus verè
et vita mortalium;
Quod declarat virtus Patris
ejus inimicis atris,
dum in sinu suæ matris
persequuntur Filium.
At cùm nunc regnat in cœlis,
mortis superatis telis,
hunc persequitur crudelis
et dira insania.
Ut quod nequit in personâ,
scelus gerat in yconâ
gens ad nefas omne prona,
inferens immania.
Formam cujus inhonorant,
vultum turpi sputo rorant,
pedes, manus, latus forant;
sed quid mirabilius?
Fons cruoris largè manat,
qui ægrorum membra sanat,
nec tortoris mens profanat
sed clamat humiliùs.
Parce, Jesu, immortalis
qui es Patri coæqualis,
fove nos sub tuis alis
et junge Ecclesiæ;
Jam nos scimus licèt serò,
quòd à Patre Deo vero
et de sinu ejus mero
carne sumptâ veneris;
Ne nos jungas cum damnatis
pro commissis perpetratis,
sed adimes cum beatis
cùm nos judicaveris. Amen.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis similitudinem hanc; Arborem

fici habebat quidam plantatam in vineâ suâ. Et venit quærens fructum in illâ, et non invenit. Dixit autem ad cultorem vineæ; Ecce anni tres sunt ex quo venio, quærens fructum in ficulneâ hac, et non invenio. Succide ergo illam: ut quid terram occupat? At ille respondens, dixit illi; Domine, dimitte illam etiam hoc anno, usque dum fodiam circa illam et mittam stercora: et siquidem fecerit fructum. Sin autem in futurum: succides illam.

Credo.

Offertorium.

REMISISTI iniquitatem plebis tuæ, operuisti omnia peccata eorum: mitigâsti omnem iram tuam: avertisti ab irâ indignationis tuæ.

Secreta.

HÆC munera, quæsumus, Domine, copioso flumine cœlestis gratiæ perfunde: ex quâ in salutem populi et Ecclesiæ tuæ consolationem perpetuam torrens cruoris fluxit de latere tuæ yconæ furore gentis incredulæ perfossæ. Qui cum Patre et Spiritu Sancto.

Communio.

VOCABIS nomen ejus Jesum: ipse enim salvum faciet populum suum à peccatis eorum.

Postcommunio.

COMPLEAS in nobis, Domine Jesu, salvator mundi, de te in æternâ societate, quod hic donâsti nobis in sacramenti tui pignore salutari. Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto vivis.

EODEM DIE.

SANCTI THEODORI MARTYRIS.

Officium. In virtute tuâ.

Oratio.

DEUS, qui nos beati Theodori martyris tui confessionibus gloriosis circumdas et protegis; præsta, quæsumus, nobis ejus imitatione proficere, et oratione fulciri. Per.

Epistola. Beatus vir qui in sapientiâ.

Gradale. Beatus vir qui timet.

Alleluya. ℣. Justus ut palma.

Evangelium. Si quis vult post me.

Offertorium. Gloriâ et honore.

Secreta.

MUNERIBUS oblatis, Domine, beati Theodori martyris tui festa venerantes, quæsumus, ut qui conscientiæ nostræ præpedimur obstaculis, illius meritis reddamur accepti. Per.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

SANCTA tua nos, Domine, sumpta purificent; et, intercedente beato Theodoro martyre tuo, ad perpetuæ beatitudinis consortium introducant. Per.

SANCTI MARTINI EPISCOPI.

Officium. Statuit ei.

Oratio.

DEUS, qui conspicis quia ex nullâ nostrâ virtute subsistimus; concede propitius, ut, intercessione beati Martini confessoris tui atque pontificis, contra omnia adversa muniamur. Per.

Memoria de sancto Mennâ martyre.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui beati Mennæ martyris tui natalitia colimus; intercessione ejus, in tui nominis amore roboremur. Per.

Epistola. Ecce sacerdos.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. ℣. Hic Martinus pauper et modicus cœlum dives ingreditur: hymnis cœlestibus honoratur.

Sequentia. Sacerdotem Christi *ut supra in Translatione ejusdem.*

Evangelium. Homo quidam peregrè.

Credo.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

DEUS, qui omne bonum in tui sacri corporis mysterio contineri voluisti: concede propitius, ut hoc munus quod in beati Martini confessoris tui atque pontificis veneratione tibi offerimus, ipso intercedente, nobis proficere sentiamus. Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

Alia.

SACRIFICIA ista tibi vero æternoque pontifici oblata, Domine, tu sanctifica; et, interveniente beato Mennâ martyre tuo, ita nos, quæsumus, hæc fac tractare mysteria, ut ipsi tibi et templum et hostia placabilis esse mereamur. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

AUXILIARE, quæsumus, Domine, populo tuo; ut sacramentorum tuorum virtute proficiens, intercedente beato Martino confessore tuo atque pontifice, et tuo semper munere gubernetur, et ad redemptionis æternæ pertineat, te ducente, consortium. Per.

Alia.

HOC in nobis, quæsumus, Domine, gratia tua semper exerceat; ut divinis instauret corda nostra mysteriis, et beati Mennæ martyris tui festivitate lætificet. Per.

Cotidie per octavas dicatur eadem missa sed sine Sequentiâ; nisi festum intercurrat et nisi in dominicâ, et quando dicitur de sanctâ Mariâ et de festo loci, et nisi missa Salus populi *restat cantanda; quia sunt octavæ sine regimine chori.*

SANCTI MAURICII
EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Sacerdotes tui.

Oratio.

DEUS, qui beatum Mauricium confessorem tuum atque pontificem Ecclesiæ tuæ voluisti præesse doctorem; præsta, quæsumus, ut cujus natalitia colimus, spe futuri gaudii non fraudemur. Per.

Memoria de sancto Martino.

Epistola. Dilectus Deo.

Gradale. Juravit Dominus.

Alleluya. *V.* Amavit eum.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Vigilate quia nescitis.

Credo.

Offertorium. Inveni David.

Secreta.

PURIFICA, quæsumus, omnipotens Deus, mentem familiæ tuæ Spiritûs Sancti illustratione; ut per suffragia beati Mauricii confessoris tui atque pontificis accepta tibi nostræ devotionis præsentia munera reddantur. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Communio. Domine, quinque.

Postcommunio.

REDEMPTIONIS nostræ pabulo satiati, supplices, Domine, tuam deprecamur clementiam; ut, beati Mauricii confessoris tui atque pontificis intercedentibus meritis, æterna capiamus dona salutis. Per.

SANCTI BRICII EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Sacerdotes Dei.

Oratio.

CONSERVA, quæsumus, Domine, populum tuum, intercessione beati

Bricii confessoris tui atque pontificis, in tuo amore confisum ; ut mereamur, ipso intercedente, consortes fieri cœlestium gaudiorum. Per.

Memoria de sancto Martino.

Epistola. Justum deduxit.

Gradale. Ecce sacerdos.

Alleluya. *V.* Amavit eum Dominus.

Si dominica fuerit dicatur Sequentia de Communi.

Evangelium. Homo quidam nobilis.

Offertorium. Inveni David.

Secreta.

BEATI Bricii confessoris tui atque pontificis, Domine, quæsumus, annua solennitas pietati tuæ nos reddat acceptos; ut per hæc piæ oblationis officia sæculi præsentis miserias evadamus, et gratiæ tuæ beneficia consequamur. Per.

Communio. Fidelis servus.

Postcommunio.

MYSTERIIS refecti divinis, quæsumus, Domine Deus noster, ut beati Bricii confessoris tui atque pontificis ubique intercessione nos protegas, in cujus veneratione hæc tibi obtulimus sacramenta. Per.

SANCTI MACHUTI
EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Statuit.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, preces populi tui clementer exaudi; ut, intercessione beati Machuti confessoris tui atque pontificis cujus hodie annuam festivitatem recolimus, cum temporalibus incrementis æternæ prosperitatis capiamus augmentum. Per.

Memoria de sancto Martino.

Epistola. Ecce sacerdos.

Gradale. Inveni David.

Alleluya. *V.* Justus germinabit.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Homo quidam nobilis.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

OBLATIONES nostras, quæsumus, Domine, propitiatus intende, quas tibi in honore beati Machuti confessoris tui atque pontificis consecrandas offerimus ; precantes, ut, ipsius meritis et intercessione, peccatorum omnium quæ negligenter gessimus, te propitiante, veniam consequi mereamur. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

QUOS donis cœlestibus, Domine, satiâsti, sancti Machuti confessoris tui atque pontificis benignus attolle præsidiis ; ut noxiis omnibus expediti, post salutaria tua toto corde curramus. Per.

SANCTI EDMUNDI ARCHIEPISCOPI.

Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore Edmundi præsulis : de cujus solennitate gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

EXSULTATE justi in Domino: rectos decet collaudatio.

Oratio.

DEUS, qui largifluæ bonitatis consilio Ecclesiam tuam beati Edmundi confessoris tui atque pontificis vitæ præclaræ meritis decorâsti, et gloriosis lætificâsti miraculis; concede propitius nobis famulis tuis, ut ipsius in melius reformemur exemplis, et ab omnibus, ejus patrociniis, protegamur adversis. Per.

Memoria de sancto Martino.

Epistola. Ecce sacerdos magnus qui in vitâ.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. *V.* Hic Edmundus pauper et modicus cœlum dives ingreditur: hymnis cœlestibus honoratur.

Sequentia de Communi, scilicet, Alma cohors.

Evangelium. Homo quidam peregrè.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

BEATI Edmundi confessoris tui atque pontificis, quæsumus, Domine, precibus, munera tibi offerenda complaceant, et oblata nobis proficiant ad salutem. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

MENTES nostras, quæsumus, Domine, susceptis robora sacramentis; ut sicut eas beati Edmundi confessoris tui atque pontificis novis dignatus es confortare miraculis, sic etiam adjuvare suffragiis et illustrare digneris exemplis. Per.

SANCTI HUGONIS
EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Statuit.

Oratio.

DEUS, qui beatum Hugonem confessorem tuum atque pontificem eminentiâ meritorum et claritate signorum excellenter ornâsti; concede, propitius, ut ejus exempla nos provocent, et virtutes illustrent. Per.

Memoria de sancto Aniano episcopo.

Oratio.

DEUS, qui sanctam nobis hujus diei celebritatem pro beati Aniani confessoris tui atque pontificis solennitate tribuisti; adesto familiæ tuæ precibus, et da, ut cujus hodie festa celebramus, ejus meritis et intercessione adjuvemur. Per.

Memoria de sancto Martino.

Epistola. Dilectus Deo.

Gradale. Domine, prævenisti.

Alleluya. *V.* Justus germinabit.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Videte, vigilate et orate.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

OBLATA tibi munera, quæsumus, Domine, beatus Hugo confessor tuus et pontifex prosequatur; et meritis ejus adjuti per ea gratiam et gloriam consequamur. Per.

Alia.

PRECES nostras, quæsumus, Domine, propitiatus admitte; et dicatum tibi sacrificium beati Aniani confessoris tui atque pontificis commendet oratio. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

NOSTRÆ servitutis obsequia, quæsumus, Domine, beatus Hugo confessor tuus et pontifex tibi reddat accepta, ne sacramenti effectum reatus noster excludat à nobis. Per.

Alia.

OMNIPOTENS et misericors Deus, qui nos sacramentorum tuorum participes efficis ac ministros; præsta, quæsumus, ut, intercedente beato Aniano confessore tuo atque pontifice, et fidei proficiamus augmento et beatitudinis ejus jungamur consortio. Per.

IN OCTAVA SANCTI MARTINI.

Officium. Statuit.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati Martini confessoris tui atque pontificis frequentata solennitas ad perpetuam populo tuo proficiat salutem; et quem sæpius veneramur in terris, semper habeamus patronum in cœlis. Per.

Secreta.

HÆC oblatio, Domine, quæsumus, quam, iteratâ sancti Martini confessoris tui atque pontificis solennitate, tuæ offerimus majestati nobis prosit ad indulgentiam; ut per eam à nostris liberemur peccatis, et sacris altaribus astare digni efficiamur. Per.

Postcommunio.

SACRAMENTA quæ sumpsimus, Domine, quæsumus, beato Martino confessore tuo atque pontifice intercedente, nos ab omni adversitate defendant, et perpetuâ prosperitate tibi soli servire concedant. Per.

Cætera omnia sicut in primâ die. Nulla tamen dicatur Sequentia.

Si ista octava in sabbato vel in dominicâ contigerit, fiat de eâ Memoria ad missam, absque missâ in capitulo.

SANCTI EADMUNDI REGIS ET MARTYRIS.

Officium. Gloriâ et honore.

Oratio.

DEUS ineffabilis misericordiæ, qui beatissimum regem Eadmundum tribuisti pro tuo nomine inimicum moriendo vincere; concede propitius huic familiæ tuæ, ut, eo interveniente, mereatur in se antiqui hostis incitamenta superando extinguere. Per.

Epistola. Beatus vir qui inventus.

Gradale. Posuisti, Domine.

Alleluya. *V.* Lætabitur justus.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Si quis venit ad me.

Offertorium. Gloriâ et honore.

Secreta.

HOC sacrificium redemptionis nostræ, quæsumus, omnipotens Deus, clementer respice; et, intercedente beato Eadmundo rege et martyre tuo, pro hac familiâ tuâ placatus assume. Per Dominum.

Communio. Magna est.

Postcommunio.

SINT tibi, omnipotens Deus, grata nostræ servitutis obsequia; et hæc sancta quæ sumpsimus, intercedente beato Eadmundo rege et martyre tuo, prosint nobis ad capescenda præmia vitæ perpetuæ. Per.

SANCTÆ CÆCILIÆ VIRGINIS ET MARTYRIS.

Officium. Loquebar de.

Oratio.

DEUS, qui nos annuâ beatæ Cæciliæ martyris tuæ solennitate lætificas; da ut quam veneramur officio, etiam piæ conversationis sequamur exemplo. Per.

Epistola. Domine Deus meus.

Gradale. Audi filia.

Require in Nativitate beatæ Mariæ.

Alleluya. *V.* Veni electa.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, misericors Deus, ut sicut divina offerimus in sanctæ Cæciliæ virginis tuæ et martyris solennitate sacramenta; sic indulgentiæ tuæ largitatem, piis ejus precibus assequamur. Per.

Communio.

CONFUNDANTUR superbi quia injustè iniquitatem fecerunt in me: ego autem in mandatis tuis exercebor: in tuis justificationibus, ut non confundar.

Postcommunio.

SACRAMENTORUM tuorum, Domine, participes effecti, imploramus clementiam tuam, ut, beatæ Cæciliæ virginis tuæ et martyris interventu, peccatorum nostrorum veniam consequi mereamur. Per.

SANCTI CLEMENTIS PAPÆ ET MARTYRIS.

Officium.

DICIT Dominus, sermones mei quos dedi in os tuum non deficient de ore tuo: adest enim nomen tuum: et munera tua accepta erunt super altare meum.

Psalmus.

DOMINE, exaudi orationem meam: et clamor meus ad te veniat.

Oratio.

DEUS, qui nos annuâ beati Clementis martyris tui atque pontificis solennitate lætificas; concede propitius, ut cujus natalitia colimus, virtutem quoque passionis imitemur. Per.

Memoria de sanctâ Felicitate virgine et martyre.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut beatæ Felicitatis martyris tuæ solennia recensentes, meritis ipsius protegamur et precibus. Per.

Ad Philippenses.

FRATRES, Rogo vos, carissimi et desideratissimi, gaudium meum et corona mea, sic state in Domino, carissimi. Euchodiam rogo et Sinthicem deprecor, idipsum sapere in Domino. Etiam rogo et te, germane compar, adjuva illos, qui mecum laboraverunt in evangelio, cum Clemente et cæteris adjutoribus meis, Quorum nomina sunt: in libro vitæ.

Gradale. Juravit Dominus.

Alleluya. *V.* Iste sanctus.

Sequentia de Communi.

Evangelium. Homo quidam nobilis.

Offertorium. Inveni David.

Secreta.

PRO passione beati Clementis pontificis gratanter tibi, Domine, munus offerimus, qui sicut eum sentimus in te vivere gloriosum, sic pro nobis intervenire confidimus. Per.

Alia.

MUNERA tibi, Domine, pro sanctæ Felicitatis gloriosâ solennitate deferentes, obsecramus; ut quæ nobis hujus celebritatis effectum confessione dedicavit et sanguine, miserationis tuæ continuum imploret auxilium. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

PURIFICENT nos, Domine, quæsumus, et divini perceptio sacramenti, et gloriosa prædicatio beati Clementis pontificis. Per.

Alia.

HÆC, Domine, sacramenta sumentes, quæsumus, ut, intercedente beatâ Felicitate martyre tuâ, vitæ æternæ in nobis nutriant alimenta. Per.

SANCTI GRISOGONI MARTYRIS.

Officium. Gloriâ et honore.

Oratio.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris, ut qui ex iniquitate nostrâ reos nos esse cognoscimus, beati Grisogoni martyris tui intercessione liberemur. Per.

Epistola. Beatus vir qui invenit sapientiam.

quære in Communi in vigiliâ unius apostoli.

Gradale. Posuisti.

Alleluya. *V.* Beatus vir qui suffert.

Evangelium. Qui vos audit.

Offertorium. Gloriâ et honore.

Secreta.

MUNERA nostra, quæsumus, Domine, sereno intuitu suspice; ut, sancto Grisogono intercedente, criminum nostrorum contagia expurgentur. Per.

Communio. Posuisti.

Postcommunio.

ANNUE, quæsumus, Domine, ut mysteriis tuis recreati, sancti Grisogoni martyris tui semper muniamur auxiliis. Per.

SANCTÆ KATERINÆ
VIRGINIS ET MARTYRIS.

Officium. Me exspectaverunt.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui corpus gloriosæ virginis et

martyris tuæ Katerinæ in montem Synai ab angelis deferri jussisti; concede propitius, ejus obtentu, nos ad arcem virtutum provehi, ubi visionis tuæ claritatem mereamur intueri. Per.

Epistola. Confitebor tibi.

Gradale. Specie tuâ.

Alleluya. *V.* Loquebar.

Sequentia.

ODAS in hac die lætas
Christo canit omnis ætas,
corde, voce, fidibus:
Omnem spectat ad ætatem
Katerinæ dignitatem
cumulare laudibus.
Hæc est illa costi nata
cujus ortu decorata
gloriatur Græcia;
Hæc est quæ mnam sibi datam
Christo reddit decuplatam
oris eloquentiâ.
Scholis vacans, artes discens,
altiora concupiscens,
studet evangelio;
Duo legens testamenta,
vitæ videt alimenta,
Christum in præsepio.
Cibo dulci refovetur;
quo plus gustat, plus augetur
sanctum desiderium.
Cibo conformatur isti,
se configens cruci Christi,
currit ad martyrium.
Rex hinc terret, hinc blanditur;
hæc non timet nec lenitur
præ mentis constantiâ;
Hinc terrores ut favillæ,
hinc res servi vel ancillæ
spernuntur ut vilia.
Sapientes superantur;
credunt Christo, flammis dantur;
sed nec perit fimbria;

Carceratur virgo cæsa,
visitatur, fit illæsa,
superum præsentiâ.
Quam regina dum solatur,
ad certamen invitatur,
favet ovans coronatur,
certat die tertiâ.
A columbâ dum cibatur
virgo, rota fabricatur;
orat; nexus dissipatur,
sternitur plebs impia.
Tot triumphans in tormentis,
ad superna cum ducentis
præmittit Porphirium;
Impetrato quicquid orat,
ferit lictor, lac irrorat
ferientis gladium.
Corpus cœlitùs sublatum,
est in Synai tumulatum,
tumba manat oleum.
Synai signis illustratur;
cœlum sibi gloriatur,
addi sidus aureum;
Virgo, sidus honestatis,
dux et decus probitatis,
Christi reos majestatis
Christo reconcilia.
Vas virtutum, via morum,
flos odoris, odor florum,
nos tuere, nos cœlorum
transfer ad palatia. Amen.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Credo.

Offertorium. Filiæ regum.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, propitius oblationes tuorum fidelium; quas tibi in honore beatæ Katerinæ virginis tuæ et martyris hodiernâ solennitate lætanter offerimus; sicque nobis, ipsâ intercedente, per hoc sacrificium placatus adesto, ut nos et à periculis hujus vitæ clementer eripias et à peccatis omnibus miseratus absolvas. Per Dominum.

Communio. Simile est regnum.

Postcommunio.

DA, quæsumus, Domine, per hæc sancta quæ sumpsimus populo tuo salutem mentis et corporis; et, intercedente beatâ Katerinâ virgine et martyre tuâ, in cujus honore lætamur, perpetuis consolationibus tuorum reple corda fidelium, ut divinâ protectione relevati, et piâ tibi devotione complaceant, et tua semper beneficia consequantur. Per.

SANCTI LINI PAPÆ ET MARTYRIS.

Officium. Sacerdotes tui.

Oratio de Communi unius martyris et pontificis.

Epistola. Omnis pontifex.

Gradale. Inveni David.

Alleluya. *V.* Elegit te.

Evangelium. Homo quidam nobilis.

Offertorium. Inveni David.

Secreta et Postcommunio de Communi unius martyris et pontificis.

Communio. Beatus servus.

[COMMUNE SANCTORUM.]

IN VIGILIA UNIUS APOSTOLI.

Officium.

EGO autem sicut oliva fructificavi in domo Domini: speravi in misericordiâ Dei mei, et exspectabo nomen tuum quoniam bonum est ante conspectum sanctorum tuorum.

Psalmus.

QUID gloriaris in malitiâ : qui potens es in iniquitate ?

Oratio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut nostra devotio quæ natalitia beati *N.* apostoli tui antecedit, patrocinia nobis intercessionis ejus accumulet. Per Dominum.

Sapientiæ.

BENEDICTIO Domini super caput justi. Ideo dedit illi hæreditatem, et divisit ei partem in tribubus duodecim. Et invenit gratiam in conspectu omnis carnis. Et magnificavit eum in timore inimicorum, et in verbis suis monstra placavit. Glorificavit illum in conspectu regum, et ostendit illi gloriam suam. In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum, et elegit eum ex omni carne. Dedit illi præcepta et legem vitæ et disciplinæ, et excelsum fecit illum. Statuit ei testamentum æternum ; circumcinxit eum zonâ justitiæ. Et induit eum Dominus : coronâ gloriæ.

Sapientiæ.

BEATUS vir qui invenit sapientiam, et qui affluit prudentiâ. Melior

est adquisitio ejus negotiatione argenti et auri ; primi et purissimi fructus ejus. Pretiosior est cunctis opibus : et omnia quæ desiderantur, huic non valent comparari. Longitudo dierum in dexterâ ejus, et in sinistrâ illius divitiæ et gloria. Viæ ejus viæ pulchræ, et omnes semitæ ejus pacificæ. Lignum vitæ est his qui apprehenderint eam : et qui tenuerit eam beatus. Dominus sapientiâ fundavit terram, stabilivit cœlos prudentiâ. Sapientiâ illius eruperunt abyssi : et nubes rore concrescunt.

Gradale.

JUSTUS ut palma florebit, sicut cedrus Libani multiplicabitur in domo Domini.

℣. Ad annuntiandum mane misericordiam tuam : et veritatem tuam per noctem.

Si dominica fuerit, dicatur unum Alleluya *de Communi apostolorum.*

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis ; Ego sum vitis vera, et Pater meus agricola est. Omnem palmitem in me non ferentem fructum, tollet eum. Et omnem qui fert fructum purgabit eum, ut fructum plus afferat. Jam vos mundi estis, propter sermonem quem locutus sum vobis. Manete in me, et ego in vobis. Sicut palmes non potest ferre fructum à semetipso nisi manserit in vite : sic nec vos nisi in me manseritis. Ego sum vitis, vos palmites. Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum : quia sine me nihil potestis

facere. Si quis in me non manserit: mittetur foras sicut palmes et arescet, et colligent eum, et in ignem mittent et ardet. Si manseritis in me, et verba mea in vobis manserint: quodcunque volueritis petetis: et fiet vobis.

Hoc Evangelium prædictum finiatur ut supra quandocunque dicitur.

Aliud Evangelium: Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Ego sum vitis, vos palmites. Qui manet in me et ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Si quis in me non manserit: mittetur foras sicut palmes et arescet, et colligent eum, et in ignem mittent et ardet. Si manseritis in me, et verba mea in vobis manserint: quodcunque volueritis petetis: et fiet vobis.

Offertorium.

GLORIA et honore coronâsti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Secreta.

ACCEPTA tibi sit, Domine, nostræ devotionis oblatio; et ad apostolicam puriores nos faciat venire festivitatem. Per Dominum.

Præfatio quotidiana.

Communio.

MAGNA est gloria ejus in salutari tuo: gloriam et magnum decorem impones super eum, Domine.

Postcommunio.

PRÆSTA nobis, æterne Largitor, ejus nos ubique piâ protegi oratione, cujus natalitia per hæc sancta quæ sumpsimus votivo prævenimus obsequio. Per Dominum.

IN NATALI UNIUS APOSTOLI.

Officium.

MIHI autem nimis honorati sunt amici tui, Deus: nimis confortatus est principatus eorum.

In tempore Paschali, alleluya.

Psalmus.

DOMINE, probâsti me et cognovisti me: tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam.

Oratio.

EXAUDI, Domine, populum tuum, cum sancti apostoli tui *N.* patrocinio supplicantem; ut tuo semper auxilio munitus, securâ tibi possit devotione servire. Per Dominum.

Ad Ephesios.

FRATRES, Jam non estis hospites et advenæ, sed estis cives sanctorum et domestici Dei superædificati super fundamentum apostolorum et prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Jesu. In quo omnis ædificatio constructa, crescit in templum sanctum in Domino. In quo et vos coædificamini in habitaculum Dei: in Spiritu Sancto.

Gradale.

NIMIS honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum.

V. Dinumerabo eos et super arenam multiplicabuntur.

Gradale.

IN omnem terram exivit sonus eorum: et in fines orbis terræ verba eorum.

V. Cœli enarrant gloriam Dei: et opera manuum ejus annuntiat firmamentum.

Gradale.

CONSTITUES eos principes super omnem terram: memores erunt nominis tui, Domine.

V. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii, propterea populi confitebuntur tibi.

Alleluya. *V.* Nimis honorati sunt amici tui, Deus : nimis confortatus est principatus eorum.

Alleluya. *V.* In omnem terram exivit sonus eorum : et in fines orbis terræ verba eorum.

Alleluya. *V.* Per manus autem apostolorum fiebant signa et prodigia multa in plebe.

Alleluya. *V.* Non vos me elegistis : sed ego vos elegi, et posui vos ut eatis et fructum afferatis : et fructus vester maneat.

Infra Septuagesimam Tractus.

BEATUS vir qui timet Dominum : in mandatis ejus cupit nimis.

V. Potens in terrâ erit semen ejus : generatio rectorum benedicetur.

V. Gloria et divitiæ in domo ejus : et justitia ejus manet in sæculum sæculi.

Sequentia.

CLARE sanctorum senatus apostolorum,
princeps orbis terrarum,
rectorque regnorum,
Ecclesiarum mores
et vitam moderare,
Qui per doctrinam tuam
fideles sunt ubique.
Antiochus et Remus
concedunt tibi, Petre, regni solium;
Tyrannidem tu, Paule,
Alexandrinam invasisti Græciam;
Æthiopes horridos,
Mathæe, agnelli vellere,
Qui maculas nesciat
aliquas, vestisti candido;
Thoma, Bartholomæe,
Johannes, Philippe, Simon,
Jacobeque pariles,
Andræa, Thadæe, Dei
Bellatores inclyti,
En vos oriens et occidens,
Immo teres mundi circulus,
Se patres habere gaudent,
et exspectant judices;
Et idcirco mundus omnis
laudes vobis et honorem,
sanctis debitum supplex impendit.

Item alia Sequentia.

ALLELUYA nunc decantet
universalis Ecclesia,
Extollendo laude celsâ
apostolorum præconia.
Quorum princeps per crucem
scandit Petrus alta poli culmina.
Doctor orbis triumphat
sub Nerone, urbe in Romuleâ.
Crux Andrææ digna confert præmia;
Jacobus uterque nitet laureâ,
Ægeas illum necat, hos Judaica
gens transmisit ad æthera;
Sunt Mathæo, sunt Johanni collata
duo clara gratiarum munera:
Hyrtacus illum necat, hunc
Jesus vocat ad epulas;
Philippus, Christi gratiâ
docens, prædicat in Sithiâ;
Thomas confossus lanceâ,
cursum consummat in Indiâ;
Simon et Judas dum sacra
Persis ostendunt monita,
Fusus sanguis ambos stolâ
perlustravit purpureâ;
Bartholomæus dat Indis vitæ dogmata;
Mathiæ culmen dedit sors apostolica.
Plaudat ergo tellus,
plaudat cœlorum curia,
Et hac die sacrâ
plaudat præsens familia.

Honorando sacrosancta
apostolorum merita.
Hi sunt candelabra
ante Deum lucentia.
Hi prælati celsâ
summi Regis in curiâ,
Hi sal terræ : hi lux mundi :
hi clara cœli lumina ;
Jam palma, jam corona,
jam promissa olim mensa
illis est proposita.
O quanta, quàm præclara,
jam jocunda celebrantur,
illorum solennia.
His nostra sint solennia,
Sint vota, sint præconia,
Sint grata laudum carmina.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis ; Hoc est præceptum meum ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. Majorem hac dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Vos amici mei estis, si feceritis quæ ego præcipio vobis. Jam non dicam vos servos : quia servus nescit quid faciat dominus ejus. Vos autem dixi amicos : quia omnia quæcumque audivi à Patre meo nota feci vobis. Non vos me elegistis : sed ego elegi vos, et posui vos ut eatis, et fructum afferatis, et fructus vester maneat. Et quodcunque petieritis Patrem in nomine meo : det vobis.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis ; Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. Si mundus vos odit ; scitote quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat diligeret. Quia verò de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus. Mementote sermonis mei quem ego dixi vobis : non est servus major domino suo. Si me persecuti sunt, et vos persequentur. Si sermonem meum servaverunt, et vestrum servabunt. Sed hæc omnia facient vobis propter nomen meum : quia nesciunt eum qui misit me. Si non venissem et locutus fuissem eis, peccatum non haberent. Nunc autem excusationem non habent de peccato suo. Qui me odit, et Patrem meum odit. Si opera non fecissem in eis quæ nemo alius fecit, peccatum non haberent. Nunc autem et viderunt et oderunt, et me et Patrem meum. Sed ut adimpleatur sermo qui in lege eorum scriptus est : quia odio habuerunt me gratis.

Credo.

Offertorium.

IN omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terræ verba eorum.

Offertorium.

CONSTITUES eos principes super omnem terram, memores erunt nominis tui in omni progenie et generatione.

Offertorium.

MIHI autem nimis honorificati sunt amici tui, Deus : nimis confortatus est principatus eorum.

In Paschali tempore, alleluya, alleluya.

Secreta.

BEATI apostoli tui *N.*, Domine, solennia recensentes, quæsumus, ut ejus auxilio tua beneficia capiamus, pro quo tibi hostias laudis offerimus. Per.

Præfatio. Et te, Domine.

Communio.

VOS qui secuti estis me sedebitis super sedes, judicantes duodecim tribus Israel, dicit Dominus.

In Paschali tempore, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

TUERE nos, misericors Deus, per hæc sancta quæ sumpsimus; et beati apostoli tui *N.* cujus natalitia celebramus, semper guberna præsidiis. Per.

IN NATALI UNIUS EVANGELISTÆ.

Officium.

OS justi meditabitur sapientiam: et lingua ejus loquetur judicium, lex Dei ejus in corde ipsius.

Psalmus.

NOLI æmulari in malignantibus: neque zelaveris facientes iniquitatem.

Oratio de sancto ut supra.

Lectio Ezechielis prophetæ.

SIMILITUDO vultûs quatuor animalium. Facies hominis et facies leonis, à dextris ipsorum quatuor. Facies autem bovis, à sinistris ipsorum quatuor; et facies aquilæ desuper ipsorum quatuor. Et facies eorum et pennæ eorum, extentæ desuper. Duæ pennæ singulorum jungebantur, et duæ tegebant corpora eorum. Et unumquodque eorum, coram facie suâ ambulabat. Ubi erat impetus spiritûs illuc gradiebantur, et non revertebantur cùm ambularent. Et similitudo animalium et aspectus eorum, quasi carbonum ignis ardentium, et quasi aspectus lampadarum. Hæc erat visio discurrens, in medio animalium. Splendor ignis, et de igne fulgur egrediens. Et animalia ibant et revertebantur: in similitudinem fulguris coruscantis.

Gradale.

OS justi meditabitur sapientiam: et lingua ejus loquetur judicium.

V. Lex Dei ejus in corde ipsius: et non supplantabuntur gressus ejus.

Alleluya. *V.* Primus ad Syon dicet ecce adsum: et Hierusalem evangelistam dabo.

Sequentia.

LAUS devotâ mente,
choro concinente,
Christo sit cum gloriâ;
Qui evangelistas
verè dogmatistas
insignivit gratiâ;
Quique suo more
lucem ex fulgore
dat per orbis climata,
Tales dum elegit
per quos jam subegit
hæreses et schismata.
His bis bini fontes
valles atque montes
irrigantes flumine;
Orti paradiso
mundum in diviso
illustrantes famine.
Illos per bis bina
visio divina
signat animalia,
A quibusdam visa,
formis tunc divisa,
gestu sed æqualia.
Pennis decorata,
terris elevata,
cum rotis euntia,
Facie serenâ,
oculorum plena,
Verbi Dei nuntia.
In his possunt cerni
anuli quaterni
quibus area vehitur;
Quorum dogma sanum
per Samaritanum
circumquaque seritur.

Tali quasi plaustro
mulier ab austro
Salomonem adiit.
In hac ceu quadrigâ
Agnus est auriga
qui pro nobis obiit.
Istis in bis binis
caput est et finis
Christus complens omnia.
Horum documentis
horum instrumentis
florens stat Ecclesia.
Horum nos precatu
mortis à reatu
solvat Christi gratia;
Ad eorum laudem
caveamus fraudem,
immò quæque vitia;
Horum ut doctrina
virtus nos divina
ducat ad cœlestia. Amen.

Evangelium. Designavit Dominus, *ut supra in festo sancti Lucæ evangelistæ.*

In Paschali tempore, Evangelium. Ego sum vitis vera. *Require in vigiliâ unius apostoli.*

Credo in unum.

Offertorium.

POSUISTI, Domine, in capite ejus coronam de lapide pretioso: vitam petiit à te, tribuisti ei, alleluya.

Et finiatur cum alleluya *quandocunque dicitur.*

Præfatio. Et te, Domine.

Non dicatur in hac Præfatione, per beatos evangelistas *sed* per beatos apostolos.

Communio. Magna est. *Require in vigiliâ unius apostoli.*

IN NATALI UNIUS MARTYRIS.

Ad Missam. Officium.

JUSTUS ut palma florebit: sicut cedrus Libani multiplicabitur: plantatus in domo Domini, in atriis domûs Dei nostri.

Psalmus.

BONUM est confiteri Domino: et psallere nomini tuo, altissime.

Aliud Officium.

JUSTUS non conturbabitur quia Dominus firmat manum ejus: totâ die miseretur et commodat: et semen ejus in benedictione erit: in æternum conservabitur.

Psalmus.

NOLI æmulari in malignantibus: neque zelaveris facientes iniquitatem.

Aliud Officium.

GLORIA et honore coronâsti eum et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Psalmus.

DOMINE Dominus noster: quàm admirabile est nomen tuum in universâ terrâ.

Aliud Officium.

IN virtute tuâ, Domine, lætabitur justus: et super salutare tuum exsultabit vehementer: desiderium animæ ejus tribuisti ei.

Psalmus.

QUONIAM prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Aliud Officium.

LÆTABITUR justus in Domino et sperabit in eo: et laudabuntur omnes recti corde.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Psalmus.

EXAUDI, Deus, orationem meam cùm deprecor : à timore inimici eripe animam meam.

In tempore Paschali : Officium.

PROTEXISTI me, Deus, à conventu malignantium, alleluya : à multitudine operantium iniquitatem, alleluya, alleluya.

Psalmus.

EXAUDI, Deus, orationem meam cùm deprecor : à timore inimici eripe animam meam.

Oratio.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris, et, intercessione beati *N.* martyris tui, perpetuam nobis misericordiam benignus impende. Per.

Sapientiæ.

BEATUS vir qui in sapientiâ morabitur, et qui in justitiâ meditabitur, et in sensu cogitabit circumspectionem Dei. Cibabit illum pane vitæ et intellectûs; et aquâ sapientiæ salutaris potabit illum. Et firmabitur in illo et non flectetur : et continebit illum et non confundetur ; et exaltabit illum apud proximos suos. Et nomine æterno hæreditabit illum : Dominus Deus noster.

Sapientiæ.

JUSTUS si morte præoccupatus fuerit, in refrigerio erit. Senectus enim venerabilis est non diuturna, neque numero annorum computata. Cani enim sunt sensus hominis, et ætas senectutis vita immaculata. Placens Deo factus dilectus, et vivens inter peccatores translatus est. Raptus est ne malitia mutaret intellectum illius, aut fictio deciperet animam illius. Consummatus in brevi explevit tempora multa; placita enim erat Deo anima illius. Propter hoc properavit educere illum de medio iniquitatum; quoniam gratia Dei et misericordia est in sanctos ejus : et respectus in electos illius.

Alia Epistola : ad Corinthios.

BENEDICTUS Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, pater misericordiarum et Deus totius consolationis qui consolatur nos in omni tribulatione nostrâ, ut possimus et ipsi consolari eos, qui in omni pressurâ sunt per exhortationem quâ exhortamur et ipsi à Deo. Quoniam sicut abundant passiones Christi in nobis : ita et in Jesum Christum abundat et consolatio nostra. Sive autem tribulamur pro vestrâ exhortatione in salutem, sive exhortamur pro vestrâ consolatione quæ operatur tolerantiam earundem passionum quas et nos patimur. Et spes nostra firma est pro vobis. Scientes quoniam sicut socii passionum estis: sic eritis et consolationis, In Christo Jesu : Domino nostro.

Sapientiæ.

BEATUS vir qui inventus est sine maculâ, et qui post aurum non abiit, nec speravit in pecuniæ thesauris. Quis est hic et laudabimus eum? Fecit enim mirabilia in vitâ suâ. Qui probatus est in illo et perfectus inventus est ; et erit illi gloria æterna. Qui potuit transgredi et non est transgressus ; et facere mala et non fecit. Ideo stabilita sunt bona illius in Domino : et elemosynas illius enarrabit omnis ecclesia sanctorum.

Ad Timotheum.

CARISSIME, Memor esto Dominum Jesum Christum resurrexisse à mortuis ex semine David, secundùm

evangelium meum, in quo laboro usque ad vincula quasi malè operans : sed verbum Dei non est alligatum. Ideo omnia sustineo propter electos, ut et ipsi salutem consequantur quæ est in Christo Jesu cum gloriâ cœlesti. Tu autem assecutus es meam doctrinam, institutionem, propositum, fidem, longanimitatem, dilectionem, patientiam, persecutiones, passiones, qualia mihi facta sunt Antiochiæ, Ychonii, Listris. Quales persecutiones sustinui, et ex omnibus eripuit me Dominus. Et omnes qui piè volunt vivere in Christo Jesu : persecutionem patiuntur.

Ad Timotheum.

CARISSIME, Testificor coram Deo et Christo Jesu qui judicaturus est vivos ac mortuos, et adventum ipsius et regnum ejus. Prædica verbum, insta oportunè, importunè ; argue, obsecra, increpa in omni patientiâ et doctrinâ. Erit enim tempus cùm sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus. Et à veritate quidem auditum avertent, ad fabulas autem convertentur. Tu ergo vigila, in omnibus labora. Opus fac evangelistæ, ministerium tuum imple ; sobrius esto. Ego enim jam delibor, et tempus resolutionis meæ instat. Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. De reliquo reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illâ die justus judex. Non solùm autem mihi : sed et his omnibus : qui diligunt adventum ejus.

Ad Timotheum.

CARISSIME, Nemo militans Deo implicat se negotiis sæcularibus : ut ei placeat cui se probavit. Nam et qui certat in agone, non coronabitur, nisi legitimè certaverit. Laborantem agricolam, oportet primùm de fructibus percipere. Intellige quæ dico. Dabit enim tibi Dominus in omnibus intellectum. Memor esto igitur Jesum Christum resurrexisse à mortuis ex semine David, secundùm evangelium meum, in quo laboro usque ad vincula quasi malè operans. Sed verbum Dei non est alligatum. Ideo omnia sustineo propter electos, ut et ipsi salutem consequantur, Quæ est in Christo Jesu : cum gloriâ cœlesti.

Gradale.

POSUISTI, Domine, super caput ejus coronam de lapide pretioso.

V. Desiderium animæ ejus tribuisti ei : et voluntate labiorum ejus non fraudâsti eum.

Gradale.

BEATUS vir qui timet Dominum : in mandatis ejus cupit nimis.

V. Potens in terrâ erit semen ejus, generatio rectorum benedicetur.

Gradale.

JUSTUS non conturbabitur : quia Dominus firmat manum ejus.

V. Totâ die miseretur et commodat : et semen ejus in benedictione erit.

Gradale. Justus ut palma. *Require in vigiliâ unius apostoli.*

Alleluya. *V.* Posuisti, Domine, super caput ejus coronam de lapide pretioso.

Alleluya. *V.* Justus ut palma florebit : sicut cedrus multiplicabitur.

Alleluya. *V.* Lætabitur justus in Domino et sperabit in eo : et laudabuntur omnes recti corde.

Alleluya. *V.* Iste sanctus dignè in memoriam vertitur hominum, qui ad gaudium transiit angelorum.

Alleluya. *V.* Beatus vir qui suffert

tentationem : quoniam cùm probatus fuerit accipiet coronam vitæ.

Alleluya. *V.* Beatus vir qui timet Dominum, in mandatis ejus cupit nimis.

Alleluya. *V.* Gloriâ et honore coronâsti eum, Domine : et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Alleluya. *V.* Justus non conturbabitur, quia Dominus firmat manum ejus.

Sequentia.

ORGANICIS canamus modulis nunc *N.* solennia;

Omnigenis Domino vocibus reddentes odas debitas,

Qui in sanctis suis mirabilis nimis, multiplici virtutum flore eosdem decorat: ac mirificè adornat;

Nam et in ipsis, quasi in quibusdam musicis instrumentis, digito proprio fides agitat: fides virtutum sonoras,

Has numerosè percurrens singulas,

Permiscet singulis dyatesseron mellifluam melodiam

Quam generat virtutum mater illa,

Quæ aliis decenter composita, reddit suavem symphoniam;

Quâ sine cuncta

Fiunt dissona,

Necnon et frivola;

Quâ cum omnia

Fiunt consona,

Necnon utilia.

Quâ justi, benè

Morati, ritè,

Petentes excelsa poli sidera,

Alacres decantant nova cantica in citharâ Treiciâ.

Quorum agentes festa, consortia mereamur in cœlesti patriâ. Amen.

Tractus.

DESIDERIUM animæ ejus tribuisti ei, et voluntate labiorum ejus non fraudâsti eum.

52*

V. Quoniam prævenisti eum in benedictione dulcedinis.

V. Posuisti super caput ejus coronam de lapide pretioso.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Amen, amen, dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terrâ mortuum fuerit, ipsum solum manet. Si autem mortuum fuerit, multum fructum affert. Qui amat animam suam, perdet eam. Et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Si quis mihi ministrat, me sequatur. Et ubi sum ego, illic et minister meus erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus: qui est in cœlis.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Qui vos audit, me audit. Et qui vos spernit, spernit me. Qui autem me spernit, spernit eum qui me misit. Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio, dicentes; Domine, etiam dæmonia subjiciuntur nobis in nomine tuo. Et ait illis; Videbam Sathanam, sicut fulgur de cœlo cadentem. Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes et scorpiones et supra omnem virtutem inimici: et nihil vobis nocebit. Veruntamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subjiciuntur. Gaudete autem: quòd nomina vestra scripta sunt in cœlis.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Si quis vult post me venire, abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me. Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam: Et qui perdiderit animam suam propter me, inveniet eam. Quid enim prodest homini si universum mundum lucretur,

animæ verò suæ detrimentum patiatur? Aut quam dabit homo commutationem pro animâ suâ? Filius enim Hominis venturus est in gloriâ Patris sui cum angelis suis: et tunc reddet unicuique secundùm opus ejus. Amen dico vobis, sunt quidam de hîc stantibus qui non gustabunt mortem, donec videant Filium Hominis: venientem in regno suo.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Si quis venit ad me et non odit patrem suum et matrem et uxorem, et filios, et fratres et sorores, adhuc autem et animam suam, non potest meus esse discipulus. Et qui non bajulat crucem suam et venit post me, non potest meus esse discipulus. Quis enim ex vobis volens turrim ædificare, non priùs sedens computat sumptus qui necessarii sunt si habeat ad perficiendum; ne postea quàm posuerit fundamentum, et non poterit perficere, omnes qui viderint incipiant illudere ei dicentes: quia hic homo cœpit ædificare et non potuit consummare? Aut quis rex iturus committere bellum adversùs alium regem, non priùs sedens cogitat, si possit cum decem millibus occurrere ei qui cum viginti millibus venit ad se? Alioquin adhuc illo longè agente, legationem mittens rogat ea quæ pacis sunt. Sic ergo omnis ex vobis qui non renunciat omnibus quæ possidet: non potest meus esse discipulus.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Nihil opertum quod non reveletur: et occultum quod non sciatur. Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine. Et quod in aure auditis, prædicate super tecta. Et nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere. Sed potiùs eum timete, qui potest et animam et corpus perdere in jehennam. Nonne duo passeres asse væneunt: et unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro? Vestri autem et capilli capitis, omnes numerati sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus meliores estis vos. Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo: qui est in cœlis.

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vera. *Require in Communi in vigiliâ unius apostoli.*

Offertorium.

IN virtute tuâ, Domine, lætabitur justus, et super salutare tuum exsultabit vehementer: desiderium animæ ejus tribuisti ei.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Offertorium.

POSUISTI, Domine, in capite ejus coronam de lapide pretioso: vitam petiit à te, tribuisti ei, alleluya.

Offertorium.

CONFITEBUNTUR cœli mirabilia tua, Domine, et veritatem tuam in ecclesiâ sanctorum, alleluya, alleluya.

Offertorium.

GLORIA et honore coronâsti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Offertorium.

JUSTUS ut palma florebit: sicut cedrus quæ in Libano est multiplicabitur.

Secreta.

PRÆSENTIA munera, Domine, quæsumus, serenâ pietate intuere; ut Sancti Spiritûs perfundantur benedictione; quatenus illam validiùs in cordibus nostris dilectionem infundant, per quam sanctus *N.* martyr tuus omnia

corporis tormenta devicit. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Communio.

QUI vult venire post me, abneget semetipsum, et tollat crucem suam et sequatur me.

Communio.

QUI mihi ministrat me sequatur: et ubi ego sum, illic et minister meus erit.

Communio.

POSUISTI, Domine, in capite ejus coronam de lapide pretioso.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Communio.

LÆTABITUR justus in Domino et sperabit in eo: et laudabuntur omnes recti corde.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Communio.

EGO sum vitis vera et vos palmites, qui manet in me et ego in eo, hic fert fructum multum, alleluya, alleluya.

Communio.

MAGNA est gloria ejus in salutari tuo: gloriam et magnum decorem impones super eum, Domine.

Postcommunio.

QUOS refecisti, Domine, cœlesti mysterio, ab omnibus, quæsumus, propitiatus absolve delictis; ut intercedente beato *N.* martyre tuo, divino munere purificatis mentibus perfruamur. Per Dominum.

IN NATALI UNIUS MARTYRIS ET PONTIFICIS.

Oratio.

DEUS, qui sanctam nobis hujus diei lætitiam pro commemoratione beati martyris tui *N.* atque pontificis fecisti; adesto familiæ tuæ precibus, et da ut cujus hodie festa celebramus, ejus meritis et intercessionibus adjuvemur. Per.

Ad Hebræos.

FRATRES, Omnis pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in his quæ sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis. Qui condolere possit his qui ignorant et errant, quoniam et ipse circumdatus est infirmitate. Et propterea debet quemadmodum et pro populo, ita etiam pro semetipso offerre pro peccatis. Nec quisquam sumat sibi honorem, sed qui vocatur à Deo tanquam Aaron; sicut scriptum est; Tu es sacerdos in æternum: secundùm ordinem Melchisedech.

Epistola: ad Hebræos.

FRATRES, Doctrinis variis et peregrinis, nolite abduci. Optimum est enim gratiâ stabilire cor, non escis quæ non profuerunt ambulantibus in eis. Habemus altare de quo edere non habent potestatem, qui tabernaculo deserviunt. Quorum enim animalium infertur sanguis pro peccato in sancta per pontificem, horum corpora cremantur extra castra. Propter quod et Jesus ut sanctificaret per suum sanguinem populum, extra portam passus est. Exeamus igitur ad eum extra castra, improperium ejus portantes. Non enim habemus hîc manentem civitatem, sed futuram inquirimus. Per ipsum ergo offeramus hostias laudis semper Deo, id est fructum labiorum confitentium nomini ejus. Beneficientiæ autem et communionis nolite oblivisci. Talibus enim hostiis: promeretur Deus.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, Circuibat Jesus civitates omnes et castella, docens in synagogis

eorum, et prædicans evangelium regni, et curans omnem languorem et omnem infirmitatem. Videns autem turbas misertus est eis, quia erant vexati et jacentes sicut oves non habentes pastorem. Tunc dicit discipulis suis; Messis quidem multa, operarii autem pauci. Rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam. Euntes autem prædicate, dicentes; quia appropinquabit regnum cœlorum. Infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos mundate, dæmones ejicite. Gratis accepistis, gratis date. Ecce ego mitto vos, sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes: et simplices sicut columbæ.

Hoc sequens Evangelium legatur in festo cujuslibet pontificis exulantis, sive martyris sive confessoris: Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam, accipere sibi regnum et reverti. Vocatis autem decem servis suis, dedit illis decem mnas. Et ait ad illos: Negotiamini, dum venio. Cives autem ejus oderant illum, et miserunt legationem post illum dicentes: Nolumus hunc regnare super nos. Et factum est ut rediret, accepto regno, jussit vocari servos quibus dederat pecuniam, ut sciret quantum quisque negotiatus esset. Venit autem primus, dicens: Domine, mna tua decem mnas acquisivit. Et ait illi: Euge, serve bone, quia in modico fidelis fuisti, eris potestatem habens supra decem civitates. Et alter venit, dicens: Domine, mna tua fecit quinque mnas. Et huic ait: Et tu esto supra quinque civitates. Et alter venit dicens: Domine, ecce mna tua quam habui repositam in sudario. Timui enim te quia homo austerus es: tollis quod non posuisti, et metis quod non seminâsti. Et dixit ei: De ore tuo te judico, serve nequam. Sciebas quòd ego homo austerus sum, tollens quod non posui, et metens quod non seminavi. Et quare non dedisti pecuniam meam ad mensam, et ego veniens cum usuris utique exegissem illam? Et astantibus dixit: Auferte ab illo mnam, et date illi qui decem mnas habet. Et dixerunt ei: Domine, habet decem mnas. Dico autem vobis, quia omni habenti dabitur et abundabit. Ab eo autem qui non habet, et quod habet auferetur ab eo. Veruntamen inimicos meos illos qui noluerunt me regnare super se, adducite huc et interficite ante me. Et his dictis præcedebat: ascendens Hierosolymam.

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis vera. *Require in vigiliâ unius apostoli.*

Secreta.

INTENDE propitius, quæsumus, Domine, oblata tibi hæc munera; et deprecatione beati martyris tui *N.* atque pontificis, in cujus ea commemoratione deferimus, nosipsos eademque sanctifica. Per.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, in sancti martyris tui *N.* atque pontificis solennitate, cœlestia sacramenta; cujus suffragiis, quæsumus, largiaris, ut quod temporaliter gerimus, æternis gaudiis consequamur. Per.

IN NATALI PLURIMORUM MARTYRUM.

Officium.

INTRET in conspectu tuo, Domine, gemitus compeditorum: redde vi-

cinis nostris septuplum in sinu eorum: vindica sanguinem sanctorum tuorum qui effusus est.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Psalmus.

DEUS, venerunt gentes in hæreditatem tuam: polluerunt templum sanctum tuum: posuerunt Hierusalem in pomorum custodiam.

Aliud Officium.

TIMETE Dominum, omnes sancti ejus, quoniam nihil deest timentibus eum: divites eguerunt et esurierunt: inquirentes autem Dominum non deficient omni bono.

Psalmus.

BENEDICAM Dominum in omni tempore: semper laus ejus in ore meo.

Aliud Officium.

JUSTI epulentur et exsultent in conspectu Dei: delectentur in lætitiâ.

Psalmus.

EXSURGAT Deus et dissipentur inimici ejus: et fugiant qui oderunt eum à facie ejus.

Aliud Officium.

SAPIENTIAM sanctorum narrant populi, et laudem eorum nunciat ecclesia: nomina autem eorum vivent in sæculum sæculi.

Psalmus.

EXSULTATE justi in Domino: rectos decet collaudatio.

Aliud Officium.

SALUS autem justorum à Domino: et protector eorum est in tempore tribulationis.

Psalmus.

NOLI æmulari in malignantibus: neque zelaveris facientes iniquitatem.

Aliud Officium.

SANCTI tui, Domine, benedicent te, gloriam regni tui dicent, alleluya.

Psalmus.

EXALTABO te, Deus meus, rex: et benedicam nomini tuo in sæculum et in sæculum sæculi.

Plurimorum martyrum non pontificum.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, da nobis sanctorum martyrum tuorum *N.* et *N.* ita dignè merita venerari; quatenus et ab instantibus liberemur periculis, et digni efficiamur gaudiis sempiternis. Per Dominum.

Plurimorum martyrum et pontificum.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui in sanctorum martyrum tuorum atque pontificum *N.* et *N.* cordibus flammam tuæ dilectionis accendisti; da mentibus nostris eandem fidei caritatisque virtutem; ut quorum gaudemus triumphis proficiamus exemplis. Per.

Plurimorum martyrum.

Oratio.

DEUS, qui nos concedis sanctorum martyrum tuorum *N.* et *N.* natalitia colere; da nobis in æternâ beatitudine de eorum societate gaudere. Per Dominum.

Ad Hebræos.

FRATRES, Sancti per fidem vicerunt regna, operati sunt justitiam, adepti sunt repromissiones, Obturaverunt ora leonum, extinxerunt impetum ignis, effugarunt aciem gladii, convaluerunt de infirmitate, fortes facti sunt in bello, Castra verterunt exterorum: acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. Alii autem distenti sunt non suscipientes redemptionem, ut meliorem invenirent

resurrectionem. Alii verò ludibria et verbera experti insuper et vincula et carceres lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladii mortui sunt, Circuierunt in melotis, in pellibus caprinis, Egentes, angustiati, afflicti: quibus dignus non erat mundus. In solitudinibus errantes, et in montibus, et in speluncis et in cavernis terræ. Et hi omnes testimonio fidei probati, inventi sunt, In Christo Jesu: Domino nostro.

Sapientiæ.

JUSTORUM animæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt oculis insipientium mori, et æstimata est afflictio exitus illorum, et quod à nobis est iter exterminii: illi autem sunt in pace. Et si coram hominibus tormenta passi sunt, spes illorum immortalitate plena est. In paucis vexati, in multis benè disponentur. Quoniam Deus tentavit illos, et invenit eos dignos se. Tanquam aurum in fornace probavit illos, et quasi holocausta hostiæ accepit illos; et in tempore erit respectus illorum. Fulgebunt justi, et tanquam scintillæ in arundineto discurrent. Judicabunt nationes, et dominabuntur populis. Et regnabit Dominus illorum: in perpetuum.

Sapientiæ.

JUSTI autem in perpetuum vivent, et apud Dominum est merces eorum, et cogitatio eorum apud Altissimum. Ideo accipient regnum decoris, et diadema speciei de manu Domini. Quoniam dexterâ suâ teget eos, et brachio sancto suo defendet illos. Accipient armaturam zeli illius, et armabit creaturam ad ultionem inimicorum. Induent pro thorace justitiam, et accipient pro galeâ judicium certum. Sument scutum inexpugnabile, æquitatem; ibunt directè promissiones, Et ad certum locum deducet illos: Dominus Deus noster.

Epistola: ad Corinthios.

FRATRES, Spectaculum facti sumus huic mundo, et angelis et hominibus. Nos stulti propter Christum, vos autem prudentes in Christo. Nos infirmi, vos autem fortes. Vos nobiles, nos autem ignobiles. Usque in hanc horam et esurimus et sitimus, et nudi sumus, et colaphis cædimur, et instabiles sumus, et laboramus operantes manibus nostris. Maledicimur et benedicimus: persecutionem patimur et sustinemus. Blasphemamur, et obsecramus. Tanquam purgamenta hujus mundi facti sumus, omnium paripsima usque adhuc. Non ut confundam vos hæc scribo; sed ut filios meos carissimos moneo, In Christo Jesu: Domino nostro.

Epistola: ad Hebræos.

FRATRES, Rememoramini pristinos dies, in quibus illuminati magnum certamen sustinuistis passionum. Et in altero quidem opprobriis et tribulationibus spectaculum facti: in altero autem socii taliter conversantium estis effecti. Nam et vinctis compassi estis, et rapinam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis; cognoscentes vos habere meliorem et manentem substantiam. Nolite itaque amittere confidentiam vestram, quæ magnam habet remunerationem. Patientia enim vobis necessaria est: ut voluntatem Dei facientes, reportetis promissionem. Adhuc enim modicum, aliquantulum qui venturus est veniet et non tardabit. Justus autem meus: ex fide vivit.

Sapientiæ.

REDDET Deus mercedem laborum sanctorum suorum; et deducet eos

in viâ mirabili. Et fuit illis in velamento diei, et in luce stellarum nocte. Transtulit illos per mare rubrum, et transvexit eos per aquam nimiam. Inimicos autem illorum demersit in mare, et ab altitudine inferorum eduxit illos. Ideo justi tulerunt spolia impiorum, et decantaverunt, Domine, nomen sanctum tuum. Et victricem manum tuam laudaverunt pariter: Domine Deus noster.

Epistola. Benedictus Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi.

Require in Communi unius martyris.

Sapientiæ.

LINGUA sapientium ornat scientiam: os fatuorum ebullit stultitiam. In omni loco, oculi Domini contemplantur bonos et malos. Lingua placabilis lignum vitæ: quæ autem immoderata est conteret spiritum. Domus justi plurima fortitudo: et in fructibus impii conturbatio. Labia sapientium disseminabunt scientiam: cor stultorum dissimile erit. Victimæ impiorum abominabiles Domino: vota justorum placabilia. Qui sequitur justitiam: diligitur à Domino.

Sapientiæ.

HI sunt viri misericordiæ, quorum justitiæ oblivionem non acceperunt. Cum semine eorum permanent bona; hæreditas sancta nepotes eorum. Et in testamentis stetit semen eorum, et filii eorum propter eos usque in æternum manent. Generatio eorum et gloria eorum, non derelinquetur. Corpora eorum in pace sepulta sunt, et nomina eorum vivent in sæcula. Sapientiam eorum narrabunt omnes populi: et laudem eorum pronunciat omnis ecclesia sanctorum.

Gradale.

GLORIOSUS Deus in sanctis: mirabilis in majestate, faciens prodigia.

53

V. Dextera tua, Domine, glorificata est in virtute: dextera manus tua confregit inimicum.

Gradale.

CLAMAVERUNT justi et Dominus exaudivit eos: et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos.

V. Juxta est Dominus his qui tribulato sunt corde: et humiles spiritu salvabit.

Gradale.

TIMETE Dominum omnes sancti ejus: quoniam nihil deest timentibus eum.

V. Inquirentes autem Dominum non deficient omni bono.

Gradale.

JUSTORUM animæ in manu Dei sunt: et non tanget illos tormentum malitiæ.

V. Visi sunt oculis insipientium mori: illi autem sunt in pace.

Gradale.

EXSULTABUNT sancti in gloriâ: lætabuntur in cubilibus suis.

V. Cantate Domino canticum novum: laus ejus in ecclesiâ sanctorum.

Gradale.

VINDICA, Domine, sanguinem sanctorum tuorum qui effusus est.

V. Posuerunt mortalia servorum tuorum escas volatilibus cœli: carnes sanctorum tuorum bestiis terræ.

Gradale.

ECCE quàm bonum et quàm jocundum habitare fratres in unum.

V. Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Alius V. Mandavit Dominus benedictionem et vitam usque in sæculum.

Gradale.

ANIMA nostra sicut passer erepta est, de laqueo venantium.

V. Laqueus contritus est: et nos liberati

sumus : adjutorium nostrum in nomine Domini qui fecit cœlum et terram.

Alleluya. *V.* Sancti tui, Domine, benedicent te : gloriam regni tui dicent.

Alleluya. *V.* Sancti tui, Domine, florebunt sicut lilium : et sicut odor balsami erunt ante te.

Alleluya. *V.* Sancti et justi in Domino gaudete : vos elegit Deus in hæreditatem sibi.

Alleluya. *V.* Vox exsultationis et salutis : in tabernaculis justorum.

Alleluya. *V.* Justi epulentur : exsultent in conspectu Dei : delectentur in lætitiâ.

Alleluya. *V.* Reddet Deus mercedem laborum sanctorum suorum : et deducet illos in viâ mirabili.

Alleluya. *V.* Mirabilis Dominus noster in sanctis suis.

Alleluya. *V.* Te martyrum candidatus laudat exercitus, Domine.

Sequentia.

ECCE pulchrâ canorum resonet voce alleluya,
Intimans requiem civibus inclytam,
Felicia nimium angelorum rutilant agmina;
Sancte,
Sancte,
Sancte : Christo ovanter proclamantia ;
Domini vestigia qui secuti justa degentes in terrâ : rutilant demarcessibilem vitam ;
Sublimi in cathedrâ apostolorum sede fulgida lampada : tribus et linguas judicantia :
Omnia ut stercora reputârunt tumida : propter hoc emicant velut stella firmamenti clara ;
Stolis candidis martyrum adornantur colla.
Hi sunt milites qui mundi præliârunt bella ;
Coronis albis coronantur sancti,
Qui confitentes crediderunt justè,
Vel fide certantes
Respuerunt vana ;
Modò habent cœlestia regna,
In quâ triumphant dicentes optimè,
Sive decantant psallentes carmina,
Arte laudifluâ,
Voce dulcissonâ,
Regi Christo submittentes colla,
Multùm recitaris laude spirituum,
Atque jubilaris in choro virginum ;
Alleluya,
Dulcimoda,
Te decantant pudicum agmina.
Laus tibi sit semper, Christe, per omnia,
Qui opitularis cantantes talia,
Voce pulchrâ
Alleluya ;
Et nosipsi proclamemus unà,
Da nobis æterna regna florida,
Ubi cantemus omnes alleluya.

Item alia.

MIRABILIS Deus in sanctis : mirabilia dans magnifica ;
Qui fide præclarâ vicerunt
mundi gravissima pericula ;
Judicum minas, verbera, et blanditias
contemnentes mente robustâ
vero transfuderunt regi animas.
Ergo triumphant laureâ compti capita,
secuti rectè vestigia
Agni singularis Christi sacrata ;
Cui assiduè mellitlua dant cantica : ejus prædulcissimâ pleni gratiâ ;
Quorum celebrantes solennia : consortio jungi quo mereamur Christus annuat,
Qui nostra est gloria.

Tractus.

QUI seminant in lacrymis, in gaudio metent.

V. Euntes ibant et flebant: mittentes semina sua.

V. Venientes autem venient cum exsultatione, portantes manipulos suos.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Elevatis Jesus oculis in discipulos suos, dicebat, Beati pauperes : quia vestrûm est regnum Dei. Beati qui nunc esuritis : quia saturabimini. Beati qui nunc fletis: quia ridebitis. Beati eritis cùm vos oderint homines, et cùm separaverint vos et exprobraverint et ejecerint nomen vestrum tanquam malum propter Filium Hominis. Gaudete in illâ die et exsultate: ecce enim merces vestra multa est in cœlo.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, Videns turbas Jesus, ascendit in montem. Et cùm sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus. Et aperiens os suum, docebat eos dicens; Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum cœlorum. Beati mites : quoniam ipsi possidebunt terram. Beati qui lugent: quoniam ipsi consolabuntur. Beati qui esuriunt et sitiunt justitiam : quoniam ipsi saturabuntur. Beati misericordes : quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt. Beati pacifici : quoniam filii Dei vocabuntur. Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam : quoniam ipsorum est regnum cœlorum. Beati eritis cùm maledixerint vobis homines, et persecuti vos fuerint, et dixerint omne malum adversùm vos mentientes propter me. Gaudete et exsultate: quoniam merces vestra copiosa est in cœlis.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis ; Cùm persequentur vos in

53*

civitate istâ, fugite in aliam. Amen dico vobis, non consummabitis civitates Israel, donec veniat Filius Hominis. Non est discipulus super magistrum, nec servus super dominum suum. Sufficit discipulo ut sit sicut magister ejus: et servo sicut dominus ejus. Si patremfamilias Beelzebub vocaverunt : quanto magis domesticos ejus? Non ergo: timueritis eos.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Descendens Jesus de monte stetit in loco campestri, et turba discipulorum ejus, et multitudo copiosa plebis ab omni Judæâ et Hierusalem et maritimâ et Tyri et Sydonis, qui venerant ut audirent eum, et sanarentur à languoribus suis. Et qui vexabantur à spiritibus immundis, curabantur. Et omnis turba quærebat eum tangere: quia virtus de illo exibat et sanabat omnes. Et ipse elevatis oculis in discipulos suos, dicebat, Beati pauperes: quoniam vestrûm est regnum Dei. Beati qui nunc esuritis: quia saturabimini. Beati qui nunc fletis: quia ridebitis. Beati eritis cùm vos oderint homines et cùm separaverint vos et exprobraverint et ejecerint nomen vestrum tanquam malum, propter Filium Hominis. Gaudete in illâ die et exsultate: ecce enim merces vestra multa est in cœlo.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis ; Cùm audieritis prælia et seditiones, nolite terreri. Oportet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Tunc dicebat illis; Surget gens contra gentem, et regnum adversùs regnum ; et terræmotus magni erunt per loca et pestilentiæ et fames, terroresque de cœlo, et signa magna erunt. Sed ante hæc omnia in-

jicient vobis manus suas et persequentur, tradentes in synagogas et custodias, trahentes ad reges et præsides propter nomen meum. Continget autem vobis in testimonium. Ponite ergo in cordibus vestris non præmeditari, quemadmodum respondeatis. Ego enim dabo vobis os et sapientiam, cui non poterunt resistere et contradicere omnes adversarii vestri. Trademini autem à parentibus et fratribus et cognatis et amicis, et morte afficient ex vobis. Et eritis odio omnibus hominibus, propter nomen meum. Et capillus de capite vestro non peribit. In patientiâ vestrâ: possidebitis animas vestras.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Attendite à fermento Pharisæorum, quod est hypocrisis. Nihil autem opertum quod non reveletur: neque absconditum quod non sciatur. Quoniam quæ in tenebris dixistis, in lumine dicentur. Et quod in aure locuti estis in cubiculis, prædicabitur in tectis. Dico autem vobis amicis meis: ne terreamini ab his qui occidunt corpus, et post hæc non habent amplius quid faciant. Ostendam autem vobis quem timeatis. Timete eum, qui postquam occiderit habet potestatem mittere in jehennam. Ita dico vobis, hunc timete. Nonne quinque passeres vænenut dipondio, et unus ex illis non est in oblivione coram Deo? Sed et capilli capitis vestri, omnes numerati sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus plures estis. Dico autem vobis: Omnis quicunque confessus fuerit me coram hominibus, et Filius Hominis confitebitur illum: coram angelis Dei.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Ecce ego mitto vos, sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, et simplices sicut columbæ. Cavete autem ab hominibus. Tradent enim vos in conciliis, et in synagogis suis flagellabunt vos; et ad reges et præsides ducemini propter me, in testimonium illis et gentibus. Cùm autem tradent vos, nolite cogitare quomodo aut quid loquamini. Dabitur enim vobis in illâ horâ, quid loquamini. Non enim estis vos qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis. Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium: et insurgent filii in parentes, et morte eos afficient. Et eritis odio omnibus hominibus, propter nomen meum. Qui autem perseveraverit usque in finem: hic salvus erit.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Videte, ne quis vos seducat. Multi enim venient in nomine meo, dicentes: Ego sum Christus: et multos seducent. Audituri enim estis prælia et opiniones præliorum: videte ne turbemini. Oportet enim hæc fieri; sed non dum est finis. Consurget enim gens contra gentem et regnum in regnum, et erunt pestilentiæ et fames et terræmotus per loca. Hæc autem omnia, initia sunt dolorum. Tunc tradent vos in tribulationem, et occident vos: et eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum. Et tunc scandalizabuntur multi, et invicem tradent, et odio habebunt invicem. Et multi pseudoprophetæ, surgent, et seducent multos. Et quoniam abundabit iniquitas, refrigescet caritas multorum. Qui autem perseveraverit usque in finem: hic salvus erit.

In tempore Paschali, Evangelium. Ego sum vitis, vos palmites. *Require in vigiliâ apostolorum.*

Hoc sequens Offertorium finiatur cum alleluya *quandocunque dicitur.*

Offertorium.

MIRABILIS Deus in sanctis suis, Deus Israel: ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suæ, benedictus Deus, alleluya.

Offertorium.

GLORIABUNTUR in te, omnes qui diligunt nomen tuum, quoniam tu, Domine, benedices justo: Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ coronâsti nos.

Offertorium.

LÆTAMINI in Domino et exsultate, justi: et gloriamini omnes recti corde.

In Paschali tempore, alleluya.

Offertorium.

EXSULTABUNT sancti in gloriâ: lætabuntur in cubilibus suis: exsultationes Dei in faucibus eorum.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Offertorium.

ANIMA nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium: laqueus contritus est et nos liberati sumus.

Offertorium. Confitebuntur cœli, *ut supra in Communi unius martyris.*

Plurimorum martyrum non pontificum.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, munera populi tui, pro martyrum festivitate sanctorum; et sincero nos corde fac eorum natalitiis interesse. Per.

Plurimorum martyrum et pontificum.

Secreta.

SANCTORUM martyrum tuorum atque pontificum *N.* et *N.* gloriosa merita venerantes, hæc, Domine, munera tuæ majestati offerimus; obsecrantes, ut illis reverentiam exhibendo, nobis veniam impetremus. Per.

Alia Secreta.

MUNERA tibi, Domine, nostræ devotionis offerimus, quæ et pro tuorum tibi grata sint honore justorum, et nobis salutaria, te miserante reddantur. Per.

Hæc sequens Communio finiatur cum alleluya *quandocunque dicitur.*

Communio.

GAUDETE justi in Domino, alleluya: rectos decet collaudatio, alleluya.

Communio.

MULTITUDO languentium et qui vexabantur à spiritibus immundis veniebant ad eum: quia virtus de illo exibat et sanabat omnes.

Communio.

POSUERUNT mortalia servorum tuorum, Domine, escas volatilibus cœli: carnes sanctorum tuorum bestiis terræ: secundùm magnitudinem brachii tui posside filios morte punitorum.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Communio.

JUSTORUM animæ in manu Dei sunt: et non tanget illos tormentum malitiæ: visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

In Paschali tempore, alleluya, alleluya.

Communio.

EGO vos elegi de mundo ut eatis et fructum afferatis: et fructus vester maneat.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Communio.

ET si coram hominibus tormenta passi sunt: Deus tentavit eos: tanquam aurum in fornace probavit eos: et quasi holocausta accepit illos.

Communio.

ANIMA nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium.

Communio.

DICO autem vobis amicis meis: ne terreamini ab his qui vos persequentur.

Communio.

AMEN dico vobis: quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis: venite, benedicti Patris mei: possidete præparatum vobis regnum ab initio sæculi.

Communio.

QUOD dico vobis in tenebris, dicite in lumine, dicit Dominus: et quod in aure auditis, prædicate super tecta.

Plurimorum martyrum non pontificum.

Postcommunio.

SACRAMENTORUM tuorum, Domine, participatione lætantes, suppliciter exoramus; ut quorum merita celebrare condonas, eorum nos facias imitari constantiam. Per.

Plurimorum martyrum et pontificum.

Postcommunio.

DEUS, qui nos sacramenti tui venerandâ perceptione purificas; da nobis, quæsumus, patrocinia tuorum continuata sanctorum, quibus capere valeamus salutaris mysterii portionem. Per.

Alia Postcommunio.

PRÆSTA nobis, quæsumus, Domine, intercedentibus sanctis martyribus tuis *N.* et *N.*, ut quæ ore contingimus, purâ mente capiamus. Per Dominum.

IN NATALI

UNIUS CONFESSORIS ET PONTIFICIS.

Officium.

STATUIT ei Dominus testamentum pacis: et principem fecit eum: ut sit illi sacerdotii dignitas in æternum.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Psalmus.

MISERICORDIAS Domini: in æternum cantabo.

Aliud Officium.

SACERDOTES tui, Domine, induant justitiam: et sancti tui exsultent: propter David servum tuum non avertas faciem Christi tui.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Psalmus.

MEMENTO, Domine, David: et omnis mansuetudinis ejus.

Aliud Officium.

SACERDOTES Dei benedicite Dominum: sancti et humiles corde laudate Deum.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Psalmus.

BENEDICITE omnia opera Domini Domino: laudate et superexaltate eum in sæcula.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui nos beati *N.* confessoris tui atque pontificis hodiernâ festivitate lætificas; tuam supplices clementiam exoramus, ut cujus solennia devotis officiis veneramur, ejus piis suffragiis, æternæ vitæ remedia consequamur. Per.

Alia Oratio.

DA, quæsumus, omnipotens Deus, ut beati *N.* confessoris tui atque pontificis veneranda solennitas et devotionem nobis augeat et salutem. Per.

Sapientiæ.

ECCE sacerdos magnus qui in diebus suis placuit Deo, et inventus est justus. Et in tempore iracundiæ, factus est reconciliatio. Non est inventus similis illi, qui conservaret legem Excelsi. Ideo jurejurando fecit illum Dominus, crescere

in plebem suam. Benedictionem omnium gentium dedit illi, et testamentum suum confirmavit super caput ejus. Cognovit eum in benedictionibus suis; conservavit illi misericordiam suam; et invenit gratiam coram oculis Domini. Magnificavit eum in conspectu regum; et dedit illi coronam gloriæ. Statuit illi testamentum sempiternum, et dedit illi sacerdotium magnum, et beatificavit illum in gloriâ. Fungi sacerdotio, et habere laudem in nomine ipsius. Et offerre illi incensum dignum: in odorem suavitatis.

Sapientiæ.

ECCE sacerdos magnus qui in vitâ suâ curavit gentem suam, et liberavit illam à perditione. Qui suffulsit domum, et in diebus suis corroboravit templum. Qui prævaluit amplificare civitatem, qui adeptus est gloriam in conversione gentis. Quasi stella matutina in medio nebulæ, et quasi luna plena in diebus suis lucet, et quasi sol refulgens, sic ille refulsit in templo Dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas gloriæ, et quasi flos rosarum in diebus veris. Quasi lilia quæ sunt in transitu aquæ, et quasi thus redolens in diebus æstatis. Quasi ignis effulgens, et thus ardens in igne, quasi vas auri solidum ornatum omni lapide pretioso. Quasi oliva pululans, et cypressus in altitudinem se extollens. In accipiendo ipsum stolam gloriæ, et vestire eum consummationem virtutis. In ascensu altaris sancti, gloriam dedit sanctitatis amictum. In accipiendo autem partes de manu sacerdotum, et ipse stans juxta aram porrexit manum suam in libatione, et libavit odorem suavitatis divinum excelso principi. Et iteravit orationem suam, volens ostendere virtutem Dei qui fecit nobiscum secundùm suam misericordiam. Ut det nobis jocunditatem cordis, et fieri pacem in diebus nostris in Israel: per dies sempiternos.

Sapientiæ.

JUSTUM deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei. Et dedit illi scientiam sanctorum; honestavit illum in laboribus, et complevit labores illius. In fraude circumvenientium illi affuit, et honestum fecit illum. Custodivit eum ab inimicis, et à seductoribus tutavit illum. Et certamen forte dedit illi, ut vinceret, et sciret quoniam omnium potentior est sapientia. Hæc venditum justum non dereliquit, sed à peccatoribus liberavit illum. Descenditque cum illo in foveam, et in vinculis non dereliquit illum; donec afferret illi sceptrum regni, et potentiam adversùs eos qui eum deprimebant. Et mendaces ostendit, qui maculaverunt illum. Et dedit illi claritatem æternam: Dominus Deus noster.

Sapientiæ.

DILECTUS Deo et hominibus, cujus memoria in benedictione est. Similem illum fecit in gloriâ sanctorum, et magnificavit eum in timore inimicorum, et in verbis suis monstra placavit. Glorificavit illum in conspectu regum, et unxit eum coram populo suo, et ostendit illi gloriam suam. In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum, et elegit eum ex omni carne. Audivit enim vocem ipsius, et induxit illum in nube. Et dedit illi cor et præcepta: et legem vitæ et disciplinæ.

Gradale.

ECCE sacerdos magnus: qui in diebus suis placuit Deo.

V. Non est inventus similis illi qui conservaret legem excelsi.

Gradale.

JURAVIT Dominus et non pœnitebit eum: tu es sacerdos in æternum secundùm ordinem Melchisedech.

V. Dixit Dominus Domino meo, sede à dextris meis.

Gradale.

INVENI David servum meum: oleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliabitur ei: et brachium meum confortabit eum.

V. Nihil proficiet inimicus in eo: et filius iniquitatis non nocebit eum.

Gradale.

DOMINE, prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

V. Vitam petiit et tribuisti ei longitudinem dierum in sæculum sæculi.

Alleluya. *V.* Justus germinabit sicut lilium: et florebit in æternum ante Dominum.

Alleluya. *V.* Inveni David servum meum: oleo sancto meo unxi eum.

Alleluya. *V.* Amavit eum Dominus et ornavit eum: et stolâ gloriæ induit eum.

Alleluya. *V.* Disposui testamentum electis meis: juravi David servum meum.

Alleluya. *V.* Elegit te Dominus sibi in sacerdotem magnum in populo suo.

Tractus. Beatus vir. *Require in Communi unius apostoli.*

Sequentia.

ADEST nobis dies alma
et magno gaudio plena,
In quâ sancta Deo grata
congaudet Ecclesia;
Hodie cœlestis lætatur turma
quæ gloriam cantat in excelsis
voce dulcissonâ cum symphoniâ.
Hodie polorum sancta agmina
collaudant regem Deum nostrum
natum ex virgine sanctâ Mariâ.
Ave, inclyte præsul, *N.*
flos pulcherrime;
Tu vestigia Christi secutus es
fide devota;
Etenim regis adeptus es regna;
Jam gratularis in domo superâ,
possidens sedes almas;
Quem postulamus et poscimus unà,
Adjuvent tua sancta suffragia
fragilem vitam nostram.
O beate, O sancte *N.*
laus tibi in gloriâ;
O beate, O sancte *N.*
pro nobis supplica.
Ut unà mereamur sancta cœlorum templa
Possidere læti cernentes alma
gaudia quæ sunt plena.
Sit Deo laus honorque et jubilatio casta,
Qui regnat per omnia sæculorum sæcula;
Amen dicant omnia.

Item alia Sequentia.

ALMA cohors unà laudum sonora
nunc prome præconia;
Quibus en insignis rutilat:
N. ut luna solque sidera;
Meritorum est mirifica
radians idem sacra prærogativa;
Hunc jam sophiæ mystica
ornârunt mirè dogmata:
quâ fulsit nitida
luculenter per ampla
orbis climata:
Verbi necnon fructifera
sevit divini semina:
mentium per arva
pellendo quoque cuncta
noctis nebula.
Hinc famina fundens diva:
utpote cœlestia
ferens in se numina,

Sublimavit catholica
vehementer culmina
sancta per eloquia;
Is nempe celsæ compos gloriæ
nunc exsultat inter lætabunda
cœlicolarum ovans contubernia;
Sublimis exstat sede superâ:
fruens vitâ semper inexhaustâ
sat per saluberrima Christi pascua.
O dignum cunctâ laude præcelsâ,
Præsulem tanta nauctum gaudia:
Virtutum propter merita:
quibus viguit ardens velut lampada,
Nos voce clarâ hunc et jocundâ
Dantes oremus preces et vota;
Qui nobis ferat commoda:
impetret et æterna poscens præmia.
Quod petit præsens caterva
præsulum gemma,
Devota rependens munia
mente sincerâ;
Faveudo sibi precum instantia:
scilicet ut polorum intret limina,
Quo jam intra palatia stantes suprema
læti gratulemur adepti polorum regna.
Qui tuâ, præsul, sistentes hac aulâ
jubilamus ingenti cum lætitiâ,
Recinentes dulcia
nunc celsaque alleluya.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Vigilate, quia nescitis quâ horâ Dominus vester venturus sit. Illud autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias quâ horâ fur venturus esset, vigilaret utique, et non sineret perfodi domum suam. Ideo et vos estote parati: quia nescitis quâ horâ Filius Hominis venturus est. Quis putas est fidelis servus et prudens quem constituit dominus super familiam suam, ut det illis cibum in tempore? Beatus ille servus,

quem cùm venerit dominus ejus invenerit sic facientem. Amen dico vobis: quoniam super omnia bona sua constituet eum.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Homo quidam peregrè proficiscens, vocavit servos suos, et tradidit illis bona sua. Et uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii verò unum. Unicuique secundùm propriam virtutem, et profectus est statim. Abiit autem qui quinque talenta acceperat, et operatus est in eis, et lucratus est alia quinque. Similiter qui duo acceperat, lucratus est alia duo. Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terram, et abscondit pecuniam domini sui. Post multum verò temporis venit dominus servorum illorum, et posuit rationem cum eis. Et accedens qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque talenta dicens: Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum. Ait illi dominus ejus: Euge, serve bone et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam. Intra in gaudium domini tui. Accessit autem et qui duo talenta acceperat, et ait: Domine, duo talenta tradidisti mihi, ecce alia duo lucratus sum. Ait illi dominus ejus: Euge, serve bone et fidelis; quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam. Intra in gaudium: domini tui.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Videte, vigilate, et orate. Nescitis enim, quando tempus sit. Sicut homo qui peregrè profectus reliquit domum suam, et dedit servis suis potestatem cujusque operis, et janitori præcepit ut vigilet. Vigilate ergo. Nescitis enim,

quando dominus domûs veniet. Serò an mediâ nocte, an gallicantu an mane. Ne cùm venerit repentè, inveniat vos dormientes. Quod autem vobis dico: omnibus dico, vigilate.

Evangelium. Homo quidam nobilis.

Require hoc Evangelium in Communi unius martyris et pontificis.

Offertorium.

VERITAS mea et misericordia mea cum ipso: et in nomine meo exaltabitur cornu ejus.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Offertorium.

INVENI David servum meum et in oleo sancto unxi eum: manus enim mea auxiliabitur ei et brachium meum confortavit eum.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Secreta.

PROPITIARE, quæsumus, Domine, supplicationibus nostris; et, interveniente pro nobis beato *N.* confessore tuo atque pontifice, his sacramentis cœlestibus servientes ab omni culpâ liberos esse concede; ut, purificante nos gratiâ tuâ, eisdem quibus famulamur mysteriis emundemur. Per.

Alia Secreta.

SANCTI tui nos, Domine, ubique lætificent; ut dum eorum merita recolimus, patrocinia sentiamus. Per.

Communio.

DOMINE, quinque talenta tradidisti mihi: ecce alia quinque superlucratus sum: euge, serve bone et fidelis: quia in pauca fuisti fidelis: supra multa te constituam: intra in gaudium domini tui.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Communio.

BEATUS servus quem cùm venerit dominus invenerit vigilantem: amen dico vobis, super omnia bona sua constituet eum.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Communio.

FIDELIS servus et prudens, quem constituit dominus super familiam suam: ut det illis in tempore tritici mensuram.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine Deus noster, ut divinis mysteriis expiati, intercedente beato *N.* confessore tuo atque pontifice, ad superni plenitudinem sacramenti cujus libavimus sancta tendamus. Per Dominum.

Alia Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut de perceptis muneribus gratias exhibentes, intercedente beato *N.* confessore tuo atque pontifice, beneficia potiora sumamus. Per Dominum.

IN NATALI UNIUS CONFESSORIS ET DOCTORIS.

Officium. Sacerdotes Dei benedicite. *ut supra in natali unius confessoris et pontificis.*

Oratio.

EXAUDI, quæsumus, Domine, preces nostras quas in sancti *N.* confessoris tui atque doctoris solennitate deferimus; ut qui tibi dignè meruit famulari, ejus precibus ab omnibus nos absolvas peccatis. Per Dominum.

Sapientiæ.

DEDIT Dominus confessionem sancto suo, et excelso in verbo gloriæ. De omni corde suo laudavit Dominum, et dilexit Deum qui fecit illum. Et dedit

illi contra inimicos potentiam, et stare fecit cantores contra altare, et in sono eorum dulces fecit modulos. Et dedit illi in celebrationibus decus, et ornavit tempora usque ad consummationem vitæ, ut laudarent nomen sanctum Domini. Et amplificarent mane sanctitatem Dei. Christus purgavit peccata ipsius; et exaltavit in æternum cornu ejus. Sapientia laudabit animam suam, et in Domino honorabitur, et in medio populi sui laudabitur. Et in ecclesiis Altissimi aperiet os suum, et in conspectu virtutis illius gloriabitur. In medio populi exaltabitur, et in plenitudine sanctâ admirabitur. In multitudine electorum habebit laudem: et inter benedictos benedicetur.

Gradale. Juravit Dominus.

Require in natali unius confessoris et pontificis; similiter et Alleluya. *V.* Amavit.

Sequentia de Communi unius confessoris et pontificis.

Infra Septuagesimam, Tractus. Beatus vir.

Require in Communi unius apostoli.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis; Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultrà, nisi ut mittatur foras, et conculcetur ab hominibus. Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita; neque accendunt lucernam et ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus qui in domo sunt. Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum qui in cœlis est. Nolite putare, quoniam veni solvere legem, aut prophetas. Non veni solvere, sed adimplere. Amen dico vobis, donec transeat cœlum et terra, iota unum, aut unus apex non præteribit à lege, donec omnia fiant. Qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno cœlorum. Qui autem fecerit et docuerit, hic magnus vocabitur in regno cœlorum.

Offertorium et Communio ut supra in Communi unius confessoris et pontificis.

Secreta.

MUNERA, quæsumus, Domine, tibi dicata sanctifica; et, intercedente beato *N.* confessore tuo atque doctore, per eadem nos placatus intende. Per.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut de perceptis muneribus gratias exhibentes, intercedente beato *N.* confessore tuo atque doctore, beneficia potiora sumamus. Per Dominum.

IN NATALI UNIUS CONFESSORIS ET ABBATIS.

Officium.

OS justi meditabitur sapientiam: et lingua ejus loquetur judicium: lex Dei ejus in corde ipsius.

Psalmus.

NOLI æmulari in malignantibus: neque zelaveris facientes iniquitatem.

Oratio.

DEUS, qui beatum *N.* confessorem tuum atque abbatem sanctitatis gratiâ decorâsti; ipsius meritis fac nos bonis operibus abundare, ut à te summo bono omne quod expedit mereamur impetrare. Per.

Sapientiæ.

JUSTUS cor suum tradet ad vigilandum diluculò ad Dominum qui fecit illum, et in conspectu Altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in oratione, et pro delictis suis deprecabitur. Si enim magnus Dominus voluerit, spiritu intelligentiæ replebit illum; et ipse tanquam imbres mittet eloquia sapientiæ suæ, et in oratione confitebitur Domino. Et ipse diriget consilium ejus et disciplinam, et in absconditis suis consiliabitur. Et ipse palam faciet disciplinam doctrinæ suæ, et in lege testamenti Domini gloriabitur. Collaudabunt multi sapientiam ejus, et usque in sæculum non delebitur. Non recedet memoria ejus, et nomen ejus requiretur, à generatione: in generationem.

Gradale.

OS justi meditabitur sapientiam: et lingua ejus loquetur judicium.

V. Lex Dei ejus in corde ipsius: et non supplantabuntur gressus ejus.

Alleluya. *V.* Posui adjutorium super potentem: et exaltavi electum de plebe meâ.

Sequentia. Adest nobis.

Require in Communi unius confessoris et pontificis.

Infra Septuagesimam, Tractus. Desiderium.

Require in Communi unius martyris.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Nemo accendit lucernam et in abscondito ponit neque sub modio: sed super candelabrum, ut qui ingrediuntur lumen videant. Lucerna corporis tui, est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Si autem nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit. Vide ergo, ne lumen quod in te est, tenebræ sint. Si ergo corpus tuum lucidum fuerit non habens aliquam partem tenebrarum, erit lucidum totum, Et sicut lucerna fulgoris illuminabit te.

Offertorium.

DESIDERIUM animæ ejus tribuisti ei, Domine: et voluntate labiorum ejus non fraudâsti eum: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Secreta.

SACRIFICIUM, Domine, quod pro sancti *N.* confessoris tui atque abbatis solennitate deferimus, tibi, quæsumus, fiat acceptum, et, ejus intervenientibus meritis, nobis augeat, te donante, suffragium. Per.

Communio. Fidelis servus, *ut supra in Communi unius confessoris et pontificis.*

Postcommunio.

LIBANTES, Domine, sacrosancta mysteria, prætende nobis, quæsumus, misericordiam tuam; ut quæ votis expetimus, intercedente beato *N.* confessore tuo atque abbate, conversatione tibi placitâ consequamur. Per.

IN NATALI CUJUSCUNQUE CONFESSORIS.

Officium. Os justi.

Psalmus. Noli æmulari.

Oratio.

ADESTO, Domine, precibus nostris quas in sancti *N.* confessoris tui solennitate tibi deferimus; ut qui nostræ justitiæ fiduciam non habemus, ejus qui tibi placuit meritis et intercessionibus adjuvemur. Per.

Epistola. Justum deduxit.

Gradale. Os justi.

Alleluya. *V.* Posui adjutorium.

Sequentia. Adest nobis.

Evangelium. Videte, vigilate et orate.

Offertorium. Desiderium animæ.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, sacrificium placationis et laudis; quod nos, interveniente beato *N.* confessore tuo, et perducat ad veniam, et in perpetuam gratiarum consistat actionem. Per.

Communio. Fidelis servus.

Posteommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut cujus festivitate votiva sunt sacramenta, ejus salutaria nobis intercessione reddantur. Per Dominum.

IN NATALI
PLURIMORUM CONFESSORUM.

Officium.

SACERDOTES ejus induant salutare: et sancti ejus exsultatione exsultabunt.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Psalmus.

MEMENTO, Domine, David: et omnis mansuetudinis ejus.

Oratio.

DEUS, qui nos sanctorum confessorum tuorum *N.* et *N.* confessionibus gloriosis circumdas et protegis; da nobis et eorum imitatione proficere, et intercessione gaudere. Per Dominum.

Ad Hebræos.

FRATRES, Plures facti sunt sacerdotes secundùm legem, idcirco quòd morte prohiberentur permanere. Jesus autem eo quòd maneat in æternum, sempiternum habet sacerdotium. Unde et salvare in perpetuum potest, accedens per semetipsum ad Deum semper vivens ad interpellandum pro nobis. Talis enim decebat ut nobis esset pontifex, sanctus, innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus, et excelsior cœlis factus. Qui non habet cotidie necessitatem quemadmodum sacerdotes, priùs pro suis delictis hostias offerre, deinde pro populi. Hoc enim fecit semel se offerendo: Dominus noster Jesus Christus.

Gradale.

SACERDOTES ejus induant salutare: et sancti ejus exsultatione exsultabunt.

V. Illuc producam cornu David: paravi lucernam Christo meo.

Alleluya. *V.* Fulgebunt justi et tanquam scintillæ in arundineto discurrent in æternum.

Nulla dicatur Sequentia, licet novem lectiones habeantur.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris. Et vos similes hominibus exspectantibus dominum suum, quando revertatur à nuptiis. Ut cùm venerit et pulsaverit, confestim aperiant ei. Beati servi illi, quos cùm venerit dominus invenerit vigilantes. Amen dico vobis, quòd præcinget se, et faciet illos discumbere, et transiens ministrabit illis. Et si venerit in secundâ vigiliâ, et si in tertiâ vigiliâ venerit, et ita invenerit, beati sunt servi illi. Hoc autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias quâ horâ fur veniret, vigilaret utique, et non sineret perfodi domum suam. Et vos estote parati: quia quâ horâ non putatis: Filius Hominis veniet.

Offertorium.

EXSULTABUNT sancti in gloriâ: lætabuntur in cubilibus suis: exsultationes Dei in faucibus eorum.

Secreta.

ADESTO, Domine, precibus populi tui, adesto muneribus; ut quæ sacris sunt oblata mysteriis, tuorum tibi placeant intercessione sanctorum. Per.

Communio.

EGO vos elegi de mundo: ut eatis et fructum afferatis: et fructus vester maneat.

Postcommunio.

FIDELES tui, Deus, cœlestis doni remediis recreentur; et, sanctorum quoque confessorum tuorum precibus, ab omnibus, quæsumus, emundentur delictis. Per.

IN NATALI
UNIUS VIRGINIS ET MARTYRIS.

Officium.

DILEXISTI justitiam et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ consortibus tuis.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Psalmus.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Aliud Officium.

LOQUEBAR de testimoniis tuis in conspectu regum et non confundebar: et meditabar in mandatis tuis quæ dilexi nimis.

Psalmus.

BEATI immaculati in viâ: qui ambulant in lege Domini.

Aliud Officium.

ME exspectaverunt peccatores ut perderent me: testimonia tua, Domine, intellexi: omnis consummationis vidi finem: latum mandatum tuum nimis.

Psalmus. Beati immaculati.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutaris noster; ut sicut de beatæ *N.* virginis tuæ et martyris festivitate gaudemus: ita piæ devotionis erudiamur affectu. Per Dominum.

Sapientiæ.

DOMINE Deus meus, exaltâsti super terram habitationem meam: et pro morte defluenti deprecata sum. Invocavi Dominum, Patrem Domini mei, ut non derelinquat me in die tribulationis meæ, et in tempore superborum sine adjutorio. Laudabo nomen tuum assiduè, et collaudabo illud in confessione, et exaudita est oratio mea. Liberâsti me de perditione, et eripuisti me de tempore iniquo. Propterea confitebor, et laudem dicam nomini tuo: Domine Deus meus.

Sapientiæ.

CONFITEBOR tibi, Domine rex; et collaudabo te, Deum salvatorem meum. Confitebor nomini tuo, quoniam adjutor et protector factus es mihi, et liberâsti corpus meum à perditione. A laqueo linguæ iniquæ, et à labiis operantium mendacium. Et in conspectu astantium factus es mihi adjutor, et liberâsti me secundùm multitudinem misericordiæ nominis tui. A rugientibus præparatis ad escam; de manibus quærentium animam meam. Et de portis tribulationum quæ circumdederunt me, et à pressurâ flammæ quæ circumdedit me, et in medio ignis non sum æstuata. De altitudine ventris inferi, et à linguâ

coinquinatâ, et à verbo mendacii. A rege iniquo, et à linguâ injustâ liberâsti me. Laudabit usque ad mortem anima mea Dominum, et vita mea appropinquans erat in infernum deorsùm. Circumdederunt me undique, et non erat qui adjuvaret. Respiciens eram ad adjutorium hominum; et non erat. Memorata sum misericordiæ nominis tui et cooperationis tuæ quæ à sæculo sunt; quoniam eruis sustinentes te. Et liberas eos de manu odientium: Domine Deus noster.

Gradale.

DILEXISTI justitiam et odisti iniquitatem.

V. Propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ.

Gradale.

SPECIE tuâ et pulchritudine tuâ: intende, prosperè procede et regna.

V. Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua.

Gradale.

DIFFUSA est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in æternum.

V. Propter veritatem, *ut supra.*

Alleluya. *V.* Æmulor enim vos Dei æmulatione: despondi vos uni viro, virginem castam exhibere Christo.

Alleluya. *V.* Veni electa mea, et ponam te in thronum meum: quia concupivit rex speciem tuam.

Alleluya. *V.* Specie tuâ et pulchritudine tuâ intende, prosperè procede et regna.

Alleluya. *V.* Diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus in æternum.

Alleluya. *V.* Hæc est virgo sapiens quam Dominus vigilantem invenit.

Alleluya. *V.* Loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum et non confundebar, Domine.

Infra Septuagesimam, Tractus.

DIFFUSA est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus in æternum.

V. Specie tuâ et pulchritudine tuâ intende, prosperè procede et regna.

V. Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam: et deducet te mirabiliter dextera tua.

V. Audi filia et vide et inclina aurem tuam: quia concupivit rex speciem tuam.

Sequentia.

EXSULTEMUS in hac die festivâ,
  Recolentes Domini magnalia:
  in sanctis qui operatur maxima;
Qui inter suæ potentiæ mira
  in virginum est maximus gloriâ.
Suâ enim gratiâ:
  mundi viluit virginibus pompa,
Atque contra præcepta
  regum restitit virginalis pugna.
Furit rabies vesana,
  devicta tristatur malitia;
Crudescit in carne tenerâ:
  majora exquirit tormenta.
Sed tunc stat firmior caro virginea,
Cùm multiplicantur nova supplicia;
Pro æternâ quam exspectant à Deo gloriâ
Lætantur mortalia affligi sua corpora,
Quia sunt transitoria
Et in motu subito labentia: mundi gaudia,
Ut flores decidua.
Ex hac virgineâ sorte claruit *N.*
Cujus hodie celebramus solennia;
Splendens inter alias:
  ut lucifer inter minores stellas,
Virgo beata fortiter ferens omnia:
  nec mori recusans pro gloriâ:
  pro nobis piè Deum exora,

Ut tecnm in aulâ
exsultemus æthereâ,
pace perpetuâ.
Pro sanctorum virgo gloriosa
collaudemus Dominum gloriâ.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro: quem qui invenit homo abscondit et præ gaudio illius vadit et vendit universa quæ habet et emit agrum illum. Iterum simile est regnum cœlorum homini negotiatori, quærenti bonas margaritas. Inventâ autem unâ pretiosâ margaritâ, abiit et vendidit omnia quæ habuit, et emit eam. Iterum simile est regnum cœlorum sagenæ missæ in mare, et ex omni genere piscium congreganti. Quam cùm impleta esset educentes et secùs litus sedentes, elegerunt bonos in vasa sua, malos autem foràs miserunt. Sic erit in consummatione sæculi. Exibunt angeli, et separabunt malos de medio justorum, et mittent eos in caminum ignis. Ibi erit fletus, et stridor dentium. Intellexistis hæc omnia? Dicunt ei; Etiam. Ait illis; Ideo omnis scriba doctus in regno cœlorum, similis est homini patrifamilias, qui profert de thesauro suo: nova et vetera.

Offertorium.

OFFERENTUR regi virgines post eam: proximæ ejus offerentur tibi. *minor.*

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Offertorium.

FILIÆ regum in honore tuo: astitit regina à dextris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate.

Offertorium.

OFFERENTUR regi virgines: proximæ ejus offerentur tibi in lætitiâ et exsultatione: adducentur in templum regi Domino. *major.*

Secreta.

SUSCIPE munera, Domine, quæ in beatæ *N.* virginis et martyris tuæ solennitate deferimus, cujus nos confidimus patrocinio liberari. Per.

Communio.

DIFFUSA est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus in æternum.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Communio.

FECI judicium et justitiam, Domine, non calumnientur mihi superbi: ad omnia mandata tua dirigebar: omnem viam iniquitatis odio habui.

Communio.

SIMILE est regnum cœlorum homini negotiatori quærenti bonas margaritas: inventâ unâ pretiosâ margaritâ, dedit omnia sua et comparavit eam.

Communio.

QUINQUE prudentes virgines acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus: mediâ autem nocte clamor factus est: ecce sponsus venit: exite obviam Christo Domino.

Postcommunio.

PLACEANT tibi, quæsumus, misericors Deus, nostræ servitutis obsequia: ut mysteria sacrosancta quæ sumpsimus, intercedente beatâ *N.* virgine tuâ et martyre, et tuam gratiam nobis concilient, et æternæ felicitatis gaudium subministrent. Per.

IN NATALI
UNIUS VIRGINIS NON MARTYRIS.

Officium. Dilexisti, *ut supra in Communi unius virginis et martyris.*

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, auctor virtutis et amator virginitatis, da nobis, quæsumus, sanctæ *N.* virginis placitis tibi meritis commendari, cujus vita merito castitatis tibi complacuit. Per.

Ad Corinthios.

FRATRES, Qui gloriatur, in Domino glorietur. Non enim qui seipsum commendat ille probatus est: sed quem Deus commendat. Utinam sustineretis modicum quid insipientiæ meæ: sed et supportate me. Æmulor enim vos, Dei æmulatione. Despondi enim vos uni viro: virginem castam exhibere Christo.

Sapientiæ.

SAPIENTIA vincit malitiam. Attingit ergo à fine usque ad finem fortiter, et disponit omnia suaviter. Hanc amavi et exquisivi eam à juventute meâ; et quæsivi sponsam mihi assumere eam, et amator factus sum formæ illius. Generositatem glorificat contubernium habens Dei; sed et omnium Dominus dilexit illam. Doctrix est enim disciplinæ Dei: et electrix operum illius.

Gradale. Dilexisti justitiam.

Alleluya. *V.* Diffusa est gratia.

Alleluya. *V.* Æmulor enim vos.

Tractus. Diffusa est.

Sequentia.

VIRGINIS venerandæ de numero sapientum festa celebremus socii,
Filiæ matris summi Regis sacrosanctæ Mariæ,
Quam sibi in sororem Dei adoptavit Filius;
Hæc corpus suum domuit fræno jejunii,
Et luxuriam secuit ense agoniæ;
Hæc contra cunctos hostis dimicavit impetus,
Et hostem cruentum freta Christi dextrâ straverat;
Hæc sponsum ab aulâ cœli sese invisentem alacris
Corde jocundo secuta, ejus est ingressa thalamum.
Tuque jam dulcibus plena deliciis:
Christo miserias nostras suggerito,
Nobis consolationem precando.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc; Simile est regnum cœlorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas exierunt obviam sponso et sponsæ. Quinque autem ex eis erant fatuæ, et quinque prudentes. Sed quinque fatuæ acceptis lampadibus, non sumpserunt oleum secum. Prudentes verò, acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus. Moram autem faciente sponso, dormitaverunt omnes et dormierunt. Mediâ autem nocte clamor factus est: ecce sponsus venit, exite obviam ei. Tunc surrexerunt omnes virgines illæ, et ornaverunt lampades suas. Fatuæ autem sapientibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostræ extinguuntur. Responderunt prudentes, dicentes: Ne fortè non sufficiat nobis et vobis, ite potius ad vendentes et emite vobis. Dum autem irent emere, venit sponsus. Et quæ paratæ erant intraverunt cum eo ad nuptias, et clausa est janua. Novissimè verò venerunt et reliquæ virgines, dicentes: Domine, Domine, aperi nobis. At ille respondens, ait:

Amen dico vobis, nescio vos. Vigilate itaque, quia nescitis diem: neque horam.

Offertorium. Offerentur *minor, ut supra in Communi unius virginis et martyris.*

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, preces et munera in honore sanctæ *N.* virginis tuæ gaudentes; præsta, quæsumus, ut et convenienter hæc agere, et remedium sempiternum valeamus adquirere. Per.

Communio. Diffusa est.

Postcommunio.

PROSINT nobis, Domine, quæsumus, sumpta mysteria, pariterque nos, intercedente beatâ virgine tuâ *N.*, et à peccatis exuant, et præsidiis tuæ propitiationis attollant. Per.

IN NATALI PLURIMARUM VIRGINUM.

Officium.

VULTUM tuum deprecabuntur omnes divites plebis: adducentur regi virgines post eam, proximæ ejus adducentur tibi in lætitiâ et exsultatione.

Psalmus.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Plurimarum virginum et martyrum.

Oratio.

DEUS, qui ut humanum genus ad confessionem tui nominis provocares, etiam in sexu fragili victoriam martyrii contulisti; præsta, quæsumus, ut Ecclesia tua hoc exemplo commonita, hæc pati pro te non metuat, et cœlestis præmii gloriam concupiscat. Per.

Plurimarum virginum non martyrum.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui nos idoneos non esse perpendis ad majestatem tuam sicut dignum est exorandam, fac sanctas virgines tuas *N.* et *N.* pro nostris intervenire peccatis, quarum meritis nobis indulgentiam largiaris. Per.

Ad Corinthios.

FRATRES, De virginibus autem præceptum Domini non habeo: consilium autem do tanquam misericordiam consecutus à Domino ut sim fidelis. Existimo ergo hoc bonum esse propter instantem necessitatem, quoniam bonum est homini sic esse. Alligatus es uxori? noli quærere solutionem. Solutus es ab uxore? noli quærere uxorem. Si autem acceperis uxorem, non peccâsti. Et si nupserit virgo, non peccavit. Tribulationem tamen carnis habebunt hujusmodi. Ego autem vobis parco. Hoc itaque dico, fratres: tempus breve est. Reliquum est, ut et qui habent uxores tanquam non habentes sint: et qui flent tanquam non flentes: et qui gaudent tanquam non gaudentes. Et qui emunt tanquam non possidentes: et qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur. Præterit enim figura hujus mundi. Volo vos sine solicitudine esse. Qui sine uxore est, solicitus cogitat quæ Domini sunt, quomodo placeat Domino. Qui autem cum uxore est, solicitus est quæ sunt mundi quomodo placeat uxori, et divisus est. Et mulier quæ innupta est et virgo cogitat quæ Domini sunt, ut sit sancta et corpore et spiritu, In Christo Jesu: Domino nostro.

Epistola. O quàm pulchra.

Require in Nativitate beatæ Mariæ.

Gradale. Gloriosus Deus.

Gradale. Exsultabunt sanctæ.

Require in Communi plurimorum martyrum.

Alleluya. *V.* Adducentur Regi virgines post eam, proximæ ejus adducentur tibi in lætitiâ.

Alleluya. *V.* Quinque prudentes virgines acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus: mediâ autem nocte clamor factus est: ecce sponsus venit: exite obviam Christo Domino.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum decem virginibus.

Offertorium. Offerentur *minor.*

Secreta.

FAC nos, quæsumus, Domine, beatarum virginum et martyrum tuarum *N.* et *N.* continuis præsidiis adjuvari; pro quarum venerandâ recordatione hæc dona majestati tuæ dicanda offerimus. Per.

Alia Secreta.

INTERCEDENTIBUS sanctis virginibus tuis *N.* et *N.*, Domine, quæsumus, plebis tuæ munus sanctifica; ut ab omnibus noxiis expedita, et hîc et in æternum cuncta sibi profutura percipiat. Per.

Communio. Quinque prudentes.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in sanctarum virginum et martyrum tuarum *N.* et *N.* solennitate percepimus divina mysteria, earum intercessione mereamur remedia capere æterna. Per.

Alia.

QUÆSUMUS, Domine Deus noster, ut sacri mysterii munus indultum, intercedentibus sanctis virginibus tuis *N.* et *N.*, et præsentis nobis vitæ subsidium et æternitatis largiatur effectum. Per.

IN NATALI
UNIUS MATRONÆ.

Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino: diem festum celebrantes sub honore beatæ *N.* de cujus solennitate *(vel* translatione) gaudent angeli et collaudant Filium Dei.

Psalmus.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Oratio.

PRECES nostras, quæsumus, Domine, clementer exaudi; ut qui de festivitate beatæ *N.* lætamur, ejus quoque intercessione ad ineffabile supernæ beatitudinis gaudium pervenire mereamur. Per.

Epistola. Mulierem fortem.

Require in festo sanctæ Mariæ Magdalene.

Gradale. Audi, filia.

Require in Natali beatæ Mariæ.

Alleluya. *V.* Diffusa.

Evangelium. Simile est regnum cœlorum thesauro.

Offertorium. Filiæ regum, *ut supra in Communi unius virginis et martyris.*

Secreta.

HÆC oblatio quam tibi offerimus, Domine, nos purget ab omni crimine, quo, per beatæ *N.* intercessionem cujus sacram festivitatem recolimus, æternam consequi felicitatem mereamur. Per.

Communio. Feci judicium, *ut supra in Communi unius virginis et martyris.*

Postcommunio.

CŒLESTIBUS refecti mysteriis, quæsumus, Domine Deus noster, ut, intercedente beatâ *N.*, virtus accepti in nobis permaneat sacramenti. Per.

[MISSÆ VOTIVÆ.]

MISSA DE TRINITATE.

Officium.

BENEDICTA sit sancta Trinitas atque indivisa Unitas; confitebimur ei quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Psalmus.

BENEDICAMUS Patrem et Filium: cum Sancto Spiritu.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, et in potentiâ majestatis adorare Unitatem; quæsumus, ut ejusdem fidei firmitate ab omnibus semper muniamur adversis. In quâ vivis.

Ad Corinthios.

FRATRES, Gratia Domini nostri Jesu Christi, et caritas Dei, Et communicatio Sancti Spiritûs, sit semper cum omnibus nobis, In Christo Jesu: Domino nostro.

Ad Romanos.

O ALTITUDO divitiarum sapientiæ et scientiæ Dei. Quàm incomprehensibilia sunt judicia ejus, et investigabiles viæ ejus. Quis enim cognovit sensum Domini? Aut quis consiliarius ejus fuit? Aut quis prior dedit illi, et retribuetur ei? Quoniam ex ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia: ipsi gloria in sæcula sæculorum, Amen.

Gradale.

BENEDICTUS es, Domine, qui intueris abyssos: et sedes super cherubin.

V. Benedicite Deum cœli: quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Alleluya. *V.* Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum: et laudabilis in sæcula.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Cùm venerit Paraclitus quem ego mittam vobis à Patre Spiritum veritatis qui à Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me. Et vos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis. Hæc locutus sum vobis, ut non scandalizemini: absque synagogis facient vos. Sed venit hora, ut omnis qui interficit vos arbitretur obsequium se præstare Deo. Et hæc facient vobis, quia non noverunt Patrem neque me. Sed hæc locutus sum vobis, ut cùm venerit hora eorum reminiscamini: quia ego dixi vobis.

Offertorium.

BENEDICTUS sit Deus Pater: unigenitusque Dei Filius: Sanctus quoque Spiritus, quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Secreta.

SANCTIFICA, quæsumus, Domine Deus noster, per tui sancti nominis invocationem hujus oblationis hostiam; et, cooperante Spiritu Sancto, per eam

nosmetipsos tibi perfice munus æternum. In quâ vivis.

Præfatio. Qui cum unigenito.

Communio.

BENEDICIMUS Deum cœli, et coram omnibus viventibus confitebimur ei: quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Postcommunio.

PROFICIAT nobis ad salutem corporis et animæ, Domine Deus, hujus sacramenti susceptio; et sempiternæ sanctæ Trinitatis ejusdemque individuæ Unitatis confessio. In quâ vivis.

MISSA DE SANCTO SPIRITU.

Officium.

SPIRITUS Domini replevit orbem terrarum, alleluya: et hoc quod continet omnia scientiam habet vocis, alleluya, alleluya, alleluya.

Psalmus.

EXSURGAT Deus et dissipentur inimici ejus: et fugiant qui oderunt eum à facie ejus.

Oratio.

DEUS, qui corda fidelium Sancti Spiritûs illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Per Dominum. In unitate ejusdem Spiritûs Sancti Deus.

Lectio Actuum Apostolorum.

IN diebus illis, Cùm audîssent apostoli qui erant Hierosolymis, quia recepit Samaria verbum Dei, miserunt ad eos Petrum et Johannem. Qui cùm venissent oraverunt pro ipsis, ut acciperent Spiritum Sanctum. Nondum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantùm erant in nomine Domini Jesu. Tunc imponebant manus super illos: et accipiebant Spiritum Sanctum.

Gradale.

BEATA gens cujus est Dominus Deus eorum: populus quem elegit Dominus in hæreditatem sibi.

V. Verbo Domini cœli firmati sunt: et Spiritu oris ejus omnis virtus eorum.

Alleluya. *V.* Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium et tui amoris in eis ignem accende.

Evangelium. Si quis diligit me.

Require in die Penthecostes.

Offertorium.

CONFIRMA hoc Deus quòd operatus es in nobis; à templo tuo quod est in Hierusalem tibi offerent reges munera, alleluya.

Secreta.

MUNERA, quæsumus, Domine, oblata sanctifica; et corda nostra Sancti Spiritûs illustratione emunda. Per. In unitate ejusdem.

Præfatio. Qui ascendens.

Communio.

FACTUS est repentè de cœlo sonus advenientis spiritûs vehementis ubi erant sedentes, alleluya; et repleti sunt omnes Spiritu Sancto, loquentes magnalia Dei, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

SANCTI Spiritûs, Domine, corda nostra mundet infusio, et sui roris intimâ aspersione fœcundet. Per. In unitate ejusdem.

MISSA DE SANCTA CRUCE.

Officium.

NOS autem gloriari oportet in cruce Domini nostri Jesu Christi : in quo est salus, vita et resurrectio nostra ; per quem salvati et liberati sumus.

Psalmus.

DEUS misereatur nostri et benedicat nobis : illuminet vultum suum super nos et misereatur nostri.

Oratio.

DEUS, qui unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi pretioso sanguine, vivificæ crucis vexillum sanctificare voluisti : concede, quæsumus, eos qui ejusdem sanctæ crucis gaudent honore, tuâ quoque ubique protectione gaudere. Per eundem.

Ad Philippenses.

FRATRES, Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen quod est super omne nomen: ut in nomine Jesu omne genu flectatur cœlestium terrestrium et infernorum. Et omnis lingua confiteatur, quia Dominus Jesus Christus: in gloriâ est Dei Patris.

Gradale.

CHRISTUS factus est pro nobis obediens usque ad mortem: mortem autem crucis.

V. Propter quod et Deus exaltavit illum: et dedit illi nomen quod est super omne nomen.

Alleluya. *V.* Dulce lignum, dulces clavos, dulcia ferens pondera, quæ sola fuisti digna sustinere regem cœlorum et Dominum.

In Paschali tempore erit secundum

Alleluya. *V.* Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri Jesu Christi.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, Ascendens Jesus Hierosolymam, assumpsit duodecim discipulos suos secretò, et ait illis ; Ecce ascendimus Hierosolymam, et Filius Hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis, et condemnabunt eum morte. Et tradent eum gentibus ad illudendum, et flagellandum et crucifigendum, Et tertiâ die : resurget.

Offertorium.

PROTEGE, Domine, plebem tuam per signum sanctæ crucis ab omnibus insidiis inimicorum omnium : ut tibi gratam exhibeamus servitutem : et acceptabile tibi fiat sacrificium nostrum, alleluya.

Secreta.

HÆC oblatio, quæsumus, Domine, ab omnibus nos purget offensis; quæ in arâ crucis etiam totius mundi tulit offensas. Per Dominum.

Præfatio. Qui salutem.

Communio.

PER lignum servi facti sumus : et per sanctam crucem liberati sumus : fructus arboris seduxit nos : Filius Dei redemit nos, alleluya.

Postcommunio.

ADESTO nobis, Domine Deus noster, et quos sanctæ crucis lætari facis honore, ejus quoque perpetuis defende subsidiis. Per.

AD MISSAM DE SANCTA MARIA

quotidie per Adventum dicendam in capellâ, et in choro quando fit plenum servitium de eâ, nisi in festo Conceptionis ejusdem.

Officium.

RORATE cœli desuper, et nubes pluant justum: aperiatur terra et germinet Salvatorem.

Psalmus.

ET justitia oriatur simul: ego Dominus creavi eum.

Repetatur Officium et percantetur. Deinde dicatur Gloria Patri *et* Sicut erat. *Tertio repetatur Officium, et percantetur; et sic fiat ibidem per totum annum, etiam infra Passionem Domini.*

Oratio.

DEUS, qui de beatæ Mariæ virginis utero Verbum tuum, angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti; præsta supplicibus tuis, ut qui verè eam Dei genitricem credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eundem Dominum.

Sequentes Memoriæ fiant per totum annum ad missam beatæ Mariæ in capellâ ejusdem, viz. de Trinitate, Oratio. Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti. *Postea pro episcopis vivis, Oratio.* Omnipotens sempiterne Deus, qui facis mirabilia magna solus, prætende super famulos tuos pontifices. *Postea pro benefactoribus, Oratio.* Omnipotens sempiterne Deus, unica salus mortalium. *Postea Oratio generalis.* Omnipotens sempiterne Deus, qui vivorum dominaris simul et mortuorum.

Lectio Ysaiæ prophetæ.

IN diebus illis, Locutus est Dominus ad Achaz, dicens; Pete tibi signum à Domino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz; Non petam, et non tentabo Dominum. Et dixit; Audite ergo, domus David: Numquid parum vobis est molestos esse hominibus, quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dominus ipse vobis signum. Ecce virgo concipiet et pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emanuel. Butyrum et mel comedet, ut sciat reprobare malum: et eligere bonum.

Gradale.

TOLLITE portas, principes, vestras: et elevamini portæ æternales, et introibit rex gloriæ.

V. Quis ascendet in montem Domini aut quis stabit in loco sancto ejus: innocens manibus et mundo corde.

Alleluya. *V.* Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus.

Idem Alleluya *per totum Adventum dicitur, in choro et in commemoratione beatæ Virginis, et similiter in capellâ. Et sciendum est quod cotidie per totum annum dicitur Sequentia in capellâ ad missam beatæ Virginis, et similiter in choro, quando dicitur missa solenniter de eâ.*

Celebratur etiam missa beatæ Virginis solenniter omni die per annum in capellâ ejusdem, nisi duobus diebus proximis ante Pascha.

Quando fit plenum servitium de sanctâ Mariâ per Adventum, dicitur una ex istis tribus Sequentiis per ordinem; similiter ad missam cotidianam.

Sequentia.

MISSUS Gabriel de cœlis
verbi bajulus fidelis
sacris disserit loquelis
cum beatâ Virgine;
Verbum bonum et suave
pandit intus in conclave,
et ex Evâ formans ave,
Evæ verso nomine.
Consequenter juxta pactum
adest Verbum caro factum;
semper tamen est intactum
puellare gremium.
Patrem pariens ignorat,
et quam homo non deflorat
non torquetur nec laborat
quando parit Filium.
Signum audis novitatis;
crede solùm et est satis;
non est tuæ facultatis
solvere corrigiam.
Grande signum et insigne
est in rubo et in igne;
ne appropiet indignè
calciatus quispiam.
Virga sicca sine rore,
novo ritu, novo more,
fructum protulit cum flore;
sic et virgo peperit.
Benedictus talis fructus,
fructus gaudii non luctûs;
non esset Adam seductus
si de hoc gustaverit.
Jesus noster, Jesus bonus,
piæ matris pium onus,
cujus est in cœlo thronus,
nascitur in stabulo:
Qui sic est pro nobis natus,
nostros deleat reatus,
quia noster incolatus
hic est in periculo.

Item alia Sequentia.

MITTIT ad virginem
non quemvis angelum
sed fortitudinem
suam, archangelum,
amator hominis.
Fortem expediat
pro nobis nuntium
naturæ faciat
ut præjudicium
in partu virginis.
Naturam superet
natus Rex gloriæ
regnet et imperet
et [z]ima scoriæ
tollat de medio.
Superbientium
terat fastigia,
colla sublimium
calcans vi propriâ
potens in prælio.
Foras ejiciat
mundanum principem,
sponsamque faciat
secum participem
Patris imperii.
Exi qui mitteris,
hæc dona dicere;
revela veteris
velamen literæ,
virtute nuncii.
Accede nuncia,
dic, ave cominus,
dic, plena gratiâ,
dic, tecum Dominus,
et dic, ne timeas.
Virgo suscipias
Dei depositum,
in quo perficias
casta propositum
et votum teneas.

Audit et suscipit
puella nuntium,
credit et concipit
et parit Filium;
sed admirabilem
Consiliarium
humani generis
et Deum fortium
et patrem posteris
in pace stabilem.

Item alia Sequentia.

VERBUM bonum et suave
personemus illud ave,
per quod Christi fit conclave
virgo mater filia.
Per quod ave salutata,
mox concepit fœcundata
virgo David stirpe nata,
inter spinas lilia.
Ave, veri Salomonis
mater, vellus Gedeonis,
cujus magi tribus donis
laudant puerperium.
Ave, solem genuisti,
ave, prolem protulisti;
mundo lapso contulisti
numen et imperium.
Ave, mater Verbi summi,
maris portus, signum dumi,
aromatum virga fumi,
angelorum gloria.
Supplicamus, nos emenda,
emendatos nos commenda
tuo Nato, ad habenda
sempiterna gaudia. Amen.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Missus est angelus Gabriel à Deo in civitatem Galilææ cui nomen Nazareth ad virginem desponsatam viro cui nomen erat Joseph de domo David, et nomen virginis Maria. Et ingressus angelus ad eam, dixit; Ave, gratiâ plena: Dominus tecum. Benedicta tu, in mulieribus. Quæ cùm audîsset, turbata est in sermone ejus, et cogitabat qualis esset ista salutatio. Et ait angelus ei; Ne timeas, Maria; invenisti enim gratiam apud Deum. Ecce concipies in utero et paries filium, et vocabis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, et Filius Altissimi vocabitur. Et dabit illi Dominus Deus sedem David patris ejus, et regnabit in domo Jacob in æternum, et regni ejus non erit finis. Dixit autem Maria ad angelum; Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? Et respondens angelus, dixit ei; Spiritus Sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ideoque et quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei. Et ecce Elizabeth cognata tua, et ipsa concepit filium in senectute suâ. Et hic mensis est sextus illi quæ vocatur sterilis: quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. Dixit autem Maria; Ecce ancilla Domini: fiat mihi secundùm verbum tuum.

Ad missam beatæ Mariæ in capellâ ejusdem, semper dicitur Credo, *quocunque die dicendum est in choro.*

Offertorium.

AVE Maria, gratiâ plena, Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus: et benedictus fructus ventris tui.

Hoc Offertorium dicitur sine Versu.

Secreta.

IN mentibus nostris, quæsumus, Domine, veræ fidei sacramenta confirma; ut qui conceptum de virgine Deum et hominem firmiter confitemur, per ejusdem salutiferæ resurrectionis potentiam, ad æternam mereamur pervenire lætitiam. Per eundem.

Præfatio. Et te in veneratione.

Quandocunque missa de beatâ Mariâ in ejusdem capellâ solenniter dicitur, et in choro in commemoratione, nisi a Natali Domini usque ad Purificationem, hæc Præfatio prædicta debet dici ; mutatâ autem hac oratione veneratione *in hanc, scilicet,* conceptione *vel* annuntiatione *vel* visitatione *vel* assumptione *vel* nativitate, *ut decet in prædictis festis et per octavas.*

Communio.

ECCE virgo concipiet et pariet Filium et vocabitur nomen ejus Emanuel.

Postcommunio.

GRATIAM tuam, quæsumus, Domine, mentibus nostris infunde ; ut qui, angelo annuntiante, Christi Filii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem.

Notandum est quod in omnibus festis beatæ Mariæ per annum et cotidie infra octavas et in octavâ ejusdem dicitur eadem missa in capellâ quæ dicenda est in choro. Ita tamen quod Epistola non mutetur per octavas in capellâ.

AD MISSAM DE SANCTA MARIA

in die Natalis Domini et cotidie abhinc usque ad Purificationem beatæ Mariæ, in capellâ et in choro quando fit plenum servitium de eâ.

Officium.

VULTUM tuum deprecabuntur omnes divites plebis : adducentur regi virgines post eam : proximæ ejus adducentur tibi in lætitiâ et exsultatione.

Psalmus.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum : dico ego opera mea regi.

Oratio.

DEUS, qui salutis æternæ beatæ Mariæ virginitate fœcundâ humano generi præmia præstitisti ; tribue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctorem vitæ suscipere Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum : qui tecum.

Ad Titum.

CARISSIME, Apparuit benignitas et humanitas, Salvatoris nostri Dei. Non ex operibus justitiæ quæ fecimus nos, sed secundùm suam misericordiam salvos nos fecit, Per lavacrum regenerationis et renovationis Spiritûs Sancti quem effudit in nos abundè, per Jesum Christum Salvatorem nostrum. Ut justificati gratiâ ipsius, hæredes simus secundùm spem vitæ æternæ, In Christo Jesu : Domino nostro.

Gradale.

SPECIOSUS formâ præ filiis hominum : diffusa est gratia in labiis tuis.

V. Eructavit cor meum verbum bonum ; dico ego opera mea regi : lingua mea calamus scribæ : velociter scribentis.

Alleluya. *V.* Post partum virgo inviolata permansisti : Dei genitrix, intercede pro nobis.

Hoc prædictum Alleluya *dicitur in commemoratione beatæ Mariæ in choro in tempore Natalis Domini, et etiam cotidie in capellâ. Item in die Purificationis beatæ Mariæ dicitur* Alleluya. *V.* Adorabo *in choro et in capellâ.*

Quandocunque enim fit plenum servitium de sanctâ Mariâ dicatur una ex istis sex Sequentiis per ordinem; scilicet, Sequentia Post partum ; *Sequentia* Ave Maria ; *Sequentia* Lætabundus ; *Sequentia* Hac clarâ die ; *Sequentia* Ave mundi ;

Sequentia Hodiernæ lux. *Require has Sequentias infra octavas Assumptionis beatæ Mariæ. Istæ prædictæ sex Sequentiæ dicantur quando fit plenum servitium de sanctâ Mariâ per totum annum extra Adventum Domini, etiam infra Septuagesimam usque ad Caput jejunii. Nunquam enim dicitur Tractus ad missam de commemoratione beatæ Mariæ in Ecclesiâ Sarum sed semper Sequentia, etiam per totam Quadragesimam ad missam cotidianam de eâ.*

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Pastores loquebantur ad invicem ; Transeamus usque Bethleem, et videamus hoc verbum quod factum est, quod fecit Dominus et ostendit nobis. Et venerunt festinantes : et invenerunt Mariam et Joseph et infantem positum in præsepio. Videntes autem, cognoverunt de verbo, quod dictum erat illis de puero hoc. Et omnes qui audierunt mirati sunt : et de his quæ dicta erant à pastoribus ad ipsos. Maria autem conservabat omnia verba hæc, conferens in corde suo. Et reversi sunt pastores glorificantes et laudantes Deum, in omnibus quæ audierant et viderant : sicut dictum est ad illos.

Offertorium.

OFFERENTUR regi virgines post eam : proximæ ejus offerentur tibi. *minor.*

Secreta.

OBLATIS, Domine, muneribus, suppliciter deprecamur, ut qui veram Verbi tui incarnationem fideliter veneramur, veram ejusdem substantiam carnis ac sanguinis quam per Spiritum Sanctum virgo mater edidit, in hoc præsenti mysterio salubriter percipiamus. Per eundem. In unitate ejusdem.

Præfatio. Quia per incarnati.

Communio.

DIFFUSA est gratia in labiis tuis : propterea benedixit te, Deus, in æternum.

Postcommunio.

DA, quæsumus, misericors Deus, ejus nos continuâ intercessione vegetari, cujus integrâ virginitate suscepimus auctorem nostræ salutis Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum.

AD MISSAM DICENDAM DE SANCTA MARIA

a Purificatione ejusdem cotidie usque ad Adventum Domini in capellâ et in choro quando fit plenum servitium de eâ, nisi in festis et per octavas ejusdem, et nisi duobus diebus proximis ante Pascha.

Officium.

SALVE, sancta parens, enixa puerpera regem : qui cœlum terramque regit in sæcula sæculorum.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Psalmus.

BENEDICTA tu in mulieribus : et benedictus fructus ventris tui.

Oratio.

CONCEDE nos, famulos tuos, quæsumus, Domine Deus, perpetuâ mentis et corporis salute gaudere ; et gloriosâ beatæ Mariæ semper virginis intercessione, à præsenti liberari tristitiâ, et æternâ perfrui lætitiâ. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiæ.

AB initio et ante sæcula creata sum ; et usque ad futurum sæculum non desinam, et in habitatione sanctâ coram ipso ministravi. Et sic in Syon firmata sum, et in civitate sanctificatâ similiter requievi, et in Hierusalem potestas mea.

Et radicavi in populo honorificato, et in partes Dei mei hæreditas illius. Et in plenitudine sanctorum: detentio mea.

Gradale.

BENEDICTA et venerabilis es, virgo Maria, quæ sine tactu pudoris inventa es mater Salvatoris.

V. Virgo Dei genitrix, quem totus non capit orbis: in tua se clausit viscera factus homo.

Sciendum est, quod si in tempore Paschæ fiat servitium de festo Annunciationis beatæ Mariæ in capellâ, erit primum Alleluya. *V.* Per te, Dei genitrix, *et secundum* Alleluya. *V.* Ave Maria. *Item in die Assumptionis beatæ Mariæ, et in dominicâ infra octavas et in octavâ die,* Alleluya. *V.* Hodie Maria virgo, *in choro et in capellâ; et per octavas,* Alleluya. *V.* Assumpta est Maria, *in choro et in capellâ. Item in Natali beatæ Mariæ, dominicâ infra octavas, et in octavâ die,* Alleluya. *V.* Nativitas gloriosæ, *in choro et in capellâ; et per octavas,* Alleluya. *V.* Per te Dei genitrix, *in choro et in capellâ; et sic de similibus.*

Item sciendum est, quod a Purificatione beatæ Mariæ usque ad Septuagesimam, et a Deus omnium *usque Adventum Domini, quando fit plenum servitium de sanctâ Mariâ, quacunque feria fuerit, semper dicitur sequens*

Alleluya. *V.* Salve, virgo, mater Dei, templum Sancti Spiritûs, quæ sola vocari dignè meruisti regina cœlorum et domina. *nisi in tempore Paschali; tunc enim semper erit primum*

Alleluya. *V.* Per te, Dei genitrix, nobis est vita perdita data: quæ de cœlo suscepisti prolem et mundo genuisti Salvatorem.

et secundum Alleluya *de Resurrectione, sicut in alio festo cum regimine chori dicitur, et etiam una Sequentia de supra notatis.*

In capellâ erit primum Alleluya. *V.* Per te, Dei genitrix. *Secundum vero* Alleluya *diversimode dicitur per totam hebdomadam; videlicet*

Die dominicâ.

Alleluya. *V.* Obtine sacris precibus, pia Dei genitrix, veniam delictorum tuis supplicibus.

Feriâ secundâ. Alleluya. *V.* Per te, Dei genitrix, *ut supra.*

Feriâ tertiâ.

Alleluya. *V.* Ora pro nobis, pia virgo Maria, unde Christus natus est, pro nobis peccatoribus ora.

Feriâ quartâ.

Alleluya. *V.* Virtutes cœli te venerantur, virgo Maria, tuum unigenitum contemplantes ad dexteram Dei Patris in potestate et majestate magnâ.

Feriâ quintâ.

Alleluya. *V.* Veni, electa mea, et ponam te in thronum meum quia concupivit rex speciem tuam.

Feriâ sextâ. Alleluya. *V.* Salve, virgo, mater Dei, *ut supra.*

Sabbato.

Alleluya. *V.* Virga Jesse floruit: virgo Deum et hominem genuit: pacem Deus reddidit: in se reconcilians Ima summis.

Ista septem Alleluya *dicantur in capellâ beatæ Mariæ a Purificatione ejusdem usque ad Adventum Domini extra Septuagesimam usque ad Pascha; ita tamen quod infra tempus Paschæ semper sit primum* Alleluya. *V.* Per te Dei genitrix; *et tunc feriâ secundâ erit secundum* Alleluya. *V.* Post partum, *ut supra. Similiter in tempore Paschali quando celebratur missa de sanctâ Mariâ sine notâ vel post missam fit*

memoria de beatâ Mariâ, tunc primum Alleluya *erit* Alleluya. *V.* Per te, Dei genitrix, *et secundum* Alleluya. *V.* Post partum. *In hebdomadâ etiam Paschæ semper dicitur Gradale,* Benedicta et venerabilis, *ad missam cotidianam de sanctâ Mariâ usque ad sabbatum; et Sequentiæ dicantur per ordinem; una videlicet ex sex Sequentiis prænotatis.*

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turbâ dixit illi; Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti. At ille dixit; Quinimo, beati qui audiunt verbum Dei: et custodiunt illud.

Aliud Evangelium in tempore Paschali: Secundum Johannem.

IN illo tempore, Stabant juxta crucem Jesu mater ejus et soror matris ejus Maria Cleophæ, et Maria Magdalene. Cùm vidisset ergo Jesus matrem et discipulum stantem quem diligebat, dicit matri suæ; Mulier, ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo; Ecce mater tua. Et ex illâ horâ: accepit eam discipulus in sua.

Offertorium.

FELIX namque es, sacra virgo Maria, et omni laude dignissima: quia ex te ortus est sol justitiæ Christus Deus noster, alleluya.

et finiatur cum alleluya *quandocunque dicitur, extra Septuagesimam usque ad Pascha, nisi ad missas de vigiliis Assumptionis et Nativitatis beatæ Mariæ cum extra dominicam contigerint.*

Secreta.

TUA, Domine, propitiatione et beatæ Mariæ semper virginis intercessione, ad perpetuam atque præsentem hæc oblatio nobis proficiat prosperitatem et pacem. Per Dominum.

Præfatio. Et te in veneratione.

Communio.

BEATA viscera Mariæ virginis quæ portaverunt æterni Patris Filium.

In tempore Paschali. Communio.

VERA fides Geniti purgavit crimina [mundi:
et tibi virginitas inviolata manet,
alleluya, alleluya.

Postcommunio.

SUMPTIS, Domine, salutis nostræ subsidiis, da, quæsumus, beatæ Mariæ semper virginis nos patrociniis ubique protegi, in cujus veneratione hæc tuæ obtulimus majestati. Per Dominum.

MISSA PRO FRATRIBUS ET SORORIBUS.

Officium.

SALUS populi ego sum, dicit Dominus: de quâcunque tribulatione clamaverint ad me, exaudiam eos: et ero illorum Dominus in perpetuum.

et finiatur in tempore Paschali cum alleluya.

Psalmus.

ATTENDITE, popule meus, legem meam: inclinate aurem vestram in verba oris mei.

Oratio.

DEUS, qui caritatis dona per gratiam Sancti Spiritûs tuorum cordibus fidelium infundis; da famulis et famulabus tuis pro quibus tuam deprecamur clementiam, salutem mentis et corporis, ut te totâ virtute diligant, et quæ tibi placita sunt totâ dilectione perficiant. Per Dominum. In unitate ejusdem.

Ysaiæ prophetæ.

HÆC dicit Dominus Deus; In die illâ deferetur munus Domino

exercituum, et rex fortis dominabitur eorum. In die illâ erit altare Domino in medio terræ, et cognoscetur Dominus ab Ægipto, et colent eum in hostiis et muneribus, et vota vovebunt Domino et solvent. Et revertentur ad Dominum et placabitur eis, et salvabit eos. In die illâ erit Israel benedictio in medio terræ, cui benedixit Dominus exercituum dicens; Benedictus populus meus et opus manuum mearum hæreditas mea Israel, Dicit Dominus: omnipotens.

Gradale.

PROPITIUS esto, Domine, peccatis nostris: nequando dicant gentes, ubi est Deus eorum.

V. Adjuva nos, Deus salutaris noster: et propter honorem nominis tui, Domine, libera nos.

Alleluya. *V.* Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam et salutare tuum da nobis.

Secundum Marcum.

IN illo tempore, Sedens Jesus contra gazophylacium, aspiciebat quomodo turba jactaret æs in gazophylacium. Et multi divites, jactabant multa. Cùm venisset autem una vidua paupercula, misit duo minuta, quod est quadrans. Et convocans discipulos suos, ait illis; Amen dico vobis, quia vidua hæc paupercula plus omnibus misit qui miserunt in gazophylacium. Omnes enim ex eo quod abundabat illis miserunt. Hæc verò de penuriâ suâ omnia quæ habuit misit: totum victum suum.

Offertorium.

EXAUDI, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam, intende in me et exaudi me.

et finiatur in tempore Paschali cum alleluya.

Secreta.

MISERERE, quæsumus, Domine, famulis et famulabus tuis pro quibus hoc sacrificium laudis tuæ offerimus majestati; ut per hæc sancta supernæ benedictionis gratiam obtineant, et æternæ felicitatis gloriam adquirant. Per.

Communio.

AMEN dico vobis, quicquid orantes petitis, credite quia accipietis et fiet vobis.

et finiatur in tempore Paschali cum alleluya.

Postcommunio.

DIVINA libantes mysteria, quæsumus, Domine, ut hæc salutaria sacramenta illis proficiant ad prosperitatem et pacem, pro quorum quarumque dilectione hæc tuæ obtulimus majestati. Per.

COMMEMORATIO GENERALIS DE OMNIBUS SANCTIS

tam per Adventum et in tempore Paschali quam in aliis temporibus anni.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut intercessio sanctæ Dei genitricis Mariæ sanctarumque omnium cœlestium virtutum, et beatorum patriarcharum, prophetarum, apostolorum, evangelistarum, martyrum, confessorum, atque virginum, et omnium electorum tuorum nos ubique lætificet; ut dum eorum merita recolimus, patrocinia sentiamus. Per eundem.

Secreta.

OBLATIS, Domine, placare muneribus; et, intercedente beatâ et gloriosâ semper virgine Dei genitrice

Mariâ cum omnibus sanctis tuis, à cunctis nos defende periculis. Per eundem.

Postcommunio.

SUMPSIMUS, Domine, beatæ Dei genitricis semperque virginis Mariæ et omnium sanctorum tuorum memoriam recolentes, sacramenta cœlestia; præsta, quæsumus, ut quod temporaliter gerimus, eorum precibus adjuti, æternis gaudiis consequamur. Per eundem.

MISSA PRO UNIVERSALI ECCLESIA.

Oratio.

ECCLESIÆ tuæ, quæsumus, Domine, preces placatus admitte; ut, destructis adversitatibus et erroribus universis, securâ tibi serviat libertate. Per.

Secreta.

PROTEGE nos, Domine, tuis mysteriis servientes; ut divinis rebus et corpore famulemur et mente. Per.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, Domine Deus noster, ut quos divinâ tribuis participatione gaudere, humanis non sinas subjacere periculis. Per.

MISSA DE PACE.

Officium. Da pacem.

Require in dominicâ xviii. per Æstatem, et finiatur in tempore Paschali cum alleluya.

Oratio.

DEUS, à quo sancta desideria, recta consilia et justa sunt opera, da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem; ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et hostium sublatâ formidine, tempora sint tuâ protectione tranquilla. Per Dominum.

Epistola. Orationem faciebant.

Require in sabbato Quatuor temporum primæ hebdomadæ Quadragesimæ.

Gradale.

LÆTATUS sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus. *V.* Stantes erant pedes nostri in atriis tuis, Hierusalem.

Alleluya. *V.* Qui posuit fines tuos pacem: et adipe frumenti satiat te.

Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Ecce venit hora et jam venit ut dispergamini unusquisque in propria, et me solum relinquatis. Et non sum solus, quia Pater mecum est. Hæc locutus sum vobis, ut in me pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis. Sed confidite: ego vici mundum.

Offertorium. Deus, tu convertens.

Require in dominicâ secundâ Adventus Domini, et finiatur in tempore Paschali cum alleluya.

Secreta.

DEUS, qui credentes in te populos nullis sinis concuti terroribus; dignare preces et hostias dicatæ tibi plebis suscipere; ut pax tuâ pietate concessa, Christianorum fines ab omni hoste faciat esse securos. Per.

Communio. Amen dico vobis, *sicut in missâ pro Fratribus et Sororibus; et finiatur in tempore Paschali cum* alleluya.

Postcommunio.

DEUS, auctor pacis et amator, quem nosse vivere, cui servire regnare est; protege ab omnibus impugnationibus supplices tuos; ut qui in defensione tuâ confidimus, nullius hostilitatis arma timeamus. Per Dominum.

MISSA PRO SERENITATE AERIS.

Officium. Salus populi, *ut supra in missâ pro Fratribus et Sororibus ; et finiatur in tempore Paschali cum* alleluya.

Oratio.

AD te nos, Domine, clamantes exaudi ; et aeris serenitatem nobis tribue supplicantibus ; ut qui pro peccatis nostris justè affligimur, misericordiâ tuâ præveniente clementiam sentiamus. Per.

Lectio Jeremiæ prophetæ.

IN diebus illis, Locutus est Jeremias dicens ; Consurge lauda in nocte in principio vigiliarum tuarum : et effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini Dei tui. Leva ad eum manus tuas pro animabus parvulorum tuorum qui defecerunt in fame in capite invium platearum. Vide, Domine, et considera, quoniam vindemiaveris ita. Ergone comedent mulieres fructum suum, parvulus ad mensuram palmæ? Si occiditur in sanctuario Domini, sacerdos et propheta? Formido et laqueus factus es nobis ; vaticinatio et prophetia. Divisiones aquarum deduxit oculus meus, in contritione filiæ populi mei. Oculus meus afflictus est, nec tacuit, eo quòd non esset requies; donec respiceret et videret Dominus de cœlis. Inundaverunt aquæ super caput meum : dixi, perii. Invocavi nomen tuum, Domine, de lacis novissimis. Vocem meam audisti : ne avertas aurem tuam à singultu meo et clamoribus. Appropinquâsti in die quâ invocavi: dixi, ne timeas. Judicâsti causam animæ meæ, redemptor vitæ meæ: Domine Deus meus.

Gradale. Propitius esto. *V.* Adjuva. *ut supra in missâ pro Fratribus et Sororibus.*

Alleluya. *V.* Domine, refugium factus es nobis à generatione et progenie.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Factum est in unâ dierum : et Jesus ascendit in naviculam, et discipuli ejus. Et ait ad illos; Transfretemus trans stagnum. Et ascenderunt. Navigantibus autem illis, obdormivit. Et descendit procella venti in stagnum, et complebatur navicula fluctibus, et periclitabantur. Audientes autem, suscitaverunt eum dicentes; Præceptor, perimus. At ille surgens imperavit ventum et tempestatem aquæ, et cessavit. Et facta est tranquillitas magna. Dixit autem illis; Ubi est fides vestra? Qui timentes mirati sunt dicentes adinvicem ; Quis putas est hic, quia et ventis imperat et mari : et obediunt ei?

Offertorium. Si ambulavero.

Require in dominicâ xix. per Æstatem ; et finiatur in tempore Paschali cum alleluya.

Secreta.

EXAUDI, Domine, preces et suscipe vota populi tui, et jube imbres inundantium cessare pluviarum ; flagellumque hujus elementi ad effectum tui converte mysterii, ut qui se regenerantibus aquis gaudent renatos, gaudeant his castigantibus esse correctos. Per.

Communio. Amen dico vobis, *ut supra in missâ pro Fratribus et Sororibus ; et finiatur in tempore Paschali cum* alleluya.

Postcommunio.

PRECES populi tui, quæsumus, Domine, benignus exaudi ; et per hujus virtutem sacramenti, pacem tuam nunciet nobis purgati aeris serena tranquillitas ; ut qui delinquentes verberas, peccata confitentibus parcas. Per.

MISSA AD PLUVIAM POSTULANDAM.

Officium. Lætetur cor quærentium.

Require in feriâ quintâ mediæ Quadragesimæ, et finiatur in tempore Paschali cum alleluya.

Oratio.

DEUS, in quo vivimus, movemur et sumus; pluviam nobis tribue congruentem; ut, præsentibus subsidiis sufficienter adjuti, sempiterna fiducialiùs appetamus. Per.

Jeremiæ prophetæ.

IN diebus illis, Oravit Jeremias propheta dicens; Numquid projiciens abjecisti Judam? aut Syon abominata est anima tua? Quare ergo percussisti nos, ita ut nulla sit sanitas? Exspectavimus pacem et non est bonum: tempus curationis et ecce turbatio. Cognovimus Domine, impietates nostras et iniquitates patrum nostrorum, quia peccavimus tibi. Ne nos des in opprobrium propter nomen tuum, neque facias nobis contumeliam. Solii gloriæ tuæ recordare; ne irritum facias fœdus tuum nobiscum. Numquid sunt in sculptilibus gentium qui pluant, aut cœli possunt dare imbres? Nonne tu es, Domine Deus noster, quem exspectavimus? Tu enim fecisti omnia: Domine Deus noster.

Gradale. Oculi omnium.

Alleluya. *V.* De profundis.

Require hæc in dominicâ xx. per Æstatem.

Secundum Matheum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis, Nolite solliciti esse dicentes: Quid manducabimus aut quid bibemus, aut quo operiemur? Hæc enim omnia, gentes inquirunt. Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis. Quærite autem primùm regnum Dei et justitiam ejus: et hæc omnia adjicientur vobis.

Offertorium. Portas cœli.

Require in feriâ tertiâ hebdomadæ Penthecostes.

Secreta.

OBLATIS, Domine, placare muneribus, et opportunum nobis tribue pluviæ sufficientis auxilium. Per.

Communio. De fructu.

Require in dominicâ xii. per Æstatem, et finiatur in tempore Paschali cum alleluya.

Postcommunio.

DEUS, qui pluis super justos et injustos; nostris etiam offensionibus per hæc sacramenta relaxatis, exspectata, quæsumus, nubium munera largiaris, quibus et salus nobis et alimenta præstentur. Per.

MISSA PRO DOMINO PAPA.

Oratio.

DEUS, omnium fidelium pastor et rector, famulum tuum *N.* quem pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice; da ei, quæsumus, verbo et exemplo quibus præest proficere; ut ad vitam unà cum grege sibi credito perveniat sempiternam. Per.

Secreta.

OBLATIS, quæsumus, Domine, placare muneribus, et famulum tuum *N.* quem pastorem populo tuo esse voluisti, assiduâ protectione guberna. Per.

Postcommunio.

HÆC nos, quæsumus, Domine, divini sacramenti perceptio protegat; et famulum tuum *N.* quem pastorem Ecclesiæ tuæ esse voluisti unà cum

commisso sibi grege salvet semper et muniat. Per.

MISSA PRO PONTIFICE.

Oratio.

REGE, quæsumus, Domine, famulum tuum *N.* pontificem nostrum; et, intercedente beatâ Dei genitrice Mariâ cum omnibus sanctis tuis, gratiæ tuæ in eo dona multiplica; ut ab omnibus liber offensis, et temporalibus non destituatur auxiliis et sempiternis gaudeat institutis. Per eundem.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, tibi munus oblatum; et, intercedente beatâ Dei genitrice Mariâ cum omnibus sanctis tuis, famulum tuum *N.* pontificem nostrum tuâ propitius ubique miseratione conserva, atque ab omnibus quas meretur adversitatibus redde securum; ut, tranquillitate perceptâ, ab omnium invisibilium inimicorum insidiis liberatus, devotâ tibi mente deserviat. Per eundem.

Postcommunio.

SUBJECTUM tibi famulum tuum *N.* pontificem nostrum, quæsumus, Domine, intercedente beatâ Dei genitrice Mariâ cum omnibus sanctis, propitiatio cœlestis amplificet; ut præsentis vitæ periculis exuatur, et perpetuis donis firmetur. Per eundem.

MISSA PRO EPISCOPO.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus, Domine, famulo tuo episcopo nostro *N.* ut prædicando et exercendo quæ recta sunt, exemplo bonorum operum animas suorum instruat subditorum, et æternæ remunerationis mercedem à te piissimo pastore percipiat. Per.

Secreta.

MUNERA nostra, quæsumus, Domine, placatus suscipe; et famulum tuum episcopum nostrum gregemque sibi commissum benignus semper et ubique misericorditer protege. Per.

Postcommunio.

HÆC nos communio, Domine, purget à crimine, et famulum tuum episcopum nostrum commissumque sibi gregem benignâ, quæsumus, pietate conserva. Per.

MISSA PRO PRÆLATIS ET SUBDITIS.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui facis mirabilia magna solus, prætende super famulos tuos et super cunctas congregationes illis commissas Spiritum gratiæ salutaris; et ut in veritate tibi complaceant, perpetuum eis rorem tuæ benedictionis infunde. Per.

Secreta.

HOSTIAS, Domine, famulorum tuorum placatus intende; et quas in honore nominis tui devotâ mente pro eis celebramus, proficere sibi sentiant ad salutem. Per Dominum.

Postcommunio.

QUOS cœlesti recreas munere, Domine, perpetuo comitare præsidio, et quos fovere non desinis, dignos fieri sempiternâ redemptione concede. Per.

MISSA PRO REGE.

Oratio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut famulus tuus rex noster qui tuâ

miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam percipiat incrementa; quibus decenter ornatus et vitiorum voraginem devitare et hostes superare, et ad te qui via, veritas et vita es gratiosus valeat pervenire. Per.

Secreta.

MUNERA, quæsumus, Domine, oblata sanctifica, et ut nobis Unigeniti tui corpus et sanguis fiant, et famulo tuo regi nostro ad obtinendam animæ corporisque salutem, et ad peragendum injunctum sibi officium te largiente, usquequaque proficiant. Per.

Postcommunio.

HÆC, Domine, salutaris sacramenti perceptio famulum tuum regem nostrum ab omnibus tueatur adversis; quatenus et ecclesiasticæ pacis obtineat tranquillitatem, et post istius temporis decursum ad æternam perveniat hæreditatem. Per.

MISSA PRO REGE ET REGINA.

Oratio.

DEUS, in cujus manu corda sunt regum, qui es humilium consolator, et fidelium fortitudo, et protector omnium in te sperantium; da regi nostro et reginæ populoque Christiano triumphum virtutis tuæ scienter excolere; ut per te semper reparentur ad veniam. Per.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, quæsumus, preces et hostias Ecclesiæ tuæ quas pro salute famuli tui regis nostri et reginæ et protectione famulorum fidelium populorum tuæ majestati offerimus; supplicantes, ut antiqua brachii tui te operante miracula superatis inimicis, securâ tibi serviat Christianorum libertas. Per.

57*

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut per hæc mysteria sancta quæ sumpsimus, rex noster et regina populusque Christianus semper rationabilia meditantes, quæ tibi placita sunt et dictis exsequantur et factis. Per.

MISSA PRO SEMETIPSO.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui me peccatorem sacris altaribus astare voluisti, et sancti nominis tui laudare potentiam; concede, quæso, per hujus sacramenti mysterium meorum mihi veniam peccatorum; ut tuæ majestati dignè ministrare merear. Per.

Secreta.

DEUS, qui te præcipis à peccatoribus exorari, tibique sacrificium contriti cordis offerri, hoc sacrificium quod indignis manibus meis offero acceptare dignare; et ut ipse tibi hostia et sacrificium esse merear miseratus concede, quo per mysterii hujus exhibitionem peccatorum omnium percipiam remissionem. Per.

Postcommunio.

AURES tuæ pietatis, mitissime Deus, inclina precibus meis; et per hujus divini sacramenti carnis et sanguinis Filii tui Domini nostri Jesu Christi quod indignus sumpsi mysterium gratiâ Spiritûs Sancti illumina cor meum, ut tuis mysteriis dignè ministrare, teque æternâ caritate diligere, et sempiterna gaudia percipere merear. Per eundem. In unitate ejusdem.

ITEM MISSA PRO SEMETIPSO.

Oratio.

SUPPLICITER te, Deus Pater omnipotens, qui es creator omnium rerum, deprecor; ut dum me famulum tuum coram omnipotentiâ majestatis tuæ graviter deliquisse confiteor, manum mihi misericordiæ tuæ porrigas; quatenus dum ego hanc oblationem tuæ pietati pro peccatis meis offero, quod nequiter admisi clementissimè digneris absolvere. Per.

Secreta.

DEUS misericordiæ, Deus pietatis, Deus indulgentiæ, indulge, quæso et miserere mei servi tui, ut sacrificium quod pietati tuæ pro peccatis meis offero benignè digneris suscipere; et peccata quæ labentibus vitiis per ignorantiam contraxi, pius et propitius ac miseratus indulgeas; ut, loco pœnitentiæ ac flumine lacrymarum oculorum meorum concesso, veniam à te merear accipere delictorum. Per.

Postcommunio.

DEUS, qui vivorum es salvator omnium in te sperantium, qui non vis mortem peccatoris nec lætaris in perditione morientium; te suppliciter deprecor, ut concedas mihi veniam delictorum meorum, ut admissa defleam et postmodum non admittam; ut cùm mihi extrema dies finisque vitæ meæ advenerit, emundatum delictis omnibus me angelus sanctitatis suscipiat. Per.

MISSA PRO SALUTE AMICI.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, miserere famulo tuo *N.*, et dirige eum secundùm tuam clementiam in viam salutis æternæ; ut, te donante, tibi placita cupiat et totâ virtute perficiat. Per.

Secreta.

PROFICIAT, quæsumus, Domine, hæc oblatio quam tuæ suppliciter offerimus majestati ad salutem famuli tui *N.*, ut tuâ providentiâ ejus vita inter prospera et adversa ubique dirigatur. Per.

Postcommunio.

SUMENTES, Domine, perpetuæ sacramenta salutis, tuam deprecamur clementiam, ut per ea famulum tuum *N.* ab omni adversitate protegas. Per.

MISSA AD INVOCANDUM GRATIAM SPIRITUS SANCTI.

Oratio.

DEUS, cui omne cor patet, et omnis voluntas loquitur, et quem nullum latet secretum; purifica per infusionem Sancti Spiritûs cogitationes cordis nostri; ut te perfectè diligere et dignè laudare mereamur. Per. In unitate ejusdem.

Secreta.

HÆC oblatio, Domine Deus, cordis nostri maculas emundet; ut Sancti Spiritûs digna habitatio efficiatur. Per. In unitate ejusdem.

Postcommunio.

SACRIFICIUM salutis nostræ tibi offerentes, concede nos, Domine Deus, purificatis mentibus sæpiùs tuæ pietatis celebrare mysterium. Per.

MISSA PRO INSPIRATIONE DIVINÆ SAPIENTIÆ.

Oratio.

DEUS, qui per coæternam tibi Sapientiam hominem cùm non

esset condidisti, perditumque misericorditer reformâsti; præsta, quæsumus, ut eandem pectora nostra inspirante te totâ mente amemus, et ad te toto corde curramus. Per.

Secreta.

SANCTIFICETUR, quæsumus, Domine, hujus nostræ oblationis munus, tuâ operante sapientiâ; ut tibi placere possit ad laudem, et nobis proficere ad salutem. Per.

Postcommunio.

INFUNDE, quæsumus, Domine Deus, per hæc sancta quæ sumpsimus tuæ cordibus nostris lumen sapientiæ; ut te veraciter agnoscamus, et fideliter agnoscendo diligamus. Per.

MISSA AD POSCENDUM CARITATIS DONUM.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui justitiam tuæ legis in cordibus credentium digito tuo scribis; da nobis fidei, spei et caritatis augmentum; et ut mereamur assequi quod promittis, fac nos amare quod præcipis. Per.

Secreta.

EMITTE, quæsumus, Domine, Spiritum caritatis, qui et hæc præsentia munera nostra tuum nobis efficiat sacramentum, et ad hoc percipiendum corda nostra purificet. Per. In unitate ejusdem.

Postcommunio.

SPIRITUM tuum in nobis, Domine, tuæ caritatis infunde; ut quos vino et pane cœlesti satiâsti, tuâ facias pietate concordes. Per. In unitate ejusdem.

MISSA PRO PŒNITENTIBUS.

Oratio.

EXAUDI, quæsumus, Domine, supplicum preces, et confitentium tibi parce peccatis; ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem. Per.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, placationis offerimus, obsecrantes, ut delicta nostra miseratus absolvas, et nutantia corda tu dirigas. Per.

Postcommunio.

PRÆSTA nobis, æterne Salvator, ut percipientes hoc munere veniam peccatorum, deinceps peccata vitemus. Per.

MISSA PRO SPECIALI AMICO PŒNITENTE.

Oratio.

DEUS, qui justificas impium et non vis mortem peccatorum, majestatem tuam suppliciter deprecamur, ut famulum tuum *N.* de tuâ misericordiâ confidentem, cœlesti protegas benignus auxilio, et assiduâ protectione conserves; ut tibi jugiter famuletur, et nullis tentationibus à te separetur. Per.

Secreta.

HUJUS, quæsumus, Domine, virtute mysterii, et à propriis nos munda delictis, et famulum tuum *N.* ab omnibus absolve peccatis. Per.

Postcommunio.

PURIFICENT nos, quæsumus, Domine, sacramenta quæ sumpsimus; et famulum tuum *N.* ab omni culpâ liberum esse concede; ut qui conscientiæ reatu constringitur, cœlestis remedii plenitudine glorietur. Per.

MISSA PRO PECCATORE PŒNITENTE.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, confitenti tibi famulo tuo *N.* pro tuâ pietate relaxa peccata; ut non plus ei valeat conscientiæ reatus ad pœnam, quàm indulgentia tuæ pietatis ad veniam. Per.

Secreta.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, ut hæc salutaris oblatio famulum tuum *N.* et à propriis reatibus indesinenter expediat, et ab omnibus tueatur adversis. Per.

Postcommunio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, qui omnem animam pœnitentem et confitentem magis vis emendare quàm perdere; respice propitius super hunc famulum tuum *N.* et per hæc sacramenta quæ sumpsimus, averte ab eo iram indignationis tuæ et omnia peccata sua ei dimitte. Per.

PRO PETITIONE LACRYMARUM.

Oratio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, qui sitienti populo fontem viventis aquæ de terrâ produxisti; educ de cordis nostri duritiâ compunctionis lacrymas, ut peccata nostra plangere valeamus, remissionemque eorum te miserante accipere mereamur. Per.

Secreta.

HANC oblationem quam tuæ majestati, Domine, pro peccatis nostris offerimus, respice propitius, et produc de oculis nostris copiosa lacrymarum flumina, quibus debita flammarum incendia possunt extingui. Per.

Posteommunio.

CORPORE et sanguine tuo, Domine, saginati, quæsumus; ut pro peccatis nostris compunctionem cordis et luctuum flumina lacrymarum nobis semper largiaris; quatenus cœlestem in futuro consolationem invenire mereamur. Per.

CONTRA TENTATIONES CARNIS.

Oratio.

URE igne Sancti Spiritûs renes nostros et cor nostrum, Domine; ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placeamus. Per. In unitate ejusdem.

Secreta.

DIRUMPE, Domine, igne Spiritûs Sancti vincula peccatorum nostrorum; et ut sacrificare tibi hostiam laudis absolutâ libertate possimus, retribue quæ ante tribuisti; et salva nos per indulgentiam quos dignatus es salvare per gratiam. Per. In unitate ejusdem.

Postcommunio.

DOMINE Deus, adjutor et protector noster, adjuva nos per virtutem Sancti Spiritûs tua sancta sumentes, et refloreat caro nostra vigore pudicitiæ et sanctimoniæ novitate: ereptamque de manu tartari, in resurrectionis gaudio jubeas præsentari. Per. In unitate ejusdem.

CONTRA MALAS COGITATIONES.

Oratio.

OMNIPOTENS et mitissime Deus, respice propitius preces nostras, et libera corda nostra de malarum tentatione cogitationum; ut Sancti Spiritûs

dignum fieri habitaculum mereamur. Per. In unitate ejusdem.

Secreta.

HAS tibi, Domine Deus, offerimus oblationes pro salute nostrâ; precantes, ut animas nostras Sancti Spiritûs gratiâ illuminare digneris; quatenus à cogitationibus malis tuâ pietate liberemur. Per. In unitate ejusdem.

Postcommunio.

PER hoc, Domine, sacrificium quod tuæ obtulimus majestati, ab omnibus corda nostra emunda tentationibus; ut gratiâ Sancti Spiritûs digni efficiamur. Per. In unitate ejusdem.

MISSA IN TEMPORE BELLI
VEL
CONTRA MORTALITATEM HOMINUM.

Oratio.

DEUS, regnorum omnium regumque omnium dominator, qui nos et percutiendo sanas et ignoscendo conservas; prætende nobis misericordiam tuam, ut tranquillitate pacis tuâ firmatâ potestate ad remedia correctionis utamur. Per.

Secreta.

ADESTO, Domine, quæsumus, propitius populo tuo; et quem mysteriis cœlestibus et sacramentis imbuis, per hæc munera quæ tibi offert devotus, à furore cunctorum hostium tuâ miseratione defende. Per.

Postcommunio.

CORPORIS et sanguinis Domini nostri Jesu Christi sacrosanctâ refectione vegetati, supplices te rogamus, omnipotens Deus; ut hoc remedio singulari ab omnium peccatorum nos contagione purifices, et à periculorum munias incursione cunctorum. Per eundem.

MISSA PRO QUACUNQUE TRIBULATIONE.

Oratio.

INEFFABILEM misericordiam tuam nobis, Domine, clementer ostende; ut simul nos et à peccatis omnibus exuas, et à pœnis quas pro his meremur benignus eripias. Per.

Secreta.

SACRIFICIA tibi, Domine, immolanda, quæsumus, corda nostra purificent, et indulgentiæ tuæ nobis dona concilient, et de adversis prospera sentire perficiant. Per.

Postcommunio.

QUOS cœlesti munere reficis, Domine, divinâ tuere virtute; ut tuis mysteriis perfruentes, nullis subdantur adversis. Per.

MISSA PRO MORTALITATE HOMINUM.

Oratio.

DEUS, qui imminentem Ninivitis interitum solâ misericordiâ removisti, quibus ut misericors exsisteres conversionis pœnitentiam præstitisti; respice, quæsumus, populum tuum ante conspectum misericordiæ tuæ prostratum; ut quos Unigeniti tui sanguine redemisti, non patiaris propter misericordiam tuam mortalitatis interire supplicio. Per.

Secreta.

ECCLESIÆ tuæ, quæsumus, omnipotens Deus, munus placatus intende; et misericordia tua nos potiùs quàm ita

præveniat; quia si iniquitates nostras observare volueris, nulla poterit creatura subsistere; sed admirabili pietate qui nos fecisti, opera manuum tuarum non sinas interire. Per.

Postcommunio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, respice populum majestati tuæ subjectum; et ne nos furor sævientis mortis inveniat, sacramentorum tuorum perceptio sancta proficiat. Per.

Secreta.

HUJUS, quæsumus, Domine, virtute mysterii et à nostris mundemur occultis, et ab hostium liberemur insidiis. Per.

Postcommunio.

PURIFICET nos, quæsumus, Domine, participatio tui sancta mysterii; et pariter nobis expiationem tribuat et munimen. Per.

CONTRA INVASORES [ECCLESIÆ.]

Oratio.

CONCEDE nobis, omnipotens et justissime Deus, apud quem nulla iniquitas; ut qui hujus sanctuarii tui possessionem diripiendo invadunt, celeri satisfactione corrigantur. Per.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, placationis et laudis offerimus; postulantes, ut quos inimicus ad invadendam sanctuarii tui possessionem suadendo attraxit, tu miserando corrigas. Per.

Postcommunio.

PRECES nostras, quæsumus, Domine, placatus exaudi; et quod de inimicis et raptoribus Ecclesiæ tuæ sanctæ deprecamur, consuetæ misericordiæ velocitate perficere non desinas. Per.

CONTRA ADVERSANTES.

Oratio.

HOSTIUM nostrorum, quæsumus, Domine, elide superbiam, et dexteræ tuæ virtute prosterne; ut justitiæ non dominetur iniquitas, sed semper subdatur falsitas veritati. Per.

CONTRA PAGANOS.

Oratio.

SEMPITERNA Trinitas Deus, cujus est potentiæ prosternere fortia et elevare humilia, in his sacris cæremoniis clementiam tuam suppliciter deprecamur; ut omni Ecclesiæ tuæ præstes auxilium, et sicut liberâsti filios Israel de manibus Ægiptiorum, ita libera populum tuum Christianum de oppressione paganorum, et da victoriam servis tuis; quatenus Ecclesiæ tuæ status erigatur in sublime, et infideles dejiciantur ad infima; ut Christiani gaudeant de hæreditate tuâ, et in omnibus tuâ protegente dexterâ semper catholica gratuletur Ecclesia. Per.

Secreta.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, nostras indignas suscipe preces, et in his sacris libaminibus quæ precamur intende; et sicut Moysi et Aaron affuisti in Ægipto, ita nobiscum esse dignare et cum omni exercitu Christianorum, liberans nos de tyrannorum jugo. Per.

Postcommunio.

QUOS cœlesti, Domine, dono satiâsti, præsta, quæsumus, ut à nostris

mundemur occultis, et ab hostium liberemur insidiis; ut, te opitulante, de tuo mereamur solatio gratulari. Per.

PRO TRIBULATIONE CORDIS.

Oratio.

DEUS, qui contritorum non despicis gemitum, et mœrentium non spernis affectum; adesto precibus nostris quas pietati tuæ pro tribulatione nostrâ offerimus; implorantes, ut nos clementer suscipias, et solito bonitatis tuæ intuitu tribuas; quatenus quicquid contra nos diabolicæ fraudis atque humanæ moliuntur adversitates calliditatis ad nihilum redigas, et consilio misericordiæ tuæ allidas; ut nullis adversitatibus læsi, sed ab omni tribulatione et angustiâ liberati, gratias tibi in Ecclesiâ referamus læti. Per.

Secreta.

DEUS, qui tribulatos corde sanas, et mæstificatos actu lætificas; ad hanc propitius hostiam dignanter attende; et quâ totius mundi voluisti relaxare delicta, pro tribulatione nostrâ illam clementer assume, cunctaque nostra crimina solve; tribulationem nostram adime; miserias pelle; angustias et pressuras amove; ut exuti quæ patimur malis, in tuis semper delectemur exsultare judiciis. Per.

Postcommunio.

DIMITTE, quæsumus, Domine Deus, peccata nostra, et tribue nobis misericordiam tuam; orisque nostri alloquio exoratus, nostram humilitatem attende; vincula solve; delicta dele; tribulationem inspice; adversitatem repelle; effectumque petitioni nostræ largiens, jugiter et clementer exaudi. Per.

58

CONTRA AEREAS TEMPESTATES.

Oratio.

A DOMO tuâ, quæsumus, Domine, spirituales nequitiæ repellantur; et aerearum discedat malignitas tempestatum. Per.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, laudes et munera, pro concessis beneficiis gratias referentes, et pro concedendis suppliciter deprecantes. Per.

Postcommunio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui nos et castigando sanas et ignoscendo conservas; præsta supplicibus tuis, ut tranquillitate optatæ consolationis lætemur, et dono tuæ pietatis semper utamur. Per.

MISSA
PRO PEREGRINIS SEU ITER AGENTIBUS.

Officium.

ESTO mihi in Deum protectorem et in locum refugii ut salvum me facias: quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu, et propter nomen tuum dux mihi eris et enutries me.

In Paschali tempore, alleluya, alleluya.

Psalmus.

IN te, Domine, speravi; non confundar in æternum: in justitiâ tuâ libera me et eripe me.

Oratio.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris, et viam famulorum tuorum in salutis tuæ prosperitate dispone; ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietates, tuo semper protegantur auxilio. Per.

Lectio libri Genesis.

IN diebus illis, Locutus est Abraham, dicens; Dominus Deus cœli, qui me tulit de domo patris mei et de terrâ nativitatis meæ, qui locutus est mihi et juravit dicens: Semini tuo dabo terram hanc: ipse mittet angelum suum coram te.

Gradale.

ESTO mihi in Deum protectorem et in locum refugii, ut salvum me facias.

V. Deus, in te speravi; Domine, non confundar in æternum.

Alleluya. *V.* Qui timent Dominum, sperent in eum; adjutor et protector eorum est.

In tempore Paschali secundum Alleluya *de Resurrectione, ut supra dictum est de præscriptis post Officium,* Quasi modo geniti.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Euntes prædicate, appropinquabit regnum cœlorum. Infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos mundate, dæmones ejicite. Gratis accepistis, gratis date. Nolite possidere aurum neque argentum in zonis vestris; non peram non calciamenta neque duas tunicas habeatis neque virgam. Dignus est operarius mercede suâ. In quâcunque autem civitate intraveritis, interrogate quis in eâ dignus sit, et ibi manete donec exeatis. Intrantes autem in domum, salutate eam dicentes; Pax huic domui. Et siquidem illa domus fuerit digna, veniet pax vestra super eam. Sinautem non fuerit digna, pax vestra super vos revertetur. Et quicunque non receperit vos, neque audierit sermones vestros, exeuntes de domo vel de civitate, excutite pulverem de pedibus vestris. Amen dico vobis; Tollerabiliùs erit terræ Sodomorum et Gomorreorum in die judicii: quàm illi civitati.

Offertorium.

SPERENT in te omnes qui noverunt nomen tuum, Domine: quoniam non derelinquis quærentes te: psallite Domino qui habitat in Syon: quoniam non est oblitus orationem pauperum.

In Paschali tempore, alleluya.

Hic offerunt peregrini.

Secreta.

PROPITIARE, Domine, supplicationibus nostris, et has oblationes quas tibi offerimus pro famulis tuis *N.* et *N.* benignus assume; ut viam illorum et præcedente gratiâ tuâ dirigas, et subsequente comitari digneris; ut de actu atque incolumitate eorum secundùm misericordiæ tuæ præsidia gaudeamus. Per.

Communio.

TU mandâsti mandata tua custodiri nimis: utinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas justificationes tuas.

In Paschali tempore, alleluya.

Postcommunio.

SUMPTA, quæsumus, Domine, cœlestis mysterii sacramenta ad prosperitatem itineris famulorum tuorum proficiant, et eos ad salutaria cuncta perducant. Per. Dominum.

PRO EO QUI IN VINCULIS DETINETUR.

Oratio.

DEUS indulgentiæ, Deus totius consolationis, te supplices deprecamur, ut famulum tuum *N.* à cunctis peccatorum suorum nexibus et ab his quibus captus tenetur inimicorum suorum vinculis,

intercedente beatâ Dei genitrice Mariâ et beatis apostolis Petro et Paulo atque Johanne, benignus absolvas, emendatumque paternâ pietate suscipias, et ad gaudia æterna perducas. Per eundem.

Secreta.

HÆC, Domine, placationis et laudis hostia famulum tuum *N.* in te confidentem ab omnibus purget peccatorum sordibus, et ab inimicorum suorum quibus premitur insidiis et vinculis, sanctæ Mariæ et beatorum apostolorum Petri et Pauli atque Johannis meritis, liberum, innocuum atque absolutum esse constitue. Per.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut hoc munus redemptionis nostræ quod indigni sumpsimus, famulum tuum *N.*, intercedente beatâ Dei genitrice Mariâ et beatis apostolis tuis Petro et Paulo atque Johanne, ab omnibus muniat periculis, et ab angustiis quas patitur et vinculis illæsum abire faciat. Per eundem.

PRO NAVIGANTIBUS.

Oratio.

DEUS, qui transtulisti patres nostros per mare rubrum, et transvexisti eos per aquam nimiam; laudem tui nominis decantantes te supplices deprecamur, ut navigantes famulos tuos, repulsis adversitatibus, cursu tranquillo in portum desideratum perducere digneris. Per.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, preces populi tui cum oblationibus hostiarum; et famulos tuos in tuo nomine navigantes ab omnibus defende propitiatus adversis. Per.

Postcommunio.

SANCTIFICATI divino mysterio, majestatem tuam, Domine, suppliciter exoramus; ut navigantes famulos tuos in te confidentes per lignum sanctæ crucis à cunctis protegas benignus periculis. Per.

PRO BENEFACTORIBUS ET SALUTE VIVORUM.

Oratio.

PRÆTENDE, Domine, famulis et famulabus tuis dexteram cœlestis auxilii; ut te toto corde perquirant, et quæ dignè postulant assequantur. Per.

Secreta.

PROPITIARE, Domine, supplicationibus nostris; et has oblationes famulorum famularumque tuarum quas tibi pro incolumitate eorum offerimus, benignus assume; et ut nullius sit irritum votum, nullius vacua postulatio, præsta, quæsumus, ut quod fideliter petimus, efficaciter consequamur. Per.

Postcommunio.

DA famulis et famulabus tuis, quæsumus, Domine, in tuâ fide et sinceritate constantiam; ut in caritate divinâ firmati, nullis tentationibus ab ejus integritate vellantur. Per.

MISSA IN VENERATIONE HUMANITATIS CHRISTI.

Oratio.

CORDA nostra, quæsumus, Domine, sanctus splendor Filii tui incarnationis, nativitatis, circumcisionis, passionis, resurrectionis, ascensionis et adventûs

Spiritûs Sancti clementer respectu illustret; quo mundi hujus tenebris carere valeamus, et, ipso ducente, perveniamus ad patriam claritatis æternæ. Per eundem.

Secreta.

IN mentibus nostris, quæsumus, Domine, veræ fidei sacramenta confirma; ut qui conceptum de virgine Deum verum et hominem confitemur, per ejusdem salutiferæ incarnationis, nativitatis, circumcisionis, passionis, resurrectionis, ascensionis, et adventûs Spiritûs Sancti potentiam, ad æternam mereamur pervenire lætitiam. Per eundem.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Pater, ut qui Filii tui Domini nostri Jesu Christi incarnationis, nativitatis, circumcisionis, passionis, resurrectionis, ascensionis, et adventûs Spiritûs Sancti memoriam debitâ venerationis laude colimus, ipsi per ejusdem Spiritûs Sancti gratiam à morte animæ resurgamus, et in tuâ semper sanctificatione vivamus. Per eundem. In unitate ejusdem.

PRO PLAGA.

Oratio.

DEUS, qui non mortem sed pœnitentiam desideras peccatorum; populum tuum, quæsumus, Domine, ad te converte propitius, ut dum tibi devotus exstiterit, iracundiæ tuæ ab eo flagella amoveas. Per.

Secreta.

PROTEGAT nos, quæsumus, Domine, gratia tua, tibi sancta sacrificia immolantes, et plagam quam super nos imminere pavemus, per auxilium gratiæ tuæ sentiamus cessare. Per.

Postcommunio.

SUMPTIS, Domine, salutis nostræ subsidiis, tuam misericordiam suppliciter deprecamur; ut ab imminenti nos plagâ defendas, et ab æternâ damnatione eripias. Per.

PRO PESTE ANIMALIUM.

Oratio.

DEUS, qui laboribus hominum etiam de mutis animalibus solatia subrogâsti; supplices te rogamus, ut sine quibus non alitur humana conditio, nostris facias usibus non perire. Per.

Secreta.

SUBVENIAT nobis, Domine, quæsumus, sacrificii præsentis operatio, quæ nos et ab erroribus universis potenter absolvat, et à totius eripiat perditionis incursu; ut animalia quæ nostris usibus serviunt, tuâ potentiâ liberentur. Per.

Posteommunio.

AVERTE, Domine, quæsumus, per hæc sancta quæ sumpsimus à fidelibus tuis cunctos miseratus errores; et sævientium morborum quæ grassatur in animalia depelle perniciem; ut quos suo merito flagellas devios, foveas tuâ miseratione correptos. Per.

PRO PESTILENTIA ET FAME.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Domine, piæ supplicationis effectum, et pestilentiam famemque propitius averte; ut mortalium corda cognoscant, et te dignante flagella prodire, et te miserante cessare. Per.

Secreta.

DEUS, qui humani generis utramque substantiam præsentium munerum et alimento vegetas, et renovas sacramento; tribue, quæsumus, ut eorum et corporibus nostris subsidia non desint et mentibus. Per.

Postcommunio.

GUBERNA, quæsumus, Domine, temporalibus adjumentis quos dignaris æternis informare mysteriis. Per.

PRO FEBRIBUS.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui per sanctos apostolos tuos et martyres diversa dona largiri dignatus es; da, quæsumus, ut præsentem famulum tuum *N.* qui à febrium vexatione fatigatur, per intercessionem sancti Sygismundi regis et martyris famuli tui medicinam erigat ad salutem, et ad sanitatem pristinam clementer revocare dignetur. Per.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, munera sancta in nomine electi tui Sygismundi regis et martyris; ut à præsente ægroto febrium ardores repelli jubeas, et exinde tuo semper muniatur auxilio. Per Dominum.

Postcommunio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui dedisti fidelibus tuis obtinere omnia quæ justè precantur; suscipe, propitius preces nostras quas pro famulo tuo *N.* in honore beati Sygismundi regis et martyris tui deferimus; et quod pro eo devotis mentibus obsecramus, celeri indulgentiâ consequi mereamur. Per.

MISSA PRO INFIRMO.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, salus æterna credentium, exaudi nos pro famulo tuo *N.* pro quo misericordiæ tuæ imploramus auxilium; ut, redditâ sibi sanitate, gratiarum tibi in ecclesiâ tuà referat actionem. Per.

Secreta.

DEUS, cujus nutibus vitæ nostræ momenta decurrunt; suscipe preces et hostias famuli tui *N.* pro quo misericordiæ tuæ imploramus auxilium; ut de cujus periculo metuimus, de ejus salute lætemur. Per.

Postcommunio.

DEUS, infirmitatis humanæ singulare præsidium, auxilii tui super infirmum nostrum ostende virtutem; ut ope misericordiæ tuæ adjutus, Ecclesiæ tuæ incolumis repræsentari mereatur. Per.

PRO MULIERE IN PUERPERIO.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui beatissimam virginem et matrem Mariam in conceptu et partu consecràsti; et Jonam prophetam de ventre ceti liberàsti; libera famulam tuam *N.* gravidam protege, et visita in salutari tuo; ut proles in eà contenta feliciter ad lucem prodeat et ad gratiam lavacri perveniat; ipsaque in pariendo dolorem misericorditer evadat, et à mortis periculo secura permaneat. Per.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, preces et hostias humilitatis nostræ; et

famulam tuam *N.* scuto protectionis tuæ defende; et quam ex gratiâ tuâ gravidam esse voluisti, adveniente partûs tempore gratiosè libera, et ab omnibus tribulationibus cum prole clementer conserva. Per.

Postcommunio.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris, et famulæ tuæ *N.* munus concede; ut, veniente tempore pariendi, gratiæ tuæ præsidium suscipiat, et cùm prolem humanam ediderit, percepto lavacro salutari, gratiosis incrementis feliciter proficiat. Per Dominum.

Et dicatur missa principalis pro eâ de sancto Petro Mediolanensi martyre ordinis Fratrum Prædicatorum, si placet; omnia de Communi unius martyris cum his tribus Orationibus præscriptis.

PRO INFIRMO MORTI PROXIMO.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, conservator animarum; qui quos diligis corripis, et quos recipis piè ad emendationem coerces; te invocamus, Domine, ut medelam tuam conferre digneris in animam famuli tui *N.*, ut in horâ exitûs illius de corpore absque peccati maculâ per manus sanctorum angelorum tuorum tibi repræsentari mereatur. Per.

Secreta.

ADESTO, quæsumus, Domine, pro pietate tuâ supplicationibus nostris, et suscipe hostiam quam tibi offerimus pro famulo tuo *N.*, salutem non corporis sed animæ suæ petente; præsta ei, quæsumus, indulgentiam omnium iniquitatum suarum; ut per hoc quod tibi offerimus sacrificium, à sanctis angelis ejus anima suscepta ad tuæ gloriæ regnum pervenire mereatur. Per Dominum.

Postcommunio.

GRATIAS tibi agimus, Domine, refecti salutaribus sacramentis quibus animas in te sperantium satiare consuevisti, et confisi de tuâ pietate supplici devotione precamur, ut misereri digneris famulo tuo *N.*, ne prævaleat adversùs eum inimicus in horâ exitûs illius de corpore, sed transitum habere mereatur ad vitam. Per.

MISSA SPONSALIUM.

Officium.

BENEDICTA sit sancta Trinitas atque indivisa Unitas: confitebimur ei quia fecit nobiscum misericordiam suam.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Psalmus.

BENEDICAMUS Patrem et Filium: cum Sancto Spiritu.

Non dicatur ulterius.

Ad hanc missam servetur modus et ordo qui in festis duplicibus per omnia.

Sequatur Gloria in excelsis.

Istæ duæ Orationes sequentes dicantur sub uno Per Dominum *et sub uno* Oremus.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis gloriam agnoscere et in potentiâ majestatis adorare Unitatem; quæsumus, ut ejusdem fidei firmitate ab omnibus semper muniamur adversis.

Alia.

EXAUDI nos, omnipotens et misericors Deus; et præsta, ut quod

nostro ministratur officio, tuâ potiùs benedictione impleatur effectu. Per Dominum.

Ad Corinthios.

FRATRES, Nescitis quoniam corpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, faciens membra meretricis. Absit. An nescitis, quoniam qui adhæret meretrici, unum corpus efficitur? Erunt enim inquit duo in carne unâ. Qui autem adhæret Deo, unus spiritus est. Fugite fornicationem. Omne peccatum quodcunque fecerit homo, extra corpus est. Qui enim fornicatur, in corpus suum peccat. An nescitis quoniam corpora vestra, templum est Spiritûs Sancti, qui in vobis est, quem habetis à Deo, et non estis vestri? Empti enim estis pretio magno: glorificate et portate Deum: in corpore vestro.

Gradale.

BENEDICTUS es, Domine, qui intueris abyssos: et sedes super cherubin.

℣. Benedicite Deum cœli, quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Alleluya. ℣. Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum, et laudabilis in sæcula.

Si in tempore Paschali contigerit, secundum Alleluya *erit unum de hebdomadâ Paschæ, vel de præscriptis post Officium* Quasi modo geniti.

Sequentia. Alma chorus.

Require in feriâ quintâ hebdomadæ Penthecostes.

Secundum Mathæum.

IN illo tempore, Accesserunt ad Jesum Pharisæi tentantes et dicentes; Si licet homini dimittere uxorem suam quâcunque ex causâ? Qui respondens, ait ad illos; Non legistis, quia qui fecit eos ab initio, masculum et feminam creavit eos? Et dixit illis: Propter hoc dimittet homo patrem et matrem, et adhærebit uxori suæ. Et erunt duo, in carne unâ. Itaque jam non sunt duo, sed una caro. Quod ergo Deus conjunxit: homo non separet.

Credo.

Offertorium.

BENEDICTUS sit Deus Pater: Unigenitusque Dei Filius: Sanctus quoque Spiritus; quia fecit nobiscum misericordiam suam.

In Paschali tempore, alleluya.

Secreta.

SANCTIFICA, quæsumus, Domine Deus noster, per tui sancti nominis invocationem hujus oblationis hostiam; et cooperante Spiritu Sancto per eam nosmetipsos tibi perfice munus æternum.

Alia.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris, et hanc oblationem quam tibi offerimus, pro famulis tuis quos ad statum maturitatis et ad diem nuptiarum perducere dignatus es, placatus ac benignus assume. Per Dominum.

Præfatio. Qui cum Unigenito.

Post Sanctus *prosternant se sponsus et sponsa in oratione ad gradum altaris, extenso pallio super eos, quod teneant quatuor clerici per quatuor cornua in superpelliceis. Deinde dicto* per omnia sæcula sæculorum, *antequam dicatur* Pax Domini, *factâ fractione Eucharistiæ more solito dimissâque hostiâ in tribus fractionibus super patenam, dicat sacerdos conversus ad illos Orationes prout in Manuali lucide continentur; illis interim genua flectentibus sub pallio supradicto. Quibus dictis, vertat se sacerdos ad altare, et dicat* Pax Domini

et Agnus Dei. *Tunc surgant ab oratione sponsus et sponsa, et accipiat sponsus pacem a sacerdote, et ferat sponsæ osculans eam et neminem alium nec ipse nec ipsa. Sed clericus statim post ipsum a presbytero pacem accipiens ferat aliis sicut solitum est.*

Communio.

BENEDICIMUS Deum cœli et coram omnibus viventibus confitebimur ei: quia fecit nobiscum misericordiam suam.

In tempore Paschali, alleluya, alleluya.

Postcommunio.

PROFICIAT nobis ad salutem corporis et animæ, Domine Deus, hujus sacramenti susceptio, et sempiternæ sanctæ Trinitatis ejusdemque individuæ Unitatis confessio.

Alia.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, instituta providentiæ tuæ pio amore comitare; ut quos legitimà societate connectis, longævà pace custodias. Per Dominum.

Cætera ut in Manuali patet expleantur.

AD MISSAM PRO DEFUNCTIS.

Officium.

REQUIEM æternam dona eis, Domine: et lux perpetua luceat eis.

Psalmus.

TE decet hymnus, Deus, in Syon: et tibi reddetur votum in Hierusalem: exaudi orationem meam: ad te omnis caro veniet.

Quando vero dicitur missa ferialis in capitulo pro defunctis, prima Oratio fiet pro episcopis, Oratio. Deus, qui inter apostolicos; *secunda pro fratribus et sororibus, Oratio.* Deus, veniæ largitor; *tertia generalis, Oratio.* Fidelium.

Infra trigintale, prima erit. Deus, cui proprium, *minor; secunda pro episcopis ut supra; tertia pro fratribus et sororibus ut supra; quarta pro parentibus et benefactoribus, Oratio.* Omnipotens et misericors Deus, unica salus mortalium; *quinta generalis.* Fidelium.

Item pro corpore præsenti, prima Oratio. Omnipotens sempiterne Deus, misericordiam tuam supplices deprecamur, ut animam; *secunda pro episcopis; tertia pro fratribus et sororibus; quarta pro parentibus et benefactoribus; quinta generalis.* Fidelium.

Item tricesimo vero die Orationes dicantur ut infra trigintale.

Item in omnibus anniversariis, quinque dicantur Orationes; prima pro anniversario, Oratio. Deus indulgentiarum; *secunda pro episcopis; tertia pro fratribus et sororibus; quarta pro parentibus et benefactoribus; quinta generalis.*

Si missa pro corpore præsenti vel anniversarium cujuscunque fuerit infra trigintale celebretur; prima Oratio pro corpore præsenti vel anniversario; secunda pro ipso trigintali; tertia pro episcopis; quarta pro fratribus et sororibus; quinta generalis.

In anniversario episcoporum vel decanorum, et quandocunque corpus adest præsens, postquam executor officii in inceptione missæ altare thurificaverit, diaconus cum thuribulo circueundo tumbam vel corpus, illud incenset: secundo ante Evangelium dum Tractus canitur; tertio ante lotionem manuum post sacrificium corporis Domini.

Quotidie ante diem sepulturæ pro corpore præsenti, cujuscunque fuerit, dicatur ista Oratio.

DEUS, cui proprium est misereri semper et parcere; te supplices deprecamur pro animâ famuli tui *N.* quam hodie de hoc sæculo migrare jussisti; ut non tradas eam in manus inimici nec obliviscaris in finem; sed jubeas illam ab angelis sanctis suscipi atque ad regionem vivorum perduci; ut quia in te speravit et credidit, sanctorum tuorum mereatur societate lætari. Per Dominum.

In die vero sepulturæ, cujuscunque corpus fuerit, dicatur hæc Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, misericordiam tuam supplices deprecamur, ut animam famuli tui *N.* cujus corpori debitum sepulturæ officium persolvimus, in sinum Abrahæ patriarchæ jubeas collocari; et cùm dies agnitionis tuæ advenerit, inter sanctos et electos tuos eum resuscitari præcipias. Per Dominum.

In anniversario, de quocunque fuerit, dicatur hæc Oratio.

DEUS indulgentiarum, Domine, da animæ famuli tui *N.* cujus anniversarium depositionis diem commemoramus refrigerii sedem, quietis beatitudinem, luminis claritatem. Per.

In die vero tricenali, de quocunque fuerit, dicatur ista Oratio.

DEUS, cui proprium est misereri semper et parcere; propitiare animæ famuli tui *N.* et omnia ejus peccata dimitte; ut mortis vinculis absolutus, transire mereatur ad vitam. Per.

Pro corpore præsenti.

Epistola: Ad Thessalonicenses.

FRATRES, Nolumus vos ignorare de dormientibus, ut non contristemini sicut et cæteri qui spem non habent. Si enim credimus quòd Jesus mortuus est et resurrexit: ita et Deus eos qui dormierunt per Jesum adducet cum eo. Hoc enim vobis dicimus in verbo Domini: quia nos qui vivimus, qui residui sumus, in adventu Domini non præveniemus eos qui dormierunt. Quoniam ipse Dominus in jussu et in voce archangeli et in tubâ Dei descendet de cœlo: et mortui qui in Christo sunt resurgent primi. Deinde nos qui vivimus qui relinquimur, simul rapiemur cum illis in nubibus obviam Christo in aera, et sic semper cum Domino erimus. Itaque consolamini invicem: in verbis istis.

In anniversariis et trigintalibus dicatur hæc

Lectio libri Machabæorum.

IN diebus illis, Vir fortissimus Judas collatione factâ, duodecim millia dragmas argenti misit Hierosolymam offerre ea ibi pro peccatis mortuorum; justè et religiosè de resurrectione cogitans. Nisi enim eos qui ceciderant resurrecturos speraret, superfluum videretur et vanum orare pro mortuis. Sed quia considerabat quòd hi qui cum pietate dormitionem acceperant, optimam haberent repositam gratiam. Sancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare: ut à peccatis solvantur.

Hæ duæ Epistolæ sequentes legantur per totum annum ad missam cotidianam pro defunctis, alternis vicibus per hebdomadam.

Lectio libri Apocalypsis beati Johannis apostoli.

IN diebus illis, Audivi vocem de cœlo, dicentem mihi; Scribe. Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Amodo jam dicit Spiritus, ut requiescant à laboribus suis. Opera enim illorum: sequuntur illos.

Ad Corinthios.

FRATRES, Christus resurrexit à mortuis, primitiæ dormientium. Quoniam quidem per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum. Et sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabuntur. Unusquisque autem in suo ordine: per Jesum Christum Dominum nostrum.

Gradale pro episcopis tantum.

SI ambulem in medio umbræ mortis, non timebo mala quoniam tu mecum es, Domine.

V. Virga tua et baculus tuus: ipsa me consolata sunt.

In omnibus aliis missis pro defunctis dicatur sequens Gradale.

REQUIEM æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis.

V. Animæ eorum in bonis demorentur: et semen eorum hæreditet terram.

In omnibus missis pro defunctis episcopis, et quandocunque corpus adest præsens, dicatur sequens Tractus.

SICUT cervus desiderat ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te, Deus.

V. Sitivit anima mea ad Deum vivum: quando veniam et apparebo ante faciem Dei mei.

V. Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die ac nocte: dum dicitur mihi per singulos dies ubi est Deus tuus.

In omnibus aliis missis pro defunctis dicatur sequens Tractus.

DE profundis clamavi ad te, Domine: Domine, exaudi vocem meam.

V. Fiant aures tuæ intendentes in orationem servi tui.

V. Si iniquitates observaveris, Domine: Domine, quis sustinebit.

V. Quia apud te propitiatio est: et propter legem tuam sustinui te, Domine.

Dum Tractus, scilicet Sicut cervus *canitur, accedat diaconus ad thurificandum corpus, non circueundo feretrum, sed ex utrâque parte utraque vice incipiendo a capite; videlicet post thurificationem altaris. Nunquam enim thurificatur corpus ad* Placebo *vel* Dirige *secundum usum Sarum, sed hic semper.*

In dominicis et in secundis feriis et pro corpore præsenti, quandocunque habetur, et in omnibus anniversariis et in trigintalibus dicatur hoc

Evangelium: Secundum Johannem.

IN illo tempore, Dixit Martha ad Jesum; Domine, si fuisses hîc, frater meus non fuisset mortuus. Sed et nunc scio, quia quæcunque poposceris à Deo, dabit tibi Deus. Dicit illi Jesus; Resurget frater tuus. Dicit ei Martha; Scio, quia resurget in resurrectione, in novissimo die. Dicit ei Jesus; Ego sum resurrectio, et vita. Qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit vivet. Et omnis qui vivit et credit in me, non morietur in æternum. Credis hoc? Ait illi; Utique, Domine. Ego credidi, quia tu es Christus Filius Dei: qui in hunc mundum venisti.

Feriâ tertiâ: Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæorum; Omne

quod dat mihi Pater, ad me veniet: et eum qui venit ad me non ejiciam foras. Quia descendi de cœlo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me. Hæc est autem voluntas ejus qui misit me Patris: ut omne quod dedit mihi non perdam ex eo, sed resuscitem illud in novissimo die. Hæc est autem voluntas Patris mei qui misit me: ut omnis qui videt Filium et credit in eum, habeat vitam æternam. Et ego resuscitabo eum: in novissimo die.

Feriâ quartâ: Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis; Amen, amen, dico vobis, quia qui verbum meum audit et credit ei qui misit me, habet vitam æternam. Et in judicium non veniet sed transiet à morte in vitam. Amen, amen, dico vobis, quia venit hora et nunc est quando mortui audient vocem Filii Dei: et qui audierint vivent. Sicut enim Pater habet vitam in semetipso: sic dedit et Filio vitam habere in semetipso. Et potestatem dedit ei judicium facere, quia Filius Hominis est. Nolite mirari hoc, quia venit hora in quâ omnes qui in monumentis sunt audient vocem Filii Dei. Et procedent qui bona fecerunt, in resurrectionem vitæ. Qui verò mala egerunt: in resurrectionem judicii.

Feriâ quintâ: Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæorum; Sicut Pater suscitat mortuos, et vivificat: sic et Filius quos vult vivificat. Neque enim Pater judicat quemquam: sed omne judicium dedit Filio. Ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant Patrem. Qui non honorificat Filium, non honorificat Patrem qui misit illum. Amen, amen, dico vobis, quia qui verbum meum audit et credit ei qui misit me, habet vitam æternam. Et in judicium non veniet: sed transiet à morte in vitam.

Feriâ sextâ: Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæorum; Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. Et panis quem ego dabo caro mea est, pro mundi vitâ. Litigabant ergo Judæi, ad invicem dicentes: Quomodo potest hic carnem suam dare nobis ad manducandum? Dixit ergo eis Jesus; Amen, amen, dico vobis: Nisi manducaveritis carnem Filii Hominis, et biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Qui manducat carnem meam et bibit meum sanguinem, habet vitam æternam. Et ego resuscitabo eum: in novissimo die.

Sabbato: Secundum Johannem.

IN illo tempore, dixit Jesus discipulis suis et turbis Judæorum; Amen, amen, dico vobis: nisi manducaveritis carnem Filii Hominis, et biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Qui manducat carnem meam et bibit meum sanguinem, habet vitam æternam. Et ego resuscitabo eum: in novissimo die.

Offertorium.

DOMINE Jesu Christe, rex gloriæ, libera animas omnium fidelium defunctorum de manu inferni et de profundo lacu: libera eas de ore leonis: ne absorbeat eas tartarus: ne cadant in obscura tenebrarum loca: sed signifer sanctus Michael archangelus repræsentet eas in lucem sanctam. Quam olim Abrahæ promisisti et semini ejus.

Notandum est quod quandocunque corpus adest præsens, et in omnibus

anniversariis et trigintalibus, post ablutionem manuum incipiat sacerdos junctis manibus in medio altaris hoc modo.

HOSTIAS et preces tibi, Domine, offerimus.

Chorus respondeat.

TU suscipe pro animabus illis quarum hodie memoriam agimus; fac eas, Domine, de morte transire ad vitam.

Et interim dicat sacerdos, In spiritu humilitatis *privatim more solito.*

Deinde dicat sacerdos privatim.

ORATE, fratres et sorores, pro fidelibus defunctis: ut habeant vitam æternam et requiem sempiternam.

Et chorus respondeat cantando

V. Requiem æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis.

et Quam olim.

In omnibus aliis missis pro defunctis quæ ferialiter dicuntur, non dicentur, nec etiam ultimo ante Pascha quando completur servitium mortuorum, neque in die animarum.

In die animarum tantum dicatur sequens

Offertorium.

OPIE Deus, qui primum hominem ad æternam gloriam revocâsti: pastor bone, qui ovem perditam pio humero ad ovile reportâsti: juste judex, dum veneris judicare, libera de morte animas eorum quos redemisti: ne tradas bestiis animas confitentes tibi: ne derelinquas eas in finem.

Ante diem sepulturæ.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, misericors Pater, hanc oblationem quam tibi offerimus pro animâ famuli tui *N.* quam hodie de carnali corruptione liberâsti; et concede, ut ab omnibus humanæ conditionis excessibus his remediis expietur, et in requie sempiternâ diem resurrectionis præstoletur. Per.

In die sepulturæ.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, pro animâ famuli tui *N.* hostiam quam tu Deo Patri benignè obtulisti pro nobis; et quia causâ hominum descendisti de cœlis, te redeunte, sanctorum tuorum mereatur adjungi consortiis. Per te, Salvator mundi, qui cum Deo Patre.

In anniversario cujuscunque fuerit.

Secreta.

PROPITIARE, quæsumus, Domine, supplicationibus nostris pro animâ famuli tui *N.* cujus hodie annua dies agitur, pro quâ tibi offerimus sacrificium laudis, ut eam sanctorum tuorum sociare consortio digneris. Per.

In trigintali.

Secreta.

INTUERE, quæsumus, omnipotens æterne Deus; et placatus suscipere dignare hoc sacrificium quod tibi offerimus pro animâ famuli tui *N.*; et concede illi pacem perpetuam et requiem sempiternam. Per.

In omnibus missis pro corpore præsenti et in omnibus anniversariis et trigintalibus et in die animarum; et quando ultimo fit servitium mortuorum ante Pascha dicatur

Communio.

PRO quorum memoriâ corpus Christi sumitur: dona eis, Domine, requiem sempiternam: et lux perpetua luceat eis: pro quorum memoriâ sanguis Christi sumitur: dona eis, Domine, requiem sempiternam.

In omnibus vero aliis missis pro defunctis dicatur sequens Communio

cum V. Requiem æternam *et cum repetitione* Cum sanctis tuis.

Communio.

LUX æterna luceat eis, Domine, cum sanctis tuis in æternum, quia pius es.

V. Requiem æternam dona eis, Domine: et lux perpetua luceat eis. Cum sanctis tuis in æternum, quia pius es.

Quando vero dicitur missa cotidiana pro defunctis non dicatur V. Requiem æternam, *sed tantum sic,* Lux æterna luceat eis, Domine: cum sanctis tuis in æternum quia pius es.

Sed ad aliam missam pro defunctis dicatur V. Requiem æternam, *et cum repetitione,* Cum sanctis tuis.

Notandum quod in anniversario simplici cujuscunque canonici vel cujuscunque alterius, dicantur Orationes quæ in anniversario episcoporum dicuntur. Epistola. Vir fortissimus Judas. *Gradale.* Requiem æternam. *V.* Animæ eorum. *Tractus.* De profundis. *Evangelium vero prout supra in feriâ secundâ prænotatur.*

Notandum quod quando dicitur missa mortuorum ferialiter, secunda Oratio erit, Deus, qui inter apostolicos.

Ante diem sepulturæ.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut animam famuli tui *N.* ab angelis lucis susceptam in præparata habitacula deduci facias beatorum. Per.

In die sepulturæ.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut anima famuli tui *N.* cui hodie officia humanitatis exhibemus, his sacrificiis expiata, salvationis tuæ perpetuo munere gratuletur. Per.

In anniversario.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut anima famuli tui *N.* cujus anniversarium depositionis diem recolimus, his purgata sacrificiis, indulgentiam pariter et requiem capiat sempiternam. Per.

In trigintali.

Postcommunio.

PROSIT, quæsumus, Domine, animæ famuli tui *N.* divini celebratio sacramenti, ut ejus in quo speravit et credidit, æternum capiat, te miserante, consortium. Per Dominum.

MISSA PRO EPISCOPO.

Oratio.

DEUS, qui inter apostolicos sacerdotes famulum tuum pontificali fecisti dignitate censeri; præsta, quæsumus, ut quorum vicem ad horam gerebat in terris, eorum perpetuo consortio lætetur in cœlis. Per.

Secreta.

OFFERIMUS tibi, Domine, oblationem nostræ servitutis, pro animâ famuli tui pontificis, supplicantes, ut cum præsulibus apostolicæ dignitatis quorum est executus officium, habere mereatur sempiternæ beatitudinis portionem. Per.

Postcommunio.

PROFICIAT, quæsumus, Domine, animæ famuli tui pontificis divini celebratio sacramenti; ut quem in terris positum hujus muneris dispensatorem esse fecisti, inter electos antistites eum jubeas connumerari. Per.

MISSA PRO ABBATE.

Oratio.

PRÆSTA, Domine, quæsumus, ut anima famuli tui abbatis quem in hoc sæculo commorantem sacris muneribus decorâsti, in cœlesti sede gloriosa semper exsultet. Per.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, hostias quas tibi pro animâ famuli tui abbatis humiliter immolamus, obsecrantes misericordiam tuam, ut cui sacerdotale officium contulisti, dones et meritum, Per.

Postcommunio.

CONCEDE, quæsumus, omnipotens Deus, ut per hæc sancta mysteria anima famuli tui abbatis in conspectu tuo clara consistat, quæ tibi fideliter ministravit. Per.

MISSA PRO SACERDOTE.

Oratio.

DEUS, cujus misericordiæ non est numerus, suscipe pro animâ famuli tui sacerdotis preces nostras; et lucis ei lætitiæque regionem, in sanctorum tuorum societate concede. Per Dominum.

Secreta.

QUÆSUMUS, Domine Deus noster, ut oblationem quam tibi offerimus pro animâ famuli tui sacerdotis placatus accipias; et quem tuis altaribus servire tribuisti, ad beatorum pervenire jubeas consortia sacerdotum. Per.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, per hæc sancta mysteria animæ famuli tui sacerdotis æternæ felicitatis consortium, cui donâsti sacri altaris consequi ministerium. Per.

MISSA PRO PATRE ET MATRE.

Oratio.

DEUS, qui nos patrem et matrem honorare præcepisti; miserere clementer animabus patris et matris meæ, eorumque omnia peccata dimitte, meque eos in æternæ claritatis gaudio fac videre. Per.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, hoc sacrificium quod tibi pro animabus patris et matris meæ offertur; eisque gaudium sempiternum in regione vivorum concede; meque cum eis felicitati sanctorum adjunge. Per.

Postcommunio.

CŒLESTIS, Domine, participatio sacramenti animabus patris et matris meæ requiem et lucem obtineat perpetuam; meque cum illis gratia tua coronet æterna. Per.

MISSA PRO
FRATRIBUS ET SORORIBUS DEFUNCTIS.

Oratio.

DEUS, veniæ largitor et humanæ salutis auctor, quæsumus clementiam tuam; ut nostrarum congregationum fratres et sorores qui ex hoc sæculo transierunt, beatâ Mariâ semper virgine intercedente cum omnibus sanctis, ad perpetuæ beatitudinis consortium pervenire concedas. Per Dominum.

Secreta.

DEUS, cujus misericordiæ non est numerus, suscipe propitius preces humilitatis nostræ; et animabus fratrum et sororum congregationum nostrarum, quibus tui nominis dedisti confessionem, per hæc sacramenta salutis nostræ cunctorum remissionem tribue peccatorum. Per.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens et misericors Deus, ut animæ fratrum et sororum nostrarum congregationum pro quibus hoc sacrificium laudis tuæ obtulimus majestati, per hujus virtutem sacramenti à peccatis omnibus expiatæ, lucis perpetuæ, te miserante, percipiant beatitudinem. Per.

MISSA
PRO PARENTIBUS ET BENEFACTORIBUS DEFUNCTIS.

Oratio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, unica salus mortalium, te supplices exoramus pro animabus famulorum famularumque tuarum parentum et benefactorum nostrorum; ut, interveniente beatâ Dei genitrice Mariâ cum omnibus sanctis tuis, peccatorum eis largiri digneris indulgentiam, et in novissimo die beatæ resurrectionis lætitiam. Per eundem.

Secreta.

SANCTIFICA, quæsumus, Domine, hæc fidelium vitalia sacramenta; et præsta ut per ea, interveniente beatâ Dei genitrice Mariâ cum omnibus sanctis tuis, animæ famulorum famularumque tuarum parentum et benefactorum nostrorum ab omnibus vitiis expiatæ, pabulo vitæ reficiantur æternæ. Per eundem.

Postcommunio.

PURIFICET nos, quæsumus, Domine, salutare quo pasti sumus sacramentum; et, interveniente beatâ Dei genitrice Mariâ cum omnibus sanctis tuis, concede, ut hoc ipsum proficiat animabus famulorum famularumque tuarum, parentum et benefactorum nostrorum, ad promerendam tuæ propitiationis gratiam, et percipiendam futuræ resurrectionis gloriam sempiternam. Per eundem.

MISSA PRO QUOLIBET DEFUNCTO.

Oratio.

DEUS, cui soli competit medicinam præstare post mortem; tribue, quæsumus, ut anima famuli tui ab omnibus exuta peccatis, electorum tuorum societatibus aggregetur. Per.

Secreta.

SUSCIPE, Domine, quæsumus, hanc oblationem quam tibi offerimus pro animâ famuli tui; ut requiem dones ei æternam inter sanctos et electos tuos, quatenus illorum consortio et vitâ perfruatur æternâ. Per.

Postcommunio.

ASCENDANT ad te, Domine, preces nostræ; et, per hæc sancta quæ sumpsimus, animam famuli tui gaudia æterna suscipiant; ut quem fecisti adoptionis participem, jubeas hæreditatis tuæ esse consortem. Per.

MISSA PRO AMICO DEFUNCTO.

Oratio.

ADJUVA nos, Domine Deus noster; et, beatissimæ Dei genitricis semperque virginis Mariæ precibus exoratus, animam famuli tui *N.* in beatitudinis sempiternæ luce constitue. Per eundem.

Secreta.

SUSCIPE, quæsumus, Domine, hostias placationis et laudis, quas in honore beatæ Dei genitricis Mariæ nomini tuo consecrandas deferimus, et pro requie famuli tui *N.* suppliciter immolamus. Per eundem.

Postcommunio.

ASCENDANT ad te, Domine, preces nostræ, et anima famuli tui *N.* gaudia æterna possideat; et quem fecisti adoptionis participem, intercedente beatâ Dei genitrice Mariâ, jubeas hæreditatis tuæ esse consortem. Per eundem.

PRO DEFUNCTO MORTE PRÆVENTO.

Oratio.

OMNIPOTENS et misericors Deus, in cujus potestate humana conditio consistit; animam famuli tui, quæsumus, ab omnibus absolve peccatis; ut pœnitentiæ fructum quem voluntas ejus optavit, præventus morte non perdat. Per.

Secreta.

SATISFACIAT tibi, Domine, quæsumus, pro animâ famuli tui sacrificii præsentis oblatio; et peccatorum veniam quam quæsivit inveniat; et quod officio vocis implere non potuit, desideratæ pœnitentiæ fructum te largiente percipiat. Per.

Postcommunio.

DEUS, à quo præstatur humanis cordibus omne quod bonum est; tribue per hæc quæ sumpsimus, ut sicut animæ famuli tui pœnitentiam velle donâsti; sic indulgentiam tribuas miseratus optatam. Per.

PRO MASCULIS FAMILIARIBUS.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, cui nunquam sine spe misericordiæ supplicatur; propitiare animabus famulorum tuorum; ut qui de hac vitâ in tui nominis confessione decesserunt, sanctorum tuorum numero facias aggregari. Per Dominum.

Secreta.

PROPITIARE, quæsumus, Domine, animabus famulorum tuorum pro quibus hostias tibi placationis offerimus; et quia in hac luce in fide manserunt catholicâ, in futurâ eis vitâ misericordissima retributio condonetur. Per.

Postcommunio.

HÆC nos communio, Domine, purget à crimine, et animabus famulorum tuorum cœlestis gaudii tribuat consortium; ut ante thronum gloriæ Christi tui segregati cum dextris, nihil commune habeant cum sinistris. Per.

PRO FŒMINA DEFUNCTA.

Oratio.

MAJESTATEM tuam, Domine, supplices deprecamur pro animâ famulæ tuæ *N.*, ut ab omnibus quæ humanitùs commisit exuta, in tuorum censeatur sorte justorum. Per.

Secreta.

HOSTIAS tibi, Domine, humili supplicatione deferimus, deprecantes majestatem tuam, ut anima famulæ tuæ per hæc piæ placationis officia pervenire mereatur ad requiem sempiternam. Per.

Postcommunio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, animæ famulæ tuæ misericordiam sempiternam; ut eam mortalibus nexibus expeditam, lux æterna possideat. Per.

PRO FŒMINIS FAMILIARIBUS.

Oratio.

QUÆSUMUS, Domine, pro tuâ pietate, miserere animabus famularum tuarum, et à contagiis mortalitatis exutas, in æternæ salvationis partem restitue. Per.

Secreta.

HIS sacrificiis, Domine, animæ famularum tuarum à peccatis omnibus exuantur, sine quibus à culpâ nemo liber exstitit; ut per hæc piæ placationis officia perpetuam misericordiam consequantur. Per.

Postcommunio.

INVENIANT, quæsumus, Domine, animæ famularum tuarum lucis æternæ consortium, cujus perpetuæ misericordiæ consecutæ sunt sacramentum. Per.

PRO TRIGINTALIBUS EVOLVENDIS.

Oratio.

INCLINA, Domine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericordiam tuam supplices deprecamur; ut animas famulorum famularumque tuarum quas de hoc sæculo migrare jussisti, in pacis ac lucis regione constituas, et sanctorum tuorum jubeas esse consortes. Per.

Secreta.

ANIMAS famulorum famularumque tuarum, quæsumus, Domine, ab omnibus vitiis conditionis humanæ hæc absolvat oblatio, quæ etiam totius mundi tulit immolata peccatum. Per.

Postcommunio.

ANNUE nobis, Domine, per hoc sacrificium quod sumpsimus; ut animæ famulorum famularumque tuarum remissionem quam optaverunt mereantur percipere peccatorum. Per.

PRO BENEFACTORIBUS.

Oratio.

MISERERE, quæsumus, Domine, animabus omnium benefactorum nostrorum defunctorum; et de beneficiis quæ nobis largiti sunt in terris, præmia æterna consequantur in cœlis. Per.

Secreta.

PLACEAT tibi, Domine, sacrificii præsentis oblatio pro nostrâ omniumque salute benefactorum nostrorum, quorum quarumque memoriam speciali affectu recolimus, omnibusque Christianis vivis et defunctis miserere propitius. Per.

Postcommunio.

SUMPTA sacramenta, Domine, nos absolvant [à] vinculis peccatorum, et animabus omnium benefactorum nostrorum defunctorum consortia obtineant spirituum beatorum. Per.

PRO QUIESCENTIBUS IN CIMITERIO.

Oratio.

DEUS, cujus miseratione animæ fidelium requiescunt; animabus famulorum famularumque tuarum hîc et ubique in Christo quiescentium da propitius veniam peccatorum; ut à cunctis reatibus absoluti tecum sine fine lætentur. Per.

Secreta.

PRO animabus famulorum famularumque tuarum hîc et ubique in Christo quiescentium hostiam, Domine, suscipe benignus oblatam; ut hoc sacrificio singulari vinculis horrendæ mortis exutæ, vitam invenire mereantur æternam. Per.

Postcommunio.

DEUS, fidelium lumen animarum, adesto propitius invocationibus nostris, et da famulis et famulabus tuis quorum corpora hîc et ubique in Christo requiescunt, refrigerii sedem, quietis beatitudinem, luminis claritatem. Per.

PRO OMNIBUS FIDELIBUS DEFUNCTIS.

Oratio.

FIDELIUM, Deus, omnium conditor et redemptor; animabus omnium fidelium defunctorum remissionem cunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam quam optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et.

Secreta.

HOSTIAS, quæsumus, Domine, quas tibi pro animabus omnium fidelium defunctorum offerimus, propitiatus intende; ut quibus fidei Christianæ meritum contulisti, dones et præmium. Qui cum Deo Patre.

Postcommunio.

ANIMABUS quæsumus, Domine, omnium fidelium defunctorum oratio proficiat supplicantium; ut eas et à peccatis omnibus exuas, et tuæ redemptionis facias esse participes. Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto.

Sequuntur tres Orationes generales, cum suis Secretis et Postcommunionibus; et dicantur alternis vicibus quando dicuntur.

[MISSA GENERALIS.]

Oratio.

PIETATE tuâ, quæsumus, Domine, nostrorum solve vincula delictorum; et, intercedente beatâ et gloriosâ semperque virgine Dei genitrice Mariâ cum omnibus sanctis tuis, dominum papam, reges et principes, episcopos et abbates, omnem plebem illis commissam nosque famulos tuos atque loca nostra in omni sanctitate custodi; omnesque consanguinitate ac familiaritate, vel confessione et oratione nobis junctos, à vitiis omnibus purga, virtutibus illustra, pacem et salutem nobis tribue, hostes visibiles et invisibiles remove; pestem et famem repelle; amicis et inimicis nostris veram caritatem atque infirmis sanitatem largire; et iter famulorum tuorum in salutis tuæ prosperitate dispone; et omnibus fidelibus vivis ac defunctis in terrâ viventium vitam et requiem æternam concede. Per eundem.

Secreta.

DEUS, qui singulari corporis tui hostiâ totius mundi solvisti delicta; hac oblatione placatus maculas scelerum nostrorum absterge; et, intercedente beatâ et gloriosâ semperque virgine Mariâ cum omnibus sanctis, omnium Christianorum fidelium, vivorum atque mortuorum, peccata dimitte, eisque præmia æterna concede. Qui vivis et regnas cum Deo.

Postcommunio.

SUMPTA sacramenta, quæsumus, Domine, crimina nostra detergant; omnemque pravitatem et infirmitatem, seu etiam hostilem impugnationem visibilem et invisibilem atque subitam mortem, meritis sanctæ Dei genitricis semperque virginis Mariæ, omniumque sanctorum tuorum intercessione à nobis procul repellant; et omnibus fidelibus vivis ac defunctis prosint ad veniam, pro quorum quarumque tibi sunt oblata salute. Per eundem.

ALIA ORATIO GENERALIS.

SANCTISSIMÆ Dei genitricis semperque virginis Mariæ et beatarum omnium cœlestium virtutum, sanctorum quoque patriarcharum, prophetarum, apostolorum, martyrum, confessorum atque virginum, et omnium simul sanctorum tuorum, quæsumus, omnipotens Deus, meritis ac precibus placatus, tribue nobis misericordiam tuam; et da populo tuo inviolabilem fidei firmitatem et pacem; repelle à nobis hostem et famem et pestem; da nobis in tuâ virtute constantiam et fortitudinem; immitte hostibus nostris formidinem et invalitudinem; retribue nobis omnibus bona facientibus vitæ æternæ beatitudinem; da inimicis nostris et persequentibus nos recognitionem et indulgentiam; concede defunctis nostris et omnibus in Christo quiescentibus remissionem omnium peccatorum et requiem sempiternam. Per eundem.

Secreta.

IN conspectu divinæ majestatis tuæ, quæsumus, omnipotens Deus, intercedente sanctissimâ Dei genitrice semperque virgine Mariâ et beatis omnibus cœlestibus virtutibus, sanctis quoque patriarchis, prophetis, apostolis, martyribus, confessoribus, et virginibus atque omnibus simul sanctis tuis, oblationes nostræ et preces acceptabiles ascendant, et tuâ propitiatione veniam et pacem nobis tribue; hostem et famem et pestem à nobis repelle; fidem, spem et caritatem nobis largire; defensione tuâ nos semper circumtege; hostium nostrorum superbiam et virtutem contere; omnibus nobis bona facientibus gratiæ tuæ abundantiam tribue; discordantes ad pacis bona converte; defunctis nostris requiem concede; et omnibus fidelibus tuis vitam sempiternam largire. Per eundem.

Postcommunio.

PER hujus sacramenti mysterium atque virtutem, quæsumus, Domine Deus noster omnipotens, sanctissimâ Dei genitrice semperque virgine Mariâ et beatis omnibus cœlestibus virtutibus, sanctis quoque patriarchis, prophetis, apostolis, martyribus, confessoribus et virginibus, atque omnibus simul sanctis tuis intercedentibus, vitiorum nostrorum maculæ deleantur, et preces nostræ in conspectu majestatis tuæ acceptabiles inveniantur; populus tuus à peccatis et hostibus liberetur; fidei rectitudine robo-

retur; hostium nostrorum superbia et fortitudo prosternantur; pestilentiæ et fames procul pellantur; bona nobis facientes gratiæ tuæ abundantiâ repleantur, discordantes in fraternam pacem revocentur; defuncti nostri requiem consequantur; et omnes fideles tui vitam perpetuam adipisci mereantur. Per eundem.

ALIA ORATIO GENERALIS.

OMNIUM sanctorum tuorum intercessionibus, quæsumus, Domine, gratiâ tuâ nos semper protege; et Christianis omnibus viventibus atque defunctis misericordiam tuam ubique prætende; ut viventes ab omnibus impugnationibus sint tuâ opitulatione defensi, et defuncti remissionem mereantur percipere suorum omnium peccatorum. Per.

Secreta.

OBLATIONES nostras, quæsumus, Domine, propitiatus intende; et ob tuorum omnium sanctorum honorem, veniam nobis nostrorum tribue peccatorum; et Christianis omnibus viventibus atque defunctis hæc præsens oblatio et præsentis vitæ subsidia et futuræ præmia æterna adquirat. Per.

Postcommunio.

HÆC sacrificia quæ sumpsimus, quæsumus, Domine, meritis et intercessionibus omnium sanctorum tuorum, nobis ad salutem proficiant, et Christianis omnibus viventibus atque defunctis, te favente, æterna ac temporalia præmia benignè adquirant. Per.

ORATIO SPECIALIS
PRO VIVIS ET DEFUNCTIS.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui vivorum dominaris simul et mortuorum, omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse prænoscis; te suppliciter exoramus, ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne retinet, vel futurum jam exutos corpore suscepit, pietatis tuæ clementiâ, omnium delictorum suorum veniam et gaudia consequi mereantur æterna. Per.

Secreta.

DEUS, cui soli cognitus est numerus electorum in supernâ felicitate locandus; tribue, quæsumus, ut universorum quos in oratione commendatos suscepimus, et omnium fidelium nomina beatæ prædestinationis liber ascripta retineat. Per.

Postcommunio.

PRO cœlestis convivii jocunditate gratias tibi referimus, rex et sacerdos noster; majestatem tuam humiliter rogantes, ut hæc sacrosancta corporis et sanguinis tui hostia non sit nobis reatus ad pœnam, sed intercessio salutaris ad veniam; sit ablutio scelerum; sit fortitudo fragilium; sit contra omnia mundi pericula firmamentum; sit vivorum atque mortuorum fidelium remissio omnium delictorum. Per te, Salvator mundi, qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritûs Sancti, Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Notandum est, quod hæ missæ sequentes dici debent in trigintali aureo. In primis tres de Natali Domini nostri Jesu Christi. Item tres de Epiphaniâ Domini. Item tres de Purificatione beatæ Mariæ. Item tres de Annuntiatione ejusdem. Tres de Resurrectione Jesu Christi. De Ascensione tres. Item tres de Penthecoste. De Trinitate tres. Item tres de Assumptione beatæ Mariæ, et tres de Nativitate ejusdem; et dicantur solenniter sicut in diebus principalibus cum Credo *et benedictione calicis et cum* Placebo *et* Dirige *ante quamlibet missam; videlicet in nocte præcedente. Et si quis in statu gratiæ exsistens, pro se dixerit vel dici fecerit istas missas formâ supradictâ in vitâ suâ cum istis Orationibus sequentibus quæ cum Orationibus missarum prædictarum sub uno* per Dominum *terminentur, proculdubio anima sua post mortem liberabitur ab omnibus pœnis.*

[IN TRIGINTALI AUREO.]

Oratio.

DEUS, summa nostræ redemptionis, qui terram repromissionis ante omnes terras elegisti, ibique nasci voluisti et mortem sustinuisti; libera animam famuli tui *N.* et animas famulorum famularumque tuarum de manibus dæmonum inimicorum tuorum, et eandem terram de potestate paganorum; ut populus qui in te non credit, per tuam virtutem emendetur; et his qui in te confidunt per tuam magnam succurre misericordiam. Qui cum Deo Patre et Spiritu.

Secreta.

DEUS, qui terram Israel gloriosâ Filii tui nativitate decorâsti et ipsam per passionem et sanguinem ejusdem redemisti; animam famuli tui *N.* et animas famulorum famularumque tuarum à diaboli compede liberare digneris, terramque sanctam jam redimere non deseras; ut quorum corda incredulitas tenebrosa mirabiliter constringit, hæc præsens oblatio tuâ benignissimâ pietate dissolvat, spemque salutis habentibus manus tua defensatrix indesinenter assistat. Per eundem Dominum.

Postcommunio.

REDEMPTOR noster Deus, qui in terrâ fertilissimâ lacte et melle ditatâ et affluente nasci et mori voluisti; libera animam famuli tui *N.* et animas famulorum famularumque tuarum de laqueis dæmonum inimicorum tuorum; et eandem terram de subjectione paganorum; ut increduli populi fidei virtute illuminentur, et ratione viventes tuâ magnâ potentiâ semper auxilientur. Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

MISSA CONTRA MORTALITATEM

quam Dominus Papa Clemens sextus fecit et constituit in collegio cum cardinalibus suis, et concessit omnibus prædictam missam audientibus vere contritis et confessis duæ et quadraginta dies indulgentiæ. Et omnes audientes prædictam missam in manu teneant unam candelam ardentem per totam missam, genibus flexis; et hoc per quinque dies continue sequentes; et eis mors subitanea

nocere non poterit: et hoc certum est, et probatum.

Officium Missae.

RECORDARE, Domine, testamenti tui, et dic angelo percutienti: cesset jam manus tua ut non desoletur terra: et ne perdas omnem animam vivam.

Psalmus.

QUI regis Israel intende: qui deducis velut ovem Joseph.

Oratio.

DEUS, qui non vis mortem sed pœnitentiam peccatorum desideras; populum tuum, quæsumus, Domine, ad te converte propitius; ut dum tibi devotus exstiterit, iracundiæ tuæ ab eo flagella amoveas. Per.

Regum.

IN diebus illis, Immisit Deus pestilentiam in Israel, de mane usque ad tempus constitutum; et mortui sunt ex populo Israel à Dan usque Bersabee septuaginta millia virorum. Cùmque extendisset manum suam angelus Domini super Hierusalem ut disperderet eam, misertus est Dominus super afflictionem, et ait angelo percutienti populum; Sufficit, contine manum tuam. Erat autem angelus Domini juxta aram Auremiam Jebuzæi. Dixitque David ad Dominum, cùm vidisset angelum cædentem populum; Ego sum qui peccavi, et qui iniquè egi: et isti qui oves sunt quid fecerunt? Vertatur, obsecro, manus tua contra me, et contra domum patris mei. Venit autem Gaad propheta Domini ad David in illâ die, et dixit ei; Ascende et constitue altare Domino super Auremiam Jebuzæi. Et ascendit David juxta sermonem Gaad: quem præceperat ei Dominus.

Gradale.

MISIT Dominus verbum suum et sanavit eos: et eripuit eos de interitu eorum.

V. Confiteantur Domino misericordiæ ejus: et mirabilia ejus filiis hominum.

Alleluya. *V.* Salvabo populum meum in medio Israel: et ero eis in Deum in veritate et justitiâ.

Secundum Lucam.

IN illo tempore, Surgens Jesus de synagogâ, introivit in domum Symonis. Socrus autem Symonis tenebatur magnis febribus, et rogaverunt Dominum pro eâ. Et stans super illam imperavit febri, et dimisit illam. Et continuò surgens, ministrabat illis. Cùm sol autem occidisset omnes qui habebant infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum. At ille singulis manus imponens, curabat eos. Exibant autem dæmonia à multis clamantia et dicentia; quia tu es Christus Filius Dei. Et increpans non sinebat ea loqui, quia sciebant eum esse Christum. Factâ autem die, egressus ibat in desertum locum; et turbæ requirebant eum, et venerunt usque ad ipsum. Et detinebant illum, ne discederet ab eis. Quibus ille ait; Quia et aliis civitatibus oportet me evangelizare regnum Dei, quia ideo missus sum. Erat autem prædicans: in synagogis Galilææ.

Offertorium.

STETIT pontifex inter mortuos et vivos: habens thuribulum aureum in manu suâ: et offerens incensum sacrificii placuit coram Domino et cessavit plaga à domo Israel.

Secreta.

SUBVENIAT nobis, Domine, sacrificii præsentis oblatio; quæ nos et à ter-

roribus universis potenter absolvat, et à totius perditionis incursu custodiat. Per.

Communio.

MULTITUDO languentium et qui vexabantur à spiritibus immundis veniebant ad eum: quia virtus de illo exibat et sanabat omnes.

Postcommunio.

EXAUDI nos, Deus salutaris noster; et, intercedente beatâ Dei genitrice semperque virgine Mariâ, populum tuum ab iracundiæ terroribus libera, et misericordiæ tuæ fac largitate securum. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

ANNO Domini millesimo quadringintesimo nonagesimo primo, mensis verò Februarii die vicesimo secundo; Indictione decimâ. Pontificatûs sanctissimi in Christo patris et domni nostri domni Innocencii divinâ providentiâ papæ octavi anno octavo. Apud ecclesiam de Arbuthnot, ad laudem et honorem beatissimi confessoris Terrenani archipresulis gloriosissimi dictæ ecclesiæ Patroni hoc præsens missale per manum Jacobi Sybbaldæ præfatæ ecclesiæ vicarii scriptum et completum, favente Dei gratiâ, finit feliciter.

Laus Deo.

Sequuntur quædam festorum superadditiones.

PRIMA DIE MARCII.

SANCTI DAVID
EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Statuit.

Oratio.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui beato David confessori tuo atque pontifici nondum nato locum habitationis per sanctum angelum tuum mirabiliter prævidisti; concede nobis propitius, ut ejus meritis quem veneramur in terris, tuo semper aspectu cum ipso perfruamur in cœlis. Per.

Epistola. Ecce sacerdos.
Gradale. Inveni David.
Tractus. Beatus vir.
Evangelium. Homo quidam peregrè.
Offertorium. Inveni David.

Secreta.

HOSTIAM tibi, Domine, immaculatam benignus admitte; et, beati David confessoris tui atque pontificis meritis, illis pro quibus offertur, tuo munere proficiat ad salutem. Per.

Communio. Beatus servus.

Postcommunio.

SACRO munere satiati te, Domine, suppliciter deprecamur; ut quem nunc sub sacramento cœptâ fide cognoscimus, intercedente beato David confessore tuo atque pontifice, clarâ visione in cœlis facie ad faciem videamus Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum.

SECUNDA DIE MARCII.

SANCTI CEADDÆ EPISCOPI ET CONFESSORIS.

Officium. Sacerdotes tui.

Oratio.

DEUS, qui sanctorum tuorum meritis Ecclesiam toto orbe terrarum diffusam decorâsti; præsta, quæsumus, ut, intercessione sanctissimi confessoris tui atque pontificis Ceaddæ, in sorte justorum tuâ opitulante pietate sociemur. Per.

Epistola. Justum deduxit.

Gradale. Ecce sacerdos.

Tractus. Beatus vir.

Evangelium. Vigilate quia nescitis.

Offertorium. Veritas.

Secreta.

OBLATA, Domine, quæ tibi offerimus piæ devotionis intuitu in honore sanctissimi Ceaddæ episcopi et confessoris munera sanctifica; et purificatos nos ea percipere tuâ facias gratiâ, in omnibus ubique laudandâ. Per.

Communio. Domine, quinque.

Postcommunio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut cœlestia sacramenta quæ pro modulo nostræ reparationis prælibavimus, intercedente beato Ceaddâ confessore tuo atque pontifice, et corporibus nostris salutem præstent et mentibus. Per Dominum.

IN PRÆSENTATIONE BEATÆ MARIÆ VIRGINIS GLORIOSISSIMÆ.

Ad Missam: Officium.

GAUDEAMUS omnes in Domino *et cætera.* in honore beatæ virginis Mariæ, de cujus præsentatione.

Psalmus. Eructavit.

Oratio.

DEUS, qui beatam virginem Mariam tibi in templo præsentari et Spiritu Sancto erudiri sanxisti; da nobis sic Sancti Spiritûs instrui disciplinis, ut dignum tibi munus devoti pectoris offeramus. Per. In unitate ejusdem.

Epistola. Ego quasi vitis.

Gradale. Benedicta et venerabilis.

V. Virgo Dei genitrix.

Alleluya. *V.* Felix virgo quæ nondum edita,
matris alvo repletur gratiâ:
et in templo Dei reposita,
illustratur summâ peritiâ.

Sequentia.

ALTISSIMA providente,
cuncta rectè disponente,
Dei sapientiâ,
Uno nexu conjugatis,
Joachim et Anna gratis
juga sunt sterilia.
Ex cordis affectu toto,
Domino fideli voto,
se strinxerunt pariter,
Mox si prolem illis dare
dignetur, hanc dedicare
in templo perenniter.
Angelus apparuit
lucidus, qui docuit
exaudita vota;
Regis summi gratiâ
ut detur his filia
gratiosa tota.

In utero consecrata,
miro modo generata,
gignet mirabiliùs;
Altissimi Patris Natum,
virgo manens, quæ reatum
mundi tollet gratiùs.
Benedicta virgo nata,
templo trima præsentata,
iter quinis gradibus,
Erecta, velox ascendit,
et uterque parens tendit,
ornando se vestibus.
Novâ fulsit gloriâ
templo dum eximia
virgo præsentatur;
Edocta divinitùs,
visitata cœlitùs,
angelis lætatur.
Dum ut nubant jubet multis
princeps puellis adultis,
primò virgo renuit;
Ipsam namque devovere
parentes, ipsa manere
virgo voto statuit.
Consultus Deus, responsum
dat ut virgo sumat sponsum,
quem pandet flos editus;
Ostensus Joseph puellam,
ad parentum duxit cellam,
nuptiis sollicitus.
Tunc Gabriel ad virginem
ferens conceptûs ordinem
delegatur;
Erudita stat tacita,
verba quàm sint insolita
meditatur.
At cùm ille tradidit
modum, virgo credidit,
sicque sacro Flamine
Mox Verbum concipitur,
et quod nusquam clauditur,
conditur in virgine.
Ecce virgo singularis,
quantâ laude sublimaris,
quantâ fulges gloriâ;
Nos ergo sic tuearis,
ut fructu quo gloriaris
fruamur in patriâ. Amen.

Evangelium. Liber generationis.
Credo.
Offertorium. Felix namque.
et finiatur cum alleluya.

Secreta.

HÆC munera, quæsumus, Domine, beatæ Mariæ semper virginis intercessione sanctifica; quam in templo tuo munus tibi gratissimum offerri parentum manibus voluisti. Per Dominum.

Præfatio. Et te in præsentatione beatæ Mariæ.

Communio. Beata viscera Mariæ. *cum* alleluya.

Postcommunio.

SACRAMENTA quæ sumpsimus, Domine, beatæ Mariæ semper virginis intercessione, nos salvent, quæ devotione sui cordis piissimi acceptabile tibi sacrificium jugiter immolavit. Per Dominum.